

Spravodaj c 167

Motto 67:

„Sotva som otvoril na nebo oči, už som mal v ústach slovenský jazyk.“

Alexander Kormoš: Jazyk

+++++

- 21.12.2011, 14.00 hod, budova ROH, Majkova ul, VI. Poschodie, Sergej Kozlik KRÍZA EÚ.

+++++

Pred Mostmi Madarov Ochrany Nas o Pane!

Mosty Madarov su plizive, plaziace sa ako hid/had
od Komarna cez Novohrad az po Martin
kde babkohrac, primator a zradny syn
spobil potupu rodu svojmu za co?
Chybalo mu tridsat striebornych
ako Judasovi
budu mu treba ked zivot bude
brat posledny dych
potom tyc striebornych
bude treba viac, konciac
sta Grunwald, ci Baladour
ktori chceli Slovakov znicit
aj natlakom na vzdor
Slovaci sa vsak nevzdali
a aj Grunwalda a Baladoura
prekonali
Oni skončili vsak, poslednu minuta
sami, polosialeni vzali si zivot vlastnymi
rukami, ked Slovakom ho brat chceli
a tak skonci aj most -hid/had
zo zradcom babkohercom
celkom iste raz.
Neradno je byt zradcom
aj ked to moze prinasat momentalne
potesenie snad.

JK

„Jen blázen staví most druhým pro radost...“

<http://www.youtube.com/watch?v=24DCX-eBQp8>

Michal Penk „O bláznech“

+++++

Tatry - film

http://dl.dropbox.com/u/16220179/honey/index_.html

+++++

Pozýváme Vás na prednášku spojenú s diskusiou na tému:

Evolúcia, ekológia a eschatológia

ktorá sa bude konať v stredu **21.12. 2011 o 18:00 hod.** na Zrínskeho ulici č. 2 v Bratislave (konečná trolejbusu č. 208 na Šulekovej ulici).

Prednášať bude Mgr. Ing. Štefan Šrobár, CSc.

+++++

A čo tak podporovať našich cigánov na východe Slovenska? Tu je recept!!!!

<http://www.skutecnydarek.cz/p/vesela-koza-pro-rodinu-v-kongu/>

Veselá koza

Živá a zdravá koza znamená pro chudou rodinu čerstvé mléko a zdroj příjmů. Každý rok má kůzlata, takže z jedné darované kozy je za pár let stádo, které uživí celou rodinu. Díky českým dárcům kupujeme tato zvířata pro lidi v Africe a na Srí lance.

Nákupem tohoto darovacího certifikátu přispějete na program pomoci **OBŽIVA** v rámci sbírky Skutečná pomoc.

Níže se můžete podívat na **náhled** certifikátu nebo si přečíst **příběh** či prohlédnout **video**, jak Skutečný dárek pomáhá. 900,-Kč/1ks kozy

Školství

Skutečné dárky z kategorie ŠKOLSTVÍ pomáhají získat vzdělání dětem v chudých oblastech Afriky a Asie. Například v Etiopii nemá přístup ke vzdělání polovina dětí. A to i přesto, že se ve školách učí na dvě až tři směny a výjimkou není ani 100 žáků v jedné třídě.

Nauč učitele učit!

Děti v Africe mají naději na lepší budoucnost, jen když budou chodit do školy. A ve škole potřebují dobré učitele, na kterých závisí, jestli je bude učení bavit a bude jim k... 450,-Kč

Tabule do školy

Tabule znamená školu a škola má tisíce podob. Někde se děti učí pod širým nebem, jinde mají dům. Místa jsou tedy různá, ale tím podstatným jsou 500,- Kč

Sešity a tužky pro 10 dětí

Děti v Africe chodí do školy často jen s jedním sešitem a tužkou. Občas není čím psát na tabuli a občas není ani ta tabule. Tento dar vystačí na... 200,-Kč

Pitná voda

Čtyři kanystry na vodu

U nás jsme zvyklí, že když otočíme kohoutkem, teče z něj čistá voda. V Etiopii nic takového nemají. Pro vodu chodí místní ženy a děti k vzdáleným... 200,- Kč

Pumpa na čistou a zdravou vodu

Nová pumpa znamená čistou a zdravou vodu. Člověk v tísní kope a vrtá desítky nových studní nebo opravuje ty nefunkční. Díky čisté podzemní vodě z... 450,-Kč

+++++

<http://scienceworld.cz/neziva-priroda/kratky-dukaz-goedelovy-vety-pro-programatory-6196>

Krátký důkaz Goedelovy věty pro programátory

Neživá příroda | 15.02.11

Od doby, kdy americký logik rakouského původu a brněnský rodák Kurt Goedel učinil šokující objev v logice a základech matematiky, uplynulo již osm desetiletí.

Svůj výsledek o neúplnosti aritmetiky (tzv. první Goedelovu větu) poprvé oznámil na konferenci v Královci 7. října 1930, slavný článek s podrobným důkazem a navíc významným důsledkem (tzv. druhou Goedelovou větou) vyšel na počátku roku 1931.

Obě Goedelovy věty odhalují závažné skutečnosti o formálních systémech, ve kterých se pokoušíme systematizovat způsoby našeho usuzování, například při dokazování vět v matematice. Formální systém aritmetiky sestává z axiomů (např. „Každé přirozené číslo má svého následovníka.“) a logických odvozovacích pravidel (např. modus ponens: „Jestliže z tvrzení A vyplývá tvrzení B a zároveň platí tvrzení A, pak platí i tvrzení B.“). Všechny axiomy formálního systému považujeme za dokázané. Za dokázané dále prohlásíme každé tvrzení, které lze z axiomů odvodit opakovaným použitím odvozovacích pravidel.

První Goedelova věta říká, že jestliže je bezesporný formální systém dostatečně bohatý (zahrnuje alespoň aritmetiku), pak v něm vždy existuje nějaké nerozhodnutelné tvrzení, které nelze ani dokázat, ani vyvrátit (tj. dokázat jeho negaci). Druhá Goedelova věta říká, že v takovém systému se nám nikdy nemůže podařit dokázat jeho vlastní bezespornost.

Počín Kurta Goedela je srovnatelný se zásadními „koperníkovskými obraty“ v jiných oborech lidského bádání, jako byla např. transcendentální reflexe Immanuela Kanta ve filozofii (poznání je významně determinováno subjektem a nikoliv pouze objektivní realitou), Darwinova teorie v biologii (živí tvorové včetně člověka nejsou projektem nějakého tvůrce, nýbrž výsledkem působení evolučních zákonů) či revoluce Alberta Einsteina ve fyzice (prostor a čas nejsou absolutní, ale jsou formovány hmotou a energií). Poselství

Kurta Goedela volně řečeno zní: Naše racionální usuzování ztělesněné ve formálních logických systémech bude vždy zaostávat za vyjadřovacími schopnostmi našeho jazyka, přinejmenším v oblasti tak bezprostřední a praktické, jakou je sčítání a násobení přirozených čísel.

Rigorózní důkazy Goedelových vět jsou rozsáhlé a technicky náročné. Zajímavá snad ale může být krátká, neformální verze důkazu první Goedelovy věty, která by mohla být srozumitelná především programátorsky zaměřeným čtenářům:

Předpoklad (základní víra matematika): V matematice nemůžeme formálně dokázat něco, co není pravda.

Zdůvodnění předpokladu: Axiomy formálního systému volíme vždy tak, aby byly evidentně pravdivé. Logická odvozovací pravidla, která při dokazování používáme, očividně odvozují z pravdy vždy jen zase pravdu. Proto jsou všechna dokázaná tvrzení pravdivá.

Očíslování programů: Můžeme si představit, že programujeme v nějakém konkrétním jazyce, např. v jazyce C. Všechny možné programy můžeme pomyslně seřadit (např. podle abecedy), takže každý program má své jednoznačné pořadové číslo.

Očíslování tvrzení: Podobně jako programy, seřadíme a očíslováme také všechna možná (pravdivá i nepravdivá) tvrzení o konkrétních přirozených číslech, jako např. „Číslo 17 je sudé“, „Existuje prvočíslo větší než 10^{1000} “, nebo třeba „291. program někdy vytiskne číslo 13“.

Speciální program: Vytvoříme program P, který pomocí axiomů a odvozovacích pravidel daného formálního systému systematicky sestavuje různé formální důkazy tak, že na každý možný důkaz jednou dojde. Navíc dělá to, že kdykoliv narazí na důkaz tvrzení o nějakém konkrétním čísle n, které říká, že „n-tý program nikdy nevytiskne číslo n“, program P toto číslo n vytiskne.

Řekněme, že program P je podle našeho číslování p-tý v pořadí.

Fakt: Program P nikdy nevytiskne číslo p.

Zdůvodnění faktu: Aby program P vytiskl číslo p, musel by narazit na důkaz tvrzení „p-tý program nikdy nevytiskne číslo p“. Přitom toto tvrzení by bylo nepravdivé. Existoval by tedy důkaz tvrzení, které je nepravdivé, což podle **Předpokladu** není možné.

Nerozhodnutelné tvrzení: Tvrzení o čísle p, že „p-tý program nikdy nevytiskne číslo p“ je formálně nerozhodnutelné.

Zdůvodnění nerozhodnutelnosti tvrzení:

1. Tvrzení „p-tý program nikdy nevytiskne číslo p“ nelze dokázat, protože kdyby jeho důkaz existoval, program P by ho dříve nebo později našel a vytiskl by číslo p, což by bylo v rozporu s **Faktem**.
2. Jeho negace, tedy tvrzení „p-tý program někdy vytiskne číslo p“, je podle **Faktu** nepravdivá, a proto ji v souladu s **Předpokladem** rovněž nelze dokázat.

+++++

KALENDÁR KRIVÁŇ SLOVENSKO ĽUBOMÍRA SCHMIDU OCENENÝ

Kde: Kriváň, Slovensko
Kedy: 22.03.2011

Titulka

Keď anjel letel ponad Tatry,
zavadiť krídlom o Kriváň
a zakrivil jeho hrot.
nebola to náhoda,
lebo všetko z neba je zákonité.

Kriváň slúži Najvyššiemu
a je mementom človeku.

Volá

ak chcete byť živí,
nesmiete Pravdu kriviť!
Staňte sa ľuďmi Slova!
Pravda je Božská
a zároveň krásne rozprávková.

Január

Keď závoj halí
obrov – skaly.
Slnko im iste rozžiari
kamenný úsmev na tvári.

Február

Z milosti Pána im kynie túha.
Kriváň je vrúcny,
Luna od lásky samodruhá.

Marec

V nebeskom svite
na snehovom poli
je ako osud
jedného hreje, iného bolí.

Apríl

S rukami nahor
a srdcom dokorán,
pri kráse obilnej lúky
s túžbou po chlebe
z pravdivej múky

Máj

V zrkadle vody
chrám Boží.
Vyjsť k nemu po schodoch
a ožiť.

Jún

Pod krídlami zory
zrodený zo zemskej hrudy
je svojrázny a hrdý.

Júl

Svet, domov, bezpečie,
hory sú kabát, ktorý si oblečieš
nad nimi slobodné nebo,
priateľu, som stále s tebou.

August

Rastú ich stovky,
každý je iný,
núka sa, túži, plodí,
vznikajú horské rody,
ich krása
k nebesiam jasá.

September

Tajomnosť chvíle,
lúbezný hlas,
štit spieva v cédure,
obloha v As.

Október

Láska je blízko,
má farbu zlata
a vôňu jazmínu,
prosím ťa,
nedaj jej zahynúť.

November

Pohľad na hory,
jasný či hmlistý,
každého odmení
akordom ozveny.

December

Nebo s tebou
je vzájomné a večné,
pláva v nekonečne.
Pod brehmi horizontu
sa už zmráka.
Kriváň náš
vdáka, vdáka.

+++++

Nadšenec stavia v Tatrách Múzeum zimných športov

(zať známeho tatranského fotografa Ing. Juraja Bobulu)

<http://korzar.sme.sk/c/6153650/nadsenec-stavia-v-tatrach-muzeum-zimnych-sportov.html>

+++++

Internetove knihkupectvo

<http://knihkupectvo.litcentrum.sk/>

+++++

Rad by som vas upozornil na existenciu dedin ktore na Slovensku nesu mena po vyznamnych panovnikoch nasej rannej historie.

A sice Rastislavice v okrese Nove Zamky z poctom 920 obyvateľov, Svatoplukovo v okrese Nitra, z poctom 1300 obyvateľov, Mojmirovce, v okrese Nitra s poctom 2740 obyvateľov a Kocelovce v okrese Roznava s poctom 260 obyvateľov. Bolo by prospešne keby sa pri navsteve Slovenska krajania zastavili v tychto obciach spojenych z nasou rannou historiou.

Kocelovce je sice mala obec ale ma kostol zo 14 storočia a je blízko Dobsinskej ladovej jaskyne a Slovenskeho krasu. Vsetky dediny su etnicky slovenske.

Dalej rad by som bol aby sa krajania zapojili do toho aby na Slovensku niesla niekto obec aj meno po Pribinovi, navhodnejsia na to by bola obec Pribylina v okrese Liptovsky Mikulas, z poctom obyvateľov 1362. Pretoze staci z mena obce zobrat len dve pismena yl a dostaneme Pribina; Prib(y)ina=Pribina.

Tiez by som bol za to aby sa krajania zapojili do hnutia pomenovat niektorú obec na Slovensku po nasom modernom hrdinovi Generalovi Stefanikovi.

Na to by sa najviac hodila obec Stefanov v okrese Senica, z poctom obyvateľov 1621.

Pretoze je to blízko v kraji kde sa narodil Stefanik. Tiez aj preto ze lahky sposobom by sa dala obec zmenit zo Stefanov na Stefanikov, pridaním dvoch písmen ik za n.

Stefan(ik)ov= Stefanikov.

Myslím si ze by to bolo dvostojne uctenie si nasej slovenskej historie. Rozhodne to stojí za to. Som presvedceny ze tato mala zmena v nazve dvoch obci by im pomohla aj pri zvyšení cestovneho ruchu.

Napriklad v Stefanove po novom v Stefanikove by mohli mat muzeum Generala M.R.Stefanika podpbne aj v Pribylina, po novom v Pribine, muzeum Pribinu.

+++++

HLAVA XXII. O HODNOTE ČLOVEKA, KTOREJ ZMYSEL NÁM STÁLE UTEKÁ.

9. 11.2011

Je zaujímavé, že Kristus hovorí: „Kde sa dvaja, alebo traja zídu v mojom mene, tam som aj ja medzi nimi“ /Mat. 18, 20/ a nehovorí „čím viac sa vás zide v mojom mene, tým viac som medzi vami.“ Zdá sa mi teda, že cenu individuality stále ešte lepšie chápu katolíctvo a pravoslávie, než ten bezpočet protestantských denominácií. Pretože už pri počte dvanásť sa zvykne vyskytnúť nejaký ten zradca, alebo minimálne diverzant. Mnohí nepochybujú, že nám „tradičnejším“ chýba uznanie individuálnej slobody, ale opak je pravdou. V konečnom dôsledku asi viac rešpektujeme ľudskú slobodu a napriek snahe o pevnosť a jednotu sme aj milosrdnejší k tým najrôznejším úchyľkám a odbočeniam. Človek je tvor zložitý, morálka nie je čierno – biela a zlý príklad môže občas byť účinnejším poučením, ako dobrý príklad... Pevné rituály, dogmy a katechizmy nie sú také dôležité samé osebe, ale ako určité pevné body, ako tie vymedzenia voči chaosu v kvantovej fyzike. Jav nemôžeme presne určiť, ale pravdepodobnosť jeho výskytu určíme pomerne presne...

Dobre vieme, že najhoršie sny sú tie, v ktorých sa cítime dezorientovaní a kde naše konanie stráca akýkoľvek zmysel a logiku a všetko sa nám zdá náhodné a nespoľahlivé. Sme potom veľmi radi, keď sa zobudíme a znovu spoznávame tie pevné body okolo nás. Mnohí poriadni a poctiví kňazi niekedy trpia kvôli tomu, lebo majú pocit, že prevádzajú akoby určitý šamanizmus, zariekavačstvo a akosi nechápu, že sviatosť je skutočne platná „ex opere operato“, teda sama osebe, bez ohľadu na momentálnu hriešnosť vysluhujúceho a bez ohľadu na momentálnu hriešnosť toho, ktorému ju vysluhujeme. Pretože kresťanstvo je náboženstvom odpustenia a budúcnosti a nie babrania sa v minulosti a vychytávania múch. Okrem toho, ťažko môžeme objektívne posúdiť hoci aj hodnotu zomrelého človeka, pretože „kto vie lepšie, čo je v človeku, ak nie duch človeka, ktorý je v ňom?“ /1.Kor. 2,11/ Je teda v praxi nerealizovateľné momentálne a objektívne zhodnotiť, či si dvojica zaslúži ten náš úžasný obrad, ako sa bude vyvíjať dieťa, ktorého rodičia, alebo krstní, sa nám vôbec, ale vôbec nepozdávajú, alebo či má dostatočnú hodnotu človek, ktorého máme pochovať, keď si to podľa nášho odhadu vôbec, ale vôbec nezaslúži.

Sám síce nerobím posvätnú prácu, ale tiež k nám chodia čitatelia, pri ktorých mám až výčitky svedomia, keď im mám vydať určitú knihu, lebo viem, že ju nepochopia, že môže mať na nich zlý vplyv, alebo myšlienky z nej dokonca zneužijú. A predsa im ju musím dať a neostáva mi nič iné, len modliť sa, aby ten môj „obrad“ mal pre toho pomýlenca a diverzanta nejaký polepšujúci a očisťujúci účinok. Chcem aj touto úvahou obhajovať hodnotu našej viery a nie kritizovať iné vyznania, pretože dobrota a spása človeka isteže nezávisia od jeho vyznávania, ale od hodnoty jeho skutkov. „Nie ten, kto mi hovorí Pane, Pane vojde do kráľovstva nebeského, ale ten, kto koná vôľu môjho Otca.“ /Mat. 7. 21/ A vôľa Otca je taká, že máme mať úctu ku každému jednotlivcovi, máme sa mu snažiť pomôcť, máme sa za neho modliť, ba dokonca ho máme mať radi! Existuje lepší recept proti medzináboženským vojnám a vnútrocirkevným roztržkám? A predsa sa tieto a iné perfektné Kristove recepty nedodržiavajú a v praxi sa ostentatívne a viditeľne popierajú. Nestávame sa potom svetlom na vrchu, ale nenápadne a nevedomky zhášame ten lampáš možnej viery a kľúčiacej oddanosti Bohu v srdciach tých našich blízkych,

ktorých si ja osobne nedokážem dostatočne uctiť, rešpektovať a mať rád. Sú iste určité akty, ktoré nie sú aktuálne možné, už len kvôli sebaobrane jednotlivca, alebo spoločenstva zoči – voči momentálnemu ohrozeniu, ale vždy treba mať tieto Božie a Kristove ciele a zámery pred očami a snažiť sa budovať predpoklady pre ich realizáciu, teda v praxi uskutočňovať ten záhadný pojem Božieho kráľovstva, ktorému my osobne môžeme dávať konkrétny obsah.

DEO GRATIAS!

Vlado Gregor, Holíčska 23, 851 05, Bratislava
gregigregor58@gmail.com

+++++

Alexander Parvus-Helfhand (Gel'fand) (1867-1924)

O tomto veľmi dôležitom marxistickom milionarovi vedia historici z Východnej Európy len veľmi málo, pretože ho tendencií sovietski historici zamerne zamietli pod koberec. Poznal totiž veľmi doverne a sam aj organizoval mnohé zakulisné finančné a politické machinácie bolševikov. Podľa mnohých západných historikov tento bol však hlavným strojcom bolševického prevratu v Rusku, ktorý dosadil Lenina na nedavno uprázdnený carský trón.

Z Ruska odišiel do Západnej Európy ako 19-ročný študent. Vystudoval vo švajčiarskom Baseli s doktorátom z ekonomie. Bol schopným financníkom a spekulantom, ktorý vedel pozhanat peniaze pre ruských exilových marxistov. Napr. peniaze na financovanie lavicových exilových časopisov, ktoré sa potom pasovali do Ruska. Takto sa spoznal s exulantmi, ako boli Lenin, Trocky i Maxim Gorky. Počas revolúcie 1905 sa vrátil s falšným pasom do Ruska, kde spolu s Levom Trockým pomáhal organizovať Petrohradský soviety. Po zatknutí odišiel do vyhnanstva na Sibiri, odtiaľ do Západnej Európy a napokon do Turecka. V Turecku sa mu podarilo rozbehnúť výnosný biznis s predajom zbraní. Tu sa začala aj jeho spolupráca s nemeckým diplomatom baronom von Wangenheimom.

Medzitým Rusko a Nemecko vstúpili ako nepriatelia do Prvej svetovej vojny. Tieto dve krajiny mali aj najviac konfliktných a vzajomne sa prekrývajúcich teritorií, o ktoré aj vzajomne zapasili. Nemecko sa preto snažilo vnútorne rozvrátiť politicky nestabilné Rusko diverziou, organizovaním a financovaním vzbur a rozvratnej činnosti. Parvus sa ponúkol na túto činnosť fungovať ako predĺžená ruka Nemecka v Rusku. V r. 1915 - 16 sa Parvus, za strednej finančnej podpory Nemecka, snažil destabilizovať vnútornú situáciu v Rusku seriou vyprovokovaných strejkov a umelým krachom ruských bánk, ktoré však zlyhali. Parvus si pritom veľkú časť nemeckých financií, vyhradených na diverznú činnosť v Rusku, strčil do vrečky. Tým jeho kontakty s Nemeckom na čas ochladli.

Ale Parvus sa nevzdal. Z jeho predoslych neúspešných operácií v Rusku sa poučil, že vzbury a rozvraty v Rusku sa nedajú robiť na diaľku. Ale jemu samému sa nechcelo ist riskovať svoj krk do Ruska. Prítom však veľmi doverne poznal ruských marxistov v exile a vedel, že títo nemajú záujem bojovať proti Nemecku. Keby sa im podarilo uchvátiť v Rusku moc, iste by boli ochotní podpísať s Nemeckom prímieru. A o toto sa aj Nemecko usilovalo. Totižto vtedajšia ruská vláda, viazaná trojdohodou s Francúzskom a Talianskom, taketo prímieru podpísať nemohla. Okrem toho sa Nemecku nedarilo na západných frontoch. Hlavne v boji proti silnejším spojencom Ruska, hlavne Francúzsku. Preto Nemecko potrebovalo podpísať s Ruskom separátne mier, aby mohlo uvoľniť svoje vojská pre boj proti Francúzom. Na druhej strane, Leninovi bolševici snivali o strhnutí moci najprv v Rusku. A potom odtiaľ chceli exportovať revolúciu a komunistický režim do Západnej Európy. A Parvus, spolu s baronom von Wangenheimom, sa snažili tieto záujmy zladit a konkretizovať. Medzitým sa Parvus v r. 1915 stretol v Berne s Leninom, kde mu predstrel svoj plán. Chcel pod Leninovým vedením zorganizovať v Rusku puč, vziať do ruky moc a podpísať s Nemeckom prímieru. A na tento účel Nemecko podpísať Lenina prakticky neobmedzeným množstvom peňazí a stredou dodávkou zbraní. Parvus veľmi pravdepodobne kontaktoval viacerých exilových marxistov, ale málokto považoval tento plán za reálny a bol ochotný riskovať svoj krk. A pravdepodobne mu väčšina z nich odpovedala: "Tak prečo tam nejdeš riskovať svoj krk ty?!" V podstate to, čo Parvus navrhoval, bola vlezrada a sprisahanie, financované počas vojny nepriateľmi Ruska za chrbtom jeho oficiálnej vlády. Za toto sa platilo gulkou v ktorejkoľvek krajine na svete.

Vladimir Ulianov - Lenin (18 -1924)

Prečo si Parvus vybral práve Lenina?

Vladimir Ulianov - Lenin prežil podstatnú časť svojho života v exile, kde stratil kontakt s domácim politickým dňaním v Rusku. Bol to v tom čase úplne neznámy kaviarsky politik, ktorý nemal predstavu o praktickej politike ani o riadení štátu. Sam seba nazýval profesionálnym revolucionárom, ale svoje revolučné schopnosti nikdy predtým neodskušal v ohni revolúcie. Nazval sam seba tiež vodcom robotníckej triedy, prítom však nikdy fyzicky nepracoval a nemal predstavu o živote a práci robotníkov. V exile žil v izolácii a ponizujúcej biede a veľmi často musel zobrať peniaze od nenávidených "kapitalistov" - bohatých ruských exulantov. Snažil sa tu, s veľmi malým úspechom, uziviť hlavne

písaním stvavých článkov proti svojim protivníkom. Ale sám Parvus mal na Leninove štáte veľmi rezrvované, až posmešné názory. Lenin bol rodený diktátor. Mal veľké ego a panovačnú povahu, ktorou si však odpudil mnohých bývalých prívržencov. Po neúspešných rokoch v exile k týmto charakterovým črtám ešte pribudla zatrpknutosť a neznasľivosť, ktoré sú typickým sprievodným znakom exulantov s veľkým egom a malým úspechom. V prípade, keď ho oslovil Parvus, počet jeho prívržencov, priateľov a známych sa dal spočítať na prstoch jednej ruky. Sám vtedy tvrdil, že Rusko ešte nie je zrelé na socializmus a že on sám sa asi nedožije výsledkov marxistickej revolúcie.

Prečo Lenin prijal tento nebezpečný plán?

Neakónahle ho oslovil Parvus s prísľubom veľkého balíka peňazí, Lenin zmenil za jednu noc svoje teórie na zrevidoval marxizmus. Teraz už bolo možné, podľa vysokých teórií marxizmu-leninizmu, nastoliť komunistický režim v zaoštalom Rusku a odtiaľ ho exportovať do západnej Európy. Parvus tiež počítal s Leninovým veľkým egom, diktátorskou povahou a smädcom po moci. A tiež s jeho chladným cynizmom. Že bol ochotný prijať spinavé peniaze nepriateľského nemeckého kapitalistického režimu na dosiahnutie jeho "vysokých marxistických ideálov".

Čo boli jeho osobné alternatívy? Sám Lenin videl, že v exile nemá budúcnosť a že by tu bol zomrel (on, veľký vodca robotníckej triedy) zabudnutý a v ponizujúcej biede. Nemal deti, takže nemal zodpovednosť za svoju rodinu. A tým riskoval prakticky len svoj vlastný krk. Takže vlastne nemal čo stratiť, iba ak nezavideniahodnú biedu a beznádejnú budúcnosť neúspešného ruského exulanta.

Napriek tomu, že Lenin prijal Parvusovu ponuku, držal si od neho odstup a vyhýbal sa otvoreným spoločným stretnutiami na verejnosti. Jednak preto, že Parvus bol nemecký agent a mohol byť pod dohľadom. A tiež preto, že ako agent bol inherentne veľmi napadný a chtiac-nechtiac sústredoval na seba pozornosť. Bol to totiž človek mohutného vzrastu, ktorý podľa viacerých bolševikov pripomínal bulldoga. Okrem toho Lenin bol človek prícny a neznasľivý, a tým pádom tu bol aj zrejmy konflikt dvoch silných osobností. Dvaja kohuti na jednom hnojisku, ktorí sa síce neznasali, ale sa navzájom potrebovali. Lenin potreboval peniaze a Parvus predĺženú ruku a obeť baranka v Rusku. A keďže Parvus bol "bulldog", čo sedel na miliónovej "kope sena", iste mal v tomto prapodivnom vzťahu navrch, čo asi Leninovi veľmi nevonalo.

Ako je to možné?

Vrátiť sa k otázke, ktorú som si postavil v úvode. Ako je to možné, že v r. 1917 zanedbateľná politická strana, ktorá sa sama postavila na celú robotnícku triedu, bola schopná uchvátiť moc v agrárnom Rusku, kde bola robotnícka trieda politicky bezvýznamná?

Mnohí tendenciálni historici za tento fakt dávajú kredit zbožštenému Leninovi a jeho "genialným" politickým a organizačným schopnostiam. Samozrejme, že sa pritom o Parvusovi a nemeckých peniazoch nezmieňujú. Avšak tieto fakty podávajú oveľa realnejšie vysvetlenie tohoto obdivuhodného "úspechu" bolševikov.

Myslím, že tu stojí za úvahy položiť si dve otázky: 1. Bol by sa Lenin vrátil do Ruska, sám, na vlastnú past a s prázdnyimi vreckami? 2. A ak by sa bol vrátil, bol by sa tam dostal k moci bez Parvusa a nemeckých peňazí? Moja osobná odpoveď znie: Asi tážko. Rozhodne Lenin nebol žiadny iranský sách, vracajúci sa domov z exilu. Na začiatku r. 1917 Lenin bol sudruh Nikto, jak v emigrácii, tak aj v Rusku. Určite tam nanho nečakal predseda dočasnej vlády Kerensky s vyhriatym kreslom v novej vláde. Okrem toho Lenin nikdy predtým nežil v Petrohrade a nemal tam žiadne zázemie. Po repatriácii s prázdnyimi vreckami by nebol býval nikým iným, ako emigrantom vo svojej vlastnej krajine. Bol by tam musel zapasovať so základnými existencnými problémami vyakcentovanými všeobecnou biedou počas z prehratej vojny. A nezostal by mu žiadny čas ani energia na žiadne politické kampane.

A vôbec, kto z ruskej emigrácie sa chcel vrátiť späť do Ruska v r. 1915-17?! Asi málokto. Možno iba pár dobrodruhov, stroškotancov a vojnových špekulantov. Ak tam bol bejaky presun emigrácie, tak určite opačným smerom.

Komukolvek sa podarilo ujsť z Ruska po r. 1915 a uchýtiť sa v zahraničí, dakoval Bohu za to, že sa mu to podarilo. Rusko prehrávalo vojnu, statná pokladnica prázdna, ekonomia v troskách, kriminalita ako nikdy predtým. Okrem toho v krajine vládol chaos a zivala tu otvarajúca sa priepasť medzi vládou a občanmi. Suma-sumarum: budúcnosť veľmi neista.

Krajina sa ocitla na veľmi dôležitej historickej krízovateľke, keď sa rozhodovalo medzi diktatúrou a demokraciou, avšak vo veľmi ťažkom a nevhodnom prípade.

+++++

Rádio Slovensko - program 30. novembra 2011 (streda)

<http://www.rozhlas.sk/radio-slovensko/prave-vysielame>

<http://www.rozhlas.sk/radio-slovensko/ako-nas-pocuvat-radio>

<http://www.rozhlas.sk/radio-slovensko/ako-nas-pocuvat-internet>

<http://www.rozhlas.sk/radio-slovensko/ako-nas-pocuvat-satelit>

V stredu 30. novembra si nalad'te **Rádio Slovensko, FM 92.2 Mhz**

- celý deň má údajne vysielat' o Tatrách zo Starého Smokovca

<http://www.slovakfm.sk/>

http://www.rtv.s.eu/sk/info/ako_naladit_radia

<http://hvorecky.sk/2011/11/19/zakrpceny-pohlad-na-spln-chleba/>

+++++

Ktorý veľkomoravský panovník bol najväčší hňup?

<http://tv.sme.sk/v/22917/ktory-velkomoravsky-panovnik-bol-najvacsi-hnup.html>

Je to veľmi zaujímavé. Ako sa znevazuju naše dejiny a naši králi a vyzdvihovanie cudzích kráľov.

Nebotyčná drzosť!

Mohli by ste mi prosím napísať meno toho chňupa komentátora.

Toto je ale, podľa mojej mienky, iba súčasť široko koncipovanej a **systematicky dlhodobo uskutočňovanej antislovenskej politiky zameranej na destrukciu slovenskej národnej identity** (ale aj sirsie slovanstva, pochopiteľne), podtínanie jej historických koreňov, aby sa rozptýlila ako dym v "nadnárodnom" vzduchu, resp. vyvalila ako podtatý strom v "európskom" lese... Je namierená proti národnej historickej podstate tu konkrétne takto, ale v iných prejavoch sa táto agresia siri aj inak a celoplosne.

Mňa ani neprekvapuje ten **sialeny novinár**, čo nevie ani to že sv. Cyril a Metod

> **nepriniesli Cyriliku, ale Hlaholiku** a že Staroslovenských panovníkov nazýva

> hňupmi, ale to že tam "renomovaní" historici pristúpili na jeho hru. Dokonca sa

> na to usmievali. Teda davali mu najavo, že s ním súhlasia.

> PhDr. Turčan ma az tak neprekvapuje, v USA som citoval v novinách tam zjucich

> Slovákov v Jednote kde písal že Nemáme právo sa odvolávať na dedičstvo Cyrila a

> Metoda (nie sv. Cyrila a Metoda), teda že nie sme dedičmi Cyrila a Metoda.

> Ale sa čudujem prof. Lukáčkovi, ktorý je vedúci katedry histórie na Univerzite

> Komenského, ktorý sa profesionálne zaoberá slovenskou históriou, a hovorí, že sa

> je jediný proslovenský historik na tej katedre, že hneď neukončil

rozhovor s

> tým hnupom, lebo uraza jeho profesionalnu cest a zauziva nomenklaturu
> vladarov. Uhorskych kralov nebude nazyvati hnupmi a vrahmi, hoci taki
boli.

> Otcovrahovia, bratovrahovia, stykovrahovia...

Prof.L. je akademickým funkcionárom na československej (!) univerzite,
ktorá dodatočne dostala
názov podľa jedného z ideových zakladateľov tajnej organizácie
slobodných murárov, ktorým bol
Maďar SZEGES János, dodatočne prezvaný KOMENSKÝ. Preto na tej
univerzite doposiaľ všetci
rektori boli a sú nasadení tajnou organizáciou. A všetci, čo tam
dosiahnu vyššie polohy, to vedia
a "majú rodinu", tak sa musia báť o svoj biedny chlebič, ktoré je
predsa lepší, ako nič. Na tom sa
doposiaľ celkom NIČ nezmenilo a nemôže sa zmeniť, kým masa Slovákov
nedokáže uplatniť svoje
volebné právo. V tomto je koreň našej súčasnej biedy.

*Ale prof. Lukacka je akože
nas a je veduci katedry historie na Univerzite Komenskeho a prejavuje
sa pro Slovensky. (Hoci ja som ho raz zahriakol na jeho vystupeni, kde
hovoril, ze je samozrejme ze krali Uhorska hovorili madarsky. Povedal
som mu ze od 13. storocia nebolo madarskeho krala, lebo vymreli
Arpadovci a na trone Uhorska sa striedali
benatski, bavorski a kadejaki ini krali a ci sa dvorania prisposobovali
kralovi aj s recou, alebo kral sa prisposoboval dvoranom, tak ze kral
dostal rychlokurz madarciny? Bolo vidiet ako sa mu otvorili oci ze
takato hlupost ho nenapadla a nieco tam zajachtal.)*

Ale kým si nezvolíme slovenských poslancov a cez nich slovenskú vládu,
ktorej úlohou bude očistiť
Augiášov chlieb historických katedier a ústavov SAV, nemožno sa tomu
ani čudovať, ani sa pohoršovať.
Lebo všetko to zostalo v tých istých rukách, a v tom istom ideologickom
zameraní, ako to bolo pred rokom 1990.
Pre nás všetkých platí: Hic Rhodus, hic salta! Marec 2012 nám ponúka
jedinečnú príležitosť.

*Mna ani neprekvapuje ten sialeny novinar, co nevie ani to ze sv. Cyril
a
Metod
nepriinesli Cyriliku, ale Hlaholiku a ze Staroslovenskych panovnikov
nazyva
hnupmi, ale to ze tam "renomovani" historici pristupili na jeho hru.
Dokonca
sa
na to usmievali.*

ako lusknutím prsta sa spustil globálny valec posmechu z
národných dejín, kultúr, identít, paralelne s ním posmech z Krista a KC
a
naopak kult tzv. inakosti... ľudia to prijímajú ako čosi spontánne,
prirodzené, ako štádium civilizačného vývoja. Nie je to tak. Je to
sofistikovaná vojna, ako sofistikovane sa kedysi proti KC orientovali
nespokojenci okolo Luthera a rozčesli Cirkev, ako sa neskôr vzbúrili
národy
proti monarchiám, ako následne tzv. robotnícka trieda zničila
buržoáziu, ako
tá istá buržoázia ožobračila ľudové vrstvy a teraz im naspäť berie
identitu,
aby vytvorila jednu celosvetovú ríšu, v ktorej ponechá len menej ako
polovicu súčasného ľudstva... Nevieme sa proti tomu brániť, lebo
väčšina
kolaboruje s vlastnými vrahmi a ostatní, tých pár volajúcich na púšti,
sú
odsúdení na masochizmus a trýzeň z videného rozporu medzi skutočnosťou
a
ideou spravodlivosti...

Kolkých ľudí si schopný zohnať čo podajú kvôli tomu trestné oznámenie
na denník SME ?

Uz by bolo na case aby si niekto zacal robit podobne zarty s tychto tiezxlovakov, ci tatokrajinarov. Podobne
videovstupy o Milanovi Zemkovi Steinhublovi, Lukackovi, Kusom treba robit a davat ich na you tube.

Samuel Trnka a Lukas Kodoň

samuel.trnka @smeonline.sk

samuso@samuso.sk

Lukáš Kodoň

lukas.kodon @smeonline.sk

<http://www.sme.sk/redakcia/lukas-kodon/>

<http://tv.sme.sk/relacia/uplne-vazne/>

<http://www.facebook.com/samotrnka>

<http://trnka.blog.sme.sk/>

<http://tv.sme.sk/v/22257/dakujeme-smradi.html>

<https://plus.google.com/117272918608508360779#117272918608508360779/posts>

Denník SME

Adresa redakcie: Lazaretská 12, 811 08 Bratislava

e-mail: redakcia@sme.sk

+++++

pozvanka na odovzdavanie cien Fotograf roka

Komu:

Vazeni priatelia, srdecne Vas pozývame na odovzdavanie cien:

Osobnost slovenskej fotografie

Miro Gregor

Piatok 16.12. 2011 o 18.00

FOTOGRAF ROKA 2011

Boris Németh

Piatok 16.12. 2011 o 18.30

Miesto: Stredoeuropsky dome fotografie, Prepostska c. 4 v galérii PROFIL na 2. poschodí

Tesime sa na Vas :)

Mgr. Art Veronika Pastekova

Stredoeuropsky dom fotografie

Central European House of Photography

www.mrtvolamusizomriet.sk

www.sedf.sk

Join Stredoeurópsky dom fotografie on FACEBOOK:

<<http://www.sedf.sk/>>

<http://www.facebook.com/pages/Stredoeuropsky-dom-fotografie/152323971461551?ref=ts>

www.bestart.sk

00421905 127 185

+++++

V piatok 16.XII. o 19.00 sa v Staromestskom klube 10x10 na Školskej ulici 14 (bývalé divadlo A-HA) predstaví familia Litecká-Švedová. Najsamprv to bude Ján senior, ktorý si takto občas oskočí od svojich hlavných projektov (Víťazný traktor, Veteráni zo Salon Doré), aby na starý kmeň z bluesovej delty naštepil pár textov o súčasnosti. Zahrá aj nejaké novinky. Na basu ho bude sprevádzať Ján junior, ktorý ináč funguje v skupine Bluesraiders, ale aj v metalovej formácii Sever. A keďže nie každý celkom ideálne znáša ostrý a naliehavý výraz delta blues, na zjemnenie a mierne uhladenie zvuku ich vokálmi doplní Ulrika LŠ, no a keď ešte z publika sa nenápadne pridá Romy Horváth, zostava pre tento večer bude hotová.

V druhej časti večera (a možno aj naopak) nastúpi skupina Bluesraiders v akustickej podobe. Predsa len je to v rámci projektu „Ticho & spol.“ V svojej hudbe vyvažujú staré bluesové korene dobrou porciou funku. Osvedčené štandardy Roberta Johnsona či Elmore Jamesa premiešané so súčasným Lenny Kravitzom alebo Radiohead doplnené vlastnou tvorbou a zahraté na špičkovej úrovni vám ukážu niekoľko hudobných svetov naraz, takže určite sa nebudete nudiť.

A možno bude aj silvestrovské prekvapenie, a nebude to artistka pri tyči...

stačí sa pozrieť na túto mapku, na ktorej sú štáty s najväčšou podporou homosexuálov atď. tmavozelené. Červené sú tie najhoršie. A hneď je jasné, o akú kultúrnu vojnu tu ide.
<http://www.pravoslavie.ru/jurnal/50414.htm>

+++++

Očný test/ farbocit.

Nie je to žiadna sranda, ale normálne, vážne vyšetrenie.
Keď častejšie používaš počítač alebo si šofér, tak sa to zide....

http://www.farbocit.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=66

+++++

Magyari sú Hungari. Sloveni sú Uhri. Onoguri sú fikciou.

14De2011

Ako reakcia na môj článok o Františkovi Listovi vo vašom *Spravodaji* č. 166, str. 13-18, prišiel mi list od pána Jaruja Kazoka, ktorý tu s jeho súhlasom prepisujem:

Vazeny pan Hromnik

13De2011

Cital som vas prispevok v *Spravodaji*, c.166. Zda sa ze veci prilis komplikujete. Do Europy prisli Onoguri-Oguri a nie Hungari. Ano Slovensko malo pomenovanie Slovensko/Uhorsko davno pred prichodom Onogurov. Preto obyvatelia krajiny ktory s nim susedili ho prekadaju spravne do svojich jazykov, Ukrajinci ako Ugorsca, Chorvati ak Ugorska adnesne Madarsko Chorvati volaju Madzarska!

A Nemci Ungarn, pretože názov je od slova U-hory, U-horsko, macedonsky u-gary, u -gar s toho nemecké Ungarn.

Goralskym narecim u-gury, ateda narecim slovanskeho ludu ktore byvalo na hranici ktoru tvorili hory. S toho Onogur - Ogur a U-gur, bolo prijatelne pre obe etnika aj Madarov ktorym bolo dovolene usadit sa na juh od Matry v mociaristych oblastiach sutoku Dunaja a Tisy. Az po porazke pri Lechu zasli zvysky tycht Onogurov-Ogurov za zvyskami slovenskej veľkormavskej slachty aby vytvorili spolocne stat. Nazov pren Uhorsko bo prijatelny. Aj preklad do jazykov susednych krajiny ako Ugorsca, Ungarn atd. Avsak po konsolidacii pomerov ked sa Madarom koli ich polohe podarilo ziskat veduce postavenie v state. Pousilovali sa prelozit meno do Latinciny ako Hungaria a z toho do anglictiny ako Hungary a do francuzstiny ako hongrois. Co vsak znamena to vsunutie pismena H pred U?

Jednoducho podporuje teoriiu madarskej a hunskej pribuznosti; Hun-garia, Hun-gary.

A preto Madari nechcu aby sa dnesne Madarsko prekladalo do inych jazykov ako Magyaria, ake ako Hungary.

Pritom oni vo vlastnom jazyku odmietaju mat meno Uhorsko a pre nich Madarsko aj Uhorsko splyva v jeden nazov Magyarorszagh. Ale nie su az tak uplne dosledni.

Pretoze pre termin uhrofin maju termin finugor a cize dcelkom polahky mozu nazyvati byvale Uhorsko v madarcine Ugoria. A dnesne Madarsko vo vsetkych jazykoch od slova Magyar- Magyaria.

Okrem toho od kial vniklo meno Madyar. Udajne arabsky cestovatelia ked navstivili mociariste kraje ktore madari obyvati, dali mu pomenovanie el-madzharia, od miestneho mociaria.

Tolko na vysvetlenie.

S pozdravom

J Kazok

Ps. Taketo vysvetlenie urobi vo vsetkych pojmoch jasno a nebude zahmlievat kto je slovensky hungarus a kto madarsky hungarus.

Vážený pán Kazok:

14 decembra. 2011

Máte pravdu. Veci by sa nemali komplikovať, ale históriu musíme chápať a predstavovať tak ako sa stala a nie ako by sme si priali, aj keby to naše pranie malo byť jednoduchším než samotná, ozajstná história, ako ju máme evidovanú. Vidím, čo mi píšete, aj som čítal vaše výklady prezentované na iných platformách. Takže viem o čo vám ide.

Ak naozaj prijimate, že – ako píšete – “Slovensko malo pomenovanie Slovensko/Uhorsko dávno pred príchodom Onogurov,” a ak veríte, že názov našej krajiny Uhorsko “je od slova U-hory, U-horsko, macedonsky u-gary, u –gar...” atď., nezdá sa vám podivné, ak nie neuveriteľné, žeby turecké slovo Onogur sa len tak z ničoho nič malo stať tak homonymom ako aj synonymom nášho Uhorska? Veď ako uvádzate, naše Uhorsko sa objavuje vo všetkých slovenčine príbuzných jazykoch v nám aj vzájomne zrozumiteľných formách, o ktorých nemáme pochybnosti, že popisujú našu zem ako zem U Hory. Kdežto turecký názov Onogur nič takého neznamená, a teda nie je ani homonymom ani synonymou mena našej krajiny – UHORSKA.

Veď tých Onogurov si vymyslel len Hunfalkvy nejakých 150 rokov dozadu.

Predkovia Magyarov sa Onogurmi nevolali. Volali sa Hungari už v 6. storočí a zaiste aj storočia predtým, a odtiaľ pochádzajú všetky tie formy, ktoré uvádzate, ako Ungarn, Hungar, Hongrois. A tieto mená nemajú nič spoločného s Uhorskom. Hungari/Magyari ani nemajú naše meno Uhri a Uhorsko vo svojom jazyku. Jedine že Hungari načas okupovali skoro celé naše historické Uhorsko, a aj dnes ešte okupujú jeho dôležitú časť, našimi predkami zvanú Pánónia.

A Magyari nie sú hlúpi keď nechcú, aby svet poznal ich krajinu ako Magyaria. Veď ani nevedia čo to meno vlastne znamená! Celkom rozumne držia sa svojho pravého historického mena Hungaria, aj keď dnes sami seba nazývajú Magyarmi.

Slovenskí Hungari boli len tí, ktorí sa poväčšine z ekonomických dôvodov prehlásili za Maďarov a poslali svoje deti do maďarských škôl.

Magyari sú Hungari. Sloveni sú Uhri. Onoguri sú fikciou.

Váš záujem o históriu Slovenov/Uhrov a ich zeme Uhorska je chvályhodný a ak by ste súhlasili, poslal by som váš list ako aj moju odpoveď v nasledujúcom *Spravodaji*.

S krajanským pozdravom,

Dr. Cyril A. Hromník

Historian/Researcher

Cape Town, South Africa

+++++

Nuz po tejto studii je mi oveľa jasnejšie že Uhorsko sa nesmie prekladať do angličtiny ako Hungary=Hunhorskó=hunská zem. Ale ako Ungary= Uhorsko. A termín Hungarus odmietam s týchto princípov za každú cenu treba donútiť Maďarov aby pre Uhorsko prijali meno Ugoria, podľa toho ako majú meno pr uhrofin=finogor! K tomu treba spolupracu všetkých štátnych vlastníkov hraniciach s maďarskom; Ukrajincov, Slovákov, Srbov, Slovincov, Chorvatov a Rakusánov A konečne musíme ukázať čo si myslíme o takých z vlastných radov ako členovia BOS, Milan Zemko, Dusan Kovac a im podobní. Aby vám bolo jasné Indonezania/Javanci sú tej istej kumanskej povahy ako Madari. ZDobri husari, ale zlá infanteria. Teda ochotní prenasledovať a vraždiť bezbranných- ale keď sa im niekto postaví na odpor a bráni sa tak cvnú! Toho dokážem je aj Východný Timor. A aj preto tak pomáhám snahe aby sa Západná Papua stala samostatným štátom, lebo oni sú presne v takej situácii ako sme boli my Slováci za Maďarizáciu.

Pán Hromník,

a viete Vy aj preukázať, doložiť hlavné výroky uvedené v tomto Vašom „článku“?

+++++

František List:

Slovenský Uhor, ktorý nehovoril po maďarsky!

By

Dr. Cyril A. Hromník

Historian/Researcher

INDO-AFRICA, 4 North Oak, 12 Dulwich Rd., Rondebosch, Cape Town, South Africa
7700. hromnikcyril@gmail.com

Published as: Hromník, Cyril.Andrew. 2011. Franz Liszt. *Dimenzie: Časopis, ktorý nekľže po povrchu*. Ročník XI, 1. Október 2011, s. 52-55. Dig. copy:

www.casopisdimenzie.sk alebo:

http://www.casopisdimenzie.sk/1_listovanie_casopisom/2011_10/index.html

Myslím si, že tam dolu, v tej ďalekej Afrike sa Vám niektoré veci zdajú byť „akosi naopak“,

teda úplne ináč, ako nám tu v Európe ...

A vôbec sa Vám tam asi nedostal pojem „maďarizácia - magyarisation“ so všetkým,

čo k tomu do dnešných čias povymýšľali a aj povystrájali !

Moju obširnejšiu reakciu na Váš článok posielam v prílohe:

RE-Hromnik-Dimenzie-20111215.pdf

Posielam taktiež Váš text „František List“ zo „Spravodaj č.166“,

CaH-Dimenzie-2011-12-spravodaj166.pdf

Dva obrázky z knihy pána Demka k téme „JE SUIS HONGROIS“ a „Magyar“,

[JE_SUIS_HONGROIS.jpg](#)

[Liszt_Magyars.jpg](#)

„Vyhlásenie“ pána M.Demka pošlem pre veľkosť súboru 1MB následne extra.

So slovensko-uhorským pozdravom zo stredu Európy,

s prianím šťastných, veselých a požehnaných Vianoc

p.hanic

Viedeň 15.12.2011

PS pán *PhDr. Miroslav Demko* má novú e-mailovú adresu (mail.zoznam.sk je nevyhovujúci)

miroslav.demko@list.ru

(RE: František List + Juhoafrické Dimenzie Etymológie a preklady slova Uhor ako politikum)

+++++

Bratislavské noviny
Redakcia: Gorkého ulica 6
811 01 Bratislava

Šéfredaktor Radoslav
Števík
E-mail:
redakcia@banoviny.sk

Vec: Replika na článok Štefana Holčíka: “Priezvisko Liszt je z nemeckého die List“
(Bratislavské noviny Pressburger Zeitung , 17. 11. 2011)

Samozvaný muzikológ menom Holčík praniekuje názov výstavy vo Weimare “Franz Liszt, ein Europäer in Weimar“ (jún-október 2011). S naivno- hraným údivom akože nechápe, že prečo tam nazývajú Franza Liszta EURÓPANOM? Do jeho čudne sa obmedzujúcej hlavy sa tomuto pánovi nechce a nechce usadiť logická myšlienka, že Nemci ho (t.j.Liszta) akosi už nemôžu pokladať iba za svojho, hoci medzi nimi dlhé roky pôsobil; ako aj mnoho iných nenemeckých hudobných skladateľov.

Herman v.d. Pfordten: „Der Grossmeister aller Pianisten Franz Liszt war kein Deutscher, weder seiner Geburt noch seinem Wesen nach“ („Veľmajster všetkých klaviristov Franz Liszt nebol Nemec ani rodom, ani povahou; univerzálnosť jeho výnimočného talentu nás nesmie mýliť. Všetkým skladateľom, ktorí komponovali hudbu na faustovskú tému, je Schumann rovnocenným poetom, no nemožno zamlčať ani Francúza Hectora Berliozu a Franza Liszta, ktorí sa s pranemeckou básňou vyrovnali

svojimi **nenemeckými** pocitmi“. H.v.d. Pfordten: Deutsche Musik-auf geschichtlicher und nationaler Grundlage, Quelle E. Mayer, Leipzig 1920).

Výskum histórie, aj muzikologickej, už hodne objasňujúco pokročil a odvracia sa, Gottseidank, od falzifikovania dejín, aj tých hudobných! Dokonca aj knihy na tej výstave pán Holčík objavil a dokonca i čítal(?) – a najmä to, že „ani jeden autor serióznych textov nespomenul ani jedným slovom smiešne tvrdenie o Lisztovom slovenskom pôvode“. V čom spočíva podľa neho táto serióznosť, to už pán Š. H. nevedel upresniť!

Tu sa hodia slová významného nemeckého historika Wolfganga Venohra (W. Venohr: Der Aufstand der Slowaken, Berlin 1992): „Mnohé desaťročia v Nemecku pojem Slováka nepoznali. Táto neznalosť bola bežná nielen v Spolkovej republike, ale aj v NDR. Nemci jednoducho jeden susedný päťmiliónový národ ignorovali!“ Že tvrdenia senzáciechtivých spisovateľov nepatria do oblasti vedeckého bádania, v tom sa dá s pánom Š.H. iba súhlasiť. Ale nech uvedie tento pán konkrétne mená. Nie je mi známy žiaden seriózny vedec - muzikológ, ktorý by iba z priezviska chcel Liszta prezentovať ako Slováka!

V.V. Stasov, významný ruský Kunsthistorik 19. storočia, presne identifikoval iného Slovana – Slováka Franza Liszta: „...Stasov imagined that “Hungarian was synonymous with Slovak!“ (Porov. Francis Maes <http://boogs.google.ru/books2id=Maes+geschichte+russische&hl> ako aj : Peterburskije izvestija no. 130, 13. máj 1867).

Nuž, Š. Holčík si poriadne šliape na svoj drapľavo-lživý jazyk, keď práve on „nezmyselne konštruuje“ z priezviska Franza Liszta Nemca. Čiže to, čo odsudzuje u iných a nazýva nezmyslom, to on priam hlúpo – nezmyselne praktizuje! Akýže to dáva zmysel?

Zdá sa, že ho Lochnesská príšera pevne drží v náručí, z ktorého pán Holčík priam s ošklivou rozkošou reve: „Franz Liszt nebude Slovákom ani ako ‚živá socha s vrkočmi‘ a v pseudokroji“...

Ibaže ja, karpatský Nemec, si vôbec neprajem toto holčíkovské vtieranie sa do nemeckej priazne; nech sa ten ‚vševvedec‘ strká niektorým iným kam chce... Nám, ktorým najnovšie historické výskumy otvorili oči a tým nám pomohli odvrátiť sa od rozšírených falzifikátov ohľadom Franza Liszta, nám je toto holčíkovské líškanie sa krajne odpornejšie!!! A žiaľ, pán vedec Š.H. sa nielen až odporne líška, ale uňho úplne absentuje vedecká argumentácia. Jeho nevkusné a urážajúce fabulovanie možno zaradiť najskôr až k nevkusnému antislovenskému bulváru. Liszta sa snaží silou – mocou ako Slováka jednoducho až primitívnym spôsobom vydediť a tých, ktorí Liszta konečne prijali medzi seba ako svojho, tých sa pán vedec Š.H. až primitívno – neokrôchane pokúša zosmiešňovať, o čom si samozrejme myslí, že je to vedecká argumentácia.... Ani si pritom vôbec asi neuvedomuje, že akým smiešnym šašom je práve on!

Určite by mu neuškodilo z hľadiska etiky, keby si prisvojil napr. myšlienku, ktorú inšpiratívne formuloval Umberto Eco vo svojom románe „Meno ruže“: „Boží ľud sa nemôže zmeniť, pokiaľ sa vydedenci nastanú opäť jeho telom“. Otázne ovšem je, či „holčíkovský typ kreatúry“ dokáže túto vzácnu myšlienku vôbec pochopiť. A z hľadiska vedeckého bádania mu na dozvedenie vrelo odporúčam poslednú knihu významného švajčiarsko – slovenského muzikológa dr. Miroslava Demka „Totentanz Franza Liszta“.

Martin Gerhard Muenster

« JE SUIS HONGROIS »...
MAIS JE NE PARLE PAS HONGROIS

Comment se fait-il que les innombrables biographes de Franz Liszt ne se sont jamais posé la question de savoir pourquoi ce Hongrois ne parlait pas hongrois? Pourtant, d'après ses propres déclarations, ainsi qu'au vu de ses œuvres, la réponse ne fait aucun doute. « Je suis hongrois... » Cette phrase répétée tant de fois, aussi bien par les historiens que par Franz Liszt lui-même, ainsi qu'en témoigne sa correspondance avec madame d'Agoult, ne saurait être comprise sans une précision apportée entre autres par Roland de Candé : « Il parlait mieux allemand, et surtout français, que hongrois... »¹ Pour saisir la portée de cette phrase, il faut se plonger dans l'histoire des problèmes nationaux de l'empire austro-hongrois, et relever dans l'œuvre littéraire et musicale de Franz Liszt les allusions à la problématique des minorités.

Les sentiments de Franz Liszt sont pleinement figurés dans la table des matières de son livre *Des Bohémiens et de leur musique en Hongrie* (Leipzig, Breithopf und Herterl, 1881) :

	page
Poésie nationale	3
Epopée nationale	15
Les Israélites	39
Les Bohémiens	97
Sentiment de la Nature	115
La Nature pour les Bohémiens	135
Oisiveté des Bohémiens	153
Industrie des Bohémiens	169
Rapports personnels avec les Bohémiens	187
Les Bohémiennes de Moscou	205
Les Bohémiennes ailleurs	218
Jury le Bohémien	234
Des Bohémiens dans l'art européen	244
Origine des Bohémiens	275
Législation pour les Bohémiens	311
Les Bohémiens en Hongrie	347
Les musiciens bohémiens	365
La musique des Bohémiens	389
Romany et Magyar	411
Notices Historiques	441

1. *Nouveau dictionnaire de musique*, Le Seuil, Paris 2000.

Un livre *Des Bohémiens et de leur musique en Hongrie* (Hœrzel, 1881) :

	Page
Poésie nationale	3
Epopée nationale	15
Les Israélites	30
Les Bohémiens	97
Sentiment de la Nature	115
La Nature pour les Bohémiens	135
Oisiveté des Bohémiens	153
Industrie des Bohémiens	169
Rapports personnels avec les Bohémiens	187
Les Bohémiennes de Moscou	205
Les Bohémiennes ailleurs	215
Jozy le Bohémien	234
Des Bohémiens dans l'art européen	244
Origine des Bohémiens	275
Législation pour les Bohémiens	321
Les Bohémiens en Hongrie	347
Les musiciens bohémiens	365
La musique des Bohémiens	389
Rommys et Magyars	411
Notices Historiques	441

Spravodaj c 166

+++++

Motto : 65 "Pre nás sú naše kroje krásne a milujeme ich ako sokol vrchol hory a ako jeleň lesnú tíš... Boh k nám prehovára v každom strome, v každom pahorku v každom potoku, v každej búrke našich Tatier, velebne osvecujú naše doliny."

Ľudovít Štúr – Starý a nový vek Slovákov

+++++

Motto 66: „Slováci, Slováci, ej všetci sme jednací, ako by nás mala, ej jedna stará maci.“
(Slovenská ľudová pieseň)

+++++

14. 12. 2011 21:19

<http://www.stv.sk/online/archiv/sfery-doverne-1?date=2011-11-30&id=47169>

+++++

František List:

Slovenský Uhor, ktorý nehovoril po maďarsky!

By

Dr. Cyril A. Hromník

Historian/Researcher

INDO-AFRICA, 4 North Oak, 12 Dulwich Rd., Rondebosch, Cape Town, South Africa 7700.

hromnikcyril@gmail.com

Published as: Hromník, C.A. 2011. Franz Liszt. *Dimenzie: Časopis, ktorý nekľže po povrchu*.

Ročník XI, 1. Október 2011, s. 52-55. Dig. copy: www.casopisdimenzie.sk alebo: http://www.casopisdimenzie.sk/1_listovanie_casopisom/2011_10/index.html

Slovenský národ, z ktorého vzišiel svetoznámy skladateľ a klavírny virtuóz František List, je tak starý, že v jeho histórii najdeme jeho predkov pod niekoľkými dobovými a formálne zdánlivo nesuvisiacimi menami, ako Slováci, Slavoni, Uhri, Maravania, Illyri, Veneti, Pannonci, Tóti, Wenden, Sklavenoi, Frankovia, a pod tým najstarším menom Sloveni

a Slovenky. Čo ponecháva alebo drží Listovu/Lisztovu identitu v neistote je jeho uhorský pôvod. Čo to znamená alebo znamenalo byť rodeným slovenským Uhrom? Čiastočnou odpoveďou je môj článok o Salamandre v *Kultúre* (d. 14, č. 1, 12Ja2011 a d. 14, č. 2, 26Ja2011), ktorý sa zaoberá historickým baníctvom, ktoré na Slovensku je tak staré ako je

samotná slovenská jazyková aj etnická identita Slovenov/Slovákov, siahajúca prinajmenšom

do bronzovej doby. Dostať sa k tomu najstaršiemu baníctvu si od historikov vyžaduje schopnosť prehrabať sa posledným tisícročím tak zvanej Uhorskej doby, ktorej pochopenie

vedie, medzi iným, k prisúdeniu správnej identity nie len Františkovi Listovi alebo Franzovi

Lisztovi, ale aj samotnému Slovensku.

Obrázok č. 1. František List alias Franz Liszt, slovenský klavírista a skladateľ 1811-1886.

Na Listovú slovenskú identitu poukazuje aj jedna z jeho najznámejších skladieb, zvaná 'Tanec Slovenov', v dobovej reči *Totentanz*. Maďari, a po nich aj iní reportéri, pozmenili slovenský tanec Františka Liszta na makabrný *Todtentanz* alebo 'Tanec Mŕtvych' od nemecko-maďarsky premenovaného Franza Liszta, aj keď jeho vstupná partitúra je založená

na celkom rezkej a veselej slovenskej ľudovej piesni "Ešte sa na tej hore listie červená".

Slovenská identita Františka Lista (Franz Liszta).

Slovenská identita Františka Lista, v matrike zaregistrovaného pod latinizovaným menom Franciscus List,¹ je bezpochybné potvrdená samotným Listom v liste svojej obdivovateľke a

za určitú dobu aj priateľke a partnerke, *Comtesse d'Agoult* (s ktorou mal dve dcéry a syna)²,

napísanom z Bratislavy (“*Pressburg*”) vo štvrtok 19. decembra 1839, o 9. hodine ráno. V tomto liste František List, vtedy už všeobecne známy ako Franz Liszt, doslova od srdca zvolal: «*Oh! ma sauvage et lointaine patrie! Oh, mes amis, amen!*».³ Teda, “Oh, moja **neskrotená** a vzdialená otčina! Oh, moji priatelia, amen!” Že v tomto výkriku od srdca František List nemal na mysli ani Maďarsko, ktoré sa po stáročia snažilo Slovensko skrotiť,

ba ani Nemecko a Rakusko, ale len svoje rodné neskrotiteľné Slovensko a svojich slovenských priateľov, nemôže byť pochybnosti! A to aj napriek tomu, že píše francúzsky, nemohol používať slovenské meno svojej slovenskej vlasti Uhry, ale musel sa uchýliť k francúzskému názvu “*Hongrie*”, ako k náhrade za latinské meno *Hungaria*, ktorým Maďari

¹ Liszt, Franz. *Missa solennis. (La Messe de Gran)*. [Ostrihomská Omša], 1855. In Bory, Robert. *La vie de Franz*

Liszt par l’image, édit. Du *Journal de Genève*, 1936. Cit. in Demko, Miroslav. *Ukradený skladateľ (Franz Liszt)*.

Bratislava: Eko-konzult, 2010, s. 107.

² Demko, M. 2010. *Franz Liszt: Ukradený skladateľ. Neznáma fakta*. Bratislava: Eko-konzult, s. 71.

³ *Correspondence de Liszt et de la comtesse d’Agoult, 1833-1840*, publiée par M. Daniel Ollivier, éditions Bernard Grasset, Paris, 1933, p. 330. Cit. in Demko, Miroslav. *Franz Liszt: compositeur slovaque*. Lausanne,

Suisse: Editions L’Age d’Homme, 2003, s. 14.

vo vtedy oficiálnej, latinskej reči krajiny pokrývali nie len časti slovenskej zeme nimi zabranej ale aj celé nimi ovládané Uhorsko.⁴

A myslím si, že sa mýlia tí, ktorí vidia Listove “neskrotené” Slovensko ako “divoké” a tak prihrávajú tým, ktorí sa ho tak snažili svetu predstavovať.⁵ Medzi inými vraj aj vysoko

rešpektovaný J.W Goethe spájal Slovákov “*s označením Sklávové -- barbaři.*” A vraj, podľa

Prof. Miroslava Demka, “*ve stejnem duchu Liszt Slováky popisuje jako svůj barbarický národ,*” lebo “*sám se občas podepisoval jako sklavon.*” To však je len výsledkom nedozrelého

dejepisectva, kde Sklavon má byť otrokom a v ktorom sa tiež verí, že “*sklo...je ...synonymum*

slovanských očí.”⁶ Práve naopak, divokým bolo Maďarsko a Maďari, ktorí do slovenských

Uhrov prirajtovali ako lúpežníci zo stepí Nadpontských, a ktorých autor diela *Gesta Hungarorum Vetera* v 11. storočí popísal ako “ľud vulgárny”, ako “ľud divoký.”⁷ A pod tým

vulgárnym a divokým votrelcom z Ázie sa starodávne a tisícročiami stredoeurópskej ale dravidským obchodom, baníctvom a náboženskou kozmológiou ovplyvnené a stvárnené Slovensko a jeho Sloveni/slovenské obyvateľstvo snažilo prežiť a uchovať si svoj jazyk a svoju kultúru.

Slovensko naozaj bolo, napriek svojej zdánlive krotkosti, aj po 800 rokoch maďarskej nadvlády neskrotené a udržalo a uchovalo si tak svoj jazyk ako aj svoje zvyky, náboženstvo,

spolu so svojimi spevmi, muzikou, tancami, krojmi, umením, bilinkárstvom, olejkárstvom,

architektúrou, remeslami a nadovšetko svojim povedomím svojej starodávnej veľkej slovensko/uhorskej vlasti. V 19. storočí sa Listovo uhorské Slovensko Tótov, pod ktorým menom Hungari/Magyari poznali starodávnych Slovenov (dnes Slovákov) v 9. storočí, mohlo

zdáť byť „porobené”, ako sa domnieva prof. Richard Marsina,⁹ ale divokým nebolo. Veď to

bola priam antická civilizácia s kozmológiou naviazanou na starodávnu Indiu a s teológiou

artikulovanou s učením Starého Zákona už v pred-kresťanskej dobe.¹⁰

List sa cítil, ako to sám povedal, že „ja tiež patrím k tejto antickej a mocnej rase; ja som jedným zo synov toho najrannejšieho, nepremoženého národa, ktorý sa zda byť rezervovaný pre lepšie dni!” („car moi aussi j'appartiens à cette antique et forte race; je suis

un des fils de cette nation primitive, indomptée, qui semble réservée pour le meilleur jours”).¹¹ Tento prejav nemôže znamenať nič iného než že Franz List bol

Slovenom/Slovákom zo starodávneho slovenského Uhorska. Cez to všetko, pochybnosti o

jeho etnickej identite sú zjavné, dokonca aj medzi tými, ktorí sa všetranne snažia Františkovi

Listovi prinavrátiť jeho „stratenú”¹² alebo aj „ukradnutú” slovenskú identitu a slovenskú vlasť.¹³

⁴ Liszt, Franz. *Pages romantiques*, Paris-Leipzig: Libr. Félix Alcan-Breitkopf et Haertel, 1912, s. 233-234, cit. in

Demko, Miroslav. *Franz Liszt: compositeur slovaque*. Lausanne, Suisse: Editions L'Age d'Homme, 2003, s. 15.

⁵ Demko, M. 2010. *TOTentanz Franza Liszta alebo Tanec Slovákov*. Bratislava: Lisztova spoločnosť na Slovensku, s. 11.

⁶ Demko, *Ukradený skladateľ*, s. 177.

⁷ *Gesta Hungarorum Vetera*, (ca. 1091-92), zachovaná kópia z 13. storočia, cit. in Chaloupecký, Václav. *Staré*

Slovensko. Bratislava: Filozofická Fakulta University Komenského, 1923, s. 320, 323.

⁸

Hromník, C.A. 2010. Slovenské baníctvo v Bronzovej a pred-Rímskej dobe. In: Európsky význam slovenského baníctva v stredoveku a novoveku. Zborník prednášok z medzinárodného sympózia, konaného 8. - 10. 9. 2010 v Banskej Štiavnici. Banská Štiavnica: Slovenské banské múzeum, 2010, s.

12-14.

⁹ Marsina, Richard. 1993. Pod Vládou Arpádovcov. In: Marsina, Richard. (ed.) *Slovenské dejiny*. Ed. Čičaj, V.,

Kováč, D., Lipták, L. Martin: Matica slovenská, 1993, s. 35.

¹⁰ Hromník, Cyril Andrew. *Sloveni / Slováci: Kde sú vaše korene? K prameňom najstaršej histórie Slovenska,*

približne od r. 3000 pr. Kr. Bratislava: Eko-Konzult, 2010 s. 95-120.

¹¹ Liszt, *Pages romantiques*, s. 233-4.

¹² Demko, Miroslav. *Franz Liszt: compositeur slovaque*. Lausanne, Suisse: Editions L'Age d'Homme, 2003, s.

14.

¹³ Demko, *Ukradený skladateľ*, passim.

Problém je vraj v tom, ako to priznáva aj hlavný slovenský reštaurátor Liszta prof. Miroslav Demko, že Liszt „často opakoval” frázu «*Je suis hongrois.*» „*Ja som maďarský.*”

Pýtam sa: Čo „*maďarský*“?¹⁴ Na to nám správnu a presvedčivú odpoveď nedal ani Miroslav Demko ani Peter Hanic (ktorý tiež na túto tému písal), ba ani nikto iný, aj keď sa zdá, že List nikdy nepovedal *Je suis Hongrois*, čo by bezpochybné bolo znamenalo „*Ja som Maďar*“.¹⁵ Boli to hlavne žurnalisti a muzickí recenzisti, kto túto frázu tak-rečeno 64-tisíc krát opakovali. Podľa všetkého, sám List povedal len *Je suis hongrois*, teda 'Ja som hungarský občan' alebo pochádzam z krajiny vo francúzštine známej pod menom Hungaria (francúzsky *Hongrie*). Ale tak ako Maďarmi neboli milióny Slovákov, Chorvatov, Slovincov a Srbov s hungarským občianstvom, ani František List Hungarom a teda v modernej terminológii Maďarom nikdy nebol.

Nanešťastie, v osobnom rozhovore s prof. Demkom som sa dozvedel, že on nevidí rozdiel medzi *hongrois* a *Hongrois* a mýlne používa tieto pofrancuzštené termíny, akoby sa mohli rozumieť aj v zmysle Uhor, Uhri a uhorský. Avšak žiadny Francúz tým termínom tak nikdy rozumieť nemohol, pretože medzi menami Uhor, uhorský a *Hongrois*, *hongrois* nieto žiadnej etymologickej a významovej spojitosti. Sám List tento problem jednoznačne vysvetlil, keď povedal: „*Je souis hongrois*» ... *mais je ne parle pas hongrois.*“ „*Ja som hungarský* [čiže maďarský občan, skladateľ, ale sotva už človek, atď.].... *ale maďarsky nehovorím.*“ Celkom jasne, František List ani Hungarom ani Maďarom nebol a maďarsky hovoriť nevedel.

Hungari versus Uhri.

Maďari sa nikdy nepredstavovali ani nikdy nebudú predstavovať ako „*Uhri*“ a svoju krajinu ako Uhorsko lebo, ako Demko sám a správne na inom mieste píše, Maďari „*Nemajú ekvivalent slovenského výrazu Uhor.*“ Uhri a Uhorsko (počeštené s pozmeneným významom na české Uhři a Uhry) existovali stáročia ba aj tisícročia pred príchodom Maďarov do Európy a vždycky boli len slovenskými! A veľkým nezmyslom je historicky úplne neopodstatnené tvrdenie prof. Demka, že „*Až v posledných desaťročiach sa v cudzine začínajú predstavovať ako Uhri.*“ Kde sa také niečo dá potvrdiť? Maďari nikdy nič takého nevykonali. Pri vstupe do EU sa „*Magyarország*“ prezentuje celkom správne ako „*Hongria*“, a *Hongria* nemá etymologicky nič spoločného s názvami Uhor, Uhri a Uhry, ktoré popisovali slovenské

etnikum a teritoriálne popisovali slovenskú zem a jej ľud dávno pred príchodom aziatských

Hungarov, neskoršie prezvaných na Maďarov. A to dávno, dávno v predrimských dobách.

Prastaré meno Uhor/Uhri/Uhorsko patrilo a popisovalo len Slovenov/Slovákov a ich slovenskú zem, zatiaľ čo ďaleko, ďaleko mladšie a tak-rečeno len nedávno (až v 10. storočí

po Kr.) importované meno *Hungar* patrilo a popisovalo len privandrovalých Aziatov neskoršie prezvaných na Maďarov. A medzi týmito dvomi menami nielo etymologickej alebo

kognatnej návaznosti. To však nie je jasné mnohým slovenským historikom, muzikológom a

etymológom, ktorí majú potiaže rozlíšiť slovenských Uhrov od maďarských Hungarov.

A

úplný galimatias nasleduje, keď sa táto otázka debatuje v češtine, kde „Uhři“ sú jednoznačne

Maďari a „Uhersko“ je jednoznačne Maďarsko. Týmto vyšpekulovaným uzusom sa českí historici a ideologovia snažili vymazať Slovákov/Uhrov z histórie nielen Pannonie ale aj vlatného Slovenska. Tak prof. Demko, najväčší zstanca Listovej slovenskosti, sa v českom

vydaní jeho knihy pýta: „Ale kdo jsou Uhři? Překládat toto označení či ne? Nebo je to jedno,

zda používáme pojem Maďar, případně Uher?“ A k tomu bezmocne dodáva: „Autor tuto otázku neřeší.“ (Demko, M. 2010. *Franz Liszt: Ukradený skladatel. Neznáma fakta*.

Bratislava: Eko-konzult, s. 31.). Domnieva sa totiž, že francúzske *hongrois* znamená 'uhorský', čo z úst francúzsky hovoriaceho vyznieva nanajvyš neinformovane. To potom vedie k nezmyslu, že vraj „*Tím, že [List] na začátku nové vlny maďarizace koncem 19. století*

doma i ve světě prohlašoval: 'Jsem Uher,' vlastně Maďary urážel.“

¹⁴ Demko, *Franz Liszt: compositeur*, Introd.

¹⁵ Hanic, P. 2010. Totentanz, či Todtentanz, alebo Akademiker-Tänzchen .20. November 2010. (Príspevok do

Stálej konferencie Panslovanskej únie). Dostupné na internete <www.pansu.sk>

Výsledkom tejto veľmi pomútenej histórie je zdôraznené tvrdenie v Demkovej poslednej knihe, *TOTentanz Franza Liszta alebo Tanec Slovákov* (2010), že vraj „**Franz Liszt**

celý život potvrdzoval, že Uhor (Hongrois) znamená Slovák-Slovan, ale nie Maďar.“ A ďalej zasa, že Liszt „jasne rozlišoval pojem Uhor a pojem Maďar, čiže ho neprekladal.“¹⁶

Problem je v tom, že francúzske *Hongrois* je len adaptáciou latinských názvov *Hungarus* a

gens Hungarica, a toto historické meno azijského pôvodu bezpochybne popisuje len Maďara

a Maďarov. A František List, ba ani Franz Liszt žiadnym Maďarom alebo Hungarom ba ani

Hongrois nikdy nebol. Franz Liszt celkom jasne bol Slovenom/Slovákom, alebo – v teritoriálnom smysle -- slovenským Uhrom a uhorským Slovákom, a toto meno sa nedá

preložiť francúzskym modernizmom *Hongrois*, ani on sám ho tak neprekladal.

Slováci, Uhri a Tóti.

Názov Uhor, Uhry, existoval tisícročia pred stredovekom, kedy Európa len po prvý raz počula meno *Hungar*. Nepochopenie tejto historickej reality vedie Demka k nezmyselnej výčitke, že snaha Maďarov prekladať „Maďarsko ako Ungarn, Hungary, aj keď historicky a filologicky celkom správna, mierila na úplné vymazanie dejín „Slovákov-Tóto.“ Na čo vraj

„reagoval Liszt“ dobre známym „*Oh! ma sauvage et lointaine patrie! Oh, mes amis, amen!*“

ale tu zle preloženým „Oh, moja divoká a vzdialená vlasť. Oh! moji priatelia, amen!“ Našťastie, táto zásadná a centrálna, ale veľmi chybné prezentovaná argumentácia je podaná

len v poznámke pod čiarou, zrejme ako menej významná.¹⁷ Maďari sa bezpochybné snažili

vymazať Slovenov/Slovákov zo slovenských ale maďarizovaných Uhrov (Uhorska), ale Demkova poznámka, že Liszt videl „*svoj pôvod v ľudu divokom, opustenom a nie tak kultivovanom ako by si on bol priateľ – v ľudu ktorý aj v XIX. storočí sa váľa v úpadku ako žiadny iný v Európe,*“¹⁸ by zaiste bola prišla vhod maďarskej propagande, že „*Tót nem ember,*“ v zmysle (Slovák zvaný) „*Tót nie je človek.*“¹⁹

V skutočnosti, Sloveni/Slováci v slovenskom Uhorsku aj v maďarskej Hungárii sa k menu Tót bez hanby hlásili, lebo to bolo jedno z ich starodávnych mien, ako správne uvádza

Demko, nie maďarská prezývka, ako sa často podáva. Zrejme v stredoveku tomu menu ešte

rozumeli. Aj Turci na prelome vekov poznali Slovenov/Slovákov ako Tóto a slovenskému

Uhorsku hovorili „*Tót vijálet,*“ „*Slovenský štát*“, podľa Demka;²⁰ presnejšie „Kraj (slovenských) Tóto.“²¹ Ešte aj v dobe Jána Amosa Komenského (1685) „*Tót országo*“ ako „*Slovenská Zeme,*“ existoval paralelne s „*Magyar országo-m*“ na území pôvodne len slovenského Uhorska.²² František Rákoci II. vyhlásil *Tótság* alebo *Tót impérium* keď sa zmocnil časti slovenských Uhrov v roku 1704. Ale to bolo rýchlo zlikvidované.²³ Sám Franz

Liszt sa videl ako Tót, a Demko má zaiste pravdu, keď píše, že „*Hlavným zmyslom a motiváciou Franza Liszta pre skomponovanie Totentanz bolo upozorniť na [v jeho dobe už]*

kolonizovaný národ Tóto- Slovákov.“ **Tu vložte obrázok č. 2. Uhorsko a tancujúci Sloveni/Slováci.** Vtedy (c. 1836) už ani jazykovedci nevedeli vysvetliť pôvod a význam mena

Tót. Ale vraj už v roku 1820 „*slovníky boli povinné pomenovať **národ Tóto-Slovákov** a zahrnúť ho aj v kontexte s porovnaním Tót-mŕtvy.*“ Odkiaľ sa toto berie, nie je mi jasné. Na

kopírovaných stránkach uvedených slovníkov v Demkovych knihách sa nič takého

¹⁶ Demko, *Totentanz Franza Liszta*, s. 39.

¹⁷ Demko, *Totentanz Franza Liszta*, s. 12. Porovnaj s textom a argumentom v 2. kapitole pri poznámke pod

čiarou č. 11-17.

18 Demko, *Franz Liszt: compositeur*, s. 14.

19 Demko, *TOTentanz Franza Liszta*, s. 14, 17.

20 Demko, *TOTentanz Franza Liszta*, s. 17.

21 Ďurica, M.S. 2007. *Dejiny Slovenska a Slovákov v časovej následnosti faktov dvoch tisícročí*. Štvrté vydanie.

Bratislava: Lúč, s. 119.

22 Komenský, Ján Amos, 1685. *Orbis Pictus*. Levoča: b. v. Cit. in Demko, M. 2010. *TOTentanz Franza Liszta*

alebo Tanec Slovákov. Bratislava: Lisztova spoločnosť na Slovensku, s. 44.

23 Ďurica, M.S. 1995. *Dejiny Slovenska a Slovákov v chronologickom prehľade*. Košice: Pressko, s. 69.

nenachádza.²⁴ Keby tomu naozaj tak bolo, Lisztov *Totentanz* by už v roku 1820 bol predpovedaný ako *Todtentanz*, 'Tanec mŕtvych'. V skutočnosti Lisztov *Totentanz* živých Slovenov/Slovákov sa stal *Todtentanzom* -- 'Tancom mŕtvych' len zhodou jazykovej okolnosti v nemčine, kde *todt* znamená 'mŕtvý', a to sa hodilo Maďarom, keď si Liszta chceli

prisvojiť, aj keď sa im nepodarilo prekrstiť ho medzinárodne na Ferencu.

Obrázok č. 2.. Slovenské Uhry alebo Uhorsko ohraničené horami v dobách pred vpádom

kočovných Hungarov/Maďarov ba aj dávno pred Rímanmi a folklórický Totentanz dnešných Tótov alebo Slovenov/Slovákov. Dr. C Hromník August 2011.

Na záver treba si uvedomiť, že v skutočnosti francúzske *hongrois* malo vtedy ako aj dnes len jeden význam: 'magyar' alebo 'maďarský'. Ale každý, včetně Slovákov, kto bol občanom Maďarského kráľovstva v rámci Rakusko-Uhorska v prvej polovici 19. storočia a po

tzv. rakusko-maďarskom vyrovnaní v roku 1869 bol občanom Maďarska, medzinárodne známeho pod menom *Hungaria* alebo *Hongrie* a v zahraničí bol tak rečeno diplomaticky označený za *hongrois* alebo *Hungaricus*, čiže za človeka z maďarskej krajiny, i keď definitívne nie automaticky za Maďara. Ale to neznamenal, že názov *Hongrois* sa dá preložiť ako Uhor alebo dokonca aj Slovák. Analogicky: ja som sa narodil ako Slovák za prvého Slovenského štátu. Vyrástol som, študoval som a do zahraničia som cestoval ako Čechoslovák na československý pas, ale Čechom som nikdy nebol. Ani nemôžem v

žiadnom prípade pripustiť, žeby moja prirodzená slovenská národnosť mohla kedy byť českou.

Ako sa

sám František List videl v týchto okolnostiach je celkom jasne vyjadrené v jeho vyhlásení alebo vzdychu, že «*Ma patrie se trouve en Slovaquie à Bratislava (Pressburg)*». „*Moja vlasť*

je na Slovensku v Bratislave (Prešpurk).“²⁵

²⁴ Demko, *TOTentanz Franza Liszta*, s. 42.

²⁵ Demko, *Franz Liszt: compositeur*, s. 23.

+++++

Pán Hromník,

a viete Vy aj preukázať, doložiť hlavné výroky uvedené v tomto Vašom „článku“?

--XX

František List:

Slovenský Uhor, ktorý nehovoril po maďarsky!

By

Dr. Cyril A. Hromník

Historian/Researcher

INDO-AFRICA, 4 North Oak, 12 Dulwich Rd., Rondebosch, Cape Town, South Africa 7700.

hromnikcyril@gmail.com

Published as: Hromník, C.A. 2011. Franz Liszt. *Dimenzie: Časopis, ktorý nekľže po povrchu*.

Ročník XI, 1. Október 2011, s. 52-55. Dig. copy: www.casopisdimenzie.sk alebo: http://www.casopisdimenzie.sk/1_listovanie_casopisom/2011_10/index.html

--XX

Myslím si, že tam dolu, v tej ďalekej Afrike sa Vám niektoré veci zdajú byť „akosi naopak“,

teda úplne ináč, ako nám tu v Európe ...

A vôbec sa Vám tam asi nedostal pojem „maďarizácia - magyarisation“ so všetkým, čo k tomu do dnešných čias povymýšľali a aj povystrájali !

Moju obširnejšiu reakciu na Váš článok posielam v prílohe:

RE-Hromnik-Dimenzie-20111215.pdf

Posielam taktiež Váš text „František List“ zo „Spravodaj č.166“,

CaH-Dimenzie-2011-12-spravodaj166.pdf

Dva obrázky z knihy pána Demka k téme „JE SUIS HONGROIS“ a „Magyar“,

JE_SUIS_HONGROIS.jpg

Liszt_Magyars.jpg

„Vyhlásenie“ pána M.Demka pošlem pre veľkosť súboru 1MB následne extra.

So slovensko-uhorským pozdravom zo stredu Európy,

s prianím šťastných, veselých a požehnaných Vianoc

p.hanic Viedeň 15.12.2011

PS pán **PhDr. Miroslav Demko** má novú e-mailovú adresu (mail.zoznam.sk je nevyhovujúci)

miroslav.demko@list.ru

(RE: František List + Juhoafrické Dimenzie Etymológie a preklady slova Uhor ako politikum)

PS 2 našiel som dobovú literatúru, kde aj naši „starší bratia“ prezentujú Franza Liszta podobne ako Vy : František Liszt (ale so „z“)

Ja keď niečo napíšem, tak si to aj overujem a až potom to „púšťam do sveta“!

---XXX

Na ukážku, rozšírenie Vašich vzdialených vedomostí z histórie Uhorska=Hongrie Vám ponúkam:

Dobre si prečítajte na str.13, pod čiarou z „Vyhlásenia“, ktoré Vám taktiež posielam v prílohe.

Sú to aktuálne slová rakúskeho muzikológa experta pána Winklera z Maďarsko-

Slovensko-

Rakúskeho

pomedzia:

„Liszt und Hummel sind durch ihre Herkunft „Ungarn“, ohne „Magyaren“ zu sein ...

---!!!!

Franz Liszt: compositeur slovaque - Seite 44

Miroslav Demko - 2003 , (nalistujte si prehliadač na stranu 8 – kópiu som dal do prílohy)

CONSCIENCE DE LISZT DE SA CULTURE SLOVACO-HONGROISK Les Slovaques, dans leur langue, se sont toujours présentés comme *hongrois*, au contraire des *Hongrois* qui se disent magyars.151 «**Je suis hongrois** » signifie donc «**je suis slovaque** ». ...

Liszt exaktne vedel kto je Uhor = Ungar = Hongrois = Hungarian a kto je Magyar

---!!!!

Geschiedenis van de Russische muziek: - Seite 42

Francis Maes - 2002

(*Stasov* considered the last two works Slavic because he imagined that

"Hungarian" was synonymous with "Slovak.")

Cui and *Stasov* praised the concert in extravagant terms. *Stasov* used the following words: "May God grant that our Slavic ...

---!!!!

A vedel to istotne nielen *Stasov*, ale aj široko ďaleko intelektuálne kruhy celej Európy... všetci vedeli, že *Liszt* je Uhor=Hongrois a jeho materinský jazyk bola „boľševikmi zakázaná slovenčina”...

všetci videli, že je *modrooký blondák*,

len sa to nasmelo napísať a maľovali ho „do tmava” ...a fotky „kolorovali”

---!!!!

R.LETZ: Zvolenský podžupan sľuboval 40 palíc pre tých, čo pôjdu do Martina

<http://www.tasr.sk/23.axd?k=20110603TBB00287>

.....

Do Uhorského snemu sa podľa neho dostávali vyhlásenia o tom, že

"sme z väčšej časti Maďari s maďarskými srdcami a slovenskými jazykmi"

ešte skôr, ako tam doručili samotné memorandum1861

.....

Vrele doporučujem k rozšíreniu si Vašeho „tak vzdialeného rozhľadu” aj tento vynikajúci článok

O Uhorsku a „maďarizácii Uhrov” = genocíde Slovákov-Slovenov:

„Reč pravdy je prostá“, Edita Tarabčáková, Kultúra 11-2008 (28.mája), str.3,10,11

<http://www.kultura-fb.sk/new/old/archive/pdf/kult1108.pdf>

---!!!!

Encyclopédie moderne, ou Dictionnaire abrégé des hommes et des

<http://books.google.com/books?id=XM4PAAAAQAAJ&pg=PA110&>

Eustache Marie Pierre Courtin - 1829 -

Les États héréditaires hongrois forment une partie considérable de la monarchie autrichienne;

ils renferment la **Hongrie** (*Magyar Orszag*) , la Croatie (*Horvat Orszag*),

l'Esclavonie (Tot Orszag) , la Transylvanie (*Erdely Orszag*), ...

Hongrie (*Magyar* Regisegek es fitkasagok.) Voici les principaux articles de ce vo- roe.
1)

Homélies en langue hongroise du IVe siècle , d'après un ...

Précis de la géographie universelle: ou, Description de toutes,

<http://books.google.com/books?id=iGtbKdXNDaIC&pg=PA752&>

Conrad Malte-Brun, Jean Jacques Nicolas Huot - **1833**

Royaume de **Hongrie**. (En *hongrois Magyar-Orszag* ; en allemand **Ungarn**;

en slave **Uherska-Kragina**.) superficie (') en jnilles. en lieues. POPULATION 183s.

POPULATION par LitUK CARhfcE en 183i. 4,i8i 11620 g,65g,686 10078319 867

Hongrie ...

Le grand dictionnaire géographique, historique et critique

<http://books.google.com/books?id=XrNUM2rDEAsC&pg=PA394&>

Antoine Augustin Bruzen de La Martinière, Emanuel Claudius Faber - **1768** –

Les *Hongrois* font d'assez belle taille : **la langue Hongroise est une dialecte de l'Esclavonne**

, 8c par conséquent elle a quelque rapport avec les *langues* de Bohême , de Pologne , 8c de

Russie. La domination impériale a rendu ...

Le Grand Dictionnaire Géographique Et Critique: H. & I. - Seite 183

[Antoine Augustin Bruzen de la Martinière](#) - **1732**

Nous venons de remarquer qu'il ya deux manières de partager la *Hongrie* en Haute & en Basse, en prenant Tune d'un côté du Danube & l'autre de Les *Hongrois* sont d'assez belle

raille , **1a Langue Hongroise est une Dialecte del'EÍcfa- 1 ...**

Le grand vocabulaire françois: Band 13 - Seite 417, **1770**,

11 ya dans la Hongrie deux Archevêchés : Strigonie , dont l'Ar- chevêque est Primat du Royaume, & Colocza. On y compte seize Evêchés , dont six font iussragans de Strigonie. **La langue Hongroise est un dialecte de l'Esclavonne ...**

Dictionnaire géographique, ou description des quatre parties du monde

[Jean-Baptiste Ladvocat, Pierre Giraud](#) - **1810** -

Elles ne contiennent que 2 ou 300i maisons , et se ressentent des ravages qu'y ont fait les Turc» et les guerres civiles. **La langue hongroise est un dialecte de l'csrlavoue** : on parle

latin dans les cours de juridict. , et niema assez ...

Encyclopédie méthodique: Géographie ... : tome second

[Charles-Joseph Panckoucke \(\(Paris\)\), Jacques Thévin \(\(Madrid\)\)](#) - **1784**

U ya dans la *Hongrie* deux archevêchés ; Gran ou Strigonie , dont l'archevêque est primat du

royaume, & Colocza On y compte seize évêchés , dont six font furfragans de Strigonie.

La langue Hongroise est un dialecte de l'Efcla- vonne

Geographie des Menschen, ethnographisch-statistisch und historisch: Band 1 - Seite 413

[Frédéric de Rougemont](#) - **1839**

Diese südlichen Slaven , welche keine Deutschen zu Nachbarn haben

wie die *Slowaken*, sondern Völker ohne Gesittung , kennen die Künste des ... S

iebenbürgen oder Transylvanien — das *Land* jenseit der Waldungen, welche es umgeben,

...

s.416

s.381 - ... **UHRI, MAĎARI, Kumáni, Jazygovia, Sekleri žijú v Uhorsku a Sedmohradsku**

...

[http://books.google.at/books?id=THgRAAAIAAJ&hl=de&pg=PA381&img=1&pgis=1&dq=Magyaren&sig=](http://books.google.at/books?id=THgRAAAIAAJ&hl=de&pg=PA381&img=1&pgis=1&dq=Magyaren&sig=ACfU3U3pDqPxxgI9s20NNgrg5IImYIKpk8g&edge=0)

ACfU3U3pDqPxxgI9s20NNgrg5IImYIKpk8g&edge=0

A teraz na záver jedna kontrolná otázka:

Franz Liszt, „Rhapsodie hongroise“ boli „maďarské“, alebo „slovenské“?

„Z hudby ktorého etnika mohol čerpať „Hongrois“ Franz Liszt svoje inšpirácie ku komponovaniu jeho geniálnych „Rhapsodie hongroise“?

Kto v jeho dobe spieval vlastné etnické piesne a tancoval vlastné etnické tance v „Hongrie“?

Mohol čerpať z hudby „Maďarov“, alebo z hudby „Slovákov“ (Slovenov)?

Odpoveď nemusíte sami vymýšľať a už vonkoncom nie dokazovať!

Tá je jasne napísaná a zdôvodnená v umenovednom diele slovenského génia Franza Liszta:

„Des Bohémiens et de leur musique en Hongrie“! (1859, 1881)

Krátko po vydaní tejto umenovednej práce Franza Liszta (1859) nasledovala prvá ostrá reakcia

vo forme vydania malej brožúry s jasne napísaným postojom istaj časti „patriotov Hongrie“

k Hongroisovi F.Lisztovi: **„Et tu mi fili Brute!?“**

„Entgegnung, auf die von Dr. Franz Liszt in seinem Werke :

„Des Bohémiens et de leur musique en Hongrie“aufstellte Behauptung,

dass es keine ungarische Nationalmusik, sondern bloss eine Musik der Zigeuner, gibt.“,

Ritter von Adelburg, Pest, 1859.

Peter Hanic Viedeň 27.10.2011 („Ungarische Rhapsodie“ , „Hungarian Rhapsody“)

From: Dr. Cyril Hromník

Sent: Friday, November 11, 2011 9:18 AM

To: Peter Hanic

Subject: Re: František List

Pán Hanic:

Čo vy rešpektujete to je vaša vec a ja nemám nič proti tomu. Od vášho prvého článku v *Kulture*, kde ste jasne argumentovali za správne, slovenské čítanie Lisztovej skladby ako *Totentanz* -- Tanec Totov/Slovákov, oproti mylnému *Todtentanz* -- Tanec mrtvych pani Lengovej a iných historicky nepodkutých muzikologov, a celkom jasne ste sa snažili reštaurovať Lisztovi jeho slovenský pôvod a jeho slovenskú prináležitosť. Nevieť prečo teraz

nahrávate tým , ktorí Lisztovu slovenskosť zapierajú. O tom, že skladateľ Tanca

Totov/Slovákov sa narodil ako František List ničo pochybnosti: Pozrite sa na jeho

matričný

zápis v Demkových knihách alebo aj v pôvodnom zápise, ak ešte existuje -- "Franciscus List."

Keďže slávnym sa stal ako Franz Liszt, tak samozrejme jeho skladby budú vždy pod menom

Franz Liszt, ale to ho bude v ušiach Francúzov a Nemcov vždy identifikovať ako polo-

Maďara (Liszt) a polo-Nemca (Franz) a Maďari ho budú vždy predstavovať ako Maďara/Hungara (francúzsky *Hongrois*) aj keď dobre vedia, že bol Slovákom zo slovenského

Uhorska, ktoré meno Maďari nikdy nepreložia francúzskym *Hongrois!!!*. Preto je dôležité v

jeho životopise pripomínať a zdôrazňovať jeho skutočné slovenské meno a jeho slovenskú

národnosť. František List bol slovenský Uhor alebo uhorský Slovák a stredoeurópske slovenské meno Uhor (človek žijúci U Hôr) nemá nič spoločného s ázijským menom *Hungar*,

Hungaria, Hungary, Hongrie, Hongrois, hongrois, Ungarn, atď.

S pozdravom,

C. Hromník

2011/11/11 Peter Hanic

Pán Hromník, prepáčte, ale nemôžem súhlasiť!

Principiálne si vždy budem vážim svojich predkov

a keď sa prezentovali nejakým svojim menom pred svetom v im vlastnej forme, tak si v žiadnom prípade nedovolím porušiť ich slobodnú voľbu , tradície!

Preto, keď sa náš rodák Alexander Petrovič, v zrelom veku

prezentoval ako Šándor Petôfy, tak to rešpektujem

a aj tak ho prezentujem.

Popřípade pridám poznámku o rodnom mene, aby bolo jasné,že o koho sa jedná.

A preto, keď sa Franciscus List prezentoval vo svojom

živote podľa pravidiel germanistiky jeho cisárskeho veličenstva, tak to budem rešpektovať.

Ja s tým nemám žiaden problém.

To isté však požadujem v iných oblastiach: nemeniť účelovo, podľa politických požiadaviek

názvy a mená , ako identifikátor identity!

Ja ostávam pri mene podľa slobodnej a uváženej voľby : Franz Liszt.

Na formu František List som ochotný pristúpiť vždy,

pokiaľ mi budú poskytnuté primerané dobové dokumenty.

S pozdravom

p.hanic

Von meinem iPhone gesendet

Am 10.11.2011 um 18:22 schrieb "Dr. Cyril Hromnik"

Pán Hanic:

Neviem prečo by sme nemali použiť Lisztovo prvé meno aj priezvisko v pôvodnej forme.

V

matrike je zapísaný ako Franciscus List, pretože v cirkvi sa písalo latinsky. Ale dome matka aj

otec ho volali František a ich priezvisko bolo List. Preto aj napriek matričnému zápisu

Franciscus List, jeho otec ho premenoval na Franz Liszt-a, aby mu uľahčil uplatnenie sa

v

kariere v rámci Rakusko-Uhorska. Keby František bol žil do 1920. roku, bezpochybné by

sa

na svojom smrtnom liste podpísal ako František List Slavissimo.

Ďakujem za informáciu a priebehu oslav v Primacialnom Paláci. Zdá sa, že nebolo to pekné.

S pozdravom,

CAH

+++++

Franza Liszta sa snaží prisvojiť si kde kto a najmä Maďari. Jeho život a predovšetkým jeho dielo, tvorba a životne postoje však vyvracajú hodnovernosť falzifikátov, ktoré sa občas vynoria. Často (Maďarom) stačí preložiť slovo Uhor, ako Maďar a je to. Panslovanská únia je presbverdčená, že neexistuje jediný rozumný dôvod, aby sa Slováci svojho génia len tak, z malovernosti vzdali.

Redakcia Stálej konferencie PanSÚ.

Franz Liszt stratený syn Slovenska

5. decembra 2011

(Príspevok do Stálej konferencie Panslovanskej únie)

www.pansu.sk

V tomto roku si svetová kultúrna verejnosť pripomína 200. výročie narodenia hudobného génia, spisovateľa a mysliteľa Franza Liszta. Je aj pre slovenskú umenovedu príležitosťou na pripomenutie tohto jubilea, ako aj prehodnotenie jeho vzťahu k Slovensku. Okolo osobnosti svetového hudobného génia v ostatných rokoch sa začalo vášnivo diskutovať. Ešte roku 2003 vyšla v Lausanne z pera M. Demku, najlepšieho znalca života F. Liszta kniha Frans Liszt compositeur Slovaque. Táto publikácia bola ocenená medzi desiatimi najlepšími publikáciami roka Oxforskou univerzitou. Odvtedy mu vyšlo v slovenčine ďalších päť kníh, ktoré okrem iného poukazujú na slovenský pôvod tohto slávneho rodáka.

Podľa dobových záznamov sa narodil 22. októbra 1811 v Raidingu v slovenskej menšine

na pôde habsburského impéria. Jeho otec Adam List pochádzal zo starej váženej slovenskej rodiny. Adam List ako aj jeho manželka nehovorili a neovládali maďarčinu. Táto skutočnosť je kľúčovou, nakoľko privlastňovanie Franza Lista zo strany iných národov je neopodstatnené.

Základné všeobecné a hudobné vzdelanie získal od otca a ako zázračnému dieťaťu mu po slávnostnom koncerte roku 1820 v Bratislave (ako 9 ročného) mu mestskí magnáti poskytli štipendium pre ďalšie vzdelávanie. Ako 16 ročný stráca svojho otca a spolu s matkou predtým ako príde do Paríža pôsobí v rakúskom Gráci, ako učiteľ hudby. Franz Liszt sa ako klavírista a dirigent stále viac začal venovať skladateľskej činnosti. Po viedenských štúdiách sa v roku 1823 presťahoval do Paríža, kde po odmietnutí prijatia na konzervatórium pokračuje v štúdiách u Paära a Reichu. Nasledujúcich desať rokov žije v Paríži. V tomto období získava obrovské úspechy na koncertných vystúpeniach v Prahe, Weimare a Bruseli. Roku 1825 predstavuje vo Veľkej opere v Paríži svoju malú operu Don Sancho. F. Liszt sa sprvoti prezentoval ako vynikajúci klavírny virtuóz, geniálny improvizátor a ohromoval schopnosťou hrať z listu.

Význam jeho hudobných skladieb nebol hneď po zásluže ocenený. F. Liszt vo svojej nezištnosti pomáhal ostatným skladateľom a propagoval ich hudobné diela tým, že ich uvádzal na svojich koncertoch. Išlo hlavne o bratislavských rodákov Bacha a Hummela, ale aj Schuberta a Beethovena a iných. F. Liszt získava významné kontakty s francúzskou a aj inou európskou kultúrnou elitou, okrem iných Chopenom, Berliozom, Hugom, Santovou, Heinem, Stendhalom a Mickiewiczom. V týchto rokoch v polovici 19. storočia vydal aj literárne diela, ktoré však spôsobili aj nevráživosť voči nemu.

Lisztovo pôsobenie na náboženskom poli, obzvlášť spojené s jeho rodinnou františkánskou tradíciou vyvrcholilo na cyriľo–metodských oslavách v Ríme. Rok osláv 1863, F. Liszt považoval za vyvrcholenie finálneho obdobia jeho života. Jeho angažovanie sa ako reformátora rímsko – katolíckej liturgickej hudby súvisí s výborným osobným vzťahom a priateľstvom s pápežom Piom IX. Vyznieva tiež ako vykryštalizovanie jeho osobných názorov na dejiny kultúry a politiky.

Osobitne treba hodnotiť vrelý vzťah F. Liszta k Bratislave, preto, lebo všetky jeho veľké diela odzneli práve v tomto meste. Od roku 1820 po roku 1885 navštívil Bratislavu viac ako 25 krát. Okrem Bratislavy navštívil viackrát Trnavu, Dolnú Krupú a Malacky, z tohto vidieť, že aký bol úprimný vzťah k domovine jeho predkov.

Boj o Liszta medzi Nemcami a Maďarmi pokračoval aj po jeho smrti. Všetky nitky smerovali do Bratislavy, ktorá jedine mohla pôsobiť ako živý kult slávneho Uhra – Slováka. Všeobecne je známe, že Maďari sa ho v parlamente oficiálne vzdali. Preto je nepochopiteľné ak v zahraničných encyklopédiách názvoch škôl a ulíc, dokonca posledne aj budapeštianskeho letiska si ho neprávom privlastňujú.

Po rakúsko–maďarskom vyrovaní Slováci stratili nádej byť slobodným národom. Aj z týchto dôvodov začalo obdobie masívnej emigrácie zo Slovenska. Lisztov výrok zo 70 rokov 19. storočia pripomína osud Slovákov, ktorí stratili domovinu z dôvodu kolonizácie.

Po rakúsko–maďarskom vyrovaní, keď konštatuje: „*Aká vlast' ? žiadna vlast'. Pre mňa už nie je žiadna domovina, keď je už všade.*“.

V týchto rokoch sa ujal slovenského skladateľa Jána Levoslava Bellu, keď mu vybavil štipendium, čím prirodzene poukázal na existenciu Slovákov. Najvyšší maďarský politický predstaviteľ Andrassy, ktorý dal Lisztovi ultimátum, ostať v Pešti, alebo odísť z Uhorska. Je to dostatočný dôkaz pre pochopenie skutočnej osobnej drámy tohto výnimočného slovenského skladateľa a hudobného génia? Uvedomuje si európske kultúrne a politické spoločenstvo, že vrchnosť nedovolila mu navštíviť svoju domovinu bez súhlasu Budapešti? F. Liszt dôsledne odmietal veľkomaďarskú orientáciu. Vždy sa považoval za Uhra, t.j. príslušníka mnohonárodného uhorského štátu. Svedčí o tom aj odborné definovanie charakteristických slovenských prvkov a inšpirácií v jeho bohatej umeleckej tvorbe.

Ako konštatoval M. Demko: „*...stratený syn Slovenska Franz Liszt, jeho život, až do posledného dychu v skutočnosti je úchvatným dokumentom obrazu génia a intelektuála, ktorý spoza hraníc neporovnateľne, ale presne reagoval na politické ujarmenie Slovákov v Uhorsku.*“.

Prihlásenie sa nás Slovákov k tejto svetovej osobnosti iste prispeje aj k posilneniu našej národnej identity v dnešnej integrujúcej sa Európe.

Prof. Dr. Igor M. Tomo, CSc, MPH

Predseda Slovenskej biologickej spoločnosti

SAV

+++++

Predkladáme verejnosti Jubilejné memorandum Združení slovenskej inteligencie, ktoré bolo - 9. 12. 2011 jednomyselne schválené účastníkmi 20. plenárnej konferencie Slovenskej inteligencie KORENE, Stálej konferencie slovenskej inteligencie Slovakia plus a Slobodnej rady slovenského národa – obnovenej Slovenskej národnej rady ako výsledok našich generačných skúseností a zároveň ako výzvu na spoluprácu celej slovenskej spoločnosti - a ktoré sme slávnostne odovzdali - ako symbolickú štafetu prvý raz v slovenských dejinách „zo živých do živých rúk“ - predstaviteľom organizácií mladej slovenskej generácie.

Zároveň bol konferenciou prijatý a celým plénom schválený aj dokument „VYHLÁSENIE SLOVÁKOV ŽIJÚCICH NA JUŽNOM SLOVENSKU“ predložený skupinou občanov žijúcich na slovenskom juhu.

Naším pokračovateľom! (Jubilejné memorandum Združení slovenskej inteligencie)

My - ako „nezávislé, nadstranícke a nadkonfesionálne združenia slovenskej národne uvedomelej inteligencie“ – sme si v Programovom vyhlásení na jar 1990 určili za hlavný cieľ „...v konečnom dôsledku svojej činnosti pripraviť Slovákov ako zvrchovaný, o svojich veciach a vzťahoch samostatne rozhodujúci národ“, čo sa 1. januára 1993 stalo skutočnosťou.

Našou hlavnou činnosťou bolo a zostáva „Integrovať a aktivizovať tvorivý duchovný potenciál Slovenska a zapájať ho do pozitívne zameraných aktivít, najmä pri presadzovaní prirodzených práv Slovákov ako štátotvorného národa“ a „...spolupracovať s každou demokratickou inštitúciou i jednotlivcami, ktorí podporujú našu národnú identitu doma i vo svete“, čo dokazujú naše národnozdružovacie aktivity.

Zároveň sme prijali zásadu, že SSI KORENE „...nepodporuje neetickú proklamatívnu propagandu“, čo stále dodržiavame a problémy nášho národnoštátneho života riešime výhradne na základe odborných argumentov.

Ešte pred obnovením slovenskej štátnej samostatnosti sme sa – pri vzniku SKSI Slovakia plus v roku 1992 - rozhodli „...prevziať na seba príslušný podiel odbornej a morálnej zodpovednosti, ktorá vyplýva z postavenia inteligencie v demokratickom právnom štáte, za aký Slovenskú republiku považujeme.“

Predsavzali sme si „...vytvoriť novú tradíciu partnerských vzťahov medzi štátom a inteligenciou, aby sme sa zúčastňovali na pozitívnom ovplyvňovaní spoločnosti, ktorej sme prirodzenou a organickou súčasťou“ a zároveň sme oslovili „...všetkých občanov SR a našich krajanov v zahraničí, aby v tejto exponovanej, neopakovateľnej a rozhodujúcej dobe prispeli všetkými svojimi možnosťami, vedomosťami a schopnosťami k rozvoju našich pozitívnych vkladov do mozaiky demokratického obrazu sveta.“

V postavení suveréna - ako „My, národ slovenský“ - naša generácia ústavným a legitímnym spôsobom obnovila štátnu samostatnosť, čím zavŕšila záverečnú etapu

nášho národnoemancipačného zápasu a „zabezpečila tým dosiaľ najpriaznivejšie podmienky pre náš slobodný, všestranný rozvoj.“

V súčasnosti prežívame „Skúšku našej národnej zrelosti, v ktorej sme povinní preukázať našu pripravenosť, cieľavedomosť a vytrvalosť a dokázať sebe i svetu, že sme schopní realizovať vlastný projekt našej národnej nezávislosti.“

Sme presvedčení, že „Základným východiskom pre úspešné zvládnutie tejto najzávažnejšej úlohy v našich doterajších dejinách je usporiadanie si vlastného systému hodnôt, ktorý tvorí podstatu myslenia aj konania každého jednotlivca či spoločnosti...“ a jeho základnou podmienkou je „...vytvorenie si – konečne už vlastnej – perspektívnej koncepcie nášho národnoštátneho života.“

Náš vývoj chápeme

Slováci ako pôvodný európsky národ sú síce starobyľým kultúrnym a historickým spoločenstvom, v súčasnosti však tvoria najmladší politický národ v stredoeurópskom geopolitickom priestore. Sprievodným znakom jeho súčasnej kryštalizácie je aj zápas o charakter nášho štátu – dnes Slovenskej republiky. Do tohto prirodzeného procesu vstupujú nielen vnútorné, ale aj vonkajšie faktory, spomedzi ktorých má najvýraznejší vplyv – európska integrácia a globalizácia.

V priebehu dejín skúseností potvrdili, že optimálnym prostredím pre každý národ je jeho vlastný samostatný národný štát, ktorý je zároveň nenahraditeľným fyzickým aj duchovným priestorom pre plnohodnotné naplnenie zmyslu života jednotlivca ako občana aj pre splnenie historického poslania národa, ktoré tkvie vo vytvorení vlastnej autentickej kultúry ako svojho osobitého a neopakovateľného prínosu pre civilizačný vývoj ľudstva.

Základnou úlohou národného štátu je, aby bol skutočným domovom a jedinou vlasťou štátotvorného subjektu, ktorý ho vytvoril a všetkých jeho lojálnych občanov, ktorí vytvárajú celospoločensky prospešné hodnoty a uplatňujú svoje občianstvo na princípe vyváženosti svojich práv a povinností voči spoločenstvu a štátu.

Aby mohol štát plniť svoju úlohu a povinnosti voči občanom, musí mať pôvodnú, neobmedzenú suverenitu, aby mohli jeho orgány zvrchovane rozhodovať o životných otázkach spoločnosti.

Na túto náročnú úlohu musí byť pripravená celá spoločnosť svojou dostatočnou vnútornou integrovanosťou na základe jednotiacej štátnej idey spoločného prospechu a nie egoistických parciálnych záujmov jednotlivcov či skupín. Na zvládnutie tejto úlohy – zladiť protichodné záujmy a usporiadať vnútorné pomery v štáte na prospech celku – je potrebný jednak občiansky tlak „zdola“ a jednak zákonodarná iniciatíva politických predstaviteľov „zhora“, ako tzv. celospoločenská objednávka. Ideálna je súhra „občianskej aj politickej vôle“ meniť stav k lepšiemu.

Zároveň však treba zabezpečiť našu – čo najvyššiu možnú - nezávislosť od cudzích prostredníctvom sebestačnosti aspoň v základných životných potrebách.

Túto rozsiahlu rekonštrukciu našej spoločnosti a zabezpečenie jej vývoja k vyššej kvalite je možné dosiahnuť iba pozitívnou motiváciou a aktivizáciou celého jej tvorivého potenciálu.

Slovenskému národu a celej slovenskej spoločnosti navrhujeme

- Osvojiť si naše ideové heslo – MÚDROSTĚ, SVORNOSTĚ, VYTRVALOSTĚ a našu pracovnú metódu – NÁROČNOSTĚ, KRITICKOSTĚ, TVORIVOSTĚ, ktoré sa nám pri našej práci „na čele zápasov v službe národu a vlasti“ osvedčili a pomohli nám naplniť mnohé túžby, sny a plány nielen našej, ale všetkých generácií slovenského národa.
- Zvýšiť najmä úroveň náročnosti k sebe a zvýšiť v každej oblasti tempo nášho rastu k vyššej kvalite nášho života.
- Využívať všetky naše domáce – najmä obnoviteľné - prírodné zdroje. Hlavne naše zásoby nerudných surovín ako mastenec, magnezit či geotermálny potenciál územia SR, ale predovšetkým naše „tekuté zlato“ vodu, čo nám umožňuje perspektívu stať sa „vodným Kuvajtom Európy“.
- Motivovať a dôsledne využívať najmä náš domáci tvorivý intelektuálny potenciál a – ako hlavného tvorca hodnôt - ho motivovať rozvojovými programami a stabilizovať ho v našom štáte - napríklad aj darovaním štátnej pôdy a výhodnými pôžičkami tým mladým rodinám, ktoré svojim vzdelaním a morálnymi vlastnosťami majú predpoklad byť zdravým a perspektívnym základom našej spoločnosti a zamerať sa nielen na množstvo, ale predovšetkým na kvalitu našej populácie, s cieľom dosiahnuť čo najvyššiu vzdelanostnú a civilizačnú úroveň, schopnú úspešne konkurovať vyspelým štátom.
- Zamerať sa na špičkové technológie s minimálnou náročnosťou na materiálové aj energetické vstupy a s vysokou pridanou hodnotou intelektuálnych inovačných vkladov.
- Vytvoriť v každej regionálnej metropole „národné centrá tvorivosti“ ako motivačné a inovačné strediská umožňujúce uplatniť tvorivý potenciál nadaných a ambiciózných jednotlivcov s cieľom dosiahnuť „intelektuálnu bezpečnosť nášho štátu“ ako stav, keď sme schopní riešiť si všetky úlohy a problémy vlastným intelektuálnym potenciálom našej spoločnosť.
- Obnoviť činnosť „Ústavu pre strategický rozvoj SR“, ktorý bude partnerom univerzitám, SAV, výborom NR SR, Vláde SR a ďalším inštitúciám a orgánom nášho štátu.
- Zaviesť – ako záväzný právny akt – „prísahu štátneho zamestnanca“ a presne stanoviť jeho povinnosti v „štatúte zamestnanca štátu“, čo sa týka všetkých – prezidentom, poslancami a členmi vlády začínajúc a radovým štátnym úradníkom končiac. V tomto zmysle kľúčovej dôležitosti treba vrátiť štátnej službe – napr. aj poslaniu učiteľa – jej pôvodný spoločenský význam, prislúchajúcu úctu a autoritu, ale aj náležité finančné ocenenie, aby mohol štátu nielen pomáhať, ale ho aj reprezentovať.
- Dosiahnuť čo najvyššiu mieru nezávislosti od iných a to sebestačnosťou v základných potrebách našej spoločnosti a zamerať sa najmä na obnoviteľné zdroje.
- Zverovať starostlivosť o výživu, zdravie, výchovu a bezpečnosť výhradne iba občanom nášho štátu s čo najvyššou úrovňou profesionality a s morálnymi vlastnosťami zaručujúcimi normálny, zdravý a perspektívny rozvoj nášho národa.

Predstavitel'ov nášho štátu žiadame

- Aby si - ako skutoční reprezentanti – čo najzodpovednejšie plnili svoje povinnosti voči nášmu národu a štátu.

- Aby konali výhradne v zmysle pravdivého odkazu slovenských dejín a ich osobností.
- Aby rešpektovali odborné argumenty a oprávnené požiadavky občanov nášho štátu.
- Aby bezvýhradne dodržiavali ústavnosť a spravodlivosť.
- Aby všetkými silami a prostriedkami upevňovali našu identitu a suverenitu.
- Aby chránili naše národné dedičstvo a podporovali rozvoj tvorivosti.
- Aby účinne pomáhali našim krajanom a ich spolkom v zahraničí.
- Aby budovali Bratislavu nielen ako proklamovanú, ale skutočnú slovenskú metropolu.
- Aby zabezpečili vyvážený rozvoj regiónov, s dôrazom na prihraničné územia SR.
- Aby vytvárali podmienky pre všestranný a harmonický rozvoj slovenského – dnes už znova politického – národa, najmä jeho mladej generácie ako základu našej budúcnosti.

Už na začiatku našej činnosti pri uskutočňovaní celospoločenských zmien - ako tzv. transformácii, čiže premene slovenskej spoločnosti na slobodný, rovnoprávny subjekt zvrchovane rozhodujúci o svojich záujmoch - sme si uvedomili, že to bude viacgeneračný proces.

V prvej etape je nevyhnutné čo najdôslednejšie odstrániť negatívne stereotypy nášho správania sa ako dedičstvo minulosti. Predovšetkým musíme zmeniť naše ľahostajné a nezodpovedné postoje k vlastným hodnotám – k našej kultúre a jazyku, ale aj k nášmu štátu. Tu musíme začať každý od seba.

V nasledujúcich etapách je však potrebné zapojiť už celú slovenskú spoločnosť prostredníctvom celonárodných programov. Potrebný je napríklad „národný program pozitívnej motivácie slovenskej spoločnosti – motivácia, aktivácia, inovácia“ a tiež národný program „K prameňom našej podstaty“ či „Návrat k vlastným koreňom“, ktorých zmyslom je obnovenie pôvodnej úcty k nami vytvoreným hodnotám ako základu nášho opodstatneného sebavedomia a nevyhnutnej podmienky našej úspešnosti pri dosahovaní vytýčených cieľov.

Našich pokračovateľov vyzývame

- Aby za každých okolností zachovali národnú identitu Slovákov ako stáročia vytváraný svojráz a základný znak našej osobitosti a opodstatnenosti nazývať sa národom a rozvíjali jej kladné vlastnosti.
- Aby si vytvorili vlastný hodnotový systém prirodzene vychádzajúci z našej národnej mentality a z nami overených skúseností a formovali slovenskú spoločnosť s dôrazom na hodnoty, vďaka ktorým sme prežili a stali sa kultúrnym národom.
- Aby si ctili národnú pamäť a národný charakter ako určujúce a nenahraditeľné hodnoty nášho národného dedičstva tvoriace našu národnú podstatu.
- Aby sa predovšetkým – a v časoch kríz a konfrontácii výhradne – s plnou dôverou spoliehali iba na seba, naše zdroje, sily a schopnosti.

- Aby so zodpovednosťou výhradných vlastníkov a dobrých hospodárov rozumne a s dlhodobou perspektívou využívali najmä naše domáce zdroje a tvorivý potenciál celej slovenskej spoločnosti ako základ našej nezávislosti.
- Aby odmietli falošné mýty a cudzie idoly a vychovávali nasledujúce generácie v zmysle pravdivého odkazu slovenských dejín a ich osobností.
- Aby spolupracovali medzi sebou a zároveň s každým, kto rešpektuje a podporuje našu identitu, svojbytnosť a zvrchovanosť a považuje nás za rovnocenných partnerov.
- Aby po každej stránke upevňovali náš vlastný štát ako nevyhnutnú podmienku našej národnej slobody a optimálne, ničím nenahraditeľné prostredie pre náš rast, všestranný rozvoj a plnohodnotné napĺňanie zmyslu nášho osobného aj národného života.
- Aby už nepripustili našu odkázanosť na cudzie ideológie a koncepcie, ale vytvorili si vlastnú perspektívnu koncepciu národnoštátneho života založenú na poučení sa z našich historických skúseností, vychádzajúcu z poznania a zároveň sebauvedomenia, že sme národom tvorcov a nie ničiteľov a nami vytvorené hodnoty od počiatku našich dejín civilizujú ľudstvo a svet.
- Aby budovali svoje sebavedomie na oprávnenej hrdosti na naše historické a kultúrne dedičstvo dokazujúce, že patríme k tým výnimočným národom, ktoré od svojho vzniku žili a tvorili predovšetkým z vlastných zdrojov, svojho hmotného aj duchovného bohatstva a neparazitovali na cudzej práci ani nežiadali cudziu zem, pričom vytvorili vlastnú autentickú, neopakovateľnú a obdivuhodnú kultúru ako náš prínos pre ľudstvo a svet.

Poučení vlastnou skúsenosťou si uvedomujeme, že viac – oveľa viac – ako aj tie najmúdrejšie rady a najlepšie mienené odporúčania, je vlastný osobný príklad a účinná, vzájomná pomoc pri spoločnom riešení problémov, ktoré sú prirodzenými sprievodnými znakmi každého rastu k vyššej kvalite. Preto – ako generácia programových pokračovateľov v snahách generácií národne uvedomelej slovenskej inteligencie – bernolákovcov, štúrovcov, memorandistov, matičiarov... a ďalších a zároveň ako generácia obnoviteľov slovenskej štátnej samostatnosti a suverenity – ponúkame všetky svoje sily, schopnosti a skúsenosti všetkým, ktorí sa rozhodli pokračovať v úsilí slovenského národa žiť slobodný, plnohodnotný, ľudsky dôstojný a úspešný život a naplniť jeho zmysel vo svojej slobodnej vlasti, dnes našom vlastnom samostatnom štáte – Slovenskej republike.

Uvedomujeme si tiež, že najsilnejšou a najúčinnnejšou jednotiacou ideou každého spoločenstva je – idea spoločného prospechu. Preto aj našim spoločným cieľom a úlohou všetkých generácií je – vytvoriť zo slovenskej spoločnosti a jej štátu jednotný, čo najpevnejšie vnútorne integrovaný organizmus schopný za každých okolností účinne presadzovať svoje národnoštátne záujmy na prospech svojich občanov.

Uskutočňovanie tohto programu nášho dozrievania na vyspelý politický národ, odporúčame našim nasledovníkom a pokračovateľom ako odkaz našej generačnej skúsenosti a zároveň ako výzvu na spoluprácu.

Bratislava, 9. 12. 2011

VYHLÁSENIE SLOVÁKOV ŽIJÚCICH NA JUŽNOM SLOVENSKU

My, Slováci žijúci na národnostne zmiešanom území na južnom a juhovýchodnom území našej vlasti

uvedomujúc si našu zodpovednosť voči všetkým Slovákom, našej budúcej generácii a budúcnosti našej krajiny, našu povinnosť brániť národnostne zmiešané južné územie Slovenska, na ktorom žije väčšina Slovákov,

nezabúdajúc na životný potenciál nášho ohrozeného územia v poľnohospodárskej, energetickej, vodohospodárskej a potravinovej oblasti,

majúc na pamäti, že postavenie Slovákov ako štátotvorného národa štát zaručuje Ústavou SR a ostatnými slovenskými zákonnými normami a rámcovým dohovorom EÚ, v ktorých o. i. v zmysle cyrilo-metodského duchovného dedičstva a historického odkazu Veľkej Moravy pamätá na politické a kultúrne dedičstvo svojich predkov a na stáročnú skúsenosť zo zápasov o národné bytie a vlastnú štátnosť, usiluje sa o uplatňovanie záruk slobodného života a rozvoja duchovnej kultúry, naplňa a rozvíja národné, kultúrne a osobné potreby, dáva právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí, zaručuje právo na poskytovanie informácií v štátnom jazyku, zakazuje akýkoľvek spôsob nátlaku smerujúci k odnárodnovaniu, pri uplatňovaní práv a slobôd vyplývajúcich z princípov zakotvených v rámcovom dohovore musí každá osoba patriaca k národnostnej menšine rešpektovať zákony štátu a práva ostatných osôb, predovšetkým osôb patriacich k väčšine, zaväzuje sa, že výkon práv občanov patriacich k národnostným menšinám nesmie viesť k diskriminácii jej ostatného obyvateľstva

majúc na pamäti Maticu slovenskú ako národno-obrannú inštitúciu Slovákov, ktorej poslaním v 21. storočí je systematicky rozvíjať duchovný, národný, kultúrny a spoločenský život všetkých príslušníkov slovenského národa a venovať prioritnú pozornosť postaveniu Slovákov na národnostne zmiešaných územiach Slovenskej republiky, najmä na juhu a severovýchode Slovenska, upozorňovať vládu Slovenskej republiky na potrebu systematickej a všestrannej podpory Slovákov na jazykovo zmiešaných územiach

a majúc na pamäti ciele Konferencie biskupov na Slovensku, že štát a Cirkev majú mať spoločný cieľ: dobro človeka, morálna a duchovná obroda národa, rodiny, charitatívna činnosť, výchova a vzdelávanie ako aj vnášanie kresťanských princípov dialógu, tolerance i solidarity do všetkých oblastí spoločenského a verejného života,

a pretože si ctíme zákony a suverénnu Slovenskú republiku

obviňujeme všetky vlády a politické strany od roku 1989,

ktoré prijímali také vnútroštátne a medzinárodne legislatívne úpravy, ktoré nás poškodzovali a za ktoré dodnes nesieme trvalé následky - za stratu energetickej bezpečnosti, potravinovej sebestačnosti likvidáciou poľnohospodárstva, za spájanie sa s maďarskými politickými stranami a ustupovaniu ich požiadavkám v neprospech národnoštátnych záujmov našej vlasti, ktoré nás postavili do pozície menejcennej kultúry, znevýhodňujú nás ako jednotlivcov, aj ako národ, za dlhodobu vytvárané podmienky pre likvidáciu nášho materinského a štátneho jazyka, za odobratie kompetencií a podpory národných aktivít Slovákov v územných samosprávach a vo všetkých oblastiach spoločenského a verejného života, za šírenie mýtov, demagógie a nepravdivých informácií o postavení Slovákov na južnom Slovensku

obviňujeme politické strany Most - Híd a SMK

z premyslenej stratégie smerujúcej k autonomizácii južného a juhovýchodného Slovenska, z pokryteckej politiky, ktorou šíria po Slovensku klamstvá o nadradenom postavení Slovákov na južnom Slovensku a o narušenom status quo príslušníkov maďarskej národnostnej menšiny, z presadzovania politiky, ktorá diskriminuje Slovákov, **obviňujeme mestské a obecné samosprávy**

zo zámerného a systematického vylučovania Slovákov z podieľania sa na riadení samospráv v mestách a obciach, v ktorých tvoria Slováci menšinu, z minimálneho a oproti podpore príslušníkov maďarskej národnostnej menšiny nerovnocenného podporovania národných aktivít Slovákov a zo zámerného ignorovania materinského jazyka Slovákov a štátneho jazyka Slovenskej republiky, zo zastierania skutočných faktov o postavení Slovákov na zmiešanom území, zo šírenia informácií proti národným záujmom Slovenska, z nerešpektovania slovenskej kultúry, slovenských a slovanských dejín, šírenia demagógií a mýtov o južnom Slovensku podľa maďarskej histórii a protinárodných symbolov na južnom Slovensku.

Na základe uvedeného žiadame,

1. využitie energetického potenciálu na južnom Slovensku v prospech našej krajiny
2. vo vodohospodárskej oblasti žiadame, aby si štát začal plniť svoje povinnosti voči ochrane územia, životov a zdravia obyvateľstva, žiadame vrátenie vodných zdrojov do kompetencie štátu a ich odobratie samosprávam na južnom Slovensku, ktoré ovládajú príslušníci maďarskej menšiny, žiadame zastavenie aktivít maďarských politických strán na Slovensku a maďarskej zahraničnej politiky smerujúce k zmocneniu sa vodných zdrojov na Žitnom ostrove,
3. vytvorenie takých podmienok na južnom Slovensku, ktoré zabezpečia Slovákom v každej obci aspoň rovnocenné postavenie s príslušníkmi maďarskej menšiny,
4. dominantné postavenie a používanie slovenského jazyka ako jediného štátneho jazyka v úradnom a verejnom styku a vo všetkých ostaných prejavoch spoločenského života na celom území Slovenskej republiky,
5. zriadenie nezávislého poradného orgánu pri vláde, ktorý sa bude zaoberať otázkami Slovákov na južnom Slovensku,
6. novelizáciu zákonov, ktoré diskriminujú Slovákov, najmä týchto zákonov:
 - zákon o štátnom jazyku,
 - zákon o voľbách do samospráv obcí,
 - zákon o obecnom zriadení,
 - zákon o používaní jazykov národnostných menšín,
7. odstránenie protizákonného stavu, ktorý diskriminuje slovenské obyvateľstvo a nastal porušením najmä týchto zákonov a dohovoru:
 - Ústava SR
 - Rámcový dohovor Rady Európy na ochranu národnostných menšín
 - zákon o štátnom jazyku
 - zákon o používaní jazykov národnostných menšín
8. povinnosť navrhovateľov legislatívnych zmien týkajúcich sa národnostne zmiešaného územia a maďarskej národnostnej menšiny konzultovať tieto úpravy so zástupcami Slovákov žijúcich na zmiešanom území,
9. aktivitu Konferencie biskupov Slovenska v zabezpečení slovenských duchovných otcov pre všetkých Slovákov na národnostne zmiešanom území

Sc 77%

Ds 20%
Ga 40%
Kn 20%
Nz 40%
Lv 70%
Vk 70% 31 900
Lc 70% 51 100
Rs 40% 33 000
Ra 70% 57 700
Rv 70%
Ks 70%
Tv 70%
Mi 70%

+++++

PhDr. Antonín Benčík, CSc.

Alexander Dubček

Pražské jaro 1968. „Normalizace“.

Sametová revoluce 1989

IV.

Již tento rok - 1986 - přinesl určité náznaky k lepšímu ve vztahu orgánů Husákova režimu (nikoliv však StB) k A. Dubčekovi. Snad to bylo i pod vlivem závanů nových větrů z Východu či vývoje mezinárodní situace. Normalizace vztahů mezi Gorbačovovým vedením a KS Itálie se odrazila i v tom, že sjezdová čísla L' Unitá ze 17. dubnového sjezdu KS Itálie nebyla u nás zabavena. Ale i jinak byla Dubčekova aktivita v tomto roce oproti minulým létům značně pestřejší.

V květnu 1986 napsal A. Dubček rozsáhlý dopis Katrin Smrkovské. Vysoce v něm ocenil roli J. Smrkovského v národně osvobozené boji v letech druhé světové války a zvláště v Pražském povstání, i v době Pražského jara. Vyslovil naději, že v paměti národa bude jeho jméno provždy uchováno jako jméno člověka, "který zasvětil celý svůj život službě lidu".

V dalším dopise generální prokuraturě a nejvyššímu soudu z 19. 7. 1986 A. Dubček reaguje na odpověď GP ze 7. dubna 1986. S odstupem času a s větším klidem rekapituluje průběh svého nezákonného šikanování a pronásledování od roku 1970 až dosud. Opakuje své přesvědčení, podložené dlouhou řadou důkazů o nezákonnosti opatření bezpečnosti proti němu, jeho rodině i dalším stoupenům Pražského jara. Opakuje a dokazuje správnost svých předchozích závěrů, že orgány Bezpečnosti stojí vlastně nad orgány prokuratury a soudnictví. Že to není jen záležitost MV, ale především stranického a státního vedení ČSSR. Opakuje, že ani on, ani jeho rodina, ani ty statisíce vyloučených a diskriminovaných, nejsou nepřáteli socialismu, ba právě naopak. V závěru dopisu připomněl, že když se v roce 1974 obrátil na Federální shromáždění a Slovenskou národní radu, na jeho dopis nikdo nereagoval. Terorizování ze strany orgánů Bezpečnosti pokračovalo a jejich psychický teror byl doplněn rozsáhlou kampaní ve sdělovacích prostředcích. Vyslovuje pak podiv, jak vůbec mohl čekat něco jiného od A. Indry. Vždyť právě jménem jeho "dělnicko rolnické vlády" byl 21. srpna zatčen orgány jeho tehdejšího osobního přítele V. Šalgoviče, náměstka ministra vnitra, nynějšího předsedy Slovenské národní rady. Svůj dopis končí konstatováním, že svá podání z roku 1976 nepovažuje za uzavřená.

Náznak "nového větru" se projevil i v odpovědi generální prokuratury ze dne 31. 7. 1986, kterou byl potvrzen příjem Dubčekova dopisu z 19. 7. a sděleno, že jeho kopie byla předána sekretariátu Nejvyššího soudu ČSSR.

K osmnáctému výročí srpnových událostí roku 1968 napsal A. Dubček 21. 8. 1986 dopis generálnímu tajemníkovi KS Itálie Alessandro Natta. Dubčeka zřejmě inspiroval úvodník Rudého práva z téhož dne, v němž byla sovětská intervence v srpnu 1968 ospravedlňována obviněním "pravicově oportunistických" sil dovedeným do absurdnosti: "Blok pravicově revizionistických sil, který se zformoval v ČSSR v r. 1968, našel všestrannou politickou, morální a materiální podporu imperialistických sil. Byl to pokus nejen o zmaření výsledků socialistické revoluce v Československu, ale i o zmaření výsledků druhé světové války."

Dubček v dopise poděkoval za to, že zveřejněním jeho repliky k Biľakově interview v deníku L' Unitá se široká mezinárodní veřejnost a do určité míry i veřejnost československá (samizdaty, Svobodná Evropa...) dovedly pravdu. Stručně rekapituloval obsah a zaměření současné československé propagandy k srpnovým událostem a reformnímu programu vůbec. Poukázal na zásadní rozpornost tehdejších a nynějších stanovisek řady současných čs. představitelů. Vzpomněl také s díky podporu reformního procesu ze strany tehdejšího generálního tajemníka KS Itálie Enrico Berlinguera. Vyslovil naději, že nové podněty Gorbačovovy "perestrojky", jakož i reformní opatření v Maďarsku, či ústup dogmatismu "kulturní revoluce" v Číně, nezůstanou bez odezvy v Československu.

Tento dopis představoval současně i jakousi Dubčekovu osobní nevěřejnou zповěď a úvahu o napsání svých názorů novému vedení KSSS, protože těžko snáší nálepku "antisovětského představitele ve straně". Přitom ho však neopouští ani černý humor, když uvádí, že má ještě štěstí, že se narodil v Československu až po návratu rodičů z USA. Neboť jinak by husákovští propagandisté mohli najít kořeny "zformovaného protisocialistického bloku až v imperialistických kruzích USA".

Přesně o měsíc později, 21. 9. 1986, posílá A. Dubček další dopis generální prokuratuře a nejvyššímu soudu jako dodatek k podání z 19. 7. 1986. Reaguje tak na již vzpomínaný úvodník Rudého práva z 21. 8. 1986. Protestuje hlavně proti už uvedenému tvrzení, že "blok pravicově revizionistických sil, který se zformoval v naší zemi v roce 1968, našel všestrannou politickou, morální a materiální podporu imperialistických sil. Byl to pokus nejen o zmaření výsledků socialistické revoluce... i o zmaření výsledků druhé světové války."

Kategoricky toto tvrzení, které se ho osobně hluboce dotýká, odmítá jako absurdní, neboť logicky z něj vyplývá možnost třetí světové války a objevuje se v něm duch padesátých let.

Jako představitel tehdejší oficiální reformní politiky poukazuje na reformní hnutí v Maďarsku, v Číně, dubnové plénum a XXVII. sjezd KSSS a Gorbačovskou "revoluci". Přes vážnost těchto obvinění se Dubček dál snaží neztratit smysl pro humor a ptá se: "V jaké hlavě se ještě dnes rodí takové absurdnosti? Řeknu otevřeně - je to blbost. Švejk by to řekl takto: Nojo, vono to blbý sice je, ale musel to napsat nějaký študovanej..."

Speciální odbor generální prokuratury příjem Dubčekova dopisu z 21. 8. 1986 sice potvrzuje, ale 18. 10. současně sděluje, že GP ČSSR "neshledala důvodu k tomu, aby na jeho základě činila jakékoliv opatření, a to i proto, že jde o politickou problematiku, k jejímuž řešení není prokuratura příslušná". Podepsán starší prokurátor GP ČSSR Vratislav Cimr.

Tato i následující korespondence mezi Dubčekem a generální prokuraturou i nejvyšším soudem připomíná hru pingpongovým míčkem. Dubček dopisem z 11. 11. upozorňuje, či se odvolává, na příslušný zákon o prokuratuře, podle něhož má chránit "politické, osobní, rodinné, pracovní, sociální, bytové, majetkové a jiná práva a zákonem chráněné zájmy občanů".

Generální prokuratura v odpovědi A. Dubčekovi z 5. 12. 1986 vysvětluje, jak je nutné chápat příslušný zákon o prokuratuře a odkazuje ho na podání příslušnému soudu, neboť úvodník Rudého práva z 21. srpna vychází z politického dokumentu "Poučení...", schváleného XIV. sjezdem KSČ. Nejedná se tudíž o "politické právo občana, ale o obecně politickou problematiku".

Závěr roku 1986 vyznívá pro A. Dubčka přece jen poněkud optimističtěji. Významně k tomu přispěly nejen nadějně zprávy z východu, ale i uznání, kterého se mu dostalo od jeho přátel a stoupců doma i v zahraničí. Zvláště z centra čs. socialistické opozice, soustředěné kolem Listů J. Pelikána.

27. listopadu 1986 se A. Dubček dožil pětadesátilet. K tomuto jubileu byly v Listech (č. 6) zveřejněny výňatky z různých projevů a dopisů A. Dubčka. A co hlavně, vedle gratulací a přání dobrého zdraví a duševní síly bylo sděleno, že jako první svazek edice "Knižnice Listů" vyjde v nakladatelství Index v Kolině n. Rýnem publikace profesora VI. Kadlece: "Dubček - 1968", považovaná za malý dárek. Na stránkách téhož čísla Listů byl pak uveřejněn úvod autora k této knížce, v němž vysoce hodnotí roli Dubčka v reformním procesu 1968: "*Dubček je, krátce řečeno, charismatickou osobností. ... Lidé věřili, že Dubček sám věří tomu, co říká a slibuje... Především však Dubček říkal to, nač již lidé dlouho v skrytu duše čekali, co již dávno bylo jejich více méně tajným přáním: demokratizace politického a společenského života, ekonomická reforma, větší svoboda projevu, konec deformací včetně ekonomických, odstranění kádrových diskriminací a preferencí, zvláště pak Dubčekovo: místo bojovat proti čemusi bojovat za něco...*"

Profesor Kadlec nedělá ovšem z Dubčka neomylného člověka: "*Byl právě tak jako vy i my jen člověkem - tedy omylným. Avšak: "I když byl pokus o demokratický socialismus u nás zmařen vnějším vojenským zásahem, neubírá to na historickém významu Dubčka jako pokrokového politika, razícího progresivní myšlenky. Ostatně není vyloučeno, že se podobné pokusy budou jednou ještě někde opakovat."*

Kromě řady gratulací obdržel A. Dubček 27. listopadu 1986 i následující telegram: "K Tvým pětadesátinám Ti přejeme mnoho zdraví a síly do dalších let. Právě k tomuto životnímu jubileu dokazuje historie znovu nevyhnutelnou nutnost změn, o něž jsi usiloval. Rok 1968, spojený s Tvým jménem, zůstává pro nás živým odkazem a inspirací." Za skupinu Listy podepsali: Zdeněk Hejzlar, Zdeněk Mlynář, Adolf Müller a Jiří Pelikán.

Rok 1987 byl rokem velkých nadějí a iluzí a ještě větších zklamání a deziluzí. Naděje a iluze národů Československa byly vyvolány a živeny především zprávami o průběhu XXVII. sjezdu KSSS, vystoupením M. Gorbačova a jeho projevy v Kujbyševské oblasti, ve Vladivostoku, v Chabarovsku, v Krasnodaru i jinde a zprávami o jeho "perestrojce a glasnosti". Jeho zahraniční mírovou politikou. Také ale prvními náznaky verbálního souhlasu některých čs. představitelů s nezbytností reformu. Gorbačovova "perestrojka a glasnost" silně připomínala čs. reformní hnutí z roku 1968 a očekávaná a jednou už pozdržená Gorbačovova návštěva v Československu (6.-9. 4. 1987) naděje a iluze ještě vystupňovala.

V této atmosféře se A. Dubček obrací dopisem z 10. 2. 1987 na ÚV KSČ a jeho předsednictvo. Naléhavě je vyzývá k následování příkladu Gorbačovova vedení a k přehodnocení dosavadního normalizačního hodnocení reformního procesu Pražského jara a důsledku jeho násilného potlačení pro statisíce jeho stoupců i pro celou československou společnost. Jako již obvykle - důsledně a na základě řady dokumentů té doby - dokazuje falešnost a účelovost normalizačního hodnocení. Současně však naléhavě vyzývá k následování příkladu nové Gorbačovské politiky, ale také varuje:

"Bez skutečné demokratizace vztahů naší společnosti stihne publikované ‚Zásady přebudování‘ osud bezúčelnosti, jako tomu bylo v případě ‚Souboru opatření‘, který jen prohloubil a konzervoval stav stagnace. Jen demokratizace celé společnosti, včetně vedoucí síly - KSC - je nevyhnutelným předpokladem všestranného povznesení socialismu."

Dubček však neměl na mysli prostý návrat do roku 1968: "Při hledání východisek pro další vývoj je důležité vycházet z poznání, že rozhodně nejde o prostý návrat do minulosti. Minulost je třeba překonávat pozitivním řešením těch uzlových problémů, které nám nedávná minulost zanechala." A na jiném místě shodně s Gorbačovem píše: "...potřebujeme více dynamismu, více sociální spravedlnosti, více demokracie, jedním slovem více socialismu."

Jen o čtyři dny později, 16.2. 1987, píše Dubček dopis i sovětskému vedení. Žel, tento dopis se nám zatím nepodařilo objevit. Lze ovšem předpokládat, že jeho obsah byl v mnohém totožný s dopisem pro ÚV KSČ.

Zprávy o verbálním souhlasu předsednictva ÚV KSČ z 26. února s podněty přicházejícími z Východu a Husákovy vystoupení na posledních zasedáních ÚV KSČ ve stejném duchu, inspirovaly Dubčeka k napsání tentokrát samotnému G. Husákovi jako generálnímu tajemníkovi ÚV KSČ. Odvolává se na projevy Gorbačova a dalších s povděkem kvituje Husákovy vystoupení a upozorňuje, že tak je třeba chápat i jeho poslední dopis. Považuje za důležité Husákem vyslovené stanovisko, že "současná doba nevyhnutelně vyžaduje rozvinout širokou iniciativu lidí, uplatnění jejich tvořivých sil, předpokladem čehož je prohlubování socialistické demokracie, rozvoje samosprávy a rozvoje informovanosti jako nedělitelné součásti demokratizace společnosti".

A. Dubček současně kritizuje názory V. Biřáka, vyslovené na ideologické komisi ÚV KSČ, kde setrval na hodnocení stoupenců reformního procesu jako "protilidových a protisocialistických sil", neboť jsou v rozporu se zaměřením, které závěry předsednictva ÚV KSČ slibují.

Dubček se v dopise také dovolává i osobních zkušeností Husáka, když byl v 50. letech krivě obviněn a vězněn jako údajný "buržoazní nacionalista" a teprve v roce 1963 tzv. barnabitskou komisí rehabilitován. A o skromnosti Dubčeka a jeho taktu svědčí i to, že ani slovem Husákovi nenaznačil, že právě on, Dubček, měl lvi podíl na jeho rehabilitaci. Neskrýval ovšem, že očekává, že nejen jemu, ale i všem postiženým stoupencům reformního procesu v roce 1968 bude navrácena čest.

Tolik očekávaná návštěva M. Gorbačova v Československu v první dubnové dekádě a její výsledky však doslova zmrazily očekávání a naděje nejen u Dubčeka, ale i u milionů obyvatel. Do Československa jako by přijel zcela jiný Gorbačov, než jakého si lidé vybájili na základě zpráv a informací přicházejících z Východu. Do Prahy totiž přijel především jako představitel sovětského impéria, jehož základním cílem bylo modernizovat a posilnit svou velkou říši. A k tomu potřeboval i průmyslové Československo. To byl také hlavní smysl porady představitelů RVHP na podzim roku 1986 v Moskvě. A to byl také hlavní smysl přípravy Gorbačovovy návštěvy v Československu počátkem března 1987 za účasti šestatřicetičlenné skupiny sovětských hospodářských expertů. Navíc, Gorbačov se zřejmě obával, že vytažení Brežněvovy "mrtvolky Pražského jara" na světlo boží a její čestné "pohřbení" by mohlo destabilizovat celý východní blok a tím i samotnou přestavbu v Sovětském svazu, kde ještě nebylo nic definitivního rozhodnuto a zajištěno. Vždyť i M. Gorbačov měl za svými zády sovětského Biřáka v osobě hlavního ideologa J. Ligačova, který krátce před návštěvou Gorbačova v Československu a v rozporu s jeho hodnocením minulých dvaceti let ve vývoji Sovětského svazu prohlásil: "Jsme rozhodně proti falzifikaci naší slavné minulosti, proti tomu, aby naše dějiny byly líčeny jako nepřetržitý řetěz chyb a rozčarování."

To byly základní důvody, proč se obyvatelé Československa nedočkali ani náznaku omluvy za srpen 1968. Proč naopak Gorbačov pochválil Husákovy vedení za dosažené úspěchy při výstavbě socialismu, přičemž mu zřejmě nevadilo, že srovnává nesrovnatelné: Československo a SSSR. A proč doma hlásal nezbytnost nejširší demokracie a proč naopak existenci údajných 17 organizací mládeže v Československu v roce 1968 považoval za zmatek. Při své procházce na Příkopěch o tom řekl: "Víte, Československo jsem navštívil v roce 1969. Naši skupinu tvořili mladí straničtí pracovníci, kteří působili v Komsomolu, mládežnickém hnutí. Co jsme tu tehdy viděli a co vzal soudruh Husák na svá bedra? V ČSSR bylo sedmáct mládežnických organizací, zkrátka zmatek, stejně jako ve vědomí mladých... Jsem velmi šťasten, že jsme byli v této nelehké době s vámi."

Své hodnocení událostí roku 1968 ještě precizněji formuloval ve svém vystoupení při návštěvě v ČKD: "Musím říci, že po roce 1968, po těchto těžkých letech, jsme mnohé promysleli. Vždyť to nevzniklo na prázdném místě - problémy se nakupily. Kdosi tenkrát v Československu objevil, že dělnická třída je konzervativní třídou. Vidíte, jací revolucionáři a obnovitelé se tehdy našli! Ukazuje se, že revoluční silou jsou spisovatelé a novináři, komunistická strana jako strana dělnické třídy jako by k ničemu nebyla. No, i mnoho podobného se napovídalo, ekonomiku je třeba vrátit do soukromých rukou a tak podobně. Byly to těžké časy. Pro vás i pro nás. Udělali jste mnohé za tu dobu, vyvodili poučení. A dostali jste se daleko. Československo je dnes ve světě moderním státem. Patří ne-li mezi pět, tak deset nejrozvinutějších zemí světa."

Zkrátka, Husákovy vedení dostalo své požehnání od "objevitele" a hlavního organizátora sovětské perestrojky a glasnosti. A změny v Československu byly odloženy na dobu neurčitou. Nanejvýš bylo možné ve staré pobřežněvovské vládní garnituře očekávat nějaké kosmetické změny a la "škatule hýbejte se".

Vzdor obrovskému zklamání z výsledků návštěvy M. Gorbačova naděje obyvatel Československa na změny k lepšímu se i nadále upíraly na Východ, neboť, jak se říká: naděje umírá poslední.

Ani A. Dubček nepodléhal zklamání a trpělivě pokračoval ve své aktivitě a obhajobě pravdy o roku 1968. Byl sice i nadále hlídán orgány StB, ale přece jen jejich pozornost vůči němu po Gorbačovově návštěvě poněkud polevila.

Se svým dalším apelem se tentokrát obrátil na předsednictvo Ústředního výboru Maďarské socialistické dělnické strany a osobně na jejího generálního tajemníka Jánose Kádára v dopise z 18.9.1987. Stručně rekapituluje, jak to v roce 1968

bylo ve skutečnosti. Že srpnová intervence, které se zúčastnilo i Maďarsko, nebyla ve skutečnosti vedena proti kontrarevoluci, která neexistovala. Ale že jejím cílem byla likvidace reformního hnutí a jeho Akčního programu. Uvádí, jak po srpnové intervenci, po nástupu G. Husáka do vedení KSČ v dubnu 1969, skupina „zvatelů“ a probrežněvovských odpůrců reformního hnutí, po jejich nástupu do vedení strany a státu, přehodnotila reformní proces i řadu dokumentů, na jejichž tvorbě se spolupodíleli, a to zcela v duchu obvinění a požadavků Brežněvova vedení, v kontrarevoluci a dalekosáhlými důsledky pro statisíce stoupců tohoto hnutí i celou čs. společnost. Připomíná dále svoji aktivitu, zaměřenou k nápravě křivd a k hledání východiska ze současné krizové situace čs. společnosti. Odvolává se na prohlášení M. Gorbačova, že je zapotřebí "vyloučit všechny pokusy - přímé i nepřímé - ovlivňovat vývoj jiných zemí a zasahovat do něj. Stejně tak jsou nepřijatelné i snahy destabilizovat existující vlády zvenčí." Současně ale upozorňuje, že srpnové řešení situace v Československu v roce 1968 se zmezinárodnilo a proto "hledání východisek není jen naší vnitřní záležitostí, i když je to především věc KSČ. V důsledku událostí ze srpna 1968 se vývoj v ČSSR stal i vaší záležitostí. Proto i překonání následků, odstranění zátěže této minulosti je také vaší starostí." V další části dopisu se Dubček odvolává na dřívější dobré vztahy s maďarským vedením, na reformní opatření, uskutečňovaná v Maďarsku v současné době, na sovětskou přestavbu, současně ale upozorňuje, že další pokračování v pronásledování stoupců reformního hnutí a jejich obviňování z úmyslů, že se chtějí na současně "přestavbě přizpůsobit", může vést k nežádoucímu vývoji jak pro KSČ, tak i "pro náš socialistický systém i naše spolenectví. Byla by to jen voda na mlýn dogmatickým i revizionistickým silám i buržoazní propagandě. Proto se v dopise adresovaném ÚV KSČ přimlouvám k úvahám provést jednoznačný a rozhodný krok k pravdě, který by vedl k odstranění 'revizionistické klatby' vznesené proti půlmilionové armádě komunistů a k jejich návratu do jejich profesí a do společenského života." Různé peripetie, nevyhraněnost a nejednoznačnost vývoje přestavby v Sovětském svazu, to byla voda na mlýn československého vedení, houževnatě setrvávajícího na normalizačním hodnocení československých událostí roku 1968. A jakoby na jejich objednávku sovětský časopis *Novoje vremja* ve svém 49. čísle uveřejnil hodnocení reformního procesu roku 1968 ve stejném duchu. Boris Kozlov došel zde ve svém článku k závěru, že na dosavadním, tj. normalizačním hodnocení není třeba ničeho měnit. Pochopitelně, článek byl přetištěn 9. prosince 1987 v Rudém právu. V dopise sovětskému velvyslanci v Praze, V. Lomakinovi z 11. 12. 1987, vyslovuje A. Dubček úvahu, že článek přichází jako na objednávku před zasedáním ÚV KSČ, svolaném na 17. 12. A dále soudí, že je to jakési "házení klacků pod nohy" vedení KSSS ve vztazích ke komunistickým stranám. Odmítá mj. tvrzení Kozlova, jako by "KSČ (v roce 1968) nepředložila svůj vlastní jasný program, ve společnosti postupně narůstala poráženecká nálada a začala destrukce socialismu a společenského zřízení".

Logickými argumenty odmítá řadu dalších tvrzení Kozlova, zcela se ztotožňujícího s názory Biláků, Jakešů a dalších představitelů posrpnového (1969) husákovského vedení. I jeho závěr, že za uplynulých skoro dvacet let se neobjevila nevyhnutelnost tyto názory na politiku roku 1968 přehodnotit.

Klade otázku, zda tento článek má představovat kurs pro ÚV KSČ. Dubček to kategoricky odmítá a žádá, aby byl dán průchod hledání pravdy v dialogu a nikoliv v monologu, který prodlužuje jítření ran čs. společnosti. Neboť podle Dubčeka názory Kozlova nejsou názory jednotlivce, ale je to směr na zakonzervování daného stavu a nikoliv východisko z tragédie čs. společnosti.

Do výčtu aktivit A. Dubčeka v závěru roku 1987 patří i jeho gratulace (v prosinci 1987) generálnímu tajemníkovi KS Francie G. Marchaisovi k jeho zvolení do této funkce. Neopomenul při této příležitosti vzpomenout podporu, která se v roce 1968 dostala reformnímu vedení od KS Francie a osobně od tehdejšího generálního tajemníka W. Rocheta.

K nejvýznamnější Dubčekově aktivitě toho roku došlo v jeho samotném závěru. Bylo to jeho interview, které poskytl redakci italského deníku *L'Unità*. Jeho zveřejnění v lednu 1988 vyvolalo v celé Evropě i v Československu neobyčejný ohlas. Ale o tom až v kapitole následující.

Na závěr této kapitoly však zaznamenejme ještě jednu závažnou skutečnost, která ovlivnila další vývoj situace v Československu. Na zasedání ÚV KSČ ve dnech 17.-18. 12. nahradil Miloš Jakeš ve funkci generálního tajemníka ÚV KSČ G. Husáka. A stranické a státní vedení Československa bylo pak stále početněji reprezentováno konzervativci, úzce spjatými se srpnovou intervencí, s "revoluční dělnicko-rolnickou vládou" a s prosazením Brežněvovy politiky normalizace. Bylo pochopitelné, že úvahy o následování sovětské perestrojky v Československu neměly naději na úspěch a končily verbálními projevy souhlasu, jako v případě nástupního projevu M. Jakeše.

VII. DUBČEK, DUBČEK, DUBČEK...

Jméno A. Dubčeka se stalo nejfrekventovanějším jménem z řad představitelů reformního procesu Pražského jara 1968 v zahraničních sdělovacích prostředcích od prvních dnů osmdesátého osmého roku. Ale i doma v Československu se jeho jméno stále častěji objevovalo na stránkách tisku, v rozhlase i v televizi, zvláště pak v neoficiálních "sdělovacích prostředcích" antihusákovské opozice a na jejich nepovolených akcích. Základním akceleračním momentem k tomu se stalo zveřejnění rozsáhlého (cca 48 stran strojopisného formátu A4) interview A. Dubčeka v deníku *KS Itálie L'Unità* 10. ledna 1988. Jeho základní část zveřejnily současně i *Pelikánovy Listy* ve zvláštním vydání. Čtenáři v Československu však měli možnost seznámit se s obsahem Dubčeka interview nejen z *Listů*, dopravovaných "zvláštní

cestou" do Československa, ale i s jeho úplným zněním v českém překladu, masově rozmnožovaným ve strojových opisech.

O tom, kdy a za jakých okolností bylo toto interview připraveno, podává opět svědectví Dubčekův italský přítel Luciano Antonetti. Uvádí, že již v roce 1985, po nástupu M. Gorbačova do vedení KSSS, on a J. Pelikán navrhovali vedení KS Itálie a redakci L' Unitá uskutečnit a zveřejnit rozhovor s A. Dubčekem. Prostřednictvím V. Slavíka požádal Antonetti Dubčeka o stanovisko. Dubček projevil ochotu, ale čas k tomu ještě nedozrál. *Rozhodnutí padlo v roce 1987, po květnovém rozhovoru s Gorbačovem, zveřejněném současně 20. května v L' Unitá a v Pravdě, v němž Gorbačov prohlásil, že rok 1968, srpnová intervence, je záležitostí Čechoslováků.* Tehdy padlo rozhodnutí, že čas pro interview s Dubčekem již dozrál, ale že se vše bude dělat v tajnosti, bez vědomí KS Itálie, dokud nebude vše připraveno.

V červnu 1987 přivezl Antonetti otázky, které prostřednictvím V. Slavíka poslal Dubčekovi do Bratislavy. Asi o měsíc později přijel opět do Prahy na zasedání redakce Otázek míru a socialismu jako zástupce KS Itálie a při té příležitosti se setkal s A. Dubčekem. Setkání zprostředkoval V. Slavík. Došlo k němu na dejvickém "kulatém" náměstí. Po vzájemném seznámení při dlouhé procházce diskutovali o situaci v Československu a v Itálii, o roce 1968. Dubček Antonettimu přislíbil, že brzy dostane odpovědi na otázky. A počátkem listopadu mohl J. Pelikán Antonettimu předat 40 hustě psaných stran. Po jejich překladu, vzhledem k závažnosti a očekávanému ohlasu ve světě, informovali vedení KSI. S jeho souhlasem pak 14. 12. 1987 odjel Antonetti, spoluředitel a šéfredaktor L' Unitá Renzo Foa a fotograf R. Pais do Prahy. Protože chtěli jednat korektně, obrátili se na mezinárodní oddělení ÚV KSČ a žádali o souhlas k návštěvě Dubčeka v Bratislavě. Vedoucí italského teritoria tohoto oddělení, Dmitrij Biľak (syn V. Biľaka), však jejich žádost zamítl. Italští hosté v rozhovoru s ním, se šéfredaktorem Rudého práva a s dalšími osobnostmi prohlásili, že rozhovor už mají a že jej zveřejní.

Jejich návštěva Československa se shodou okolností uskutečnila ve dnech, kdy M. Jakeš vystřídal ve vedení KSČ G. Husáka. Druhý den ráno, po neúspěšném jednání na ÚV KSČ, po večerním interview s Jiřím a Milošem Hájkovými o situaci ve vedení KSČ, je V. Slavík telefonicky vyrozuměl, že se za půl hodiny mají setkat s A. Dubčekem, který přijel do Prahy. Bylo to 19. prosince. O průběhu tohoto setkání nechám "mluvit" šéfredaktora L' Unitá Renzo Foa, jak to popsal v úvodu Dubčekova interview:

"Vychází svižným krokem z vestibulu stanice metra na Václavském náměstí. Stejný krok, stejné vzezření, jaké ukazovaly televizní záběry před 20 lety. Vlasy, ano, ty už nejsou tmavé, ale zbělely. Pohled se nezměnil, oči jsou bystré. Úsměv, který se tehdy zdál nesmělý, jaksi rezervovaný, je důvěrně přímý, ryzí. Právě tak stisk ruky, možná první po dlouhé době s cizincem.

Tak přirozeně se vrací A. Dubček na scénu. Před nedávnem dovršil 66 let, je v důchodu, vypadá však dost mladistvě, energicky. Prolomil zdrženlivost, kterou s výjimkou řídkých poselství - dají se spočítat na prstech jedné ruky - určených k zveřejnění, udržoval od doby, kdy v dubnu 1969 byl zbaven funkce prvního tajemníka předtím, než byl vyloučen ze strany. Nyní mlčení prolomil, aby mnohé řekl, aby připomenul ony dramatické roky, aby vyprávěl něco o svém životě, aby načrtl myšlenky o současnosti a budoucnosti.

„Bonjour, camarade“, zdraví francouzsky, což kdysi byla obvyklá řeč mezi cizinci. Odpovídám mu francouzsky, ale dialog pokračuje kostrbatě. Oživí se díky Lucianu Antonettimu, který vytváří jazykový most. Dubček míchá češtinu se slovenštinou. Mezitím kráčíme po chodníku Václavského náměstí. Je odpoledne 19. prosince. Dostí časně. Nad Prahou leží mlha a smog. Je ještě poměrně šero. Avšak je před vánocemi a panuje tu ovzduší blízkých svátků. Chodíme, hovoříme uprostřed lidí.

Leckdo ho zaznamená, když nás míjí, když se zastavujeme na fotografování. Zastavují se, usmívají, z dálky zdraví. Zdá se, že jeden muž by se chtěl přiblížit, ale zastaví se, když vidí, že spolu hovoříme. Neskrývám, že jsem pohnut, a říkám mu to. Dojat, protože ti, kdo byli v roce 1968 dvacetiletí, nemohli si po dvacet let neuchovat v sobě vzpomínku na Dubčeka. Vyjadřuje symbol, jednoho z dobrých hrdinů, kteří tě provázejí po celý tvůj život. Jeho odpovědi je úsměv. Pohnutý a spokojený.

Snažím se o další otázky, které bych mu rád položil po těch, které jsem mu už zaslal a na něž odpověděl písemně. Zatím jsme o novinek. Co si myslí o Jakešovi? Je to známka uvolnění? Kontinuity? Znal ho, pracovali společně, co o něm může říci? Hovoří o něm, vzpomíná. Ale nejsou to soudy, o kterých je třeba referovat. Jsou to první dojmy, je lépe vyčkat. A tak i o dalším.

Dubček hovoří spěšně. Projevuje značnou čilost, neříká názory nevyvrátitelné, ale vypadá pevný a rozhodný ve svém přesvědčení. Je velmi dobře informovaný, nezdá se být vůbec, 'vyřazený'. Ví o věcech a dává to najevo. To ukázaly odpovědi, které jsem už dostal. Nyní se jedná o určité dopracování, některé korektury a přehlednutí. Hovoříme o tom. Otvírá obálku, vybírá z ní strojopisné stránky, vysvětluje úpravy.

Měl to být 'interview na dálku' a má svou několikaměsíční historii. Myšlenka vznikla někdy začátkem léta. L' Unitá již poskytla rozhovory intelektuálům, exponentům roku 1968, vyloučeným ze strany, signatářům Charty 77, osobám, které bohužel nemají právo vyslovit se ve své vlasti. A pak, nebylo už vhodné připravit se na uvažování o 'pražském jaru' v předvečer jeho 20. výročí a při příležitosti Gorbačovovy návštěvy v Československu? A jestliže se Dubček rozhodne promluvit, vyprávět a vzpomínat, nebyl právě toto okamžik k vyhledání kontaktu? Neřekl sám Dubček, že by to učinil pro L' Unitá? Nebyl čas si připomenout, že i pro nás je pražský 68. rok otevřenou ranou, že jsme se v těchto dvaceti letech cítili a postavili po bok Dubčekovi a dalším obroditelům, vyloučeným z KSČ, že jsme je podporovali, když vládli a obhajovali, když byli vyhnáni? V skutku okamžik, abychom se zabývali myšlenkami, které kolují mezi tolika Čechoslováky, aby hojily ránu ve chvíli, kdy se svět otevírá novým pojetím koexistence a demokracie a tudíž, abychom se také zabývali - jak to činíme i pro jiné země - otázkou demokratických práv v srdci Evropy. Tak to začalo.

Avšak teprve v prosinci během cesty do Prahy to schůzka posléze potvrdila. Jiná fakta, jiná stanoviska k roku 1968 a k současnosti vyvolávají pochybnosti. Když jsme o tom hovořili, Dubček řekl, že existují dva motivy pro tento rozhovor: především článek Borise Kozlova, otištěný v č. 49 sovětského týdeníku Nová doba a jeho okamžité přetištění ještě před prosincovým plénem ÚV KSČ v domácím tisku. Po něm následoval projev Vasila Biľaka na sjezdu Svazu čs.-sovětského přátelství. V souladu s článkem v Nové době tvrdí, že není třeba nic měnit v posuzování roku 1968.

A druhý důvod? „Protože L' Unitá je deník komunistické strany“. Dubček je velmi rozhodný při zdůrazňování těchto dvou důvodů, což odpovídá argumentům, které uvádí i v průběhu diskuse, která následuje po jeho odpovědích. Mluví o „pražském jaru“, mluví o vojenské intervenci 21. srpna a o dlouhé zimě, která po ní následovala, a především dochází - a to velmi záhy, což ani jinak nemůže být - k sovětské „perestrojce“ a ke Gorbačovovi. Jsou to argumenty a řeč člověka, který se po 20 let nezdal svého názoru a neztratil smysl pro realitu, v němž drama onoho dvacetiletí nedokázalo, aby ztratil víru v socialismus, v který vždy věřil, a aby v něm nic nenahradilo naději, že jej spatří.

Procházka takto končí.

Zbývají přání. Přání všeho možného.

Pro Dubčka je to především: „Aby se uskutečnila opravdu a úplně všechna předsevzetí s. Gorbačova, aby se perestrojka stala skutkem, aby se nedovolilo zdržení, aby se pokračovalo a s jistotou na nastoupené cestě. To si přeje všichni, poněvadž by to bylo revolučním přínosem nejen pro KSČ, ale i pro komunistické strany dalších socialistických zemí i pro mnohé jiné... Věřím, že věci půjdou tímto směrem...“

„Blahopřání vašim čtenářům, vám všem, abyste měli úspěch a konsensus, poněvadž vaše strana, KSI, si zaslouží podporu, kterou má u Vašeho lidu.“

Stisk ruky. Rozcházíme se. Vidím ho kráčet bystrým krokem mezi lidmi na Václavském náměstí, tom náměstí, které pamatuje srpen 1968 a množství lidí, které jej naplňovalo, sovětské tanky, které jej okupovaly.“

Až potud Renzo Foa.

Luciano Antonetti, spolupracovník redakce a Dubčekův přítel, doplnil úvodní část interview malým slovníkem základní terminologie Pražského jara. A pak již následovaly otázky a odpovědi.

Vzhledem k tomu, co již bylo uvedeno na předchozích stránkách tohoto vyprávění, že na toto téma byla u nás napsána řada seriózních publikací, a s ohledem na vypěstlost a informovanost našich čtenářů, nepovažuji za potřebné se nějak podrobněji zabývat odpověďmi Dubčka na jednotlivé otázky. Jsem přesvědčen, že postačí jen jejich základní stručně shrnutí:

A. Dubček zde fundovaně a tudíž i přesvědčivě obhajoval opodstatněnost a správnost reformního procesu Pražského jara i jeho Akčního programu. Přesvědčivě vyvracel různá obviňování a tvrzení jeho odpůrců o nebezpečí kontrarevoluce a opodstatněnosti vojenské intervence a dokazoval jednostrannost, ba falešnost normalizačského výkladu událostí roku 1968 v tzv. "Poučení". Ke skutečným příčinám srpnové intervence uvedl: *"Naše nová obrodná politika, vyjádřená v Akčním programu, a náš odhodlaný, neústupný nástup za jeho realizaci, nebyly v té době pro tyto naše spojence (tj. varšavskou pětku A. B.) přijatelné. Svědčí o tom úplná likvidace oficiální politiky ÚV KSČ, vlády republiky, vyjádřené a schválené v Akčním programu a potvrzené Národní frontou a Národním shromážděním. Odstranění nositelů tohoto programu za to, že setrvali po vstupu (po intervenci A. B.) na jeho politické platformě. Tak na oltář „obnovení vedoucí úlohy strany“ a zachování správného, reálného socialismu, v boji proti „kontrarevoluci“ padlo téměř půl milionu československých komunistů, ale také dalších vlastenců, demokratů, stoupců nového politického kursu."*

Poukázal také na těžké důsledky normalizační politiky Husákovy vedení: hospodářské, politické, kulturní, mravní i sociální, a to nejen pro stoupence Pražského jara a jejich rodiny, zahnané do postavení neplnoprávných občanů, ale i pro celou společnost.

Dubček zde uvítal Gorbačovovu "perestrojku" v Sovětském svazu. Navzdory zklamání, které vyvolal průběh jeho návštěvy v Československu v dubnu 1987, byl přesvědčen, že v jejím úspěšném pokračování je založena velká naděje pro socialistické hnutí a mírový vývoj v mezinárodních vztazích v Evropě i ve světě. Současně ale upozorňoval na škodlivost očekávání, že problémy Československa vyřeší někdo za nás, a na nutnost aktivního úsilí na probíjení tolik potřebných změn, na přestavbě a demokratizaci čs. společnosti.

Na pravou míru uvedl také různá tvrzení o jeho dlouhém "mlčení". Zopakoval, co o jeho aktivitě je čtenářům této knihy již dobře známé. Na jedinou otázku odmítl odpovědět. To když se ho Renzo Foa zeptal, jaký byl jeho nejdramatičtější okamžik v srpnových a posrpnových dnech roku 1968. Jeho odpověď zněla: "Prosím vás, nechtějte na to moji odpověď." Dnes víme, že nechtěl mluvit o okolnostech svého zatčení a internace.

V závěru interview odpovídal i na otázky o svém posrpnovém životě i o dalším zaměření a cílech své aktivity. O tom však pojednáme až na dalších stránkách.

Dubčekovo interview dostalo nebývale širokou publicitu v evropském tisku. Jmenujme - vedle italského tisku - německý Die Zeit, francouzský Le Monde, britský Guardian, švédský Dagens Nyheter, dánský Information. Zprávu o něm přinesla dokonce i agentura Nová Čína a další sdělovací prostředky. O jeho popularitu i popularitu A. Dubčka se, i když nechtěně, zasloužilo i samotné vedení KSČ. Oddělení propagandy a agitace ÚV KSČ charakterizovalo toto interview jako největší a nejzávažnější Dubčekovo vystoupení od roku 1968. Jako "platformu otevřeného politického boje", jehož cílem je přehodnocení oficiálního výkladu událostí roku 1968 a nahrazení současného vedení KSČ reformními komunisty, vyloučenými po srpnu 1969. K vnitrostranické informaci byl přiložen i překlad celého interview pro potřeby vedoucích tajemníků krajských, okresních i městských výborů KSČ s tím, že jeho rozšiřování

bylo zakázáno. Avšak, jak praví lidové přísloví: "zakázané ovoce nejlépe chutná". A tak se překlad šířil po vlastech českých a slovenských i touto cestou.

Ohlas interview přispěl zřejmě i k tomu, že Dubčekova popularita se zřetelně projevila i po několikaleté přestávce jeho pobytu v Praze. Počátkem roku se rozhodl otestovat situaci po výměně Husáka Jakešem a navštívil své pražské přátele, rodinu Jarošových a Slavíkových. Pochopitelně za "doprovodu" orgánů Bezpečnosti. Lidé mu své sympatie dávali zřetelně najevo při jeho procházkách po ulicích Prahy. Ale také při jeho návštěvě divadla Semafor a Nové scény Národního divadla, kde se mu dostalo spontánních ovací publika i pozornosti některých herců.

Dubček ve své aktivitě nepolevoval. Sotva udělal tečku za odpovědi na poslední otázku dopisovatele Renzo Foa, začal formulovat další dopis pro ÚV KSČ a novému generálnímu tajemníkovi M. Jakešovi. Inspirovalo ho k tomu vystoupení Jakeše na prosincovém zasedání ÚV KSČ. Jakeš se na něm totiž, alespoň verbálně, přihlásil ke "komplexní přestavbě a k prohloubení socialistické demokracie".

Dubček v dopise Jakešovi uvítal toto - byť nedůsledné a opatrné přihlášení se k následování příkladu sovětské "perestrojky". Současně ale - jak bylo již jeho zvykem - neopomenul poukázat na základní příčinu marasmu, v němž se čs. společnost nacházela. Jako hlavní příčinu označil opuštění Akčního programu, na jehož vypracování se podílela i řada současných představitelů. Uvedl, že v "oficiálních závěrech a stanoviscích 7. pléna (prosincového pléna ÚV KSČ - B.A.), ba i v diskusních vystoupeních postrádá alespoň skromný impulz k přehodnocení dosavadního neobjektivního pohledu na obrodný kurs ÚV KSČ z roku 1968". Odmítl tvrzení Borise Kozlova, sovětského novináře, že "na dosavadním hodnocení není zapotřebí nic podstatného měnit". Stejně tak odmítl prohlášení V. Biľaka na 8. sjezdu SČSP, který přišel s další lží, "kterou ještě nikomu neřekl", že reformní vedení v roce 1968 "začalo přehodnocovat oprávněnost lidu Zakarpatské Ukrajiny připojit se ke své matce sovětské Ukrajině". Dubček konstatoval, že je to lež stejného kalibru jako Biľakovo tvrzení v Der Spieglu z roku 1985.

V závěru dopisu zdůrazňuje, že stranu po srpnu 1968 nerozdělila tvorba nové reformní politické linie, ale její opuštění. "To je kardinální otázka a současně i odpověď na vznik, prohloubení a přetrvávání krize v KSČ i celé naší společnosti. Zde je také kořen východiska k překonání bariéry pro otevření plného prostoru k nové obrodě v Československu."

Myslím, že nebudu daleko od pravdy, předpokládám-li, že při stejné procházce, kdy Dubček poslal dopis pro ÚV KSČ a M. Jakeše, si současně zakoupil Rudé právo, v němž objevil článek L. Skalického ke dvacátému výročí zasedání ÚV KSČ v lednu 1968. Je docela možné, že L. Skalický byl jen nastrčenou figurou skutečného autora článku, vyrobeného v dílně hlavního ideologa ÚV KSČ Jana Fojtíka. Celý článek je psán zcela v duchu normalizační bible "Poučení". Hlavním šlágrelem bylo tvrzení, že zvlášť závažným nedostatkem Dubčekova reformního vedení bylo, že po lednu 1968, kdy se aktivizovaly tzv. pravicově oportunistické síly, "nebyl na základě rezoluce lednového zasedání vypracován konkrétní postup, který by odpovídal novým podmínkám... Tento požadavek nemohl uspokojit Akční program, přijatý na dubnovém zasedání ÚV KSČ v roce 1968. Odrážel sice snahu dát po lednovému vývoji ve straně i ve společnosti programový rámec, avšak v oblasti teoretické, politické i organizační obsahoval některé nemarxistické formulace."

V zajímavé shodě, jen o dva dny později, přichází se stejnými názory i komentátor TASSu A. Kondrašov v článku Rudého práva ze 6. 1. pod názvem: "Žádná podobnost s přestavbou v SSSR". Kondrašov zde tvrdí, že "závěry lednového zasedání však zůstaly v podstatě na papíře, neboť tehdejší pravicově oportunistické vedení KSČ nedokázalo vypracovat reálný akční program v ekonomice, sociální sféře i kultuře". Dále pak opakuje ničím nedoložená tvrzení z článku Skalického a dělá závěr, že "nelze v žádném případě srovnávat Pražské jaro a perestrojku".

Návštěva M. Jakeše v Moskvě a jeho jednání s Gorbačovem 11. ledna 1988 potvrdily, že tato kampaň a její obsah nejsou v žádném rozporu s oficiálním stanoviskem M. Gorbačova. M. Gorbačov mimo jiné informoval M. Jakeše o požadavku generálního tajemníka KS Itálie, A. Natta, že nastal příhodný okamžik "nově a pozitivně zhodnotit Dubčeka". Současně navrhl v duchu usmíření "poskytnout široká práva komunistům, kteří byli v minulosti vyloučeni", čímž by se mohlo zabránit vyhocení možné kampaně k 20. výročí pražského jara. Tento požadavek byl M. Gorbačovovi tlumočen vedoucím mezinárodního oddělení KS Itálie, G. Napolitanem, ještě před zveřejněním Dubčekova interview. Přitom Napolitano zdůraznil, že toto interview je formulováno velice zdrženlivě, bez útoků a obviňování na adresu současného vedení KSČ. Ale M. Jakeš vyslovil jednoznačně zamítavé stanovisko: "My v tuto dobu nemáme důvody k tomu, abychom nějak nově hodnotili události a činitele „pražského jara“."

A stanovisko Gorbačova?: "Souhlasím s vámi, že nemáme důvod přehodnocovat tyto události, ani pokud jde o internacionální akci."

Dodejme k tomu, že *stejně stanovisko zaujal M. Gorbačov i v rozhovoru s G. Husákem 12. dubna 1988: "Italští soudruzi chtěli, abychom změnili své stanovisko k událostem roku 1968, ale my jsme to samozřejmě odmítli... Přidržíme se předchozího hodnocení událostí roku 1968. Cesta, kterou Československo prošlo po krizi, potvrdila správnost zvolené politiky."*

Jak si v této souvislosti nepřipomenout v té době kolující vtíp: na otázku, jaký je rozdíl mezi Pražským jarem a perestrojkou, zněla odpověď - žádný, jenom Gorbačov o tom ještě neví.

Dubček se ovšem o tomto Gorbačovově postoji v té době nedověděl. A tak jeho následující dopis ÚV KSČ a M. Jakešovi ze dne 13. 1. 1988 obsahoval fundované vyvrácení názorů Biľaka, Skalického, Kondrašova i dalších ve stránkách tisku a ve vystoupeních na zasedání ÚV KSČ v prosinci 1987. Vysvětluje také, proč se rozhodl poskytnout deníku L' Unitá své interview: "Definitivně jsem se rozhodl... koncem prosince... když Novoje vremja a vzápětí i náš tisk a V. Biľak na sjezdu SČSP publikovali stanovisko o neměnnosti hodnocení roku 1968 a vedení strany a státu i programu podsouvali demagogickou nepravdu."

Jako obvykle - odpověď na své dopisy čekal marně. Zato ve zprávě Federálního ministerstva vnitra z 1. března 1988, v souvislosti s hodnocením postojů bývalých členů KSČ a jejich očekávání, že přestavba v SSSR přinese přehodnocení vývoje na Slovensku v letech 1968-1969 i jejich rehabilitaci, k roli A. Dubčeka je uvedeno: "Specifické postavení mezi nimi nadále zaujímá A. Dubček, který nechce být spojován s činností antisocialistických živlů s tím, že se nezapojí do činnosti, která je namířena proti zájmům komunistické strany. Zpracovává různé písemnosti, v nichž porovnává situaci v ČSSR v letech 1968-1969 se současným vývojem v SSSR. Např. koncem roku poskytl rozhovor listu Italské komunistické strany L' Unitá, v němž hodnotí vývoj v ČSSR v roce 1968 a po něm, obhajuje svoji politiku v krizových letech a hlásí se k přestavbě společnosti v SSSR. Rozhovor byl v L' Unitá zveřejněn v první polovině ledna 1988 a vyvolal značnou pozornost buržoazních sdělovacích prostředků." Zapomněli ovšem dodat, že A. Dubček v dopise řediteli L' Unitá G. Chiaromontemu ze dne 6.3. 1988 poděkoval za jeho zveřejnění. Současně v odpovědi na jeho dopis a přání pozval jeho a L. Antonettiho na návštěvu do své rodiny nebo kam budou chtít. Samozřejmě nezapomněl ani na pozdravy generálnímu tajemníkovi KS Itálie A. Natta a pracovníkům časopisu L' Unitá.

Vývoj událostí přinášel pro Dubčeka stále nové podněty a náměty k jeho aktivitě. Jedním z nich, neobyčejně silných, byla další akce V. Biřáka směřující k zajištění trvalé platnosti "Poučení z krizového vývoje...", čemuž mělo posloužit i hrubé pomlouvání a osočování A. Dubčeka a překrucování historie reformního hnutí. Byly to také různé pochybnosti o Dubčekově autorství jeho interview z úst prvního tajemníka ÚV KSS I. Janáka, či článek A. Indry, předsedy Federálního shromáždění, jednoho ze zvatelské pětky, v Rudém právu 3. 3. 1988 k historii schůzky varšavské pětky z července 1968 a reakci Dubčekova vedení.

V. Biřák napsal již 5. listopadu 1986 jako člen předsednictva a tajemník husákovského vedení KSČ pro ideologii jinému tajemníkovi téhož vedení, J. Havlínovi, dopis s návrhem na zveřejnění svých vzpomínek k 20. výročí události roku 1968. "Není pochyb" - píše ve svém dopise - "že antikomunistické centrály připravují proti KSČ a ČSSR mnohé akce propagandistického i provokačního charakteru. K tomu budou nesporně využívána různá stanoviska a svědectví ,mužů ledna'. Mlynářova kniha ,Mráz přichází z Kremlu' mě přivedla k přesvědčení, že děláme chybu, když necháme mluvit jen druhou stranu, těch, co připravovali v Československu kontrarevoluci. Pokusil jsem se ve formě vlastního životopisu zpracovat své pohledy a zkušenosti na vznik, průběh a řešení krize ve straně a společnosti."

Návrh V. Biřáka byl přijat a v srpnu 1987 si mohli nejen slovenští, ale i čeští čtenáři přečíst první ukázkou z jeho knihy "Milníky mého života". Žádnou zvláštní pozornost ovšem tato ukáзка, popisující jeho působení ve funkci vedoucího tajemníka prešovského kraje, nevyvolala. Další kapitoly uzeřely světlo světa až o rok později, 4. a 11. 3. 1988. Bylo to nejspíš proto, že jejich zveřejnění si vyžádalo příliš mnoho péče ze strany lektorů a redakcí, jak je to zřejmé i z korespondence kolem vydání knižní podoby "Milníky...". Šéfredaktor nakladatelství Svoboda, Stanislav Mareš, dopisem zástupce ředitele Ústavu marxismu-leninismu při ÚV KSČ ze dne 27. ledna 1988, profesoru I. Krempovi, urguje dodání rukopisu po jeho vědecké redakci ústavem:

"Vážený soudruhu, jak jsi byl již dříve zpraven, nakladatelství Svoboda z pokynu tajemníka ÚV KSČ s. J. Fojtíka připravuje k vydání memoárovou práci S. V. Biřáka, Milníky mého života. V současné době zabezpečujeme překlad do češtiny... Abychom mohli publikaci co nejdříve předat do výroby, potřebujeme v co možná nejkratší lhůtě text rkp. s. V. Biřáka, který prošel vědeckou redakcí ÚML ÚV KSČ." Že to nebyla snadná záležitost, dokumentuje i dopis A. Gosiorovského, vedoucího redakce historie a mezinárodních vztahů, profesoru Krempovi ze 7. 7. 1988: "Vážený soudruhu Krempo, rukopis jsme dokončili, ale zůstaly v něm některé nepřesnosti. V příloze zasílám některé otázky, které jsme v rychlosti nepostřehli. Doufám, že když se to vyřeší, můžeme čekat na ,výkonný povel'."

Oč menší pozornost čtenářů vyvolalo zveřejnění první kapitoly "Milníky..." v srpnu 1987, o to větší pozornost, ba i rozruch, vyvolaly další kapitoly z března 1988. V žádném případě to však nelze přičíst na vrub jejich skutečné objektivnosti, odborné úrovně či úrovni literárního zpracování. Ba právě naopak. Byla to snůška polopravd, zjevných nesmyslů a lží, senzačních "odhalení", pomluv a sprostých útoků proti reformním představitelům Pražského jara, zvláště proti A. Dubčekovi. Byl to falešný výklad reformního procesu roku 1968, zcela v souladu s antireformní, intervenční a normalizační politikou L. Brežněva, v němž V. Biřák viděl svého boha a učitele a jehož záměrům sloužil. Sebe pak vylíčil jako nejprozíravějšího politika a nejdůležitější postavu popisovaných dějů.

Stručně řečeno: byla to obhajoba antireformní politiky L. Brežněva, frakční, antinárodní a vlastizrádné politiky skupiny konzervativců v reformním vedení a jejich stoupců. Obhajoba jejich podílu na definitivní likvidaci reformního procesu, Akčního programu a důsledků této jejich činnosti pro statisíce postižených stoupců reformního hnutí i pro celou společnost. A byl to také - de facto - útok proti Gorbačovově přestavbě.

Ale, ať již to V. Biřák zamýšlel, nebo si to spíše ve své malosti neuvědomoval, mimořádně plasticky zde zobrazil myšlenkovou, duchovní a morální (či spíše nemorální) úroveň svou a svých partnerů, i absenci morálky v té politice, jíž stále byli poslušnými vykonavateli.

A to byl zřejmě hlavní důvod, či jeden z hlavních důvodů, proč se nakonec zvědaví čtenáři vydání jeho "Milníky..." v srpnu 1988 nedočkali, neboť nové jakešovské vedení k tomu nedalo souhlas, a proč se jejich samizdatové, masově rozmnožované vydání stalo bestsellerem roku 1988 i roků následujících.

A. Dubček jako obvykle reagoval na Biřákovy "Milníky..." argumentovaným rozbořením jednotlivých tvrzení, závěrů a obvinění. Jsem však toho názoru, že dnešnímu vyspělému čtenáři není zapotřebí reprodukovat všechny Dubčekovy argumenty.

Dubček konstatoval, že "je trapné na veřejné vystoupení V. Biřáka reagovat, tak je to ponižující a nedůstojné, že nezainteresovanému ,zůstane rozum stát'. Či předem počítá, že mi nebude dána možnost na to rovněž veřejně reagovat?"

Na rozdíl od Biřáka nebagatelizuje Dubček jeho skutečné zásluhy z počátečního období reformního procesu. A pokud jde o argumentaci, uvádějící Biřákovu ličení na pravou míru, stačí uvést jediný příklad. Uvádí zde, že V. Biřák - který byl členem přípravné komise pro Akční program - ve slovenské Pravdě z 3. dubna 1968 prohlásil: "Akční program nemůže zůstat jen dokumentem ÚV KSČ pro citování, ale musí se stát návodem pro každý státní a stranický orgán, organizaci, pro každého z nás."

Dodejme k tomu, že Biřák s obhajobou Akčního programu vystoupil o několik dnů později i na plenárním zasedání ÚV KSS 9. dubna: "Bude naším úkolem přispět ze všech sil k tomu, abychom jej přiblížili a objasnili nejen členům strany, ale i všem pracujícím tak, aby se stal programem všeho lidu."

Nyní však můžeme spolu s Dubčkem konstatovat, že "jeho (Biřákovu) odvaha a nebojácnost končila tam, kde začal politický zápas o realizaci Akčního programu, obrodné politiky ÚV KSČ, a kde se začaly rýsovat vnější obrysy jeho možné likvidace a možné udržení či pádu jeho mocenské pozice". Dodejme ještě, že o několik měsíců později, v interview pro redakci Východoslovenských novin 20.3. 1970, Biřák prohlásil: "Samotný Akční program se rodil a zrodil již v nastávající hysterii, kterou rozpoutaly pravicové síly ve straně i mimo ni... Proto se do něho dostaly mnohé revizionistické názory, pravicově oportunistické."

Takovéto hodnocení nalezneme pak nejen v "Poučení...", jehož byl Biřák duchovním otcem a spoluautorem, ale i v jeho publikaci "Pravda zůstala pravdou" z roku 1971 a samozřejmě i v jeho "Milnicích..." z roku 1988 či v "Pamětech..." z roku 1991.

K Dubčekovu překvapení, na dopis z 22.3. 1988 se dočkal po několika měsících, poprvé za dlouhá léta, přímé reakce stranických orgánů. Stalo se tak 30. června 1988, když byl pozván do budovy ÚV NF SSR k rozhovoru s vedoucím všeobecného oddělení ÚV KSČ E. Ujvárym a jeho zástupcem J. Švédou.

Nebyl to však rozhovor k obsahu posledních dopisů Dubčka ÚV KSČ a ÚV KSS ze 17. 3., 22. 3. a 23. 5. 1988. Žádný dialog, tím méně akceptování jeho názorů a stížností. Naopak, E. Ujváry se snažil přesvědčit Dubčka o správnosti závěrů "Poučení" i opatřeních proti němu. A to zcela v duchu pokynů tajného oběžníku ÚV KSČ a jeho "Informace o aktivizaci a činnosti nepřátelských sil v procesu přestavby a demokracie" ze dne 6. května 1988.

V této informaci o aktivitách proti jakešovskému a husákovskému režimu a zvláště o Chartě 77 jako hlavnímu nástroji "protisocialistického úsilí" se mimo jiné uvádí: "Aktivizují se i někteří bývalí členové KSČ, kteří působili ve vedoucích a odpovědných funkcích v roce 1968, a kteří v přestavbě vidí příležitost k ospravedlnění svých pozic a své bývalé činnosti, již poškodili stranu a společnost. Politiku „Pražského jara“ vydávají za předobraz současné politiky sovětských komunistů, a tím se pokoušejí dosáhnout své rehabilitace. V tomto směru se mělo stát impulzem k rozvinutí rozsáhlé kampaně namířené proti KSČ a její politice interview Alexandra Dubčka listu L'Unitá ze dne 10. ledna 1988 a různá jiná stanoviska, která vyslovují k vývoji situace v roce 1968.

Podporu v této kampani jim poskytují emigranti, jak to dosvědčuje uspořádání mezinárodního semináře v Itálii koncem dubna t. r." Následuje řada jmen. Kromě toho Jan Fojtík, jako člen předsednictva ÚV KSČ, informoval krajské a okresní výbory KSČ o závěrech ze zprávy Ujváryho a Švédy z jednání s Dubčkem, v níž doporučovali s Dubčkem nadále nejednat. A v závěru tohoto oběžníku je pokyn sledovat, všimnout si a vylučovat nežádoucí vlivy na politiku Jakešova vedení.

Snad je zbytečné připomínat, že Dubček názory a pokusy Ujváryho i jako "starého známého" jednoznačně odmítl. Je to zřejmé i z jeho následujícího dopisu ÚV KSČ, ÚV KSS, M. Jakešovi i I. Janákovi z 15. 7. 1988. Dubček v něm opět (pokolikráté již?) vyvrací závěry "Poučení...", Biřáka i dalších normalizátorů. Vítá i náznaky "přestavby". Odmítá však zaujmout postoj nezainteresovaného občana, dokud trvá platnost "klatby", která se má ve straně a ve veřejnosti nadále udržet a utvrzovat... "tím více, že se nevztahuje jenom na mne, ale i na ÚV, předsednictvo, oficiální politiku, která byla dodatečně, za zvláštních okolností překvalifikována..." Sděluje zde také, že když po všech apelech na ÚV KSČ, ČSTK, generální prokuraturu nedostal odpověď a možnost zveřejnit své názory, podal na V. Biřáka žalobu za jeho falzifikaci bratislavského prohlášení ze dne 3. srpna 1968. Že současně v této souvislosti poskytl časopisu Der Spiegel interview. Neboť Biřák ho, i jeho manželku, nadále pomlouvá i v západním tisku.

Mezitím byl Dubčekovi doručen dopis z italské Bologne, datovaný 25. května, který zapůsobil jako hojivý balzám na všechny jeho dosavadní rány a ústrky. Dopis totiž obsahoval sdělení, že nejstarší evropská univerzita v Bologni se rozhodla udělit mu doktorát honoris causa. Současně byl pozván na listopad t.r. do Itálie k jeho převzetí.

K rozhodnutí bolognské univerzity nesporně přispěl i nečekaný ohlas Dubčkova interview v Itálii i ve světě. Původně byl pozván k převzetí čestného doktorátu ve dnech devítistého výročí založení univerzity. Čs. vedení mu ale odmítlo udělit výjezdní povolení. Bylo argumentováno tím, že bude-li tam Dubček, nedovolí účast na oslavách rektoru Karlovy univerzity. Nakonec po rozsáhlé tiskové kampani a tlaku mnoha osobností byla cesta Dubčekovi do Itálie povolena na listopad, na začátek akademického roku. Tím ale nechtěně přispěli k tomu, že jako jediný host univerzity se stal středem italské i světové pozornosti.

Potěšil ho také další dopis z Itálie. Generální tajemník KS Itálie Achille Occhetto mu v něm děkoval za blahopřání ke zvolení generálním tajemníkem, které mu Dubček poslal po zvláštním zpravodaji. Occhetto v dopise vyjádřil přání dobrého zdraví i naději, že společný boj za mír, zmírnění mezinárodního napětí, sociální pokrok, demokracii a socialismus přinese i Dubčekovi plné uznání a navrácení politické cti.

V této souvislosti je nezbytné poznamenat, že vztahy mezi A. Dubčkem a vedením KS Itálie byly neobyčejně živé a pevné již od roku 1968. Pražské jaro se těšilo velkým sympatiím a podpoře vedoucích činitelů KS Itálie L. Longa, E. Berlinguera, A. Natta a dalších. Z jejich strany zazněla také nejtvrďší kritika Brežněvova vedení za jeho antireformní politiku, srpnovou intervenci i následnou normalizaci. Bylo tomu tak proto, že myšlenky reformního procesu Pražského

jaru a socialismu byly velice blízké představitelům této strany, navazující na odkaz P. Togliatiho i Gramsciho "Filozofii praxe".

Blízký vztah k čs. představitelům reformního procesu a zvláště k A. Dubčekovi tedy přetrvával. A tyto sympatie byly oboustranné. Nebylo proto vůbec náhodné, že představitel československé socialistické opozice kolem Listů J. Pelikána našli své útočiště právě v Itálii - v Římě.

Stejně jako bylo zcela samozřejmé, že A. Dubček zde našel podporu pro své aktivity při obhajobě demokratického humánního socialismu a při své snaze o rehabilitaci jeho stoupců. Důkazem toho je i jeho projev "K 20. výročí invaze", který napsal a odeslal do Bologne u příležitosti mezinárodní konference: "Pražské jaro po 20 letech".

Pořádaly ji Gramsciho ústav KS Itálie a nadace Nenniho Socialistické strany. Vystoupila na ní řada čs. představitelů reformního procesu, jako Zd. Mlynář, E. Goldstücker, J. Pelikán, M. Reiman a další. Řada jiných, jako V. Slavík, M. Hájek, Zd. Jičínský a samozřejmě A. Dubček, poslala své příspěvky písemně. Dubčekovo poselství bylo zveřejněno i v Listech.

Na konferenci vystoupil i sovětský vědec a člen KSSS Evgenij Ambarcumov se svým osobním stanoviskem. Uvedl, že článek TASSu z 22. srpna 1968, zdůvodňující srpnovou intervenci, je v rozporu se současnou politikou Gorbačova. Vyslovil souhlas s názorem sovětského historika Afanasjeva, kritizujícího sovětskou intervenci do Československa i do Afganistanu. Současně ale uvedl, že *Gorbačovovo vedení je v delikátní situaci, neboť musí upustit od jakéhokoli zásahu do vnitřního vývoje zemi Varšavského paktu.*

Alexandr Dubček ve svém poselství ocenil roli KS Itálie a jejího vedení v levicovém socialistickém hnutí i jejich podporu reformnímu procesu z roku 1968. Vyslovil řadu námětů, závěrů i požadavků, a to nejen k roku 1968, ale i k současnému vývoji levicového socialistického hnutí v Evropě i ve světě:

"V zájmu dalšího postupu socialismu a přestavby, která probíhá v socialistických zemích, a související s novou generální linií v Sovětském svazu, by se měl přehodnotit akt vojenského zásahu do poměrů v KSČ a v československé společnosti v r. 1968.

Dnešní politika KSSS je s tím v příkrém rozporu jak ve vnitřní, tak i v zahraniční činnosti. Proto by se měla celá „pětka“ od srpnového vojenského zásahu v Československu veřejně distancovat. Udělala by se tím nesporně velká služba socialismu, jeho idejím a míru ve světě."

Připomíná, že *intervence byla výsledkem rozhodnutí "pětky", a proto její přehodnocení nelze ponechávat jen na vůli nynějšího vedení KSČ.*

"Domnívám se, že přehodnocení, přiznání chybného kroku ze strany pěti účastníků vojenského zásahu do Československa, který tak tragicky zasáhl komunisty, levicové a demokratické síly, by byl příspěvkem k tomu, aby proces vyhlášené přestavby, informovanosti a demokratizace se stal důvěryhodnější a tím také přitažlivější a pravdivější. Je to vyvolané i nespornou podobností u základních inspiračních a programových idejí toho, o co jsme usilovali v Československu v roce 1968, a tím, co dnes probíhá v socialistickém společenství. "

Konstatuje dále, že od zveřejnění jeho interview v L'Unitá vývoj značně pokročil. Vítá změny k lepšímu, chápe složitost vývoje v Sovětském svazu i odpovědnost Gorbačova za osud sovětské společnosti i osud socialismu ve světě.

"Jedinou reálnou alternativu vývoje lidstva vidím v důsledném uplatňování politiky mírové koexistence dvou rozdílných společenských soustav. " - říká v závěru svého poselství. A končí vyznáním:

"Jsem stoupencem socialismu, v němž demokracie lidu a demokracie pro lid má své domovské právo. Socialismus a demokracie jsou neoddělitelné..."

Konference přijala prohlášení, požadující radikální obnovení politických a sociálních struktur v zemích východní Evropy, záruku svobody a lidských práv. Apelovala na Gorbačova, aby přehodnotil postoj k Pražskému jaru. A starosta města Bologni apeloval na čs. vládu, aby vydala pas a výjezdní doložku A. Dubčekovi k převzetí čestného doktorátu bolognské univerzity - spolu s jihoafrickým bojovníkem proti apartheidu Nelsonem Mandelou.

Snad ve stejné hodině či minutě, kdy se účastníci konference v Bologni obraceli s výzvou ke Gorbačovovi k přehodnocení postoje k srpnové intervenci, 8. 7. na tiskové konferenci v Československu vystoupil předseda Rady ministrů SSSR Nikolaj Ryžkov, který tu byl na oficiální návštěvě. A na dotaz západních novinářů, zda se uvažuje o přehodnocení vývoje v ČSSR v roce 1968, odpověděl, že "vedení KSSS sdílí hodnocení, které k událostem roku 1968 zaujala KSČ" (rozuměj nynější vedení). Obdobně k přehodnocení role A. Dubčeka dal jednoznačně najevo, že je to vnitřní záležitost Československa, kterou se nikdo nechystá přehodnocovat.

Ani tato skutečnost však neubrala ničeho na Dubčekově aktivitě. 15.7. odeslal další dopis ÚV KSČ a ÚV KSS, Jakešovi a Janákoví. Reaguje v něm na rozhovor s Ujvárym z 30. června. Polemizuje s jeho názory, ale i s názory vedení KSČ a KSS jako rovný s rovným, sebevědomě, nebojácně, s přesvědčením o své pravdě, o nevyhnutelnosti změn v názorech i politické praxi stávajícího režimu. Žádá, aby mu byla dána možnost publikovat své názory, reagovat na stupňující se útoky Biľaka a dalších proti němu a odvolává se na zákon.

Zkrátka, jeho dopis nepředstavuje žádnou poníženou suppliku, i když v něm vítá každý pozitivní krok, nebo alespoň náznak pozitivních změn. Argumentuje zde vystoupením Gorbačova v polském Sejmu z 11. 7. 1988, kde mj. řekl: "V těchto dějinách však existují specifické záležitosti - to, čemu se říká bílá místa. Cesta k pravdě je zde jediná - zkoumání faktů, klidná a vědecká diskuse."

Dopis končí typicky dubčekovsky: "Navzdory dosavadním rozdílným postojům k vývoji roku 1968 a názorům na nové východisko, přeji KSČ úspěch - nalezení správné cesty čs. obrody, obnovy - přestavby." V následujících dnech čekaly Dubčeka značně příjemnější starosti - přípravy na cestu do Itálie. Náladu mu nezkažila ani skutečnost, že StB kolem něj

nadále kroužila, že zvýšenou pozornost kolem sebe zaznamenal i při návštěvě Ryžkova v Československu. Že také při cestě do Prahy 10. srpna, při vyřizování žádosti o pas, vízum a výjezdní doložku, při návštěvě přítele V. Slavíka, který odjížděl na návštěvu do Kanady, a při své současné návštěvě italského velvyslanectví, byl pečlivě sledován a doprovázen orgány StB. A to byl také jeden z důvodů, proč o dva dny později, 12. srpna, napsal dopis federálnímu ministrovi vnitra V. Vajnarovi.

Informuje ho o svém pozvání do Bologne a žádá ho o vyjádření, zda mu bude umožněn bez překážek návrat domů. Svě obavy a svou žádost zdůvodňuje pokračující kampaní proti sobě, jak masmediální, tak i pokračováním bezpečnostních opatření proti němu, a také obavami z možných provokací.

Pokud jde o uvedenou masmediální kampaň, měl zřejmě mj. na mysli sérii článků novinářských šmoků i z pera nechvalně známého M. Matouše. A také jakousi diskusi u kulatého stolu ve dnech 10. až 12. srpna, kde vedle M. Matouše a neméně známého J. Kojzara vystupovala řada dalších padělatelů dějin. Jejich výplody byly otištěny v Rudém právu a v Pravdě. Popisovat obsah těchto článků a diskuse by znamenalo rozpatlávat aktualizovanou "argumentaci" Poučení a Biřakových "Milníků". Tohoto potěšení čtenáře raději ušetřím.

Alexandr Dubček však tentokrát reagoval velice rezolutně a razantně. Jednak poskytl okamžitě několik interview: Rakušanům, Francouzům (na zápraží domu) a hlavně západoněmeckému časopisu Der Spiegel. 15. srpna 1988 odpovídal na řadu otázek, kde velice přesvědčivě, citováním dobových dokumentů, vyvracel různá lživá obvinění ze strany V. Biřaka. Citoval zde např. bratislavské prohlášení ze 3. srpna 1968 i prohlášení většiny předsednictva ÚV KSČ z 21. srpna 1968, odsuzující intervenci. Můžeme se právem domnívat, že toto interview Dubčeka mohlo být onou poslední kapkou, která převážila misku vah k rozhodnutí Jakešova vedení Biřakovy "Milníky..." nevydat.

Již 17. srpna odeslal Dubček do redakce Rudého práva rozsáhlý článek pod názvem "Současná přestavba vyžaduje pravdu - zveřejnění veškeré dokumentace k roku 1968 -1969". Bod po bodu, na základě dokumentů té doby, vyvrací v rozsáhlém článku různá falešná tvrzení, polopravdy, zjevné nesmysly i vyložené lži Biřaka, Matouše, Kojzara a dalších a tím pochopitelně i současného vedení KSČ. Samozřejmě žádal o jeho zveřejnění.

Článek Rudému právu současně "doprovodil" téhož dne, tj. 17. srpna, dopisem předsednictvu a ÚV KSČ a M. Jakešovi. Odvolává se v něm na dopis z 15. 7. 1988 a sděluje, že neponechá již útoky a obviňování Matouše a dalších bez odpovědi. "Tato linie je vaše volba... Neupírejte potom právo na vyjádření odlišných názorů. Nikdo nemůže žádat, abych byl ticho, když jsem osočován... Já si myslím, že když Biřak vystupuje v Der Spiegelu s nepravdou, tak také můj postoj obrany nemůže být protisocialistický."

A. Dubček jistě nebyl tak naivní, aby čekal, že jeho článek skutečně otisknou. Se značným zpožděním obdržel odpověď Rudého práva ze dne 6. září 1988:

"Dostali jsme od Vás 22. srpna dopis, v kterém opakujete svoji verzi událostí roku 1968. Od ledna 1988 jste tuto verzi mnohokrát vyjádřil v zahraničních sdělovacích prostředcích. Články v Rudém právu, na které reagujete, byly vyvolané nutností dát odpověď na tvrzení, která v zahraničí soustavně rozšiřujete." Pod tím razítko redakce a podpis: Jaroslava Janáčková.

Na toto odmítnutí reagoval Dubček dalším dopisem ze dne 4. 10.1988, adresovaném tentokrát Zd. Hořenimu, šéfredaktorovi Rudého práva.

Mezitím se však A. Dubčekovi dostalo vynikající satisfakce. Ve zprávě ze zasedání předsednictva ÚV KSČ 25. srpna 1988, určené pro informování stranického aktivu, se mluví o narůstající aktivitě vnitřních nepřátel, podněcovaných ze zahraničí. Mluví se zde o rozšiřování různých letáků, připomínajících rok 1968 a osobně A. Dubčeka, o požadavcích odchodu sovětských vojsk a útocích proti nynějším představitelům KSČ. A je zde také popisován průběh demonstrace z 21. srpna 1988.

Při výkladu této události se však raději spoléhám na důvěryhodnější prameny.

Byla krásná sluneční neděle 21. srpna 1988. V oficiálních sdělovacích prostředcích vyvrcholila kampaň proti Pražskému jaru. Jakousi trnovou korunu jí nasadil komentátor TASSu, A. Kondrašov. Avšak v hlavním městě, současně s návratem Pražanů z chalup, začaly se v podvečer tvořit na Václavském náměstí hloučky mladých lidí. Schylovalo se k největší protestní akci proti režimu od 21. srpna 1969. Na 10 tisíc "dětí Pražského jara", nyní 30-35letí i s dětmi vyšlo do ulic Prahy k pokojné, ale důrazné a důstojné demonstraci. Z Václavského náměstí pod dohledem policejních kordonů se vydal průvod na Staroměstské náměstí. Za zpěvu československé hymny a provolávání hesel: "Svobodu, svobodu, Rusí domů, Masaryk, Masaryk", ale také "Dubček, Dubček", procházel průvod kolem památníku J. Husa, obklíčeného "bílymi helmami", Kdosi v čele průvodu zavelil: „Na Hrad, vzhůru na Bastilu!" a průvod se vydal Kaprovou ulicí k Hradu. Rozezněly se vysílačky a "bílé helmy" rychle uzavřely most přes Vltavu a průvod demonstrantů se proto vydal k Národnímu divadlu. Dlouho do noci pak byly "bílé helmy" nuceny rozhánět hloučky demonstrantů na Národní, na Můstku, v Jindřišské, u Mánesa i jinde, které se chtěly dostat na uzavřené Václavské náměstí. Demonstrantům se sice nepodařilo odevzdat protestní petici sovětskému velvyslanci, pro zablokování mostů přes Vltavu, avšak do Kremlu jich přišlo z celého světa více než dost.

O ohlasu aktivity a autority A. Dubčeka v opozičním hnutí i o životnosti ideálů Pražského jara svědčí i srpnové prohlášení jedné z významných českých opozičních skupin - Demokratické iniciativy.

V prohlášení ke 20. výročí srpnové intervence je mimo jiné uvedeno: "Dvacet let po srpnových událostech se pak ještě dále zostřuje vnitropolitické napětí, stupňované nevybíravými kampaněmi sdělovacích prostředků proti Alexandru Dubčekovi, jeho stoupencům i proti statisícům demokraticky smýšlejících lidí postižených v minulém dvacetiletí represáliemi." V závěru prohlášení pak autoři požadují nejen uznání nepřipustnosti srpnové zásahu, nové smlouvy o dočasném pobytu sovětských vojsk v Československu a žádají okamžitý odsun alespoň symbolické jednotky. Ale také:

"Z vnitropolitického hlediska lze považovat za prvořadé dva obdobné požadavky. První se vztahuje k nutnosti odvolat Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti a plně rehabilitovat Alexandra Dubčeka a jeho vedení, druhý vznášá nárok na odchod Gustáva Husáka a Vasilu Biľaka, kteří nejvíce ztělesňují autoritativní režim nastolený po srpnové invazi roku 1968, z politického života naší republiky a na příchod nových politických osobností, nezatížených účastí na potlačení svobodného rozvoje Československa v roce 1968."

V těchto dnech pobývalo v Československu několik redaktorů lotyšského komsomolského měsíčníku Liesma (Plamen), stoupců sovětské perestrojky. 28. srpna se znenadání objevili před domem A. Dubčeka a požádali ho o rozhovor. Dubček souhlasil, ale současně jim navrhl, že nejdřív by měli zveřejnit jeho lednové interview pro L'Unitá. Dubček odběhl do domu, přinesl jednu z kopií a poradil redaktorovi, aby si ji raději schoval pod košili.

Po návratu domů sice váhali s jeho zveřejněním z obavy, aby nebyli nařčeni, že je to v rozporu s oficiální zahraniční politikou Gorbačova. Nakonec však se přece jen k tomu odhodlali a v prosincovém čísle měsíčníku Liesma byla jeho první část zveřejněna.

Další satisfakce se Dubčekovi dostalo někdy počátkem září 1988. Miloš Jakeš předložil předsednictvu ÚV KSČ informaci o dopisovém ohlasu na články v Rudém právu. Podle ní ze 197 dopisů napsaných bezprostředně po zveřejnění článků Matouše, Kojzara a dalších, do 24. srpna, byla většina z nich značně kritická. Pisatelé žádali, aby bylo umožněno Dubčekovi na tyto články reagovat. A nejen to! M. Kalivoda, Brno: "...Drtivá většina lidí se za s. Dubčeka, svobodu a demokracii rozhodně a nadšeně postavila a postaví se znovu!... Tento národ díky intervenci ztratil dvacet let, ale jsem hluboce přesvědčen, že se A. Dubček plně rehabilitován opět vrátí do politiky a že ‚normalizátoři‘ budou muset konečně odejít!..."

Ing. Karel Holomek, Brno, odsuzuje psaní Rudého práva o roce 1968: "Úroveň článku (Dubčekova cesta od tragédie k frašce) překročila běžnou míru únosnosti a vkusu..., zatím jde jen o monology a to velice trapné... Nehodlám dělat obhájce Dubčekovi, vím, že své vyjádření vám zašle... Každá demokraticky smýšlející redakce by mu své místo v novinách poskytla."

A do třetice: Ing. Vítězslav Sochor, Bohumín I, (komunista bez stranické legitimace): "Za léta budování socialismu jsem zažil hodně darebáctví, tlumočeného našim stranickým tiskem, ale co je moc, to je moc... Čím více takových hrubiánství, sprostých pamfletů napíšete, tím dřív musí zvítězit pravda... Pro mne, a jsou nás milióny, byl (Dubček - B. A.) skutečně našim Gorbačovem."

Jméno A. Dubčeka však bylo v těchto dnech, v průběhu oslav a vzpomínek k 20. výročí Pražského jara a srpnových událostí, vyslovováno i v desítkách evropských měst. Spolu s desítkami jmen představitelů reformního procesu si jej čtenáři a posluchači připomínali při čtení vzpomínkových publikací a článků, i v kratších či delších rozhlasových a televizních pořadech a také v různých prohlášeních. Mimořádná pozornost byla tomuto výročí věnována ve Švédsku, Norsku, Dánsku, Finsku, ba dokonce i na Islandu.

Po rušných srpnových dnech dvacátého výročí událostí roku 1968 se mysl, pozornost i aktivita Dubčeka začaly upírat k nadcházející návštěvě v Bologni. 5. září mu bylo sděleno náčelníkem pasového oddělení SNB Bratislava I a jeho podřízeným, že do Itálie pojedí jako každý řadový občan, jako turista, že záruku, kterou žádal od ministra vnitra Vajnara, aby se mohl bez překážek vrátit, tu že mu nemohou dát.

Má prý se chovat jako občan republiky a má na to pamatovat při vyjadřování svých stanovisek. Když ale namítal, že se ptal právě proto, že jeho názory jsou v rozporu s názory vedení strany a státu, bylo mu řečeno, že nepřišli posuzovat jeho názory, ale sdělit pouze odpověď ministra vnitra na jeho dopis.

A. Dubček, po poradě se svými přáteli, se přesto rozhodl, že do Itálie pojedí. Neboť zájem československé společnosti je pro něj rozhodující, bez ohledu na možné důsledky. V. Slavíkovi, kterého o této situaci informuje dopisem ze dne 8. 11., říká: "...mezi svůj lid patřím v čase i nečase... a sem si musím přijít i pro svůj případný další trest, jak jsem to udělal při návratu z Turecka." Dopis Slavíkovi končí ujištěním: "Vrátím se i kdybych měl jít přes ostnaté dráty." (Ještě předtím než informoval Slavíka o svém rozhodnutí, obrátila se na něj s řadou otázek pracovnice italské tiskové agentury ANSA, dr. Flemini Bussotti. Ale protože již slíbil napsat dopis o svých pocitech před cestou do Itálie redakci L'Unitá, napsal jim 30. října 1988 dopis společný.

Vyjádril v něm mimo jiné úctu italskému lidu za jeho významný podíl na civilizaci lidstva, poděkování za podporu vedení KS Itálie reformnímu procesu roku osmašedesátého a za nynější úsilí o jeho rehabilitaci. Ocenil zásluhy KS Itálie za rozvoj socialistického hnutí. Dále uvedl: "Nikdy jsem v Itálii nebyl. Byla to jedna z mých ‚tajných lásek‘, z níž se chci vyznat... O mně a mých družích a tisících stoupců nové politické linie se stále oficiálně říká, že jsme ‚na periferii naší společnosti‘. Jaký může mít člověk pocit, když z této ‚periferie‘ stane po dvaceti letech na univerzitním pódiu, těžko vyjádřit. Byl bych nejraději, kdyby spolu se mnou mohlo vstoupit na toto pódium 468 tisíc postižených komunistů a další odboroví, mládežníci a všichni nestraniční stoupenci naší obrody, vědci, literáti, publicisté a umělci představitelé té doby. Jestliže k tomuto pódiu dojdou, pak jenom proto, že budu v duchu cítit jejich morální podporu."

Uvedl také, že udělení titulu u příležitosti 900. výročí univerzity v Bologni bude pro něho velikou ctí. "Moje myšlenky budou patřit všem doma, i těm, kdož jsou z různých pohnutek a příčin odtrženi od vlasti a domova, přetrpěli urážky, ponižování i sociální újmu pro setrvání na nových východiscích našeho programu."

Svůj dopis končí: "Těším se na Itálii a obohacený o nové poznání se těším na návrat do vlasti, mezi lid, kde jsem vzešel, tam, kde stojí můj rodný dům."

Než odjel do Itálie, stačil ještě odpovědět na pozvání Komunistické straně Řecka, která ho pozvala na besedu, na kterou se však již nemohl dostavit. Poděkoval současně za podporu, které se v roce 1968 dostalo reformnímu hnutí od této strany.

Konečně nastal den "D".

Podle původní dohody měl přijet pro Dubčeka autem do Bratislavy Luciano Antonetti. Čs. orgány ho však do Československa nepustily. Proto počkal na Dubčeka v sousedním Rakousku.

To, co následovalo po příjezdu Dubčeka do Itálie a v průběhu pobytu ve dnech 11.-25. listopadu 1988, lze bez nadsázky označit za pohádkovou skutečnost. Byla to triumfální cesta Dubčeka po Itálii, při níž se mu dostalo poct, jakých se dostává jen hlavám států. Však také Dubček exceloval již při svém prvním vystoupení na pódiu nejstarší univerzity Evropy v Bologni při svém "doktorském" projevu, při udělení čestného doktorátu.

V úvodním zahajovacím projevu ceremoniálu rektor univerzity Fabio Roversi Monaco poté, kdy vyzvedl význam svobodné vědy a kultury, nezávislé na politické moci, mj. řekl:

... "Právě jménem univerzitní instituce můžeme zde dnes poctit čestným titulem honoris causa Alexandra Dubčeka a obhajujeme tím právo na svobodné myšlení.

Tato svoboda sem přivedla osobnosti států a vědy, velké podnikatele, myslitele a badatele.

Svěřujeme dnes poctu Alexandru Dubčekovi ve stejném duchu, v kterém jsme ji svěřili lidem jako je Nelson Mandela, který již desetiletí bojuje proti rasismu, lidem jako je Andreas Papandreu, jako Juan Carlos Bourbonský, kteří dokazují vracet své národy na cestu demokracie...

Není to pro nás malé zadostiučinění, když vidíme, jak dnes, tím co dovršujeme, splácíme velkou důvěru, kterou k nám Alexander Dubček měl, důvěru prokázanou univerzitě v Bologni... a dnes je Bologna poctěna, když mu může prokázat, že tato důvěra nebude zklamána..."

Svěřujeme čestnou poctu státníkovi, průkopníkovi, přijímáme ho mezi své doktory a víme, že to činíme ve jménu všech spravedlivých lidí bažících po vědomostech, kteří vždycky viděli v Alma mater svůj společný domov."

Poté se A. Dubček představil jako občan země se slavnou Univerzitou Karlovou v Praze a bratislavskou Akademií Istropolitana. Vysoce vyzvedl a ocenil roli Říma, Itálie, slavné bolognské univerzity i italských myslitelů N. Machiaveliho, A. Gramsciho i Františka z Assisi v rozvoji pokroku lidské civilizace. Citoval zde jedinečné lidské krédo Františka z Assisi: "Bože, dej mi dost pokory snášet věci, které změnit nemohu, dej mi dost odvahy měnit věci, které měnit mohu, a dej mi dost rozumu rozlišit mezi těmito dvěma druhy věcí." Stejně tak vysoce ocenil podporu a pomoc, které se čs. reformnímu hnutí dostalo a dostává jak v roce 1968, tak i nyní.

Při výkladu o smyslu naší národní existence, jako malých národů, citoval názor našeho největšího myslitele a zakladatele republiky T.G. Masaryka: "...program humanitní všemu našemu snažení národnímu dává smysl... Humanita je náš poslední cíl národní a historický." Zdůraznil přitom, že rovněž původní ideje socialismu jsou prodchnuté a naplněné požadavky humanismu.

Poté přešel k výkladu a k obhajobě cílů a zkušeností Pražského jara: "*Před dvaceti lety jsme naši renesanci socialismu pojmenovali ,socialismus s lidskou tvář'. Snad jde o nejstručnější a nejvýstižnější spojení vše lidských hodnot a tužeb se socialismem. Programově jsme se snažili spojit socialismus s demokracií a demokracii se socialismem. Akční program Komunistické strany Československa z dubna 1968 vepsal jednotu, syntézu demokracie a humanity, do celé naší praktické činnosti.*

Smyslem a obsahem našeho politického programu v roce 1968 byla služba člověku, lidu a vyjádření úcty k vše lidským hodnotám. Chtěli jsme právě svým pojetím socialismu k nim přispět svým skromným dílem."

Dále mluvil o tom, že v Pražském jaru, v jeho domácím vývoji i při jeho vnějším potlačení, se v koncentrované podobě zrcadlí vše - i krize i možnosti socialismu. I poznání, že klíč k překonání společenské krize neleží jen v oblasti ekonomické, ale především, a hlavně, v oblasti politické. Ve vytvoření systému, který by vyjádřil a skloubil bohatost názorů a množství zájmů. Mluvil o nezbytnosti dialogu, kulturnosti politické diskuse, toleranci, i o tom, že opojení ze svobody slova bylo někdy až příliš silné. A v této souvislosti - aniž by to výslovně naznačil - velice taktně upozornil na rozpornost postojů a neochotu gorbačovského vedení přehodnotit srpnovou intervenci a následnou brežněvovskou "normalizaci".

Citoval zde totiž z interview světoznámého bengálského básníka Rabindranátha Thákura prosovětské Izvestije při jeho návštěvě v SSSR v roce 1930. Izvestije jej tenkrát neotiskly, bylo zveřejněno až v roce 1960 v překladu Thákurových Listů z Ruska (Kalkata 1960). V tomto interview Thákur oceňoval velké ideje socialistické revoluce, ale současně kritizoval metody jejich uskutečňování:

"Ptám se vás, prokazujete dobrou službu svému ideálu, když zaséváte hněv, třídní nenávisť a pomstychtivost vůči každému, kdo se neztotožňuje s vaším ideálem a koho považujete za svého nepřítele?... Tam, kde myšlenky mají svobodu, tam musí být i nesouhlas. Jestliže máte před sebou úlohu, která se dotýká celého lidstva, musíte v zájmu tohoto žijícího lidstva uznat existenci odlišných názorů..."

V závěru svého vystoupení upozornil na skutečnost, že se v mezinárodních vztazích popírá nebo nevnímá existence československého problému, trauma našich národů z let 1968-69. Upozornil na apologetiku intervenční politiky. Byla to zřejmá náarážka na postoj Gorbačova. Vyznal se pak z toho, že by nyní začal opět tam, kde před dvaceti lety skončil, a citoval základní myšlenky tehdejšího programu:

"...chceme plně, v duchu našich tradic a předchozích rozhodnutí rozvinout v naší zemi vyspělou socialistickou společnost, zbařenou třídních rozporů, ekonomicky, technicky a kulturně vysoce vyvinutou, sociálně i národnostně spravedlivou, demokraticky organizovanou, kvalifikovaně řízenou, umožňující bohatstvím svých zdrojů důstojný lidský život, soudružské vztahy spolupráce mezi lidmi a svobodný prostor pro rozvoj lidské společnosti."

Končil poděkováním za velkou poctu, které se mu dostalo a kterou přijímá jako uznání za československý příspěvek do sociálního, kulturního a humanního společenského počínu k prospěchu demokratické Evropy.

S pozdravnými projevy v průběhu ceremoniálu vystoupila předsedkyně Koordinačního centra studentů Elisabetta Molinari a předseda fakulty politických věd, profesor Guido Gambetta.

Profesor Gambetta uvedl, že když 19. února 1988 fakulta schválila návrh na udělení doktorátu honoris causa A. Dubčekovi, byli přesvědčeni, "že jsme vyznamenali symbol, představitele všech těch osob, které - jak se říká ve zdůvodnění fakultní rady - 'se vydělily pro život zasvěcený obraně lidských práv v oblastech světa, kde se odehrály, a kde dosud dochází k vážnému porušování demokratických principů, individuálních svobod a kolektivního sebeurčení.' Neznali jsme tenkrát Dubčeka, nepocítili jsme osobní kouzlo, lidský dotek, který zdůvodňuje neuvěřitelný, vzrušující fakt, že on, po dvaceti letech ticha, ještě tolik znamená pro celou Evropu, pro nás všechny, kteří tu jsme k jeho dnešní oslavě.

Čestnost, přímost, důvěra v lidi až do krajních důsledků, síla víry ve vlastní myšlenky, vyrovnanost s jakou čelil i těm nejvážnějším situacím, hluboká tolerance, která protíná vším, co říká, inteligence, jsou schopnosti, které dokázaly, že zážitky z roku 1968 se tehdy neproměnily v národní tragédii, a které dnes jsou tak živé, že by bez nich sotva mohla vycházet cesta k rozvoji socialismu.

Za cesty do Bologni mi řekl: 'Nikdy jsem nechtěl přistoupit na kompromis se svým svědomím, nikdy jsem nechtěl zradit ty, kteří ve mne věřili, nikdy jsem se nedal zlomit'."

V závěru svého vystoupení citoval pasáž z Dubčekova lednového interview, kterou dali zapsat do zápisu fakultní rady.

Univerzitní zápis opakoval Dubčekova slova:

"Nyní je to právě historie československého roku 1968, která prokazuje, že náprava deformací může také představovat důležitý přínos k vybudování onoho 'evropského domu', v němž by všechny národy, všechny státy mohly spolupracovat ve 'skutečné rovnosti', a navázal na ně vlastním komentářem:

"V těchto tvrzeních se podtrhuje nadnárodní důležitost a dalekosáhlé cíle reformního procesu, o který se pokoušel 'nový kurs' v Praze, který byl prožíván jako velká možnost obrody, jež měla rozřešit nejdůležitější problém - totiž vztah mezi demokracií a socialismem, a také překonat rozdělení Evropy na dva proti sobě stojící bloky. Diskuse a plány velké aktuality po letech odsouzení dnes znovu nabývají důležitosti ve chvíli, kdy se otvírá nová reformní fáze a vědomí, že ono hnutí obrody bylo správné."

V závěru slavnostního ceremoniálu předal A. Dubček rektorovi univerzity Fabio Reversi Monacovi fotodokumentaci Archivu České koruny, přičemž mj. uvedl: "Je to osmisetleté svědectví naší státnosti, které dává odpověď na otázku, proč náš lid je tak citlivý na svá suverénní práva a postavení v srdci Evropy, jestliže mu někdo na jeho práva sahá."

Přesvědčivé a brilantní vystoupení elegantního, mladistvě vypadajícího A. Dubčeka, mluvícího bez papíru a nechránícího se dát občas najevo své opravdové pohnutí, chytlo italské posluchače v auditoriu za srdce. Byl jejich...

Avšak to, co se odehrávalo kolem jeho návštěvy v Itálii v dalších dnech, překonalo všechna očekávání. Dvoutýdenní pobyt A. Dubčeka v Itálii - podle čs. ministra vnitra běžného čs. turisty - se proměnil v triumfální cestu, jakou se mohl pochlubit málokterý přední státník. Italský tisk, rozhlas i televize - a také v dalších zemích Evropy - přinášely denně úryvky z jeho projevů, zprávy o jeho pobytu a četné fotografie. Italská vysokoškolská mládež aplaudovala jeho improvizovanému projevu. Na univerzitu v Bologni, která organizovala jeho pobyt, přicházely tisíce pozvání od různých měst, institucí i jednotlivých osob na setkání s ním, byť i jen u sklenky italského vína. Ale především:

Alexander Dubček byl oficiálně přijat řadou vedoucích představitelů italského politického života: generálním tajemníkem KS Itálie Achille Occhetem, prvním tajemníkem Italské socialistické strany Bettino Craxim, předsedkyní italského parlamentu Nilde Iotti, ale také papežem Janem Pavlem II. - Wojtylou, s nímž mohl rozmlouvat bez tlumočnicka.

Pro československé opoziční hnutí bylo zvláště důležité, že všichni italscí političtí představitelé zdůraznili, že vítají a podporují Dubčeka jako představitele Pražského jara, jež považují za předchůdce dnešní perestrojky a glasnosti v Sovětském svazu. Generální tajemník KS Itálie A. Occhetto výslovně uvedl, že nesouhlasí "s těmi, kdo říkají, že se nemáme zabývat vnitřními záležitostmi Československa, protože zadušení Pražského jara bylo dosaženo vnějším zásahem, a proto máme dnes dluh k splacení". Je zřejmé, že Occhetto měl na mysli nejen čs. "normalizátory", ale i Gorbačova a vedení KSSS, a že se tímto prohlášením obrací i na ně. Neboť úspěch perestrojky navazoval "na pozitivní hodnocení Pražského jara". Stejnou podporu přislíbil Dubčekovi jménem Socialistické internacionály i B. Craxi.

A. Dubček vstoupil v těchto dnech opět přímo do mezinárodní politiky. Jeho jméno, spojené s ideály Pražského jara, jejich obranou i obranou jejich stoupenců doma i v emigraci, se opět dostalo na stránky tisku, na obrazovky televizorů, na rozhlasové vlny evropských sdělovacích prostředků jako jméno neúnavného bojovníka za pravdu, za demokratický, humanní socialismus. Nebojoval však za žádné jeho staromilské pojetí. Dubček dal ve svých projevech jednoznačně najevo, že nové pojetí vidí "ve spojení mezi požadavky Akčního programu z roku 1968 a požadavky dneška". Že je ale současně nezbytné dát průchod hlasům "dětí srpna 1968". Vystoupení mladých lidí v Praze 21. srpna a 28. října 1988 na něj zřejmě silně zapůsobila.

Dubček se v Itálii představil jako rozumný realistický politik, uvažující v kontextu se současností. Jeho charisma zřejmě silně zapůsobilo i na italské občany, neboť když navštěvoval různá města a jejich památky, včetně italských Lidic - Marzabotto, nejdén Ital z ulice ho zval na pohár vína. Projevovali přátelství nejen jemu, ale i lidu Československa.

Toto nevšední přátelství Italů ocenil A. Dubček v závěrečném interview pro L' Unitá. Prohlásil v něm mj., že v Československu musí dojít ke střetnutí dvou tendencí. Mezi těmi, kdo myslí jako on, kdož jsou pro demokratické změny, a mezi stoupenci "Poučení" a vojenské intervence.

Se jménem A. Dubčeka byla nyní opět spojována naděje stále většího počtu probouzejících se Čechů a Slováků z letargie a zapojujících se do narůstajícího proudu opozičních skupin s nesporně dominující Chartou 77, usilujících o radikální změnu stávajícího režimu směrem k demokracii...

A jestliže se tajemník ÚV KSČ Jan Fojtík ve zprávě pro předsednictvo ÚV KSČ ze dne 7. prosince 1988, i v následující informaci pro nižší stranické orgány, snažil ohlas Dubčekova vystoupení v Itálii bagatelizovat - neboť prý nebyl oficiálně přijat představiteli italské vlády a parlamentu, pak to lze hodnotit jen jako ubohou a zlomyslnou pomluvu a nikoliv jako seriózní informaci.

Vydalo Křesťanskosociální hnutí ve spolupráci s Nezávislou skupinou Věrní zůstaneme, Kruhem občanů ČR vyhnaných v r. 1938 z pohraničí a Českým národním sdružením jako svou 387. publikaci určenou pro vnitřní potřebu českých národních organizací, Praha, listopad 2011.

Webová stránka: www.ceskenarodnilisty.cz

E-mail: vydavatel@seznam.cz

+++++

PhDr. Antonín Benčík, CSc.

Alexander Dubček. Pražské jaro. Sametová revoluce

Podtitulek: Jak se volil prezident sametové revoluce?

VI.

IX.

SAMET? Ano, ale hodně pocákaný . . .

Po 17. listopadu 1989, „DUBČEK na HRAD“!

17. listopadu 1989 bylo pochmurné zimomřivé počasí. Podzim pomalu končil a zima se teprve chystala převzít vládu nad přírodou. V ranních hodinách toho dne nasedl A. Dubček v Bratislavě do vlaku směřujícího do Prahy, kde se měl setkat s členem vedení KS Itálie, poslancem Evropského parlamentu Luigim Collajanim. Ten ho v Praze očekával spolu s V. Slavíkem a jeho manželkou, aby mu sdělil potěšující zprávu, že Evropský parlament - skupina pro sjednocenou levici - navrhla udělit A. Dubčekovi cenu Andreje Sacharova za mimořádné angažování na obranu lidských práv. Po tomto setkání chtěli navštívit rodinu O. Jaroše, blízké přátele A. Dubčeka. Podle údajů Miloše Hájka, tehdejšího předsedy Klubu Obroda, z tohoto setkání mělo vzejít mj. i společné prohlášení A. Dubčeka, L. Collajaniho za socialistickou frakci Evropského parlamentu a M. Hájka za Klub Obroda, k současné situaci.

Události 17. listopadu však tyto úvahy předběhly. Neboť Jan Urban, člen Obrody, signatář Charty 77 a aktivista nezávislých iniciativ, je vyzval, aby se zúčastnili manifestace mládeže na pražském Albertově. Když přišli na Albertov, stačili zaregistrovat vzrušenou atmosféru i skandování různých hesel "Zrušte KSČ, Zrušte StB, Nechceme Miloše", atd., ale také "Ať žije Havel, Dubček, Devátý, Ať žije Charta..."

Nebylo jim však dopřáno prožít dosyta atmosféru manifestace. Pojednou totiž Dubček zaslechl hlasy: "To je on". A vzápětí se ocitl v kruhu příslušníků StB, kteří ho spolu s italským přítelem zatklí. Luigi Collajaniho po krátké době propustili, ale A. Dubčeka drželi v zajištění a vyslýchali až do 21. hodiny. Byla to poslední akce StB proti A. Dubčekovi.

O brutálním zásahu Bezpečnosti proti studentům na Národní třídě, kteří se přece jen rozhodli pokračovat v manifestaci podle původně předpokládané trasy až do Opletalovy ulice, se Dubček dověděl až následující den po návratu do Bratislavy.

Až potud fakta o epizodické účasti A. Dubčka na Albertově 17. listopadu. Avšak zapřísáhlý kritik Pražského jara, A. Dubčka a reformistů osmašedesátého vůbec, P. Pithart to viděl ve své jasnoviděcké vizi zcela jinak. Nyní totiž, v roce dvacátého výročí sametové revoluce 1989, vydal - zřejmě jako součást pompézních oslav "sametové", ale i sebe sama, publikaci "Devětaosmdesátý" s podtitulem "Vzpomínky a přemýšlení. Krédo". Vydalo ji nakladatelství Academia. Již z titulu je zřejmé, že navozuje vlastně na svou předchozí publikaci "Osmašedesátý", o níž byla již řeč v předchozí kapitole. A skutečně, záložková reklama mj. uvádí, že P. Pithart "napsal řadu významných politologických děl, z nichž zejména analytická kniha 'Osmašedesátý' sehrála svým pohledem na jedno z nejvýznamnějších období moderních dějin našeho státu ve své době zcela průlomovou roli". Nevím sice, kdo tuhle záložkovou reklamu formuloval, zda autor či redakce. Vím ale, že tato oslavovaná kniha vyvolala ve skutečnosti živou a většinou odmítavou reakci. Stejně jako i další v záložce uváděná kniha 'Podiven'. Časopis Dějiny a současnost tenkrát publikoval její až širavě kritické hodnocení z pera celé plejády čs. historiků. A další řada kritiků se ozvala v souvislosti s kampaní kolem prezidentských voleb a Pithartově kandidatuře v Národním osvobození č. 18 a č. 24 v roce 2002. Osobnost Pitharta a názory autorů 'Podivena' byla pro ně zcela nepřijatelná, a u Pitharta i s představou o roli čs. prezidenta.

A když jsem nyní obětoval několik stovek korun a publikaci „Devětaosmdesátý“ zakoupil a začel se do ní, mé tušení se naplnilo měrou vrchovatou. Neboť základní metodou autora je i tentokrát subjektivismus. Svě vidění a chápání události dějů, jejich hodnocení, až příliš častá bez ohledu na fakta (která buď nezná, nebo ignoruje), vydává za skutečnost. Zkrátka, stejně jako ve své knize „Osmašedesátý“, jen s tím rozdílem, že tentokrát má jeho kniha mnohem vyšší literární úroveň, ať již je to zásluhou autora či redaktora.

Důkazem této jeho metody je i hodnocení uvedené epizodické účasti A. Dubčka na Albertově 17. listopadu. V kapitole „Svoboda už jen na tři kroky od nás“ obšírně vysvětluje a hledá výmluvy, proč – i když byl organizátory osobně pozván, se on sám nezúčastnil shromáždění na Albertově, aby pak vzápětí zaútočil s hloupou a zákeřnou pomluvou proti A. Dubčekovi: „Kdo se k průvodu přidal s neomylným (pozor, přijde ironie) smyslem pro timing (načasování - B.A.) byl Alexandr Dubček. Bylo totiž přesně dvanáct nula nula. Vzápětí ho ale z průvodu orgáni (StB-B.A.) nenápadně odvedli a drželi někde na strážnici“.

Podobnou metodu omluv, pomluv a útoků použil ve své knize několikrát. A k tomu jen dodám, že A. Dubček v letech 1988-89 jezdil často do Prahy k různým jednáním s dlouhou řadou reformistů. Např. s bývalým tajemníkem V. Slavíkem, s bývalým tajemníkem pražského Městského výboru KSČ B. Šimonem, bývalým předsedou vlády O. Černíkem atd., atd., přičemž se v Praze často zdržel i 2-3 dny. Státní bezpečnost za tuto dobu zaznamenala cca 20 Dubčekových návštěv v Praze.

Namísto je tudíž otázka. Proč se náš nikdy nechybějící hrdina a veliký vyznavač a obdivovatel hrdiny z biblické pohádky o Davidu a Goliášovi, ale také zapřísáhlý kritik Dubčka, Pražského jara a reformistů, „také“ neúčastnil na této akci? Zřejmě jeho

jasnozřivému úsudku uniklo a nikdo mu neprozradil, jaký význam, jakou roli bude tato událost hrát v "sametové" revoluci. Ale zřejmě nedostal z Hrádečku žádný pokyn...

Vraťme se však k dalšímu, serióznímu výkladu.

Zprávy o brutálním zásahu Bezpečnosti proti studentům vyvolaly v zemi obrovskou vlnu rozhořčení a odporu, a to i v řadách členů KSČ. Počáteční deprese se již příštího dne, v sobotu 18. listopadu, začala měnit v odhodlání ke změně dosavadní situace. Přispěla k tomu i mylná, či záměrně nepravdivá zpráva o údajném usmrcení studenta Martina Šmída.

Jakešovo vedení i jeho mocenské orgány tuto situaci značně podcenily a páteční události i jejich ohlas považovaly pouze za další z řady demonstrací, které se jim podařilo přežít. Avšak reakce pražských studentů byla značně razantní a jejich Ústřední stávkový výbor vysokých škol vyhlásil časově neomezenou stávku na podporu svých sedmi požadavků a současně vyzval ke generální stávce - na 27. listopad. Studenti požadovali vytvoření komise k vyšetření odpovědnosti funkcionářů za zásah Bezpečnosti na Národní třídě, jejich odchod z politického života, legalizaci nezávislých tiskovin, propuštění politických vězňů, zaručení shromažďovacího práva. Požadovali zahájení dialogu se všemi složkami společnosti, i když současně pochybovali o ochotě stranických i státních orgánů vést jiný dialog než z pozice mocenské síly.

Aktivita pražských studentů zaskočila i nezávislé skupiny, orientující se na 10. prosinec, Den lidských práv, a vyburcovala je k okamžité aktivitě. Následovala série jejich prohlášení k událostem 17. listopadu. Studentům se mezitím dostalo podpory od pražských herců a živelné hnutí začalo dostávat organizovanou podobu a konkrétní cíl. Výsledkem diskuse studentů a herců v divadle Disk z 18. listopadu je prohlášení, v němž mimo jiné uvádějí: „Poslední zásah policie nás přesvědčil o tom, že nemá smysl o nějaký dialog žádat jakoukoli formou. Proti násilí a demagogii totiž neexistují argumenty. Jediným východiskem je nekompromisní požadavek okamžitého odstoupení současných stranických a státních představitelů, demise vlády a okamžité zrušení zakotvení vedoucí úlohy strany v Ústavě, bezprostřední změny právního řádu, které by zrušily trest za takzvané protistátní a protisocialistické aktivity a umožnily rehabilitaci v současné době za takovou údajnou činnost odsouzených. Pak teprve bude možné vést dialog o budoucnosti naší země“.

Také Klub Obroda a Československá demokratická iniciativa (ČDI) mimo jiných, vydaly vzápětí svá prohlášení v tomto duchu.

V prohlášení předsednictva Čs. demokratické iniciativy v dopise předsedovi vlády L. Adamcovi z 19. listopadu je mimo jiné požadováno: „Soudnost a svědomí totiž velí, aby současná vláda odstoupila a ještě předtím umožnila přechod k demokratičtějšímu a humánnějšímu způsobu vládnutí.

Žádáme současnou vládu, aby se to stalo takto:

- nechť vláda odstoupí k 25. listopadu 1989,
- nechť do té doby uskuteční rozhovory a na jejich základě uzavře dohodu o vytvoření přechodné vlády občanského soužití.

Tyto rozhovory má současná vláda vést:

- s Alexandrem Dubčekem a představiteli vedení státu před ozbrojenou invazí 21. srpna 1968, s Václavem Havlem a dalšími představiteli nezávislého opozičního hnutí".

Obdobné prohlášení Klubu Obroda končí výzvou:

„Spojme své síly k důsledným přeměnám, k rozvoji skutečné přestavby, k zabezpečení lidských a občanských práv, vynuťme si odchod těch, kteří jsou brzdou společenského pokroku, naplníme ideály, za které bojovaly a prolily krev celé generace českých a slovenských vlastenců".

Výsledkem aktivity nezávislých iniciativ a skupin v průběhu dne 19. listopadu byl vznik Občanského fóra v Praze a Verejnosti proti násiliu v Bratislavě.

V Praze se to stalo v odpoledních hodinách 19.11 v bytě V. Havla, kde se sešli představitelé nezávislých iniciativ a vyslovili se pro jejich sjednocení pod hlavičkou Občanského fóra (OF). Na jeho ustavující schůzi v Činoherním klubu ve 20 hodin téhož dne bylo současně přijato Provolání Občanského fóra se čtyřmi základními požadavky:

„ 1) Aby ihned odstoupili ze svých funkcí ti členové předsednictva ÚV KSČ, kteří jsou bezprostředně spojeni s přípravou intervence pěti států Varšavské smlouvy z r.1968 a kteří jsou odpovědni za mnohaletou devastaci všech oblastí společenského života u nás. Jmenovitě jde o Gustáva Husáka, Miloše Jakeše, Jana Fojtíka, Miroslava Zavadila, Karla Hoffmanna a Aloise Indru. Zhoubná politika těchto lidí, kteří po léta odmítali jakýkoliv demokratický dialog se společností, zcela zákonitě vyústila do hrůzných událostí těchto dnů.

2) Aby ihned odstoupil vedoucí tajemník MV KSČ v Praze Miroslav Štěpán a federální ministr František Kincl, kteří jsou odpovědni za všechny zásahy, které policie v posledních měsících provedla proti pokojně manifestujícím občanům.

3) Aby byla ustavena komise, která konkrétně vyšetří tyto zásahy, zjistí jejich viníky a navrhne jejich potrestání. V této komisi musí být zástupci Občanského fóra.

4) Aby byli okamžitě propuštěni všichni vězňové svědomí, včetně těch, kteří byli zadrženi v souvislosti s posledními manifestacemi.

Občanské fórum žádá, aby toto provolání bylo publikováno v oficiálních sdělovacích prostředcích.

Občanské fórum se staví celou svou autoritou za myšlenku generální stávky dne 27.11. od 12 do 14 hodin, k níž vyzvali pražští vysokoškoláci, a chápe ji jako výraz podpory požadavků, o nichž chce se státním vedením jednat.

Občanské fórum se domnívá, že jeho vznik a práce odpovídá vůli 40 tisíc dosavadních signatářů petice Několik vět a je otevřeno všem složkám československé společnosti, kterým záleží na tom, aby i naše země začala pokojným způsobem hledat cesty k demokratickému uspořádání tím k hospodářské prosperitě".

Čs. demokratická iniciativa své prohlášení z 19.11. opakovala i následující den, 20.11.1989.

V následujících dnech byla v Praze na Václavském náměstí i na Letné organizována řada manifestací za splnění požadavků Občanského fóra, které převzalo iniciativu. Obdobně tomu bylo i v Bratislavě, i když zdaleka ne v takovém rozsahu jako v Praze. V Bratislavě převzala iniciativu Verejnosť proti násiliu (VPN), která organizovala první manifestace na Hviezdoslavovské náměstí a náměstí SNP. Menší akce byly organizovány i v řadě

dalších měst. Záhy byl postup obou hlavních center odporu proti Jakešovu režimu koordinován Občanským fórem (sdružujícím všechny nezávislé skupiny a proudy, kde měla v řídicích orgánech hlavní slovo úzká skupina kolem V. Havla) a VPN na společných poradách jejich představitelů.

Z dostupných pramenů se mi zatím nepodařilo zjistit, proč se v řídicím orgánu VPN neobjevil A. Dubček ve stejné roli jako V. Havel v OF. Zřejmě to byl výsledek určité averze, která se proti němu u většiny představitelů VPN záhy, a to dosti výrazně, projevila. Možná, že to bylo rozhodnutí samotného A. Dubčeka setrvat na své pozici samostatného, v zahraničí i doma etablovaného představitele proreformního opozičního levicového proudu. Jsem ovšem toho názoru, že to byli představitelé VPN, kteří měli A. Dubčeka pozvat a postavit ho do čela vedení. Ať tomu však bylo jakkoliv, A. Dubček se do zápasu za radikální změny režimu zapojil sám s plnou vervou a vahou své osobnosti a autority.

Na prvním mnohatisícovém shromáždění na Hviezdoslavově náměstí v Bratislavě 20.11.1989, kde Milan Kňažko jako vedoucí VPN, seznámil účastníky s vyhlášením programu VPN a prohlásil jej za „otevření společenského dialogu, za skutečnou a ne jen proklamovanou demokracii“, A. Dubček nebyl. Důvody mi nejsou známé. Avšak již 22. listopadu promluvil na patnáctitisícovém shromáždění před justičním palácem a požadoval propuštění Jána Čarnogurského, posledního vězně bratislavské "pětky". O den později, 23. listopadu, vystoupil s projevem na druhé- stotisícové – manifestaci organizované VPN na náměstí SNP. Poukázal v něm na zdroje a příčiny současné krize společnosti, jejíž počátkem byla srpnová intervence a následná normalizace, zkrátka zardoušení reformního procesu neostalinským vedením L. Brežněva a domácími přísluhovači. Poukázal také na jeden z důvodů současného probuzení lidu k odporu proti stávajícímu režimu: „Jeden z mnohých faktorů je ten, že když si lid osvojil ideu, jakou byl a je 'socialismus s lidskou tváří', potom tato idea je vlastnictvím lidu našich národů. Proto, či právě proto, ve vás, mladé generaci, žije tato idea, protože se stala pamětí národa a je dědičná, je i ve vás, nastupující generaci“.

Alexander Dubček se přihlásil k iniciativě VPN a stejně tak i k dalším iniciativám. Současně upozornil, že součástí řady občanských iniciativ je i iniciativa reformních komunistů, vyloučených z KSČ. A vyzval všechny složky obyvatelstva, včetně oficiálních, k neodkladným praktickým krokům k „nové obrodě naší společnosti“ vyzval k dialogu a varoval před konfrontačními střety.

Ve stejném duchu, v jakém promluvil A. Dubček v Bratislavě, se výkonný výbor Klubu Obroda téhož dne obrátil s výzvou ke všem členům KSČ: „Pokud si chce KSČ zachovat alespoň část své vážnosti v našem příštím politickém životě a obstát ve svobodných volbách - neboť jiné už nebudou - musí se tohoto vedení zbavit a postavit si do čela nové, mladší a důvěryhodné představitele. Musí se rozejít s nepravdami, obsaženými v 'Poučení', i s politikou normalizace na něm založenou“ .

Nezávisle na prohlášení výkonného výboru Obrody i jihočeský výbor místní organizace tohoto Klubu vyslovil 24.11. podporu prohlášení V. Havla i A. Dubčeka z 23. listopadu: „Jsme pokračovatelé Pražského jara a v opravdové proměně vidíme jedinou šanci socialismu a demokracie v naší zemi. Proto věříme důstojnému vystupování Alexandra Dubčeka jako mluvčího všeho pokrokového lidu naší krásné vlasti“.

24. listopadu se A. Dubček zúčastnil již čtvrté manifestace OF na Václavském náměstí, na kterou se dostavilo kolem 200 tisíc lidí. Vedle V. Havla vystoupil i A. Dubček se svým prvním listopadovým projevem v Praze. Po jeho skončení začalo shromáždění skandovat „Dubček na Hrad, Dubček na Hrad“.

Po skončení manifestace se V. Havel a A. Dubček zúčastnili v Laterně magice tiskové konference, kde je mluvčí OF V. Malý představil jako "dva symboly současného Československa". A. Dubček se zde vyslovil pro nezvratnost společenskopolitických změn a vyslovil se pro zrušení ústavního článku o vedoucí roli KSČ. Tiskovou konferenci přerušila zpráva z ČTK, kterou jim s napětím sdělil hudební publicista J. Černý, že „všichni členové předsednictva a sekretariátu ÚV KSČ dávají své funkce k dispozici“. Stalo se tak na mimořádném zasedání ÚV KSČ v budově Vysoké školy politické ve Vokovicích, zahájeném již v dopoledních hodinách 24. listopadu.

Bylo to první velké vítězství občanské opozice a pochopitelně bouchla i zátka z láhve šampaňského. Účastníci tiskové konference si symbolicky připili na svobodné Československo. Vzrušenou atmosféru názorně dokumentuje i fotografie, na níž vidíme A. Dubčeka v objetí V. Havla.

A jestliže někdo dnes tvrdí, že z reakce A. Dubčeka a V. Havla na tuto skutečnost bylo zřejmé, že V. Havel nemá v A. Dubčekovi žádného vážného konkurenta na prezidentskou kandidaturu, pak následující vývoj jednoznačně ukázal nesmyslnost tohoto tvrzení. Opak byl totiž pravdou, jak si ukážeme na dalších stránkách.

Demise Jakešova vedení bylo však skutečně jen první vítězství. A když mluvčí nového vedení KSČ na tiskové konferenci v ranních hodinách 25. listopadu sdělil, že "Poučení z krizového vývoje" zůstává i nadále v platnosti, Občanské fórum, Obroda a další iniciativy vyzvaly občany ke stupňování tlaku na vládnoucí kruhy i k účasti na plánované generální stávce v pondělí 27. listopadu.

Pátá manifestace OF na Letenské pláni 25. listopadu, zahájená ve 14 hodin za účasti obou hlavních protagonistů občanské opozice, V. Havla a A. Dubčeka, byla poprvé živě přenášena televizí. Marta Kubišová zazpívala 800 tisícům účastníků Modlitbu pro Martu. V. Havel ve svém vystoupení vyjádřil hluboké znepokojení nad nedostatečností změn ve vedení KSČ. Vyzval všechny občany, aby co nejvýraznějším způsobem manifestovali svou touhu po demokracii generální stávkou vyhlášenou na 27. listopadu. Informoval účastníky, že jediným mužem současného vedení, který byl schopen pochopit situaci, je předseda vlády L. Adamec, který se vzdal obou vysokých stranických funkcí, a Havel vyslovil úvahu, že v této chvíli by ho měli podpořit. Mezitím totiž představitelé iniciativy Most, M. Kocáb a M. Horáček, jednali s poradcem L. Adamce, O. Krejčím, jehož prostřednictvím L. Adamec, v té době již izolován ve vedení KSČ, požádal OF o podporu.

Na Letenské manifestaci vystoupil i A. Dubček. Ve svém projevu se mimo jiné vyslovil pro obnovení ideálů „socialismu s lidskou tváří“. I zde se poté ozvalo skandování „Dubček na Hrad“.

Ve stejný den - 25. listopadu - se konala velká manifestace v Bratislavě na náměstí SNP za účasti 70 tisíc lidí. VPN vyhlásila obdobné požadavky jako OF, pochopitelně specifikované na podmínky a situaci na Slovensku.

Téhož dne došlo ještě ke dvěma událostem, které neobyčejně zvýraznily význam osobnosti A. Dubčeka nejen v sametové revoluci, ale také jako mezinárodně uznávaného představitele a reprezentanta stoupenců demokratického hnutí odporu proti Jakešovu a Husákovu totalitnímu režimu.

Ve stejný den Z. Jičínský, vedoucí koncepční komise OF, předložil návrh kandidatury A. Dubčeka na funkci prezidenta. Tento návrh lze považovat za zcela logický a legitimní. Stačí připomenout: Jméno A. Dubčeka se zvláště v letech 1988 a 1989 stalo nejznámějším a nejfrekventovanějším jménem z představitelů čs. demokratické opozice nejen v zahraničí, ale i na domácí půdě. Skandování jeho jména „dětmi srpna 1968" na manifestacích k výročí 21. srpna 1968 i 1969, k výročí 28. října 1918, ba i k výročí sebeupálení Jana Palacha v lednu 1969 a při manifestaci studentů 17. listopadu 1989, vyvrcholilo skandováním manifestantů na Václavském náměstí a na Letné: "Dubček na Hrad". A připomeňme si ještě na předchozích stránkách uváděné návrhy neoficiálních iniciativ, jako byla Obroda či Demokratická iniciativa. Nevysvětlenou zatím zůstává otázka, proč tomu tak zdaleka nebylo na Slovensku v prvních dnech sametové revoluce a jakou roli v tom sehráli představitelé VPN. Pokusím se to na dalších stránkách alespoň zčásti objasnit.

Druhá významná a pro českou i slovenskou veřejnost málo známá událost se odehrála na nám již důvěrně známé univerzitě v Bologni. 25. listopadu byl podán návrh této univerzity na udělení Nobelovy ceny A. Dubčekovi. Profesor jedné z kateder univerzity, Vera Negri Zamagni, svůj návrh zdůvodnil ohledem na Dubčkovy „morální hodnoty" a „na zcela mimořádnou roli, kterou sehrál před dvaceti lety i v současné době v obnově své země". Návrh podpořily všechny katedry univerzity. Připojila se i univerzita v Perugii, jak je zřejmé z dopisu Výboru pro udělování Nobelovy ceny v Norsku, kde je pod návrhem podepsáno 14 profesorů. Na významu této skutečnosti nic neubírá ani to, že návrh nebyl nakonec vyslyšen.

Ve světle těchto skutečností, jakož i ve srovnání vztahu A. Dubčeka k sovětské "perestrojce a glasnosti", značně paradoxně působí postoj Moskvy i samotného Gorbačova k A. Dubčekovi ještě i v těchto listopadových dnech. Svědectví v tom podává mj. i tehdejší zástupce vedoucího mezinárodního oddělení ÚV KSSS, Valerij Musatov, v knize: *Predvestniky buri: Političeskije krizisy v Vostočnoj Jevrope (1956-1981)*. V. Musatov byl po 24. listopadu, po odstoupení Jakešova vedení, vyslán tajemníkem ÚV KSSS A. Jakovlevem do Prahy, aby zde sledoval vývoj situace a informoval Moskvu, která svému velvyslanectví již nedůvěřovala.

Současně ale působila v Praze v obdobné roli i skupina pracovníků KGB. Musatov zde jednal s řadou stranických, prosovětsky orientovaných představitelů z okruhu L. Adamce a K. Urbánka, ale i s prognostikem V. Komárkem a dalšími. Projevil zájem o jednání s V. Havlem, avšak na pokyn Moskvy od toho upustil. Přesto jednal s představiteli OF. Je víc než zajímavé, že o jednání s A. Dubčekem neprojevil nejmenší zájem. Dokonce když zjistil, že A. Dubček byl pozván do Leningradu na promítání dokumentu o „Pražském jaru", on i pracovníci KGB dělali vše, aby se Dubček promítání neúčastnil. A nejen že

Musatov údajně jednal s přáteli Dubčeka, aby jej od toho odradili, ale příslušný představitel KGB, „generál V“ pozorně sledoval seznamy cestujících na leteckých linkách do Moskvy a hlásil, že jméno A. Dubčeka se v nich neobjevilo.

V následujících dnech pokračovaly manifestace OF a VPN v Praze a v Bratislavě za splnění požadavků. Na páté manifestaci VPN poprvé vystoupil i J. Čarnogurský po svém propuštění z vězení. Pokračoval rozklad oficiálního vedení KSČ v čele s novým prvním tajemníkem K. Urbánkem, o čemž svědčí odstoupení M. Štěpána a celého předsednictva MV KSČ v Praze ze svých funkcí. Hlavní pozornost OF se soustředila na jednání o vytvoření vlády národního porozumění s předsedou vlády L. Adamcem. Proto byl pozván na šestou manifestaci OF na Letné. Některé části jeho projevu, zejména jeho obavy z generální stávky a o nutnosti projednat požadavky OF s vedením KSČ, vyvolaly v řadách manifestantů nespokojenost a nesouhlas. A. Dubček jej však ve svém vystoupení vzal v ochranu a znovu promluvil o ideálech „socialismu s lidskou tváří“, pro které se nyní opět vytvořila cesta.

Jednání OF a VPN s L. Adamcem dospělo posléze, 28. listopadu, k dohodě, že provede rekonstrukci vlády na základě koaličního, předloží zásady programového prohlášení a zajistí tak splnění úkolů: právní předpoklady pro svobodné volby, svobodu shromažďovací a spolkovací, svobodu projevu a tisku a řadu dalších. Pro sestavení vlády mu zatím ponechali volné ruce. Dali mu však najevo, že v případě nespokojenosti veřejnosti s prohlášením a jeho plněním požádají prezidenta o jeho odvolání a jmenování nového předsedy vlády, navrženého OF a VPN.

Téhož dne Krizový štáb OF zformuloval a prostřednictvím sovětského velvyslanectví Prezidiu Nejvyššího sovětu SSSR odeslal výzvu k přehodnocení srpnové intervence varšavské pětky v roce 1968 a ke stažení všech svých vojsk z Československa. A v dopoledních hodinách následujícího dne, 29. listopadu, jakási „akční“ skupina Koordinačního centra OF se dohodla s představiteli slovenské Verejnosti proti násiliu na úzké spolupráci, jako suverénní reprezentanti českého a slovenského občanského hnutí.

Do takovéto situace ale přicházejí i první kritické hlasy na vedení OF za jeho přílišné sólování, jakousi „kabinetní“ politiku a nedostatečnou informovanost širšího vedení OF a představitelů dalších opozičních skupin o výsledcích jednání Krizového štábu OF. Což ale vyvolalo u V. Havla značně odmítavé reakce.

Do těchto hektických listopadových dnů dostává A. Dubček potěšující zprávu. Francouzský velvyslanec Jaques Humann mu předal poselství předsedy Evropského parlamentu Enrique Crespoa tohoto znění: „Vážený pane Dubčeku, mám tu čest a radost Vám oznámit jménem Evropského parlamentu, že bylo rozhodnuto Vám udělit Sacharovovu cenu za rok 1989.

Tato cena se každoročně uděluje osobě, která se osobně angažovala mimořádným způsobem za obranu lidských práv. Minulý rok byla poprvé udělena Nelsonu Mandelovi a Anatoliju Marčenkovi. Oznamujice toto rozhodnutí Evropského parlamentu, vyjádřil jsem naději, že by bylo možné snad odevzdat Vám tuto cenu po čas příštího jeho zasedání, které se bude konat ve Štrasburku od 11. do 15. prosince 1989...”

Zde jsem ovšem nucen přerušit chronologický výklad událostí, které nedovolily A. Dubčekovi převzít tuto cenu v prosinci 1989. Došlo k tomu až v lednu 1990. Mezitím ale stačil Andrej Sacharov, těsně před svou smrtí, 10.12. napsat A. Dubčekovi blahopřání k udělení této ceny a vyznat se i z obdivu k Pražskému jaru a osobně i k A. Dubčekovi: „Rok 1968 měl vliv na můj vlastní osud. Jaro přineslo naději, stalo se jedním ze stimulů v práci na mém díle 'Přemýšlení'. Srpen doslova zničil iluze a aktivizoval moji veřejnou činnost. To samé se přihodilo mnoha přátelům. Hrstka jinak smýšlejících čerpala v Pražském jaru sílu k nadcházejícímu dlouholetému těžkému boji, jehož jedinou zbraní byla "glasnost"

Není možné bez hořkosti přemýšlet o letech bezčasí, které nastoupily po bouři osmašedesátého. Avšak pod popelem zůstal oheň. Jsem přesvědčen, že „doušek svobody“, kterého se Češi a Slováci nadechli v době, kdy byl jejím vůdcem Alexander Dubček, se stal prologem nynějších nekrvavých revolucí v zemích východní Evropy a v samotném Československu. Opět nám dávají příklad! Opět se nepřátelé polekali.

Z celé duše blahopřeji Alexandru Dubčekovi, obdivuji se jeho pevnosti a přeji mu stále zdraví a úspěchy. Jemu a všem přátelům v našich zemích, kteří mnoho vytrpěli".

Žel, dříve než si mohl Dubček toto blahopřání přečíst, A. Sacharov zemřel. Zpráva o jeho skonu přišla dříve než blahopřejný dopis. Dubček reaguje okamžitě - 16. prosince 1989 napsal Sjezdu lidových poslanců SSSR soustrastný dopis: „Odešel vědec, veřejný činitel, ale především člověk - velký občan této planety. Obětoval právu lidí na důstojný a svobodný život vše - nakonec i své zdraví a život..."

O blahopřání A. Sacharova se A. Dubček dověděl až v únoru 1990 ze vzkazu Jeleny G. Bonnerové, který zprostředkoval sovětský žurnalista. A. Dubček paní Bonnerové poděkoval již jako předseda Federálního shromáždění dopisem ze 7. února 1990. Cena A. Sacharova byla Dubčekovi předána ve dnech 16.-18. ledna 1990 ve Štrasburku v průběhu zasedání Evropského parlamentu.

Vraťme se však do pohnutých dnů na přelomu listopadu a prosince 1989, kdy se rozhodovalo o klíčovém otázkách dalšího vývoje sametové revoluce. Jednou z nejchoulostivějších z nich bylo rozhodování o kandidátech na funkci příštího prezidenta po G. Husákovi, jehož demise se rychle dostávala na pořad dne. A opět i zde, v zájmu přehlednosti celého problému, přerušíme chronologický výklad různých událostí a pokusíme se, pokud možno souvisle, vyložit průběh a výsledky diskusí a rozhodování, eventuálně i jejich motivy.

Uvedl jsem již, že návrh koncepční komise OF z 25.11.1989, předložený jejím vedoucím Z. Jičínským, na kandidaturu A. Dubčeka na funkci prezidenta byl odůvodněný a zcela legitimní. Z dostupných dokumentů se však zdá, že tento návrh nevyvolal viditelnou odezvu.

Mezitím Klub Obroda zveřejnil svůj Manifest pod názvem „Kam směřujeme" a otisklo jej dokonce i Rudé právo 1. prosince na podkladě jedné z počítačových kopií. Mladší čtenář si dnes již může těžko představit, že zatímco my jsme začínali pracovat s vysloužilým cyklostylem, Charta 77 byla finančně i technicky podporována současně z

několika zdrojů: Nadací Charty 77, založené z iniciativy atomového vědce F. Janoucha ve Švédsku v roce 1978, šéfredaktorem časopisu Svědectví, vycházejícího ve Francii, P. Tigridem a také I. Tigridovou. Ale Charta 77 se těšila sympatiím a podpoře ze strany velvyslanectví USA i oficiálních představitelů Francie. A měla možnost bez překážek korespondovat i se zahraničím, např. s Nadací Svědectví, s redakcí Svobodná Evropa či s F. Janouchem.

Manifest Obrody obsahoval podrobný výčet našich představ - jako součásti evropské levice a v nejužší spolupráci s OF - o novém demokratickém uspořádání života v naší zemi: „Hesla o blahu republiky a proti jejímu rozvratu, dříve falešně znějící a klamná, jsou teď našimi hesly a nabývají svého pravého významu. Pravda a čest zvítězí“.

První názor na prezidentskou kandidaturu zaznamenáváme u V. Havla v rozhovoru s tajemníkem Československé strany socialistické (ČSS) - která po dvacet let kolaborovala s KSČ - J Škodou 30. listopadu, kdy se oba shodli, že „budoucím prezidentem by neměl být A. Dubček“. Avšak již 1. prosince, v průběhu jednání s vedením Československé strany lidové, se V. Havel jako o pravděpodobném kandidátovi OF na úřad prezidenta zmínil o A. Dubčekovi jako o Slovákovi a o akademiku M. Katětovi jako Čechovi.

Několik dnů bylo toto téma mimo pozornost Krizového centra OF, kde se rozhodovalo o strategii a taktice dalšího postupu. Když ale Z. Jičínský svůj původní návrh 5.12. v KC OF opakoval, vyvolal kolem tohoto problému širokou diskusi. Toho dne vešlo totiž ve známost, že Sovětský svaz konečně oficiálně odsoudil srpnovou intervenci. Z. Jičínský uvedl, že za této situace není možné, aby OF nadále uvažovalo o L. Adamcovi jako možném kandidátovi na prezidenta, neboť dvacet let představoval starý systém. Navrhl, aby čs. veřejnost byla seznámena s návrhem na kandidaturu A. Dubčeka. Následující diskuse byla velice neurovnnaná, neboť se diskutovalo o nejrůznějších otázkách ekonomických a hlavně o dalším postupu, směřujícím k postupnému převzetí moci.

Pokud jde o diskusi ke kandidatuře A. Dubčeka na prezidenta, ozvaly se zde nejrůznější názory od seriózních, fundovaných až po názory, které prozrazovaly averzi a neznalost role A. Dubčeka, a to nejen v roce 1968-1969, ale ani v letech 1969-1989. Ozývaly se i hlasy zástupců stran, které po dvacet let kolaborovaly s režimem Husáka a Jakeše (ČSS a ČSL).

Nejserióznější a v podstatě shodně a opakovaně zdůvodnili návrh kandidatury A. Dubčeka na úřad prezidenta Z. Jičínský a J. Dienstbier. Z. Jičínský to formuloval takto: „Uvědomte si, že jestliže ve světě někdo z československých osobností, myslím v politických a státních kruzích, je populární, jestli tam je nějaká osoba, která má ve světě jméno, tak to je tedy Alexander Dubček...Nejde samozřejmě dneska o to, navazovat na rok 1968 v jeho programovém smyslu, ale jde o to, navázat na rok 1968 jako na období národních dějin, kdy tyto dva národy se o něco samostatně snažily, a ať už si myslíte o tom cokoli, tak symbolem tohoto snažení v očích značné části veřejnosti a v očích mezinárodní veřejnosti je opravdu Alexander Dubček.“ Oba shodně poukázali také na možnost využití kandidatury A. Dubčeka po odvolání opodstatněnosti srpnové intervence k účinnému nátlaku na stávající staré vedení a hlavně na vládu L. Adamce.

S kandidaturou A. Dubčeka výslovně souhlasil i A. Vondra. Jistě, byly i hlasy proti, respektive byla navrhována i další jména, např. E. Goldstücker nebo J. Hanzelka. Některé návrhy byly bez další diskuse označeny za nesmysl, např. návrh na M. Kňážka. Jako neseriózní lze jednoznačně označit opakované vystoupení M. Kocába, jehož skupina Most z vlastní iniciativy začala jednat s L. Adamcem, či jeho zprostředkovateli (skupina vznikla až v srpnu 1989). A byl to on, kdo zprostředkoval a prosazoval i v rámci OF všechna jednání s L. Adamcem. Nyní však, bez nejmenšího důkazu, argumentoval nebezpečím vytvoření reformně socialistického tandemu Dubček-Adamec, či Dubček-Čalfa.

Padly pochopitelně i návrhy na kandidaturu V. Havla, který prý je jediný schopný vyvést naše národy ze současného chaosu. V závěru dlouhé diskuse V. Havel řekl, že „je ochoten v případě potřeby kandidaturu přijmout“. Vyslovil však podmínku, „že by funkci prezidenta zastával pouze do svobodných voleb“.

Alexander Dubček byl přesvědčen, že ideály Pražského jara jsou stále aktuální, politicky nosné i pro sametovou revoluci, zvláště když nikdo ještě nevěděl, jak vyústí. Věděl ovšem, že je nutné tyto ideály konfrontovat s novou situací, s požadavky nastupující mladé generace. V tomto smyslu vystoupil také na schůzce s osmašedesátníky 5. prosince v Bratislavě a jejich aktivitu usměrňoval.

Když se 6. prosince krátce po půlnoci dostavili do KC OF představitelé VPN, po vzájemné informaci o celkové situaci v Praze i v Bratislavě, došla řeč i na prezidentské kandidáty. O názorech VPN na toto téma referoval J. Budaj. Předložil tři alternativy. Jako variantu č. 1 uvedl M. Kusého jako člověka s velkým politickým kreditem. „V druhém případě, jestliže by to bylo politicky naléhavě potřebné, by se dalo uvažovat o tom Alexandru Dubčekovi s tím, že pro slovenský národ by z toho vyplývala obrovská rizika politická, ale také pro český národ. A že tudíž tuto variantu my, co jsme zde, se odvažujeme přijmout jen jako - opakuji - s velkými rozpaky a jen jako alternativu jakéhosi velkého politického kompromisu. Třetí alternativou je Milan Kňážko, který je na Slovensku považován za tribuna naší revoluce“. Dodejme, že k tomu, aby se M. Kňážko stal „tribunem revoluce“ na Slovensku, přispěla prostá náhoda, že právě v době zahájení listopadových událostí 17. listopadu byl v Praze, kde měl nějaké vystoupení. A z Prahy se již vrátil jako „člen koordinačního výboru VPN“ a současně prý i jako člen vedení OF.

Když po kratší diskusi vystoupil M. Kocáb s návrhem, aby společným kandidátem OF a VPN na úřad prezidenta se stal V. Havel, zástupci VPN tento návrh podpořili. K tomuto stanovisku VPN považují za nutné uvést několik poznámek a souvislostí.

Z četných dostupných dokumentů a pramenů lze bezpečně doložit, že u představitelů VPN, od prvních hodin jejího vzniku, převládla - až na vzácné výjimky či spíše ojedinělou výjimku, M. Kusého - jakási předpojatost, animozita či averze vůči reformistům, osmašedesátníkům, vůči tradici a ideálům Pražského jara.

Připomeňme si, že v letech 1968-1969 byl značný rozdíl v obsahu, v zaměření reformního procesu v českých zemích, kde šlo především o demokratizaci, a na Slovensku, kde bylo těžiště zájmu soustředěno na řešení národnostních otázek, na federalizaci. Tato skutečnost pak našla svůj odraz i v následujících dvaceti letech normalizace a totalitního režimu G. Husáka. Důsledky normalizace ani zdaleka nedosáhly

na obyvatele Slovenska tak tíživě jako na statisíce „druhořadých obyvatel“ českých zemí. To se pochopitelně odrazilo i na vzniku a podstatně odlišném rozsahu a charakteru opozičního hnutí. A zde je jeden ze základních důvodů či motivů, proč představitelé VPN spatřovali v A. Dubčekovi představitele minulosti, k níž se nechtějí vracet, a ve V. Havlovi představitele budoucnosti. Proto se stal pro ně kandidátem č. 1 na funkci prezidenta. A eventuelní kandidatura A. Dubčeka byla pro ně jen jakýmsi nouzovým řešením.

Byla zde však ještě jedna skutečnost, která podstatným způsobem ovlivňovala jejich rozhodování. A tou byla neznalost nebo ignorace skutečné role A. Dubčeka při vzniku a vývoji čs. opozičního hnutí. Ale každý, kdo se alespoň minimálně zajímal o toto hnutí, musel vědět, že přinejmenším v letech 1988-1989 se A. Dubček stal nejznámějším a uznávaným představitelem čs. opozičního hnutí nejen v zahraničí, ale i na domácí půdě, zvláště pak v českých zemích. Měl by vědět, že Dubček nebyl tak naivní, aby nevěděl, že v roce 1989 nemůže začít či pokračovat tam, kde v roce 1969 skončil. A. Dubček neměl v těchto letech jako „osamělý běžec na dlouhé trati“ k dispozici klaku, která by organizovala skandování jeho jména na srpnových a říjnových demonstracích, při lednové pietní manifestaci k uctění památky J. Palacha či na studentské manifestaci 17. listopadu. Přesto tam všude skandovali jeho jméno „děti srpna“. Byl to důkaz, že tradice Pražského jara je stále živá. A volání velkého shromáždění občanů na Václavském náměstí a na Letné „Dubček na Hrad!“ bylo jen logickým vyústěním historické paměti národa i popularity A. Dubčeka jako nejznámější osobnosti československého opozičního hnutí.

Nelze souhlasit ani s dodatečným "prozřením" J. Budaje z 22. prosince 1989 na jednání OF a VPN, že A. Dubček "vedle VPN reprezentuje jedinou reálnou politickou stranu, která ovšem nemá členy, kromě několika přátel"! A co právě ta stotisícová shromáždění skandující „Dubček na Hrad“?

Tím méně lze souhlasit s tvrzením o Dubčekově dvacetiletém mlčení, či dokonce o jeho nestatečném chování. Na předchozích stránkách jsme uvedl více než dostatek důkazů, že tato a jim podobná tvrzení jsou nepravdivá. Ať již je vyslovil kdokoliv - P. Pithart, P. Zajac, J. Dejmal, P. Tigríd a další kritici. A ať již jsou výsledkem nevědomosti, ignorování faktů či úmyslné pomluvy, ba dokonce i vědomých nepravd, jako v případě P. Pitharta. Jak jinak hodnotit jeho tvrzení, že to byl Dubček, kdo proti demonstrantům v srpnu poslal „obrněné transportéry a obušky“. Jako historik a politolog, za něhož se pokládá, musel, nebo měl vědět, že v této době byl již Dubček odstaven od jakéhokoliv rozhodování. Že přípravy k potlačení srpnových demonstrací v roce 1969 řídila čtyřčlenná skupina, předseda vlády O. Černík, ministr vnitra J. Pelnář, ministr národní obrany M. Dzúr a předseda Výboru pro tisk a informace J. Havelka, a to podle pokynů G. Husáka. Měl vědět, že Dubček i Smrkovský navíc dostali od Husáka 24. července 1969 naléhavé doporučení, aby se nezdržovali v Praze, což oba uposlechli. Dubček trávil parlamentní prázdniny na své chatě v Senci a Smrkovský ve Vysokých Tatrách.

Na kritické výtky na adresu své knihy Osmašedesátý reagoval počátkem 90. let Pithart výmluvou, že používal úmyslně velkých nadsázek, aby prý vyvolal diskusi. Avšak P. Pithart jako kritik reformního procesu a A. Dubčeka prokazuje nadále vzácnou

neznalost dokumentů. Kdyby se seznámil s mnohasvazkovou edicí dokumentů, vydávanou v ÚSD k 68. roku, nemohl by nadále do absurdnosti dovádět své nadsazené, zpravidla ničím nepodložené, úvahy a soudy z Osmadesátého. Vždyť např. dokumentární publikace O. Tůmy a kol. byla vydána již v roce 1996. P. Pithart však svá nepravdivá tvrzení zveřejňuje ještě v roce 1999. Stejně tak je nesmyslné jeho tvrzení, že v Čechách a na Moravě nebyla žádná touha Dubčeka znovu prosadit k moci.

Nelze souhlasit ani s tvrzením některých seriózních historiků a publicistů, označujících Dubčkův projev na demonstraci VPN 23. listopadu na náměstí SNP jako jeho první veřejné vystoupení, protože to neodpovídá skutečnosti. Cožpak četná Dubčková interview a články pro zahraniční tisk, rozhlas a televizi v letech 1988-1989 nebyla veřejná vystoupení? Za jeho první veřejné vystoupení lze bez nadsázky označit jeho odpověď na Bilakovy pomluvy v časopise Der Spiegel a L'Unitá již v r. 1985, či dokonce už jeho dopis Federálnímu shromáždění a SNR v říjnu 1974. A co např. přímé osobní vystoupení na univerzitě v Bologni?...

Vraťme se však k výkladu prosincových dějů, k peripetiím kolem návrhů kandidátů na úřad prezidenta.

V průběhu jednání OF a VPN 6. prosince se J. Budaj ztotožnil s názorem M. Kocába, že hrozí nebezpečí vytvoření tandemu Adamec-Dubček a tím zpacifikování revoluční situace a prosazení reformně komunistické orientace společnosti a státu. Do těchto úvah se jim pochopitelně nehodila čerstvá zpráva o výsledcích průzkumu veřejného mínění, podle něhož z 30 tisíc dotázaných se přes 11 % vyslovilo pro kandidaturu A. Dubčeka, a pouze 1 % pro V. Havla, přičemž více než 80 % dotázaných nebylo rozhodnuto. Většina přítomných členů krizového štábu OF za této situace začala rozvíjet úvahy o zahájení masivní kampaně pro kandidaturu V. Havla. A J. Budaj se jménem VPN postavil jednoznačně proti nominaci A. Dubčeka. Proti těmto názorům vystoupil Z. Jičínský. Poukázal na výsledky průzkumu a postoj venkova a spolu s P. Kučerou a P. Rychetským navrhli, aby byla učiněna dohoda, v níž by se Dubček zavázal, že ve funkci prezidenta setrvá jen do svobodných voleb.

V obdobném duchu probíhaly v OF diskuse a polemiky i v následujících dnech. S tím, že role A. Dubčeka a V. Havla se co do pořadí obrátily: V. Havel měl být ve funkci prezidenta pouze do svobodných voleb, aby pak dostal možnost kandidovat A. Dubček. VPN (J. Budaj) definitivně potvrdila souhlas s kandidaturou V. Havla. A v důvěrném rozhovoru s ním uvedli její zástupci řadu dalších důvodů proti kandidatuře A. Dubčeka. Mimo jiné obavy z prosazení reformně komunistické koncepce, kterou prý katolické Slovensko odmítá.

Stoupencům V. Havla a jemu samotnému v „soutěži“ o kandidaturu na post prezidenta nahrála i jedna neočekávaná událost. Ve chvíli, kdy se jednání OF s L. Adamcem začalo zadržávat, protože Adamec začal protestovat proti neustálému eskalování požadavků ze strany Charty. Ve chvíli, kdy na jeho obhajobu v televizi 7.12. vystoupil bývalý tajemník Dubčkovy vedení a později zakládající signatář Charty, Z. Mlynář, a to za účasti člena Obrody J. Kotrče, jejího zástupce ve vedení Charty. I když Z. Mlynář nebyl členem Obrody a jeho vystoupení nemělo s Obrodou absolutně nic společného, vyvolalo ve

vedení Charty, ale hlavně u V. Havla až hysterickou reakci. K pochopení jeho hysterie je třeba uvést, že do této doby byl L. Adamec i ve vedení Charty hodnocen jako člověk, s nímž je možné jednat a jehož je nutné chránit. Nyní však, 8. prosince dopoledne jakási „akční skupina“ Koordinačního centra OF (neboli volné uskupení přátel V. Havla) rozhodně odsoudila jak Z. Mlynáře, tak i J. Kotrče za údajné porušení loajality k Občanskému fóru. A J. Kotrč byl doslova vyhnán ze zasedání, aniž mu bylo dovoleno vysvětlit smysl a motivaci jeho účasti v televizní besedě. V. Havel dal najevo svou netolerantnost, svou hysterii, sérií nejrůznějších obviňování na adresu Obrody: „Ta Obroda je pro mě horší než ta strana. Ta Obroda jsou zrádci, zatímco ta strana jsou partneři, ten Mohorita...”

„Obroda je - já nevím - pět a půl lidí. To je jako strana... Proč máme vylučovat Stranu slovenské obrody z jednání, protože je nám směšná, a proč máme jednat za přítomnosti Obrody, jako kdyby někoho reprezentovala, a navíc ji cítím já osobně jako zrádce. Zatímco Strana slovenské obrody mě nikdy nezdála, možná někoho zradila, ale kdo to je, nebo co to je. Labuda prej“ (smích). „Já myslím, že díky Z. Mlynářovi byl odepsán i pan Dubček z kandidatury na cokoliv“ (projevy souhlasu několika přítomných). „Protože ten Mlynář se zasloužil o to, že jsme ztratili, nebo abych nemluvil za jiný, já jsem ztratil důvěru k reformním komunistům natolik, že si myslím, že když tam budou dva takový, tak odcházím zpátky dělat disidenta a psát hry a budu se bavit s kapitánem Čermákem ve svý vyšetřovně a budu mít klid. (smích Edy Kriseové)“. Ejhle, demokrat a kandidát na prezidenta!!!

Ano, jistě je možné připustit, že Mlynář přišel do televize na pozvání Urbánka, a to i v roli jakéhosi emisara M. Gorbačova. Ale cožpak M. Kocáb nebyl „pečený vařený“ na velvyslanectví USA; vedení Charty neudržovalo nejužší kontakty s redakcí Svobodné Evropy, s Tigridem a spol. ve Francii, který - podle zpráv StB - poslal do Československa jakéhosi emisara, který měl řídit V. Havla či OF? Nejednal snad V. Havel s ministrem zahraničních věcí Západního Německa H.D. Genscherem, aby působil ve prospěch nezávislých opozičních skupin při oficiálních jednání; nejednal pravidelně s F. Janouchem; a nejednali snad představitelé OF o nejrůznějších formách pomoci a spolupráci nejen s velvyslanectvím USA, ale např. i se členem Kongresu D. Edwardsem a jeho manželkou E. Wilkeovou, vedoucí sekretariátu Výboru pro odzbrojení a zahraniční politiku obou sněmoven Kongresu? Nejednal M. Kocáb a V. Komárek také jménem Charty s představiteli Gorbačovova vedení? atd., atd. Jakým právem se tudíž V. Havel rozčiluje, když Z. Mlynář vystoupil v intencích M. Gorbačova či Urbánka bez jeho požehnání a obviňuje Obrodu ze zrady, i když neměla s touto akcí nic společného? Kolik žluče vyblinkal na svou „pravdu a lásku“ která měla zvítězit?

Lze vyslovit přesvědčení, že touto averzí V. Havla, M. Kocába a většiny představitelů OF z Havlova okruhu proti osmašedesátníkům a osobně i proti A. Dubčekovi, stejně jako u představitelů VPN, se skrývaly mnohem hlubší obavy, důvody a zájmy. Skandování Dubčekova jména na manifestacích na Václavském náměstí či na Letné „Dubček na Hrad“ bylo pro ně znamením, že tradice reformního hnutí je stále ještě příliš živá, což bylo v rozporu s jejich představami a zájmy. A navíc, řečeno slovy E. Goldstückera na mezinárodní konferenci Praha-Berlín-Paříž 1968 v květnu 1993 v Praze, ani listopadoví „vítězové nechtějí mít své předky“. Proto raději dohadování s oficiálním vedením KSČ,

proto raději Mohorita, Adamec, Čalfa, Urbánek, zástupci normalizátorů, než reformní exkomunisté, než Obroda.

Svoji averzi proti osmašedesátníkům a konkrétně proti Klubu Obroda dali velice zřetelně najevo i v prvním jednání s designovaným předsedou vlády M. Čalfou 9. prosince při jednání o složení vlády „národního porozumění“. V. Havel, J. Křížan a další zde při hodnocení Obrody používali nejrůznější hrubé „argumenty“ o dvojsmyslnosti její role, o nepatrném počtu jejích členů a stoupců, o její pozdní aktivitě až prý bylo o všem rozhodnuto. Ztotožňovali Obrodu s názory Z. Mlynáře a s postoji Č. Čísaře, ačkoliv se Obroda od nich zřetelně distancovala! V. Havel jako by náhle utrpěl ztrátu paměti (a nejen on) a "zapomněl", že oni reformní komunisté a bývalí nomenklaturníci - jak je pejorativně označil - tvoří většinu zakládajících signatářů Charty 77. A tvrzení J. Křížana, že Obroda má jen 30 členů, není pravda. Na podzim 1987, kdy vznikly první úvahy o jejím založení, nebylo ještě o ničem rozhodnuto. Ale už její první dokument - Stanovisko k 20. výročí ledna 1968 ještě před vlastním založením Klubu Obroda, podepsalo 53 zakládajících členů. A nemohu zde nepoložit V. Havlovi či J. Křížanovi otázku: Jakou členskou základnu měl za sebou M. Kocáb ve své skupině Most, když jeho slovo v Krizovém štábu OF mělo tak velkou váhu a jeho jméno v seznamu signatářů Charty 77 jsem hledal marně?

Jen velký naivka může věřit, že V. Havlovi a jeho skupině nešlo v těchto jednáních také o moc, o funkce, o místo na slunci politického nebe, o realizaci jejich představ a plánů.

A ještě jedna skutečnost nahrála stoupcům V. Havla v jeho prosazování na úřad prezidenta. Byla to demise L. Adamce ze dne 7. prosince, nesouhlasícího s požadavky OF a VPN na složení vlády, a jeho nahrazení Slovákem M. Čalfou. To jim poskytlo silný argument, že je-li předsedou vlády Slovák, prezidentem by měl být Čech a nestraník. A M. Čalfa si svou vstřícností návrhům OF a VPN pojišťoval současně i svou vládní židli, což mu V. Havel na závěr jednání potvrdil: „Po dnešním jednání mám pocit, že to dotáhnete do voleb“.

Zatímco jednání OF a VPN s představiteli starého režimu o postupném převzetí moci po nástupu M. Čalfy do funkce předsedy vlády šlo rychle k úspěšnému závěru a stoupcům V. Havla se chystali rozvinout kampaň za jeho zvolení prezidentem, vstoupil do „soutěže“ o tento post další vážný činitel: představitelé slovenské veřejnosti - Slovenská národná strana a Ústřední výbor Národní fronty - s návrhem na podporu kandidatury A. Dubčeka.

Také historická komise OF předložila 9. prosince svůj návrh na obsazení této funkce. Vycházela ze složitosti dané situace a možných komplikací ze strany stávajícího Federálního shromáždění a navrhla, aby na dočasného prezidenta byl navržen A. Dubček, neboť: „Dubčekova kandidatura na místo dočasného prezidenta by byla pro nás nejméně nevýhodná. Umožnila by zfruktifikovat politický kapitál, který Dubček představuje, a minimalizovat slabiny, které Dubček má. (Nejméně vhodným kandidátem by byl Adamec.) Dubček by mohl být i garantem pro SSSR a bude přijatelný i pro Západ.“

Občanské fórum nejméně do voleb se absolutně neobejde bez morální autority V. Havla a bez jeho přímé aktivní práce v čele OF. Nezakrýváme si, že dnes Havel naprosto

nesporným kandidátem pro celý národ ještě není. V době volby trvalého prezidenta by už jím mohl být. I on potřebuje čas, aby se rozhodl".

Ale ani tento návrh nebyl respektován. A nejen to. V Krizovém štábu OF, ale i u Havla, vyvolal značnou nevoli, až ironizující averzi a obviňování z intrik proti němu: „A teď jsem dostal nové dopisy historiků, kdy zase tohle říkají jo". A na adresu Dubčeka a návrhů na jeho kandidaturu říká ironicky: „Celý svět o něm píše. My tady máme slavného Slováka, který už jednou prokázal, že to Československo v daleko horší době se může vydat jinou cestou, a najednou na pět let je tenhle pán poslánej do penze a vyřízenej a pak bude starej a už vůbec si nevrzne".

Václav Havel a jeho stoupenci v OF však už byli rozhodnuti. Čekalo se již jen na vhodný okamžik k zahájení volební kampaně pro Havla.

Do této značně euforické, ale současně podezřívavé nálady proti všem jiným návrhům přišly ze Slovenska, od představitelů VPN, neočekávané a pro stoupence V. Havla nepříznivé zprávy. Podle interpretace telefonického rozhovoru V. Havla s J. Budajem šlo v zásadě o následující skutečnosti: J. Budaj sice potvrdil jménem VPN kandidaturu V. Havla, ale současně sdělil rozhodnutí, že má být jen do svobodných voleb, protože volbou na pět let by byl z možné kandidatury A. Dubček vyřazen, čímž prý straší intrikáni na Slovensku. Že by to mohlo vést nejen k roztržce Čechů a Slováků, ale i k roztržce mezi slovenským národem a VPN, ke ztrátě jejich pozic a jejímu vyřazení z procesu rozhodování.

V interpretaci Budajova vzkazu Havlem je zřetelně cítit jakási Havlova animozita vůči Dubčekovi, i když s navrhovaným řešením vyslovil uspokojení. Ve skutečnosti však Dubček nepotřeboval organizovat žádné intriky, ani nějakou masovou kampaň. Dubčeka kandidovala Slovenská národní rada a ÚV NF SSR. Významnou roli v tom sehrála i skutečnost, že po odvolání V. Šalgoviče byl do funkce předsedy SNR zvolen dosavadní předseda KNV v Košicích R. Schuster. A podle výsledků průzkumu Studentského informačního střediska v Bratislavě byla i drtivá většina občanů Slovenska pro Dubčeka.

Z pěti tisíc respondentů průzkumu veřejného mínění se pro Dubčeka vyslovilo pětkrát více hlasů než pro V. Komárka a dvacetkrát více než pro Havla a Adamce. K tomu připomeňme, že nesrovnatelně větší šance pro Dubčeka potvrdil i průzkum v českých zemích. Bylo proto samozřejmé, že A. Dubček návrh na svou kandidaturu - vyhlášením z 10. prosince - uvítal. Reagoval tak mj. na skutečnost, že na další demonstraci OF na Václavském náměstí předchozího dne po projevu V. Havla, v němž oznámil mj. demisi G. Husáka, Jiří Bartoška vyhlásil - jménem Koordinačního centra OF - kandidaturu V. Havla na úřad prezidenta.

Proto A. Dubček poskytl sdělovacím prostředkům stanovisko ke své kandidatuře na úřad prezidenta: „Již skutečnost, že nejen v posledním období jsem aktivně vystupoval na mnoha fórech, ale že vlastně celých 21 let jsem z politické praxe neodešel, je základem zodpovězení nastolené otázky. Když se naše společnost po 21 letech dala opět do pohybu, musím vědět, kde je mé místo. Skutečnost, že se spontánní hlasy ozývají zdola, mluví sama za sebe. Už předkové říkali: Hlas lidu, hlas boží. Celé dějiny ukázaly, že rozhodující pohyb vždy začínal na ulici. I když jsem nikdy netoužil po vysokých počtech, tuto velkou spontánnost jsem nemohl nepocítit. Celý život pracuji s lidmi a lidé

rozhodnou, co bude dále. Chápu to tak, že je tu přece jen kontinuita s rokem 1968, a to podnítilo současné obrodné hnutí. Jsou to přece otcové těch, kteří opět pozdvihli prapor, a toto poselství musíme dotáhnout do konce. Tomu chci být nápomocen. Tedy opakují, o mé kandidatuře musí rozhodnout lid. Musím říct, že mám stále na zřeteli ty statisíce lidí, před nimiž jsem stál a vystoupil na Letné, ale i ty, kteří v roce 1968 podporovali naši obrodu.

V případě, že by se potvrdila má kandidatura, chápu to jako rehabilitaci lidu, který byl uražen, i pokračování v cestě, kterou nastoupili mladí. Je to jasná návaznost na to, co před dvaceti léty podnikli jejich otcové. Říkáte, že mě kandidovala ulice, ale já musím dodat, že zatím z oficiálních míst to se mnou nikdo nekonzultoval, s výjimkou nového vedení NF SSR. Když zváží, že můžu být obrodně ve společnosti nápomocen, mají můj souhlas. V tomto smyslu se vyjádřily i některé občanské iniciativy z Prahy. Má odpověď je stejná. Rozhodující slovo však musí mít lid této země".

K prohlášení A. Dubčeka dodávám, že v následující den, 11.12.1989, PÚV NF SSR návrh jeho kandidatury podpořilo. A nejen to. O den později - 12. prosince Předsednictvo Slovenské národní rady přijalo k návrhu kandidatury A. Dubčeka toto usnesení: „Předsednictvo Slovenské národní rady navrhuje Federálnímu národnímu shromáždění Československé socialistické republiky za kandidáta na funkci prezidenta ČSSR Alexandra Dubčeka. Je to občan s demokratickým, humánním cítěním. Je reprezentantem demokracie našeho národa. Je nejvýznamnější postavou moderních československých dějin. On první vnesl nové myšlenky, posouvající náš stát do evropského domu. Je to člověk pevný, věrný, setrvávající na svém přesvědčení".

Mezitím ale v OF zavládlo silné znepokojení, vyvolané návrhem KSČ na přímou volbu prezidenta. A bylo zřejmé, že za této situace by měl V. Havel jen malou naději vedle kandidáta KSČ L. Adamce, jehož kandidaturu verbálně podpořil i M. Gorbačov, ale také i vedle slovenského kandidáta A. Dubčeka. Proto se úsilí OF v řadě jednání, a to i se zástupci KSČ, soustředilo na zamítnutí tohoto návrhu, k čemuž OF vydalo několik prohlášení.

Za této situace došlo k první z řady pěti či šesti schůzek mezi Havlem a Dubčkem na téma, kdo z nich má, či bude a proč kandidovat na funkci prezidenta. Svědectví o těchto schůzkách podali přátelé A. Dubčeka jako jejich přímí účastníci a organizátoři: Věněk Šilhán - zástupce A. Dubčeka na 14. mimořádném sjezdu KSČ v roce 1968 a nyní člen Obrody i signatář Charty 77 a také člen užšího vedení OF; František Vlasák - v roce 1968 ministr národohospodářského plánování; Miroslav Kusý - signatář Charty 77 a vedení VPN; a konečně i Vladimír Hanzel, v době sametové revoluce osobní tajemník V. Havla. Pokud jde o hlavní aktéry, Dubček žádné svědectví o těchto schůzkách nezanechal. A vágní poznámky V. Havla na toto téma, už i vzhledem k jeho zapomnětlivosti nelze brát vážně. V tomto případě je proto nezbytné vycházet především z autentických dokumentů, záznamů zjednání OF, veřejných vystoupení V. Havla a osobních svědectví účastníků těchto schůzek.

S velikou pravděpodobností svědectví o první schůzce Havel-Dubček podává Miroslav Kusý, jako osobní přítel obou aktérů. V úvodu svého svědectví podává jejich

charakteristiku: „Dubček byl jedinou, všeobecně - tj. v Čechách i na Slovensku - známou charismatickou politickou osobností Sametové revoluce 1989. Osobnosti českého disentu, na čele s V. Havlem, které v Praze vytvořily OF, si tehdy ještě jen začínaly získávat celonárodní popularitu. Osobnosti slovenské VPN procházely teprve prvním politickým křtem”.

Podle M. Kusého, k první schůzce došlo v jedné z hereckých šaten pražské Laterny magiky a citlivost schůzky spočívala mj. v tom, že V. Havel v té době byl již nominován za kandidáta OF i VPN na prezidenta, ale Dubček o tom nebyl ještě informován. On totiž přišel nabídnout Havlovi své síly. Pochopitelně i bez přímého vyslovení bylo zřejmé, že šlo o post prezidenta. Byl to rozhovor v náznacích. Když ale Dubček vyzval Havla k otevřenému vyslovení, zda a jak se s ním počítá a Havel začal nahlas uvažovat, zda by se Dubček neměl ucházet o nějakou funkci na Slovensku, Dubček uraženě vstal a s poznámkou, že v tom případě přišel zbytečně, že zde není o čem jednat a odcházel dlouhou chodbou plnou novinářů, fotografů a kameramanů. Teprve na poznámku Kusého, že přece nemůže Dubčeka nechat takhle odejít, Havel prý vyběhl na chodbu za Dubčkem a zavolal na něj: "Pane Dubček, vraťte se, ještě jsme přece neskončili". Podle Kusého "na tomto setkání poté vznikla první slovensko-česká politická dohoda mezi oběma muži, která vynesla V. Havla na post čs. prezidenta a A. Dubčeka na post předsedy čs. federálního parlamentu".

Že mohlo skutečně dojít k nějaké podmíněné dohodě, svědčí i vystoupení P. Pitharta 13.12. na koordinačním centru OF, kde informovalo tom, že A. Dubček nepřímou vyhlášením souhlas se svou kandidaturou na předsedu FS a že podpoří V. Havla na funkci prezidenta. A následujícího dne, 14. prosince, V. Havel v 18.00 hodin v rozhlasové besedě zdůraznil, že funkci „dočasného a pracovního" prezidenta je ochoten vykonávat pouze „v těsné a přátelské součinnosti s A. Dubčkem". Řekl také, že nedopustí, aby kdokoliv mezi něj a Dubčeka „vrazil klín".

Vzápětí i Ján Čarnogurský, jako člen vedení VPN a nyní již i místopředseda nové čs. vlády, v rozhovoru s předsedou SNR R. Schusterem a novým předsedou slovenské vlády byl ujištěn, že předsednictvo ÚV NF SSR a předsednictvo SNR potvrzují kandidaturu A. Dubčeka na úřad prezidenta.

Uběhlo však sotva několik hodin a vše bylo jiné. Podmíněnost souhlasu Dubčeka s plánem Havla a jeho přátel - pokud vůbec byla vyslovena - se ukázala doopravdy silně podmíněná, jak budu dokumentovat dále. A stejně také silácká slova V. Havla o přátelské spolupráci s A. Dubčkem se ukázala jako vynucená ctnost z nouze.

Havel - Čalfa

Zásadní průlom do vývoje sametové revoluce a postupného přebírání moci do rukou opozice, představované OF a VPN, a nový postoj k osobnosti A. Dubčeka vnesla totiž zcela neočekávaná událost v zákulisí tohoto procesu. Byla to utajená schůzka V. Havla s designovaným předsedou vlády M. Čalfou, který vystřídal L. Adamce po jeho demisi. Po demisi G. Husáka 10.12.1989 totiž soustředil ve svých rukách veškerou moc v totálně rozloženém starém režimu. V rozjitřené situaci, kdy čtyři pětiny obyvatelstva podporovaly přímé volby prezidenta, navrhl Čalfa - 15. prosince - V. Havlovi utajenou

schůzku mezi čtyřma očima. Výsledkem této schůzky byla jejich dohoda o vyřešení čtyř základních úkolů a přesném harmonogramu jejich plnění, které měly zajistit, aby do funkce prezidenta sametové revoluce byl zvolen V. Havel a A. Dubček by se musel spokojit s funkcí předsedy Federálního shromáždění.

Ještě téhož dne se - po schůzce Havel-Čalfa - v bytě výtvarníka J. Skalníka sešla úzká skupina Krizového štábu OF (J. Bartoška, V. Hanzel, E. Kriseová, J. Křížan, M. Kvašňák, S. Milota, P. Pithart, A. Vondra), na níž je Havel informoval o výsledcích jednání s Čalfou. Poté se zde rozproutila obsáhlá diskuse, na níž se tato úzká skupina měla dohodnout jak to udělat, aby byl z prezidentské volby vyřachován A. Dubček a zajistit, aby byl zvolen V. Havel. Celé toto jednání bylo výslovně vedeno jako přísně tajné, o němž neměl být nikdo další z vedení OF či jiných opozičních skupin informován, dokud nebude vše projednáno a volba Havla zajištěna. Byla to typická ukázka kabinetní kuloárové politiky. Havlem hlásaná zásada, že "pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí" byla odhozena na smetiště a spolu s ní i zbytek demokratických zásad v jednání o tak závažné otázce. A to přesto, že Havel si to dobře uvědomoval, když v úvodu své informace konstatoval: "A paradoxnost mého postavení spočívá v tom, že jsme odpůrci kabinetní politiky, a že to celé se musí totálně utajit, ne před StB a odposlouchávačem a na tom nezáleží, ale před našima lidma a před veřejností, která nás podezírá z kabinetní politiky. Domluvíme se, jak to uděláme. Pro tuto chvíli bych vás prosil, abyste všechno co vám řeknu, drželi v sobě jako hrob, všichni, a nikomu nic neřekli. Přinejmenším do chvíle, než se domluvíme co budeme dělat dál".

Skutečně také v tomto konspirativním duchu pak probíhala dlouhá diskuse, na níž bylo dohodnuto uskutečnění jednotlivých opatření, která měla zajistit, aby do konce roku 1989 byl Havel zvolen prezidentem a A. Dubček odsunut do funkce předsedy FS. Vše mělo ovšem probíhat tajně, bez informování širšího vedení OF či vedení ostatních opozičních skupin. O jednotlivých opatřeních se měly tyto skupiny dovědět až po jejich uskutečnění.

Bylo zde dohodnuto:

- 1) Že příští den, v sobotu 16. prosince, vystoupí V. Havel v televizi v nejsledovanějším čase s 20minutovým projevem „jako občan Havel“, který má starost o svou zemi. Tento projev bude ovšem konzultovat s Čalfou a bude odvysílán po jeho odsouhlasení. Vysílání pak zajistí Čalfa a jeho poradce.
- 2) Na nejbližší plenární schůzi Federálního shromáždění vystoupí Čalfa, jako předseda vlády, s programovým prohlášením, do něhož pod záminkou, že dosud nebyl schválen ústavní zákon o době bez prezidenta, aby tato doba byla ze 40 dnů prodloužena jen do 28. prosince. A současně navrhne, aby za „prozatímního prezidenta“ do svobodných voleb byl zvolen V. Havel. Případný odpor poslanců měl být zlomen nátlakem Čalfy, resp. příslibem, že poslanci si alespoň na čas zachovají své posty.
- 3) Mezitím J. Čarnogurský (VPN) musí na Slovensku zajistit, aby za některého odstoupivšího poslance byl zvolen A. Dubček pod záminkou, že Havel jako kandidát na prezidenta nechce dělat nic bez Dubčeka. Zatím však nemělo být prozrazeno, že by měl být zvolen předsedou FS.
- 4) Konečně, na schůzi FS 28.-29. prosince bude Dubček zvolen předsedou FS a vzápětí Havel prezidentem.

Hlavním garantem splnění tohoto plánu byl M. Čalfa. Pojišťoval si tak vlastně Havlem slíbené zachování postu. Současně tak plnil i přání G. Husáka, zbavit A. Dubčeka možnosti získat politickou satisfakci jeho vystřídáním na funkci prezidenta.

Dubček o těchto zákulisních jednáních však do poslední schůzky s Havlem informován nebyl. I když první příležitost k tomu se naskytla několik hodin poté, co v úzké skupině přátel V. Havla z Krizového štábu OF bylo dohodnuto, „jak to udělají“. V. Havel s A. Dubčkem, ale také s Č. Císařem, dalším kandidátem na post prezidenta, se sešli na italském velvyslanectví na recepci za účasti tajemníka italské Socialistické strany Betina Craxiho a Jiřího Pelikána. Cílem Craxiho návštěvy v Československu v tomto případě podle svědectví italského dopisovatele L. Antonettiho bylo podpořit vytvoření silné levice v Československu v čele se silnou osobností a nejlépe v čele s A. Dubčkem. V. Havel při této příležitosti Dubčeka od jeho kandidatury neodrazoval. Zato dokázal odradit od kandidatury dalšího adepta na prezidentský post, Č. Císaře, příslibem příští diplomatické funkce. A po této schůzce Betino Craxi, podle svědectví J. Pelikána, vyslovil předpověď, že V. Havlovi „moc zachutná opravdu moc“.

O tom, že při této příležitosti k žádné dohodě mezi Havlem a Dubčkem v duchu plánu Havlovy skupiny přátel Krizového štábu OF nedošlo, svědčí i Dubčekovo interview pro italské listy La Repubblica a L'Unità z téhož dne, 16.12.1989. Prohlásil, že nadále kandiduje na funkci prezidenta ČSSR s podporou SNR, SSM, Strany slobody a Strany slovenské obrody.

Vyslovil se pro švédský ekonomický systém a prohlásil, že do KSČ zpět nevstoupí. Že při uvedené recepci na italském velvyslanectví přece jen k nějaké diskusi mezi Havlem a Dubčkem došlo, svědčí televizní vystoupení V. Havla ve večerních hodinách téhož dne, 16. prosince. V závěrečné části svého vystoupení řekl: "Je-li v obecném zájmu, abych přijal prezidentský úřad, přijmu ho. Ale se dvěma podmínkami: že bych byl oním prozatímním pracovním prezidentem, kterého teď potřebujeme, a že ten, který usedne na dobu pěti let do Masarykova křesla, vzejde až ze svobodně zvoleného Federálního shromáždění. Druhou podmínku, kterou si kladu je, že po mém boku, ať už v jakékoli funkci, bude stát Alexander Dubček. Je to po Milanu Rastislavovi Štefánikovi pravděpodobně nejvýznamnější muž, kterého dalo Slovensko naší zemi a světu. Nedopustím, aby se jakýmkoli temným silám podařilo vrazit klín mezi něj a mne a tím i mezi naše dva národy".

Ano, bylo to velice krásně řečeno. Kdyby ve skutečnosti v tomto případě ony „temné síly“ nepředstavovaly představitele VPN s jejich silnou animozitou, ba odporem proti A. Dubčekovi a reformistům. Dali přednost V. Havlovi, přičemž s kandidaturou A. Dubčeka, jako představitele reformního hnutí, by souhlasili jen v krajním případě. Avšak animozita proti reformistům a tudíž i proti Dubčekovi silně ovlivňovala i myšlení a jednání V. Havla a jeho úzkou skupinu spolupracovníků, zejména však spolupracovníka nejbližšího, Petra Pitharta. Pro ně, i pro VPN, reformisté i Dubček představovali nebezpečí návratu reformního hnutí z roku 1968. A ony temné síly, o nichž mluvil Havel, to byl ve skutečnosti protest slovenských reformistů H. Kočtucha, I. Luluhy a M. Húska proti odsouvání A. Dubčeka veřejností proti násilí z kandidatury na funkci prezidenta. A je nesporné, že tento protest vyjadřoval stanovisko drtivé většiny občanů Slovenska.

Nyní, v roce dvacátého výročí sametové revoluce, zřejmě jako součást pompézních oslav Petr Pithart vydal další knížku, v níž jako zapřísáhlý kritik A. Dubčeka, reformního hnutí roku 1968, reformistů a tudíž zvláště Klubu Obrody, dává průchod svým žlučovitým odsudkům. Obdobně jako ve své starší publikaci Osmašedesátý vydává své osobní dojmy, sympatie či antipatie za pojmy a fakta. A k tomu nelze mlčet. Nejdříve však, pro čtenáře, kteří nemají možnost či chuť listovat v jeho publikaci, ocituji zde příslušnou rozsáhlou pasáž.

Petr Pithart versus Baron Prášil

„Stostránkový záznam jednání s Čalfou o složení federální vlády je pozoruhodný ještě z jednoho hlediska. Potvrzuje, že ve vedení OF panoval velmi rezervovaný pohled na Obrodu, totiž na nedávno zorganizované reformní komunisty. Čalfa chtěl do vlády Čestmíra Císaře, předpokládal totiž, že to určitě bude i naše přání, ale narazil na hradbu odporu téměř vozovou.

Debata se na delší čas soustředila nikoli jen na téma Čestmíra Císaře nebo Obroda, ale na téma reformní komunisté. Skoro všichni za OF tehdy ve Strakovce řekli své a bylo to hodně tvrdé - záznam vypovídá o tom, že jsme s těmito lidmi jako náhle se zorganizovanou skupinou nepočítali. Jejich dvacet let vyčkávavé počínání spíše odsuzovali, než chápali, že jsme zkrátka o nich jako o politicích, ba ani o jejich mravním profilu dobré mínění neměli. Vraceli jsme se pak v debatě s Čalfou k osmašedesátému, k době normalizačního dvacetiletí - myslím, že Čalfa s takovými postoji nepočítal, rozhodně na ně nebyl připraven, pouze Jaroslav Šabata zmínil pozitivně Alexandra Dubčeka ("Jediný muž, při všech svých chybách, který by obstál. ..., je Alexandr Dubček. Ať má jakékoli chyby..."). Václav Havel se pak ještě pozitivně zmínil o Miloši Hájkovi, signatáři Charty 77 (jednu dobu jejím mluvčím), později aktivním sociálním demokratovi. A to bylo všechno, co bylo řečeno pozitivního o reformním komunismu.

Já sám bych Dubčeka ani takto s výhradami pozitivně jako Jaroslav Šabata necharakterizoval. Ale nešlo zde o osoby - celý osmašedesátý a reformní komunisté, resp. jejich půlmilionová „strana vyloučených“, která se však právě nikdy ani v náznaku neustavila, nezorganizovala, tím spíše jejich náhlé oživené politické představy a jakoby samozřejmě ohlašované ambice, byly pro nás ve vedení OF přinejmenším nepřijatelné. Teď navíc nepřijatelně konjunkturální. Nechtěli jsme z toho reformního materiálu jakkoli čerpat, ani lidi, ani ideje. Ani nás to nenapadlo.

Myslím si, že v té chvíli na počátku velkých změn to bylo především proto, že lidé, kteří Pražské jaro a jeho ideály pro veřejnost představovali, se pro ně tehdy nikterak přesvědčivě nezasadili. Nebyli ochotni pro ně nic obětovat. Čekali na "Go" - dlouho to vypadalo, že už jen marně na Godota, ale nakonec se objevil jako jejich zachránce Gorbačov. Dostali za pravdu. S ideologicky, deduktivně strukturovaným názorem totiž vždycky dostanete za pravdu. Velký filosof Karl Popper právě takto charakterizuje ideologii: Doktrína, která je sestavena tak, aby ji nebylo v rámci logiky, a to ani teoreticky, možné logicky vyvrátit. Je sama v sobě uzavřena, "zacyklena". Protože již svou konstrukcí vylučuje možnost svého zpochybnění, je třeba ji odmítnout celou, jak

leží a běží. U ideologie lze totiž vždycky říci: Myšlenka byla a je přece dobrá, dobrá sama o sobě, to jen ti nešťastní lidé ji zatím vždycky pokazili... Dubčekovci zkrátka zase dostali za pravdu - nejdříve, paradoxně, tanky..., teď perestrojkou. A hned se zase začali organizovat, hlásit o slovo. Jako potenciálně snadno zorganizovaná skupina čekali po větší čas normalizace příkrčení v koutě, ale vedení OF tyhle panenky nehodlalo hledat, tím méně najít a postavit do funkcí. Byly výjimky, jistě: chartisté Zdeněk Jičínský, Jaroslav Šabata...

Despekt k těm, kteří pokorně čekali na dodávku oficiální pravdy z euro komunistického Říma či později z perestrojkové Moskvy".

Až potud žlučovité výrony P. Pitharta v jeho "Devětaosmdesátém". Tato žlučovitá, často opakovaná tvrzení, báchorky pana senátora Pitharta o Dubčekovi, o reformním hnutí v roce 1968, o reformistech, osmašedesátnících a nyní i o Klubu Obroda, svou úrovní překonávají i bajky pověstného Barona Prášila. A svůj "obdiv", jak k novodobému "Baronu Prášilovi" bych chtěl současně adresovat i onomu zázračnému dítěti, které prý již ve svých čtyřech letech pochopilo celou zrůdnost srpnové intervence v roce 1968, neschopnost a zbabělost reformistů a zvláště A. Dubčeka a proto i když se mu nedostalo modré krve při narození, před listopadovou "sametovou" revolucí horoval pro nastolení monarchie. Tak o tom, jako rádoby historik vydal svědectví ve dnech 40. výročí Pražského jara.

V zájmu objektivitě však musím uvést, že v rubrice byla pod článkem tohoto zázračného dítěte uvedena poznámka, že názory v ní „nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce". Avšak zpět k P. Pithartovi. Cožpak bylo snad náhodné, že když v roce 2006, při výročí 21. srpna Lidové noviny otiskly dva články P. Pitharta, útočící a sprostě pomlouvající Dubčeka, Pražské jaro, reformisty, v témže čísle byly současně publikovány i články autorů - osobností více než srovnatelných s „osobnostmi" P. Pitharta – A. J. Liehma a Jiřího Dienstbiera. Jejich články jednoznačně popíraly, vyvracely smyšlenky P. Pitharta. J. Dienstbier např. ve svém článku „Jen prohraná bitva", jakoby předvídal citované báchorky P. Pitharta v jeho publikaci, a mj. v článku uvádí: „Osmašedesátníci, někdejší komunisté, křesťané, spisovatelé, vědci, umělci různých politických názorů a s nimi mnozí studenti a dělníci od počátku sedmdesátých let udržovali plamínky naděje v přesvědčení, že je lepší zapálit malou svíčku, než proklínat temnotu. Sešli se v Chartě 77, podíleli se na samizdatovém vydávání knih a časopisů a mnohých občanských aktivitách. Vytvářeli podhoubí, ze kterého vyrostlo občanské hnutí konce osmdesátých let. Listopad 1989 byl jejich společným vítězstvím".

Ano, s takovým hodnocením mohu souhlasit jako pamětník, aktivní účastník těchto dějů, a hlavně jako historik, respektující fakta, dokumenty a jejich analýzu. Proto zde také uvádím několik doložitelných důkazů, faktů a dokumentů:

1. Nebyl to snad A. Dubček, kdo svými kritickými dopisy na adresu Husákova režimu, svoji aktivitou přivedl G. Husáka již v roce 1975 až k hysterii a jméno Dubčeka pak po dlouhou dobu figurovalo v evropském tisku a dalších masmédiích jako jméno nejnámějšího představitele protihusákovské opozice?

2. Z průzkumů veřejného mínění k výběru kandidátů na post prezidenta sametové revoluce v průběhu listopadu a prosince 1989, a to v Čechách i na Slovensku, vyšel jako kandidát č.1 A. Dubček, jako mezinárodně i na domácí půdě uznávaná osobnost protihusákovské, protinormalizační aktivní opozice.

A pokud P. Pithart tvrdí, že pro OF byl A. Dubček nepřijatelný, pak se to ale týká především uzoučké skupiny Krizového štábu OF kolem V. Havla. A já se ptám, jakou morální váhu mohou mít názory představitelů politických stran, dvacet let kolaborujících s KSČ?

Dokumenty z jednání Krizového štábu OF jednoznačně dokazují, že řada členů širšího vedení OF jednoznačně preferovala A. Dubčeka. Např. vedoucí koncepční komise OF Z. Jičínský, J. Dienstbier, P. Rychetský, P. Kučera, členové historické komise OF J. Křen, K. Pichlík, P. Seifrt a také řada dalších. Ostatně, výsledky průzkumu veřejného mínění stejně jednoznačně potvrdilo i skandování několikasettisícového shromáždění na Václaváku i na Letné „Dubček na Hrad“!

3. P. Pithart bagatelizováním protinormalizační aktivity reformistů prokazuje vzácnou neznalost, spíše však hrubou záměrnou ignoraci faktu, že podstatná část zakládajících signatářů Charty 77 se rekrutovala z řad významných reformistů, osmašedesátníků. A protože on po 17. listopadu vyčkával v teple svého bytu až do 24. listopadu, jak to vše dopadne a objevil se v OF až po odstoupení Jakešova vedení 24.11., tak mu pochopitelně „uniklo“, že na ustavující schůzi Občanského fóra v Činoherním klubu se aktivně účastnil mj. i Jiří Hájek, zakládající signatář Charty 77, její první mluvčí a také několikanásobný mluvčí, bývalý ministr zahraničních věcí reformní vlády z roku 1968. A nejen to. P. Pithartovi až dosud zřejmě nikdo „neprozradil“, že i podstatná část zakládajících signatářů Charty 77 se rekrutovala z řad významných reformistů - osmašedesátníků. Připomínám proto jména alespoň několika z nich, jak jsou zaznamenána v publikaci „Charta 77 - 1977-1989“. Nuže, zde jsou: Jiří Hájek - po tři období mluvčí Charty, Miloš Hájek, mluvčí Charty a předseda Klubu Obroda, Zdeněk Mlynář, bývalý tajemník Dubčekova vedení, František Kriegel, člen předsednictva Dubčekova vedení, Věnek Šilhán, organizátor a zástupce A. Dubčeka na mimořádném 14. sjezdu KSČ, Libuše Šilhánová, mluvčí Charty, Bohumil Šimon, bývalý vedoucí tajemník reformního Městského výboru KSČ v Praze, Vladislav Kolmistr, zakládající signatář Charty i Klubu Obroda, a další neméně významné osobnosti reformního hnutí: Zdeněk Jičínský, Jiří Dienstbier, Vladimír Kadlec, Milan Hübl, Irena Dubská, Erika Kadlecová, Jan Křen, František Šamalík, Rudolf Slánský, Jaroslav Opat, Miroslav Kusý atd., atd. Úplný výčet by byl příliš dlouhý. A bylo by nesmírně zajímavé zjištění jaký podíl na celkovém počtu signatářů Charty představují bývalí reformisté. A jak může P. Pithart bagatelizovat a ignorovat roli Jiřího Pelikána, jako poslance Evropského parlamentu a šéfredaktora římských Listů se širokým okruhem jeho spolupracovníků? Např. O. Šikem, M. Reimanem, Z. Mlynářem, Z. Hejzlarem, D. Havlíčkem, A.J. Liehmem, J. Hochmanem, K. Kynclm, J. Kostou, V. Horským, K. Kaplanem, R. Seluckým, A. Müllerem, M. Schulzem, Z. Tominovou, Vl. Toskem, J. Slámou, J. Pokštetlem. A to jsem zde vyjmenoval jenom základní okruh. Římské „Listy“, které vznikly již v době, kdy o Chartě 77 nebylo ani „vidu ani slechu“, počátkem 70. let. Byl to základní zdroj informací v mobilizaci protinormalizační aktivity protihusákovské a protijakešovské opozice. A na jeho stránkách, jako časopisu stoupenců demokratického socialismu

najdeme i články z pera V. Havla, J. Šabaty, M. Hubla, Z. Jičínského, E. Kantůrkové, F. Janoucha, R. Battěka, L. Vaculíka, M. Hájka, ano i A. Dubčeka a dlouhé řady dalších, ba dokonce i P. Pitharta. A na stránkách Listů byl čtenář mj. informován i o vzniku a životě Charty 77. Ano, na stránkách Listů si mohl P. Pithart přečíst i kritiku na jeho rozporuplnou publikaci „Osmašedesátý“, na jeho subjektivistický výklad řady jevů, kdy své dojmy vykládal jako skutečnosti. Bylo mu zde připomenuto staré pravidlo: „amicus Plato, sed magis amica veritas“. A jestliže mu Z. Jičínský tenkrát vytkl že má k tématu „lyrický“, subjektivistický přístup, pak pro jeho Devětaosmdesátý to platí dvojnásob.

4. Pokud jde o skutečnou roli Klubu Obroda, každý zvědavější čtenář najde dostatek informací v seriózní publikaci autorů Z. Kokoškové a St. Kokošky "Obroda. Klub za socialistickou přestavbu". Nebude-li ji ignorovat jako pan senátor Pithart.

A já k tomu jen dodávám... Na konferenci či semináři na téma „O změně politického systému“, organizovaném pod hlavičkou Nadace H. Bölla v divadle Kolovrat 10.-11.12. 1994, moderovaném R. Paloušem, které se zúčastnil i P. Pithart zazněly kritické výtky na adresu reformistů, osmašedesátníků, Klubu Obroda a pochopitelně i A. Dubčeka. Avšak ozvaly se i velice výrazné a odmítavé hlasy na tuto kritiku. Oskar Krejčí - v listopadu 1989 poradce předsedy vlády L. Adamce - v diskusi řekl: „Vznikl tady pocit, že Obroda byla při prosazování a korigování změn největším spojencem strany. To byl holý nesmysl. Měsíc před 17.listopadem projednávalo předsednictvo ÚV KSČ materiál o Obrodě. Byli vytipováni lidé, na které se má předsednictvo orientovat při zavádění Obrody na nesprávnou cestu. Proč to říkám? Z toho materiálu totiž jednoznačně vyplývá, že největším nepřítelem stranického vedení nebyl Havel a skupina kolem něj, Charta, ale byla to Obroda. Tedy lidé, vůči nimž se oni cítili provinile a navíc i lidé, kteří by je mohli nahradit a to i takříkajíc při zachování socialismu v Čechách, při relativní podpoře Sovětského svazu. Toto byli ti první konkurenti pro tehdejší politickou moc, resp. tehdejší politická moc si to myslela. Byla to samozřejmě chyba, bylo to nesmyslné, ale takto oni četli situaci. Představy o tom, že Obroda byla prodlouženou rukou strany jsou nesmyslné“.

K hodnocení O. Krejčího dodávám, že k obdobnému závěru o postoji Jakešova vedení k Obrodě dospěl i kolega historik J. Suk v publikaci „Občanské fórum, listopad-prosinec 1989, 1. díl - Události“. Já k tomu dodám tři věty z onoho dokumentu, na který se O. Krejčí na citované konferenci - či semináři - odvolával.

„Právě touto „reformě socialistickou“ koncepcí „demokratického socialismu“ mohou být dokumenty Klubu Obroda velmi přitažlivé pro různé vrstvy, zejména pro sociální vrstvu inteligence našeho obyvatelstva. Je v nich totiž skutečně skryta určitá kontinuita s dávnou i nedávnou minulostí - silné tendence socialdemokratismu, liberalismu a masarykismu v našich dějinách, včetně dělnického hnutí. Při kritice našich problémů, nedostatků i chyb může velmi snadno nalézt „půdu“ v běžném vědomí i v zájmové orientaci lidí“ .

Podle svědectví téhož O. Krejčího, v jeho publikaci „Proč to prasklo“, květnové průzkumy z roku 1989 uvnitř KSČ ukázaly, že nedůvěru ke stranickému a státnímu vedení chová 57 % členů a 52 % funkcionářů KSČ. A že v době, kdy předsednictvo ÚV KSČ projednávalo onen dokument o Obrodě, většina členů KSČ byla reformního

smýšlení, i když jejich smýšlení a organizovanost ani zdaleka nedosahovala úrovně reformistů z osmašedesátého.

A ještě jedno svědectví. V. Plevza, poradce či "dvorní historik" Husáka, ve své knize „Vzostupy a pády. Gustáv Husák přehovoril“, uvádí, že v červnu 1989, v průzkumu veřejného mínění, na otázku členům strany, zda v případě, že by se nyní měli rozhodnout, zda by vstoupili do strany, 54 % respondentů odpovědělo záporně.

Tyto skutečnosti naháněly Jakešovcům strach a hrůzu, vedly k rozkladu a kapitulaci.

A ještě jedna perlička. Když zcela nedávno Masarykova demokratická akademie organizovala v listopadu 2009 diskusi k Pithartově knize Devětaosmdesátý zazněly zde na její adresu i silné kritické výhrady. Avšak sám autor se z účasti na diskusi - několik minut před jejím zahájením omluvil...

V úzké skupině kolem V. Havla ve vedení OF se často opakovalo podceňování Obrody nejen co do vlivu, ale i co do počtu členů. V tom obzvláště vynikal mnohomluvný M. Kocáb, člen velice „početné“ (až dvoučlenné) náhodou vzniklé opoziční skupiny, pár dnů před 17. listopadem 1989, a dodatečně pojmenovaná jako skupina Mosty. Na uvedené konferenci v roce 1994 i tyto bludy uváděl na pravou míru D. Kroupa, představitel opoziční skupiny HOS. Uvedl zde, že Klub Obroda byl nejlépe připraven, neboť měl vypracovaný jak program, tak i organizační struktury, neboť měl již vybudované i pobočky v řadě regionů, např. v Brně, v Liberci, Jablonci, Plzni, v Jihlavě i na Kladně, v Českých Budějovicích a v dalších městech. A já jako autor tohoto povídání, jako zakládající člen Klubu Obroda a historik, k tomu dodávám, že na přelomu listopadu a prosince 1989, počet členů našeho Klubu dosáhl úctyhodné číslo čtyřmístné cca 4.000-5.000. A že počet signatářů Charty v letech 88/89 vzrostl cca o 550 na celkové číslo cca 1860. Nebyl tudíž náš Klub Obroda druhou nejpočetnější skupinou či organizací?

A mimochodem. Když se mi v roce 1991 dostal do ruky „Jmenný seznam (Jakešovu) režimu nebezpečných lidí“, které na jaře 1989 odsouhlasilo (jedno z) oddělení ÚV KSSS Ústřednímu výboru KSČ, našel jsem v něm nejen své jméno, ale mj. i jména významných reformistů: J. Hájek, M. Hájek, A. Dubček, Z. Jičínský, V. Kadlec, R. Slánský, V. Slavík, J. Špaček, J. Dienstbier, V. Šilhán, J. Urban, F. Vodsloň, K. Kaplan, M. Hubl, J. Opat, J. Litera, V. Mencl a další. Avšak jméno P. Pitharta či M. Kocába, či řadu lidí z nejužší rozhodující skupiny KC OF jsem hledal marně.

Petr Pithart si ve svých úvahách, k dotvrzení svých pravd či spíše pomluv, bere na pomoc různé vědecké kapacity. Nuže, já si nyní také dovoluji k dotvrzení svých názorů na roli A. Dubčeka v historii Pražského jara i v opozičním hnutí proti normalizačnímu režimu i na roli reformistů a Obrody v Sametové revoluci uvést citaci názorů několika odborných kapacit, v soutěži s nimiž by se pan senátor Pithart více než pořádně zapotil:

Lord Rolf Dahrendorf, významný britský sociolog, na jehož názory se odvolává i P. Pithart v anketě časopisu Listy na téma „Co byl rok 1968“ mj. uvedl: „Celý rok 1968 byl pozoruhodný, avšak v mých vzpomínkách je jako jediná z tehdejších událostí, která byla nadějná, uchováno Pražské jaro... Být Čechem nebo Slovákem, byl bych na ten rok hrdý. I když šance na úspěch byla minimální, svoboda se prosadila. To, že byla posléze

potlačena, činí pokus ještě výmluvnějším; tanky Varšavské smlouvy jen ilustrují sílu protestu a touhu hledat nové cesty...

Ještě jedna vzpomínka je živá - vzpomínka na samozřejmou lidskost, na prosté lidské city Alexandra Dubčeka. Jistým způsobem ztělesňoval naději i beznaděj tehdejší situace... ...ale Praha roku 1968 mne přímo nutí přemýšlet o moci bezmocných. Vždyť právě v těch vzrušujících, nadějemi překypujících měsících se zformovala elita, která vedla Československo ke svobodě po památných Vánocích 1989". (Listy č. 3/1998, str. 13)

Karel Kosík, v roce 1968 profesor Filosofické fakulty UK, v roce 1993 člen Akademie věd ČR, ve svém vystoupení na mimořádné konferenci „Praha-Berlín-Paříž 1968" řekl: „...za předpokladu, že porozumíme, co je dominantní paradigma moderní doby, v těchto souvislostech se rok 1968 ukazuje jako heroický pokus, který zpochybnil nikoliv ty či ony způsoby vládnutí, ty či ony způsoby vlastnictví, ale samo dominantní paradigma moderní doby...Rok 1968 není nedokonalým a polovičatým předchůdcem pozdějších změn, protože na rozdíl od nich, které se pohybují uvnitř a v rámci vyčerpaného starého paradigmatu a prodlužují jeho pochybenou životnost, imaginace revolt v Praze a v Paříži byla zábleskem a náznakem paradigmatu jiného...Rok 1968 není uzavřenou minulostí a odbytou záležitostí, stále žive a vyzývající přítomností, protože se o takovou imaginaci pokusily". (Listy, mř. vydání 1993)

A.J. Liehm, čs. spisovatel, žijící ve Francii a vydavatel novin „Lettre Internationale", v anketě časopisu Listy „Co byl rok 1968, odpověďel“: „V osmašedesátém roce podali Češi a Slováci jeden ze svých největších výkonů v dějinách. A obstáli nikoli proti hroučícímu se komunismu a jeho říši, ale proti dosud silné, brutální, brežněvovské podobě. Že se nevzdali a podleli obrovské moci teprve, když vyčerpali všechny existující možnosti, je jen potvrzením předchozího. Tvrzením, že Dubček a jeho okolí se provinili tím, že nezajistili mocenské prostředky své politiky je nesmysl. K sovětské invazi došlo právě ve chvíli, kdy se zdálo, že si konečně mohou tyto prostředky zajistit a že tomu už nemůže nic zabránit.

Pokus vzít národu hrdost na jeden z nemnoha světlých okamžiků jeho dějin je zločin, motivovaný jen mocenskými zájmy. A jako takový ho dějiny zařadí!!“ (Listy č. 3/1998).

Jacques Rupnik, francouzský profesor politologie, na mezinárodní konferenci k roku 1968 v Paříži v roce 1998, zřejmě i jako repliku na vystoupení P. Pitharta, řekl: „Pražské jaro 1968. Pro západní veřejnost jakékoli politické orientace zůstává významným symbolem české demokratické tradice. Pražské jaro 1968 totiž nezačíná 5. ledna nástupem Dubčeka a nekončí okupací 21. srpna. Bylo to vyústění procesu emancipace společnosti, kterému nelze rozumět bez jeho kulturního zázemí... Proto je dnešní opomenutí či opovržení tímto procesem ještě nesmyslnější a viděno ze západu, ještě nepochopitelnější... Je tedy scestné hodnotit události roku 1968 pouze jako politické experimenty odsouzené k neúspěchu". (Týden č. 33/10, srpen 1998)

Zdeněk Mahler, světoznámý historik, v předvánočním rozhovoru s dopisovatelem Práva M. Hekrdlou k současnému přemýšlení o novém systému společnosti, řekl:

„Vzpomeňte, když se v roce 1968 tahle společnost nadechovala k určité syntéze demokracie a socialismu, která byla za osm měsíců zardoušena. Nicméně to vedlo k tomu, že se začala rojit řada koncepcí, vizí a představ, které měly veliký přesah. Ještě zdaleka nebyly artikulovány, ale ta potencialita existovala. Málo platné, obrovský myšlenkový kvas, který se v těch několika měsících provalil, je nesporný, a myslím, že dlouho dozníval. Ale došlo k té dekapitaci, k useknutí hlavy.

Komunistická strana si ji usekla tím, že v začátku normalizace se zbavila elit, téměř půl milionu lidí. Jiná věc je, že právě tato skupina vycházela z historie už značně popálená, tedy jak s pozitivní, tak negativní zkušeností. A oč více nesla pocit spoluviny, o to byla opravdovější. Tahle skupina byla potom decimovaná natolik, že v roce 1989, kdy svět znovu čekal jestli se případně od nás něco zajímavého nevyonoří, už ničeho nebyla schopna. A dokonce byla podruhé „popravena“. Došlo k vypuzení jak této skupiny, tak vlastně i disentu z veřejné sféry". (Právo, 23.12.2009)

V souvislosti s výkladem těchto událostí a skutečností považuji za nezbytné zastavit se s rozsáhlejší poznámkou ještě u jedné události. Za několik měsíců od první schůzky Havel-Čalfa - 29. června 1990 - na zasedání Federálního shromáždění, V. Havel, jako prezident, vysoce hodnotil zásluhy M. Čalfy v sametové revoluci. Podle něj se „zasloužil o pokojnou destrukci totalitní moci a o pokojné převzetí moci demokratickými silami. Nedokáží si představit, jak by se situace vyvíjela bez jeho rozhodného zásahu..." O dvacet let později, v listopadovém mimořádném čísle Dějiny a současnost, v euforii oslav dvacátého výročí sametové revoluce, P. Pithart v záhlaví oslavného článku „Čalfa - anebo referendum" uvádí toto Havlovo hodnocení role M. Čalfy.

V tomto hodnocení, jako v oné pověstné kapce vody, se však odráží Havlova i Pithartova neznalost či ignorace mezinárodně politické, zahraničně politické situace, zvláště vývoj politické situace v zemích východního bloku a zejména role Gorbačovova vedení. Je sice fakt, že Gorbačov se dlouho domníval - i když mylně - že se mu podaří i po zahájení perestrojky a glasnosti zachovat v zemích východního bloku socialistické společenství. Avšak pro vývoj v těchto zemích bylo nesmírně důležité, že Gorbačov ve své nové zahraničně politické orientaci, zahájené v době Reaganova prezidentství v USA, pokračoval i po nástupu George Bushe. Zde stačí citát z jeho vystoupení v Evropském parlamentu ve Štrasburku v červenci 1989: „Jakékoliv vměšování do jejich vnitřních záležitostí, (tj. cizích států), jakékoli pokusy omezovat státní suverenitu, je nepřijatelné, i kdyby šlo o „přátele a spojence".

Neboli, Gorbačovova Moskva bezvýhradně odmítala užití vojenské síly „i v rámci aliance". Tak mluvil Gorbačov i na schůzce ministrů zahraničních věd Varšavské smlouvy 26.-27.10.1989. A vývoj událostí v Polsku, Maďarsku, NDR, ale i v ČSSR, dodržování této zásady jednoznačně potvrzuje. Eduard Ševarnadze, ministr zahraničních věcí v Gorbačovově vedení, v rozhovoru s moskevským zpravodajem Čs. televize, uveřejněném v MF Dnes 16.11.2009 uvádí, že spolu s Gorbačovem letěli po pádu berlínské zdi do Berlína, aby uklidnili velení Sovětských jednotek, které proto dostalo příkaz nezasahovat.

Je také fakt, že až do pádu berlínské zdi (10.10.89) a pádu E. Honeckera (17.-18.10.89) Gorbačov podporoval, či spíše trpěl Husákovu a Jakešovo vedení, neboť klid v

Československu měl zajišťovat i klid a stabilitu na jeho západní hranici i uvnitř NDR. Avšak po pádu berlínské zdi a Honeckerova vedení definitivně ztratil zájem na další podpoře Jakešova vedení. A to tím spíše, že došel k poznání, že toto vedení není schopno, ba ani ochotno uskutečnit očekávanou reformu. 24. října 1989 informoval velvyslanec NDR v Československu, Hans Ziebart, člena předsednictva ÚV KSČ, J. Lenárta o velmi kritické situaci v NDR a že jeho nové stranické a státní vedení u vědomí její vážnosti se rozhodlo řešit ji výhradně „politickými prostředky“. O tři týdny později, 16.11.1989, dostává J. Fojtík, hlavní ideolog Jakešova vedení, výstrahu z Moskvy, že Moskva je rozhodnuta odsoudit srpnovou intervenci z roku 1968, a současně i varování Jakešova vedení „jen žádné násilí“. Ostatně, symptomy tohoto rozhodnutí přicházely již od dubna 1987. V době návštěvy Gorbačova v Československu, v dubnu 1987, která přinesla čs. reformistům zklamání, Genadij Gerasimov, mluvčí MZV, vyvolal pozdvižení svou odpovědí na otázku novináře, jaký je rozdíl mezi perestrojkou a Pražským jarem, když odpověděl: „devatenáct let“. A v listopadu téhož roku zpochybnil dosavadní sovětské hodnocení i ředitel sovětského Ústavu marxismu-leninismu Georgij Smirnov. V následujících letech 1988-89 se tyto signály ze sovětské strany množily. V září 1989 byly názory na Pražské jaro publikovány nejen v sovětských Izvestijích - i z per čs. reformistů, J. Hájka, J. Hanzelky, J. Slámy a L. Feldeka.

Za takovéto situace došlo 17. listopadu k zásahu bezpečnostních sil proti studentům na Národní třídě v Praze zřejmě bez vědomí Jakešova vedení. Tento zásah představoval jakési vybočení několika jednotlivců, či dosud přesně neidentifikované skupiny a jejich pohnutek. Snad to měl být pokus o odstranění Jakeše a spol. z vedení. Načež z Moskvy přichází opětovné varování – „jen žádné násilí“.

V té době již Gorbačov nedůvěřoval zprávám konzervativního velvyslance Lomakina a poslal do Prahy své pozorovatele. Jakeš mezitím pochopil, že ztratil jakoukoli důvěru a podporu a proto již 24. listopadu jeho vedení odstupuje. A v situaci, kdy je KSČ v rozkladu, kdy v ní vzniká či sílí proreformní smýšlení mladých či mladších členů protijakešovské opozice, přichází 4.12.1989 „Prohlášení sovětské vlády“ k intervenci pěti armád Varšavské smlouvy proti Československu v srpnu 1968:

"Československá společnost nyní kriticky přehodnocuje zkušenosti ze svého politického a hospodářského rozvoje...

V roce 1968 přijalo tehdejší sovětské vedení ve vnitřním sporu, týkajícím se objektivně nazrálých úkolů v Československu, jednostranný postoj. Tento nevyvážený, neadekvátní přístup a zásah do záležitosti spřátelené země byl ospravedlňován ostrou konfrontací mezi Východem a Západem.

Sdílíme názor předsednictva ÚV KSČ a vlády ČSSR, že vstup armád pěti socialistických zemí na čs. území v roce 1968 nebyl opodstatněný a že z hlediska všech nyní známých faktů bylo rozhodnutí o něm chybné".

Toto „Prohlášení..." bylo oním pověstným „posledním hřebíkem" do rakve normalizátorského vedení KSČ. Za této situace, kdy se do čela vedení KSČ dostali politikové druhé či třetí kategorie, navíc v totální defenzivě, nebylo již vůbec důležité, komu bude OF diktovat. A Marian Čalfa jako zkušený praktik fakticky jen radil nezkušenému V. Havlovi a jeho úzké skupině v OF, jak celý proces převzetí moci, která

ležela „pohozená“ na zemi, dovést do úspěšného konce. Nebyl to tudíž Čalfa, kdo vytvářel či vytvořil pro to nezbytné základní předpoklady.

Vraťme se však k vývoji situace po schůzce V. Havla s M. Čalfou. Když názory a stanoviska představitelů VPN proti reformistům a Dubčekově kandidatuře vyvolaly na Slovensku silný odpor, představitelé VPN se polekali a začali manévrovat. J. Budaj vystoupil 17. prosince ve večerních hodinách v televizním pořadu Aktuality proti sdělení, otištěnému v deníku ÚV KS Slovenska Pravda, že VPN zabránila kandidatuře A. Dubčeka. Neboť ty „temné síly“, o nichž mluvil Havel, a o nichž jej či OF informoval J. Budaj, byli vlastně stoupenci A. Dubčeka, to byli fakticky téměř všechny oficiální struktury Slovenska, což byl na zasedání rady Krizového štábu OF následující den, 18. prosince, nucen přiznat další člen vedení VPN J. Langoš. Tato informace vyvolala u Havla poznání, že je nutné projednat i otázku o roli A. Dubčeka. Protože - podle něj - jeho neúčast ve vysoké politice by slovenský národ s největší pravděpodobností pobouřila. A naopak, zde se podle jeho rozhovorů s Dubčekem ukázalo, že by byl ochoten, za určitých podmínek, vzdát se své kandidatury na prezidenta. A Koordinační výbor VPN, pod tlakem dané situace, byl nucen ještě téhož dne, 18. prosince, prohlásit: „Máme najednou (sic) dva kandidáty na funkci prezidenta, oba s důvěrou občanů...“ Neodpustili se poté varování před nebezpečím rozkolu, vyslovili se pro rovnoprávné podmínky pro kandidaturu. A obrátili se na oba s výzvou ke vzájemné dohodě.

Zatímco mezi vedením OF a představiteli oficiálního režimu probíhala vážná jednání o způsobu volby prezidenta - až nebezpečí přímé volby se OF podařilo zažehnat, došlo zřejmě i k dalším schůzkám Havla s Dubčekem. Podle svědectví jejich hlavního organizátora, V. Šilhána, však skončily bez jednoznačné dohody. Podle něj moderovat tato jednání nebylo lehké. U obou vycítil přání být prezidentem. „Každý měl k tomu své důvody a pravděpodobně i rozdílné přístupy. Vzpomínám si na slova Alexandra Dubčeka, „Pane Havle, jde v podstatě o půl roku do svobodných voleb. Počkejte půl roku, budou volby, a kdo jiný by měl být prezidentem než vy. Po Husákovi ale chci být prezidentem já“. Avšak podle Havlových variant obsahu těchto jednání vždy vycházel na prvním místě kandidatury on, V. Havel.

Po těchto zkušenostech požádal V. Šilhán Dubčekova přítele, F. Vlasáka, aby další schůzky moderoval on. F. Vlasák se účastnil celkem tří schůzek V. Havla a A. Dubčeka. Uvádí, že pokud šla diskuse o kandidatuře na prezidenta, hlavní problém byl v tom, aby se Dubček vzdal svého přesvědčení, že on má být tím prvním prezidentem sametové revoluce. Tak se to opakovalo při prvních dvou schůzkách, které moderoval F. Vlasák. Rozhodnutí padlo až při třetí schůzce 22. prosince.

Mezitím ale český tisk a rozhlas přináší 19.12. další Dubčekovo stanovisko k jeho kandidatuře: „Vážení občané, mluvím k vám prostřednictvím ČTK a Čs. rozhlasu. Můj vztah k vám, svému lidu, k obrodě z roku 1968, a hlavně k dnešní, do níž tak rázně vstoupila naše mladá generace, je jednoznačný. Jako vždy jsem na straně lidu, proti násilí a zvlí. Jsem pro demokracii, sociální spravedlnost, lidskost. Víte, že i v současném hnutí jsem od jeho počátku. Mně, a stejně tak i panu Václavu Havlovi, nám oběma, jde o blaho lidu a vlasti. On i já jsme kandidáty na místo prezidenta. Je to pro mne velká čest. Chci

říci, že nemůžeme a nestojíme s panem Václavem Havlem proti sobě, ale vedle sebe. V tom je zvláštnost tohoto volebního období. Za sebe řeknu - vyhrát by měl pouze jeden. A tím je lid této země, toto překrásné všelidové hnutí, které nesmí utrpět. Tím je a bude vedena moje snaha při závěrečných fázích práce parlamentu a voleb prezidenta. Děkuji za nespočetné projevy sympatií, které se mi od vás dostalo".

K další schůzce A. Dubčeka s V. Havlem došlo následující den po tomto Dubčkově vystoupení. Svědectví o něm podal osobní tajemník V. Havla V. Hanzel. Uvádí, že při cestování V. Havla letadlem do Košic 20.12. se měli původně setkat s A. Dubčkem při mezipřistání v Bratislavě na letišti. Ale nachlazeného Dubčeka byli nuceni navštívit doma. Ale při velice opatrném a promyšleném rozhovoru nedal Havel Dubčkovi příslib, že tím prezidentem bude on: „Pokud já vím, Václav Havel nikdy neřekl Dubčkovi natvrdo, že příštím prezidentem bude on. Jaksi mu říká, že tu je prostor. To znamená, že on bude nyní tím revolučním prezidentem a potom samozřejmě, bude mít Dubček šanci zúčastnit se jaksi toho klání o dalšího prezidenta" .

O dva dny později, 22.12., na poradě KC OF a KC VPN, kde se jednalo mj. o tom, jak zajistit reformu parlamentu pro úspěšnou volbu prezidenta, došla řeč i na jednání o kandidátech. A Václav Havel zde řekl: „V rámci lehce komplikovaného jednání s panem Dubčkem jsem mu v jakési fázi dal slib, kterým jsem samozřejmě vázán, pakliže on to mezitím nezměnil. A na to se chci zeptat. Jsem mu dal slib, že při nějaké příležitosti vhodné, co nejdřív, se vyjádřím v tom smyslu, že bych ho podporoval jako na toho pětiletého prezidenta po svobodných volbách a tak dál. Ptám se, zda to ještě platí, protože bych to musel ještě teď někdy udělat, co nejdřív. Víte o tom něco?"

Je totiž také skutečností, že F. Vlasák ve svém svědectví o schůzkách V. Havla s A. Dubčkem uvádí, že při poslední schůzce, konané v bytě bývalého předsedy vlády z roku 1968, Oldřicha Černíka, došlo konečně k dohodě, že V. Havel bude kandidovat na prezidenta a A. Dubček na předsedu Federálního shromáždění.

Po výše uvedené poznámce a otázce V. Havla se mezi ním a Budajem rozproutila velice zajímavá diskuse. Přesněji - přiznání Budaje, že to byla VPN, která odmítala kandidaturu A. Dubčeka na prezidenta navzdory tomu, že „Alexander Dubček je nepochybná politická mohutnost na Slovensku" - jak byl rovněž nucen výslovně přiznat, i když se nadále odvolává na jakési temné síly, které zneužily situace. Jeho dementi, o němž byla řeč na předchozích stránkách, je ve světle tohoto přiznání zcela falešné. Navíc zde opakuje: „My jsme ho... nepovažovali za zaručenou záruku v této pohyblivé době, nebezpečné době, že by on měl kandidovat na tento úřad..." A protože podle Budaje „On (tj. Dubček) de facto naproti VPN reprezentuje jedinou reálnou politickou stranu...", i když prý nemá členstvo, došel k závěru, že situaci není možné řešit konfliktem mezi ním a Havlem. A když J. Budaj řekl, že „On (tj. A. Dubček) nechce prohrát ten volební boj, kromě toho by to bylo směšné, tedy ta prohra, a bylo by slovenským národem cítěno nespravedlivě. On mlčí". Načež V. Havel reagoval jaksi povýšenecky a pohrdlivě: „No tak ať mlčí dál! Ale ať mlčej i ti, co ho navrhnou!" Avšak v závěru této diskuse, když si zřejmě uvědomil reálnou situaci, V. Havel navrhl řešení, při němž „musí zůstat jakási škvíra, která mu (tj. Dubčkovi) bude dávat - ať už symbolicky nebo reálně - šanci býti volen a kandidovat na to pětileté období. Což je pro mne velice dobré, mimo jiné to, že chci od začátku připravovat veřejnost na tu prozatímnost svého prezidentství, pokud budu

teda zvolený a nikoli Bilak, že ano? A proto se mně zdá, že asi on má pravdu, když chce, abych nějakým způsobem naznačil... nějak tu otevřenost toho budoucího, už jako takového - řekl bych legitimnějšího a delšího prezidentství. Že je otevřena tomuto Slovákovi, který... po Rostislavu Štefánikovi je takové nejznámější Slovák, koho Slovensko dalo naší zemi i světu a tak, že ano?"

Skutečně také, ještě téhož dne, 22.12., při jednání zástupců rozhodujících politických sil ve Valdštejnském paláci, se účastníci (NF, OF, VPN, KSČ, KSS, ČS.

strana socialistická, Čs. strana lidová, Strana SD, Celostátní koordinační výbor stávkujících studentů, Slovenský koordinační výbor vysokých škol a SSM) „shodli na společné kandidatuře V. Havla do úřadu prezidenta a A. Dubčeka do úřadu předsedy FS". V. Havel, ještě téhož dne, na uvedené poradě KC OF, při projednávání harmonogramu příprav prezidentské volby a důsledcích dohody s Dubčekem, „v níž se Dubček zavázal, že stáhne svou prezidentskou kandidaturu, ovšem pod podmínkou, že ji bude moci znovu uplatnit po svobodných volbách". V této souvislosti V. Havel slíbil, že v jednom ze svých projevů znovu zdůrazní, že hodlá být pouze „prozatímním prezidentem, jehož hlavním úkolem bude dovést zemi ke svobodným volbám. Po nich podpoří Dubčkovu prezidentskou kandidaturu". Tak jeho slib zaznamenal historik J. Suk v prvním díle své publikace: Občanské fórum. Události, na str. 195.

Ale tento slib V. Havla nelze v žádném případě hodnotit jako výsledek jeho uznání zásluh a role A. Dubčeka v reformním procesu v roce 1968, či v opozičním protirežimním hnutí let 1970-1989. Byl to především kompromis, vynucený tlakem veřejného mínění národů Československa, pro něž osobnost A. Dubčeka představovala naději na lepší „příští... "

Konečně volby...

Žádná definitivní dohoda mezi V. Havlem a A. Dubčekem o kandidatuře na funkci prezidenta nebyla ještě uzavřena, ale předseda vlády M. Čalfá již na zasedání Federálního shromáždění 19. prosince v programovém prohlášení vlády vyhlásil jako jedinou alternativu k dosažení deklarovaných cílů, volbu V. Havla na prezidenta, na dobu do svobodných parlamentních voleb. Avšak již toto zasedání se konalo pod vlivem současně probíhající masivní mnohatisícové demonstrace studentů a mládeže na Václavském náměstí na podporu volby V. Havla. Neboť v té době byla již v Československu rozvinuta masivní volební kampaň na podporu jediného kandidáta na prezidenta, na V. Havla. A. Dubček žádnou kampaň neorganizoval, on věděl, že má silnou podporu obou národů i bez kampaně.

Avšak dny a hodiny po dohodě V. Havla s M. Čalfou byly vyplněny především úsilím OF a M. Čalfy na zajištění všech příprava podmínek pro úspěšnou volbu V. Havla ve Federálním shromáždění (skládajícího se dosud převážně z poslanců členů KSČ). A lidu Československa se dostalo jen minimum možností jak projevit svou skutečnou vůli. Volební kampaň pro jediného kandidáta, V. Havla, se rozeběhla na plné obrátky podle scénáře, vypracovaného již bez vlivu a účasti řady "vytěsněných" představitelů opozičních skupin z vedení OF, zejména představitelů Klubu Obroda a Demokratické iniciativy, který radě KC OF předložil 22. prosince k vyjádření V. Havel. V odpoledních hodinách téhož dne, na zasedání zástupců „rozhodujících politických sil" ve

Valdštejnském paláci došlo k dohodě a společné kandidatuře V. Havla do úřadu prezidenta a A. Dubčeka do úřadu předsedy Federálního shromáždění. Rokovali i o doplnění uprázdněných míst ve FS a další rekonstrukci zastupitelských sborů.

Avšak nejen M. Čalfa dělal vše možné i „nemožné“. Tisíce studentů bylo zapojeno do volební kampaně. A to nejen vylepováním 200.000 letáků a množství „placek“ s nápisem „Havel na Hrad“, či „Pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí“, které byly dopraveny z Francie od Tigridů. Nátlak studentů na volbu V. Havla dostal podobu masivních demonstrací před Federálním shromážděním, ale také osobních návštěv poslanců v jejich domovech a posíláním výhružných dopisů. Atmosféra obav poslanců před „hněvem lidu“ byla pak silnější než jejich nechuť ke znásilnění vlastní vůle. A režii výměny zvláště zprofanovaných poslanců za kandidáty Občanského fóra a stejně tak přesvědčování ostatních poslanců, aby „ochotně“ volili V. Havla prezidentem a A. Dubčeka předsedou FS zajistil - v duchu vzájemné dohody V. Havla s M. Čalfou - M. Čalfa.

Tisíce plakátů, hesel i portrétů V. Havla nejen v Praze, ale i v dalších městech mělo naše národy přesvědčit, že „pravda a láska“ s volbou V. Havla doopravdy zvítězí „nad lží a nenávistí“. Ba, dokonce se objevily i portréty V. Havla v téměř nadživotní velikosti a vedle nich malý portrét prezidenta T.G. Masaryka??? Mělo to snad znamenat, že V. Havel je větší osobnost než T.G.M.?

Příprava rozhodujícího zasedání obou sněmoven Federálního shromáždění probíhala zcela v režii, či pod taktovkou Mariána Čalfy. A. Dubček byl kooptován 28. prosince do Sněmovny národů. Současně se poslaneckého mandátu ve Sněmovně lidu vzdala řada „prominentních“ poslanců jako L. Štrougal, M. Štěpán, A. Kapek, M. Jakeš, A. Indra, E. Rigo, V. Bilak a další. Místo nich byly do FS kooptovány některé osobnosti opozičního hnutí, mezi nimi i Z. Jičínský. V 16 hodin téhož dne 20. společná schůze obou sněmoven FS zvolila A. Dubčeka předsedou Federálního shromáždění. Jedním z mistopředsedů FS byl zvolen Z. Jičínský, který se stal nejbližším spolupracovníkem A. Dubčeka.

Po dvacetiletém statečném odolávání nejhrubší šikaně a domácímu věznění orgány Bezpečnosti Husákova režimu, po dvacetiletých neúnavných protestech proti důsledkům srpnové intervence a následné normalizaci a praktikám totalitního režimu, po dvacetiletém úsilí o rehabilitaci Pražského jara a jeho stoupenců, po dvacetiletém úsilí o odvolání opodstatněnosti srpnové intervence se A. Dubček dočkal plné satisfakce a rehabilitace před národy Československa a celého světa. Po více než dvaceti letech stanul v čele Federálního shromáždění, odkud ho G. Husák v září 1969 bezohledně vyštval.

Ve svém nástupním projevu A. Dubček mj. vysoce ocenil roli mladé nastupující generace, kterou sehrála v sametové revoluci, a nastínil své pojetí role Federálního shromáždění: „Charakter našeho nového obrodného hnutí zavazuje Federální shromáždění, aby do konce svého funkčního období posoudilo a schválilo soubor zákonných opatření, které ve svém programovém vyhlášení proklamovala Československá vláda národního porozumění. Čeká nás všechny mnoho práce. Především musíme zabezpečit, a to bych chtěl zdůraznit - nezvratnost demokratického vývoje naší společnosti. To znamená promítnout požadavky hnutí a hesel, jako svoboda slova, shromáždění, spolčování, občanských práv i pluralismus politického systému, nové postavení soudů, prokuratur, advokacie, Sboru národní

bezpečnosti do praxe. Dále musíme vypracovat také celou řadu hospodářských, společenských a jiných norem a přenést je do našeho praktického života. Musíme udělat všechno, aby už nikdy nemohlo docházet ke zneužívání moci ve prospěch úzké vládnoucí skupiny. Všechna moc musí patřit jen lidu této země".

Prvním aktem „renovovaného Federálního shromáždění za předsednictví A. Dubčeka byla volba prezidenta. Ve svém prvním projevu k tomu řekl: „...Zítra, 29. prosince, bude podle zákona o československé federaci uskutečněna ve Vladislavském sále volba prezidenta Československé socialistické republiky. V souladu s doporučením všech stran Národní fronty, Občanského fóra i Veřejnosti proti násilí i dalších iniciativ, které také významně ovlivnily politickou tvář naší země, budeme hlasovat o návrhu, aby byl do funkce prezidenta republiky zvolen pan Václav Havel. Je významným českým vlastencem, který pevně a neohroženě bojoval za lidská práva, za svobodu a demokratický rozvoj našich národů..."

29. prosince, po doporučujícím projevu předsedy federální vlády M. Čalfy a za předsednictví A. Dubčeka, byl Federálním shromážděním V. Havel jednomyslně zvolen prezidentem republiky. V krátkém oslovení občanů, shromážděných na třetím nádvoří Hradu, z balkonu řekl: „...Děkuji vám všem, Čechům a Slovákům, i příslušníkům jiných národností, za vaši podporu. Slibuji vám, že nezklamám vaši důvěru a dovedu tuto zemi ke svobodným volbám. Musí se to stát slušným a pokojným způsobem, aby nebyla pošpiněna čistá tvář naší revoluce. Je to úkol pro nás všechny. Děkuji vám".

Autor se zde nemůže ubránit otázce a musí se připojit k řadě otázek, které V. Havlovi adresoval Hvezdoň Kočtúch v Literárnom týždeníku č. 3 z 11. ledna 1992 pod názvem Vítáží pravda a láska nad lžou a nenávistí? A moje otázka zní: co se stalo se slibem V. Havla, že po svobodných volbách v červnu 1990 dostane A. Dubček možnost kandidovat na funkci prezidenta? Nezapomněl na tento slib v jakési magické platnosti zákona obsaženého v proslulé Mňáčkově knize "Jak chutná moc"?

Ale tématem mého vyprávění byla především role Alexandra Dubčeka v letech „bezčasí", v letech 1969-1989. Jsem přesvědčen, že jsem snesl dostatek důkazů, které vyvracejí veškerá tvrzení a pomluvy kritiků o Dubčekově dvacetiletém mlčení či o jeho nestatečném chování. Snesl jsem dostatek důkazů, abych mohl prohlásit, že Alexander Dubček byl doma i v zahraničí uznávanou největší postavou slovenských dějin druhé poloviny 20. století a jednou z mála velkých postav dějin Československa. Jistě nebyl génus, ani se za génia nepovažoval. Ale v daném čase a v daných podmínkách to byl muž, který v politice a s ní spjatém lidství předběhl svou dobu. A že i jeho odstavení na "vedlejší kolej" je velkou skvrnou na "sametu" listopadové revoluce.

Petr Pithart ve své publikaci Devětaosmdesátý v několika případech sebekriticky přiznává, že zvláště ve funkci předsedy české vlády, nedokázal prosadit své představy, své názory, což ale zpravidla vysvětluje a hlavně omlouvá. Ví tudíž, že vedoucí politik, přes sebelepší úmysly a úsilí nedokáže vždy prosadit své představy a plány. Pavel Rychetský v rozhovoru pro LN (14.11.2009) uvádí, že když se v roce 1990 jako generální prokurátor zúčastňoval zasedání Pithartovy vlády, že to byla „naprostá katastrofa. To nebyla vláda, to byl diskusní klub.“

P. Pithart tudíž na vlastní kůži poznal, že vedoucí politik, přes sebelepší úmysly, nedokáže vždy prosadit své představy. Neboť nejen v historii, ale i v každodenní politice jako její nedílné součásti, působí neustále množství protichůdných zájmů a vůlí, které ovlivňují konečný výsledek. Proč ale, když to u sebe dokáže pochopit, vysvětlit i omluvit,

není schopen ani zlomek podobné „tolerance“ při kritice Dubčeka, Pražského jara, reformistů, Obrody??

Není to snad proto, že jeho myšlení a konání až příliš sebestředné, sledující v každé situaci především vlastní sobecké zájmy?? Proto svazácký radikál za vlády A. Novotného, i v reformním procesu Pražského jara, proto umírněný v době svého předsedávání české vládě, proto převlékání politických i konfesijních kabátů, atd. atd.?? Proto se nyní prezentuje jako konzervatívec anglického stříhu??

Ministr kultury Pavel Dostál v Práci (/26.6.2001) v článku „Hlupák názor nemění“ připomenul, že když P. Pithart konvertoval k víře, bral to jako jeho soukromou záležitost. Ale vyčetl mu zde velice ostře náhlou změnu názoru a krkolomné zdůvodnění souhlasu s rozporuplným a většinou lidu, a to i ze zahraničí, odmítaným lustračním zákonem: „Čtyřkoalice se nažrala a Pithart zůstal celý“ – parafrázujíc podobenství o koze a vlku. V závěru článku pak ministr upozorňuje, že „názory člověk totiž nemusí měnit pouze z důvodu poznání. Ale například také z důvodů ryze pragmatických“. A na charakteristiku P. Pitharta to zcela sedí.

Vydalo Křesťanskosociální hnutí ve spolupráci s Nezávislou skupinou Věrní zůstaneme, Kruhem občanů ČR vyhnáných v r. 1938 z pohraničí a Českým národním sdružením jako svou 387. publikaci určenou pro potřeby českých národních organizací. Praha, listopad 2011

Webová stránka: www.ceskenarodnilisty.cz

E-mail: Vydavatel@seznam.cz

+++++

PhDr. Antonín Benčík, CSc.

Alexander Dubček, předseda Federálního shromáždění

VII.

X.

V euforii jednostranných oslav "sametové" revoluce v roce 2009 se na adresu reformistů a hlavně A. Dubčeka, místo ocenění jejich role v této "sametové" revoluci, ozývaly i hlasy kritické, až dehonestující.

A jak jsem již uvedl v předchozích kapitolách, prim v tomto "koncertu" hraje Petr Pithart. Čtenář se dokonce může v nejnovějších publikacích dočíst, že A. Dubček ve své funkci předseda FS údajně prokázal svoji neschopnost.

Nuže, co říkají fakta, jaká je či byla skutečnost?

V posledních týdnech května a června roku 2004 žila naše společnost událostmi kolem našeho vstupu do Evropské unie. Událostmi, v nichž ovšem nechybějí ani nejrůznější nedorozumění, spory, hádky i podrazy, což bohužel patří k politickému soupeření, k zápasům o mocenské pozice. Přitom si však u nás doma nikdo nevzpomněl na člověka a politika, který stál u zrodu našeho dlouholetého snažení o plnoprávné začlenění se do demokratické Evropy.

Nejstarší evropská univerzita v italské Bologni (1088) připravila v listopadu 2003 - k 35. výročí Pražského jara, k 15. výročí udělení čestného doktorátu a ke 13. výročí autohavárie a úmrtí A. Dubčeka - výstavu dokumentů pod názvem: "Alexander Dubček, Itálie, Evropa". A na pozvánce rektora univerzity k jejímu otevření, Pier Uglo Calzolariho - v rámci pravidelného zahájení akademického roku - jsem si mohl přečíst toto sdělení:

"Bolognská univerzita chce, při příležitosti rozšiřování Evropské unie o deset zemí, mezi nimiž i Slovensko, nabídnout postavu Alexandra Dubčeka jako symbol evropského směřování, které země střední Evropy vždy hluboce vnímaly. Právě pojem "společného evropského domu", kde hranice mezi státy jsou něco, co je spojuje a ne rozděluje, byl jádrem projevu A. Dubčeka v listopadu 1988 na Univerzitě v Bologni při příležitosti převzetí čestného doktorátu.

Představení osoby A. Dubčeka v tomto historickém kontextu, mezinárodní vyznamenání po roce 1989, zejména cena A. Sacharova a vzpomínka, která přetrvává od jeho smrti v roce 1992, budou předmětem výstavy "Alexander Dubček, Itálie, Evropa".

O významu a vážnosti celé této akce svědčí i skutečnost, že se jí zúčastnila vedle studentů, profesorského sboru řady italských univerzit, představitelů města a regionu - i řada italských a evropských celebrit, jako např. kardinál Giacomo Boffi a zvláště pak předseda Evropské komise Romano Prodi a předseda Evropského parlamentu Renzo Imbeni.

Tato akce je m.j. současně dokladem, že v zahraničí (a nejen v Itálii) se reformnímu procesu Pražského jara i jeho představitelům dostává podstatně vyššího ocenění než na domácí půdě. Ocenění za jejich přínos k úsilí o integraci evropských zemí na bázi demokracie, humanity a sociální spravedlnosti. Je to také důkaz, že jejich inspirativní hodnota ani v soudobém světě nepominula. Tato akce je také dokladem spravedlivého ocenění role prvního muže Pražského jara i jeho úsilí - po porážce PJ - v letech následujících, v období husákovské normalizace, v sametové revoluci i po jejím vítězství, až do nešťastné autohavárie 1. září 1992 a jeho úmrtí v listopadu téhož roku.

Když se koncem prosince 1989 A. Dubček ujal funkce předsedy Federálního shromáždění, jako zkušený politik dobře věděl, že základním smyslem transformačních změn nemůže být pouze odstranění minulé moci, ale především pozitivní opatření pro budoucnost. A ve svém prvním televizním vystoupení 6. ledna 1990 k problematice změn společenského systému m.j. zdůrazňoval:

- dnešní doba klade důraz na to, co nás sjednocuje. To však není možné vyjádřit jen zákonnými opatřeními,
- bez kvalifikované analýzy minulosti se nemůžeme dost dobře orientovat na cestě k demokratické a sociálně spravedlivé společnosti,
- varoval však před černobílým pohledem na minulost,
- že však hlavní důraz se musí položit na právo, morálku, tolerantnost, pocit lidské sounáležitosti.

"Všechny prastaré integrující prvky lidské společnosti musíme do naší společnosti vrátit".

V závěru svého vystoupení, v němž konstatoval konec studené války a ocenil zásluhy Gorbačova, Regana a Busche, se vyjádřil i k procesu evropské integrace:

"Proces evropské integrace má několik choulostivých bodů. Přimlouvám se za to, abychom i my postupovali velmi rozvážně. Budeme hledat cesty porozumění se svými sousedy a vše dělat pod zorným úhlem společných zájmů Evropy - bez emocí a rekriminací. Musíme udělat vše, abychom pomohli pokroku v evropské spolupráci". .

V následujícím programovém projevu ve Federálním shromáždění z 23.1.1990 nasměroval činnost parlamentu na čtyři základní úkoly:

1. dotvořit politický systém;
2. zajistit zabezpečení politických práva svobod občanů;
3. zajistit rozvoj naší ekonomiky;
4. upevnit mezinárodní postavení naší republiky. Což znamenalo především orientovat se na Evropský parlament a Radu Evropy. A to byla zvláště významná parketa A. Dubčeka.

Jeho první zahraniční akci v rámci jeho koncepce nasměrování Československa do demokratické Evropy a jejích integračních struktur, byla žádost - dopis z 9.1.1990, adresovaná předsedovi parlamentního shromáždění Rady Evropy Andreasi Bjorckemu, že se Československo uchází o statut hosta Rady Evropy. O několik dnů později, ve dnech 14.-16.1.1990, byla Dubčekovi na zasedání Evropského parlamentu předána jeho předsedou Baronem Enriko Crespoa prestižní cena A. Sacharova za obranu lidských práv. Během zasedání pak A. Dubček vedl řadu rozhovorů s vedoucími představiteli parlamentu. Výsledkem jeho aktivity v tomto případě bylo přijetí Československa za řádného člena Rady Evropy. Slavnostního aktu přijetí 22.4.1991 se A. Dubček zúčastnil. Jeho kredit významně přispěl k tomuto úspěchu. Předseda parlamentního shromáždění Rady Evropy Andreas Bjorck jej uvítal slovy: "Velmi dlouho jsme na vás čekali a konečně jste tu".

Svůj projev na československém dnu ve Štrasburku zakončil Dubček svým životním krédem: "Žijme a konejme tak, aby nás hranice nerozdělovaly, ale spojovaly".

Pokud jde o vlastní práci parlamentu, stačí zde uvést dvě fakta, dvě skutečnosti:

Hlavní vlna doplňování - rekonstrukce třisetpadesátičlenného parlamentu byla dokončena do 30. ledna 1990. Mezitím návrhy prezidenta Havla na změnu názvu státu a státních symbolů vyvolaly okamžitě prudkou česko-slovenskou polemiku o pojetí česko-slovenské federace a postavení Slováků v Československu. A V. Havel si již 25. února pospíšil s kritikou nejvyššího zákonodárského sboru, že ještě nerozhodlo přejmenování státu podle jeho návrhu z 23. ledna 1990. Ale zato se zastal Čalfový vlády proti kritice, že ještě nepředložila program politické a ekonomické reformy.

Avšak o několik týdnů později, 8.5.1990, v projevu na schůzi Federálního shromáždění popravdě oceňuje výkon tohoto zákonodárného sboru, neboť za čtyři měsíce vedle své rekonstrukce stačil schválit 63 nových zákonů, včetně 13 ústavních.

Mezitím se ovšem vnitropolitická situace v Československu silně zkomplikovala. Státní davové demonstrace listopadové sametové revoluce na Václavském náměstí či na Letné zvonily klíči a provolávaly hesla "nejsme jako oni". Ale idea národního porozumění a smíření, vyhlášená Václavem Havlem, byla záhy opuštěna. Občanské fórum i slovenská Verejnost proti násilí se začaly rychle diferencovat, vyhraňovat a rozpadat do řady různých politických stran. Začal zápas politických stran o místo "na slunci".

K listopadové "sametové revoluci" 1989 došlo v atmosféře rozpadu sovětského bloku a dezintegrace SSSR. Myšlenky socialismu spojené s jeho imperiální politikou byly totálně zdiskreditovány. Ale v Československu - na rozdíl od ostatních zemí sovětského bloku - vznikla v roce 1968 politicky zkušená reformně socialistická opozice, jejíž představitelé se pak stali součástí opozičních sil kolem Charty 77, Klubu za socialistickou přestavbu Obroda, či vystupovali samostatně jako Alexander Dubček. Jiří Pelikán, do srpna 1968 ředitel Československé televize a poté, po odchodu do italské emigrace, šéfredaktor levicových Listů v Římě, v článku "Mezinárodní souvislosti pražského jara a jeho odkaz pro dnešek" (Mezinárodní politika č. 7/1998) uvádí, že ani v Československu nezvítězil na troskách totalitního režimu západoevropský typ demokracie, ale spíše formace, jež se dá srovnávat s kapitalistickými poměry v 19. století nebo s kapitalismem v jeho předválečné podobě či v jeho lepším "tatscherovském vydání", charakterizovaném - dodávám já - tunelováním bank a podniků, únikem miliardových částek na daních, nájemnými vraždami konkurentů, korupcí, "neznalostí špinavých peněz" a uplatňováním zásady, že v podnikání je dovoleno vše, co není zákonem přímo zakázáno. Představitelé velké části nově nastupující politické garnitury občanské společnosti, orientující se na přechod k tržnímu hospodářství bez přívlastku, se však obávali, že reformní tradice roku 1968 vyzvedne do popředí socialisticky orientované osobnosti, které budou překážet v odstraňování socialistických vztahů. A to byl - vedle řady jiných - hlavní důvod, aby kromě nejrůznějších pokusů o "přepracování" historie Československa podle svých představ potřeby, "vygumování" historie reformního procesu 1968 a jeho odkazu rozpoutali postupně masivní až hysterickou dehonestující kampaň proti dědictví Pražského jara a jeho nositelům, zvláště A. Dubčekovi. S cílem vytěsnit reformní představitele z politického života. Přímo klasický příklad. Když se rozhodovalo o tom, kdo bude předsedou rekonstruované české vlády, večer před rozhodnutím ekonom Věněk Šilhán, zakládající signatář Charty 77, zakládající člen Klubu Obroda a pochopitelně významný reformista a organizátor mimořádného "vysočanského" 14. sjezdu KSČ v srpnu 1968, jakož i zástupce A. Dubčka v době jeho internace a jednání v Moskvě, uléhal ke spánku jako hlavní a snad i jediný kandidát. Ale když se ráno probudil, zřejmě si nestačil ani pořádně protřít oči, bylo vše jinak. Neboť jakési úzké grémium OF, jehož vedení převzal po odchodu V. Havla na Hrad, Petr Pithart, z večera do rána rozhodlo, že předsedou české vlády bude - Petr Pithart. Tato neočekávaná a náhlá změna nutně vyvolává otázku. Kdo pak asi stál za rozhodnutím o této změně? Byl to sám první muž republiky, či dokonce jeho nevlivnější rádce Pavel Tigrid?

Do toho se navíc prosadily obavy nové - zvláště pravicové - politické reprezentace a stoupenců tržního hospodářství - že staré struktury ovládnou hospodářské pozice. Tyto obavy vyvolaly kampaň za vyrovnání se s minulostí, kampaň za debolševizaci. A probleskujícímu hrubému antikomunismu požehnal i V. Havel svým projevem z 21.8.1990... Antikomunismus dostal požehnání a oprávněný požadavek očisty veřejného života se postupně stával účelovým nástrojem politického zápasu. Nálepka "kryptobolševika" se stala cejchem, vypalovaným každému, kdo se postavil proti primitivním frázím pravice o "trhu bez přívlastku".

Na tuto situaci reagoval Dubček v kritickém parlamentním projevu 30.10.1990. Charakterizoval situaci "jako bychom vystoupili z příjemného snění do skutečnosti, která je o mnoho tvrdší, nemilosrdnější a s lítostí musím říci i bezohlednější, nesnášenlivější a někdy i dost nevráživější..." Připomíná původní dobré úmysly povznést naši zemi. "Je ovšem nutné zamyslet se nad tím, do jaké Evropy směřujeme a jakými musíme být sami, abychom se stali rovnoprávnými a plnohodnotnými členy Evropského společenství". Poté zdůrazňuje: "Měl jsem příležitost poznat, co je pro současnou Evropu hlavní a rozhodující. Je to demokracie, chápána nejen jako organizace společnosti a států, ale v daleko hlubším smyslu jako názor na život společné existence jednotlivce a celé společnosti. Demokracii chápou vyspělé evropské země jako shodu lidí, v níž je vyjádřen společný zájem o osud celé společnosti. Proto ji charakterizují takové hodnoty jakými jsou svoboda, tolerance, snášenlivost a samozřejmě lidskost".

Kriticky se vyslovil k separatistickým snahám, národnostní a rasové nesnášenlivosti, politické nevráživosti, pomstychtivosti, nenávisti a psychóze, což nejsou dobří rádcové na cestě do Evropy.

Jako druhý příklad zahraničně politické aktivity zkušeného politika je postoj A. Dubčka k řešení československo-německých vztahů. Když byla V. Havlovi na podzim 1989 udělena cena německých knihkupců, v dopise do Frankfurtu ještě jako

disident m.j. napsal: "Já osobně stejně jako mnozí mí přátelé - odsuzují vyhnání Němců po válce. Považoval jsem to vždy za nejhlubší nemorální čin, který způsobil Němcům, ale snad v ještě větším měřítku Čechům samotným, jak

morální, tak také materiální škody". Když prezident Weizsäcker před vánočními 1989 citoval tento Havlův názor, V. Havel své stanovisko na dotaz televizní moderátorky zopakoval.

Tato jednostranná omluva vyvolala u nás šok a nesouhlas drtivě většiny obyvatel, včetně Občanského fóra. Mimo jiné i proto, že přišla poté, co předseda bavorské vlády Streibl vyzval čs. vládu, aby se za vyhnání omluvila a na německé straně vyvolala očekávání, že se dočkají nějakého odškodnění.

Samozřejmě, že ani Dubček, který naopak varoval před rekriminacemi v mezinárodních vztazích, s touto jednostrannou omluvou nesouhlasil. O jeho politické zkušenosti jako mezinárodně uznávaného politika svědčí i společné prohlášení A. Dubčeka a předsedkyně německého Bundestagu Rity Süßmuthové v průběhu jednání parlamentních delegací v dubnu 1991. Vyzývají v něm všechny čestné a poctivé lidi obou našich zemí a všech zemí světa ke spolupráci a snášenlivosti, aby nastupující generace mohla naplnit dávný sen o sjednocení Evropy:

"Nesmírné utrpení národů našich zemí za minulé války, včetně utrpení a ztráty vlastí těch, kteří byli na obou stranách vyháněni, nebo vysídleni, budiž mementem a výzvou k přátelským vztahům mezi lidmi obou našich států, ke vztahům očištěným od vznášení sporných nároků a naplněným vzájemnou nedůvěrou. Ke vztahům porozumění a naděje, přinášejícím usmíření a rozkvět do srdce Evropy".

Během této návštěvy se Dubček setkal i s W. Brandtem a společné jednání přispělo, po dalších složitých jednáních, v říjnu 1991, k podpisu Československo-německé smlouvy o dobrém sousedství a přátelské spolupráci, i když - pravda nestalo se tlustou čarou za minulostí.

Uvedené příklady však ani zdaleka nevystihují význam a obrovskou zahraniční politickou aktivitu A. Dubčeka jako předsedy Federálního shromáždění. Proto několik základních statistických údajů.

Za dva a půl roku, kdy byl v této funkci, absolvoval více než 25 zahraničních návštěv: Francii, Španělsko, Itálii, Rakousko, Holandsko, Anglii, USA, Kanadu, Spolkovou republiku Německo, Severní Irsko, Austrálii, Nový Zéland, Japonsko, Rusko, Turecko, Norsko, Švédsko, Finsko, Dánsko, Švýcarsko. Tam všude byl přijímán nejvyššími představiteli, s nimiž jednal v zájmu Československa o hospodářské spolupráci, o otázkách demokratické Evropy a dalších problémech. Doma, v Československu, na půdě FS osobně přijal a jako předseda FS jednal s představiteli 36 zahraničních návštěv. Z celkového počtu 56: s maďarským prezidentem A. Gonczem, předsedou poslanecké sněmovny Belgie Ch.F. Nothambem, generálním tajemníkem NATO M. Wörnerem, francouzským prezidentem F. Mitterandem, britskou premiérkou M. Thatcherovou, předsedou Evropské komise J. Delorsem, prezidentem USA G. Bushem, předsedou Evropského parlamentu B. Cresoa, předsedou rakouského parlamentu H. Fischerem, ministerským předsedou Itálie G. Andreottim, mexickým prezidentem Carlos de Cortari, prezidentem polské republiky L. Walesou, prezidentem SRN R. van Weizsäckerem, italským prezidentem F. Cossigou, předsedou španělské vlády F. Gonzálem a řadou dalších osobností.

Se všemi jednal o hospodářské, politické a další spolupráci, o problémech evropské demokracie a dalších otázkách, "zajímajících obě strany". Jeho aktivity výrazně přispěly k posílení kreditu a zahraničně politickému postavení Československa.

Lze však litovat, že - ke škodě naší země - Dubčekovy iniciativy nebyly dostatečně využity, přestože Dubček "otevíral dveře" i tam, kde pro ostatní byly většinou zavřené. Bylo tomu tak hlavně proto, že Dubček odmítal a nesouhlasil s tržním systémem bez přívlastku, že nesouhlasil s lustračním zákonem, neboť porušoval lidská práva a byl v rozporu se zákony, že do poslední chvíle byl proti rozdělení republiky a hlavně, byl představitelem reformního procesu roku 1968, který chtěla pravice, zvláště ODS, vygumovat z historie Československa a jeho představitele vytěsnit z politického života. Proto byly proti Dubčekovi vedeny nejrůznější útoky včetně policejního podrazu s cílem odstavit jej z funkce předsedy Federálního shromáždění.

O přehlíživém postoji V. Havla k A. Dubčekovi a parlamentu vůbec svědčí m.j. i následující skutečnost: Když se V. Havel vydal 19. února 1990, jako prezident na několikadenní triumfální návštěvu USA v čele neobvykle početné čs. delegace, nepovažoval za vhodné zařadit do ní ani A. Dubčeka jako předsedu FS, ani předsedu slovenské vlády, ale jako reprezentanta Slováků si vybral předsedu federální vlády M. Čálfu, dlouholetého funkcionáře Husákova normalizačního režimu, jemuž vděčil za své snadné zvolení prezidentem.

Vyznavači divokého tržního kapitalismu nebyli s to pochopit či uvěřit, že A. Dubček se již "protrpěl" k pochopení tržního hospodářství jako jediné alternativy, avšak s přívlastkem "sociálního". A hlavně, oni nebyli s to pochopit či uvěřit, že A. Dubček chápal politiku jako veřejnou službu, jako ideově orientovanou činnost ve prospěch národa a státu, a že tato služba měla u něho přednost před úzce stranickými hledisky a zájmy.

První náznak příštích protidubčekovských útoků se objevil již v lednu 1990. Jakýsi novinářský elév, který se v roce 1968, kdy byl A. Dubček prvním mužem Pražského jara, teprve "vyklubal" na svět, se ve svém článku, otištěném ve druhém čísle lednových Studentských listů pod šifrou "bob" velice podívoval, jak to, že cenu A. Sacharova za mír obdržel A. Dubček a nikoliv V. Havel, jak on očekával. Neboť podle něj A. Dubček 20 let normalizace úporně mlčel a prý teprve v závěru toto mlčení přerušil "několika exkluzivními rozhovory a na prahu revoluce podpisovou akcí"...(?)

Říká se sice, že nevědomost hříchu nečiní. Na toto mladické fanfarónství mladého autora a předobraz příštích útoků proti A. Dubčekovi rychle reagoval Dubčekův tajemník Oldřich Jaroš v interview, otištěném v únorovém čísle časopisu Evokace.

Jsem přesvědčen, že jako autor tohoto výkladu jsem jednoznačně prokázal, že všechna stará i novější tvrzení o Dubčekově mlčení jsou výsledkem neznalosti nebo záměrnou pomluvou.

S prvním útokem proti Dubčekovi v červnových parlamentních volbách v roce 1990 vyrukovali představitelé politické ministrany s jepičím životem, Liberálně demokratické strany E. Mandler a B. Doležal. Otevřeně vystoupili proti politické dohodě, aby do funkce předsedy Federálního shromáždění byl zvolen A. Dubček. Dubčekova volba do této funkce však byla jednoznačná.

Postoj E. Mandlera a B. Doležala k A. Dubčekovi nepostrádá značné pikantnosti. V listopadových dnech 1989, jako představitelé opoziční skupiny Československé demokratické iniciativy to byli m.j. oni, kdo navrhovali, aby to byl A. Dubček a reformisté spolu s V. Havlem a zástupci opozičního hnutí, kdo povede jednání s vládou L. Adamce o vytvoření vlády občanského soužití. "Na základě kvalifikovaného jednání by taková vláda měla být sestavena nejen z nezkompromitovaných osob dosavadního režimu a zástupců ostatních stran Národní fronty, ale také z představitelů vedení z roku 1968 a především z Občanského fóra v čele s V. Havlem", uvádějí ve svém prohlášení z 26.11.1989. Uběhlo však sotva několik měsíců a z politických lídrů LDS se stali zarytí odpůrci A. Dubčeka, což jim zůstalo i poté, kdy jako politikové totálně selhali. A E. Mandler v následné době představoval nejen "zásadního" kritika A. Dubčeka, aniž by projevil sebemenší zájem o seriózní seznámení s dostupnou dokumentací, ale zároveň se stal náruživým obhájcem a hlasatelem názorů a požadavků sudetoněmeckého landsmanschaftu.

Tak, jak se Občanské fórum i Verejnost proti násilí postupně rozpadaly a čs. společnost se diferencovala a vyhraňovala v četných politických stranách, narůstala i kritika a útoky proti reformistům z roku 1968 a zvláště proti A. Dubčekovi. Uběhlo sotva několik hodin po odjezdu britské premiérky M. Thatcherové z oficiální návštěvy v Československu. Při níž ve vystoupení v parlamentu vysoce ocenila Pražské jaro a A. Dubčeka, když 19. září 1990 poslanec V. Sláma neobyčejně ostře odsoudil Pražské jaro jako "vyřizování účtů červených mezi růžovými" a zpochybnil heslo socialismu s lidskou tvář. Dubčekova reakce na toto vystoupení byla ještě přijata s potleskem. Návrh poslance P. Bratinky z října 1990, podrobit morálně politickému a právnímu zkoumání minulých 42 let, a na něj navazující návrhy a jednání o přijetí lustračního zákona z počátku roku 1991, se staly předzvěstí dalších akcí proti reformistům a Dubčekovi. Lustračním zákonem, odsouhlaseným parlamentem 26.3.1991 přes Dubčekovo varování, byl vypuštěn džín z láhve a z lustraci se stal prvořadý problém.

První velké kolo útoků proti Dubčekovi odstartoval mluvčí prezidenta V. Havla M. Žantovský vykonstruovaným tvrzením z 14.3.1991 o vytváření jakési koalice reformních komunistů z roku 1968 se současnými komunisty a separatisty na Slovensku. A sotva lze věřit, že M. Žantovský vystoupil s tímto obviněním bez vědomí prezidenta. Následuje útok poslance V. Bendy v Mladé frontě Dnes, když označil reformátory z roku 1968 za překážku další demokratizace a na prvním místě jmenoval A. Dubčeka. Do tohoto pravcového "koncertu" se zapojil i poslanec D. Kroupa a zaútočil proti Dubčekovi oživením Biřakova obvinění Dubčeka z údajných plánů na výstavbu koncentračních táborů v roce 1968.

Další kolo zápasu o odvolání Dubčeka z funkce předsedy FS zahájil 23. června 1991 předseda poslaneckého klubu ODS F. Houška dopisem Dubčekovi s výzvou, aby na funkci rezignoval.

Nepovažuji za nutné pokračovat ve výčtu jednotlivých konkrétních útoků proti Dubčekovi a reformistům. Zájemce o tato fakta odkazují na publikaci Huberta Maxy: A. Dubček. Člověk v politice (1990-1992). Já se v dalším výkladu omezím jen na několik nejzávažnějších z nich.

24. června 1991 přinesly Lidové noviny rozhovor jejich moskevského zpravodaje J. Štětiny s maršálem D. Jazovem - ministrem obrany SSSR - k srpnovým událostem roku 1968. Tento rozhovor se konal v den, kdy poslední transport sovětských vojsk, která 20. srpna 1968 zahájila okupaci naší republiky, odjížděl z Československa. Maršál Jazov m.j. opakoval v tomto rozhovoru staré tvrzení, že vojska varšavské pětky "vstoupila" tehdy do Československa na jakési pozvání. A na otázku zpravodaje, zda ze strany sovětské armády nehrozí v současné době převrat proti vedení M. Gorbačova, tuto možnost kategoricky popřel a dodal: "Chápejte, my jsme dnes v takové situaci, v níž není třeba žádného převratu. Vše lze udělat ústavní cestou". A celý svět se za několik dnů přesvědčil o tom, jak si vlastně soudruh maršál tento ústavní postup představuje...

Jako členové Komise vlády pro analýzu událostí let 1967-1970 (A. Benčík, V. Kural i J. Navrátil) jsme ale považovali tentokrát za nutné reagovat na maršálovo tvrzení, že srpnová invaze varšavské pětky do Československa nebyla ozbrojenou intervencí – agresí, ale „vstupem vojsk se souhlasem (čs.) vedení“. Tenkrát jsme ještě v Komisi vlády neměli k dispozici fotokopie autentických "zvacích" dopisů vlastizrádců (V. Biřaka, D. Koldera, A. Indry, A. Kapka a O. Švestky). Měli jsme ale spolehlivě zdokumentováno, že nepatrná skupina tzv. "zvatelů" byla cílevědomě

organizována a podněcována především pracovníky sovětského velvyslanectví v ČSSR či jiných sovětských, resp. východoněmeckých a polských orgánů. A že žádný vedoucí stranický a státní - ústavní orgán Československa pozvání neučinil, ba právě naopak, vojenskou intervenci odsoudil jako agresi.

V našem prohlášení ze 6. července 1991, uveřejněném v Obraně lidu pod titulkem Vážený pane maršále, jsme m.j. vyslovili obavy ze zpochybňování věrohodnosti prohlášení sovětské vlády z prosince 1989 o neopodstatněnosti, jednostrannosti a chybnosti srpnové intervence. A dále jsme uvedli: "Podle vaší logiky nebyla zřejmě okupace Československa fašistickým Německem agresí, nýbrž jen vstupem vojsk. Ani tehdy se přece naše národy nepostavily na ozbrojený odpor, neboť vedení jej považovalo za nesmyslný... obdobně jako naši představitelé před třídvaceti léty. Nevíte, nebo nechcete vědět, že i následující jednání mezi československou a sovětskou stranou probíhala ve stínu tanků, děl a letadel "silnějšího bratra"?

"Je velice znepokojující, když člověk velící jedné ze dvou nejmodernějších armád světa pronáší bez znalosti elementárních faktů z historie natolik kategorické soudy o osudu jiných národů". A není bez zajímavosti - dodávám nyní - že stejný termín jako Jazov (vstup vojsk) používali za druhé světové války Němci: Einmarsch.

20. srpna 1991 - na den přesně 33 let od srpnové intervence 1968, byl celý svět šokován zprávou o pokusu konzervativní skupiny sovětských komunistů o státní převrat, o svržení prezidenta SSSR M. Gorbačova. Všele osmičlenného tzv. Státního výboru pro výjimečný stav byl viceprezident G. Jazov a v seznamu členů tohoto výboru se objevilo i jméno maršála Jazova. Svět byl znepokojen, zvláštní telefonní linky mezi představiteli jednotlivých zemi byly v plné permanentě a zprávy o vývoji situace v Sovětském svazu řadu dní zaplňovaly stránky tisku, obrazovky televizorů i rozhlasové vlny. Díky rozhodnutí prezidenta Ruské federace Borise Jelcina, který se okamžitě postavil pučistům na odpor, se podařilo tento pokus po několika dnech za dramatických okolností, ale bez velkého krveprolití zlikvidovat. M. Gorbačov se mohl znovu ujmout své funkce.

V prvních hodinách a dnech ještě nevyjasněné situace v Sovětském svazu, která pochopitelně znepokojila a rozčeřila politickou hladinu i v Československu, se u nás našel člověk, který se rozhodl využít situace, a jako onen biblický Jidáš zradil svého "Mistra". Ne ovšem za pouhých 30 stříbrných, ale za příslib představitelů čs. pravice, že po odstoupení "Mistra" zasedne na jeho vedoucí postavení. Byl to M. Šútovec, místopředseda představenstva Federálního shromáždění. Využil nejasné situace v nepřítomnosti A. Dubčeka, který odjel do Itálie, aby zde převzal čestné občanství od řady italských měst, a obvinil ho z neochoty svolat okamžitě po zprávě o protigorbačovském puči představenstvo FS k zaujetí stanoviska a ze sympatií k pučistům. V zápětí se k tomuto obvinění připojil poslanec V. Benda s nehorázným tvrzením, v němž onačil tento údajný postoj A. Dubčeka a P. Rychetského za alibismus a opatrnictví ústavních činitelů, v němž prý zjevně kalkulovali s vítězstvím ruských komunistů a s případnou spoluprací s nimi. Navíc se M. Šútovec ve svém vystoupení na tiskové konferenci VPN v pondělí 26. srpna 1991 zmínil o jakési vysoce postavené osobnosti slovenské politiky, která prý si chodila pro instrukce od generálů KGB až do Kyjeva, aniž by však o tom podal sebemenší důkaz.

Jaká je však skutečnost?

V rozhovoru pro Občanský deník z 28. srpna 1991 se M. Šútovec kroutil jako žízala: "Mně se o tom těžko mluví, protože jak víte jsem do této záležitosti sám namočen jako možný kandidát na tento post. Mohu říci jen tolik, že mi pan Dubček dokonale otrávil prázdniny". Ale nejen pan Dubček mu otrávil prázdniny. Občanský deník, Rolnické noviny, Smena, Doma a další tisk přinesly řadu článků, které jednoznačně prokázaly lživost Šútovcova tvrzení a skutečné cíle jeho akce.

Lživost Šútovcova, ale také Bendova tvrzení odhalil vzápětí i místopředseda FS. Zd. Jičínský v Aktualitách slovenské televize, kde prokázal, že o termínu porady představenstva FS k situaci v SSSR bylo rozhodnuto za přítomnosti Šútovce a že nikdo z přítomných žádný dřívější termín nenavrhol. Totéž potvrdil v Mladé frontě Dnes i předseda Sněmovny lidu R. Battěk a potvrdil, že A. Dubček jako předseda FS nic nezanedbal, a přes svůj kritický postoj k Dubčekovi prohlásil, že "z hlediska zájmů společnosti nepocítuje potřebu tuto otázku (tj. odvolání A. Dubčeka) nastolovat".

Nejprůsvětější důkaz o tom, že vystoupení M. Šútovce a V. Bendy byla jen špinavou intrikou čs. pravicových sil k odstranění A. Dubčeka z postu předsedy FS, dodal člen představenstva FS Věněk Šilhán. Svědectví o tom podal i po letech v listopadu 2001 na konferenci k 80. výročí narození A. Dubčeka. Shodou okolností se tehdy v roce 1991 ocitl v Moskvě již v prvních dnech protigorbačovského puče, a to jako člen jedné komise OSN pro hospodářství. Cestou z letiště Šeremetěvo na čs. velvyslanectví potkával kolony tanků a obrněných vozů. Když zjistil, že čs. velvyslanec R. Slánský je kdesi na Dálném východě, spojil se s Prahou, aby zjistil stanovisko čs. politických kruhů, zvláště vedení parlamentu k událostem v Sovětském svazu. A tehdy dostal obsáhlý telegram podepsaný A. Dubčkem. Byl adresován ruským poslancům a prezidentovi Ruské federace B. Jelcinovi do tzv. Bílého domu, centra obrany proti pučistickým politikům, maršálům a generálům. Dubčekův telegram začínal připomenutím roku 1968 a okupace Československa

sovětskou armádou, větou, že ví, co jsou to ruské tanky v ulicích. A končil velice jednoznačně: "Chceme, abyste věděli, že stojíme na vaší straně".

V. Šilhán telegram rychle přeložil a odnesl do Bílého domu jeho adresátům. Když se po několika dnech vrátil do Prahy a dověděl se o špinavých pomluvách A. Dubčeka, byl šokován. Požádal proto o vystoupení v televizi. Po počátečním odmítnutí dostal přece jen možnost vystoupit v živém vysílání, v němž lživé zprávy o Dubčekovi dementoval m.j. i citováním jeho telegramu obráncům moskevského Bílého domu.

Po tomto debaklu protidubčekovského "puče" se (ne) poučená pravice rozhodla vrátit k původní, široce založené kampani proti reformistům, osmašedesátníkům, pod heslem debilševizace. Osobnost A. Dubčeka při tom samozřejmě zůstávala v centru pozornosti. V. Klaus, jako předseda ODS, se dal již koncem srpna 1991 slyšet v Radiožurnálu, že A. Dubček stojí ideologicky na jiné straně "barikády" než většina české a slovenské společnosti a že tudíž není správné, aby stál v čele parlamentu, neboť jej nereprezentuje. Pod heslem debilševizace prosazovala česká pravice všeobecné čistky, skryté pod pojmem lustrace. A osvědčení harcovníci pravice jako typ podléhajících lustraci uváděli A. Dubčeka. Hysterické volání řady pravicových poslanců po nediferencované očistě "debilševizací" dosahovala takové intenzity, že i prezident V. Havel považoval za nutné zchladit jejich hlavy, rozpálené touhou po pomstě a využití debilševizace jako klacku na nepohodlné oponenty. Nakonec však V. Havel lustrační zákon 18. října podepsal, zatímco A. Dubček, poučen již z roku 1969 nešťastným podpisem "prüglpatentu", lustrační zákon podepsat odmítl. Mezitím dalo sobě opět vědět další poslanec ODS, M. Macek, který v rozhovoru s reportéry slovenské Smeny Doma 16. září 1991 zdůvodňoval, proč ODS vyzvala A. Dubčeka k odstoupení. K tomu dodávám, že většina parlamentních stran tuto výzvu ODS odmítla, resp. tento návrh nepodpořila.

U jedné z nejnechutnějších protidubčekovských intrik významně asistoval poradce prezidenta Havla Pavel Tigríd.

21. listopadu 1991 se na Václavském náměstí konal výroční občanský mítink. Moderovala jej známá hlasatelka z roku 1968 Kamila Moučková. Prezident Havel pozval na tento mítink i A. Dubčeka. Když ale chtěl Dubček reagovat na vulgární útok mladého poslance ODS V. Malého na svoji adresu, P. Tigríd mu hrubým způsobem ve vystoupení zabránil. A to i v přítomnosti V. Havla. Vedoucí prezidentské kanceláře sice poté donesl Dubčekovi omluvný dopis, ten ale nebyl nikdy zveřejněn, zatímco statisíce Pražanů byly svědky vulgárního útoku proti Dubčekovi i nekulturního zákroku P. Tigrída.

Útoky a podrazy proti Dubčekovi a reformistům pokračovaly i v následujících měsících. A vyvrcholením protidubčekovského tažení byla ostudná akce Státní bezpečnosti na jaře roku 1992, akce mezinárodních rozměrů, načasovaná k nadcházejícím volbám.

V pozůstalosti Dubčeka tajemníka, O. Jaroše, při jejím pořádání, byl objeven záznam protokolárního výslechu A. Dubčeka orgány ministerstva vnitř z 5.2.1992. Na sedmi stránkách je zde zaznamenána Dubčeka dobrovolná výpověď k událostem roku 1968. Z obsahu: k cílům pražského jara, ke stanoviskům Moskvy a varšavské pětky, k příčinám srpnové intervence, k protiintervenčnímu prohlášení, proč nebyl dán pokyn k ozbrojenému odporu, k důvodům podpisu moskevského protokolu a k dalším otázkám. Je pravděpodobné, že tento výslech a svou výpověď před orgány FMV považoval tehdy A. Dubček za součást širší akce, při níž byla podrobena výslechům celá řada vedoucích činitelů z roku 1968, jako např. V. Bilák, A. Indra a další. Avšak následující události dávají výslechu A. Dubčeka zcela jinou dimenzi.

Koncem května 1992 se konal v Postupimi kongres k problematice německé minulosti a způsobů jejího překonávání. Z české strany se kongresu účastnil historik a člen Komise vlády ČSFR pro analýzu událostí let 1967-1970 V. Kural. A stal se svědkem toho, jak prezident R. von Weizsäcker ve svém vystoupení k německé problematice spontánně připomenul nedávný případ, kdy se pražská policie dožadovala jeho projevů, zřejmě k tomu, aby je použila proti Dubčekovi. Z emotivního vystoupení prezidenta bylo zřejmé, že se cítil velice dotčen, že měl být zneužit k diskriminaci člověka, s nímž se již několikrát setkal a jehož - jak zdůraznil - si velice váží. Vyslovil nepochopení, že člověk, který rozpoznal nutnost reformy, má být nyní podle tzv. lustračního zákona vyřazen z politického života. A doslova řekl, že svět by měl pociťovat vděčnost k reformátorům, kteří iniciovali a podpořili proces, který vedl k osvobození těchto národů z totality, i když pro své přesvědčení - a to je Dubčkův případ - trpěli perzekucí. Stejně stanovisko zaujal i hlavní řečník kongresu, místopředseda SPD W. Thierse, který nechápal, proč člověka, těšícího se nesporné autoritě ve světě i mezi Němci samotnými, se doma snažíme pošpinit, místo toho abychom ho využili k prospěchu své země.

Dubček neměl zatím o celé záležitosti ani tušení. Dověděl se to až z oficiálního diplomatického dotazu německé strany, co znamená žádost Správy Federálního policejního sboru o záznamy projevů prezidenta R. von Weizsäckera, při vyšetřování "oznámení občanů", týkajících se veřejné činnosti čs. představitelů. A pochopitelně - Dubčeka informoval i V. Kural.

Mezitím se vyšetřovatel Federálního policejního sboru pplk. Faltus obrátil na ředitele ČTK Petra Uhla se žádostí o poskytnutí dokumentů k činnosti A. Dubčeka v roce 1968. P. Uhl však jeho žádost kategoricky odmítl a označil ji za provokaci. Předseda vlády M. Čalfa označil sice jeho reakci za nepřiměřenou, ale současně k záležitosti prošetřování A. Dubčeka uvedl: "Nebyla to šťastná záležitost z hlediska federálního ministerstva vnitra. Shodou okolností jde o vyšetřovatele policejního sboru, za kterého jsem se musel již jednou omlouvat v souvislosti s otevřeným dopisem Zdeňka Mlynáře, který byl nařčen z vlastizrady..." A jako autor této stati a člen Komise vlády k tomu dodávám, že jsem měl možnost přesvědčit se o silné protidubčekovské podjatosti pplk. Faltuse při přebírání výsledkových protokolů V. Biřáka, A. Indry a dalších pro potřeby Komise... Rovněž dodávám, že pplk. Faltus dobře věděl, že materiály, které požadoval od ředitele ČSTK jsou uloženy v archivu Komise vlády... A je snadné si domyslet, proč si je nevyžádal zde.

Když se A. Dubček dověděl, že v souvislosti s prověřováním "oznámení občanů", týkajících se veřejné činnosti a projevů některých čs. představitelů, bylo kolem něj jako předsedy Federálního shromáždění a jeho postojů k lustračnímu zákonu zahájeno policejní šetření, pochopitelně vystoupil s kategorickým protestem v rozhovoru pro Tiskovou kancelář Slovenské republiky, který pak přetisklo i Rudé právo z 25. května 1992:

"Začlenění výroků dokonce prezidenta SRN Richarda von Weizsäckera do přešetřování podnětu dává tušit, kam až sahá "práce" FMV, FBIS i Federálního policejního sboru..."

Domnívám se, že kompetentnost příslušníků orgánu by měla sahat až potud, aby se dalo předpokládat, že z vlastní pravomoci věc podávaného podnětu posoudí a bude to kvalifikovat jako akt dalšího řízení vůči ústavnímu činiteli - předsedovi FS nebo hlavě státu jiné spřátelené země... Nedomnívám se, že by takovýto podnět začal bez předběžné konzultace... S potěšením jsem si v tisku přečetl, že ředitel odboru prokurátorského dozoru Generální prokuratury ČSFR, pan Nechanický, se o celé aféře dověděl až z Rudého práva. To také o něčem svědčí..."

V dalším výkladu svého stanoviska bere v ochranu postoj ředitele ČSTK, uvádí některé obdobné případy neopodstatněných zásahů bezpečnostních orgánů a konstatuje: "Domnívám se, že FMV, FBIS nebo Federální policejní sbor zachází příliš daleko, což m.j. vyvolává vážné pochyby o nestrannosti a vnáší obavy do společnosti." V závěru svého vystoupení konstatuje a varuje, že postup proti němu svědčí o tom, kam vývoj směřuje od původní ideje něžné či sametové revoluce. "Jestli něco ohrožuje demokracii a budování právního státu, pak to může být jen kurs těch, kteří opouštějí ideu zrodilší toto hnutí. Působení FMV a FBIS, jestli se opět stane státem ve státě, může být toho předzvěstí". Končil konstatováním, že je jasné, proč si Federální policejní sbor (či spíše jeho šéfové) dovolil proti němu takový postup: "A proč ne. Vždyť za necelé dva týdny jsou volby."

A já k tomu nyní dodávám, že tehdejším ministrem vnitra byl Ján Langoš a jeho prvním náměstkem Jan Ruml...

Protože celý tento nechutný politický podraz proti Dubčekovi se nás, historiků a členů Komise vlády, kteří jsme měli možnost se důkladně seznámit se skutečnou rolí A. Dubčeka v procesu Pražského jara, velice dotýkal, rozhodli jsme se k veřejnému protestu.

V dopise JUDr. Vladimíru Nechanickému, staršímu prokurátorovi GP ČSFR, ze dne 26.5.1992, zveřejněnému pak i v Právu lidu, jsme napsali :

"Vážený pane prokurátore, skupinu historiků z Komise vlády ČSFR pro analýzu událostí let 1967-1970 zaujala zpráva, že Vašemu doзору podléhající vyšetřovatel Federálního sboru pplk. Faltus začal získávat - rozumíme-li správně, bez Vašeho vědomí - materiály o projevech A. Dubčeka v srpnu 1968 v Moskvě. Na takový úřední postup má vyšetřovatel právo a povinnost. Poněkud nás však udivuje, že tato záležitost je formulována tak, že umožňuje, aby veřejnost dedukovala a priori náznak obviňování A. Dubčeka z trestné činnosti. Přitom se podklady hledají v ČSTK. Vyšetřovateli je známo, že jednání L. Brežněva a dalších se zavlečeným Dubčekem v Moskvě, pokud o ně jde, byla tajná, a pokud jsou o nich dílčí zprávy, nemohou být (zejména ne v průkazné, originální verzi) v tiskové kanceláři, nýbrž v moskevském či jiném archivu, nebo ve zvláštním fondu shora uvedené československé komise, což je pplk. Faltusovi dobře známo. Ta však dotázána nebyla, přesto, že její dokumentace, zejména nejnovější materiály, získané v součinnosti prezidentů Jelcina a Havla, některé z požadovaných informací obsahují. Jde např. o záznam "pohovorů" L. Brežněva, A. Kosygina, H. Podgorného a J. Voroncova s A. Dubčekem 23. srpna 1968 a jiné informace, z nichž vyplývá, že Dubček setrval i v Moskvě na odmítání intervence.

S přátelským pozdravem..." (V. Kural, A. Benčík, J. Navrátil, F. Janáček, J. Belda, J. Valenta).

Jakousi tečkou za tímto nechutným příběhem či spíše jakýmsi výchovným pohlavkem pro organizátory protidubčekovského podrazu byla původní zpráva se stanoviskem R. von Weizsäckera pro Právo lidu ze dne 6.7.1992. V této zprávě se uvádí mj., že v rozhovoru s braniborským premiérem Stophem se prezident pochvalně zmínil o předsedovi Federálního shromáždění a doslova řekl: "Dubček rozpoznal nezbytnost reformem a nyní má být za to vyloučen z politického života na základě tak zvaného lustračního zákona".

K dokreslení a k úplnosti celé této záležitosti dodávám bez komentáře: V červnových parlamentních volbách 1992 kandidoval A. Dubček za Sociálně demokratickou stranu Slovenska a byl pak zvolen do funkce jednoho z místopředsedů FS. Ve funkci předsedy FS byl nahrazen Michalem Kováčem, představitelem HZDS.

Přibližně v téže době, kdy v Československu probíhal ostudný špinavý útok pravice za asistence bezpečnostních orgánů proti A. Dubčekovi, Ústavní soud Ruské federace začal zkoumat ústavnost existence a činnosti Komunistické strany Sovětského svazu, nakolik došlo k porušení ústavních principů v protigorbačovském puči, ale také při jeho potlačení prezidentem Ruské federace Borisem Jelcinem. B. Jelcin např. dekretem z 20.7.1991 zakázal činnost "politických stran", tj. KSSS ve státních institucích. A 23.8.1991 podepsal dekret o zastavení činnosti KSSS a konfiskaci jejího majetku. Mezitím se ale, po potlačení protigorbačovského puče, prezident Ruské federace, Ukrajiny a Běloruska dohodli na ustavení Společnosti nezávislých států na místo rozpadajícího se Sovětského svazu. Stalo se tak 8.12.1991. Krátce poté, 25.12.1991, M. Gorbačov rezignoval na post sovětského prezidenta.

Počátkem dubna 1992, při návštěvě prezidenta V. Havla v Moskvě, došlo mezi ním a prezidentem Ruské federace k dohodě o oboustranném poskytnutí dokumentů, objasňujících důsledky činnosti KSSS v Československu, zvláště v období příprav sovětské intervence v roce 1968, ale také pro stávající jednání Ústavního soudu Ruské federace. Žádost V. Havla o splnění tohoto Jelcinova požadavku tlumočil vedení Komise vlády... pracovník Kanceláře prezidenta republiky A. Vondra. Jako člen Komise vlády jsem byl pověřen výběrem těchto materiálů spolu s archivářem Komise J. Beldou. Ve druhé polovině července 1992 je druhý předseda Komise V. Kural spolu s tehdejšími řediteli Ústavu mezinárodních vztahů J. Valentou vezli do Moskvy. Krátce předtím obnovil Ústavní soud – po několikátýdenní přestávce - své jednání. Poslankyně ruského parlamentu a poradkyně prezidenta Jelcina Galina Starovojtovová zde vystoupila mj. s požadavkem, aby k jednání soudu byli jako svědci přizváni vedoucí politici východního bloku a jmenovala A. Dubčeka, W. Jaruzelského a Nadžibuláha: "Dočkali jsme se historického soudního procesu. Obávám se, aby nebyl uzavřen bez prozkoumání zločinné politické práce strany v mezinárodním měřítku... Nejvyšší stranická místa požeňna vpád armád do Maďarska a Československa. Žehnala i zavedení stanného práva v Polsku a afgánskému dobrodružství." Tak zdůvodňovala svůj návrh.

27.7.1992 V. Kural, J. Valenta a čs. velvyslanec v Rusku R. Slánský předali státnímu tajemníkovi Ruské federace G. Barbulisovi a zástupci prezidenta Jelcina S. Šachrajovi dopis V. Havla B. Jelcinovi a soubor dokumentů Komise vlády a současně poděkovali za dokumenty, které B. Jelcin poskytl Komisi vlády... V průběhu jednání s G. Barbulisem a S. Šachrajem, kteří zastupovali B. Jelcina na jednání Ústavního soudu, V. Kural podal výklad k dovezeným dokumentům. Byli naléhavě žádáni, aby přesvědčili A. Dubčeka k účasti na jednání soudu. A. Dubček totiž zpočátku nad svou účastí při jeho jednání značně váhal. Ale po jednání s V. Kuralem a J. Valentou svoji účast na jednání soudu přislíbil. Mezitím vešlo také ve známost, že k jednání soudu byl přizván i bývalý předseda polské vlády (1970 -1980) Piotr Jaroszewicz. Obnoveného jednání Ústavního soudu - po jeho druhém přerušení – se měl A. Dubček zúčastnit počátkem září 1992.

Tragická havárie z 1. září však tento záměr překazila. A o tři dny později - 4.9.1992 - přinesly evropské a světové agentury zprávu, že bývalý polský premiér P. Jaroszewicz a jeho manželka byli v noci z 1. na 2. 9. ve svém bytě brutálně zavražděni a že je nedokázal ochránit ani speciálně vycvičený pes. Jeden ze synů Jaroszewicze prohlásil, že motivem zločinu mohlo být získání dokumentů, které P. Jaroszewicz nechtěl nikdy zveřejnit.

V souvislosti s jednáním Ústavního soudu zaznamenejme ještě jednu podivnou skutečnost. Komise vlády byla někdy počátkem září vyrozuměna Kanceláří prezidenta čs. republiky, že prý dokumenty, které V. Kural předal 17.7. v Moskvě Ústavnímu soudu, byly - podle sdělení Moskvy - jakýmsi "nedopatřením znehodnoceny". Kdosi měl zájem aby se "ztratily". A tak jsme narychlo připravovali nové kopie a prostřednictvím sovětského (ruského) velvyslanectví v Praze - rady Orlova - 28.9.1992 odeslali do Moskvy druhý soubor dokumentů.

Zatím lékaři Na Homolce i A. Dubček sám sváděli poslední zápas o holý život. Během září se podrobil třem operacím. Jeho zranění páteře, hrudníku i vnitřních orgánů však bylo příliš vážné. A tak dne 7. listopadu ve večerních hodinách tento v pravém smyslu toho slova - významný československý politik svůj poslední zápas dobojoval.

Všichni, kdo jsme jej dobře znali, a to nejen doma v Československu, ale také - a zvláště - v zahraničí právem očekávali, že se mu dostane důstojné poslední pocty, že mu bude vypraven státní pohřeb... Bohužel, byli jsme zklamáni. V pátek 13. listopadu 1992 se konalo na ruzyňském letišti krátké rozloučení s ostatky A. Dubčeka bez nejmenšího zájmu oficiální reprezentace Československa. Na letišti se sešlo pár desítek nejbližších přátel a stoupců A. Dubčeka, většinou "osmašedesátníků". Oficiálně se s ním přišla rozloučit jen delegace Federálního shromáždění v čele s Michalem Kováčem, novým předsedou FS. Po minutě ticha a doznění zvuků státní hymny delegace odešla a my ostatní jsme dostali pokyn, abychom opustili plochu letiště. Z haly jsme se pak zaraženě dívali na opuštěnou rakev na katafalku, zahalenou československou vlajkou, než ji naložili do letadla. Kdosi z nás nevydržel napětí i pohnutí a nahlas vykřičel pocit hanby a studu ani ne tak za nás, ale za lidskou a politickou malost české politické reprezentace, za odmítnutí důstojného rozloučení s velkou osobností historie Československa.

Naopak rozloučení s A. Dubčekem na Slovensku bylo více než důstojné. Bylo mezinárodní, evropské. Státního pohřbu, organizovaného slovenskou státní reprezentací 14.11.1992, se zúčastnili představitelé a zástupci téměř padesáti zemí. Politici, zástupci parlamentů, církevní i diplomatické představitelé: předsedkyně německého parlamentu Rita Süßmuthová, předseda rakouského parlamentu Heinz Fischer, početná italská delegace s předsedou senátu Giovaniim Spadoliniem, předseda Socialistické internacionály Piere Mauroy, apoštolský nuncius G. Coppa a další. Výčet slovenských účastníků, představitelů politického, společenského a kulturního života i řady českých účastníků by byl příliš dlouhý, než aby je bylo v této stati možno vyjmenovat. Když se ale ve Slovenském národním divadle za zahraniční osobnosti s A. Dubčekem rozloučil P. Mauroy a H. Fischer, účastníci rozloučení marně čekali ohlášené vystoupení předsedy České národní rady Milana Uhdeho...

A přece... Když nekorunovaný král československých spisovatelů Bohumil Hrabal uslyšel z vídeňského rozhlasu zprávu o smrti A. Dubčeka, ve večerníčku pro svého čtyřnohého přítele Cassia napsal: "...Cassie, z tohoto světa odešel

můj kamarád... o kterém jsem kdysi napsal, že tahem dvou set tun bude vytažen raketou atlas na oběžnou dráhu... Je to první ušlechtilý komunista... Osud a on kraluje teď na oběžné dráze křesťanských i komunistických nebes... a vídeňský rozhlas dnes bude hrát Symfonii Auferstehung, symfonii Titan... jako první rekviem za toho, který nás Cassie předešel... Raketou Apollo byl vynesen na oběžnou dráhu nebes. Auferstehung Symfonie... je ze Sašenky už za života... Titan... A politika je Cassie, osud."

Statistice čtenářů Lidových novin vzaly s uspokojením na vědomí, že se přece jen našel alespoň jeden statečný...

Po rozloučení v Národním divadle doprovodil pohřební průvod ostatky A. Dubčeka na hřbitov ve Slávičím údolí, kde byly uloženy do hrobu po bok jeho manželky. Pozemská pouť Alexandra Dubčeka, největšího Slováka druhé poloviny 20. století a jedné z největších postav historie Československa, zde skončila.

Jedno je tudíž nepochybné. Že jméno Alexandra Dubčeka vešlo již natrvalo do povědomí naší moderní historie jako významného československého i evropského politika a především člověka v politice. Svědčí o tom m.j. skutečnost, že je jeho jménem pojmenována řada ulic, náměstí a škol nejen na Slovensku, ale i v Itálii, že pamětní desky, či dokonce jeho busty nalezneme v italské Botogni, ve španělském Madridu či ve Washingtonu i jinde. A že nejen na Slovensku, ale i v řadě evropských měst se na jeho počest konají pravidelné pamětní dny...

A autor tohoto povídání je konečně poněkud uspokojen, že památce A. Dubčeka a jeho zásluhám o lepší život národů Čechů a Slováků se konečně dostalo v roce 2009, v roce euforických oslav "sametové revoluce" určité satisfakce. Konečně, 16.11.2009, byla na budově bývalého čs. parlamentu, za účasti předsedů obou parlamentních komor, M. Vlčka a P. Sobotky, Dubčekových synů a řady Dubčekových přátel, odhalena pamětní deska A. Dubčekovi, předsedovi Federálního shromáždění z doby sametové revoluce.

Závěrem

svého výkladu k historii Pražského jara, sametové revoluce a jejich významu, jakož i role A. Dubčeka v nich, považuji za vhodné a nutné připomenout ještě jednou, nanejvýš aktuální důvod pro druhé upravené a podstatně doplněné vydání této publikace.

V současné době jsme svědky toho, jak bylo u nás bezostyšně rozkradeno národní bohatství v kuponové privatizaci, jak i nadále bohatí nezřízeně bohatnou a chudí chudnou, jak mizivé procento milionářů či miliardářů rozhoduje o životě většiny národa, kdy mnohamilionové či miliardové korupční aféry jsou zametány pod koberce, kdy hrozí nebezpečí, že velká část obyvatel i v naší zemi se stane „přebytečnou“ a odsouzenou k živoření či k zániku a kdy naše (ne)odpovědná vláda narůstající státní dluhy svými reformami přesouvá na bedra většiny národa, žijící z výsledků své poctivé práce.

Proto jsme považoval za správné a nutné připomenout, že již jednou se naše národy pokusily o vyřešení obdobné situace. Že to bylo Pražské jaro, jehož význam, jehož historii se noví vítězové sametové revoluce 1989 všemožně snažili a snaží vygumovat z paměti a historie našich národů. A že myšlenky a ideály Pražského jara jsou naopak jsou nesmírně aktuální a nosné i pro dnešek.

Já ovšem nevolám po napodobování Pražského jara, ale k přemýšlení o jeho ideálech. Ale nejen k přemýšlení. Je zapotřebí činů, aktivity!!! Jeden z našich významných filozofů, Karel Kosík, nám zanechal tento vzkaz, tento návod k přemýšlení i k aktivitě: „Rok 1968 není nedokonalým a polovičatým předchůdcem pozdějších změn, protože na rozdíl od nich, které se pohybují uvnitř a v rámci vyčerpaného, starého paradigmatu a prodlužují jeho pochybenou životnost, imaginace revolt v Praze a v Paříži byla zábleskem a náznakem paradigmatu jiného. Dějiny jsou u konce, protože tvořivé možnosti starého paradigmatu jsou vyčerpány, jeho imaginace poklesla. Stala se imaginací omezenou. Aby dějiny mohly pokračovat a nezastavily se v katastrofální devastaci planety a lidí, musí v nové imaginaci začít a počít nové paradigma.“

Rok 1968 není uzavřenou minulostí a odbytou záležitostí, ale stále žijou volající a vyzývající přítomností, protože se o takovou imaginaci pokusily“. (Ze záznamu mezinárodní konference z 21. a 22.5. 1993 v Praze: „Praha-Berlín.-Paříž 1968“. Listy, mimořádné vydání, 1993)

Řekli o Dubčekovi a Pražském jaru 1968

"Ale tehdejší pokus byl reálný, protože nebyla jiná možná cesta z totalitního režimu než cesta reformem stávajícího systému. Podstatné je, že nešlo o nějaké kosmetické úpravy, nebo o boje dvou frakcí ve straně o moc, nebo rozdělení funkcí", jak se to dnes často pokoušejí někteří publicisté zkruslovat, ale o reformy, které byly podmíněny geopolitickou situací země a které směřovaly - byť v nevykrytalizované podobě - k pluralitní demokracii, smíšené tržní ekonomice a k různým formám samosprávy.

Tak z roku 1968 vyrostl zárodek nové občanské společnosti, jež se propojila v různých opozičních a občanských iniciativách. Jejich vrcholným výrazem se stala Charta 77, v níž došlo k upřímné spolupráci reformních komunistů, křesťanů, sociálních demokratů, liberálů a dalších skupin a jednotlivých osobností. Tím se také naplnil jeden z důležitých cílů jara 1968, který směřoval k odčinění tragického rozdělení české a slovenské společnosti únorem 1948 na "vítěze" a "poražené". Byla to idea národního smíření a porozumění, kterou v listopadu 1989 vyhlásil Václav Havel a Občanské fórum. Tato idea měla všechny šance být uskutečněna právě po pádu totalitního režimu v listopadu 1989, ale byla pak předčasně opuštěna a nahrazena politikou konfrontace, netolerance a černo-bílého vidění a vedla k opuštění takových morálních hodnot roku 1968, jako byla solidarita, sociální spravedlnost a tolerance".

Jiří Pelikán, v roce 1968 ředitel České televize, poté šéfredaktor římských Listů, v časopise *Mezinárodní politika* (7/98).

"Toto výročí bylo nepohodlné pro vládní skupinu celých 21 let normalizace a zdá se, že teď je opět nepohodlné pro nové vládnoucí, jak na to upozornil ve svém vynikajícím článku Adam Michnik. Je to pochopitelné chování těch, kdo se snaží vytvořit dojem, že před nimi bylo "velké nic", a kdo by proto nejraději chtěli vymazat pražské jaro z našich moderních dějin, nebo je v nově přijatém zákonu utopit ve čtyřicetileté díře "zločinného režimu..."

Zdá se, že u nás toto obelhávání se stává oficiální politikou, posvěcenou nyní dokonce i zákonem."

Jiří Pelikán v článku "*Druhá smrt pražského jara*" (*Rudé právo*, 21.8.1993).

„Dubček je, krátce řečeno, charismatickou osobností. Lidé věřili, že Dubček sám věří tomu, co říká a slibuje, a že za svými sliby bude poctivě stát..."

Především však Dubček říkal to, nač lidé již dlouho v skrytu duše čekali, co již dávno bylo jejich více méně tajným přáním: demokratizace politického a společenského života; ekonomická reforma; větší svoboda projevu; odstranění kádrových diskriminací a preferencí a preferencí - a zvláště pak Dubčekovo "místo proti čemusi bojovat za něco"...

Byl právě tak jako každý jiný jen omylným člověkem...

I když byl pokus o demokratický socialismus u nás zmařen vnějším vojenským zásahem, neubírá to na jeho historickém významu a není vyloučeno, že se podobné pokusy budou jednou opakovat."

Profesor Vladimír Kadlec, v roce 1968 ministr školství, v úvodu své knihy: *Dubček - 1968, (výběr dokumentů)*, vydané redakcí římských Listů, ve spolupráci s Nadací Charty 77, Stockholm, v exilovém nakladatelství Index v Kolíně nad Rýnem v roce 1986.

„Věřím, že tlumočím pocity studentů, když Vám vyjadřují hlubokou úctu a obdiv. Představoval jste první pokus dát socialistickému státu "lidskou tvář", která dovolí více demokracie a svobody a daleko větší integraci idejí, kultur a národů..."

Posuzujeme Vaši činnost osvětleného a vášnivého reformátora jako průkazné svědectví toho, co znamená a co stojí konkrétně a upřímně bojovat za dobro a emancipaci občanské společnosti, za svobodu a plné respektování lidských práv, za toleranci a dialog mezi lidmi.

Vy jste důkazem pro ideu té politiky, která prosazuje politické činitele ne jen jako obchodníky s mocí. Po tolika letech rozčarování a utrpení Vám historie dává za pravdu. Vaše lidská zkušenost pro nás představuje symbol velkého významu a zářivý příklad."

Z pozdravného projevu Elisabetti Molinari, předsedkyně Koordinačního ústředí studentů, při udělování čestného titulu Alexandru Dubčekovi na univerzitě v Bologni, 13. 11. 1988.

* * *

„Navrhuji tímto Alexandra Dubčeka na Nobelovu cenu za mír vzhledem k morální hodnotě a zcela mimořádné roli, kterou sehrál před dvaceti lety i v současné době při obnově své země."

Ze zdůvodnění návrhu na udělení Nobelovy ceny za mír, zformulovaného profesorem historie na univerzitě v Bologni Vera Negri Zamagni, k němuž se v listopadu 1989 připojilo mj. i čtrnáct profesorů univerzity v Perugii.

* * *

„Rok 1968 měl vliv na můj vlastní osud. Jaro přineslo naději, stalo se jedním ze stimulů v práci na mém díle "Přemýšlení". Srpen doslova zničil iluze, aktivizoval moji veřejnou činnost. Totéž se přihodilo mnoha mým přátelům. Hrstka jinak smýšlejících v SSSR čerpala v Pražském jaru sílu k nadcházejícímu dlouhodobému těžkému boji, jehož jedinou zbraní byla "glasnost".

Není možné bez hořkosti přemýšlet o letech bezčasí, které nastaly po bouři roku osmašedesátého. Avšak pod popelem zůstal oheň. Jsem přesvědčen, že "doušek svobody", kterého se Češi a Slováci nadechli v době, kdy byl jejich vůdcem Alexandr Dubček, se stal prologem nynějších nekrvavých revolucí v zemích Východní Evropy a v samotném Československu. Opět nám dávají příklad! Opět se nepřátelé polekali."

Z blahopřání Andreje Sacharova, světznámého atomového vědce a disidenta Sovětského svazu, k udělení ceny A. Sacharosa za lidská práva A. Dubčekovi z 10. 12. 1989.

* * *

„...Slunce vám občas ukázalo svou tvář. Bylo to Pražské jaro 1968...Výjevy onoho odvážného pokusu se nám nesmazatelně zapsaly do paměti a naše neschopnost vám pomoci stále tíží svědomí svobodného světa.

Margaret Thatcherová, ministerská předsedkyně Velké Británie, na 6. společné schůzi Sněmovny lidu a Sněmovny národů ČSR 18. 9. 1990 při oficiální státní návštěvě.

* * *

„Politický význam osobnosti Alexandra Dubčeka v těchto dvou měsících (po dubnu 1968 - BA) vzrůstá závratnou rychlostí, což zjevně překvapuje jeho okolí i jeho samotného a nepochybně také vládce v Kremlu. A je opravdu čemu se divit: aby se tajemník komunistické strany po dvaceti letech její totalitní diktatury stal charismatickým vůdcem celonárodního demokratického a humanitního hnutí - to se ještě v dějinách komunismu nikdy a nikde nestalo...“

Myslím, že hlavní, nejpodstatnější příčinou celonárodní podpory Alexandra Dubčeka je něco docela jiného: Dubček svým ideálům věřil. Byl věřícím vládcem v době, kdy celý národ se plně oddával potřebám víry. Lidé neomylně vycítili, že Dubček věří - a on právě tak cítil, že lid věří. Proto věřil lidem a myslím, že hluboce a upřímně. A oni věřili jemu... Myslím, že z celého stranického vedení byl Dubček nejméně autoritářský... Nepatří k lidem, které moc fascinuje, není také z těch, kdo by moci využívali pro své osobní výhody. A co je politicky v této souvislosti snad vůbec nejdůležitější: pro Dubčeka není moc vhodným nástrojem k tomu, aby se do života společnosti promítly komunistické ideály jím zastávané.“

Zdeněk Mlynář, v roce 1968 tajemník ÚV KSČ, ve své knize: *Mráz přichází z Kremlu. Mladá fronta, Praha 1990, str. 137 n.*

„To jediné, co lze Dubčekovi vyčítat, je skutečnost, že se silněji neopřel o reformátory a většinu obyvatelstva a dostatečně rychle a energicky nepostupoval proti starým stalinským, o své pozice se strachujícím reakcionářům.“

U Dubčeka se ale musí vysoce ocenit, že nikdy nebyl ochoten odejít od principů, s nimiž jednou v Akčním programu souhlasil, a ani pod nejsilnějším sovětským tlakem nepomýšlel na to, aby získané svobody stalinsky omezil. Ani po obsazení neodvolal, raději se vzdal své mocenské funkce, než aby jako například Černík a mnozí jiní prováděl ponižující a neúctnou sebekritiku.“

Profesor Ota Šik, do srpna 1968 místopředseda čs. vlády, ve své knize: *Jarní probuzení a skutečnost. Mladá fronta, Praha 1990, str. 268.*

„...Pražské jaro roku 1968 bylo až do té doby nejpropracovanějším pokusem reformovat stalinský režim. Říká se nám dnes, že to bylo marné, protože socialismus s lidskou tváří neexistuje a nemohl existovat. Možná, ale my jsme měli historickou šanci a nemohli jsme se s dobrým svědomím nepokusit se jí využít...“

Československo tehdy mělo všechny podmínky, aby svůj demokratický program uskutečnilo. Jediné, co nemělo, bylo schválení z Moskvy, která pak celý ten program zničila, Československo a Evropu uvrhla do dvacetileté, tzv. normalizace...“

Profesor Eduard Goldsticker - v roce 1968 předseda Svazu čs. spisovatelů, prorektor UK a poslanec ČNR, od r. 1969 v exilu - na mezinárodní konferenci: *Praha-Berlín-Paříž 1968. Listy, mimořádné vydání 1993, str. 27 n.*

* * *

„...za předpokladu, že porozumíme, co je dominantní paradigma moderní doby, v těchto souvislostech se rok 1968 ukazuje jako heroický pokus, který zpochybnil nikoliv ty či ony formy vládnutí, ty či ony způsoby vlastnictví, ale samo dominantní paradigma moderní doby...“

Rok 1968 není nedokonalým a polovičatým předchůdcem pozdějších změn, protože na rozdíl od nich, které se pohybují uvnitř a v rámci vyčerpaného starého paradigmatu a prodlužují jeho pochybenou životnost, imaginace revolt v Praze a Paříži byla zábleskem a náznakem paradigmatu jiného...“

Rok 1968 není uzavřenou minulostí a odbytou záležitostí, ale stále živou volající a vyzývající přítomností, protože se o takovou imaginaci pokusily.“

Profesor Karel Kosík - v roce 1968 profesor Filozofické fakulty UK, v roce 1993 pracovník Akademie věd ČR - ve vystoupení na mezinárodní konferenci: *Praha-Berlín-Paříž 1968 (Praha 21.-22.5.1993). Listy, mimořádné vydání 1993, str. 29 n.*

* * *

„Rok 1968 byl druhou velkou krizí komunismu jak v Československu, tak v Polsku, na politické scéně se objevila hnutí a ideje, které se už naprosto nehodily do jazyka komunistické ortodoxie. Byla to demokratická hnutí, demokratické ideje, které odmítaly totalitní řád, přestože svůj protest formulovaly jazykem "socialismu s lidskou tváří". Reakce na tento tlak zdola byly v obou zemích různé. V Československu se ujali slova straničtí reformátoři...“

Alexandr Dubček, vůdce československých komunistů a symbol Pražského jara, zosobňoval naději na demokratický vývoj, na reálný pluralismus, na pokojnou cestu k právnímu státu a občanským svobodám...“

Objevila se však nová kategorie, kategorie „neušpiněných opatrníků“. Ti ve světě politických konfliktů po celá léta prostě neexistovali... Jiní každý den riskovali a putovali do vězení, zatímco ti "neušpinění opatrníci" bezpečně fungovali v oficiálních, legálních strukturách...“

Je třeba se zeptat, zda jejich "čistota" nespočívala náhodou v oportunismu, ve zbabělém vyhýbání se konfliktním situacím...“

Adam Michnik, jeden z nejznámějších polských disidentů, šéfredaktor časopisu *Gazetta Wyborcza* a poradce prezidenta Lecha Walesy v článku: *Nepohodlné výročí. Listy č. 4/1993, str. 32.*

* * *

„Myslím, že nyní už by mělo být jasné, že potlačení "pražského jara" se stalo Pyrrhovým vítězstvím pro všechny, kteří zůstávali na pozicích přežití minulosti...

Kdyby tehdejší vládcí Sovětského svazu a dalších zemí Varšavské smlouvy byli zásadověji a s větší prozíravostí zhodnotili československé obrodné hnutí v roce 1968 a ještě i 1969, vypadaly by možná jinak i společensko-politické procesy v naší zemi i přeměny u východoevropských sousedů, ba i po celé Evropě a ve světě...

"Akční program" a oživení politického a ideového pluralismu polekaly ve vedoucích kruzích ty, kteří nebyli schopni vystoupit ze sektářského rámce...

Maličký Československo přineslo obrovský vklad do světové kultury. I v politických dějinách mu náleží důstojné místo spjaté s hrdinstvím Husa, Žižky a jeho druhů. Cožpak za "pražského jara" nepodali Češi a Slováci podobný důkaz svobodného myšlení a odmítnutí zkonstatěných pořádků a zastaralých dogmat?"

Michail Gorbačov, bývalý generální tajemník ÚV KSSS, ve své knize: *Žizň i reformy: Novosti, Moskva 1995*.

* * *

„Myslím, že tento odvážný pokus o "socialismus s lidskou tváří", o symbiózu sociální spravedlnosti s demokracií, se právě v této středoevropské zemi neodehrál náhodou. Kulturní, duchovní a ekonomický potenciál Československa, vaše humanistické a demokratické tradice, podle mého názoru umožnily, aby podobné úsilí nezůstalo jen "čirou utopií", jak si to dodnes myslí někteří politologové a historici...

Oceňoval jsem a nadále vysoce hodnotím oddanost tvůrců Pražského jara demokratickým a humanistickým hodnotám a jejich odvalu definitivně skoncovat se všemi zkonstatěnými stereotypy."

Michail Gorbačov, bývalý generální tajemník ÚV KSSS, v odpovědi na anketu časopisu *Listy: Co byl rok 1968. Listy č. 3/1998, str. 15*.

* * *

„Celý rok 1968 byl pozoruhodný, avšak v mých vzpomínkách je jako jediná z tehdejších událostí, která byla nadějná, uchováno Pražské jaro...

Být Čechem nebo Slovákem, byl bych na ten rok hrdý. I když šance na úspěch byla minimální, svoboda se prosadila. To, že byla posléze potlačena, činí pokus ještě výmluvnějším; tanky Varšavské smlouvy jen ilustrují sílu protestu a touhu hledat nové cesty...

Ještě jedna vzpomínka je živá - vzpomínka na samozřejmou lidskost, na prosté lidské city Alexandra Dubčeka. Jistým způsobem ztělesňoval naději i beznaděj tehdejší situace.....ale Praha roku 1968 mne přímo nutí přemýšlet o moci bezmocných. Vždyť právě v těch vzrušujících, nadějných překypujících měsících se zformovala elita, která vedla Československo ke svobodě po památných Vánocích 1989."

Lord Ralf Dahrendorf, významný britský sociolog, v odpovědi na anketu časopisu *Listy: Co byl rok 1968. Listy č. 3/1998, str. 13*.

* * *

„V osmašedesátém roce podali Češi a Slováci jeden ze svých největších výkonů v dějinách. A obstáli nikoli proti hrozcivému se komunismu a jeho říši, ale proti jeho dosud silné, brutální, brežněvovské podobě. Že se nevzdali a podlehlí obrovské moci teprve když vyčerpali všechny existující možnosti, je jen potvrzením předchozího.

Tvrzení, že Dubček a jeho okolí se provinili tím, že nezajistili mocenské prostředky své politiky, je nesmysl. K sovětské invazi došlo právě ve chvíli, kdy se zdálo, že si konečně mohou tyto prostředky zajistit a že tomu už nemůže nic zabránit.

Pokus vzít národu hrdost na jeden z nemnoha světlých okamžiků jeho dějin je zločin, motivovaný jenom mocenskými zájmy. A jako takový ho dějiny zařadí."

A. J. Liehm, československý spisovatel žijící ve Francii a vydavatel novin "*Lettre Internationale*", v odpovědi na anketu časopisu *Listy: Co byl rok 1968. Listy č. 3/1998, str. 19 n*.

„Sovětská intervence v roce 1968 zdůraznila programový a politický konflikt československého a sovětského socialismu, vytvořila v Československu zkušenou socialistickou opozici, která se stala součástí sil soustředěných kolem Charty 77. Představitelé občanské politiky se proto obávali, že tradice 1968 vyzvednou do popředí osobnosti orientované socialisticky a vytvoří situaci, která znemožní odstranění socialistických vztahů. Výsledkem byl útok proti dědictví Pražského jara, proti jeho programům, a interpretace Pražského jara jako pouhého střetnutí různých komunistických frakcí...

Západní mocnosti, které zrovna vedly jednání s Moskvou o evropských dohodách a odzbrojovacích smlouvách, neměly zájem na vyostření vztahů s SSSR. Praha tak byla zahraničně politicky značně izolována, sympatie veřejnosti na Západě i Východě tuto izolaci nemohly kompenzovat. Možnost předejít intervenci... poskytovaly pouze dalekosáhlé ústupky Sovětům. Znamenaly ovšem konflikt s čs. společností a konec reformního vývoje. "Opatrný" a "neobratný" Dubček projevil pozoruhodnou houževnatost v tom, jak se bránil jít touto cestou...

K pozitivnímu hodnocení Pražského jara by nám však mělo postačit, že jako málokterá událost našich národních dějin symbolizuje ve vědomí současníků, zejména Evropanů a Severoameričanů, vůli po svobodě a po důstojném životě v demokratické společnosti.

Profesor Michal Reiman, historik, v článku: Rok 1968, co s ním. Literární noviny č. 27 - 8. 7. 1998.

* * *

Pražské jaro 1968. Pro západní veřejnost jakékoli politické orientace zůstává významným symbolem české demokratické tradice.

Pražské jaro 1968 totiž nezačíná 5. ledna nástupem Dubčeka a nekončí okupací 21. srpna. Bylo to vyústění procesu emancipace společnosti, kterému nelze porozumět bez jeho kulturního zázemí...

Proto je dnešní opomenutí či opovržení tímto procesem ještě nesmyslnější a viděno ze západu, ještě nepochopitelnější... Je tedy scestné hodnotit události roku 1968 pouze jako politické experimenty odsouzené k neúspěchu.

Francouzský politolog, profesor Jacques Rupnik na mezinárodní konferenci kroku 1968 v Paříži. Týden, č. 33/10. Srpen 1998, str. 40 n.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY a PRAMENU

Bauer, J.: V. Havel. Necenzurovaný životopis. Nakl. Ottovo, Praha, 2002.

Bartuška, V.: Polojasno... Nakl. XYZ, Praha 1990.

Benčík, A.: Rekviem za Pražské jaro. Tempo, Třebíč 1998.

Benčík, A.: Obrazy historie z petřínského bludiště. In: Soudobé dějiny č. 3-4/2002, s.620n.

Benčík, A.: V chapadlech kremelské chobotnice. Mladá fronta, 2007.

Benčík, A.: Alexander Dubček - velký člověk v politice. In: A. Dubček v slovenskej s českej tlači, B. Bystrica 2007, s. 21 n.

Benčík, A.: Pražské jaro - A. Dubček a jeho kritikové. In: XV. letní škola historie. UK 2003, s. 111n.

Benčík, A.: Alexander Dubček v mezinárodní politice (1988-1992), In: XVII. letní škola historie, UK, 2005, s. 53n.

Benčík, A., Domaňský, J.: 21. srpen 1968, Tvorba, Praha 1990.

Benčík, A., Navrátil, J., Paulík, J.: Vojenské otázky československé reformy 1967 -1970, ÚSD A VČR a Doplněk, Brno.

Benčík, A., Paulík, J., Pecka, J.: Vojenské otázky československé reformy 1967-1970.

Srpen 1968-květen 1971. ÚSD AV ČR, Doplněk, Praha-Brno 1999.

Biľák, V.: Pravda zostala pravdou. Pravda, Bratislava 1971.

Cesty k novemburu 1989. Aktivita A. Dubčeka. Spoločnosť A. Dubčeka - Nová práca - Bratislava 2000.

Československo roku 1968. 1. díl: Obrodný proces. Kolektiv autorů: V. Kural, J. Moravec, F. Janáček, J. Navrátil, A. Benčík. Nakladatelství Parta, Praha 1993.

Československo roku 1968. 2. díl: Počátky normalizace. Kolektiv autorů: M. Bárta, J. Belda, O. Felcman, V. Mencl. Nakladatelství Parta a Ústav mezinárodních vztahů, Praha 1993.

Čas demokratické iniciativy, 1987-1990. Sborník dokumentů. Nadace demokratické

Iniciativy pro kulturu a politiku, Praha 1993.

Československá cesta k demokracii. Chronologie událostí 1985-1989. Čs. dokumentační Středisko, o.p.s., ÚSO AV ČR, Praha 1999.

Dubček známy, neznámy. Nakl. Prospero, Bratislava 1998.

Dubček, A.: Naděje umírá poslední. Svoboda - Libertas, Praha 1993.

Edice: Prameny k dějinám čs. krize v letech 1967-1970. ÚSO AV ČR a Doplněk Brno.

Hanzel, V.: Zrychlený tep dějin. Reálné drama o deseti jednáních. OK Centrum edice Nadace Fondu demokratických iniciativ ČSFR, Praha 1991.

Havel, V.: Dálkový výslech, Melantrich 1989.

Havel, V.: Prosim, stručně. Gallery 2006.

Hejzlar, Zd.: Praha ve stínu Stalina a Brežněva. Práce, Praha 1991.

Horáček, M.: Jak pukaly ledy. Ex libris, Praha 1990.

Hübl, M.: Cesty k moci. Naše vojsko, Praha 1990.

Charta 77, 1977-1989. Dokumentace. Čs. středisko nezávislé literatury, Scheinfeld Schwarzenberg a Archa, Bratislava 1990. Uspořádal: Prečan, V.

Idea Československa a Střední Evropa. Doplněk a Konvoj, Brno 1994-95.

Kaiser, D.: Disident V. Havel. 1936-1989. Paseka, Praha 2009.

Kokošková, Zd., Kokoška, St.: Obroda. Klub za socialistickou přestavbu. Dokumenty. ÚSD AV ČR, Maxdorf, 1996.

Krejčí, O.: Proč to prasklo, Trio, Praha, 1991.

Kusý, M.: Eseje, Archa, Bratislava 1991.

K vývoji sovětské politiky vůči státům Varšavské smlouvy. Dokumenty a materiály 1989-1990. Čs. dokumentační středisko, o.p.s. a ÚSD AV ČR, Praha 1999.

Laluha, I.: Alexander Dubček, politik a jeho doba. Nová práca, Bratislava 2000. Lorenc, A.: Ministerstvo strachu... Tatrapres, Bratislava 1992.

Lorenc, A.: Dešifrovaný svet. Vyd. Forza, a. s. 2000.

Maňák, J.: Čistky v Komunistické straně Československa 1969-1970. ÚSD AV ČR, 1997.

Maxa, H.: Alexander Dubček. Člověk v politice. Kaligram Bratislava, Doplněk Brno, 1998.

November 1989 a Slovensko. Chronologie a dokumenty (1985-1990). Bratislava, 1999. Editor: Žatkuliak J.

Otáhal, M.: Opozice, moc, společnost, 1969-1989. ÚSD AV ČR, Maxdorf 1994.

Paměti V. Biřáka. Unikátní svědectví ze zákulisí KSČ. II. díl. Agentura Cesty, Praha 1991.

Pauer, J.: Pohled na osmašedesátý z druhé strany. In: Historie a vojenství č 6/91, s.168n.

Pithart, P.: Osmašedesátý. Index Köln 1980, Rozmluvy, Praha 1990.

Pithart, P.: Devětaosmdesátý. Academia, Praha 2009.

Plevza, V.: Vzostupy a pády. Gustáv Husák prehovoril. Tatrapres, Bratislava 1991. Praha - Washington - Praha. K vydání připravil: V. Prečan, Praha 2004.

Suk, J.: Občanské fórum. Listopad-prosinec 1989, 1. díl- události. ÚSD AV ČR, Doplněk, Brno 1997.

Suk, J.: Občanské fórum. Listopad-prosinec 1989, 2. díl - dokumenty. ÚSD AV ČR, Doplněk, Brno 1998.

Suk, J.: Labyrintem revoluce. Prostor 1998.

Suk, J.: K prosazení kandidatury V. Havla na úřad prezidenta v prosinci 1989. In: Soudobé dějiny č. 2-3/1999, s. 346n.

Šimon, B.: Klobouk od Brežněva. Periskop, Praha 1997.

Tigríd, P.: Kapesní průvodce inteligentní ženy po vlastním osudu. Odeon, Praha 1990.

Verejnost proti násilí. Občianské fórum. Nadácia M. Šimečku, Bratislava 1999.

Vrabec, V.: Vybočil z řady. Medailon J. Smrkovského a doby v níž žil. Naše vojsko, Praha 1991.

ČASOPISY

Dějiny a současnost č. 2-3/1999.

Lidové noviny, roč. 1989.

Listy, ročníky 1971-1989.

Listy, mimořádné vydání: Praha - Berlín.

Listy č. 4/1993, č.4/1995, č. 1/1998, č.3/1998.

Literární týdeník č. 3/1992.

Mladá Fronta - Dnes.

OS - Fórum občianskej spoločnosti č. 8 a 9/1998.

Praha - Berlín - Paříž 1968. Záznam mezinárodní konference 21.-22.5.1993 v Praze. In: Listy. Mimořádné vydání 1993.

Právo lidu.

Právo.

Proměny politického systému v Československu na přelomu let 1989 – 1990 In: Mimořádné číslo Listů, Praha 1995.

Rudé právo.

Soudobé dějiny č. 1/93, č. 2-3/1995, č. 2-3/1999, č. 3 a 4/2000, č. 1 a 2-3/2002, č.4/2004.

Svědectví č. 87/1989.

Výber z domácej a svetovej tlače. Mimoriadne číslo za I. štvrtok 1969

JMÉNA DŮLEŽITÝCH ÚČASTNÍKŮ DĚJE

Benda Václav
 Janouch František
 Jelcin Boris
 Krejčí Oskar
 Kusý Miroslav
 Liehm Antonín
 Lomakin
 Longo Luigi
 Lorenc Aloís
 Mitterand Francois
 Occhetto Achile
 Slavík Václav
 Šabata Jaroslav
 Vondra Alexandr
 Von Weizsäcker Richard

OBSAH

Proč druhé vydání Utajované pravdy (upravené a podstatně doplněné) 1/I
 I - Pražské jaro a srpnová intervence 19685/I

II - "Zápas o pojetí normalizace" (srpen 1968 - srpen 1969)	19/I
III - Akce "Bříza" začíná.	10/II
IV - Ohlas Dubčekova dopisu Federálnímu shromáždění a SNR.....	1/III
V - Nová dimenze akce "Bříza" a orgie StB.....	9/III
VI V záblescích Gorbačovské "perestrojky"	17/III
VII - Dubček, Dubček, Dubček	7/IV
VIII - Alexander Dubček a Václav Havel v předvečer sametové revoluce 1989 (Soupeři či partneři).....	1/V
IX – Samet? Ano, ale dost postříkaný.....	1/VI
X Alexander Dubček, předseda Federálního shromáždění.....	1/VII
XI – Závěrem.....	15/VII
XII - Řekli o Dubčekovi a pražském jaru 1968	16/VII
Seznam použité literatury a pramenů.	22/VII
Plná jména důležitých účastníků děje.....	24/VII
Obsah.....	24/VII

Připravil: JUDr. O. Tuleškov

+++++

Vydalo Křesťanskosociální hnutí ve spolupráci s Nezávislou skupinou Věrní zůstaneme, Kruhem občanů ČR vyhnaných v r. 1938 z pohraničí a Českým národním sdružením jako svou 389. publikaci určenou pro vnitřní potřebu českých národních organizací, Praha, listopad 2011

Webová stránka: www.ceskenarodnilisty.cz E-mail: vydavatel@seznam.cz

+++++

PhDr. Antonín Benčík, CSc.:

Alexander Dubček a Václav Havel v podvečer Sametové revoluce 1989 (Soupeři či partneři?)

v.

VIII.

Alexander Dubček, první muž a charismatická osobnost reformního procesu Pražského jara 1968, byl po návratu z triumfálního pobytu v Itálii v listopadu 1988 - kde mu byl na nejstarší evropské univerzitě v Bologni za jeho politickou aktivitu, obranu Pražského jara a lidských práv, udělen čestný titul Doktor honoris causa - okamžitě postaven pod přísnou kontrolu orgánů StB. A když vzápětí po jeho návratu přijel do Československa na oficiální návštěvu francouzský prezident Francois Mitterrand, bylo tomuto hostu umožněno setkání s českými disidenty. V. Havlem, J. Dienstbierem, M. Hájkem a dalšími, ale současně byl čs. vedením požádán, aby nevyžadoval setkání s A. Dubčekem. Francois Mitterrand sice žádosti prezidenta G. Husáka a prvního tajemníka ÚV KSČ M. Jakeše vyhověl, ale v rozhovoru s G. Husákem neopomenul zdůraznit: „Jeho jméno, protože se zúčastnil událostí v roce 1968, má u nás ohromný zvuk“. A zřejmě proto také na jeho popud, či alespoň s jeho souhlasem, navštívila skupina novinářů z jeho doprovodu A. Dubčeka, který jim poskytl - a to před zraky estébáků - rozsáhlé interview. To byla pro Dubčeka velká satisfakce. Další satisfakci pro něho představovala zpráva o tom, že na zasedání ÚV KSČ ve dnech 15.-16.12.1988 byl z jeho předsednictva „uvolněn“ starý černý havran posrpnové normalizace, krákorající vždy podle not zesnulého Brežněva, vlastizrádce Vasil Bil'ak. Pro A. Dubčeka byla tato zpráva dalším impulsem pro jeho narůstající protinormalizační aktivitu. Došlo i ke vzájemnému sblížení obou hlavních postav odporu proti režimu, A. Dubčeka a V. Havla. Jedním z podnětů pro toto sblížení byly poslední události a ohlas na brutální potlačení pietního shromáždění a

dalších akcí opozičních skupin k 20. výročí sebeupálení Jana Palacha v roce 1969, probíhající na Václavském náměstí v Praze ve dnech 15.- 20.1.1989. Perlustrace, zatýkání, výslechy, vyvážení účastníků daleko za Prahu, kde byli ponecháni vlastnímu osudu. To vše se dělo za používání obušků, psů a vodních děl, tisíců příslušníků SNB, StB a LM. Takový byl „kolorit“ těchto akcí. Avšak nikoliv proto, že by účastníci těchto pietních akcí někoho ohrožovali zbraněmi či dokonce že by hrozili bombami, ale jenom proto, že položením květin u sochy svatého Václava na Václavském náměstí v Praze, či na hrobě Jana Palacha ve Všetatech chtěli uctít jeho památku. A již 16. ledna byl zadržen a zatčen - vedle řady dalších představitelů opozičních skupin - i Václav Havel, první muž Charty 77. Následovalo inscenování procesů a v jednom z nich byl V. Havel Obvodním soudem pro Prahu 3 odsouzen k devítiměsíčnímu vězení. Součástí nástrojů a metod normalizačního vedení Jakeše a Husáka, vedle obušků, psů, vodních děl a vězení, bylo zvláštní opatření, přijaté 14. února 1989 Parlamentem ČSSR, namířené proti rozšiřování nepovolených tiskovin, umožňující trestní stíhání i za „nepovolená veřejná shromáždění“. Brutální potlačení pietních akcí ve dnech tzv. „Palachova týdne“ (15.-21.1.1989) vyvolalo totiž vzrůstající projevy odporu nezávislých opozičních skupin, ale i širší veřejnosti, zvláště kulturní a vědecké veřejnosti a jednotlivců doma i v zahraničí. Kardinál Tomášek zaslal již 20. a 25. ledna dva protestní dopisy předsedovi vlády L. Adamcovi. Nově vzniklé nezávislé hnutí kulturních a vědeckých pracovníků zaslalo L. Adamcovi 26. ledna protestní prohlášení, podepsané 692 osobami neoficiální kultury a vědy, k nimž se postupně připojovali další a další. Jejich počet přesáhl několik tisíc. Ze zahraničních osobností uvedu alespoň sovětského atomového vědce akademika A. Sacharova a jeho manželku Jelenu Bonnerovou, či světoznámého amerického dramatika Arthura Millera. V článku, uveřejněném ve druhém čísle samizdatových Lidových novin z února 1989, A. Miller mimo jiné píše, že účastníci pietních akcí nebyli rozhátni proto, že by někoho ohrožovali, ale že vězňatelé V. Havla se i jeho uvězněním snaží chytout do sítě dým, který se při upálení Jana Palacha rozevlál po obloze.

Ani A. Dubček nezůstal pochopitelně stranou. Již 10. února 1989 píše další z řady dopisů Jakešovi a Husákovi s protestem a doporučuje: „Jestli chcete ještě něco udělat, radím vám, abyste začali propuštěním Havla“. Vzápětí poskytl redaktorům samizdatových Lidových novin J. Dobrovskému a V. Mlynářovi rozsáhlé interview, neboť podle úvodního slova redaktorů jméno A. Dubčeka bylo jedním z hesel „lidí, volajících po svobodě a demokracii nejen při manifestacích 21. srpna a 28. října minulého roku 1988, ale i při událostech v pražských ulicích 15. až 20. ledna roku letošního“. A. Dubček v odpovědích na otázky redaktorů charakterizoval lednové akce a demonstrace „dětí srpna“ proti dvacetileté „normalizaci“ jako oprávněné. Odsoudil násilí proti demonstrantům, neboť „násilí není řešení“.

Vyslovil souhlas s protesty veřejnosti proti zatýkání i ochotu podepsat protest kulturních a vědeckých pracovníků. A když mu byla položena otázka „na tělo“ o jeho postoji k nezávislým politickým skupinám v roce 1968, mohl s klidem popravdě odpovědět, že navzdory časté kritice přistupoval i k hodnocení takových skupin jako byl KAN či K 231 diferencovaně, neboť i v nich bylo mnoho lidí, hledajících své místo v socialistické společnosti a že v žádném případě nedovolil ani proti nim administrativní represivní zásahy. A sebeupálení Jana Palacha hodnotil jako akt protestu a beznaděje proti tehdejšímu událostem, současně ale uvedl, že sebezníčení nepovažuje za řešení. Pokud se ho ptali na postoj k demagogickým projevům současného vedení o jejich ochotě k

demokratizaci a společnému dialogu, vyslovil absolutní nedůvěru. Protože podle něj nelze mít důvěru k lidem, jejichž jménem bylo reformní vedení v srpnu 1968 zatýkáno a proto: „Cesta k nové revoluční socialistické obrodě v KSČ a společnosti je nevyhnutelná“.

Dubčekova protinormalizační aktivita byla v posledních dvou letech 1988-1989 opravdu všestranná, odpovídající jeho postavení bývalého charismatického prvního muže Pražského jara a muže, který si získal i nyní veliký mezinárodní ohlas a uznání. To bylo nuceno uznat - chtě-nechtě - i nynější jakešovsko-husákovské vedení, jak se ukáže dále.

Dubček se nebál riskovat, a jak dokazují i záznamy StB, která ho hlídala na každém kroku, přijel do Prahy již během „Palachova týdne“, aby zde ve dnech 19.-20.1.1989 jednal s představiteli opozičního klubu Obroda a dalšími bývalými reformátory o situaci a úkolech protinormalizačního hnutí.

První úvahy a pokusy o ustavení další nezávislé iniciativy, politického Klubu Obroda 68-88 se datují březnem 1987. A jak již sám název naznačuje, členové této iniciativy, její zakladatelé a členové, byli vesměs bývalí reformisté, kteří byli Husákovým režimem po roce 1969, po prověrkách vyhnáni z KSČ a z pracovišť a postaveni do role neplnoprávných občanů. K lopatám, do kotelen, k bagrům, k mytí oken a tak podobně. Veřejnosti se poprvé představili svým "Stanoviskem k 20. výročí ledna r. 1968" z ledna 1988 a v dubnu 1988 informací o prohlášení k 20. výročí zveřejnění Akčního programu KSČ. V té době představovali již početnější, více jak 60 člennou aktivní skupinu. Na podzim 1988 bylo rozhodnuto o jejím přejmenování na "Klub za socialistickou přestavbu Obroda", o jeho organizaci, úkolech, časopisu „Dialog“, o informování domácí i zahraniční veřejnosti i žádosti o oficiální registraci Klubu. Přípravný výbor Obrody informoval o tom čs. veřejnost svým programovým prohlášením počátkem února 1989 v samizdatovém časopise Dialog 89. V té době Klub Obroda čítal cca 120 členů. Pro jakešovsko-husákovské vedení představovala tato skupina zřejmě nejnebezpečnější opoziční skupinu. Svědčí o tom řada dokumentů z jednání orgánu Jakešova ÚV KSČ, ale také i plán StB ze dne 3. ledna 1989: „Plán agenturně operativního rozpracování akce Obroda 88 na rok 1989“. Tyto skutečnosti svědčí nejen o tom, že ideály reformního procesu Pražského jara jsou stále ještě značně živé nejen u bývalých reformistů, ale i u řady stávajících členů KSČ a dalších občanů republiky. Skandování jména A. Dubčeka při demonstracích 21. srpna 1988, 18. října 1988, ale také při pietních akcích a demonstracích během „Palachova týdne“ je toho také důkazem jednoznačným. A za této situace došlo ke vzpomínané schůzce A. Dubčeka s organizátory Obrody 19. či 20. ledna 1989.

Schůzka se konala v Praze - Nuslích v soukromém bytě poblíž restaurace „U Banzetů“. Vedle A. Dubčeka se jí zúčastnil M. Hájek, předseda Obrody, B. Šimon, bývalý vedoucí tajemník KSČ v Praze, bývalí tajemníci Dubčekova vedení Č. Císař a V. Slavík, bývalý osobní tajemník A. Dubčeka, O. Jaroš, V. Šilhán, organizátor Vysočanského 14. sjezdu KSČ, a zástupce A. Dubčeka v době jeho internace, Zd. Jičínský a další. Jednali o současné situaci a úkolech socialistické opozice, o přípravě dopisů A. Dubčeka a O. Černíka pro vedení varšavské pětky se žádostí o odsouzení srpnové intervence, ale také o návrhu, aby se A. Dubček postavil do čela Obrody.

Dubček nad posledním návrhem váhal, neboť ve svých plánech vycházel z podmínek a situace na Slovensku. Zde byl sice protinormalizační dissent značně slabší než v českých zemích, avšak prreformní orientace značně příznivější, a to i v řadách KSS. Proto

plánoval ustavení jakési konzultační skupiny z bývalých reformních komunistů i stávajících členů KSČ pro vypracování tezí „Akčního programu současného vedení KSČ a všech mimo stranu stojících komunistů“, a také k přehodnocení let 1968-1969. Když mu ale byl v únoru 1989 doručen telegram s oficiálním pozváním na 18. sjezd KS Itálie (18.-23.3.1989), původní plán odložil a věnoval se přípravě své účasti na tomto sjezdu. Avšak cesta do Itálie mu čs. orgány

povolena nebyla. Proto také napsal organizátorům sjezdu pozdravný dopis, který byl uveřejněn 22. března v L' Unitá. Ocenil v něm roli KS Itálie a jejích představitelů L. Longa, E. Berlinguera, A. Natta a A. Occhetta v úsilí o prosazení demokratického socialismu a o obranu čs. reformního hnutí. Přihlásil se k principům svobody, demokracie, pluralismu, sociální spravedlnosti a humanismu, které by nikdy neměly chybět v praxi výstavby socialismu. Současně opět odmítl systém ústavou zaručené vedoucí úlohy strany, neboť strana nemá vládnout, ale vést, přičemž se vyslovil pro spolupráci KSČ s levicovými socialistickými stranami. Vyslovil podporu sovětské přestavbě, protože její úspěch je v zájmu lidstva a uvolnění politického napětí v Evropě i ve světě. Opakoval zde, že potlačení obrodného procesu v Československu bylo zmezinárodněno, a proto i náprava jeho důsledků nemůže být jen záležitostí Československa. A v této souvislosti ocenil úsilí KS Itálie o nápravu důsledků srpnové intervence. V závěru dopisu zdůraznil - jako již mnohokrát při jiných příležitostech - že mu jde nejen o rehabilitaci vyloučených komunistů, ale všech aktivních účastníků obrodného procesu bez rozdílu politického či náboženského vyznání.

Sotvaže zaschla čern jeho dopisu na stránkách L' Unitá, již 24. března odeslal další dopis, tentokrát sovětskému politbyru a tajemníkovi ÚV KSSS, pravé ruce M. Gorbačova, Alexandru Jakovlevovi. Současně mu zaslal kopii dopisu ÚV KSČ a předsednictvu z 10. února. Informoval ho tak o situaci v Československu, aniž by po něm něco žádal. Informoval Jakovleva také o dopisech, které adresoval sovětskému vedení prostřednictvím velvyslance Lomakina. Dopis Jakovlevovi měl potvrdit autentičnost jeho názorů a přání úspěchů sovětské přestavbě, neboť se rozhoduje o osudu socialismu.

Jak již víme, KS Itálie, resp. její vedení, se výrazně angažovalo v jednáních s M. Gorbačovem za odsouzení srpnové intervence jako neodůvodněné, a také za rehabilitaci představitelů Pražského jara a jeho stoupenců. Když došlo v březnu 1989 k rozhovoru M. Gorbačova s maďarským představitelem Karoly Groszem, L' Unitá pohotově uveřejnila Groszovo prohlášení, že už by se nikdy neměly opakovat „tragické zkušenosti“ roku 1956 v Maďarsku a 1968 v Československu. Měly by se "vytvořit všechny možné záruky, aby žádná zahraniční síla nemohla zasáhnout do vnitřních záležitostí socialistických zemí".

Když tuto informaci sdělil Luciano Antonetti telefonicky A. Dubčekovi a označil ji za náhrobní kámen na „Brežněvovu doktrínu“, Dubček to uvítal. Současně ale prohlásil, že toto stanovisko je nedostatečné, protože je to stanovisko pouze pro budoucnost. A opakoval své dřívější stanovisko, formulované v jeho poselství 18. sjezdu KS Itálie: „Vím, že proces obrody roku 1968 představoval impuls i pro levice na Západě. Potlačením tohoto procesu neutrpělo jen samotné Československo, touto intervencí byly způsobeny nevyčíslitelné morální i organizační ztráty celé evropské levice a na téměř dvacet let se zastavila reformní hnutí v SSSR a celém socialistickém společenství“.

A dále Dubček namítá, že v srpnu 1968 nedošlo jen k tragickému omylu. Že uvedené prohlášení vyhovuje i současnému vedení KSČ, které se dostalo k moci zásluhou intervence. A tvrzení o omylu by zrádce zbavilo odpovědnosti za vlastizradu. Nikdo

nebyl potrestán, „ba dokonce současné vedení obviňuje KS Itálie a L' Unitá z vměšování se do vnitřních záležitostí KSČ".

Základním motivem celého Dubčekova interview byl požadavek: „Gorbačov by měl udělat víc".

Mezitím svoji aktivitu rozvíjí i Klub Obroda. Již 6.2.1989 podává na ministerstvo vnitra oficiální žádost o registraci a předsednictvu ÚV KSČ zasílá programové prohlášení výboru Klubu. 10. února zveřejňuje „Stanovisko...", v němž se připojuje k iniciativě kulturních a vědeckých pracovníků i k jejich žádosti o propuštění V. Havla z vězení. Současně v těchto dnech rozesílá dopisy evropským levicovým stranám s informacemi o ustavení Klubu Obroda, jeho programu a formách činnosti. A snad jako samozřejmost, jako člen přípravného výboru Klubu poznamenávám, že naše činnost byla orgány StB ostře sledována.

O nepolevující aktivitě A. Dubčeka a jeho věhlasu svědčí skutečnost, že ve dnech 17. a 24. dubna poskytl rozsáhlé interview maďarské televizi, kde obhajoval reformní proces Pražského jara a jeho stoupence. A to ve chvílích, kdy M. Jakeš při oficiální návštěvě v Moskvě odmítal podobnost Pražského jara a sovětské perestrojky, i možnost rehabilitace Dubčeka a ostatních reformistů. To vše, spolu s odmítnutím Jakešova požadavku znemožnit Dubčekovi druhé vystoupení, vyvolalo silný ohlas ve sdělovacích prostředcích na Západě. Nebylo proto nikterak náhodné, že dostával pozvánky k zahraničním návštěvám. Tak např. byl pozván do Španělska rektorem University Complutense v Madridu k přednesení přednášky. Do Francie byl pozván na oslavy 200. výročí Velké francouzské revoluce tajemníkem řídicího sekretariátu Christianem Kontzinem. A zatímco vybavoval povolení a víza, dostal - po několikadenním zdržení na „příslušných místech" - i pozvánku od předsednictva KS Itálie (5. května 1989) k účasti na vzpomínkové slavnosti k pátému výročí úmrtí E. Berlinguera na 5.-9. června v Padově. Jakešovo vedení však již nebylo ochotno pustit Dubčeka z dohledu, za hranice republiky. Z dopisu oddělení pasů a viz z 30.5.1989 se Dubček dovídá, že „podle právních předpisů není vaše cesta do ciziny v souladu se státními zájmy ČSSR". Jeho odvolání na dokumenty Helsinské i Vídeňské konference, podepsané i představiteli ČSSR, to bylo házením hrachu na zeď. Ale ani tato obstrukce mu nezkazila náladu a nenarušila jeho trpělivost a houževnatost s jakou šel za svým cílem. Ve snaze přerušit mocenský monolog napsal do Literárního týždeníku v Bratislavě dopis (článek?) a současně přiložil kopie série svých dopisů ÚV KSČ, Rudému právu a slovenské Pravdě k informaci či k otištění. Ale hlavně: když byl na nátlak domácí opozice i zahraničí 17.5.1989 předčasně propuštěn z vězení V. Havel, A. Dubček - po dohodě s členy přípravného výboru Obrody - jej v Praze navštívil. Poté navštívil také kardinála Tomáška. Návštěvu V. Havla mu zprostředkovala L. Šilhánová, která se také této schůzky zúčastnila. A tak se po dvaceti letech v bytě V. Havla mohli setkat představitelé dvou hlavních politických proudů demokratické opozice proti Jakešovu a Husákovu „reálnému socialismu". A. Dubček, představitel několikasettisícové „společnosti" reformních komunistů z roku 1968 - 1969 a jejich přívrženců, a V. Havel, nekomunista, demokrat a představitel demokratické opozice, soustředěné či ovlivňované především „Chartou 77".

Dubčekovi vůbec nevadilo, že když jej přítel V. Slavík vedl k Havlovu domu na nábřeží Vltavy, že je doprovázel konvoj StB a že dům V. Havla byl rovněž „střežen" dalším týmem StB. Bylo to však víc než jen přátelské setkání. Byl to důkaz možné, ale i nutné

spolupráce obou opozičních proudů. Vždyť Jakešův režim se mohl stále ještě opírat o málo narušenou moc stranického a státního aparátu, spoléhat na podporu sovětského vedení a na jeho velmocenskézájmy. Československo pro ně i nadále představovalo jakýsi svorník východního bloku (spojující NDR, Polsko a Maďarsko, kde to také vřelo). A jeho vypadnutí by znamenalo možnou hrozbu oslabení mocenského postavení a pokles vlivu na evropské záležitosti. Navíc v té době nikdo nemohl vědět, že události dostanou po 17. listopadu tak prudký spád, bez různých mezistupňů reformního procesu, bez postupného rozšiřování svobody a zdlouhavého dialogu s mocí a bez koordinace s Gorbačovem a jeho přestavbou. Kromě toho starší i aktuální průzkumy veřejného mínění jednoznačně vyzněly ve prospěch socialistické orientace většiny obyvatel Československa, zvláště ve smyslu zajištění sociálních jistot. Myšlenky a ideály Pražského jara byly stále ještě velmi živé.

Tuto skutečnost se snaží řada kritiků popírat, ať již v důsledku neznalosti nebo z politické podjatosti. Jejich tvrzení však zcela jednoznačně vyvrací i osoba z nejpovolanějších; generál Lorenc, šéf StB Husákova režimu, ve svých „neskartovaných vzpomínkách“: Ministerstvo strachu (Tatrapres, Bratislava 1992). Stačí ocitovat několik vět ze stránek 153 až 157. Nejdříve však jeho konstatování, že v roce 1989 se významně změnila aktivita funkcionářů z roku 1968, o níž byla StB dobře informována. O aktivitách A. Dubčeka, O. Černíka, o postoji KS Itálie i o klubu Obroda:

"V polovině roku 1989 přišly informace o přípravě otevřeného dopisu Obrody členům KSČ, v němž v podstatě vyzývala členy strany k prosazování politické přestavby. Na takovouto aktivitu bylo možné reagovat pouze přijetím vlastních politických opatření, jimiž by si vedení strany zachovalo iniciativu a předešlo by tak kritice své politiky".

„Aktivity Obrody byly pro další vývoj důležité. Obroda sice neorganizovala demonstrace, ale její potenciální síla byla v tom, že myšlenky přestavby přijímala zejména převážná část mladých členů KSČ a podobnost přestavby s naším polednovým vývojem před dvaceti lety byla očividná. Pozice Obrody, která neoponovala idejím ale konkrétní politice, byla lidem srozumitelná“.

Tuto skutečnost mohu potvrdit jako člen Obrody z vlastní zkušenosti. Když jsem byl jako člen Obrody delegován na dvě schůze mladých komunistů, na obou jsem vyslechl jejich přání po nejužší spolupráci s Obrodou. V té době však ve vedení Obrody bylo již rozhodnuto o našem spojení se Sociální demokracií. A ještě jedna citace:

„V té době se začala měnit situace i na Slovensku. V první polovině roku 1989 již existovalo Slovenské fórum přestavby, v němž pracovali zejména H. Kočtúch a R. Kaliský. Vzniklo Hnutie za občianské slobody, které navazovalo hlavně na podobné hnutí v Čechách...“

„Již v září obsahovala informace (FMV pro ÚV KSČ - A.B.) závěr, že politickou iniciativu přebírají opoziční síly a politické a státní orgány nedovedou této situaci účinně čelit.“

Bylo tudíž zřejmé, že v A. Dubčekovi, za situace jak se během roku 1989 vyvíjela, spatřovala řada představitelů opozice muže nejpovolanějšího.

Ve více než dvouhodinovém, mimořádně přátelském, rozhovoru a při vzájemném respektu Havel i Dubček posoudili situaci jako optimisté. Dokonce na návrh V. Havla zavolali do Vídně společnému známému, spisovateli Pavlu Kohoutovi.

Vývoj událostí v Československu, a také toto setkání A. Dubčeka s V. Havlem, zřetelně naznačovaly, že v Československu se probouzí „mlčící většina“. Neboť řady nezávislých

opozičních skupin a proudů se rozšiřovaly a vznikaly skupiny a proudy nové. Stále větší počet lidí si začínal uvědomovat, že nelze čekat na pomoc zvenčí, ani na žádné blanické rytíře. Že i „svět pomůže jen tomu, kdo si pomáhá sám, a zastane se hlavně těch, kdo sám na svém stojí". A bylo také stále zřejmější, že v čele dvou nejsilnějších opozičních skupin či proudů stály dvě osobnosti: Václav Havel v čele Charty 77 a jejích stoupců a Alexander Dubček jako představitel stoupců reformního hnutí z roku 1968. Žádná obstrukce Jakešova a Husákova režimu nedokázala zkazit Dubčekovi jeho náladu, houževnatost a trpělivost v jeho aktivitě.

Jednou z jeho nejdůležitějších akcí v roce 1989 byl rozsáhlý dopis z června, v němž se spolu s Oldřichem Černíkem obrací na představitele varšavské pětky, jejíž armády se podílely na srpnové intervenci v roce 1968. Tento dopis byl výsledkem konzultací s řadou bývalých členů nejvyššího vedení KSČ, Národního shromáždění, vlády ČSSR i Slovenské národní rady.

Nepovažuji za nutné zde citovat obsah celého dopisu, v němž autoři vysvětlují neopodstatněnost srpnového zásahu. Neboť drtivá většina občanů Československa jednoznačně podporovala reformní proces a Akční program tehdejšího ÚV KSČ. Náš čtenář je také dostatečně obeznámen s tím, jaké důsledky tato intervence a následná normalizace přinesla národům Československa.

Podstatou Dubčeka a Černíkova dopisu je žádost, aby se organizátoři intervence „přihlásili k plné odpovědnosti za následky, které způsobil vstup vojsk těchto zemí do ČSSR s cílem likvidovat úsilí KSČ a československého lidu o reformy, aby nyní přijali příslušná rozhodnutí (tj. odvolat opodstatněnost intervence - B.A.), která vytvoří atmosféru důvěry mezi národy našich zemí a příznivé předpoklady pro nový rozmach vzájemné spolupráce".

Odmítají závěry sovětského i československého vedení, že je to jen československá záležitost, tj. záležitost Brežněvem dosazeného vedení KSČ, „protože rozhodnutí o vstupu vojsk do Československa v r. 1968 učinili vedoucí činitelé pěti socialistických zemí bez vědomí oficiálních orgánů ČSSR".

O tom, že tento dopis zasáhl Jakeše na velice citlivém místě, svědčí i jeho reakce. Vzápětí se totiž v kruzích KSČ objevila „Informace o otevřeném dopise A. Dubčeka a o Černíka k přehodnocení událostí v roce 1968". V ní se autor či autoři pokoušejí - zcela v duchu „Poučení" vyvrátit argumentaci Dubčeka a Černíka a jejich dopis označit „za součást provokační kampaně k výročí srpnových událostí roku 1968".

Obsah dopisu A. Dubčeka a O. Černíka je shodný s některými požadavky "Několika vět", „Akčního programu demokratické iniciativy" a „Programových tezí Klubu Obroda".

Kdo byl autorem těchto „Informací..." se zatím zjistit nepodařilo. Je však více než pravděpodobné, že byly zpracovány na pokyn M. Jakeše. Nasvědčuje tomu i jeho apel na účastníky zasedání Politického poradního výboru Varšavské smlouvy v Bukurešti ve dnech 7.-8.7.1989, aby neodpovídali na dopis Dubčeka a Černíka, kteří žádají o odsouzení okupace v srpnu 1968.

Mezitím Dubček stačil napsat další - otevřený - dopis ÚV KSČ a jeho předsednictvu (23.6.1989), ale také dopis do Itálie se vzpomínkou na Enrico Berlinguera (7.7.1989).

Otevřený dopis pro ÚV KSČ představuje vlastně další z řady apelů, aby konečně vedoucí straničtí činitelé pochopili, co je lidu Československa prospěšné, potlačili své osobní zájmy a dali průchod pravdě, i když je pro mnohé jakkoliv tvrdá. „Lidé starší a střední generace ji znají, čekají však na vaše korektní doznání. Věřte, že ve věci, dotýkající se

celých našich národů, je možná „zpověď“ jen před tváří všeho lidu. To lid přijme snáz než účelové taktizování a zamlžování pravdy, kterou sám prožil. Politika vojenského zásahu a „normalizace“ neobstála před zkouškou času a dějin...”

Pokud jde o vzpomínku na Enrico Berlinguera, ta byla určena k otištění v L' Unitá. Jak Dubček uvádí v úvodu, čs. orgány mu odmítly vydat povolení k cestě do Itálie nejen na sjezd KS Itálie v březnu, ale i na červnovou vzpomínkovou oslavu E. Berlinguera v Padově. Za sebe i za řadu přátel, s nimiž o tom mluvil, vyjádřil ocenění a poděkování za pomoc a podporu reformnímu procesu Pražského jara, které mu poskytoval v době jeho vzestupu Luigi Longo a v době jeho potlačování Enrico Berlinguer. Poděkoval za pomoc KS Itálie, kterou poskytuje současnému úsilí čs. opozice o odsouzení srpnové intervence a o rehabilitaci představitelů a stoupců reformního procesu let 1968-1969.

O velice hlubokém a přátelském vztahu KS Itálie a jejích představitelů k A. Dubčekovi a pochopitelně i o významném ocenění československých pokusů o reformy a současného úsilí o rehabilitaci svědčí dopis Achille Occhetta, generálního tajemníka KS Itálie, A. Dubčekovi z 29. června 1989.

Vzpomíná na listopadovou návštěvu A. Dubčeka v Bologni a uvádí, že tato návštěva dala příležitost k dalším úvahám pro praktickou činnost jejich strany. Vyslovil politování, že byla Dubčekovi znemožněna účast na vzpomínkové oslavě pátého výročí úmrtí E. Berlinguera a sdělil, že na tiskové konferenci odsoudil jednání československých úřadů. Poděkoval Dubčekovi za krásnou vzpomínku na E. Berlinguera, uveřejněnou v L' Unitá 18. června, a ocenil jeho vystoupení v Bologni, poselství KS Itálie 18. sjezdu KS Itálie a další rozhovory pro L' Unita. A dále uvádí: „Z naší strany vás ujišťujeme, nejen že pokračujeme a budeme pokračovat v prosazování nutnosti navrácení politické cti a občanských práv představitelům a podporovatelům idejí socialismu s lidskou tváří, v úvahách bez zábrán o československé zkušenosti roku 1968 (jehož podněty ostatně nacházejí dnes historické potvrzení a to nejen v Sovětském svazu), ale že celá vaše zkušenost je pro nás významným pramenem pro rozvoj a uplatnění nové Komunistické strany Itálie, její nové politiky”.

Zaznamenaní hodná je také skutečnost, že v průběhu jednání představitelů československé a polské opozice v Československu v červenci 1989 došlo 24.7. i k setkání a rozhovoru A. Dubčeka s nejvýznamnějším polským disidentem, šéfredaktorem Gazety Wyborcze, Adamem Michnikiem. V rozhovoru pro tento časopis Dubček odpovídal na řadu otázek o roku 1968 i o roli Polska, resp. o roli Gomulky v potlačení reformního procesu a jeho důsledků.

Do tohoto téměř harmonického tónu spolupráce řady rostoucích opozičních skupin se však začaly stále častěji vkrádat i projevy diskriminace. Během roku 1989 se totiž v hnutí opozičních, protinormalizačních skupin na domácí půdě, ale zvláště v zahraničí, v emigraci, začaly silně projevovat různé vlivy, objektivně poškozující jednotu tohoto hnutí. Vlivy, vycházející z různých rozdílných zájmů a představ o politickém uspořádání v Československu po pádu Husákova a Jakešova režimu. A tyto různé představy a zájmy vnášely do opozičního hnutí různé projevy animozity, různé pomluvy a přehnané kritiky, ale také podrazy. A hlavním terčem těchto kritik, pomluv, animozity a podrazů se stalo reformní hnutí Pražského jara 1968, jeho představitelů a hlavně jeho první charismatická osobnost, Alexander Dubček. Kořeny těchto projevů spočívají již v létech 1968-1969, v rozdílném hodnocení obsahu, podmínek, možností a příčin porážky reformního procesu Pražského jara.

Jedním z prvních radikálních kritiků Pražského jara a jeho představitelů, ať již z důvodů neznalosti či ignorace jeho mezinárodně politických podmínek a možností se stal Petr Pithart. Jako původně aktivní svazácký předseda na právnické fakultě v létech panování A. Novotného se v roce 1968 změnil v radikálního kritika „neschopného“ reformního vedení. A již v dubnu 1968 v Literárních listech kritizoval „nedostatečně revoluční“ Akční program a horoval pro okamžité zavedení pluralitní demokracie, zatímco přijetí Akčního programu bylo pro Brežněvovo politbyro a ministra obrany SSSR maršála Grečka důvodem k okamžitému zahájení příprav vojenské intervence.

Své radikálně kritické názory na Pražské jaro a jeho představitele, později již jako disident a signatář Charty 77, rozvinul v publikaci Osmašedesátý v roce 1980 pod pseudonymem Sládeček. V roce 1990 ji vydal opět pod vlastním jménem. Již první vydání této knihy vyvolalo živou a většinou odmítavou diskusi. A nebylo divu. Vždyť velkou část signatářů Charty 77 a disentu vůbec tvořili bývalí reformisté. Ale tohle nebyl hlavní důvod jejího odmítání. Ten spočíval ve skutečnosti, že Pithart jako příslušník radikálního proudu reformistů své subjektivní dojmy a představy - neznajíc či nerespektujíc a ignorujíc objektivní podmínky a možnosti - vydával za skutečnost. Např. jeho úvahy a kritika reformního vedení, že nevehnalo 14 milionové národyosamocenného Československa do nesmyslného krveprolití proti armádám 230 milionové sovětské supervelmoci a čtyř satelitů, silně připomínaly úvahy kadeta Bieglera z nesmrtelné publikace Jaroslava Haška z Dobrého vojáka Švejka.

Pithartovi zřejmě učarovala biblická pohádka o Davidovi a Goliášovi a zřejmě mu nedošlo, že její místo je jen a jen v biblické dějepřavě.

Pithartova publikace Osmašedesátý je tudíž více jeho dojmem, než svědectvím o době a lidech z let 1968-1969, namnoze nevěrohodným a nepodloženým. Když po „sametové revoluci“, u kulatého stolu k pětadvacátému výročí události roku 1968 v redakci Listů, P. Pithart odpovídal na kritické výtky na adresu jeho publikace a vysvětloval motivy pro jejich sepsání, mimo jiné uvedl, že mnozí osmašedesátníci - podle něj - nebyli schopni překročit horizont svých osobních prožitků. Mluvil tu ovšem i - a to dokonce především - o sobě, o své frustraci jako motivačním impulzu: „Proto jsem měl pocit, že musím mnohé až přehnat, abych tohleto překřičel, neboť jsem byl přesvědčen, že velmi ubližujeme sobě i jiným, a tak jsem raději občas zašel až do druhého extrému“.

Avšak P. Pithart je zřejmě nepoučitelný. Ignoruje kritiku, která se na jeho publikaci snesla již po jejím vydání, ignoruje kritiku i vlastní sebekritiku po sametové revoluci, a nevynechá jediné příležitosti, aby své subjektivní dojmy a pomlouvačné názory na Pražské jaro a jeho osobnosti nejen neopakoval, ale i různě rozšiřoval v tisku, rozhlase, v televizi i na různých konferencích. A když P. Pithart slyší i trávu růst, na kritická slova Z. Jičínského, významného reformisty z roku 1968-69 a zakladatele Charty 77, na adresu jeho názoru v Osmašedesátém, zveřejněné v Pelikánových římských Listech záhy "zapomenul". Z. Jičínský ve svém článku „Ještě na téma M.S. Gorbačov a rok 1968“ odmítá Pithartovu kritiku na adresu zahraniční politiky Dubčekova vedení, jakoby jakési její selhání bylo základní příčinou porážky Pražského jara a nikoliv velmocenské zájmy SSSR. Pithart totiž v „Osmašedesátém“ tvrdil, že “Úplné selhání zahraniční politiky v roce 1968 začíná proto už ve vztazích Čechů a Slováků. Jestliže jsme nedokázali pozorně naslouchat hlasům za řekou Moravou, nemohli jsme tím spíš docenit hrozbu z Moskvy, Berlína a Varšavy, nemohli jsme hledat a budovat nové spojenecké svazky. Byli jsme snad příliš zahleděni do své skvělosti a výjimečnosti, vždyť jsme se - zdálo se mnohým -

říteli kupředu na čelné vlně dějin! Byla to opravdu jen skvělost a výjimečnost, nebo také zaslepenost a špatné svědomí?"

A Z. Jičínský mu připomíná, že i v tomto případě platí staré pravidlo "amicus Plato, sed magis amica veritas". A konstatuje, že „P. Pithart má k tématu" lyrický, subjektivistický přístup, proto vypovídá tím, co říká, jak formuluje otázky a jak na ně odpovídá, především o sobě a svém emocionálním prožívání oněch událostí, nikoli o skutečném průběhu onoho historického procesu a o jeho reálných možnostech a mezích... O čemkoli lze jistě psát cokoli, není však správné zaměňovat žánry; společensko-vědní analýza určitého historického procesu je něco jiného než literární zpracování pocitů účastníka, i když se to jeví jako jeho rozbor" .

Když jsme v letech 1990-1992 v Komisi vlády pro analýzu událostí let 1967-1970 připravovali dvoudílnou publikaci „Československo roku 1968", diskutovalo se pochopitelně i o Pithartově „Osmašedesátém" a konkrétně i o otázce, zda reformní vedení mělo odmítnout požadavky Moskvy i za cenu ozbrojeného odporu. A kolega J. Moravec, který jinak byl stoupencem radikálního proudu reformistů, označil tento požadavek za nerealistický, protože nerespektuje mezinárodní podmínky a vztahy, ani vnitřní poměry v KSČ a republice. A nejen to: „Nenajdu v této otázce nepřihlížel právník, pedagog a politik P. Pithart v roce 1977, kdy psal svou knihu ke konkrétní situaci a řadu dobrých podnětných myšlenek znehodnocuje, kazí kapkou dehtu. Např. správnou kritiku progresivních členů předsednictva ÚV KSČ a reformních komunistů vůbec (i vlastní sebekritiku jako člen KSČ tehdy), na cestě k poznání pravdy, k sebezpytování svědomí, znehodnocuje popravou A. Dubčeka a všech reformních představitelů KSČ (a naopak, přeháněním role V. Prchlíka a F. Kriegla).

Současně ponechává stranou a podceňuje sílu neokonzervativců v r. 1968 - D. Koldera a ostatních. Tím podává obraz o r. 1968 jako o bludišti na Petříně".

Další historik, J. Pauer, autor pozoruhodné publikace „Praha 1968. Vpád Varšavské smlouvy. Pozadí-plánování-provedení", sympatizant spíše radikálního proudu reformistů než umírněného Dubčekova, uznává sice některé postřehy a útoky P. Pitharta, ale svou kritickou, převážně odmítavou analýzu - recenzi Pithartovy publikace končí m.j. závěrem: „Teoretická omezenost reformně komunistických projektů i praktická nedůslednost reformu, které usilovaly o nahrazení dosavadní „vůle KSČ k moci" novou "dobrou vůlí k moci", nemohou zamlžit základní fakt, že v r. 1968 v Československu probíhala kvalitativní transformace systému. Od okamžiku vzniku demokratické veřejnosti, rehabilitace myšlenky nezávislosti justice, odstranění cenzury, stvrzení autonomie vědy a kultury, zavedení tržních mechanismů atd., by tento reformní proces v případě volného rozvoje sahal daleko za intence formulování Akčního programu. Tato základní kvalita společenského pohybu, kterou Pithart připouští jen v letmém poznámce (...), se v jeho hodnocení ztrácí za generálním zúčtováním s komunistickým projektem v Čechách i na Slovensku ve všech jeho fázích a formách včetně reformně komunistické".

O tom, že Pithartova kniha "Osmašedesátý" je více jen jeho dojmem než svědectvím o době a lidech z let 1968-1969, namnoze věcně nevěrohodným, svědčí i několik následujících příkladů, faktů a skutečností.

Autor zde rozvíjí různé úvahy o obraně proti hrozbě intervence, o návrzích či plánech generála Václava Prchlíka, které jí mohly zabránit a které prý reformní vedení nikdy neprojednávalo. Ani po dvanácti letech bádání se mi nepodařilo objevit byť jen náznak

nějakého konkrétního Prchlíkova plánu obrany. To se nepodařilo ani československé vojenské kontrarozvědce, která po srpnu 1968 slídila po všech protiintervenčních aktivitách vojáků, ani sovětským zpravodajským orgánům. Brežněv by jistě neopomenul přičíst tento „hřích“ na konto reformnímu vedení. Pokud Pithart cosi tvrdí o Prchlíkově projevu na květnovém zasedání Ústředního výboru KSČ, o jeho návrzích, „jak reagovat na hrozící nebezpečí invaze“, a o jejich ignoraci reformním vedením, pak se kdokoli může přesvědčit na zveřejněném projevu gen. Prchlíka, že neobsahuje ani náznak úvah o takovýchto opatřeních. A také o tom, že otázkami státobezpečnostní politiky se předsednictvo ÚV KSČ zabývalo 30. dubna a 28. května 1968. Také další tvrzení P. Pitharta, že ani „dokumenty vojáků-teoretiků“, - tj. „Memorandum“ třiceti vědeckých pracovníků Vojenské politické akademie a Vojenské technické akademie s návrhem československé vojenské doktríny - se nikdy neprojednávaly, je jen jeho fabulace. Neboť toto „Memorandum“ ze 4. června 1968 bylo adresováno všem vrcholným stranickým, státním i armádním orgánům. A ministr obrany Martin Dzúr v děkovném dopise plukovníkovi Vojtěchu Menclovi, náčelníkovi Vojenské politické akademie, uvedl, že „celá řada závěrů Memoranda byla využita již při zpracování Akčního programu MNO“.

Serióznost mi velí, abych uvedl jedinou zmínku o návrhu gen. Prchlíka, předneseném při jednání s A. Dubčekem někdy v červenci 1968. František Kaucký, v roce 1968 generální tajemník federálního ústředí Svazu československých novinářů, cituje ve své vzpomínce Prchlíkovu odpověď při náhodném setkání na otázku, proč je tak otrávený: „Rusové nás obsadí, uvidíš. Jdu od Dubčeka, přes hodinu jsem do něj mluvil. Navrhoval jsem mu mobilizovat dva ročníky záložáků a udělat na hranicích záchytné kordony - násilím by je neproráželi, vím to jistě (sic!). Ale Saša tomu nechce věřit“.

Toť vše... K tomu poznamenávám, že to bylo pravděpodobně nedlouho po tiskové konferenci V. Prchlíka (15. července), kdy Dubček obdržel od maršála Jakubovského, vrchního velitele vojsk Varšavské smlouvy, ostře kritický dopis právě na adresu V. Prchlíka a jeho tiskové konference (18. července) a kdy (ve dnech 20. až 25. července) vydávali sověští maršálové a generálové velitelům jednotek Varšavské smlouvy, které byly určeny k plánované intervenci, příkazy k bojové pohotovosti s tím, že postaví-li se československé jednotky na odpor, je třeba je rozdrtit“.

A ještě jedna poznámka: Pozornější čtenář po přečtení „Memoranda“ snadno zjistí, že i další Pithartovo tvrzení, jako by autoři tohoto dokumentu uvažovali o zajištění bezpečnosti Československa mimo svazek s Varšavskou smlouvou, „v rámci neutralizace země nebo neutrální politiky“, je nesmyslné. To také jednoznačně potvrdil i Pithartem zmiňovaný gen. Prchlík v polemice s Vilémem Novým na listopadovém zasedání ÚV KSČ.

Uvedené otázky „serióznosti“ Pithartových úvah a závěrů pochopitelně silně zpochybňují i jeho následující značně přehnaná tvrzení o roli vojáků v zahraniční politice stejně jako za vlasy přitažené tvrzení, že českoslovenští vojáci „se přece vyznačují tím, že za českou nebo československou věc už nebojovali doma několik století“.

Dovolím si nyní konstatovat, že Pithartův výklad, úvahy, soudy a odsudky, vztahující se k mocenskopolitickým a vojenskopolitickým skutečnostem let 1968 a 1969, se vyznačují amatérismem a naivitou na straně jedné a fanfaronským hrdinstvím, jakoby inspirovaným biblickým příběhem o Davidovi a Goliášovi, na straně druhé. Jejich výrazem je i

nepochopení či ignorace faktu, že rozhodujícím faktorem ovlivňujícím posrpnový vývoj reformního hnutí byla srpnová intervence.

Že to byla například přítomnost a aktivita několikasettisícové intervenční armády, které zapůsobily jako živá voda na konzervativce všech odstínů, že to byl velmocenský nátlak SSSR, i nátlak varšavské pětky a intervenční armády, které silně ovlivnily narůstající diferenciaci československé společnosti i samotného reformního vedení. Že to byly tyto skutečnosti, které spolu s permanentní hrozbou ozbrojeného zásahu intervenční armády či takzvané Střední skupiny sovětských vojsk v Československu podvazovaly možnosti reformního vedení, ochromovaly jeho rozhodování a nutily je ke kompromisním ústupkům.

A opět si dovolím odvolat se na názor vědecké kapacity s problematikou událostí let 1968 a 1969 důvěrně seznámené. Michal Reiman v článku pro Literární noviny v roce 1998 mimo jiné uvedl: „Možnost předejít intervenci - zde nerozhodovaly taktické chyby a neobratnosti - poskytovaly pouze dalekosáhlé ústupky Sovětům. Znamenaly ovšem konflikt s čs. společností a konec reformního vývoje. „Opatrný“ a „neobratný“ Dubček projevil pozoruhodnou houževnatost v tom, jak se bránil jít touto cestou. (...) Na některých věcech by se přesto bylo dobré dohodnout: rozhodujícím zlomem v situaci byla sovětská intervence. (...) Vojenská obrana v srpnu by bývala přivodila velké oběti na životech a na materiálních statcích. Měla by snad bezprostřední pozitivní morální účín, nemohla však odvrátit porážku a její důsledky. Základní situaci nemohl zvrátit ani odvážnější a rozhodnější posrpnový politický postup - modifikoval by pouze jednotlivosti... hlavním zdrojem demoralizace byla však okupace a její důsledky“.

Tolik ke knize Petra Pitharta, protože vyjádřit se argumentovaně ke všem základním problémům a názorům autora by vyžadovalo napsat novou a daleko rozsáhlejší publikaci, než je „Osmašedesátý“.

Ve stejném duchu bychom mohli charakterizovat i úvahy V. Havla z listopadu 1968. Jako stoupenec radikálního proudu reformního hnutí vystoupil na plenárním zasedání Výborů svazů tvůrčí inteligence 22.11.1968, jednajících o možnostech odporu proti postupující normalizaci s požadavkem donutit čs. parlament, aby respektoval vůli 14 milionového národa. Jakoby proti jeho vůli nestála „vůle“ představitelů 230 milionové supervelmoci. Jakoby příčinou porážky Pražského jara nebyla vojenská intervence jejích armád a pokračující velmocenský nátlak a stálá hrozba krveprolití a nikoli eventuelní chyby a omyly Dubčekova vedení.

V dubnu 1988 byla tato radikální kritika reformistů a hlavně proti Dubčekovu vedení značně razantně obnovena na mezinárodní konferenci o průběhu Pražského jara 1968 v italské Cortoně. V diskusi o vztahu KSČ a čs. společnosti v roce 1968 se spolupracovníci pařížského časopisu, Tigridova Svědectví, vehementně snažili prosadit názor, že základním dělítkem čs. společnosti byl vztah KSČ k čs. veřejnosti, ačkoli fakta jednoznačně dokazují, že základní určující dělení reformní společnosti probíhalo mezi hlavním reformním proudem, v jehož čele stál A. Dubček, a mezi radikály všech odstínů. Názory spolupracovníků Svědectví zde prezentoval především Vilém Prečan a Jan Pauer. Záhy se ukázala souvislost těchto názorů s představami o politickém vyústění opozičního hnutí a narůstajícím rozporu mezi socialistickou a občanskou opozicí, což ohrožovalo jeho jednotu.

V tomto duchu napsal a v roce 1988 vydal Pavel Tigrid publikaci Kapesní průvodce inteligentní ženy po vlastním osudu. Nebylo to náhodné, ale cílevědomé. Že obzvláště

razantní útok proti reformistům a především jmenovitě proti Dubčekovi zahájil počátkem léta 1989 Pavel Tigríd. Jako šéfredaktor časopisu Svědectví, vydávaném v Paříži, v článku „Zpráva o stavu střední Evropy“ (č. 87/1989) velice razantně napadl reformistu Milana Hübla a Pelikánovy římské Listy, že s pomocí KS Itálie a celého týmu stoupců demokratického socialismu „postrkávají bývalého prvního tajemníka KSČ (A.D.) na politickou předscénu“. Podle něj bylo zřejmě skandování Dubčkova jména na protirežimních demonstracích dílem nějaké klaky. „Naproti tomu (uvádí dále) Václav Havel, nejproslulejší politický vězeň požívá nesporné úcty u stále rostoucího počtu spoluobčanů, ovšem výlučně jako spisovatel - intelektuál, příkladný obránce lidských a občanských práv“. V závěrečné části své "Zprávy" zvedá varovný prst: „jestliže se opravdu ukáže, že reformní komunisté a jejich program z roku 1968, Gorbačovsky přičesaný, ještě jednou vstoupí do politické hry se šancí v čs. společnosti zabrat, pak je nutné už dnes a dostatečně hlasitě vyjádřit obavu, že to bude pohyb nikoli dopředu, ale zpět. Aspoň o dvacet let“.

Tigríd pak současně ukazuje, jak tomu zabránit. Vypracovat snadno srozumitelný program svobody, demokracie a nezávislosti, který hledá svou postavu. A tou - podle něj - může být jenom liberál bez bázně a hany, kterého bude nutné do této role eventuelně dotlačit. Svou vizi končí téměř pateticky: „Takový snad bude bezprostředně osud dnešního kandidáta, zítra doufejme nositele Nobelovy ceny míru, Václava Havla“.

Tigríd zde čtenářům podsouvá představu o Dubčekovi, neschopném pochopit, že nelze jednoznačně navázat na reformní proces, přerušovaný srpnovou invazí. Ignoruje či zamlčuje skutečné názory a představy A. Dubčeka, vyslovené v závěrečném interview při listopadové návštěvě pro L' Unitá. On zde totiž jednoznačně uvedl, že v Československu musí dojít ke střetnutí mezi stoupcem „Poučení“ a mezi těmi, kdo myslí jako on, kdo jsou pro demokratické přeměny, přičemž řešení vidí mezi spojením zásad Akčního programu s požadavky současnosti, s respektováním „hlasů“ či požadavků mladé generace – „děti srpna 68“. Tedy žádný staromilský návrat do roku 1968.

Tak jej také viděla skupina autorů či autor článku „Ať žije Gorbačov, viva Dubček“, píšící pod pseudonymem „Dalimil“. V prvním čísle Listů (1/1989, s. 3) mj. uvádí: „Dubček nás v Itálii příjemně překvapil. Nebyl to už ustrašený, vyčkávavý, do problému vlastní rehabilitace pohroužený funkcionářský penzista, ani komunistický laudátor temporis acti z předsrpnového rozhovoru s Unitou, ale rozumný realistický politik, uvažující nikoli už v parametrech doby před dvaceti léty, nýbrž v kontextu dneška“.

Na útok P. Tigrída reagoval tentokrát šéfredaktor římských Listů J. Pelikán v článku z 5.7.1989 (č. 4/1989, s. 1-4): „Nové naděje ale bez iluzí“. J. Pelikán zde ocenil významnou vůdčí roli V. Havla v opozičním hnutí proti Husákovu režimu. Současně ale odmítl stavění A. Dubčeka do opoziční role vůči V. Havlovi. Kategoricky odmítl tvrzení že Dubček představuje nebezpečí návratu o 20 let zpět. Odmítl tvrzení, že jsou to „římské Listy“, které postrkují Dubčeka na politickou předscénu neboť „je to sám Dubček, který se vrací do politiky a my to jen vítáme a na rozdíl od mnohých, kteří se jej snaží ignorovat nebo cenzurovat (nejen v oficiálním tisku) snažíme se jeho veřejné vystoupení objektivně předat čtenářům...“

Vysvětluje proč zvláště s ohledem na vývoj situace v Polsku, Maďarsku a v SSSR může A. Dubček sehrát významnou roli v dalším vývoji naší země: „Naše společnost potřebuje ve svém úsilí o změnu jak Václava Havla, tak i Alexandra Dubčeka, ale také arcibiskupa

Tomáška a mnoho dalších osobností, osvědčivších se v minulosti, i zcela nových, kteří budou minulost odmítat a budou chtít jít zcela novými, dosud neprobádanými cestami".

V obdobném duchu vyznívá i článek Rudolfa Slánského - zakládajícího signatáře Charty 77 – „Dubček a Havel po dvaceti letech", otištěný v témže čísle Listů. A bylo by možné uvést i řadu dalších názorů ve stejném duchu.

Ve stejném duchu a tónu jako Tigríd vystoupil ještě před tím i Vilém Prečan. Ve svém projevu na konferenci o „Demokratické revoluci ve vnějším impériu" - konané

1.-2. května ve Washingtonu - při analýze vývoje situace v zemích východního bloku dospěl k závěru - a to v souladu s Tigrídem - že největší morální autoritou Československa a jedním z duchovních vůdců demokratické revoluce je Václav Havel.

Každý má právo na svůj názor, na své vidění a hodnocení situace. Až potud je vše v pořádku. Kdyby ovšem V. Prečan tak očividně neignoroval či nebagatelizoval inspirační vliv demokratických tradic pro demokratickou revoluci a to právě v Československu. Jakoby žil na jiné planetě a nevěděl např. nic o tom, že v roce 1988 proběhla v Evropě - od skandinávských zemí až po italskou Bolognu dlouhá série mezinárodních konferencí, seminářů a dalších akcí k reformnímu procesu 68. roku a jeho významu pro ideály demokracie. A jakoby se k němu nedonesl ani náznak mezinárodního ohlasu opoziční aktivity A. Dubčeka, o čemž lze ovšem s úspěchem pochybovat.

Logika jeho politické podjatosti a bagatelizování vlivu demokratických tradic 68. roku i hrubé podceňování opoziční aktivity A. Dubčeka jej dovedly k závěrům a krokům, jak je prezentoval i na konferenci či semináři k 10. výročí sametové revoluce v říjnu 1999: „Už koncem listopadu (1989) bylo jasné, že se bude rozhodovat o tom, kdo bude ta osobnost, která bude stát v čele Československa. Když 29. (listopadu) odjížděl z Vídně kníže Schwarzenberg do Prahy, já, jako člověk, který byl předtím šest let v těsném spojení s Václavem Havlem, jsem prosil Karla Schwarzenberga, aby vyřídil ode mne jeden jediný osobní vzkaz. Nemůže stát proboha v čele státu člověk, který když přijde těžká doba se rozpláče. S Alexandrem Dubčekem máme zkušenosti z jeho selhání (sic) v roce 1968 - 1969, a z toho, že dvanáct let, mezi 1976 a 1988, mlčel a na žádnou výzvu, žádnou prosbu, aby třeba nějakým gestem podpořil dissent, to druhé demokratické Československo, neřekl ani slovo, odmítl to a čekal až do roku 1988 (sic)... Tak jsme to tehdy cítili v exilu, že takto se bude rozhodovat mezi Pražským jarem na lepší úrovni obrodovským a mezi návratem svobody se vším všudy, že tady - že jsou pouze dvě alternativy a že Václav Havel se musí rozhodnout". A rok předtím na mezinárodní konferenci v Paříži v roce 1998, v rozporu s dokumenty a se skutečností tvrdil, že ideály Pražského jara 1968 v listopadu 1989 již nikoho nezajímaly.

Avšak to již předbíhám vývoji událostí. Skutečností ale zůstává, že A. Dubček - ať již se o těchto názorech a útocích v létě roku 1989 dověděl či nikoliv pokračoval ve své neztenčené aktivitě ve prospěch společného úsilí všech nezávislých protinormalizačních skupin. Zaznamenávám je alespoň v telegrafické podobě.

- Když 1. července 1989 vyvrcholily v katedrále Sv. Víta slavnostní bohoslužbou oslavy 90. narozenin kardinála F. Tomáška, mezi četnými gratulanty nechyběl vedle V. Havla ani A. Dubček.

- O tři týdny později, 21. července, došlo na území Československa k setkání A. Dubčeka, V. Havla a kardinála F. Tomáška s představiteli polské parlamentní opozice, s poradcem předsedy Solidarity Lecha Walesy, Adamem Michnikiem a jeho přáteli.

Krátce předtím byl totiž v sedmibodovém prohlášení polské parlamentní opozice z 18. července vysloven požadavek změn v Československu.

- Blížilo se 21. výročí srpnové intervence. Na obou stranách politické „barikády“ probíhaly intenzivní přípravy. Skupina deseti československých nezávislých iniciativ již 3.7. svým prohlášením k 21. srpnu 1968, adresovaným předsedům vlád a parlamentům intervenčních zemí, žádala odvolání opodstatněnosti srpnové intervence jako hrubě porušující mezinárodní právo a odporující literě i duchu Závěrečného aktu Helsinské konference. Dále žádá zřeknutí se Brežněvovy doktríny a odchod sovětských vojsk z Československa. Téhož dne vyšlo společné prohlášení Demokratické iniciativy a Hnutí za občanskou svobodu na ochranu a podporu petice „Několik vět“, požadující společenský dialog jako předpoklad nutných změn. Zkrátka, na obranu petičního práva a proti útokům Rudého práva na jejich autory a signatáře.

- V té době se A. Dubček připravoval na cestu do Francie. Připravoval se na své vystoupení a na cestu do Prahy pro povolení k výjezdu. Návštěvu Prahy absolvoval - jako již obvykle - v doprovodu konvoje StB, což neopomněl sdělit generálnímu prokurátorovi okamžitě po návratu z Prahy. Ve stejný den píše dopis příteli M. Hájkovi, předsedovi Obrody, s nímž se nemohl při návštěvě Prahy setkat, protože ten byl právě v té době na „přátelském rozhovoru“ na StB. V dopise mu sděluje svůj názor na připravované akce k 21. srpnu, a to ve shodě s názory V. Havla, že jako stoupenec dialogu je pro to, aby se podle možnosti dělalo vše, aby nedošlo k pouliční konfrontaci. Podle něho - i když je to zdánlivě paradoxní - by konfrontace mohla prospět právě konzervativcům a antireformistům. Také v tomto dopise Dubček osvědčil, že má smysl pro humor. Píše, že uvažuje o tom, že napíše ministru vnitra, aby mu při příští návštěvě Prahy v rámci úsporných opatření přidělil jen jednoho či dva hlídače. A dále popisuje, jak si z nich „vystřelil“ a jak museli přeskakovat ochranné zábradlí, aby se jim neztratil z očí.

- Václav Havel, po zkušenostech s brutálním potlačováním demonstrací během „Palachova týdne“, a po zprávách o krvavém potlačení studentských demonstrací na Náměstí nebeského klidu v Pekingu, varoval před demonstracemi k 21. srpnu: „V srdci Evropy si nemůžeme samozřejmě dělat to co v Pekingu. Nicméně nevylučujeme, že 21. srpna, když budeme manifestovat, abychom protestovali proti vstupu sovětských tanků do Prahy před 21 lety, budou na střeších kolem Václavského náměstí rozmístěni střelci...“ Tak a podobně se vyjadřoval v rozhovoru pro francouzský deník Le Monde Observateur ze 17. července 1989. A sám odjel před 21. srpnem na svou chalupu na Hrádečku. Charta 77 pak vyzvala veřejnost nekonat 21. srpna žádnou akci, aby se mocenským orgánům Jakešova režimu nedal žádný důvod k eskalaci násilí.

- Také Jakešův režim mobilizoval. Československá vláda i Federální shromáždění vydaly výzvu k občanům, aby podpořili přestavbu a demokratizaci společnosti. Současně tyto orgány odsoudily připravované akce opozičních skupin, kterým však nešlo o nic jiného než o skutečnou přestavbu a skutečnou demokracii. A odsouzení srpnové intervence 1968 Polskem a Maďarskem Jakešovo vedení označilo za vměšování se do vnitřních záležitostí Československa.

- Proti připravované srpnové demonstraci k 21. výročí intervence byla jako obvykle zmobilizována Bezpečnost, StB, provokatéři, ale také Lidové milice a samozřejmě Jakešovi sloužící sdělovací prostředky. Tedy hlavně hrubá síla proti holým rukám demonstrantů. Ale také příprava demonstrantů doznala určité změny proti demonstracím

předchozím. Především účast Maďarů, Poláků, Italů a množství zahraničních korespondentů s videokamerami vtiskla demonstracím mezinárodní charakter.

- V této atmosféře - 17. srpna - vznesly státní orgány obvinění proti pěti vedoucím slovenských disidentů - M. Kusému, J. Čarnogurskému, H. Ponické, V. Mandřákovi a A. Seluckému za údajné pobuřování, za výzvu k pokojným demonstracím k 21. výročí srpnové intervence v roce 1968. Proti M. Kusému a J. Čarnogurskému bylo navíc zahájeno trestní stíhání za údajné podvracení republiky a byla na ně uvalena vazba.

- Když se 21. srpna v dolní části Václavského náměstí a v přilehlých ulicích shromáždilo kolem 17. hodiny několik tisíc lidí, začali skandovat hesla: „ My chceme svobodu, Dubček, Havel, Polsko..."Maďarští představitelé mládežnických nezávislých organizací vystoupili s projevy odsuzujícími intervenci a rozvinuli transparent s nápisem: „Přicházíme s květy a ne s tanky". V zápětí však příslušníci StB transparent strhli. Za pískotu, křiku a nadávek demonstrantů „gestapo, gestapo" začali příslušníci Bezpečnosti zatýkat organizátory demonstrace, fotografující a filmující korespondentům a účastníkům demonstrace vytrhávali z rukou aparáty a filmy vyhazovali na dlažbu. Samozřejmě, že mezi demonstranty se vmísila i řada příslušníků StB v civilu a horlivě pořizovala filmové záznamy pro policejní videotéku. A také kamera na budově ČKD v dolním průčelí Václavského náměstí neustále švenkovala zleva doprava po shromážděných demonstrantech. Dlouho do noci pokračovalo nerovné „utkání" demonstrantů, vytlačovaných z Václavského náměstí do různých ulic, proti ozbrojeným příslušníkům uvedených mocenských institucí. Ještě dlouho v noci se ozývalo skandování demonstrantů :svobodu,svobodu, Dubček, Havel... ale také gestapo, gestapo, když někoho z nich násilím cpali do antonů.

- Jakešovo vedení a jeho masmédiá se pak snažily vyvolat dojem, že demonstrace byla řízena ze zahraničí a obviňovaly Polsko, Maďarsko i Itálii z vměšování se do vnitřních záležitostí Československa. Současně ale byla československá vláda zavalena stížnostmi vyslanců proti napadání a zadržování zahraničních korespondentů a účastníků demonstrace. Čs. vláda si opět – pokudikáté již –vysloužila z mezinárodní ostudy kabát.

Čs. bezpečnost zatkla na 320 domácích a 56 zahraničních demonstrantů.

Ale ani ozbrojené síly rozkládajícího se jakešovsko-husákovského režimu, ani jeho znejistěný partajní aparát, ba ani horda fojtikovských novinářských šmoků a jejich demagogie s jakešovskou „reformou" nedokázaly zastrašit a zastavit narůstající aktivitu nezávislých hnutí a iniciativ.

- Již 29. srpna 1989 Výkonný výbor Klubu Obroda vydal prohlášení na obranu bratislavské pětky slovenských disidentů. O den později, 30.8., žádá skupina slovenské opozice a inteligence prezidenta G. Husáka o zastavení trestního stíhání slovenské pětky a propuštění M. Kusého a J. Čarnogurského z vězení. Neboť pokládání květin k uctění památky obětí srpna 1968 nemůže být trestním činem. Mezi 33 podpisy autorů dopisu je samozřejmě i podpis A. Dubčeka.

- Na srpnovou demonstraci, její jakešovskou interpretaci a také na interpretaci Dubčeka a Černíkova dopisu, adresovaného vedením států intervenční pětky, reagoval Dubček okamžitě v dalším telefonickém interview pro L' Unitá 30. srpna 1989. Citací z dokumentu z bratislavské porady šesti komunistických stran z 3. srpna 1968 vyvrací lživost Jakešova tvrzení o cílech Dubčeka a Černíkova dopisu. Jakešovci tvrdí: „Překrucování historických skutečností, souvislostí a okolností vstupu vojsk 21.8.1968 do ČSSR sleduje cíl: vytvořit odrazový můstek pro akceptování požadavků na označení

vstupu vojsk jako politicky chybného, protiprávního a protiústavního kroku, který měl za následek přerušeni společenských změn a vytvoření stagnace ve vývoji naší společnosti". Dubček touto citací dokládá, že Jakešovo vedení tvrdošijně lpí na pozicích opodstatněnosti intervence a setrvávání na zásadách ideologické bible normalizace "Poučení z krizového vývoje..." Navíc se zde A. Dubček odvolává na zveřejněný rozhovor maďarského tisku s Jánosem Kádárem, v němž Kádár poprvé uvedl, že to byl V. Biľak, kdo na bratislavské poradě 3.8.1968 odevzdal Brežněvovi zvací dopis.

Konstatuje také, že setrvání československého vedení na prointervenním stanovisku a normalizační bibli „Poučení“ je základním zdrojem napětí v Československu. A že „současné postoje čs. moci i při 21. výročí vojenského násilí vyvolávají dojem, že určité oficiální kruhy tento krizový stav pěstují, sledující tím své osobní zájmy a napětí jako zdroj konzervace přežilých stereotypů a postojů". Současně ale Dubček upozorňuje, že krajní antikomunismus a antisocialismus části opozičního hnutí paradoxně pomáhá udržovat jakešovský režim, neboť brání v diferenciaci uvnitř KSČ a výraznějšímu projevu proreformních sil. Jednoznačně se vyslovuje pro koexistenci různých systémů v reformním hnutí: „Vycházet z toho, co národy, státy, lid této planety sblížíje, a ne z toho, co ještě dnes rozděluje.“

Krátce po srpnových událostech 1989 došlo k příhodě, kdy opoziční, protinormalizační hnutí málem přišlo o jednoho z hlavních vůdců. Když se totiž 3. září Václav Havel vracel z koncertu rockové kapely Jasná páka vrávoravým krokem po bujarých oslavách, spadl do mlýnské náhonu. Po zoufalém volání o pomoc se podařilo jeho společníkům s použitím žebříku Havla vytáhnout. Ten se ovšem stačil několikrát dostat pod vodu, a když jej nakonec vytáhli, byl v bezvědomí. Teprve v nemocnici se jej podařilo přivést opět k vědomí.

V té době však události, a to nejen v Československu, špely ke svému vyvrcholení. Objevily se i první zřetelné vlašťovky ve vztahu Gorbačovova vedení k opozičnímu hnutí proti Jakešovu a Husákovi vedení.

Dne 15. září 1989 uveřejnily sovětské Izvestije článek prof. Jiřího Hájka, v roce 1968 ministra zahraničních věcí. Reagoval v něm na vystoupení K. Mazurova, člena předsednictva ÚV KSSS Brežněvova vedení z roku 1968, který měl na starosti politické řízení srpnové intervence vedle velitele intervenčních vojsk generála I.G. Pavlovského. K. Mazurov, alias generál Trofimov, ve svém vystoupení 19. srpna 1989 obviňoval J. Hájka z jakýchsi úmyslů o vystoupení Československa ze svazku Varšavské smlouvy. J. Hájek toto tvrzení pochopitelně odmítl a popravdě vyvrátil. Avšak tvrzení K. Mazurova se mezitím stalo podnětem pro M. Štěpána, člena předsednictva ÚV KSČ a vedoucího tajemníka MV KSČ v Praze, mimo jiné k obvinění J. Hájka ze ztráty historické paměti. A to na celopražském zářijovém aktivu komunistů.

A. Dubček reagoval na tato a další obvinění velice kategoricky již 16. října 1989 v otevřeném dopise M. Štěpánovi. Argumentovaně, na základě řady faktů vyvracel smyšlenky K. Mazurova a dokazoval, že interventům ve skutečnosti nešlo o žádné obavy z vypadnutí Československa ze svazku Varšavské smlouvy, ale především o likvidaci reformního procesu a Akčního programu. V závěru dopisu konstatoval, že v sovětském tisku se v poslední době objevuje více skutečné pravdy o roce 1968 než v oficiálním československém tisku: vyjádření L. Feldeka v Litěraturnoj gazetě, J. Hanzelky v Komsomolské pravdě a J. Hájka v Izvestijích. Dopis končí výzvou:

„Dejte i u nás tištěné slovo lidem, kteří mají na nedávno prožitou minulost, procítěnou pravdu o roku 1968 a lidech v něm jiný názor než vy“.

Blížilo se výročí vzniku Československa - 28. říjen. Československá demokratická iniciativa, Hnutí za občanskou svobodu a Klub Obroda vydaly již 20. října prohlášení, v němž formulují své požadavky: „Opravdové ozdravení poměrů může přivodit pouze vláda, vzešlá ze svobodného demokratického rozboru a svobodných voleb. Záchrana republiky není možná bez vlády národní důvěry. 28. října si tuto pravdu připomeneme.

Budeme žádat základní občanské svobody, které by v plném rozsahu zaručil nový základní zákon státu - demokratická ústava. Budeme žádat, aby lidé byli spravedlivě odměňováni, aby jim byla zaručena důstojná sociální existence a aby stranická legitimace nebyla poukázkou k získání vedoucích míst a jiných výhod.

Budeme žádat svobodu pro politické vězně a nutný krok k celospolečenskému rozhovoru“.

Toto a další prohlášení nezávislých skupin byly dány k dispozici zahraničnímu vysílání. Na domácí půdě je však potkal osud onoho pověstného házení hrachu na zeď. I když rozsah pokojných demonstrací k 28. říjnu dosáhl větších rozměrů než všechny demonstrace předcházející, a i když i v řadách KSČ narůstal počet nespokojenců s oficiální politikou Jakešova a Husákova vedení, jeho reakce byla obvyklá: brutalita policejních pendreků, vodních děl, zatýkáni... Policejní orgány zadržely v Praze 359 aktivních účastníků demonstrace, z toho 18 cizinců. Kontrolováno bylo 1172 demonstrantů. Mimo Prahu bylo zadrženo 198 osob, perlustrováno 958 a k výslechům či k preventivním „pohovorům“ předvedeno 253 osob. ,

28. října 1989 se M. Hübl, jeden z významných disidentů, historik, reformista, bývalý člen ÚV KSČ a nesmlouvavý kritik Husákova režimu, vrátil domů z demonstrace na Václavském náměstí. Na chodbě domu, kde bydlel, ukončil náhle infarkt jeho život. A. Dubček pochopitelně neváhal a 7. listopadu se přijel s nim rozloučit do motolského krematoria spolu se stovkami přátel a známých.

Po pohřbu se téhož dne sešel v bytě u Marků na Karlově náměstí se skupinou přátel a bývalých spolupracovníků z let 1968 -1969: V. Šilhánem, M. Hájkem, V. Kuralem, F. Beerem, H. Maxou a řadou dalších. V diskusi převládal názor, že v úvahách o změně poměrů nelze již s komunistickou stranou počítat. Několik následujících dnů lze charakterizovat jako onen pověstný, ve skutečnosti však jen zdánlivý, klid před bouří. Opoziční skupiny předpokládaly a připravovaly své nejbližší vystoupení k 10. prosinci 1989 – ke Dni lidských práv.

Zatím však vývoj v zemích střední Evropy v roce 1989, zvláště pak v jeho podzimu, byl charakteristický dvěma základními skutečnostmi. Rozklad starých prosovětských režimů v zemích kolem Československa v Polsku, Maďarsku i v NDR - pokračoval rychlým tempem a demokratické opoziční síly nabývaly převahu. Ale i režim Jakeše a Husáka v Československu zrychloval svůj rozklad. Dokazují to i různé průzkumy veřejného mínění, a to i průzkumy uvnitř KSČ. Tak např. v průzkumech, které se konaly ve dnech 20.-24. listopadu, a také 9.-12. prosince 1989, byla položena otázka, jakou cestou by měl pokračovat vývoj v našich zemích. A jestliže v prvním případě se pro socialistickou cestu vyslovilo 45 % respondentů, v druhém případě to bylo 41 %. Pro kapitalistickou cestu se v obou případech vyslovily pouze 3%. Avšak pro jakousi třetí variantu, tj. spojení výhod socialismu a kapitalismu, se v prvním případě vyslovilo 47% respondentů a v druhém případě 52% respondentů. Oskar Krejčí, v roce 1989 poradce předsedy vlády L. Adamce,

uvádí ve své publikaci „Proč to prasklo“, že řada členů KSČ se podepsala pod výzvu opozičních skupin „Několik vět“, že se účastnila manifestací a demonstrací a že již květnový průzkum prokázal, že 58% členů strany a 52% funkcionářů projevilo nedůvěru ke stranickému a státnímu vedení.

Velice zajímavé důkazy máme i ze svědectví emisarů M. Gorbačova, kteří z jeho pověření sledovali vývoj situace v Československu. Tak ve zprávě o vývoji situace v zemích východní Evropy, vypracované Ústavem ekonomiky světové socialistické soustavy AV SSSR, se v části o situaci v Československu uvádí, že Klub socialistické obrody má solidní konstruktivní program. A že Obroda může počítat s přílivem velkého počtu stoupenců: do 500 až 750 tisíc osob.

Tento závěr fakticky potvrdil další Gorbačovův emisar počátkem listopadu 1989 v důvěrném rozhovoru s jedním z vedoucích členů Obrody. Tento emisar potvrdil, že když se klub Obroda na přelomu října a listopadu obrátil s výzvou, dopisem na členy KSČ, v němž je vyzval k aktivnímu vystoupení v duchu reformního programu, výsledek Jakešova průzkumu potvrdil, že 31% členů KSČ vyslovilo s tímto dopisem - výzvou jednoznačný souhlas.

K uvedeným důkazům ještě dodávám, že ani skandování jména A. Dubčeka vedle jména V. Havla na všech demonstracích k výročí 21. srpna 1988 a 1989, ve dnech Palachova týdne, či demonstracích k 28. říjnu, nikterak nedává za pravdu tvrzení různých kritiků, že v listopadu 1989 byl v Československu o reformní socialismus zanedbatelný zájem.

Jakešovo vedení však i nadále odmítalo dialog s opozicí. Nadále se spoléhalo na své bezpečnostní síly a část stranického aparátu, respektive na administrativně kádrová opatření v mocenském centru.

Situace v zemích kolem Československa, ale i v Československu samém, zvláště pak zářijový východoněmecký exodus, kdy tisíce občanů NDR utíkaly přes Prahu na Západ a v prostorách Malé Strany, kde sídlilo velvyslanectví „západního Německa“, zůstaly po nich stovky opuštěných trabantů, to byl jeden ze stimulů narůstajícího opozičního hnutí v Československu i jeho aktivity.

Uvedl jsem již v předchozí kapitole, že podstatná část nezávislých opozičních skupin v Československu, soustředěná hlavně kolem „Charty 77“, plánovala své vystoupení ke Dni lidských práv k 10. prosinci. Mělo to však být - podle V. Havla - spíše jakési legální kulturně politické vystoupení opozice než nějaká razantní demonstrace proti stávajícímu režimu. To ovšem neznamenalo, že nezávislé skupiny pasivně vyčkávaly na tento den. První pokusy Klubu Obroda i skupiny Most o přímé kontakty s mocenským centrem a pokusem o dialog skončily bez úspěchu.

Velká skupina nezávislých iniciativ napsal již 5. listopadu 1989 otevřený dopis ministru zahraničních věcí SSSR E. Ševarnadzemu. Jeho obsahem byl protest proti jeho výroku v rozhovoru se šéfredaktorem polského listu Gazeta Wyborcza Adamem Michnikiem, že „hodnocení (srpnové intervence 1968 - B.A.), provedené vedením KSČ a čs. vlády, považuje za závazné“. Autoři dopisu sice vítají prohlášení, že SSSR se jednou provždy zřekl politiky vnučování svých hodnocení k srpnové intervenci, přičemž se odvolávají i na to, že nová polská vláda a maďarská politická reprezentace nečekaly na souhlas Moskvy a za srpnovou intervenci se již dokonce omluvily.

Dopis končí výzvou: „V zájmu mírového rozvoje Evropy a sblížení a spřátelení jejích národů lze tento zásah jedině odvolat, odsoudit, prohlásit za nulitní.“

Pokud se totiž dnešní vedení Sovětského svazu jasně a bez diplomatických vytáček nedistancuje od činů svých předchůdců, potud nemůže mít nikdo jistotu, že se akt podobné intervence nebude kdykoliv a kdekoliv opakovat. A odvolávat se na to, že tenkrát v roce 1968 byly jiné podmínky, znamená jen doznání, že mezinárodní právo platí jen někdy a že slavnostní závazky lze podle okolností vypovědět".

Dopis podepsali zástupci deseti nezávislých iniciativ a adresovali jej prostřednictvím Mezinárodní helsinské federace na vědomí i všem vládám Helsinského společenství.

Jen o den později - 6. listopadu - a ve stejném duchu, ale v mnohém důsledněji argumentovaném dopise, se výkonný výbor Klubu Obroda obrátil na Sjezd lidových zástupců SSSR. A krátce poté, 16. listopadu, se skupina nezávislých iniciativ obrací dopisem na právě probíhající zasedání Evropské rady v Paříži. Upozorňuje v něm na zpoždění vývoje v Československu za řadou jiných zemí ve střední Evropě: „Máme za to, že pro úspěch a nezvratnost hospodářských a politických změn v naší části kontinentu je nutné, aby probíhaly ve všech zemích. Dnešní vedení našeho státu, opírající legitimitu své moci o ideologii zrozenou z okupace Československa vojsky pěti států Varšavské smlouvy v roce 1968, se těmito změnami cítí ohroženo.

Politika zrozená před více než dvaceti lety kolektivním narušením mezinárodního práva tak stojí dodnes v cestě novým nadějím této části Evropy.

Proto se otázka přehodnocení přes dvacet let starých událostí v Československu stává mimořádně významnou pro nezvratnost reformy ve východní Evropě...

V této situaci považujeme za neudržitelné, aby se Sovětský svaz v době vytváření historicky nových principů soužití v Evropě nadále distancoval od spoluodpovědnosti, kterou dodnes má za důsledek jím vedené intervence".

Avšak rozuzlení této situace již bylo doslova za dveřmi. K jejímu rozuzlení přispíval i A. Dubček mírou vrchovatou. Nechyběl ani mezi demonstranty, protestujícími 14. listopadu před bratislavským Justičním palácem, kde právě probíhal proces proti tzv. bratislavské pětce (Čarnogurský, Kusý, Maňák, Selucký a Ponická), obviněná za údajné rozvracení republiky či spolupachatelství. Spočívalo v publikační činnosti, kritizující srpnovou „internacionální pomoc" v srpnu 1968 a vedoucí představitele KSČ a vlády, kteří se na ní spolupodíleli. Demonstranti žádali osvobozující rozsudek. Když se mezi nimi objevil i Dubček, vynutili si, aby k nim promluvil a zvedli jej na ramena.

Uvedl jsem již, že P. Pithart při vymýšlení „důkazů" o neschopnosti reformistů a hlavně A. Dubčeka, předčí i „geniálního kadeta" Büglera, z Haškova Dobrého vojáka Švejka. Jeho nezajímají publikace historiků, autentické dokumenty k historii reformního procesu Pražského jara. On si dokázal i bez nich vycucat z kteréhosi palce i důkaz, že to byl A. Dubček, kdo proti demonstrantům v srpnu 1969 poslal panceřáky a ozbrojené síly s obušky. Jemu nevadilo, že Dubček i Smrkovský byli v té době na – Husákovo naléhavé „doporučení" – „dovolené". Dubček na své chatě v Senci a Smrkovský v Tatrách.

Stejně tak jednostranně obviňuje A. Dubčeka v první kapitole „Devětaosmdesátého", že 22. srpna 1969 podepsal tzv. „prüglpatent", ačkoliv historikové již dávno na základě dokumentů a svědectví popsali, jak tomu bylo doopravdy. Stačilo mu jen zalistovat v publikaci O. Tůmy a kol., Srpen 1969, na str.265-271; nebo v publikaci J. Madryho, Sovětská okupace Československa, jeho normalizace v letech 1969 -1970 a role ozbrojených sil, na str. 116n. Dověděl by se, že i G. Husák potřeboval, mj. umýt ruce, potřísněné krví svých odpůrců, krví demonstrantů. Proto se rozhodl donutit parlament k dodatečné legalizaci srpnového teroru proti odpůrcům svého režimu a okupantům.

Proto již 21. srpna přijalo předsednictvo ÚV KSČ, ze nepřítomnosti A. Dubčeka, Husákův návrh usnesení o přijetí návrhu zákonného opatření č. 99/1969 Sb., „O některých přechodných opatřeních, potřebných na upevnění a ochranu veřejného pořádku“. 22. srpna byl tento návrh upraven a schválen na zasedání předsednictva Černíkovy vlády. S porušením zásad parlamentního jednání (přes nedostatečný počet členů předsednictva) bylo ještě téhož dne toto předsednictvo svoláno. A. Dubček jako předseda Federálního shromáždění byl narychlo povolán z domova, přesněji ze své chaty v Senci, a letecky dopraven do Prahy 22. srpna kolem 16. hodiny. Při jednání předsednictva FS o návrhu předloženém O. Černíkem – a zdůvodněném poukazem na průběh srpnových demonstrací a jejich možné důsledky – Dubček sice souhlasil s použitím zákona proti vandalům, ale po několika dílčích připomínkách účastníků byl vlastně jediný, kdo v dané situaci varoval před vytvářením systému umožňujícího porušování zákona.

Argumentaci O. Černíka při zdůvodňování návrhu zákona podpořil i přítomný G. Husák, který uvedl, že organizátoři demonstrací usilují o permanentní akce v ulicích a poukázal na situaci v Brně a v Liberci. Proti Dubčekovi zaútočil neomaleně i poslanec Valo tvrzením, že současné demonstrace jsou důsledkem jeho politiky, že události narůstaly pod jeho patronátem. A. Dubček pro zákon sice nehlasoval, ale z povinnosti předsedy FS ČSSR podepsal, ale podepsal jej také O. Černík, L. Svoboda.

V takové atmosféře, s vědomím, že přijetí takového zákona nemůže zabránit, ale i s pocitem povinnosti člena předsednictva ÚV KSČ, zákon podepsal, ačkoliv pro něj nehlasoval. Záhy si však uvědomil, že to byla jeho největší politická chyba. Vždyť mezi nejčastěji provolávaná hesla demonstrantů patřila hesla: „Ať žije Dubček“, „Ať žije Smrkovský“. Proto již 1. září posílá O. Černíkovi, kterému stále ještě dost důvěřoval, dopis, v němž apeloval na vládu, aby učinila „taková opatření, aby nemohlo dojít k zneužití tohoto přechodného opatření k porušení naší, československé zákonnosti. Proto vláda v tomto směru musí mít vypracovány příslušné prováděcí normy“. Je proto nanejvýš nerespektivní, jestliže různí kritikové připisují přijetí zákona pouze Dubčekovi, jako by to nebyla iniciativa Husáka a Černíka a jako by pod tímto zákonem nebyl podpis také Černíka a Svobody.

Vydalo Křesťanskosociální hnutí ve spolupráci s Nezávislou skupinou Věrní zůstaneme, Kruhem občanů ČR vyhnáných v r. 1938 z pohraničí a Českým národním sdružením jako svou 388. publikaci, vydání druhé, určenou pro vnitřní potřebu českých národních organizací, Praha, listopad 2011. Webová stránka: www.ceskenarodnilisty.cz E-mail: vydavatel@seznam.cz

+++++

Artyčok.TV

uvádza

reportáž z odovzdávania Ceny Oskára Čepana 2011 a publicartovej výstavy ruskej umeleckej skupiny Voina. Ako bonus prikladáme newyorskú prednášku o súčasnom umení z The Cooper Union School of Art. Staršie príspevky zo Slovenska si môžete pozrieť tu: <http://artycok.tv/place/sk/>

Príjemné

sledovanie

praje

team

Artyč

ok.TV.SK

web:

www.artycok.tv

facebook:

<http://www.facebook.com/pages/ArtyčokTV/201408373235905>

CENA OSKARA ČEPANA 2011 / Bratislava / Galéria Cvernovka
odkaz: <http://artycok.tv/lang/cs-cz/9151/cena-oskara-cepana-2011-oskar-cepan-award-2011>

autor príspevku: Peter Barényi

popis: Nadácia - Centrum súčasného umenia vyhlásila v apríli 2011 16. ročník prestížneho ocenenia pre slovenského vizuálneho umelca / umelkyňu do 35 rokov Cena Oskára Čepana 2011. Medzinárodná odborná komisia rozhodla 9. júna o štyroch finalistoch súťaže, ktorými sa stali umelecká skupina Kassaboys, Katarína Poliačiková, Tomáš Rafa a Ján Šipöcz.

VOINA WANTED / Praha / Galerie Artwall
odkaz: <http://artycok.tv/lang/cs-cz/9339/voina-wanted>
autor príspevku: Jan Vidlička

popis: Galerie Artwall po třech letech opět otevírá výstavou skupiny Voina: VOINA WANTED.

PREDNÁŠKA:

ON THE USE OF THEORY BY ART AND USE OF ART BY THEORY / New York / The Cooper Union School of Art
odkaz: <http://artycok.tv/lang/cs-cz/9041/on-the-use-of-theory-by-art-and-use-of-art-by-theory>
autor príspevku: Janek Rous

popis: Prednáška sa pokúša opísať zložité vzťahy medzi súčasným umením a teóriou - kombináciou vzájomnej závislosti a latentného konfliktu.

Ak si vaši priatelia želajú byť informovaní o dianí na výtvarnej stredoeurópskej scéne, stačí, ak nám zašlú svoj mail na: artycok.tv.sk@gmail.com

Ak si želáte byť z adresára vymazaní, stačí zaslať mail.

+++++

Salahuddin

<http://www.youtube.com/watch?v=V6bGPMgRqCo&feature=related>

+++++

Krásny výhľad zo strechy sveta - Himalaji. Nemci nazývajú nebo Himmel.
Výhľad z Mount Everestu

<http://www.panoramas.dk/fullscreen2/full22.html>

Klepni si na čtvereček se šipkama a jde to na celou obrazovku. Chvilku počkat a začne se to otáčet.

Nie je revolúcia ako revolúcia

Jednou z premis francúzskej revolúcie bola "rovnosť": "Všetci ľudia sú si rovni." Avšak nie všetky revolúcie sú si rovné. Preto napr. nemožno hádzať na jednu hromadu Americkú Revolúciu s Ruskou Revolúciou. Ani bolševických sprisahancov so svajciarskymi separatistami, ktorí založili najstaršiu európsku demokraciu.

V histórii sme videli už toľko revolúcií a prevratov!!! Krvavých i nekrvavých, otvorených, zakulisných, červených, oranžových, zamatových, neznych, pokrokových i spätocnických, buržoazných i socialistických... A bohužiaľ, iba niektoré z nich priniesli skutočne dobré výsledky. A tieto výsledky vôbec nezáležali od toho, akými prívlastkami ich nazvali tendenci politici, či historici. Ako mohli mnohí z nás vidieť na vlastnej životnej skúsenosti, ani socialisticke, ani nezne, zamatove ani oranžové revolúcie nepriniesli tie výsledky, ktoré mnohí z nás očakávali.

Ako sme sa mohli presvedčiť, odstrániť starý systém často nie je až také ťažké, ako vybudovať nový a lepší. Lebo nezriedka ten starý režim je taký prehnutý a prestarnutý, že sa napokon pochová sám. A bohužiaľ, revolučné nadšenie po páde stareho režimu obvyčajne veľmi skoro ochabne. Hlavné ak ľudia nevidia bezprostredne výsledky nadnesených ideálov a sľubov svojich revolučných vodcov. Zato na vybudovanie nového a lepšieho systému treba roky tvrdej práce, trpezlivosti, obetí a nezriedka aj sklamaní a rozčarovaní.

Podľa čoho potom treba rozlišovať revolúcie? Podľa ich programu? Prakticky každá z nich začala s veľmi humánnym a za srdce chytajúcim programom. Preto potom mnohé z nich degenerovali?

Vodcovia revolúcií a ich morálne profily

Jedným z hlavných odlišujúcich atributov sú, myslím, osobnosti, či strojcovia revolúcií. A potom osobnosti, ktoré tieto revolúcie vynesú navrch, čo nemusia byť tí istí ľudia. S týmito osobnosťami potom úzko súvisia ich morálne profily, či ich vlastné, vnútorné, sebakorigujúce spätne väzby. Ako sami dobre vieme, nízka morálna kvalita týchto osobností často vedie k zneužívaniu moci. Či už k obohacovaniu sa a či k upevňovaniu svojej vlastnej pozície, napr. umlčováním kritiky a nezriedka tiež brutálnym likvidovaním opozície. A takéto zneužívanie moci potom demoralizuje celú spoločnosť, odhora až dole. Teda veľmi dôležitá je tu osobná zodpovednosť revolučných vodcov a porevolučných politikov voči ľuďom, ktorých reprezentujú.

Vox populi, vox dei

Dalsím dôležitým atributom je samotný systém, ktorý revolúcia nastolí a jeho vnútorné usporiadanie. Je tento nový systém vyjadrením vôle väčšiny? A potom, sú obvyčajní ľudia zrelí pre tento nový systém? A ak sú zrelí, sú schopní prinášať preň obety? Ak je to potrebné, sú schopní a ochotní zdvihnúť hlas proti skorumpovaným politikom na správnom mieste? A to často aj na vlastnú škodu, pretože ako všetci dobre vieme, plut proti vetru sa nevypláca. Preto pre nový systém sú veľmi potrebné sirsie - celospoločenské spätne väzby a korekcie navazujúce na vôľu a názor obvyčajných ľudí, ktorí žijú v tomto systéme. Iným slovom, majú obvyčajní ľudia nejaké slovo v novom systéme? A počúva ich vôbec niekto? Majú v novom systéme osobné slobody, vrátane možnosti odstrániť skompromitovaných, či skorumpovaných politikov? Majú tu obvyčajní ľudia možnosti rastu, vzdelávania, či podnikania? Oceniť nová spoločnosť, morálne aj finančne, kvalitnú a poctivú prácu dobrého odborníka, remeselníka, či profesionála? A tu sa už dostavame k ekonomickým stimulom a spätým väzbam, ktoré sú nevyhnutné pre fungujúcu spoločnosť.

Preto pre dobre fungujúcu spoločnosť je rovnako potrebná občianska sloboda, ale i zodpovednosť tých obvyčajných ľudí, ktorí vlastne budujú novú spoločnosť na tej najzákladnejšej úrovni.

Porevolučný vývoj v spoločnosti

Bezprostredný porevolučný vývoj je tiež veľmi dôležitý pre docenenie výsledkov "dobrej" a "zlej" revolúcie. Ako sme spomínali vyššie, po páde stareho režimu revolučné nadšenie často veľmi rýchlo ochabne. Pretože potom príde tá ovela ťažšia kapitola: Vybudovanie nového a lepšieho systému. To, akým smerom sa začne nová spoločnosť uberať, veľmi závisí od kvality jej vodcov a tiež od kvality a občianskej vyspelosti obvyčajných ľudí. A od vzajomnej dôvery a spolupráce medzi vedením a občanmi.

+++++

Agentúra NASA o obraze Gaudalupskej Panny Márie

> P:3, 10. 12. 2011 15:44, ZAH

>

> USA, 10. decembra (RV) -- V pondelok 12. decembra, keď si Latinská

> Amerika pripomína svoju patrónku Pannu Máriu Guadalupskú, bude

Benedikt

> XVI. o 17:30 h predsedáť v Bazilike sv. Petra slávnostnej svätej omši

> pri príležitosti osláv 200. výročia nezávislosti krajín Latinskej

> Ameriky. V tejto súvislosti priniesla zaujímavé informácie *americká

> agentúra pre letectvo a vesmír NASA. Ide o výsledky vedeckých výskumov
> na obraze Panny Márie Guadalupskej*, ktorý na zástere sv. Juana Diega,
> (domorodcami nazývanej "tilma"), ktorý nebol namaľovaný ľudskou rukou.
>
> *Oftalmologické štúdie vykonané na očiach Márie ukázali, že na
> približujúce sa svetlo sietnica reaguje rovnako ako sietnica živého oka.
> Teplota vlákna tkaniny, z ktorej bola tilma zhotovená, udržiava
> konštantnú teplotu 36,6 °C, rovnako ako telo živej osoby
Prostredníctvom
> fonendoskopu počut' pod opaskom odevu Panny Márie (znázorňujúcom jej
> tehotenstvo) tep, rovnako ako u dieťaťa v maternici, 115 pulzácií za
> minútu. Ďalej podľa agentúry NASA materiáli, ktoré tvoria farby
obrazu,
> nepatria k prvkom známym na Zemi. Ba čo viac, prostredníctvom
laserový
> lúčov je vidieť, že farby textílie sú tesne nad plátnom, bez toho,
aby
> sa ho dotýkali. A ešte jedna pozoruhodnosť: hviezdy viditeľné na
plášti
> Panny Márie odrážajú presnú konfiguráciu neba nad Mexikom v zimnom
> slnovrate, v deň, keď došlo k zázraku -- 12. decembra 1531.*
Toto je správa Rádia Vatikán:
<http://www.radiovaticana.org/slo/Articolo.asp?c=545717>

toto je archív správ z NASA:
<http://www.nasa.gov/news/index.html>

a toto je nakoniec správa z TK KBS:
<http://www.tkkbs.sk/view.php?cisloclanku=20111210026>

<http://www.sancta.org/>

+++++

Vianoce 2011

Milí priatelia,

**Blížia sa sviatky Narodenia nášho
Spasiteľa Ježiša Krista. On nás vyzýva
k upevneniu Viery.**

**posilneniu Nádeje a rozpáleniu Lásky
k Bohu Otcovi a k našim blíznym. Náš
blížny je každý**

človek, ale najbližšími sú dnes naši bratia v Kristovej Viere, ktorí takmer na celom svete,

nevnímajúc už ani náš kresťanský kontinent, trpia diskrimináciu, znevažovanie, prenasledo-

vane a vraždy v takom počte, aký dejiny nezaznamenali od dávnych čias rímskych cisárov.

Preto prejavujme im našu lásku prostredníctvom modlitieb, empatie a podľa možnosti aj odváž-

nych postojov voči tým, čo ich prenasledujú a vraždia.

Až potom myslíme na naše radosti a na najlepšie žičenia dobrého zdravia, pokoja, lásky a pohody pre nás a pre všetkých našich blízkych.

To dnes sebe i vám praje, vyprosuje a žehná

Milan S. Ďurica SDB

+++++

Prosím príjmi ho a odprevaď ho k ďalšiemu domu, aby mohol pokračovať v ponúkaní LÁSKY, ÚSPECHU a POŽEHNANIA ...

PRICHÁDZA DO TVOJHO DOMU PLNÝ LÁSKY... PRÍJMI HO SO VŠETKOU ÚCTOU A POŠLI HO VŠETKÝM SVOJÍM MILOVANÝM, ABY MOHOL SPLNIŤ SVOJU MISIU.. BOH ŽEHNAJ TVOJU RODINU!!!!

Ked' dosiahne Tvoj počítač, odprevaď ho k jeho ďalšej zastávke. Prosím nenechaj ho spať vo svojom počítači. Správa, ktorú prináša je dôležitá a potrebuje dosiahnuť každého. Nech Ťa Boh žehná.. Ježiš kráča po celom svete...

"Hi'a, stojím pri dverách a klopem. Kto počúvne môj hlas a otvorí dvere, k

tomu vojdem a budem s ním večerať a on so mnou. Toho, kto zvíťazí, posadím vedľa seba na mojom tróne, ako som aj ja zvíťazil a zasadol som s mojím Otcem na jeho tróne. Kto má uši, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvám."

(Kniha zjavení 3:20)

+++++

Lorant Tilkovszky: Juzné Slovensko

http://svornost.org/knihy/tilkovszky_lorant-juzne_slovensko_v_rokoch_1938-45.pdf

http://www.youtube.com/watch?v=yuW0pf7k_I0

+++++

Ten Marian Kuffa zaujímavo rozpráva. A ja mam respekt pred týmito ľuďmi, pretože viem veľmi dobre z vlastnej skúsenosti, aké ťažké je pracovať s alkoholikmi, nakromanmi, prostitútkami, atď... Z tohoto dôvodu si nesmierne vážim Antona Srholca, aj keď Ty máš naňho iný názor. Vo svojej osemdesiatke by sa mohol na to vykaslať, ale on si zoberie na krk tu najhoršiu a nejnevďacnejšiu robotu, akú môžeš najst pod slnkom. Ľudia, s ktorými robí Srholec i Kuffa, sú fyzicky a psychicky narušení... Väčšina z nich sú nenapraviteľní a nevyliciteľní recidivisti, ktorí majú trvale a nezmeniteľne fyzické zmeny v mozgu. A s týmito trvalo poškodenými mozgami ani lekárska veda, ani kresťanská láska neurobi nič. Do väčšiny z nich môžeš investovať tonu času, trpezlivosti a lásky. A často sa od nich potom dočkáš takej odmeny, ako ohrozenie na živote, vychytraleho podvazdania a vychcaného zneužívania tvojej altruistickej naivnosti. Ja osobne preto radšej investujem svoju lásku do svojich detí a čas do písania.

Zaujímavé	počúvať:	Marián	Kuffa,	farár
http://www.youtube.com/watch?v=sHQulGILi2w				
Kuffa	swahilsky	znamená		zomrieť.

<http://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/215852.aspx>

Kardinál Vlk: Hájkova slova pro ParlamentníListy.cz mě šokovala, ať se omluví

+++++

Hotel SOLISKO na Štrbskom Plese je opäť v prevádzke

<http://www.hotelsolisko.sk/?gclid=C1eb0rzi8awCFYVI3godkSID9Q>

Panorama Resort

<http://www.panoramaresort.sk/>

http://www.setriza3.sk/ponuka/1298?utm_source=newsletter_06122011

+++++

ČT 1 včera odpoledne po 16.30 hodině, pořad AZ kvíz. Soutěžní otázka: Jakým slovem označujeme vysávání finančních prostředků z podniků, institucí a bank? Soutěžící neví.

Správná odpověď zní: Tunelování.

"Tak děti, teď si pěkně sedněte a tiše poslouchajte.

Pojem "tunelování" vznikl takto: Ve V.B. Lady Margaret Thatcherová privatizovala velké státní podniky. V ČSFR ministr financí **Václav Klaus** privatizoval velké státní podniky. Potud shoda.

Rozdíl: Ve V.B. provedli nezávislý audit a prodali za tržní cenu. Tedy tomu, kdo dal nejvíc. A platilo se hned. U nás se státní podnik prodal za účetní hodnotu předem určenému zájemci.

A s odkladem platby.

Postup byl tento: Privatizační komise zjistila **účetní hodnotu** subjektu a vybrala zájemce. Tomu předala podklady.

- 1.** Zájemce si **nechal subjekt ocenit znalcem**. Částka, určená znalcem, několikanásobně převyšovala **částku prodejní**.
- 2.** S tímto odhadem tržní ceny šel zájemce do banky a **úvěr bez problémů dostal**. Za úvěr přitom **ručil majetkem**, který stále **ještě nebyl jeho!** Z úvěru, poskytnutého takto bankou, zaplatil tu účetní hodnotu a ještě mu zbyla pěkná sumička do začátků.
- 3.** Podnikatel "zlatokop" si **po převzetí** subjektu založil další firmu, na kterou **převodl aktiva** původního subjektu. Potom **přestal bance splácet úvěr**. Banka byla nucena převzít zástavu, tedy spíše to torzo, které z původního subjektu zbylo. Pan podnikatel byl z obliga, prostě mu **"nevyšel podnikatelský záměr!"**
- 4.** A na státu bylo, aby mu prokázal úmysl. Pan podnikatel to navíc **jistil převedením majetku na osoby blízké**. Takto tedy vznikl pojem **"tunelování"**. A takto se nám tady **"narodili" noví kapitalisté**.
- 5.** Abych nezapomněl: Všechny tyto **transakce** národního majetku **nepodléhají právnímu přezkumu**. Na to **byl dokonce vytvořen zvláštní zákon!** Při takzvaném **očišťování bank** od takto vzniklých nedobytných úvěrů **bylo zapotřebí tato pasiva někde skrýt**. *Dva staří přátelé z "Prognostáku" to vyřešili tím, že založili Konsolidační banku.*

Vznikl tak světový unikát - banka, která spravovala jen samá pasiva. Když už to bylo příliš nápadné, byla tato banka přejmenována na Českou konsolidační agenturu. Současně s tím bylo vedení ČKA povoleno prodávat tam uložené dluhy za částky, které nezřídka tvořily pouhých deset procent původní výše dluhu. Tak se také běžně stávalo, že původní dlužník si koupil svůj dluh (přes třetí osobu, samozřejmě) za částku, která nepokryla ani úroky z tohoto dluhu. Tento dříve dlužník byl po této transakci samozřejmě už opět vážený podnikatel.

Po zaniklé ČKA zbyl dluh ve výši 236 miliard korun. Tato částka se objevila jako záporná položka ve státním rozpočtu a ze státního rozpočtu je také tento dluh umořován.

Takže, milé děti, jaké si z toho vezmeme ponaučení? Ano, správně!

Když dva dělají totéž, není to vždycky totéž."

A já jen dodávám: Tento stát v žádném případě nerozkrádaly nějaké "socky." Z těch někdejších privatizátorů, jejichž dluhy platíme (a budeme platit i nadále) všichni bez rozdílu, jsou dnes milionáři, multimilionáři a někteří dokonce miliardáři.

A jsou to také ti, kteří nám tady skutečně vládou. Politici jsou ve skutečnosti jen loutky, vykonavatelé jejich vůle.

Tak se také stalo, že si jeden miliardář za „své“ miliony "koupil" i naši současnou vládu.....

+++++

Jak Írán získal neviditelný bezpilotní letoun

7.12.2011

Zdá se, že Írán získal americký neviditelný bezpilotní letoun, který ilegálně pronikl do jeho vzdušného prostoru.

Tajný americký špionážní drone, který se minulý týden ztratil v západním Afghánistánu, se – zdá se – zřítíl v Íránu; je to poprvé, kdy takový letoun skončil v rukách protivníka.

Íránské zpravodajské agentury tvrdily, že obranné síly země sundaly drone, o kterém íránské zprávy uvádí, že šlo o neviditelný letoun RQ-170. Ten je určen k pronikání nepřátelskou vzdušnou obranou, která by pravděpodobně „viděla“ a sestřelila méně vyspělé letouny Predator a Reaper.

Američtí představitelé v neděli přiznali, že drone byl ztracen poblíž íránské hranice, ale odmítli sdělit, jaký typ letounu se postrádá.

První zprávy o zřícení dronu přišly od polooficiální íránské agentury Fars News. „Íránská armáda ve východním Íránu sundala americký bezpilotní letoun RQ-170, který pronikl do íránského vzdušného prostoru,“ citovala státní televizní stanice al-Alam vysílající

v arabštině nejmenovaný zdroj, který uvedl: „*Špionážní bezpilotní letoun byl sundán poměrně nepoškozen a zmocnily se ho ozbrojené síly.*“

Reuters [napsala](#), že americký představitel říká, že neexistují žádné známky toho, že by Írán bezpilotní letoun sestřelil. Samozřejmě, že Írán nikdy netvrdil, že letoun sestřelil, takže nejde o žádné popření. Írán oznámil, že jej „sundal“ pomocí nějakých [elektronických vojenských prostředků](#).

Otázkou nyní je, „jak to udělali“? Zde je několik mých spekulací úvah.

Protože jde o neviditelný letoun, je detekce prvním problémem. Obvyklý monostatický radar, u kterého je vysílač radarového paprsku a přijímač zachycující odraz od letadla na stejném místě, by drone nenašel. Tvar dronu a jeho odraz snižující povrch by tento paprsek rozptýlily příliš.

Ale za použití [bistatického radaru](#), kde je vysílač od přijímače oddělen prostorem porovnatelným se vzdáleností očekávaného cíle, lze detekovat dokonce i „neviditelné“ létající objekty.

Detekce pomocí elektronických prostředků je možná také, pokud letoun vysílá a přijímá informace přes satelit, a nelétá jen tiše po předem naprogramované trase. I když je signál z dronu na satelit vysílán vysoce směrovaným paprskem, letadlo vybavené nezbytnými rádii letící nad dronem a blízko spojení mezi satelitem a dronem by ho mělo být schopné lokalizovat. Pokud letoun použil vlastní radar, aby se „rozhlédl“, [nedávno Íránu dodaný ruský „anti-stealth“ systém Avtobaza](#) ho pravděpodobně detekoval.

Íránci říkají, že drone nesestřelili, ale „sundali“ za malého poškození. Myslím, že s ním ve skutečnosti přistáli.

Tento [typ dronu RQ-170](#) se stal známým jako „*Bestie z Kandaháru*“, když byl poprvé před čtyřmi lety spatřen. Provozování amerických neviditelných dronů v Afghánistánu je očividně nezbytné, aby unikly radarům Talibanu. Tento letoun je celkem velký, s rozpětím křídel 20 až 27 metrů a vzletovou vahou asi 5,000 kg.

Pokud je bezpilotní letoun ve vzduchu, je řízen přes satelit za vzdálené operační stanice. Ale během startu a přistání je letoun pilotován pomocí rádia operátorem nacházejícím se na dohled v blízkosti místa vzletu nebo přistání. Je to nezbytné proto, že dálkové satelitní spojení má zpoždění několik stovek milisekund, což je příliš mnoho pro korekci poryvů větru a dalších problémů během vzletu a přistání.

Zdá se, že Íránci převzali řízení pomocí *řízení na dohled*. A to po elektronickém narušení satelitního spojení. Jen samotné narušení satelitního spojení by nestačilo, protože drone by se pak řídil nějakými naprogramovanými kroky, jako že by třeba letěl zpět, odkud vyletěl. Za aktivního řízení na dohled by narušení satelitního spojení k přepnutí na přeprogramované kroky nevedlo.

Můžeme přijatelně předpokládat, že Íránci mají nějakou stanici poblíž letiště v Kandaháru, která odposlouchává veškerý tamní vojenský radioprovoz. Měli čtyři hodiny na analýzu rádiových signálů mezi pozemním operátorem a těmito drony. Dokonce i když je řídicí signál během mnoha letů zakódován, čtyři hodiny by jim poskytly dostatek informací, aby kód prolomili. *(Obávám se, že autor je příliš velký optimista, Íránci asi před rokem sdělili, že mají technologii na odrušení řídicích kódovaných signálů amerických vzdušných systémů i komunikace a na převzetí kontroly nad nimi – p.p.)*

Írán se postará o dobré ukrytí dronu, protože USA se pravděpodobně pokusí ho zničit, pokud bude jeho umístění známo. Když Číňané posbírali části neviditelné F-117, která byla sestřelena v Jugoslávii, USA bombardovaly jejich velvyslanectví v Bělehradě.

Po získání jen mírně poškozeného neviditelného dronu budou Íránci schopni okopírovat spoustu z jeho technologie a najít nová opatření proti takovým dronům. Velký zájem bude také o ostatní stránky této technologie. Můžeme se vsadit, že vojenští atašé z velvyslanectví Ruska, Číny, Indie, Pákistánu a dalších zemí již stojí frontu před íránským ministerstvem obrany a jsou připraveni předložit jisté velmi lukrativní nabídky.

Článek [How Iran Acquired A Stealth Drone](#) vyšel 6. prosince na informationclearinghouse.info.

+++++

1. lista. Sobota, dec 2011

Želám Vám To ne vý slovné ŠTASTIE vianočné,
Čo v sebe / z detstva svojho ešte v 52-hom ... / prenášam z miesta
Na miesto ...

... Malý, živý stromček zdobia jabĺčka, oriešky, anjelské vlasy a
na o z a j s t n é salonky, ktoré mama moja Ježiškovi
pomohla urobiť ... A, pod stromčekom darček nevidaný:

PAMÄTNÍČEK

Jednoducho. K R Á S A ... Rokmi dospela;
Strany v ňom, od prvej s motýľom, až po poslednú – veršíky;
Obrázky krásia s podpisom detskej rúčky ...
Viem, keď ju pri listovaní hľadám ako mihalnicu
Z oka mojich – už vnúčať.
Rovnako Vaša – RADOSŤ nad radosti –
- JEŽIŠKA V JASLIČKÁCH NA SLAME -
Uvidieť dá sa; Pre slzy neskrývané ...
Ja, za každú chvíľu ŽIVOTA Bohu vďačná opäť, že dnes m o ž e m a
m á m komu zo srdca od NEHO vyprosiť:

MILOSTIPLNÉ SVIATKY BOŽIEHO NARODENIA, V RADOSTI,
V SVORNOSTI, V HOJNOSTI DUCHA AJ ŠTEDROVEČERNÉHO STOLA ...

Aj veršík do pamätníčka

so želaním pridám: Do nového roku-dní, š ť a s t n é Nech je
Vaše vykročenie sebaistým krokom, na Lásku – ZDRAVIE bohatým,
Naplníť svojho srdca túžby-sny! ! Aspoň do-taktoroka s Božím
požehnaním, ďalších sa dožívať.

*Želám Vám toho nácca želajú a zároveň
ďakujú Gita a Bobas Schmidtovci*

+++++

Dobrý večer páni, posielam článok na uverejnenie:

Falzifikovanie „Magyar“ identity Hongroisa Franza Liszta.

Stručný záver z uvedeného je:

- A.) za čias Franza Liszta slovo „**Ungar**“ nebolo synonymom slova „**Magyar**“!
- B.) Už len samotný bod č.1.) je dôkazom falzifikácie „**Magyar**“ identity Franza Liszta.
- C.) Bod č.4.) je nepriamym dôkazom odhalenia falzifikovania tohoto listu, podvodu.

S prianim šťastných, veselých a požehnaných Vianoc

Peter H

Viedeň 15.12.2011

+++++

Falzifikovanie „Magyar“ identity Hongroisa Franza Liszta.

Niekoľko postrehov k „novým podkladom“ k údajnej „Magyar“ identite Franza Liszta. V úvode sa chcem predovšetkým poďakovať pánovi prof. Dr. Ferdinandovi Klindovi, že slovenskej verejnosti aspoň v takejto forme sprístupnil onen „vzácný text“.

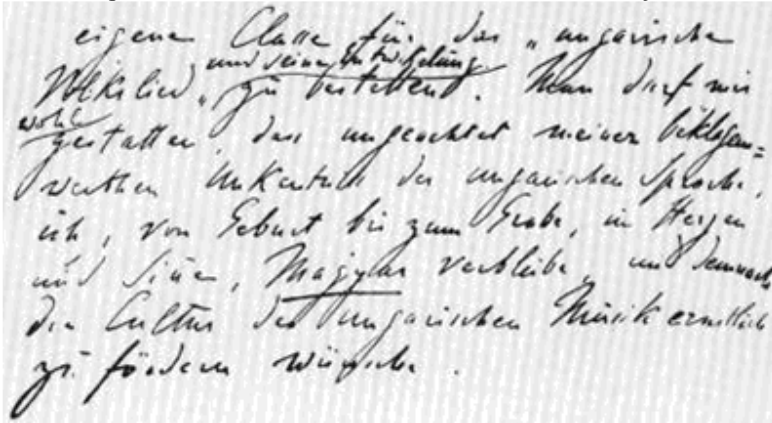
A teda konečne niekto kompetentný ponúkol aj celú vetu, v ktorej Franz Liszt údajne deklaruje svoju „Magyar“ identitu.

Žiaľ, pritom pán profesor pozabudol uviesť zdroje k dvom údajným „Lisztovým autografom“.

Preto by som si dovoľil ho touto cestou zdvorilo požiadať o doplnenie tejto dôležitej informácie.

Predpokladám, že pán prof. Klinda v takejto skrátenej forme reagoval na môj článok:

AD: „Priezvisko Liszt je z nemeckého die List“, Štefan Holčík, 18.11.2011, ktorý bol reakciou na článok pána PhDr. Štefana Holčíka CSc: „**Priezvisko Liszt je z nemeckého die List**“.

Tento nemecký text by mal byť údajne z korešpondencie Franza Liszta s grófom Augustom zo dňa 7.5.1873 a v prepise znie:

„Nun darf ich mir wohl gestatten, daß ungeschiet meiner beklagenswerten Unkenntnis der **ungarischen** Spracheich von Geburt bis zum Grabe im Herzen und Sinne **Magyar** verbleibe und demnach die Cultur der **ungarischen** Musik ernstlich zu fördern wünsche.“

Takáto, pravdepodobne zhodná „grafická forma“ sa dá čiastočne nájsť v jednej z kníh z Lisztovej korešpondencie, ale s priamym anglickým prekladom:

[Franz Liszt: a biography in pictures, Zsigmond László, Béla Mátéka](#)

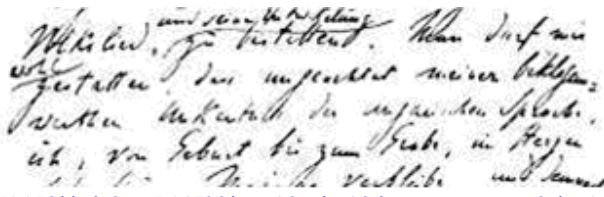
– London: Barrie & Rockliff, 1969, v ohraničenom výreze:

“... 7 May. 1873, he declared himself in memorable and quite unequivocal terms:

« Despite my lamentable ignorance of the language, I must be permitted to remain from birth to death, in heart and soul a Hungarian, and hence I am anxious to promote the cause of Hungarian music. » “

http://books.google.at/books?id=7b0HAQAAMAAJ&hl=de&pg=PA179&img=1&pgis=1&dq=Despite&sig=ACfU3U01ku0PgeYliZGCVba_BBMrI9nzHg&edge=0

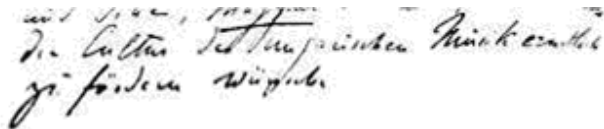
7 May, 1873, he declared himself in memorable and quite unequivocal terms: "Despite my lamentable ignorance of the language, I must be permitted to remain from birth to death, in heart and soul a Hungarian, and hence I am anxious to

<http://books.google.at/books?id=7b0HAQAAMAAJ&hl=de&pg=PA179&img=1&pgis=1&dq=promote+cause&sig=ACfU3U2i8jkW6CXw>

promote the cause of Hungarian music."

In November of that year Jubilee celebrations were held in Budapest in honour of Liszt's fifty years of artistic activity. Among the audience were Brahms, Bösendorfer, Countess

Pritom samotný nemecký text bol pravdepodobne publikovaný už v roku 1912!

Die Musik: Band 11, Ausgabe 1 M.Hesse, 1912

http://books.google.at/books?id=lc5AAAAIAAJ&q=Musik+1912+Liszt+Magyar&dq=Musik+1912+Liszt+Magyar&hl=de&ei=iJILT0-3MYSq8QOBmZH0CQ&sa=X&oi=book_result&ct=result&redir_esc=y

das nationale Fundament der Musik-Academie die richtige Betonung. Auch ist eine eigene Classe für das ungarische Volkslied und seine Entwicklung zu bestellen. Nun darf ich mir wohl gestatten, daß ungeachtet meiner beklagenswerten Unkenntnis der ungarischen Sprache ich von Geburt bis zum Grabe im Herzen und Sinne Magyar verbleibe und demnach die Cultur der ungarischen Musik ernstlich zu fördern wünsche. Dem aufgeklärten Motivum von Albert Apponyi und Széchenyi stimme ich gern bei und hoffe, dass sich die übrigen Detail-Fragen zum Besten des Totales erledigen werden . . .

<http://books.google.at/books?id=lc5AAAAIAAJ&hl=de&pg=PA58&img=1&pgis=1&dq=Magyar&sig=ACfU3U2JndIjvDfdg2KE9QD3bMfz8SE8CA&edge=0>

Ja osobne nemám najmenšiu pochybnosť, že sa jedná o falzum, čo sa tu pokúsim obhájiť.

Pritom nevylučujem, že sa tu môže poprípade jednať opäť len

o "maďarizovanú prekladovú metainterpretáciu" obsahovo inej rozsiahlejšej korešpondencie, ktorá je ale pre Slovákov nedostupná.

1.)

Prvé, čo si každý vnímavější čitateľ sledujúci dianie okolo Liszta mohol všimnúť je, že v relácii STV, „Večer na tému“ 2010-04-15 redaktor uviedol otázku identity Franza Liszta citátom z českého vydania knihy: P.Lendvai, Tisíc let maďarského národa, str.281, Academia Praha: „Zato v liste zo 7. mája 1873 62-ročný Liszt tvrdí:

„Azda sa mi prepáči moja trestuhodná neznalosť maďarčiny, ale napriek tomu ostávam od narodenia až po hrob v srdci i duši Maďar.“

A podobne aj muzikologička pani J.Lengová v Hudobnom živote:

Epilog - HZ9/2010 str.12 ponúkla len skrátenu verziu tohoto textu:

„Podľa doterajších serióznych vedeckých poznatkov boli Lisztovi rodičia, tak z otcovej, ako matkinej strany nemeckého pôvodu.“

Liszt sa však ako zrelý umelec zapojil do procesu utvárania maďarskej hudby aj inšpiračnými zdrojmi svojej hudobnej tvorby.

Svoj príklon k maďarstvu vyjadril známym citátom v liste barónovi Auguszovi zo 7.mája 1873:

"Nech mi je dovolené povedať, že napriek poľutovaniahodnej neznalosti maďarskej reči zostanem v svojom srdci a v svojich citoch Maďarom od narodenia až po hrob "

(Gut 2009;p271, tu citát v nemčine so slovami "der ungarische Sprache" a "ein Magyar" a vo francúzštine "de la langue hongroise" a „Magyar“)

Podobne skrátenu text je môžeme si prečítať aj z pera rakúskeho spisovateľa maďarského pôvodu:

„Die Ungarn: ein Jahrtausend Sieger in Niederlagen“, Paul Lendvai - 1999 - 634 Seiten

Mai 1873: »Man darf mir wohl gestatten, daß ungeachtet meiner beklagenswerten Unkenntnis der ungarischen Sprache ich von Geburt bis zum Grabe

im Herzen und Sinne *Magyar* bleibe.«

Er hatte übrigens 1829 angefangen, Ungarisch zu lernen, ...

(books.google.com – „Unkenntnis Magyar Lendvai „ – zadať pre vyhľadávanie

<http://books.google.com/books?id=6v-3AAAAIAAJ&q=Lendvai+Unkenntnis+Magyar&dq=Lendvai+Unkenntnis+Magyar&hl=de&sa=X&ei=GrpTuCkNYXP4QTx5qjICA&sqi=2&ved=0CDQQ6AEwAA>

&

)

A teraz si položíme jednu otázku:

„Prečo je práve záver tohoto súvetia vynechávaný, vypúšťaný = cenzurovaný?“

„...und demnach die Cultur der **ungarischen** Musik ernstlich zu fördern wünsche.“

„...a takto si s plnou vážnosťou želám podporovať **maďarskú hudobnú kultúru**“

Pokiaľ už sami niečo viete o F.Lisztovi, ako aj o cenzurovaní jeho diel,

tak odpoveď nemusíte sami vymýšľať a už vonkoncom netreba nič dokazovať!

Tá odpoveď je jasne napísaná a zdôvodnená v umenovednom diele Hongrois génia Franza Liszta:

„**Des Bohémiens et de leur musique en Hongrie**“! (1859, 1881)

Krátko po vydaní tejto umenovednej práce Franza Liszta (1859) nasledovala prvá ostrá reakcia

vo forme vydania malej brožúry s jasne napísaným postojom istaj časti „patriotov Hongrie“

k Hongroisovi F.Lisztovi: „**Et tu mi fili Brute!**“

„**Entgegnung, auf die von Dr. Franz Liszt in seinem Werke :**

„**Des Bohémiens et de leur musique en Hongrie**“ aufstellte Behauptung,

dass es keine ungarische Nationalmusik, sondern bloss eine Musik der Zigeuner, gibt.“, Ritter von Adelburg, Pest, 1859.

Mohol v roku 1873 Hongrois Franz Liszt v korešpondencii napísať:

„...želat si s plnou vážnosťou podporovať **maďarskú hudobnú kultúru**.“

keď už v roku 1859 písal a v roku 1881 doplnil a upresnil,

že Maďari nemali vlastnú hudbu !?!“

2.)

Druhá zvláštnosť je práve nemecké znenie textu tohoto „Lisztovho autografu“.

Podľa „odborníkov“, ako odosielateľ, tak aj adresát sa úspešne vyhýbali korešpondencii v nemčine.

Vzájomnú korešpondenciu viedli vo francúzskom jazyku.

3.)

Tretia zvláštnosť je použitie slova „**Magyar**“ v kombinácii s „**ungarischen**“.

Logicky podľa frekvencie používania týchto slov v iných dobových textoch by tam

skôr „patrilo“ slovo „**Ungar**“ namiesto „**Magyar**“.

Treba si všimnúť, že anglická interpretácia používa už len „**Hungarian**“.

Pritom anglický jazyk mal a má, využíval a využíva podľa potreby aj slovo „**Magyar**“.

Zaujímavé bude oboznámenie sa s jej skutočným originálnym francúzskym znením.

4.)

A čo je skutočne najprekvapujúcejšie, je skutočnosť, že nielen táto kľúčová,

a vlastne dodnes jediná známa „maďarizačná“ veta k osobnosti osobe

„Wahl-Magyar“ Franz Liszt, ale aj celá kapitola „**XXIX**“ s názvom:

„**Wird Ungarn deutsch oder magyarisch? Die besondere Rolle der Deutschen**“

bola v slovenskom preklade knihy úplne celá vypustená = cenzurovaná!

V nemeckom origináli sú to strany 389 až 398.

Nepoznám maďarské vydanie tejto knihy, preto neviem, či bola táto veta,

alebo aj celá kapitola obdobne cenzurovaná.

Za povšimnutie stojí, že hneď v úvode tejto kapitoly je spomenutá,

už len podľa názvu pre Slovákov zaručene zaujímavá kniha od mnichovského

univerziténeho profesora: **Franz von Löher**, „**Die Magyarer und andere Ungarn**“, 1874.

(na books.google.com je táto kniha na indexe“ = je nedostupná, napriek roku vydania 1874)

Už len samotný názov je z nám známých príčin do maďarčiny nepreložiteľný!

Ale nám Slovákom, Nemcom, Francúzom, Angličanom úplne jasný.

Stručný záver z uvedeného je:

A.) za čias Franza Liszta slovo „**Ungar**“ nebolo synonymom slova „**Magyar**“!

B.) Už len samotný bod č.1.) je dôkazom falzifikácie „**Magyar**“ identity Franza Liszta.

C.) Bod č.4.) je nepriamym dôkazom odhalenia falzifikovania tohoto listu, podvodu.
Peter Hanič Viedeň 15.12.2011

+++++

Čínsky vodca Chu Ťin-tchao: **Pripravte sa na vojnu**

Čínsky vodca na poslednom stretnutí čínskych predstaviteľov nariadil námorníctvu, aby sa „pripravilo na vojnu“. V nasledujúcich rokoch by mala armáda dokončiť ďalšiu etapu modernizácie a zhromaždiť všetky sily na posilnenie národnej bezpečnosti.

Silné slová nenechali chladnými medzinárodných pozorovateľov, ktorí sa o vyjadrení čínskeho vodcu dozvedeli z novín. Mnohí analytici sa domnievajú, že by mohlo ísť o zlý preklad, skloňuje sa totiž spojenie „ozbrojený boj“ či „vojnový konflikt“, no podľa portálu pravda.ru sa podstata nemení.

Ťažko sa však hľadajú odpovede, prečo by Čína niečo podobné riskovala. Vďaka dobre fungujúcej ekonomike sa v krajine očakáva v nasledujúcich rokoch veľký progres.

Tento rok začala komunistická krajina nový program na výrobu lietadlových lodí a aktívne pracuje na vývoji proti-lodných rakiet. Vojnový konflikt sa spája so Spratlyho ostrovmi a vplyvom v Juhočínskom mori.

Ostrovy sú podľa Pekingu neoddeliteľnou súčasťou Číny. USA sa však na situáciu pozerajú inak a spojenci Washingtonu to vidia podobne. „Boj“ o Juhočínske more je totiž logický: hlavné dopravné cesty vedú práve cez more a je tiež zásobárňou ropy a zemného plynu.

Najviac naštrbené vzťahy v tejto otázke má Čína s Filipínami a Vietnamom. Tiež ju znepokojuje situácia v Indonézii, ktorá začala rozvíjať hlavné oblasti zemného plynu v blízkosti sporných ostrovov. Z napätia chce ťažiť najmä USA, ktoré argumentuje, že je potrebné „brániť sa pred čínskym drakom“.

Z toho vyplýva aj nedávne rozšírenie amerických jednotiek v Austrálii, ktorá by malo byť základňou v prípadnom konflikte v juhočínskych vodách.

Čítajte viac: [Obama vyostruje napätie s Čínou](#)

Podľa experta na geopolitické otázky Konstantina Sivkova by v prípadnom konflikte ťahala Čína za kratší koniec: „Čína je v súčasnosti z hľadiska vojenského námorníctva ďaleko za USA. Má len jednu lietadlovú loď, pokým Američania vlastnia 12 jadrových. Čínske ponorky sú veľmi hlučné a polomer

balistických rakiet je len 1700 km, čo je nedostatočné na zabezpečenie adekvátnej reakcie.“

Čítajte: Čína zbrojí: Lietadlová loď v Tichomorí a obavy USA

Nasledujúcich 10 rokov sa však môže situácia úplne otočiť. Číňania sa pripravujú na spustenie niekoľkých jadrových lietadlových lodí, v pláne sú aj najmodernejšie jadrové ponorky či torpédoborec. Momentálne prebieha vývoj balistických rakiet s dosahom 8000 km, čo môže v budúcnosti výrazne oslabiť súperov. Tento fakt si uvedomujú aj v USA.

+++++

MK SR rozšíri dnes svoj repertoár klamstiev a zastieracích manévrov o nový prvok - potemkiniádu. Dnes bude totiž udeľovaná Cena Rudolfa Fábryho tradične - v budmerickom kaštieli! Udalosť (prvá za posledných OSEM mesiacov!), ktorá by bola bežne pre pána Krajčera neviditeľná, odrazu stojí za jeho pozornosť a vraj sa jej účastní osobne. Dôvody sú prosté, voľby sa blížia a to maslo, čo majú amatéri, ktorí sa dostali do vedenia MK SR s týmto pánom, začína smrdieť.

Nedajte sa však zmiasť. Na tom, že mesačne doplácame na ich amatérske rozhodnutie ohľadne Budmeríc sumou 2 900 eur + energie + platy potemkinovských zamestnancov = cca viac ako 5 000 eur (teda 150 000 pôvodných korún!) sa nič nemení.

G. Murín

+++++

Ďakujem za Doruľových Starých Slovákov.

že vraj "neplatí falošná, podvodná rovnica *Hungarus = Maďar...*"

S pozdravom,

CAH

+++++

Vážený pán Hromník,

Pre vzájomné pochopenie sa by som Vám bol povďačný, keby ste mi na konkrétnom praktickom príklade,

za použitia prekladu do francúzskeho jazyka osvetlil Vaše názory.

Najjednoduchšie by bolo na príklade prekladu názvu Vašeho článku do francúzskeho jazyka:

František List:

Slovenský Uhor, ktorý nehovoril po maďarsky!

S pozdravom

p.h

Magyari sú Hungari alias Hongrois. Sloveni sú Uhri. Onoguri sú fikciou.

Vážený pán H:

15De2011

Vašej práce ako aj vašej spolupráce so mnou som si vždy veľmi vážil a vždy som sa snažil Vám vecne vysvetliť, keď sa medzi nami vyskytlo rôzne chápanie určitej evidencie alebo terminologie.

Ďakujem vám za krátky komentár na môj článok **Franz Liszt** v časopise *Dimenzie* a za obsiahle citáty z rôznych slovníkov a inej literatúry, ktoré majú podporiť vašu tézu, že francúzske *hongrois* má znamenať Slováka alebo slovenský, čo, samozrejme, nikdy neznamenalo ani znamenať nikdy nebude. *Hongrois* znamená len a len *Hungar* a *hongrois* znamená len a len 'hungarský'. A *Hungar* a *hungarský*, v posledných ca. 200 rokoch bolo nahradené (nie preložené!!!) slovami *Magyar*, *Magyarok*/Maďar, Maďari a *magyar*/maďarský. Toto meno a prídavné meno nikdy neznamenalo Slováka a slovenský. Vaše a moje rozdielne chápanie týchto termínov nie je výsledkom toho že ja sa na historickú evidenciu dívam z Južnej Afriky a vy z Viedne. Vy ste rodený Slováka tak ako aj ja som rodený Slováka. Ide tu skôr o hlbší (môj) a plytkejší (váš) pohľad na našu históriu. Vy spoliehate na pár slovníkov, ktoré sú celkom zreteľne zle informované, a ja sa dívam na historickú evidenciu siahajúcu do dôb dávno pred-maďarských. My sme boli Uhrami tisíce rokov pred príchodom *Hungari-ov*/dnes Maďarov a ich meno *Hungari*, *Hungaria* a *hungaricus*, prepisované do francúzštiny ako *Hongrois*, *Hongrie* a *hongrois*, nemá nič spoločného s menami Uhri, Uhorsko a uhorskí. Maďari slova Uhri, Uhorsko a uhorskí vo svojom slovníku nikdy nemali a nemajú, a snažili sa z každého, kto žil v nimi okupovaných slovenských Uhroch urobiť Hungara (francúzsky *Hongrois*), čo sa im aj do značnej miery podarilo, keď mnohí Sloveni/Slováci v slovenskom Uhorsku začali hovoriť hungarsky t.j. maďarsky a posielali svoje deti do maďarských škôl. Tí ktorí tomu pomaďarčovaniu podľahli stali sa Hungarmi (francúzsky *Hongrois*) a tým prestali byť Slovenmi/Slovákmi. Vy túto situáciu nemôžete napraviť filologicky nezmeselným vyhlásením, že *Hongrois* znamená Slováka/Slováci. *Hongrois*, tak ako *gens Hungarica* alebo *Hungar*/*Hungari* bude vždy znamenať len *Hungar* to jest Maďar. A Francúzi si svoje *Hongrie* a *Hongrois* nevytvorili na základe *Uhorsko* a *Uhri*, ale na základe *Hungaria* a *gens Hungarica*. To všetko som vám už vysvetlil aj v listoch ktoré ste mi tu vrátili. Tak sa už nebudem viacej opakovať a Vás tým unavovať.

Situácia nie je ľahká a ani ti Rusi tomu moc dobre nerozumeli. Zanedlho vyjde malá knížka, ktorá sa týmto problémom zaoberá.

Nádejný Advent sa končí a ja vám prajem veselé sviatky narodenia Ježiša Krista, alebo Vianoce čiže sviatky Zázraku Slova.

Cyril Hromník

+++++

Čie bolo Uhorsko

Slovenská historička žijúca v Rakúsku, pani Emília Hrabovec, sa vyslovila, že „Slovensko síce má dnes svoj vlastný štát, ale Slováci ešte nenašli svoju skutočnú štátno-národnú identitu“ (Som človek hľadajúci pravdu, www.slovaci.at). Je čas zamyslieť sa netradične a inak nad našimi dejinami, pokúšať sa o ich výklad „zo slovenského stanoviska“ – iste s vedomím, že všetko mohlo byť aj inak. Pýtať sa a odpovedať na otázku čie bolo vlastne Uhorsko? Možno týmto textom spôsobíme búrku nevôle tých, pre ktorých je už všetko jasné a uzavreté.

Našťastie, ako napísal Titus Kolník: „Archeológia je fascinujúca veda aj preto, že jej poznatky nie sú pri väčšine objavov definitívne uzavreté. Každá generácia bádateľov má šancu rozšíriť ich a objaviť nové súvislosti aj k dávnejšie vykopaným nálezom“. Neplatí to, zaiste, len o archeológii, pričom každý takýto pokus môže naraziť na hrozbu rázneho odmietnutia. Nuž, naozaj „nie je ľahko vyrovnáť sa nositeľovi titulu s tým, že bádala vedľa a dokonca okolo objavu, zatiaľ čo laici (amatéri) oň priamo zakopli“, ako si to všimol Ludwig Schneider (30 let sjednoceného Jeruzaléma, Ostrava 1997, s. 73). Aby sme sa vyhli označeniu „amatéri“, budeme predovšetkým klásť otázky. Napokon je lepšie poznať aspoň niektoré otázky, ako všetky odpovede.

Až dosiaľ sme sa na naše dejiny pozerali predovšetkým cudzími očami. Máme profesorov dejín odchovaných na pražskom mlieku, nadojenom z nemeckej teórie o sťahovaní sa národov. Škoda, že aj najnovšie dielo nášho váženého historického barda nesie podtitul „Od príchodu Slovanov...“ Toto chybné východisko poznamenáva aj ďalšie tézy o našej najdávnejšej minulosti. Hádám teda nepošpiníme svätostánok histórie viac, ako ho špinia niektorí z profesionálov s ušami natiahnutými k Prahe či k Budapešti, ak sa inak, „našsky“ dotkneme otázky zaužívaného pomenovania našich historických reálií. Nepôjde o „premenúvanie“, tých zažili naše dejiny až-až, iba o inakšie poukladanie známych či menej známych faktov.

Ktovie prečo sa zabúdame vracáť k našim starším historikom, napríklad Františkovi Sasinkovi? Ten sa odvoláva na Monumenta Germaniae Historica, vydané v Hannoveri 1878, ako aj na iné spisy, a tvrdí toto: „Že názov Uhor znamená Maďara a prinesený bol k Dunaju až Arpádovcami, to je blud. Ten názov už dávno pred Arpádom slýchaný bol v Európe“. Zabúdaný Sasinek zaiste stojí za to, aby sme sa na toto jeho tvrdenie pozreli dnešnými očami a zmyslami nezaťažnými profesionálnymi pravdami histórie.

Prvá otázka: ako mohli pomenovanie Uhor, Uhorsko priniesť k nám starí Maďari, keď nijaký z ich kmeňov sa nevolal Uhor? Ich mená boli takéto: Nyék, Megyer, Kurt-Gyarmat, Tarján, Kér, Jenő a Keszi. Alebo: byzantský cisár pomenoval okolo roku 950 ríšu, ktorú založil Svätopluk, ako hé megalé Morabia, čo sa prekladá ako Veľká Morava, ale nejde „len“ o vzdialenú či minulú Moravu? Prečo ruský kronikár Nestor okolo roku 1110 hovorí o Slovenskej zemi a o slovenských kniežatách? Prečo sa v bule pápeža Jána VIII. z roku 880 jazyk, pre ktorý vynašiel písmená sv. Cyril, nazýva slovenským? Prečo pápež Štefan V. nazýva Svätopluka v listine z roku 885 kráľom Slovenov (nehľadiac na to, že „vďaka novinke“ českého jazykovedca Georga Polívku z roku 1831 sa v starších prekladoch uvádza kráľ Slovienov)?

Je isté, že naši predkovia boli Slovenmi, až pokiaľ nás, teda iba mužov, iní nepremenovali na Slovákov. (Má pravdu Tomáš J. Veteška, že „meno Slovák je čechizmus z 15. storočia zosmiešňujúceho, dehonestujúceho významu, ako napr. vandrák, všivák, husák, babrák“?) Keď k nim dorazili starí Maďari, od úžasu nad ich schopnosťami dorábať obilie, dali im úctivé meno Tót, čo podľa starších slovensko-maďarských slovníkov znamená Človek. Nie je hanlivé „Tót ném ember“ (Slovák nie je človek) nič iné, iba typické popieranie pravdy južnými susedmi?

Ján Stanislav dokázal, že územie, ktoré obývali Sloveni, bolo oveľa väčšie, ako dnešné Slovensko. Sloveni obývali nielen Panóniu (dnešné západné Maďarsko), ale aj dnešné východné Maďarsko, severné Rumunsko. A samozrejme, aj dnešné Slovensko, územie pod horami. Prečo českí autori Obrázkových dejín národa československého z roku 1924, Antonín Mach a František Hrnčír tvrdia, že „slovo ‚Uhry‘, ‚Ungarn‘ pochádza od slovanského mena ‚U gory‘ (hory)“? Pomenovanie Ug(o)ra nachádzame aj u Jána Stanislava.

Nie je základom slova Uhor, Uhorsko evidentne hora, kam u nás radíme aj lesy, spievame o hore a myslíme na les, hájnik? Tento základ sa nachádza aj v ďalších slovách. Historik Cyril Hromník, Slovák žijúci v Kapskom Meste, hovorí o dravidských odborníkoch na výrobu kovov, ktorí „v styku s našimi predkami, karpatskými Horalmi, uhnetli prapôvodných Slovenov“. Stalo sa tak hlboko pred narodením Krista (Cyril A. Hromník, Sloveni: unde orti estis? Slováci, kde sú vaše korene?, www.jsm.snj.sk). Horali – Gorali dodnes žijú na južnej a severnej strane Tatier. Podľa Sasinka (ale aj našej známej z chorvátskeho Trogira, ktorú neučili dejepis u nás, ale v Chorvátsku, a podľa starých máp) obyvateľmi „severnej zeme pri Váhu“ boli Bieli Chorváti – Horvati, rovnako so základom „hora“. Nositeľom priezviska Horvát, odvodeného od hôr je veľa Slovákov.

Iný starší autor, Ján Zigmundík, ktorý vydal v Trnave roku 1923 zaujímavú knihu Či Maďari zaujali Uhorsko a či založili uhorský štát?, dokonca pomenoval epochu „od roku 820 až do roku 972“, teda od kniežaťa „Mojmíra I. až po knieža Gejzu, otca sv. Štefana“ drevným uhorským kráľovstvom, teda Starým Uhorskom.

Podľa Sasinkovej práce Slováci v Uhorsku (Turčiansky Sv. Martin 1902) „Uhorsko (Sylvania) medzi Karpatmi a Dunajom delilo sa na Biele a Čierne, čili na Horné a Dolné Uhorsko“ a „toto delenie znala takrečená Kniga Setepennaja (vydaná v Petropoli 1747), ako aj Zemepisec Ravennátsky, cisár Konstantin i Ademar“. Podľa Zigmundíka išlo o kráľovstvo skladajúce sa „z troch ináč osobitných, ale spolupatriacich častok, ako to z iných dejepisných miest drevných letopisov sa ľahko doplniť dá: z Panonskej, Bielouhorskej a Čiernouhorskej marky“.

Pokiaľ ide o Panóniu, tak sa nazývala stará rímska provincia, ktorej podľa J. Stanislava „najväčšia časť bola osídlená Slovákami. Máme historické svedectvo, že Slovania osídlili Panóniu pred Pribinom a Kocelom“. Pomenovanie Biele Uhorsko (dnešné Slovensko) odvodzuje Zigmundík od názvu Bulgaria v uhorských letopisoch pochádzajúcich z rokov 900 – 1300: „Prepisovatelia syllabu ‚ie‘ chybne čítali ako písmeno ‚u‘, a tak z Bulgaria vzniká Bielgaria – Bielgoria – Bielugria, teda Biele Uhorsko“. Nie sú pozostatkom tohto mena „Biele Karpaty“? Napokon Čierne Uhorsko je „stará Dácia“, dnešné východné Maďarsko, severná časť Srbska a severozápadná časť Rumunska.

Nebolo Uhorsko rovnako ako Panónia názvom územia, ktoré si sedem staromaďarských (nie teda starouhorských či staropanónskych) kmeňov osvojilo, keď na dané územie vstúpilo, rovnako ako slovnú zásobu a náboženstvo jej obyvateľov?

Dôkazy? V najstaršej uhorskej legende Život svätých pustovníkov Svorada vyznávača a Benedikta mučeníka, napísanej najneskôr v roku 1068, sa ani raz nespomína Uhorsko, iba Panónia. Štefan sa v nej – podotýkame tridsať rokov po smrti! – uvádza ako kráľ Panónov (nie kráľ Maďarov a ešte ani nie kráľ Uhrov). Podľa Väčšej legendy svätého Štefana kráľa, ktorá vznikla okolo roku 1080, Panónia je „rodiskom svätého biskupa Martina“ a „odľahlejšie končiny Uhorska“, teda kraje „pri horách“ (u hôr), sa uvádzajú v súvislosti s činmi sv. Svorada a Benedikta. Nepotvrďuje to, že starí Maďari len postupne, od juhu „zaujímali“ vlasť? Na sklonku 9. storočia prišli najprv do pustatín v dnešnom východnom Maďarsku a do Panónie. Až v priebehu 30. a 40. rokov 10. storočia (940) sa dostali na líniu Bratislava – Nitra – Levice – Veľký Krtíš – Lučenec – Rimavská Sobota – Turňa – Michalany. Ešte okolo roku 1050 prechádzala „slovensko-maďarská“ hranica južne od Michaloviec a Trebišova. A až pred koncom 11. storočia sa dostali k dnešnej slovensko-poľskej hranici. Štefan sa posmrtno stal aj

kráľom Uhrov až po tom, čo po jeho smrti obsadili starí Maďari postupne aj „krajinu pri horách“, „odľahlejšie končiny“: Uhorsko.

Jeden z prvých kanonizovaných svätcov nášho národa, ktorého pozostatky sú uložené v kyjevskej Pečorskej Lavre, sa narodil v roku 983 na východnom Slovensku a umrel v roku 1043. Napriek tomu, že v čase jeho narodenia, ale ešte ani v čase jeho smrti nebolo východné Slovensko pod správou starých Maďarov, onen svätý sa volá Mojsej Uhrín, Mojžiš Uhorský. Prečo? Lebo pochádzal z – Uhorska?

Ak o „predmaďarskom“ pomenovaní Panónie nepochybujeme (bola rímskou provinciou) a berieme na vedomie, že Maďari toto meno „našli“ a použili ho v najstaršej legende z roku 1068, prečo by to nemalo byť rovnako aj v prípade Uhorska? Veď predsa až keď sa zmocnili „odľahlejších končín“, prisvojili si meno Uhorsko a sv. Štefan sa stal „kráľom Uhrov“ až 22 rokov po tom, čo „bol kráľom Panónov“. Napokon už sme uviedli, že niktorý zo siedmich maďarských kmeňov sa nemenoval ani Panón, ani Uhor. Tí všetci, ktorí „zaujímali vlast“ v onom roku 896 (dva roky po Svätoplukovej smrti), sa najprv stali Panónmi a dodatočne Uhrami. A neskorší potomkovia starých Maďarov si meno Uhorsko natoľko privlastnili, že svet dnes už ani len nešípi, že Uhorsko (Hungaria) to nebolo a nie je (len) Maďarsko, a že v roku 1918 Uhorsko definitívne zaniklo.

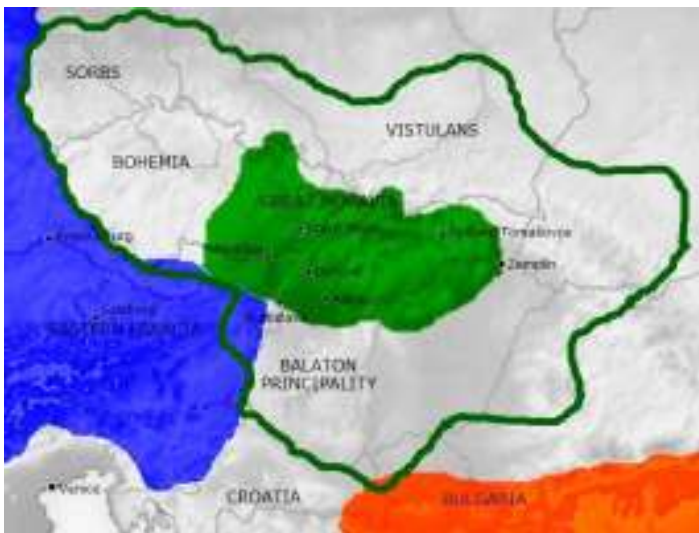
Ak sa na začiatku Väčšej legendy svätého Štefana kráľa spomína „ľud drsný a nestály, ktorý ani nevedel, že je Božím stvorením, teda Uhri, „bývajúci v panónskej krajine“ a neskôr sa dozvedáme, že „úcta a sláva“ Panny Bohorodičky Márie „je medzi Uhrami taká veľká“ a že Štefan svoje kráľovstvo „odovzdal“ pod jej stálu ochranu, je niekde chyba. To predsa nemôžu byť jedni a tí istí Uhri. Prví, „bývajúci v panónskej krajine“, teda na juhu, boli Tarjánmi, Kérmi či Kesziovcami a ďalšími, a do Panónie len nedávno dorazili a ešte dlho boli pohanmi, takže vôbec pri nich nemožno hovoriť o „úcte“ k Bohorodičke. Tí druhí, Uhri z územia „pri horách“, boli k úcte voči Bohorodičke vedení misiou Konštantína-Cyrila a Metoda a ich predchodcami.

O posune v pomenovaní štátu, na čele ktorého sa v roku 1000 ocitol kráľ Štefan, svedčia aj texty na minciach. Na minciach bezprostredných Štefanových nástupcov je na rube PANONEIA. „Uhorsko“ sa prvý raz vyskytuje na dukáte Karola Roberta (1307 – 1342) v podobe: HVNGARIE IN NOMINE IHV XPI (rub). Na grošoch a denároch Ferdinanda I. (1526 – 1564) sa stretávame aj s Madonou a textom PATRONA VNGARIE (Mária, patrónka Uhorska). Aj mince teda potvrdzujú, že ťažisko tisícročného kráľovstva na strednom Dunaji sa presúvalo severným smerom, „pod hory“.

Nech nás nemýlia mapy habsburskej monarchie z 18. či 19. storočia, na ktorých sú vyznačené ako je súčasťou Čechy, Morava, Horné a Dolné Rakúsko, Štajersko, Tirolsko, Korutansko, Kraňsko, Chorvátsko, Sedmohradsko, Uhorsko. Fakt, že sa nezachovala územno-správne osobitne pomenovaná jednotka pre dnešné Slovensko (jeho južné hranice oficiálne uznala až mierová zmluva v Trianone zo 4. júna 1920), môže mať viacero vysvetlení. Jedným z nich však je aj to, že historická Samova ríša, Nitrianske kniežatstvo, východná časť (Veľkej) Moravy, ako aj údelné kniežatstvo uhorských kráľov do 13. storočia, boli na území, nazývanom odpradáva Uhorskom. Mení niečo na pomenovaní územia fakt, že na ňom od určitého času okrem Slovenov – Slovákov žilo aj sedem staromaďarských kmeňov, ktorí si názov Uhorsko osvojili (lebo iný nemali)? Nie je dnešný názov Slovensko na starých mapách len preto, že toto územie dalo meno a bolo historickým jadrom Uhorska, a pod týmto menom ho poznali aj v časoch palatína Turza, keď dnešné Maďarsko bolo tureckým vijáletom?

Pôvodní Sloveni – Slováci – Tóti sa celkom prirodzene cítili Uhrami, hovoriacimi po slovensky až dovedy, kým si toto pomenovanie pre seba a pre svoju reč nezačali privlastňovať výlučne len Maďari. A súbežne s prvými takýmito príznakmi objavil sa aj prvý pokus uhorských jakobínov v závere 18. storočia o osobitné vyčlenenie Slovenska (ale aj Maďarska, Ilýrska a Valaška) z rámca Uhorska.

Uhorské tradície sú naozaj väčšmi naše, ako maďarské. Nevedie tade cesta k nachádzaniu našej prastarej národno-štátnej identity?

Mapa jadra a maximálneho rozsahu

Veľkej Moravy v 9. storočí (WIKIPEDIA)

Stačí len rozlišovať medzi menom etnika (národa): Sloveni (starí Slováci), pomenovaním krajiny: Uhorsko a názvom štátu. Ten sa menil a podľa Porfyrogeneta v časoch Svätopluka sa nazýval Veľká Morava. Keďže tento názov „sa už všeobecne presadil v európskom historickom povedomí“ (a teraz neriešme, prečo má autor tejto myšlienky Titus Kolník pravdu), je otázka, do akej miery by bolo vôbec užitočné pokúšať sa ho vymeniť. Nemali by sme sa skôr usilovať dostať do „európskeho historického povedomia“ logické prepojenie: významným štátom starých Slovákov (Slovenov), žijúcich v Uhorsku, bola v 9. storočí ríša nazývaná Veľká Morava? Ako aj ďalšiu pravdu: Uhorsko (Ungaria – Hungaria) v roku 1918 zaniklo a jeho dedičmi sú rovnako Slováci, ako aj ich „mladší sused“ Maďari.

Marián Tkáč

+++++

Odpovedam na spravu zo dna 4. decembra 2011, 10:00:09, v ktorej ste napísali:

> XI. stor. pred Kr.:
> http://www.youtube.com/watch?v=1zv2_jg1L60&feature=related
> MALY NACRT NASILNICKEHO POSTUPU K DNESNEMU STAVU NASHO NASILNICKEHO SVETA:
> XI. stor. pred Kr.:
> http://www.youtube.com/watch?v=1zv2_jg1L60&feature=related
> IV. stor. pr. Kr.:
> <http://www.youtube.com/watch?v=zIVojDEAsuY&feature=related>
> III. stor. pred Kr.:
> <http://www.youtube.com/watch?v=zu-zooJN1bw&feature=related>
> <http://www.youtube.com/watch?v=IENwCmNUBtg>
> I. stor. pred Kr.:
> <http://www.youtube.com/watch?v=Q3snvNiPas4>
> rok 31:
> <http://www.youtube.com/watch?v=MDDpst1Tz1s>
> V. storočie po Kr.:
> <http://www.youtube.com/watch?v=ogpOgmP6MgI>
> <http://www.youtube.com/watch?v=RlRjOfZj61g&feature=related>
> http://www.youtube.com/watch?v=_yAmtD3IWiw
> Skok do súčasnosti: <http://www.youtube.com/watch?v=8NyRG3M9dgc>
> XII.-XIII. stor
> <http://www.youtube.com/watch?v=HVbajOzDwlq>
> XIV. stor.
> <http://www.youtube.com/watch?v=cuic-9lcuXw>
> XV. stor.:
> <http://www.youtube.com/watch?v=J4AykGkmeCU&feature=related>
> 1526:
> <http://www.youtube.com/watch?v=W0yK2PLlGBk>
> 1571:
> <http://www.youtube.com/watch?v=MUo11mPzfu0>
> 1612:
> <http://www.youtube.com/watch?v=lpLcTKdFF5E&feature=related>
> Kontinualny prechod k dnesku:
> http://www.youtube.com/watch?v=d_D1mYBBHgM&feature=related

> <http://www.youtube.com/watch?v=wXsZbkt0yqo>
> <http://www.youtube.com/watch?v=Os9hQxg3qGM>
> <http://www.youtube.com/watch?v=gOTWPSJdxRw&feature=related>
> <http://www.youtube.com/watch?v=yy8mxh0P63M>
> <http://www.youtube.com/watch?v=y8A3f8AJkOw&feature=related>
> <http://www.youtube.com/watch?v=1AjHfk6ha68&feature=related>
> <http://www.youtube.com/watch?v=D0gVS3vPon8&feature=related>
> <http://www.youtube.com/watch?v=C0IYnRQJas0&feature=related>
> <http://www.youtube.com/watch?v=LNUqLztI4mQ>

> IV. stor. pr. Kr:
> <http://www.youtube.com/watch?v=zIVojDEAsuY&feature=related>
> III. stor. pred Kr.:
> <http://www.youtube.com/watch?v=zu-zooJN1bw&feature=related>
> <http://www.youtube.com/watch?v=IENwCmNUBtg>
> I. stor. pred Kr.:
> <http://www.youtube.com/watch?v=Q3snvNiPas4>
> rok 31:
> <http://www.youtube.com/watch?v=MDDpst1Tz1s>
> V. storocie po Kr.:
> <http://www.youtube.com/watch?v=ogpOgmP6MgI>
> <http://www.youtube.com/watch?v=R1RjOfZj61g&feature=related>
> http://www.youtube.com/watch?v=_yAmtD3IWiw
> Skok do sucasnosti: <http://www.youtube.com/watch?v=8NyRG3M9dgc>
> XII.-XIII. stor
> <http://www.youtube.com/watch?v=HVbajOzDw1g>
> XIV. stor.
> <http://www.youtube.com/watch?v=cuic-9lcuXw>
> XV. stor.:
> <http://www.youtube.com/watch?v=J4AykGkmeCU&feature=related>
> 1526:
> <http://www.youtube.com/watch?v=W0yK2PLlGBk>
> 1571:
> <http://www.youtube.com/watch?v=MUo11mPzfuo>
> 1612:
> <http://www.youtube.com/watch?v=lpLcTKdFF5E&feature=related>
> Kontinualny prechod k dnesku:
> http://www.youtube.com/watch?v=d_D1mYBBHgM&feature=related
> <http://www.youtube.com/watch?v=wXsZbkt0yqo>
> <http://www.youtube.com/watch?v=Os9hQxg3qGM>
> <http://www.youtube.com/watch?v=gOTWPSJdxRw&feature=related>
> <http://www.youtube.com/watch?v=yy8mxh0P63M>
> <http://www.youtube.com/watch?v=y8A3f8AJkOw&feature=related>
> <http://www.youtube.com/watch?v=1AjHfk6ha68&feature=related>
> <http://www.youtube.com/watch?v=D0gVS3vPon8&feature=related>
> <http://www.youtube.com/watch?v=C0IYnRQJas0&feature=related>
> <http://www.youtube.com/watch?v=LNUqLztI4mQ>

+++++

Toto je dobrá analýza „slovenskej“ ekonomiky

<http://www.noveslovo.sk/printClanok.php?c=27081>

26.11.2011 | Peter Zajac-Vanka

Akú ekonomiku vlastne má Slovensko?

Ústav politických vied SAV, Obec Uhrovec

a

Spoločnosť Alexandra Dubčeka

Vás pozývajú

na vedeckú konferenciu pri príležitosti
90. výročia narodenia Alexandra Dubčeka

Alexander Dubček – jeho doba a súčasnosť

(vybrané problémy)

utorok 13. decembra 2011, od 8,30 h

v kongresovom centre VEDA, vydavateľstva SAV, Štefánikova 3,
Bratislava

kontakt:

Ústav politických vied SAV, Dúbravská cesta 9, Bratislava,
tel. 02-54789727, e-mail polipek@savba.sk

Program:

8,30 – 9,00

prezentácia

9,00 – 10,00 h

otvorenie

PhDr. Miroslav Pekník, CSc., Ústav politických vied SAV, Bratislava

vystúpenia pozvaných hostí

10,15 – 12,30 h

– **Alexander Dubček v moderných dejinách**

Prof., PhDr. Ivan Laluha, CSc., Ekonomická univerzita, Bratislava

– **A. Dubček prvý tajomník ÚV KSS v rokoch 1963 – 1967**

PhDr. Stanislav Sikora, CSc., Historický ústav SAV, Bratislava

– **János Kádár a Alexander Dubček v kontexte politiky
boja na dva fronty**

PhDr. Jozef Kiss, CSc., Ústav politických vied SAV, Bratislava

– **Postoje A. Dubčeka k štátoprávnemu vývoju ČSFR v rokoch 1989 - 1992**

PhDr. Jozef Žatkuliak, Csc., Historický ústav SAV, Bratislava

– **Vývojové línie slovenskej politiky a Alexander Dubček**

PhDr. Miroslav Pekník, CSc., Ústav politických vied SAV, Bratislava

diskusia

12,30 – 13,30 h

prestávka

13,30 – 15,30 h

– **A. Dubček a doba sebaoptimalizácie**

Doc. PhDr. Jozef Lysý, CSc., Univerzita Komenského, Bratislava

– **Sociálny rozmer politiky**

Prof. PhDr. Marcela Gbúrová, CSc., Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Košice

– **Má súčasná európska politika ľudskú tvár?**

Prof. PhDr. Svetozár Krno, CSc., Univerzita Konštantína filozofa, Nitra

– **Otázka osobností vo výučbe politického myslenia**

Doc. PhDr. Milan Čáky, CSc., Univerzita Cyrila a Metoda, Trnava

– **Vyrovnávanie sa s minulosťou**

PhDr. Peter Dinuš, Phd., Ústav politických vied SAV, Bratislava

diskusia a záver

+++++

POZVÁNKA
100. výročie narodenia

JÁNA CIKKERA

6. ročník cyklu
komorných koncertov
16.11. - 21.12.2011
vždy o 19,00 hod.
v priestoroch múzea
Fialkové údolie 2,
811 01 Bratislava

Vstupné dobrovoľné
Informácie, rezervácie:
Múzeum Jána Cikker, Fialkové údolie 2
811 01 Bratislava

Účinkujú

16.11. - streda
Andrea Čajová – **soprán**
Viera Bartošová – **klavír**
Peter Michalica – **husle**
15.12. - štvrtok
Henrich Kristmann – **klarinet**
Stanislav Bičák – **fagot**
Viera Bartošová – **klavír**
21.12. - streda
Eva Šušková – **soprán**
Peter Pažický – **klavír**

+++++

Pozývame Vás na prednášku spojenú s diskusiou na tému:

Človek v otvorenom svete

ktorá sa bude konať v stredu 14.12. 2011 o 18:00 hod. na Zrúnskeho ulici č. 2 v Bratislave (konečná trolejbusu č. 208 na Šulekovej ulici).
Prednášať bude Mgr. Ing. Štefan Šrobár, CSc.

PREHLAD TLAČOVÝCH PODUJATÍ SSN – 50. týždeň

12. 12. – 16. 12. 2011

Slovenský syndikát novinárov

Župné námestie 7, 815 68 Bratislava

Tel.: 02 / 5443 50 71

Mobil: 0911 210 311

Tlačová konferencia pri príležitosti spustenia webovej aplikácie na komunikáciu medzi verejnosťou a politikmi NapíšteIm.sk.

STREDA 14. 12. 2011

10.00 hod. veľká zasadačka (suterén) Domu novinárov, Župné nám. 7, Bratislava

Vážené dámy, vážení páni,

v mene občianskeho združenia KohoVolit.eu si Vás dovoľujeme pozvať na tlačovú konferenciu pri príležitosti spustenia webovej aplikácie na komunikáciu medzi verejnosťou a politikmi NapíšteIm.sk. Tlačová konferencia sa uskutoční v stredu 14. 12. 2011 od 10.00 ho. vo veľkej zasadačke Slovenského syndikátu novinárov, Župné námestie 7, Bratislava.

NapíšteIm.sk má za cieľ pôsobiť ako brána e-mailovej komunikácie medzi voličmi a volenými zástupcami. Odporúčim, na ktorých politikov sa obrátiť, ponúkne však tiež mnoho pokročilých funkcií, ktoré Vám budú odhalené na mieste.

Projekt je inšpirovaný českou predlohou (<http://napistejim.cz>), ktorá funguje už pol roka. Len v minulých týždňoch ľudia odoslali politikom viac než 600 mailov a dostali od nich množstvo odpovedí.

NapíšteIm.sk pomáhajú propagovať krátkym spotom aj známi protagonisti Partičky.

Na tlačovej konferencii sa zúčastnia a Vaše otázky zodpovedia:

Michal Škop, programátor a zakladateľ združenia KohoVolit.eu

Jaroslav Semančík, hlavný programátor aplikácie NapíšteIm.sk

Budeme radi, keď nám svoju účasť potvrdíte do 11. 12. 2011

vojtech.marek@kohovolit.eu alebo na tel. +420 773 561 222.

na:

Kontaktná osoba a informácie:

Vojtěch Marek, koordinátor tlačovej konferencie

E-mail: vojtech.marek@kohovolit.eu

Tel.: +420 773 561 222

w: www.napisteim.sk w: www.KohoVolit.eu

Dobrý deň prajem,

v prílohe Vám zasielam prehľad tlačových podujatí na 50. týždeň.

Prajem pekný víkend.

Slovenský syndikát novinárov

Župné námestie 7, 815 68 Bratislava

Telefón: +421 (0) 2 544 350 71

E-mail: tlacovky@ssn.sk, sekretariat@ssn.sk

stolarikova.andrea@ssn.sk

www.napisteim.sk: www.KohoVolit.eu

+++++

Demokracia bez demokratov? Liekom je občianska samospráva!

Demokracia bez demokratov? Liekom je občianska samospráva!

[Inprost s.r.o. - Obecné noviny](#)

Vo všeobecnosti sa dá konštatovať, že za posledných 20 rokov sa na Slovensku demokracia prehýbala. Máme už demokratické inštitúcie, slobodné voľby, nezávislú tlač, legislatívou garantovaný tretí občiansky sektor. Zlepšil sa prístup k vzdelaniu a tým aj mentálna úroveň časti spoločnosti a zintenzívnil sa rozvoj techniky. Dosiahli sme už formálne takmer všetko, čo by malo podľa logiky podporovať zvyšovanie kvality života demokratickej spoločnosti. Realita je však iná. Situácia na Slovensku po roku 1989 je podobná situácii po vzniku I. ČSR v roku 1918, ktorú vtedajší prezident Masaryk komentoval presláveným bonmotom o demokracii bez demokratov. Aj dnes, po takmer 20-ročnom demokratizačnom procese, je ešte stále naša občianska spoločnosť slabá. Nie však počtom občianskych združení, ale predovšetkým schopnosťou

a možnosťou občanov vstupovať do verejnej sféry a ovplyvňovať i kontrolovať procesy verejného rozhodovania. Súčasný stav spoločnosti a následky celosvetovej krízy jednoznačne dokazujú, že dnešná demokracia manažovaná vzdelanými elitami nie je to, čo väčšinová slovenská spoločnosť od demokratizačného procesu očakávala. Namiesto deklarovanej blahobytnej spoločnosti vznikla väčšinová spoločnosť chudoby. Šíriaca sa bieda ľudí nespojuje, ale izoluje. Hneď na začiatku si môžeme položiť základnú otázku; Kto alebo čo je hlavnou príčinou súčasne narastajúceho sociálneho zla? Je to občan – volič, zlá vláda alebo zlý politický a volebný systém? Zároveň môžeme konštatovať, že príčinou súčasnej krízy nie je ani nevzdelanosť, ani pracovná lenivosť. Je načase zmeniť spôsob vytvárania manažmentu! Už zakladateľ sociológie Auguste Comte s ďalšími mysliteľmi 19. storočia sa domnievali, že cesta k väčšej dokonalosti a väčšiemu šťastiu vedie cez rozvoj vedy a techniky súčasne s rozvojom efektívneho usporiadania organizácie celej spoločnosti na princípe prirodzených zákonov. Aj Platón už v 5. storočí p. n. l. tvrdil že: Lepší život rovná sa lepšia vláda plus lepšie usporiadanie štátu. Podľa Urlicha Becka je nutné naliehavo premýšľať o potrebe alternatívneho spôsobu realizácie demokratickej politiky. V tej podobe, ako sa realizuje dnes, politici nie sú schopní riešiť existujúce riziká, ale nemajú ani vplyv na to, aké riziká pred nami vyvstanú už zajtra. Politici tak zodpovedajú za niečo, čo nekontrolujú a čomu ani poväčšine nerozumejú. Oblasť rozhodovania politikov sa tak postupne stále vyprázdňuje. Politické strany ešte vôbec nezaregistrovali, ako prevratne sa naša doba mení. Po zvyku svojich predchodkýň z 19. storočia súperia o priazeň voličov tým, že sa predháňajú v ponúkaní dobra, ktoré im doprajú. Na to potrebujú čo najväčší rast ekonomiky a čo najplytvajúcejšiu spotrebu. O ekologických dôsledkoch tejto svojej politiky mlčia, alebo ju dokonca úplne nezodpovedne bagatelizujú. Beck tvrdí, že politické strany pôsobia dojmom akýchsi zombie, teda inštitúcií, ktoré sú už historicky vlastne mŕtve, stále však nemôžu zomrieť. Stále by chceli organizovať verejný život, hoci sa ich členská základňa neustále zmenšuje. Odvolávajú sa na záujmy demokracie, i keď fakticky pôsobia proti nej svojou snahou ovládnuť zároveň parlament, vládu a justíciu, a tak zrušiť delbu moci, ktorá je základom demokracie. Súčasná jednoduchá zastupiteľská demokracia je v podstate odpoveďou na žiadosti spred vyše dvesto rokov. Systém zastupiteľskej demokracie vyhovoval vo vtedajšej dobe, pretože väčšina ľudí bola schopná nájsť svoje politické názory a ideály v malom množstve jasne definovaných humánnych a sociálnych presvedčení, ktoré boli zhrnuté a reprezentované národnými, náboženskými, sociálnymi a liberálnymi skupinami. Táto doba je však dávno za nami. Idey ľudí a ich hodnotenia sa stali oveľa individuálnejšie. Populácia väčšiny európskych štátov zistila, že verejné rozhodovanie sa vykonáva s málom demokracie a vo všeobecnosti stratila dôveru v demokratickú podstatu inštitúcií. V našej súčasnej slovenskej pluralistickej parlamentnej a zastupiteľskej demokracii nemajú poslanci ani imperatívny (záväzný), ani tzv. voľný (nezáväzný) mandát. Imperatívny mandát nemôžu mať preto, že nie sú priamo volení vo svojich vlastných obvodoch, a preto sa nemajú ani komu zodpovedať. Voľný mandát zodpovedajúci svojmu svedomiu nemôžu mať preto, lebo im ho upiera politická strana, ktorá ich na kandidátnu listinu navrhovala. Súčasná demokracia nie je klasickou demokraciou, je to deformovaná demokracia už v samotnej legislatíve, je to hybrid demokracie, ktorý vyhovuje egoistickým malým elitám. Tento politický systém je aj prvotnou príčinou súčasného nedobrého stavu spoločnosti, ktorý prostredníctvom korupcie a klientelizmu spôsobuje sociálnu nespravodlivosť v spoločnosti. Pôsobí ako rakovina v živom tele, ohrozuje samotnú podstatu spoločnosti a životného prostredia. Forma slovenskej demokracie nie je garanciou zvyšovania kvality života väčšinovej spoločnosti. Podobne ako je nepriamoúmerný vzťah medzi kvalitou života väčšinovej spoločnosti a potrebou sociálnej práce, je nepriamo úmerný aj vzťah medzi potrebou sociálnej práce a kvalitou politiky. Ak potreba sociálnej práce neustále rastie, ide o jasný znak nekvalitnej politiky. Ak politický manažment nie je schopný trvalo znižovať potrebu sociálnej práce, chyba môže byť v ňom samom alebo v nedokonalom systéme. Keďže manažmenty – vlády (vzdelaní odborníci – experti) sa spravidla po každých voľbách menia a potreby sociálnej práce neustále narastajú, je potrebné hľadať chybu nielen v manažmente, ale hlavne v zlom volebnom systéme, lebo občania prostredníctvom neho nedokážu vytvoriť taký manažment verejnej moci, ktorý by systémovo zabránil narastaniu sociálneho zla. Alternatíva však existuje, hoci je nevedomky, ale aj naschvál prehliadaná a zaznávaná, je to občianska samospráva. V priamej demokracii existuje skrytá sila, ktorá neustále uniká väčšine. Na jej princípe fungovali mestské štáty už v 5. storočí p. n. l. v antickom Grécku. Prvá demokratická ústava bola prijatá r. 508 p. n. l. v Aténach. Atény spolu s niekoľkými ďalšími mestskými štátmi stáli na začiatku rozkvetu západoeurópskej civilizácie. Každý slobodný občan bol spoluúčastníkom verejnej moci, mal právo podať návrh alebo o predloženej návrhu rozhodovať. Priama demokracia podporuje rozvoj osobných vlastností, zmysel pre zodpovednosť, sebaúctu, úctu k iným, pozitívny vzťah k rodine i spoločnosti. Priama demokracia má nepochybne svoje medze v počte zúčastnených. No pomocou jej hlavných nástrojov – petície a referenda – sa dá priam ideálne vytvoriť centralizovaný demokratický manažment samosprávnej spoločnosti. Petičný návrh umožňuje vybrať zástupcu s najväčšou občianskou podporou od miestnej samosprávy až po Európsky parlament. Rozvoj spoločnosti spočíva najmä v rozšírení možnosti voľby pre ľudí. A preto voľba demokratického manažmentu petičným návrhom je jedinou správnu cestou k decentralizácii moci súčasných politických a mocenských inštitúcií bez osobnej zodpovednosti. Občianske združenie na podporu priamej demokracie AGORA presadzuje využitie inštitútu petície a referenda pri správe vecí verejných na Slovensku už od roku 2000. Vo svojej optimistickej vízii z roku 2000

„Reforma parlamentu – nádej pre Slovensko“ navrhuje vytvorenie II. komory parlamentu, zloženej z priamo volených zástupcov v jednotlivých okresoch. Vo vtedajších a ani v súčasných politických a spoločenských elitách však táto iniciatíva nenašla dostatok politickej vôle, preto od roku 2005 Agora presadzuje riešenie decentralizácie verejnej správy zospodu, už od poslancov miestnej samosprávy. Na konštituovanie manažmentu občianskej samosprávy navrhla systém PD-HD, pričom skratka priamej demokracie PD vyjadruje priamu voľbu každého verejného zástupcu, a skratka HD je hnutím domova, tzn. bydliska (komunity), kde sa priama voľba uskutočňuje. Vychádzame z demokratickej premisy, že každý verejný zástupca musí mať svoj volebný obvod s vlastnými voličmi, ktorí ho majú právo priamo navrhovať, voliť, kontrolovať i odvolávať. Žiadne z týchto prirodzených práv by nemalo byť legislatívou obmedzené a ani žiaden občan – volič by nemal byť pri jeho využívaní diskriminovaný. Východisko do budúcnosti preto občianske združenie Agora vidí v systémovej reforme verejnej moci (tzv. reforme konštituovania inštitúcií) v zjednotenej Európe. Ak sa máme pohybovať v čo najväčšej blízkosti ideálu demokracie, a to v podmienkach obmedzených možností reálneho sveta, je potrebné v prvom rade pod významom slov decentralizácia a efektívnosť chápať oddelenie konštituovania verejnej moci zákonodarnej – výkonnej – súdnej. Občianska samospráva je charakteristická svojím líniovým (priamym, zoštiehneným) manažmentom. Na každom organizačnom stupni verejnej moci (miestna a regionálna samospráva, štát, EÚ) pôsobia 3 nezávislé orgány (zastupiteľský, výkonný, kontrolný), ktoré sú konštituované priamou voľbou vo vlastných volebných obvodoch. Líniový manažment občianskej samosprávy zabezpečuje na všetkých úrovniach verejnej moci operatívnu kontinuitu, funkčnosť a efektívnosť, zabraňuje zneužívaniu verejnej moci a hlavne v maximálnej miere obmedzuje korupciu a klientelizmus. Líniový manažment rešpektuje základné premisy antickej klasickej demokracie, známej pod pojmom Priama demokracia, tak ako to garantuje všetkým občanom aj Ústava SR, prvá hlava, prvý oddiel Základné ustanovenia Čl. 2 ods. 1, podľa ktorej „Štátna moc pochádza od občanov, ktorí ju vykonávajú prostredníctvom svojich volených zástupcov alebo priamo“. Ešte v roku 1989 nám nová politická a mocenská elita sľubovala lepší zajtrašok. V roku 1999 nám vtedajšia politická a mocenská elita po 10-ročnej ekonomickej reforme hospodárstva sľubovala švajčiarsky blahobyt a násobné platy. Dnes, v roku 2011, viac ako 20 rokov po nežnej revolúcii a po viac ako 10 rokoch fungovania trhovej ekonomiky a reformného procesu verejnej správy, by mohla a mala aj vzdelaná časť spoločnosti pochopiť, že slovenskej spoločnosti by najviac k rozvoju prospel model občianskej samosprávy.

František PÁLKA

+++++

Ten, kto prejaví iný názor, bude zosmiešnený.

Ten, kto sa vzoprie, bude odsúdený.

Ten, kto sa nepodvolí, bude znásilnený.

Čítajte viac: <http://kamilkrnac.blog.sme.sk/c/282889/Vola-hlas-slobodneho-Slovenska-rozhlasova-stanica-Slobodna-Europa.html#ixzz1g8ImCu9G>

Znovu opakujem ten narod kto NEPOZNA a este HORSIE AK NECHCE ani POZNAT svoju skutocnu vlastnu historiю objektivne (bez hlupej degenerovanej dezinterpretacie) taky by si nezasluzil ani ZLEPSENIE SVOJEJ SUCASNOSTI a nebol by schopny zlepšit svoju vlastnu BUDUCNOST.

Príchod Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu bol pekný nápad, o tom sa nebudeme hádať.

Ale Michal III. nám mohol poslať aj lepšiu výpravu.

Naším respondentom bol pán **PhDr. Vladimír Turčan**, kurátor zbierky v Archeologickom múzeu

Čítajte viac: <http://tv.sme.sk/v/22618/prijatie-krestanstva-nebolo-u-nas-dobrovolne.html#ixzz1g8JUiZ2j>

Odporucam do pozornosti video "Prijatie kresťanstva nebolo u nás dobrovoľné" zo SME:

<http://tv.sme.sk/v/22618/prijatie-krestanstva-nebolo-u-nas-dobrovolne.html>

Čítať celú diskusiu: počet reakcií: 101

Najnovšie príspevky:

Čítajte viac: <http://tv.sme.sk/v/22618/prijatie-krestanstva-nebolo-u-nas-dobrovolne.html#ixzz1g8JqcCPQ>

Dobry den/noc/rano/vecer,

Ako vyzeralo slovenske umenie v uplynulej deka-deke uvidite v novom Hore bez:

<http://tv.sme.sk/v/22916/vytvorili-sme-unas-za-posledne-desatrocie-nieco-zaujimave.html>

Starsie diely nasej prvo-dekadovej relacie najdete tu:

<http://tv.sme.sk/relacia/hore-bez/>

(pripadne http://kultura.sme.sk/r/kult_piatok/hore-bez.html)

Ak nechcete byt informovani tymto sposobom, kludne odpiste a my vas vymazeme...

Vela dalsich desatrocí zelaju

tvorcovia relacie Hore bez

+++++

Dolare a diskreditacia ruskych volieb

E-maily odhalují dolarové smlouvy volebních pozorovatelů

Článek ve Zvědavci (<http://www.zvedavec.org>)

URL adresa článku:

<http://www.zvedavec.org/komentare/2011/12/4728-e-maily-odhaluji-dolarove-smlouvy-volebnich-pozorovatelu.htm>

(9.12.2011)

Ruská zpravodajská internetová stránka Life News zveřejnila e-maily, které ukazují korespondenci mezi americkým ministerstvem zahraničí a ruskou skupinou volebních pozorovatelů Golos, ve kterých se probírají platby za práce odvedené na diskreditaci výsledků ruských parlamentních voleb.

Life News uvádí, že se jim podařilo získat 60 megabyte soukromé internetové korespondence Golosu. Podle Life News jde o dopisy zaslané a obdržené výkonnou ředitelkou Golosu Lylií Šibanovou a jejím zástupcem Grigorijem Melkonjancem. Soudě podle dokumentů zveřejněných na stránce, tato skupina, která o sobě tvrdila, že je nezávislá, byla ve skutečnosti financována americkým ministerstvem zahraničí, aby prosazovala jeho zájmy.

V jednom z dopisů Julia Kostkina, finanční analytička americké agentury USAID, posílá Melkonjancovi seznam připomínek a pokynů ohledně aktivit Golosu. Píše také:

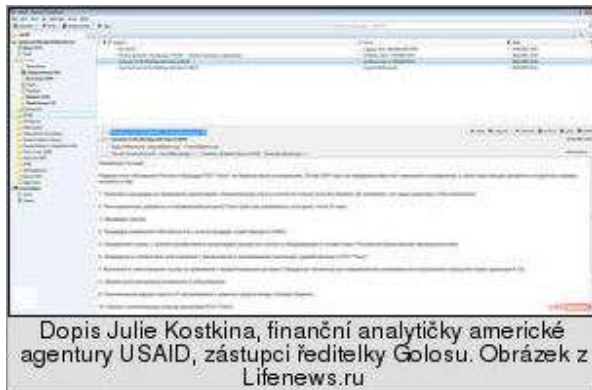
„Seznam chybějících dokumentů, které od vás očekáváme:

Politika a procedury uplatňování směnných kurzů v účetnictví Golosu a finančních výkazech:

Zprostředkovací aktivity;

Procedury správy majetku zohledňující procedury existující v USAID“

A v tomto dopise bylo několik podobných odstavců.

USAID má jasný cíl, podporovat americkou zahraniční politiku, a nijak se tím netají, zatímco Golos prohlašovala, že „nezávisle monitoruje volby a brání práva voličů“.

A soudě podle dotyčných dopisů, zdá se, že existuje jistá „odměna“, kterou Golos platil aktivistům za jakoukoliv zprávu o porušení voleb. Zde je dopis aktivisty Andreje Suvorova Melkonjancovi:

Zdravím,

Jen bych chtěl opět probrat podmínky naší práce. Podle našeho vyhodnocení je to placeno od kusu. Kolik bude činit částka za jednu stížnost založenou na zprávě o porušení?

Čekám na vaši odpověď.

Bude-li to nezbytné, uvedu své otázky.

S pozdravem, Andrej.

Šibanova vysvětlila dopisy probírající sazby za zprávy o porušení faktem, že Suvorov je právník, který byl skutečně „placen od kusu“ za prověřování takových zpráv. Life News také řekla, že „*tato korespondence byla získána nezákonně*“.

„Byla stažena z poštovní schránky mého zástupce, Grigorije Melkonjance; ten často posílal e-maily ze svého účtu na můj příkaz. Nabourání se do poštovní schránky je nezákonné a bude to předáno soudu,“ řekla.

Poslání Golosu

Golos poukázala na porušení, která údajně zaregistrovala během nedělních parlamentních voleb v Rusku.

Předtím, několik dní před hlasováním, [byla Šibanova zadržována ruskými celníky](#) na moskevském letišti, dokud nepředala svůj notebook k inspekci, když se vracela z fóra Občanské společnosti EU-Rusko. Den před incidentem dostal „Golos“ pokutu ve výši 1,000 dolarů od moskevského soudu za to, že zveřejnili „průzkumy mínění a výzkum související s volbami“ z úterý na středu, protože v Rusku je zveřejňování takových informací zakázáno pět dní před volbami.

Při jiné příležitosti zástupce mluvčího amerického ministerstva zahraničí Mark Toner [řekl](#), že *Washington poskytne větší podporu nevládním organizacím v Rusku pro zajištění „větší transparentnosti“ během prezidentských voleb v příštím roce.*

Navzdory kolapsu amerického rozpočtu byly miliony dolarů z peněz daňových poplatníků vyčleněny na „vylepšení“ ruských voleb.

„Vím, že jsme utratili přes 9 milionů dolarů za podporu svobodného a transparentního procesu v nadcházejících ruských volbách,“ řekl Toner, než vypíchl Golos. „Naším zájmem je podpořit ty NGO, které tento proces podporují, a ne nezbytně podporují... nějakou konkrétní politickou stranu,“ pokračoval. „A Golos je, mimochodem, jen jednou z mnoha nevládních organizací v Rusku, které dostávají tento druh pomoci.“

Toto zveřejnění přišlo v době, kdy premiér Vladimir Putin [přišel s tvrzením](#), že *proti-volební aktivisté v Rusku jednali na pobídku americké ministryně zahraničí Hilary Clinton, která kritizovala volby do Dumy na úterním setkání OSCE.*

„Sledoval jsem první reakce našich amerických kolegů. První věcí, kterou ministryně zahraničí udělala, bylo, že volby ohodnotila a řekla, že byly protiprávní a nespravedlivé – ačkoliv neměla od Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva žádné materiály. Povzbudila některé aktivisty v naší zemi a dala jim signál. Oni ten signál slyšeli a začali podnikat akce za podpory amerického ministerstva zahraničí.“

Putin také navrhl tvrdší tresty pro ty, kteří zasahují do ruské politiky na příkaz ze zahraničí.

„Musíme bránit naši suverenitu a měli bychom uvažovat o zlepšení zákonů ohledně zpřísnění trestů pro ty, kteří vykonávají úkoly z pověření cizího státu s cílem ovlivnit náš vnitřní politický proces,“ řekl.

http://zvedavec.org/send_print.php?clanek_id=4728&status=print

+++++

<http://jezis-kristus-varovanie.webnode.sk/video-audio/poselstvi-z-garabandalu/>

Veľa milostí a požehnaní.

+++++

Vzácné zábery z tatranskej prírody a jej divokých zvierat - krásne, medvede.

http://www.tichawilderness.com/flash_1.html

+++++

http://en.wikipedia.org/wiki/States_of_Brazil

<http://www.travel-brazil.info/states-of-brazil.html>

<http://deepbrazil.com/2011/06/29/a-bunch-of-new-states/>

http://en.wikipedia.org/wiki/Proposals_for_new_Australian_states

<http://www.smh.com.au/articles/2003/05/10/1052280480600.html>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Princeland>

<http://www.abc.net.au/lateline/content/2003/hc43.htm>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Nevada>
http://en.wikipedia.org/wiki/South_Dakota
<http://www1.folha.uol.com.br/internacional/en/national/1005684-division-of-para-into-3-states-is-rejected-by-58-says-datafolha.shtml>
<http://www.adelaidenow.com.au/news/south-australia/weatherill-stands-firm-on-south-east-timber-sale/story-e6frea83-1226218564853>

+++++

Udalosti roku 2011

2011 news fotos

<http://www.buzzfeed.com/mjs538/the-most-powerful-photos-of-2011>

+++++

<http://kultura.sme.sk/c/6172829/spisovatelka-zuska-kepplova-stastie-v-zahranici-iba-mytus.html>

Už se hádají kdo víc krade !!!!

"Tak se jen zatím neví kdo je největší zloděj".

Ve čtvrtek 22. září bylo v poslanecké sněmovně Parlamentu ČR nebyvale veselo.

Škoda, že tam nemohli být všichni voliči. Poslanci se totiž navzájem hašteřili o to, kdo ukradl více a kdo je větší darebák.

"Kradl víc Gross nebo Řebíček?", hádali se Sobotka s Nečasem či "Fischer nebo Vondra?" Podle Zaorálka se navíc stát rozpadá. Chyběl jen MUDr. Barták, šéf české pobočky Rotary clubu, t.č. ve vazbě.

Soutěž o odhalení největšího zloděje zahájil sociální demokrat Bohuslav Sobotka.

Podle něj neslýchaně kradl Aleš Řebíček, ministr dopravy za ODS, během jehož úřadování získala stavební společnost Viamont s anonymními akciemi státní zakázky v řádu více než 10 miliard korun a jejíž akcie poté Řebíček prodal, čímž pohádkově zbohatl. Koupil si pak vilu v Toskánsku nebo fotbalový klub Slávie v Praze a nyní jen blaženě korupčně chrochtá.

Sobotka dále obvinil Vlastu Parkanovou, známou pěvkyni oslavných písní o americké bratrské armádě. V roce 2009 prý nakoupila letouny CASA 2x draže než Portugalsko za 3,5 miliardy korun a provize byla tedy velmi tučná.

Poradce Mirka Topolánka Pavel Němec zakoupil pro VZP software za 100 milionů na vymáhání pohledávek, který nikdo nepotřebuje, protože vymáhání mají řešit finanční úřady.

Všechno mizí v anonymních firmách s akciemi na doručitele.

Poté, co Sobotka podal výčet tunelů a korupčních švindlů, přiběhl k mikrofonu jeho stranický kolega Lubomír Zaorálek. Sdělil, že se právě vrátil z Karviné

a Frýdku-Místku a v Ostravě byl zbit. Proč a od koho, bohužel neprozradil. Jeho asistentku lupiči prý zbili dokonce do bezvědomí. Znásilněna našťěstí nebyla.

Policie prý nemá peníze na provoz a snižuje stavy. "Tohle, přátelé, je rozpad státu!" volal vzrušeně Zaorálek.

A kdo je hlavním korupčníkem podle Zaorálka, vládního poslance od roku 1996 a bývalého předsedy sněmovny? Obdivovatel USA, exdisident a přítel Václava Havla, Alexandr Vondra. Poslal 143 milionů firmě Prague Military Hospital Concessio (kvůli neúspěšnému projektu v areálu Ústřední vojenské nemocnice), kterou ze 75 % vlastní společností EC Property s neznámými anonymními akcionáři.

"Jsou tam nějaké dva bílí koně. Na ty se neptám. Já se ptám, komu to patří! Tuší Alexandr Vondra, komu ty peníze dal? Úplně bezdůvodně, přátelé. Protože to říká zpráva NKÚ, že nebyl žádný důvod ty peníze dávat!" volal Zaorálek. Vondra prý krade dále. Stamiliony z Promopra prostě zmizely a nestalo se vůbec nic.

Zaorálek má prý informace z tajné zprávy BIS včetně jmen představitelů justice na osoby z kriminálního prostředí či existenci klientelistických vazeb, které mohou vážně ovlivnit soudní řízení. Předseda z korupce podezřelého Městského soudu v Praze Jan Sváček je podle Zaorálka sám podezřelý, protože obvinil BIS z korupce.

Socanský útok nemohl nechat bez povšimnutí občanský kapoun Petr Nečas. Začal ohavnou antisemitskou poznámkou - prý když slyší kázání sociálních demokratů, je to jako by mu bývalý ředitel Mezinárodního měnového fondu Dominique Strauss-Kahn kázal o sexuální zdrženlivosti. Snad si vládní zmocněnkyně Šimůnková ihned udělala poznámku do svého sešítku. Nečas rozjel udání sociálně demokratických kasírtašek ve velkém. Vláda sociální demokracie v roce 1999 prodala 46 % akcií Mostecké uhelné společnosti bez soutěže firmě Invest Energy ze Švýcarska za 650 mil. korun. Tato firma poslala ihned 5 milionů dolarů na účet firmy přítele šéfa ČSSD Stanislava Grosse, lobbisty a zbrojaře Pavla Musely jako provizi za pomoc. Odtud peníze putovaly řetězcem kyperských firem a účtu a k jednomu z nich měl přístup i poradce Stanislava Grosse Jiří Martinek. Více než jeden milion dolarů, tedy více než v tehdejší kurzu 34 milionů korun z této provize, šlo koncem roku 1999 a v roce 2000 přes Panamu a Švýcarsko až do tuzemské firmy NOMA INVEST. Ve firmě tehdy působil šéf ekonomické sekce sociální demokracie Zdeněk Uhlíř. NOMA INVEST v roce 2000 poskytla půjčku deset milionů korun nadačnímu fondu Zdraví pro studenty. Ten krátce předtím založil Stanislav Gross a jeho blízký spolupracovník, tehdejší místopředseda sociální demokracie Karel Kobes. Podíl 46 % v Mostecké uhelné společnosti byl prodán za 650 mil. korun zjevně pod cenou, když jenom hodnota akcií byla stanovena téměř na 5 miliard korun a tržní hodnota těch samých akcií dnes se pohybuje někde okolo 20 mld. korun.

Podivné provize přes Kypr převedené na účty pana Martinka a pana Antonína Sýkory, který se stal na podnět Stanislava Grosse náměstkem ministra průmyslu a obchodu a od kterého si právě tehdejší předseda sociální demokracie Gross koupil za necelých 20 milionů korun podíl ve společnosti Moravia Energo, který obratem prodal za 110 milionů korun a zázračně zbohatl.

Předseda vlády Nečas zuřil. Kradou a ještě si dovolí nás obvinít z korupce. Hřímál, že než pan Bohuslav Sobotka začne ukazovat prstem na někoho jiného, měl by ukázat do svých vlastních stranických řad a tázat se, jak zázračně bohatnou sociální demokraté.

Nečas vzteky prskal, že sociálně demokratická vláda v roce 2004 prodala tehdejší 46% podíl v ostravské OKD bez soutěže firmě Karbon Invest za 4,1 mld.

korun, ačkoli tržní podíl byl firmou Ernst& Young odhadnut na 24 mld. Korun a skupina J&T nabízela 9,1 mld. korun. Jen hodnota bytů OKD byla podle posudku Sdružení nájemníků BYTYOKD.CZ odhadnuta na 6,5 mld. korun. Pod celou krádeží je podepsán tehdejší ministr financí Bohuslav Sobotka. V roce 2003 koupila od státu za 800 milionů korun 49procentní podíl v plzeňské Škodě Holding skupina Appian Group, která ho poté prodala za 11 miliard. Opět podepsal Sobotka. Nejvíce kradli podle Nečasů oficiální demokraté na ministerstvu obrany. Ano, tam se opravdu krade hodně. Nákupy švédských dělostřeleckých radarů Arthur za 1,8 miliardy korun a protiletadlových kompletů RBS-70 za 1,1 miliardy, ekologická likvidace munice za 2,8 miliardy, vše bez výběrového řízení.

Jen co Nečas odešel od mikrofonu, chopil se ho znovu Sobotka a páčil ze všech hlavních. Dalík! Ten prý kradl nejvíce. Vybíral od firmy Steyer za předražené a nepotřebné transportéry Pandury. Roman z ČEZu. Všichni prý kradli. V udavačském rodeu pokračoval komunistický Kováčik (prý se kradou stamiliardy) a opět Zaorálek (Bakala prý platí všechny a Nečas šetří na lidech, aby mohl rozdávat svým kamarádům). Mimochodem, Bakala platil i narozeninou party exprezidenta a sametového restituanta Havla. Kdo ví, zda ne z peněz z rozkradených OKD.

Potřebu obhájit se z ukradení 143 milionů firmě Prague Military Hospital Concession cítil ministr Vondra. Prý kradl Jan Fischer a ne on, když několik dnů před parlamentními volbami v roce 2010 byla podepsána smlouva na závratných 6,4 miliardy na ubytovnu pro vojáky, s bazénem a dalšími věcmi, tj. o 400 % více, než byly původní záměry. Fischer prý neznal míru a kradl jako straka ještě pár dní před koncem funkce. Nakonec dostala firma Prague Military Hospital Concession "jen" odstupné 143 milionů.

Situace v českém parlamentu se tedy vyvíjí slibně. Poslanci se shodli, že všichni hrozně kradou, jen ještě nebyl jmenován absolutní vítěz. Brzy bychom mohli očekávat místo nepřímých nařčení a obvinění jasné informace: kdo, s kým, jak a kolik ukradl. Těmito informacemi naši politici evidentně disponují a snad poklička bouchne už brzy.

Mohli bychom se dozvědět nevídané věci, jak to chodí v naší parlamentní demokracii a právním státě.

Těšme se společně!

+++++

Rakousko vysaje z bank ve východní Evropě 13 miliard eur

24. listopadu 2011 11:28

LONDÝN - Z bank ve střední a východní Evropě odplyne kvůli snahám jejich mateřských rakouských bank o zvýšení kapitálové přiměřenosti 13 miliard eur (333 miliard Kč). Odhadl to podle webového finančního servisu listu Financial Times (FT) ekonom japonské banky Nomura Peter Attard Montalto.

Rakouská centrální banka v pondělí oznámila, že rakouské banky, které operují v zemích střední a východní Evropy, budou muset plnit vyšší limity kapitálové přiměřenosti již v roce 2013, o šest let dříve než většina ostatních.

ČTĚTE TAKÉ:

Banka Erste se řítí do velké ztráty. Kvůli dluhopisům a Maďarům

ČNB ve střehu: české banky sypou matkám miliardy

Erste Bank, která je majitelem České [spořitelny](#), dále Raiffeisen Bank International a Bank Austria z italské skupiny UniCredit také budou muset ve východní Evropě omezit objem [nových](#) úvěrů na maximálně 110 procent místních refinančních zdrojů získávaných vklady nebo [emisemi](#) dluhopisů.

Attard Montalto předpokládá, že rakouské banky v regionu spíše omezí úvěry, než aby se snažily o přitáhnutí více vkladů. Podle přiloženého grafu na to doplatí zejména země jako Lotyšsko, Ukrajina nebo Slovinsko, kde je poměr úvěrů k objemu vkladů výrazně nad 110 procenty. Nemělo by se to dotknout naopak Slovenska nebo Polska. Česká republika v grafu není zahrnuta.

ČNB je ve střehu

Vídeň s Českou republikou a zřejmě ani s dalšími zeměmi regionu podle FT svůj krok nekonzultovala. Viceguvernér České národní banky Mojmir Hampl uvedl, že jeho instituce nyní nové rakouské směrnice analyzuje.

Rakousko přijalo kroky vůči bankám ve východní Evropě v zájmu většího zabezpečení bankovního sektoru v situaci eskalující dluhové krize eura.

Ratingová agentura Fitch v pondělí podle FT uvedla, že zhoršování dluhové krize může západoevropské banky přimět k omezení aktivit svých poboček ve východní Evropě, což v regionu sníží dostupnost úvěrů a oslabí ekonomický růst. Ve středu však Fitch podle agentury Reuters dopad rakouských nařízení na úvěrovou situaci v regionu bagatelizovala.

+++++

Spisovatelka Zuska Kepplová: Šťastie v zahraničí? Iba mýtus

Jej román *Buchty švabachom* ocenila kritika aj nečakané množstvo čitateľov. Oslovil totiž generáciu tridsiatnikov, ľudí, čo detstvo prežili v komunizme, dospievali v divokých deväťdesiatych a skúsenosti zbierali v zahraničí. ZUSKA KEPPLOVÁ píše o generácii novodobých nomádov.

Veľa tridsiatnikov tvrdí, že vaša kniha hovorí za nich. Chceli ste napísať generačný román?

Chcela som ponúknuť priestor, kde by sa zozbierali skúsenosti mladých Slovákov pracujúcich alebo študujúcich v zahraničí. Kniha je akýmsi štartovacím bodom, aby sa o nich mohlo začať hlbšie premýšľať a mňa veľmi teší, že to funguje a veľa ľudí sa v nej vidí.

Typickým príkladom je čitateľka spomínajúca na to, ako na Novom Zélande pracovala ako čašníčka a jej zážitky sú podobné tým v knihe. Podobne reagujú ľudia rovnakého veku väčšinou v rôznych internetových magazínoch, takže si myslím, že tu asi bude generácia, ktorú kniha spája.

Skúsíte to pomenovať?

Mali sme skúsenosť osemdesiatych rokov, keď sme sa narodili a vyrastali, skúsenosť transformácie z deväťdesiatych rokov, aj skúsenosť so štúdiom či prácou v zahraničí.

Vaše skúsenosti boli aké?

Na vysokej škole som každé leto čapovala pivo v nejakej zahraničnej metropole, neskôr som bola na študijnom pobyte v zahraničí a napokon študujem na zahraničnej univerzite. Asi to viselo vo vzduchu. Ľudia skúšali rôzne pobyty, rozprávali skúsenosti kamarátom tak, ako ich porozprávali aj mne. A teraz sa ma mnohí pýtajú, či sú zážitky v knihe reálne.

A sú? Je kniha autobiografická?

Stotožňujem sa s názorom, že je slušné od čitateľa nepátrať po tom, či je kniha autobiografická. Keď raz utriedim slová na papier podľa nejakého kľúča, už to nie je ‚pravda‘. Stačí, aby bol výsledok uveriteľný, zažiteľný.

Hovorme teda o vašich postavách. V knihe to vyzerá, že tápajú, všeličo skúšajú a ďaleko od domova pôsobia zmätené a vykorenené.

Keď sme presadení do iného prostredia, naša identita je otrasená. Doma, vieme, aké je naše miesto, ale keď prídeme do cudzieho veľkomesta, zrazu máme veľmi veľa možností a zároveň medzi nimi úplne inak vyberáme. Stretávame množstvo ľudí, na ktorých nevieme celkom dobre reagovať, nevieme, kam patria a kam patríme my. Ďalšia nepríjemná vec sú nálepky o Východoeurópanoch, s akými sa musíte popasovať.

Cez ne sa ľudia na vás pozerajú inak, čiže, aj vy sa na seba začínate dívať inak. Zmätkov, ktorý to narobí, je práve tým, čo spája postavy mojej knihy.

Ako to riešia?

Rôzne. Jedna sa usiluje rýchlo si vybudovať každodennú rutinu, ďalšia hľadá istotu v športovej disciplíne. Mnohých čitateľov provokuje postava Natálie - kváziumelkyňa a zdanlivá strokotankyňa, dievča, čo napríklad hľadá prácu tak, že vystúpi z metra, stačí jej pocit, že má vystúpiť. Práve ona zisťuje, že sa ocitá vo veľmi zraniteľnej pozícii.

Tak ako jej, mnohým chýbajú záchytné siete, rodina alebo inštitúcie. Keď idete za hranice študovať, zázemie vám vybuduje škola, ale veľa ľudí prichádza pracovať bez toho, aby vedeli, ako dlho zostanú a kam sa majú hlásiť. Niektorí prídu s predstavou, že budú bývať na Champs-Élysées a dívať sa na Eiffelovku. Môže sa však stať, že pracujú v sklade, bývajú kdesi v okrajovej štvrti a nemajú pocit, že toto je Paríž z ich predstáv alebo z filmov.

Pritom oni nie sú emigranti z núdze, odchádzajú dobrovoľne a môžu sa kedykoľvek vrátiť. Čo ich ženie ďalej?

To, čo môže vyzeráť ako ťažká a traumatická skúsenosť, môže byť aj ako droga – vyskúšate a potom chcete ďalej. V knihe to ukazuje príbeh Natálie. Tá sa vráti na Slovensko, keď po ňu príde priateľ, ale o rok už zase odchádza do Berlína pracovať ako čašníčka.

Nie je to tak, že chronický cestovateľ pred sebou uteká, vyhýba sa zodpovednosti za vlastný život?

Človek sa často zodpovednosti učí práve mimo domu. O tom je predsa pradávny príbeh o odchode do sveta na skusy. Netreba si hneď priniesť polovicu kráľovstva, aby to bola dobrá cesta. Stačí sa napríklad naučiť variť a alebo si vedieť dohodnúť miesto v chladničke so spolubyvajúcimi na priváte.

Zhodneme sa na tom, že vaše postavy nevyzerajú šťastné.

Radšej sa spýtajme, prečo by mali byť šťastné? To je možno tiež len mýtus. U nás sa s pobytom v zahraničí spájajú iba extrémne zážitky. Je to buď „zobrali jej pas a predali ju do Turecka“, alebo „uspela a otvorila si salón v Paríži“. Ostatné obyčajné skúsenosti medzi tým sú akoby zmazané alebo neutriedené a aj to je dôvod, že stále nevieme, čo pre túto generáciu znamenajú.

Predtým ste písali poviedky. Ako vznikol román?

Vydavateľ Koloman Kertész Bagala, ktorý organizoval Literárne kino, ma oslovil, či by som neprečítala nejaké texty, pokojne aj tie, čo píšem do školy. Vtedy som si uvedomila, že nemusím oddeľovať školské témy a literárne písanie, že to spolu súvisí. Keď som mala približne vymyslené postavy a prostredie, množstvo asociácií zrazu začalo dávať zmysel.

Príbehy sa vrstvlili a ja som vedela, že na tomto môžem stavať. Späťne sa mi pozdáva, že kniha nemá ucelený tvar s jednou dejovou líniou, ale rozprávanie je fragmentárne, patrí to k téme. Akoby postavy knihy navzájom o sebe nevedeli, ale mali spoločnú skúsenosť.

Čo ste ešte zistili o Slovákoch v zahraničí?

Napríklad som sledovala, ako sa mení ich status. Do roku 2005 platil zákon o zahraničných Slovákoch, potom sa nadpis pozmenil a hovorí o Slovákoch žijúcich v zahraničí. To je, myslím, zaujímavý posun. Nejde samozrejme len o zmenu pár slov.

O čo teda ide?

Slováci začínajú o sebe rozmýšľať nielen na etnickom princípe. Kým „zahraničný Slovák“ evokuje starodávne komunity Slovákov v Srbsku alebo v Rumunsku, po novom to vyzerá, že Slováci o sebe začínajú premýšľať ako o diaspóre, krajanoch žijúcich a pracujúcich v zahraničí. Materská krajina by sa mala snažiť ich udržať a nehovorím o návrate, ale o občianskej spolupatričnosti.

Dôležitým krokom sú napríklad voľby, aj iniciatíva za voľby zo zahraničia v roku 2011 bola orientovaná na mladých Slovákov v zahraničí. Na internete si môžete všimnúť množstvo komunít Slovákov hlavne v Írsku a Anglicku. Sú organizovaní zdola, no už to nie sú kultúrne spolky krajanov, kde sa spievajú ľudovky. Sú to skôr fóra, praktické trhy skúseností s prácou v zahraničí.

Skúsate mladých Slovákov porovnať s rovesníkmi zo Západu?

Američania svoje sny a predstavy momentálne riešia aj cez hnutie Occupy Wall Street. No mám pocit, že inak mladí v našom veku zo Západu vedia byť uvoľnení aj v relatívnej neistote. Pobyt v zahraničí už pre nich ani nie je objavná skúsenosť. Kniha ako tá moja by podľa mňa v Amerike ani nevznikla, chýba tam pobitie sa s mýtmi, s predstavami o sebe.

Mýtmi?

Zaujíma ma mytológia generácie deväťdesiatych rokov, naše predstavy cudziny, šťastia, života vonku. Možno sa v nich ozývajú ešte príbehy emigrantov roku 1968. O čom sme rozmýšľali, keď sme odchádzali, čo sme chceli? Podľa mňa to veľa ľudí ani nevedelo. Keď som prvé leto šla pracovať do Paríža, moji rodičia od strachu nespali, lebo som sadla do auta, čo som si našla na stránkach o autostope.

My sme sa narodili za socializmu a sme posledná generácia, ktorá cez spomienky z detstva môže porovnávať súčasnú a inak fungujúcu spoločnosť. Možno si so sebou aj nesieme návyk istoty z čias, keď svet bol akoby menší, domácky. Výhoda je, že môžeme porovnávať, nevýhoda je, že sme boli vychovaní do niečoho iného, než prišlo. Ale to si o sebe asi myslia aj mladí Američania momentálne kempujúci na námestiach.

Nespájali sa práve s touto generáciou očakávania, že bude dravá a úspešná? Že ako prvá konečne nebude mať komplex z kosáka a kladiva?

Očakáva sa od nás veľa. Najmä to, že z nás budú malí „západniari“, čo nabehnú na kapitalizmus a uspejú. Asi sa s tým musíme popasovať alebo predefinovať očakávania.

Pre dnešného tridsiatnika bol socializmus epizódou z detstva. Čo si z tých čias pamätáte?

Moje spomienky sú útržkovité. Doma sme mali veľkú knižnicu, chodili sme sa lyžovať, otvárali sme konzervy s prívarkami... Spoločenský život sa odohrával skôr po bytoch, pamätám si návštevy, obložené misy,

chlebičky. Minule som premýšľala, že by bolo zaujímavé otvoriť si reštauráciu s ponukou socialistických pokrmov, trochu zahrať na strunu našej chuťovej nostalgie.

V New Yorku obsluhujú v jednej ukrajinskej reštaurácii ženy z východného Slovenska, ktoré tu žijú už desaťročia. Zvláštnym spôsobom mi pripomenuli tety kuchárky z detstva. A v pofskej štvrti výklady obchodov vyzerajú ako z filmového socializmu. Zaujímavé, že Pelíšky som našla práve v New Yorku. Keď som uvarila granadír s uhorkou, moja spolubývajúca si spomenula na mamu a babičku. Tak to asi funguje, že na Slovensku chceme piť Cosmopolitan a v New Yorku chceme jesť granadír.

Ako sedemročné dieťa preživalo nežnú revolúciu?

Pamätám si, že sme boli v škole v prírode. Spolužiačka mala rozdávať lízanky, keď ju triedna učiteľka zastavila a oznámila, čo sa práve deje v Bratislave. My ostatní sme sa hmýrili, tešili sme sa na tie lízanky (smiech). Pamätám si učiteľku, ako nám priam zaľúbene rozpráva o Havlovi, v izbe som mala jeho plagát. A zároveň, iskríčkovská uniforma sa mi tak páčila, že som ju nosila tri dni v kuse a nechcela som si ju vyzliecť.

Občas rozmýšľam, kým by som bola za socializmus. Ťažko si však nájdem pre seba rolu, keďže pamäť je manipulovateľná a niekedy si pamätáme skôr spomienky rodičov alebo to, čo sme si o socializme prečítali.

Máte príklad?

Napríklad si nepamätám nedostatok. Práve veci, cez ktoré by sme si vraj socializmus mali pamätať, si nepamätám.

Deväťdesiate roky poznačil mečiarizmus. Rozprávali ste sa v škole o politike?

Ani veľmi nie. Na strednej škole sme v babskej partii rozoberali tanečné klubové akcie. Keď sa k tomu teraz vraciam vo svojej dizertačnej práci o subkultúrach, zisťujem, že klubová kultúra u nás bola odpolitizovaná. Na rozdiel od rocku, tanečná scéna u nás politiku neriešila. O to viac pomohla vytvárať ľudí pre novú dobu.

O politiku som sa začala zaujímať až neskôr, keď som začala študovať na americkej univerzite v Budapešti. Postretávala som ľudí z bývalého východného bloku od Ľubľany až po Vladivostok. Zaujímalo ma, čo to pre našu generáciu znamená, že sme sa stretli práve v Budapešti a rozprávame sa po anglicky.

V New Yorku dopisuje dizertačnú prácu. Foto: Katarína Hybenová

Študovali ste scenáristiku, ale nepíšete filmové scenáre.

Viac ako filmy ma na VŠMU lákalo písanie. Boli to zvláštne časy. Niekedy spomínam na budovu školy s retro nábytkom a renesančnými klenbami, kde sa dalo fajčiť... Zároveň tam bolo cítiť akúsi popletenosť a beznádej. V deväťdesiatych rokoch sa systém okolo filmu rozsypal. Pedagógovia poriadne nevedeli, ako by to mohlo fungovať a dookola nám púšťali Felliniové filmy na videu.

Protipólom boli mladí draví ľudia vo firmách a televíziách. Tým ani nenapadlo, že by potrebovali filmové vzdelanie. Keď som písala záverečnú prácu o slovenských televíznych seriáloch, dala som ju prečítať mladému selfmademanovi z produkčného štúdia, ktorý mi tvrdil, že píšem dristry, žijem v uzavretom umeleckom svete a vôbec netuším, ako to v 'reálnom' svete chodí. Autorské filmy ako Dom režisérky Zuzany Liovej ma presvedčili, že to celé malo zmysel. Len bolo treba veľmi chcieť a veľa vydržať.

Príznačné, práve sa rozprávame cez oceán cez Skype. Čo robíte v New Yorku?

Predtým som tu bola na ročnom pobyte vďaka Fulbrightovej nadácii. Teraz dopisujem dizertačnú prácu na trojmesačnom štipendiu Stredoeurópskej univerzity v Budapešti. Nakupujem v latino obchode španielske potraviny, bývam v okrajovej štvrti s lacnými nájmi a viac ako nablýskaný Manhattan ma zaujíma špinavý svet pod prahom toho, akú Ameriku poznáme, ako sa nám sama ukazuje. Zaujímam ma tajný život Ameriky.

Čo pre vás znamená kariéra?

Tak touto otázkou ste ma vystrašili (smiech).

Nič neplánujete?

Momentálne dúfam, že pôjdem učiť do Kirgizska na Stredoázijskú univerzitu v Biškeku. Už som si podala prihlášku a držím si palce.

Slovenka v New Yorku sníva o Kirgizsku?

New York je úžasný a inšpiratívny, no predsa o Východe toho viem veľmi málo. Som zvedavá. Ako žijú ľudia v Kirgizsku, čo ich tam trápi, pýtam sa, akú hudbu tam počúvajú?

Možno si myslíme, že ich skúsenosť nie je taká odlišná od našej, veď sme boli v jednom socialistickom bloku, no zároveň máme strach z Orientu. Naše predstavy o strednej Ázii vyformoval Borat.

štvrtok 8. 12. 2011 | Miloš Krekovič

Článok bol uverejnený v tlačenej vydaní SME. (Predplaťte si SME cez internet.)

© 2011 Petit Press. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Spravodajská licencia vyhradená.

+++++

Čítajte viac:<http://kultura.sme.sk/c/6172829/spisovatelka-zuska-kepplova-stastie-v-zahranici-iba-mytus.html#ixzz1g8hucJVB>

+++++

Poznámka: na emigrantov z roku 1968 sa domorodci na Slovensku dívajú ako na dezertérov, ktorí zbehli od svojho národa. Za tým je predovšetkým závisť a nevedomosť čo vlastne emigrant je.

+++++

Cinsky vyjednavac!

Vysporiadanie sa Číňanov s únoscom!

"Mam 3 požiadky – splnite ich, alebo zabijem chlapca!"

prichádza prvý vyjednávač

zaciatok vyjednavania

Koniec vyjednavaniai

Celá akcia stála 0.35 centa.

- **v Europe alebo USA, by uzavreli na 48 hodin všetky okolité ulice.**
 - **Z toho by 12 hodín vyjednávali .**
 - **\$5 milionov by zaplatili aby mal unosca spravodlivy proces.**
- **A potom by mu do konca života platili stravu a ubytovanie vo väznici....**

Preto sa nečudujme, že čínska ekonomika je tak efektívna a stále rastie !!!

koniec story

+++++

„So samotným textom príspevku nemusíte súhlasiť, len si treba uvedomiť, že takéto články už niet kde publikovať!!! Treba lepšiu ilustráciu k celoplošnej nadvláde eštebákov, kágebákov a súdruhov všetkých pokrokových odtieňov? A to vám ešte povedia, bezočivo a suverénne, že baviť sa ešte dnes o eštebákoch a spol. je už skutočne passé, to už je téma pár zakomplexovaných exotov z okraja spoločnosti... Podvodníckych trikov má veru naša Kominterná dostatok. Veď my už dnes máme iné problémy, že ... Akurát Vám nepovedia, že naše hlavné problémy sú z toho, že kapitalizmus nám tu robia komunisti a eštebáci. Hádám raz po tichej tieňovej inscenácii príde aj ozajstná hlasná revolúcia, lebo ešte stále žijeme v historickej a spoločenskej diere, ktorú nám tu vykopali sovietski a Benešovi nositelia pokroku v roku 1945.“, hovorí autor príspevku Ján Litecký Šveda.
Redakcia Stálej konferencie PansÚ.

NEOKOMINTERNA V AKCII, alebo: TORQUEMADA VEČNE ŽIVÝ

6. decembra 2011

(Príspevok do Stálej konferencie Panslovanskej únie)

www.pansu.sk

Presnejší názov by hádam bol aj taký: naši inkvizítori naberajú druhý dych. A poriadny. Pretože po roku 1989 trochu stíchli – jedni z taktických dôvodov, druhí preto, že z praktických dôvodov nemohli byť informovaní všetci, že slávna novembrová inscenácia bola celý čas v rukách ich ľudí. Takže schváliť zákony, ktoré brutálne popierajú slobodu slova a teda aj našu ústavu, je pre nich opäť hračka. Ako v zlatých päťdesiatych. Veď sloboda slova a myslenia bola odjakživa najväčším trňom v oku všetkým tyranom, diktátorom a našej nekominterne zvlášť. Treba si uvedomiť, že náš kapitalizmus tu robia prezlečení eštebáci a ich cieľom (okrem nažratia sa do bezvedomia) je zaviesť opäť staré boľševické poriadky, v čom im výrazne pomáhajú ľavičiarSKI doktrinári, ktorých sú plné médiá. Za zmienku stojí, že v časoch tvrdej boľševickej

diktatúry sa taký George Orwell, ktorý tieto typy vládnutia výstižne a vizionársky popísal, nesmel ani spomenúť. Paradox našich čias je v tom, že v súčasnosti si Orwella môžete kúpiť hoci aj v stánku na stanici, prípadne spraviť z neho aj telenovelu, no jeho chmúrne vízie sa uskutočňujú oveľa intenzívnejšie. Iba ťažisko sa z primitívnej brutality presunulo k fundamentalistickej nenávisti k slobode slova ľavičiarov a ľavičiarov. (Ale zato aj tú brutalitu nám vedľa ich kukláči občas predviesť, ba ešte primitívnejšie, ako za starých bolševikov.) Títo ľavičiarov, ktorí v súčasnosti ovládajú celosvetový diskurz, sú vyhlásenými nepriateľmi starých spôsobov a hlavne kresťanstva. Ich náboženstvom sa stal sekularizmus, ktorý sa okrem popierania kresťanstva istým spôsobom vracia až do pohanských vekov a k jednote vládcu a kňaza – ako bol napríklad pontifex maximus za čias rímskeho cisárstva. Ten mal okrem vládnutia na starosti aj otázky kultu a teda aj mravov a názorov. A práve túto časť vládnej moci si naša neokominterná tak vehementne nárokuje. Veď o čo sú oni horší ako Caligula? Novozákonné „čo je cisárovo cisárovi a čo je božie Bohu“, na čom sa budovala Európa, je pre nich niečo nepochopiteľne primitívne a evokuje im časy udržiavania ohňa. Ich sekulárny mesianizmus je ešte prísnejší a fanatickejší, ako bol v stredovekých heretických sektách, kde má svoj pôvod. Tento ľavičiarovský klérus nestrpí žiadny odpor a na rozdiel od stredoveku, už akékoľvek slobodné uvažovanie prenasleduje ako rúhanie. A ako sme už videli v nedávno minulom XX. storočí, robí to oveľa intenzívnejšie a brutálnejšie ako voľakedy poststredoveká inkvizícia. (Netreba zabúdať aj na takú drobnosť, že nástup inkvizície sa časovo kryje s nástupom renesancie a humanizmu.) Zločiny proti posvätnému boli, a opäť sú, tak ako vždy, tie najprenasledovanejšie v celých ľudských dejinách. A tu určite nenájdeme žiadny rozdiel medzi našim intelektuálskym neomarxistom a potetovaným domorodcom z Polynézie, ktorý chráni svoje tabu.

Ale aby som v tom rozrušení celkom nezabudol, o čom je reč: „naša“ Národná rada schválila 13. VII. 2011 pozmeňovací návrh trestného zákona, ktorým zaviedla nový trestný čin popierania holokaustu, fašizmu a komunizmu. Skutočne už nám nič iné ani nechýba. Mimoriadne sa mi páči najmä § 424, v ktorom sú použité tieto slová: „popiera, spochybňuje, schvaľuje a ospravedľňuje“. V celom kontexte si treba všimnúť hlavne slovíčko „spochybňuje“. No, ono to vlastne ani nie je slovíčko, ale poriadny kyjak, nachystaný na hlavy tých, čo by chceli nedajbože o niečom pochybovať. Pretože spochybňovať znamená zároveň pochybovať. A ak nesmiete pochybovať, znamená to, že nesmiete ani myslieť. To hovorí obyčajná logika. Ale načo je vám vlastne logika, keď nemôžete rozmýšľať? Nuž, myslieť by ste možno aj mohli, ale iba v tom prípade, ak dospejete k rovnakému výsledku, ako nariadil Veľký brat. Čiže vtedy, keď nikdy o ničom nepochybujete. Nič vám to nepripomína? Treba priznať, že v časech nadvlády masmédií je to pre veľa ľudí mimoriadne pohodlná a neškodná figúra. Chcelo by sa dodať, že aj výhodná, ale to platí len do určitej miery, pretože majitelia pravdy sú aj majitelia peňazí (či naopak) a aj pri veľmi dobrom správaní dostanete nanajvýš milióntinový zlomok z toho, čo si rozdeľujú oni z vašej práce.

Okrem prenasledovania **slobody myslenia** druhým najmarkantnejším znakom intelektuálneho ľavičiarovského kléru je vláda podozrenia. Ak nejaký jednoduchý človečik povie, že za komunistov bolo dobre, lebo mlieko stálo 2 koruny, pre nich je to neklamným znakom toho, že dotyčný sa už určite zároveň informuje o cenách ostnatého drôtu, aby mohol začať ohradzovať nové gulagy. Ba možno už má nejaké baly aj v pivnici a už sa len teší, ako bude rozdávať „deväť gramov“ do tyla. Takže kukláči, hor

sa! Keby aj nič nenašli, podozrenie stále zostáva. Ak ho teda pošlú za mreže, iba tým zabránia masovému teroru. Aké jednoduché. No a podľa vágnej terminológie tohto zákona – dokonca použitie slova „terminológia“ je tu mimoriadne odvážne – môžu poslať za mreže koho len chcú.

Ale ak už prijali takýto inkvizičný zákon a preda by sa len chceli aspoň trochu odlíšiť od domorodcov z Polynézie, mohli by skúsiť byť aspoň štipku presnejší. V Európe voľakedy panovali preda len trochu lepšie spôsoby, a ak by sa jej chceli priblížiť – aspoň na dohľad – mohli by byť aspoň trochu precíznejší. Aby tento tzv. zákon nemohol až tak ľahko zneužiť každý provinčný politruk.

Takže, ak sa vrátíme k nášmu občanovi s dvojkorunovým mliekom a ak odhliadneme od toho, že sám už je dosť vytrestaný svojou hlúposťou, v zákone by mala byť preda len nejaká taxa, že koľko za to dostane. Za takú drobnosť by to vari mohla byť iba podmienka. No ak začne k tomu ešte prirátavať aj zemiaky, pivo, či dokonca televízor a bolo by to nad 5 000 korún, to už by sa mohlo prekvalifikovať na trestný čin a teda ostrú basu. A počet rokov by mal byť ustanovený podľa sumy, ku ktorej príde pri takejto propagande. Podobne by to mohlo byť aj pri propagácii fašizmu. Nielen, že by sa už konečne mohlo definovať, čo pod týmto pojmom naši súdruhovia vlastne myslia, ale mohli by byť taktiež taxatívne rozvedené jednotlivé prípady. Takže ak niekto napríklad začne spomínať, koľko diaľnic postavili za Hitlera, malo by tam byť jasne stanovené: do takých 1 000 km by to bolo len na podmienku, no pri prekročení tejto hranice by mu s každým ďalším tisícom km diaľnic naporili vždy po jednom roku.

Ale vyskytnú sa aj ťažšie problémy. Napríklad s literárnymi dielami a autormi. Tu by sa fakt zišiel úradný zoznam – ktorí autori a diela sa môžu citovať, ktorí sa nesmú, prípadne, ktorí sa nesmú ani spomenúť. No napriek tomu sa problémom nevyhneme. Napríklad taký fanatický komunista ako Bertold Brecht by sa určite mal ocitnúť na takom zozname. Problém je v tom, že aj jeden z prekladateľov tohto super zákona, Peter Zajac, ako literárny vedec získaval renomé písaním pochvalných vecí o tomto partajníkovi, ktorý napr. mohol zostať v slobodnom Nemecku, no vybral si NDR... Takže podľa tohto zákona sa do basy môže dostať aj človek, ktorý bude citovať práce jedného z predkladateľov zákona. To už je mimoriadne blízko dokonalosti, no nie? Podobný oriešok je aj tzv. SNP. Ak niekto začne popierať, že komunistickí partizáni na čele so sovietskymi gerojmi vyvraždili celé dediny, v zmysle tohto zákona by mal ísť do väzenia. A pritom tieto udalosti „oslavujeme“ ako štátny sviatok. Fraška je na toto slabý výraz.

Nuž, nebuďme naivní. Že takéto zoznamy neexistujú, a ani existovať nebudú, je v podstate toho, čo naši súdruhovia chceli. Niečo, čo sa zďaleka podobá na zákon, ale nie je to zákon, ale obušok. Evidentne sa už boja, že ich megazlodejstvá môžu vyvolať neskôr aj nejaké nepokoje, tak aby budúcim prirodzeným vodcom a kritikom mali čím zoťat' prečnievajúce hlavy. Ozajstná demokracia takéto „zákony“ nikdy nepotrebovala a ani nebude potrebovať. (Že súdruh Kaliňák má na svedomí jeden ešte horší orwellovský zákon, totalitnejší ako boli zákony v 50. rokoch, o tom niekedy neskôr, veď dodnes som sa z toho ešte poriadne nespamätal.) Krátko zacitujem Aristotela z jeho diela Politika. Podľa našich ľavičiarov evidentne reakčný typ, možno by tiež nezaškodilo dať ho na zoznam... Veď čítajme: „Kto káže, aby vládol zákon, káže, aby vládol iba Boh a rozum. Kto však žiada, aby vládol človek, pridáva ešte zviera; pretože chtivosť je niečo také a hnev mátie aj najlepších mužov medzi vládcami. Preto zákon je rozum bez žiadostivosti.“

Aj tuná – vládnúť nebude zákon, kde by bolo taxatívne vymedzené, čo sa môže a čo nie a za koľko, ale politici, ktorí budú pri moci a takýto paškvil s názvom zákon si pre seba ohnú, ako sa im len bude chcieť. Presne tak, ako sme zvyknutí už od roku 1948. Na kabalistický výklad, eufemisticky označený ako „odborný posudok znalca“, si potom vyberú osvedčených marxistov, ktorými sa po „protikomunistickej revolúcii“ len tak hmýria naše masmédiá a vysoké školstvo. Všeodborníci ako leninovec Mesežnikov, ospevovateľ komunistického režimu Kamenec a ďalší, tí len tak budú chrliť posudky aj so slovníkom, ktorý nasávali už s materským mliekom a už im je za ním veru aj smutno. A nájdu sa samozrejme ďalší a ďalší. Veď naši súdruhovia politici veľmi dobre vedia, odkiaľ majú vyberať.

A tu sme pri jadre problému. Naša neokominterna veľmi dobre vie, že nejaké protikomunistické postihy nijako nepresadí. Veď sami občas (falošne) bedákajú, koľko tu máme komunistických sudcov. O čo sa sami nenápadne postarali, len tak mimochodom. Osobne si myslím, že nejaké prenasledovanie komunistických prejavov ani nechceli, to je tam len pro forma. Okrem prípravy obuška na prípadné nepokoje totiž ďalšia vec, ktorá našim súdruhom mimoriadne pije krv, je I. Slovenská republika. Už len jej samotná existencia privádza všetkých našich marxistov a československých ľudí do tranzu. A nedajbože, keby chcel ešte niekto niečo porovnávať s časmi, keď sa kalila československá oceľ... Tu si pripravili poriadny kyjak, aby sa mohli vyvíšiť. Presne to v parlamente vystihol Július Stanko – držte sa – z KDĽ: „Srší z neho nenávisť proti našej prvej štátnosti, mučeníkovi Jozefovi Tisovi.“

Malá odbočka: celá kauza je pomerne jednoduchá a priehľadná, ale čo robí Július Stanko v tejto najzákernejšej arci-antislovenskej partii, aká kedy existovala, tak to skutočne nechápem. Ale nielen ja, pretože aj súdruh Hrušovský si ho hneď pozval na koberec ...

Tu sa možno dočkáme aj tých zoznamov, ktoré tak chýbajú. Ale len takých interných, prirodzených. Takže pokiaľ niekto bude porovnávať slovenskú korunu za vojny a švajčiarsky frank, to sa možno ešte vyrieši podmienkou. Ale keď už nedajbože začne spomínať, že verejná činnosť tu môže byť aj na budovanie, nielen na obohacovanie sa politikov, ako nám to tu viac ako šesťdesiat rokov neprestajne predvádzajú bolševici a postbolševici, to už budú aj nejaké ostré. A ak si niekto trúfne povedať, že Židov sme síce mohutne okradli a nijako sa tým ani nechválime, ale zato nezavraždili ani jediného (teda, okrem partizánov), to už bude tá najvyššia taxa. Ak by niekto chcel pripomínať, že každý umelec, vrátane komunistických, tu mohol slobodne tvoriť, a nevychádzali tu noviny a časopisy s vybielenými stranami, ako to bolo bežné za tzv. československej tatíčkovskej demokracie, to už sa vážne zamyslia aj nad novelizáciou tohto zákona, aby mohli nasúkať aj doživotie. A ak ešte niekto povie, že nota bene za vojnových čias tu nebol nikto popravený, na rozdiel hoci aj od takého Švajčiarska, v svojich médiách (to znamená vo všetkých) ihneď vyvolajú diskusiu, či ten trest smrti sme nezrušili predsa len predčasne... Ohľadom I. SR naša neokominterna nestrpí žiadny kompromis. Ich ideálom možno je, že spomínať sa nebudú môcť nielen kladné stránky, ale postupne každá spomienka na I. SR bude trestná. Všetko sa musí vymazať z pamäte. „Ausradieren“, ako vraveli nacisti.

Ak si zoberieme základný pilier našej zákonnosti a spravodlivosti, ústavu, už na prvý letný pohľad tento nový zákon je protiústavný, keďže potláča základné slobody, ako je sloboda slova. Ale nikoho to nezaujíma. Ani generálneho prokurátora. Veď na to si

ho aj tam dosadili, že ... Ten zasiahne tak akurát proti Slovenskej pospolitosti a nechá ju rozpustiť pod geniálnou zámienkou, že vo svojom programe má stavovské zriadenie, ktoré nie je v našej ústave. Že stavovské zriadenie je legitímnou časťou katolíckej sociálnej náuky (ktorú zatiaľ nikto nezakázal), a že celý program, vzhľadom na politickú situáciu, je značne teoretický, to nemá nikto ani pod päťou. Ale prosím, aj keď nezmyselne, nech teda vládne litera zákona. No to by potom prokurátor musel okamžite rozpustiť aj KDĽ, ktoré nijako neteoretizuje, ale tvrdo pracuje na presadení protiústavného zákona o amnestii. Čím sa zároveň usilovne snaží rozložiť celý právny systém Slovenskej republiky, ktorej existenciu nevie zničiť dodnes(!). A ďalší rozklad ústavy plánuje sprivatizovaním nemocníc, len tak mimochodom. Ale to „nášho“ prokurátora, prirodzene, ani nenapadne. Prečo asi? A rovnako by mal postupovať aj proti OKS s jeho kyjakovým protiústavným zákonom proti slobode slova a myslenia. Z takejto nečinnosti prokuratúry však dokázateľne vidno, že nejaká vláda zákona, či nedajbože (nesmejte sa) spravodlivosti, tu ešte dlho nehrozí. Veď naša večne živá neokominterná, všetci tí boľševici, ľavičiarSKI dogmatici, marxisti, neobolševici, neomarxisti, ktorí sa najnovšie prefikane nazývajú aj neokonzervatívci, tí ani nevedia, čo spravodlivosť vlastne je. Také niečo jednoduché, že Paľovi by sa malo merať rovnako ako Jožovi, to nie že nepoznajú, to v nich vyvoláva búrlivé záchvaty smiechu. Oni to vidia ďaleko lepšie, vyššie, pokrokovejšie a zložitejšie. Pre nich je to vždy iba nejaká funkcia, teoretický výsledok historickej nevyhnutnosti, relativizovaný najnovšími sémantickými konštrukciami postmodernej filozofie, so simultánnym ustrnutím na prenatálnom stupni oidipovského komplexu ako projekcii psychosomatickej avitaminózy, ktorá je len libidóznou náhradou za incestuózne sny neokonštruktivizmu. Jednoducho, podvodníci vždy musia nejako ohurovať, najlepšie cudzími slovami, je to súčasť ich remesla. Pre zjednodušenie to potom vždy zhrnú do nejakého izmu, najlepšie pokrokového, politicky korektného a prísne vedeckého, podľa ktorého potom vyrábajú všetky tie dadaistické absurdistany po celej zemeguli. A masových vrahov. V tom už teda majú nejakú prax, aj bohaté výsledky. Veď aj taký Anders Breivik je len ich pridružená výroba.

Ján Litecký Šveda

+++++

Bilancia a vyúčtovanie ku koncu roka

" Für jeden kommt der Tag der Bilanz, die nicht zu frisieren ist "

*Pre každého príde deň vyúčtovania, ktoré sa už ale nedá
manipulovať*

Odborný výraz "bilancia" a "vyúčtovanie" ku koncu roka poznajú najmä tí, ktorí pracujú v účtovníctve, v oddelení controllingu, vedenia firiem, v daňovom priznaní, revizori a tí, ktorí pripravujú správy pre akcionárov ako aj burzové kontrolné grémia. Každoročná bilancia firmy ukazuje, či firma vykazuje zisk alebo stratu, či dokonca smeruje k bankrotu. Správnosť a transparentnosť výsledkov – nielen finančných údajov – je pre posúdenie na konci roka veľmi dôležitá: aké výsledky dosiahla firma v uplynulom roku. To sa týka nielen zisku a straty, ale aj toho, či dosiahla firma stanovené strategické ciele, či si upevnila svoje postavenie na trhu, či verejnosť akceptovala jej výrobky a služby zákazníkom, ako i prínos pre vlastných zamestnancov a spoločnosť. Pre veľké koncerny a globálne operujúce firmy, ktorých akcie sa kotujú, predávajú a kupujú na New York stock exchange (NYSE) a (NASDAQ) je ďalšou podmienkou pre vykazovanie bilancii

štvrtročne (kvartálne), čo pre pracovníkov finančných oddelení a revizorov, auditorov, vďaka aj informačným systémom, to nie je veľmi jednoduché z časových dôvodov. Keď sledujeme situáciu v posledných troch rokoch, tak sa nám zdá že v dnešnom závratne sa rozvíjajúcom globálnom prostredí ako keby prestali platiť pravidlá klasického finančného účtovníckeho systému a controllingu, vypracovania objektívnych bilancií a už ani nehovoriac o povinnosti revíznych, auditorských spoločností zodpovedať za správnosť údajov v týchto predkladaných bilanciách. Jeden normálne rozmýšľajúci občan a pracovník firmy sa pýta, ako je vôbec možné, že došlo k takým výrazným podvodom, okrádaniu, pri manipulácii čísel a prehnaných ziskov. Teraz sme svedkami toho, že neskrachovali na svete len významné firmy, ale už aj mnohé štáty, najmä v EÚ, ale aj mimo nej, ako aj v rámci celého USA. Napríklad kedysi bohatá California je dnes na pokraji totálneho bankrotu. Ako pracovali tie kontrolné orgány v EÚ a jej dobre platení úradníci (byrokrati, ako ich nazývajú kritické media), keď neboli schopní v bilancii a v ukazovateľoch čísiel a výsledkov vopred upozorniť na katastrofálny stav? Tento totálny bankrot sa len umele oddaľuje pre neschopnosť politických činiteľov, tlačením peňazí a nákupom skoro bezvýznamných štátnych dlhopisov centrálnych bánk .

Kým nedôjde k pádu nielen vlád, ale aj k finančnému kolapsu týchto štátov, zatiaľ sa nedozvieme o pravde pochybného účtovania a nesprávnej bilancie. V tejto špirále tohto veľmi kritického obdobia už nikto nie je schopný predpovedať, čo na nás čaká v budúcich dňoch, týždňoch, mesiacoch a to už **nehovoriac o budúcom roku: aká bude jeho bilancia, aké budú výsledky.** Každý hľadá vinu v inom, aj keď sám dobre vie, že svojou neschopnosťou (skôr povrchnosťou, nedbanlivosťou, egoizmom) je za tento stav nielen finančne, ale aj morálne priamo zodpovedný. Ako je možné, že títo vysokopostavení ľudia s vysokoškolským vzdelaním, ne jeden z nich má doktoráty a asi všetci majú aj dlhoročné skúsenosti a predsa ten kolaps zapríčinili?! Čo sa títo ľudia naučili počas svojho štúdia, keď tento stav zapríčinili? Ako ich tie vysoké školy na tieto zodpovedné úlohy a postavenie len pripravovali? Na to, aby klamali, podvádzali, manipulovali číslami a morálne zneužívali svoju funkciu na svoje vlastné obohacovanie sa? Ako by mal byť bežný občan chránený od týchto pochybných rozhodnutí? Akú má záruku vo svojej existencii a pri zabezpečení vlastnej rodiny, svojho zdravia a celého budúceho života?

Was hinter uns liegt und was vor uns liegt, sind Kleinigkeiten im Vergleich zu dem, was in uns liegt.

Oliver Wendell Holmes

Čo sa skrýva za nami a to, čo leží pred nami sú maličkosti v porovnaní s tým, čo leží v nás.

Oliver Wendell Holmes

Ako riešiť svoju osobnú situáciu v tomto kritickom a chaotickom období? Čo robiť? Na koho sa obrátiť o radu a o pomoc?

Tu je veľké nebezpečenstvo, že ma niekto osloví lákavým a veľmi často nepodloženým, neoprávneným spôsobom presvedčí, že jeho rada je správna a tú si potom dá aj dobre zaplatiť! Nikto mi však nedá záruku, pretože ten dobre vie, že nie je schopný potvrdiť to, čo ponúka a to i zaručiť. **Príklad** : Spýtajte sa v banke a ich investičných poradcov na radu, ako musíme dnes bezpečne uložiť peniaze, aby sme ich nestratili. Úprimný poradca vám povie, že veru ani on sám nevie, čo bude v budúcom období, pretože ani on sám nemá nijaké záruky, či jeho banka tento svetový, finančný kolaps vôbec prežije !!! Ale nakoľko je ako pracovník platený zato, aby zákazníka presvedčil a on sám

dostane z toho provízie, tak urobí všetko pre to, aby zákazníka presvedčil, že jeho banka mu všetko zaručuje.

Je len samozrejmé, že vám vôbec neprezradí, **čo sa deje v jeho duši (ak ju vôbec dokáže dnes ešte rešpektovať a je si jej úlohy i plne vedomý)**, len aby vám ten kredit predal. A to isté robia aj iní obchodníci najmä teraz, pred Vianocami, aby predali čo najviac tovaru. Ako sa môžeme tomuto spôsobu nepravdivej rady a vlne podvodov brániť? Ako si máme formulovať svoje ciele, nielen finančné, ale aj životné, do blízkej i vzdialenej budúcnosti, aby boli moje bilancie pozitívne a nie negatívne?

"Das Leben ist zu kurz, um es von jemandem zerstören zu lassen, der unglücklich mit seinem eigenen ist"

Život je krátky na to, aby sme ho nechali zničiť niekým, kto je nešťastný so svojim vlastným

Jedna možnosť by bola:

skúmať sám seba (bez masky a predlohy), aby som sa dobre poznal, analyzoval svoj stav a tak objavil, čoho som a čoho nie som schopný. Poznať svoj pravý profil.

musím dobre ďalej poznať svoje silné a slabé stránky, ktoré ma v živote ešte nedoviedli k vytúženému cieľu, ako by som si to želal

na základe tejto osobnej a objektívnej analýzy si potom definovať reálne ciele (nemať snahu a cieľ ako príklad: pestovať hrozno na severnom póle),

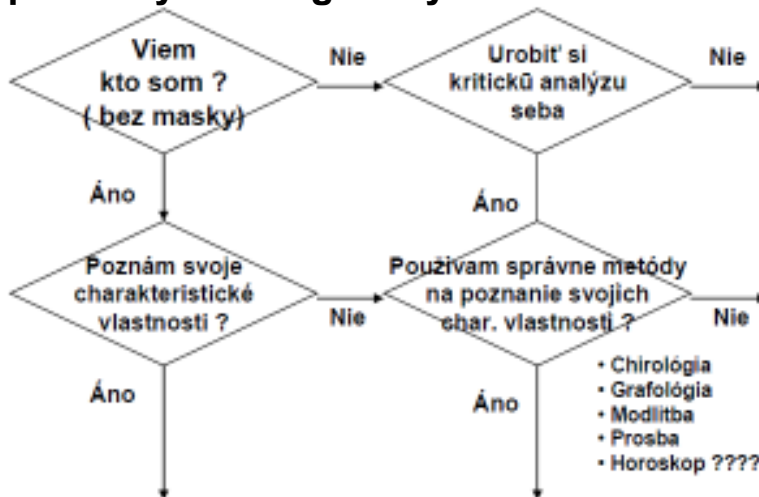
ďalej poznať hranice mojho zdravotného stavu, odborných, rečových schopností, spoločenského spravia, vystupovania, vyjadrovania, sam sa vedieť kriticky posuďiť, ako ma iní prijímajú, akceptujú a ako sa ku mne správajú.

byť schopný, sa učiť zo svojich chýb a ich už nikdy neopakovať.

snažiť sa dôjsť k takej životnej bilancii, aby som smel byť na svoje výsledky a skutky aj hrdý. Takto určite nedôjde ku finančnému a inému kolapsu (zdravie, strata partnera, partnerky, priateľov aj zamestnania a pod.)

Viem kto som?(bez masky)Urobiť si kritickú analýzu seba Poznám svoje charakteristické vlastnosti? Používam správne metódy na poznanie svojich char. vlastnosti? Áno Nie Nie Áno

Analýza svojej osobnosti pre poznanie vlastných pozitívnych a negatívnych stránok:

Tak potom prenehávám svoj priebeh života manipulácie iným. Výsledok:

- Sklamanie
- Depresia
- Choroba
- Rozvod

ÁnoNieNieÁno•

Takpotommôžemočakávaťspokojnýpriebehživotaaadosiahnu tiesvojichživotnýchcieľovTakpotomprenehávám svojpriebehživotamanipuláci

Vďaka tejto svojej objektívnej analýze môžeme konečne dokázať svoju vlastnú schopnosť mať svoj život dokonale pod kontrolou, bez pochybných rád, lákavých ponúk, horoskopov, denne vydávaných mediálnych, bezvýznamných, pochybných a internetových informácií.

Nenechať sa ďalej manipulovať inými, ale si povedať, že si plne stojím za svojou nielen ročnou bilanciou a vyúčtovaním, ale aj svojím svedomím a presvedčením.

Ved' klamať samého seba je to najhoršie, čo môže človek

na svojej životnej ceste urobiť.

Die glücklichen Menschen sind nicht die, die am meisten haben. Es sind die, die am meisten danken und auch geben.

Nie tí ľudia sú šťastní, ktorí majú najviac. Šťastní sú ale tí, ktorí najviac d'akujú a dávajú. .

Miro Suvada, Zurich-Switzerland

+++++

http://www.youtube.com/watch?v=D6JN017A_mE

My ľudia.

Pretože obetujeme zdravie, aby sme zarobili peniaze, potom obetujeme peniaze, aby sme znovu získali zdravie späť. A potom sa tak znepokojujeme budúcnosťou, že si neuziváme prítomnosť. A práve preto nezijeme ani prítomnosť ani budúcnosť. A zijeme tak, akoby sme nikdy nemali zomrieť, a potom zomrieme bez toho, aby sme pred tým zili.

http://www.youtube.com/watch?v=Zi8vJ_lMxQI&feature=related

+++++

„Pokud jste se ještě neprobudili do reality policejního státu, varujeme vás, čas běží. Jakmile se zákon stane platným, nemáte v Americe více žádná práva,“ varoval autor článku na newsvoice.se.

"Ak ste si mysleli, že popravy amerických občanov v zahraničí boli dosť zlé, tak teraz budú podobné právomoci aplikované aj v "otčine", inými slovami vo vašom meste, komunite, na vašom dvore," uviedla kancelária v správe proti prijatiu tohto zákona.

Senát ho však minulý týždeň podľa portálu newsvoice.se schválil, a to v pomere hlasov 93:7. USA sa tak dostali iba na krok od likvidácie ústavných práv.

„Pokud jste se ještě neprobudili do reality policejního státu, varujeme vás, čas běží. Jakmile se zákon stane platným, nemáte v Americe více žádná práva,“ varoval autor článku na newsvoice.se. (<http://newsvoice.se/2011/12/02/us-senate-declares-the-entire-usa-to-be-a-battleground/>)"

O čom sa to tu hovorí?:

<http://www.topky.sk/cl/11/1293051/V-USA-schvalili-revolucny-zakon--Armada-bude-moct-ludi-vaznit-aj-zabit>

V USA schválili revolučný zákon: Armáda bude môcť ľudí väzniť aj zabiť!

WASHINGTON - Podľa servera CNN minulý štvrtok vo večerných hodinách miestneho času prijal Senát Spojených štátov návrh zákona, ktorý definuje celé USA ako "bojisko". Znamená to, že v prípade jeho uvedenia do platnosti americká armáda dostane do rúk nekontrolovateľnú moc beztrestne zatknúť, zadržať, vypočúvať a dokonca aj zavraždiť svojich občanov bez obvinenia alebo súdu.

Všetko to už bolo dlhé roky pripravované - boli vybudované stovky koncentrákov, kde armáda môže zadržiavať milióny ľudí, no veľkou väčšinou ľudí to nepohlo. Kto varoval, bol asi smiešny, ako pre mnohých naši, ktorí sa snažia ľudí prebúdzat'.

Ako sa len tak mimochodom dozvedám z rozhovorov neznámych ľudí čo majú príbuzných v USA, rastie tam chudoba, spústa ľudí býva v stanoch na ulici.

Mimochodom som presvedčený, že k podobnému cieľu smerovala aj "transformácia" nemocníc a iných zdravotníckych zariadení na akciové spoločnosti. Som presvedčený, že účelom bolo, aby sa zdravotníctvo - podobne ako strategický priemysel - dostal do cudzích rúk a tie by si už s chorými ľuďmi mohli robiť, čo chcú - **avšak aj s neposlušnými lekármi!!!** A tých chorých by zase mohli ľahko vyrobiť tí, čo majú v rukách naše hospodárstvo!

+++++

Mame prezívať pokojný adventný čas. Ale je medzi nami množstvo individui, ktoré robia všetko preto, aby ho pre svoje ukojenie ostatným občanom zopsuli. Menovať ich netreba, bol by to veeeelmi dlhý zoznam.

Aspon im odkazujem stare sumerske prislovie (zhruba 2700 rokov pred Kristom):

Kto nevie siat pšenicu, ako moze siat jacmen?
Kto sa nehodi za tesara, bude robit vretena,
kto sa nehodi za stavitela, bude nosit hlinu...

Este ani nase hory nemaju pokoja! Poziare vo Vysokych aj Nizkych Tatrach, obludne plany developerov v Ziarskej doline. Zastavme ich bratia...a sestry!

Nase mestá (verim, ze nie aj dediny), obchodne chramy, televizne obrazovky sa teraz hmyria roznyimi gycovymi parodiami na Mikulasa, v istej komercnej TV som zazrel bruchateho bradateho deduska v modrom kozuchu a baranici s biskupskou berlou! Znamy obchodny bunker zase propaguje Festival Vianoc s izraelskou vlajkou. To uz ostava rozum stat. A samozrejme, vsadepritomny vyskereny Santa – hohoho, ale som vas oblbol, mili Slovaci a Slovenky, prislusnici a prislusnicky narodnostnych a etnickych mensin! (Nezabudajte na vuzivanie zasad rodovej rovnosti!)

Nekulturny pocin urobila aj televizna stanica Juniverzal Csanel, ked presunula hodinu vysielania serialu Volker Teksas Rendzer na 15.20! Ako sa ma takto pracujuci dochodca dostat k hodnotnej zabave! Este ze existuju nekrofilni novinari v Novom Csase.

Nadacia Vyskum rakoviny zazila prijemne chvíle pri preberani vzacneho pristroja ELISPOT od Nadacie Tesco, na ktory prostrednictvom Behu pre zivot prispeli tisicky Slovakov aj prislusnikov narodnostnych a etnickych mensin. Popri srdecnom podakovani prijmite aj pozvania na tradicne beneficne akcie v decembri.

V utorok 6. 12. od 16. hodiny vypukne na Hlavnom námestí v Bratislave ohnostroj bohateho programu v podujati **Na svateho Mikulasa**. Vianocne melodie v style country, ale aj v klasickom podaní muzskeho spevackeho zboru zo Zariecia, ktory za asistencie

patronov Igora Bazlika, Adriana Kokosa a Sama Trnku uvedie svoje prve CD Prisiel k nam Bozi Syn.

Program bude pokracovat v podani cerstveho sedemdesiatnika Igora Bazlika, huslistu Petra Ulicneho, spevaka Ervina Schonhausera, sestier Istvancovych, a svoj blok krasnych kantilenovych piesni uvedie aj Maros Bango s Jankou Skultetyovou so sprievodnym slovom Sasy Bangovej. Vsetkym ucinkujucim garantujeme za ich vystupenie oblubeny slovensky sport: standing ovation

Do ankety: **preco Mikulas a Jezisko a nie Santa** slubili tento raz prispiet viceprimatorka Bratislavy Petra Nagyova Dzerengova, mjr. Mgr. Jan Sefcik, starsi duchovny Uradu ekumenickej pastoračnej Generalneho riaditelstva Zboru vazenskej a justicnej straze, mjr. Mgr. Milan Petrula, riaditel uradu Ekumenickej pastoračnej sluzby Ministerstva vnutra SR a dalsi).

Mimochodom: niekoľko anti-santovskych argumentov najdete na stranke www.juras.sk v „supliku“ Video reportaze (J. Hargasova, B. Turzonovova, M. Cipar, J. Filc).

Dolezite! Pocas programu bude prebiehat zbierka pre malych pacientov na detskej onkologii, a to financna aj vecna: fimo hmoty, roznych farieb a druhov – dostat vacsinou v predajniach ako da Vinci, ale aj v inych + bizuterne komponenty (uzavery koncove, zapinania, haciky na nausnice, spojovacie kruzky, retiazky, zaklady na prstene, navlekovy material - nylon, snurky, elasticky nylon,...). Nezabudajme na deti, ktore travia predvianocny a mozno aj vianocny cas s tazkou chorobou v nemocnici.

Podrobnosti na: <http://www.juras.sk/pozvanky/na-svaeteho-mikulasa/>

+++++

Nadacia Vas pozyva aj ku charitativnemu stanku na **Staromestskych vianocnych trhoch** na Hviezdoslavovom namesti **vo stvrtok 8. 12. od 17.00 do 19.00 hod.**, kde ju mozete podporit zakupenim Puncu pomoci a porozpravat sa s predstaviteľmi nadacie o jej cinnosti a planoch.

A samozrejme aj s predajcom puncu **Marosom Kramarom**.

To uz nie je asi prekvapenie, ze prvý **Vianocny spev pre zivot v nedelu 18.12.** o 16.30 je vypredany a dobre sa minaju aj vstupenky na druhy koncert o 19.00 hod. **Nezavahajte!**

Uz sme pripravili aj definitivny program. Najprv vystupi chramovy muzsky zbor Spasitel s niekoľkymi klastornymi spevmi, potom sa k nim pridaju kozaci a tento pravivcovy... pardon pravoslavny zlepenec uvedie zname aj menej zname duchovne aj ludove piesne. Napokon sme tam, na ziadost pravidelnych navstevnikov, nechali aj niektore „vlnajsie“ piesne (Kol slaven nas, Tebe pojem, Jamscik negoni lasadej...). Viac na:

<http://www.juras.sk/pozvanky/vianocny-spev-pre-zivot-2011-pridany-koncert/>

Mam vsak pre Vas aj dalsie ponuky, aby ste predvianocne chvíle stravili naozaj hodnotne.

Uz v nedelu 4. 12. mame pre vas pozvanku na **adventny koncert do evanjelickeho kostola v Bratislave-Raci**. Podrobnosti na

<http://www.juras.sk/pozvanky/adventne-zastavenie-pri-slove-a-hudbe/>

Medzinarodne Vianoce so spevackym zborom ECHO mozete zazit v sobotu 10. 12. v Kostole Najsvatejsiej Trojice:

<http://www.juras.sk/pozvanky/koncert-medzinarodne-vianoce-v-bratislave/>

Nasa vynikajuca klaviristka **Elenka Letnanova** pozyva na lisztovsky recital k 200. vyrociu narodenia Frantiska Liszta v stredu **14. 12. o 19.00 hod. v DVORANE VSMU** v Bratislave.

<http://www.juras.sk/pozvanky/klavirny-recital-pondny-liszt-s-elenou-let-anovou/>

Aj Liptaci sa cinia!

Vyznamny ruzomersky „krivanolog“ **Lubomir Schmida** ma v **Galerii Ludovita Fullu** **vystavu fotografií Malovane svetlom**. Neobidte tuto moznost!

<http://www.juras.sk/pozvanky/ma-ovane-svetlom-vystava-fotografii-ubomira-schmidu/>

Muzeum Janka Krala v Liptovskom Mikulasi pokracuje v odkryvani osudov vyznamnych mikulasskych rodin, tentoraz **rodiny Lackovcov**:

<http://www.razus.sk/pozvanky/v-salone-pani-marieny-lackovej-rod-bujnovej/>

Namiesto zaverecneho vinsu odkaz na decembrovu fotografiu Krivana Lubomira Schmidu

<http://www.juras.sk/pozvanky/kalendar-kriva-slovensko-ubomira-schmidu-oceneny/>

a adventny pozdrav <http://www.razus.sk/>

http://peniaze.pravda.sk/lieky-zdrazeli-o-desiatky-az-stovky-eur-f03-sk-pstat.asp?c=A111206_155755_sk-pstat_p59

+++++

6.12.2011

IVO na medzinarodnej konferencii Mój hrdina, tvoj nepriateľ. Počúvaním k porozumeniu

<http://www.ivo.sk/6670/sk/aktuality/ivo-na-medzinarodnej-konferencii->

moj-hrdina-tvoj-nepriatel-pocuvanim-k-porozumeniu?utm_source=mailing_sk&utm_content=6670&utm_campaign=20111209

Prezentácia výsledkov štvorstranného porovnávacieho výskumu o historickej pamäti a vzájomnej percepcii v krajinách V4.

+++++

<http://www.ostrava-online.cz/blogy/pro-silne-povahy-nacisticke-koreny-bruselske-eu>

Pro silné povahy: NACISTICKÉ KOŘENY 'BRUSELSKÉ EU'

Pondělí, 5. 12. 2011, 20:51 - Co jste se už vždycky chtěli o bruselské EU dovědět, ale nikdo se vám to neodvážil říci! Přinášíme Vám recenzi Vladislava Herinka knihy: NACISTICKÉ KOŘENY 'BRUSELSKÉ EU'. Kdo považuje zde zobrazenou titulní stránku knihy za dehonestující, svůj názor po jejím přečtení zaručeně změní. Váha důkazů je natolik drtivá, že o oprávněnosti hákového kříže na tomto místě nemůže být sebemenší pochyby.

Když jsem ji sám zahlédl čistou náhodou v internetu, hledaje materiál o norimberských procesech s nacistickými válečnými zločinci, myslel jsem, že to je jen jakýsi „kunderovský žert“. Rudá hvězda by se za určitých okolností snad dala považovat za dobrý začátek designu nového loga Komise EU, ale hákový kříž? Cesty boží jsou někdy nevyzpytatelné a brouzdání globální džunglí informací o to víc. Zajímal jsem se původně o odtajněné spisy norimberských procesů, především o případ Mengele, který byl, jak jsem se k svému překvapení kdysi dověděl, odsouzený v nepřítomnosti tribunálem v Norimberku za vraždu ca. 3000 židovských dvojčat a 40.000 dalších obětí, které poslal do plynu, „jen“ k doživotnímu odnětí svobody. Jiní vyfasovali za méně provaz. Mimochodem jak se později ukázalo, v okamžiku rozsudku roku 1947 nebyl Dr. Mengele vzdálený od Norimberku víc než 2 hodiny jízdy autem.

Co jsem ale nakonec v archívech našel, bylo neméně otřesnější než skutečnosti o věru neuvěřitelném diletantství tehdejších německých úřadů při pokusech o jeho dopadení. Čím si osvětimský „anděl smrti“ asi tak mohl být jist, když si nechal argentinskými úřady vystavit pas na jméno José Mengele (sic!), s nímž pak v 60. letech „inkognito“ procházel letištními kontrolami? Hesenská zemská vláda po desetiletích spánku šípkové Růženky teprve roku 1985 vypsala na jeho dopadení na tehdejší dobu astronomickou sumu 1 milion marek, kterou zainteresované organizace navýšily o dalších 6 milionů. V době, kdy se dotýčný už 6 let zpovídal ze svých hříchů v očistci poté, co se před svými pronásledovateli proklíčkoval na věčnost přes zátoku u Sao Paula, kde se r. 1979 utopil.

Nechal jsem tedy pátrání po stopách „anděla smrti“, který tak rafinovaně unikl spravedlivému trestu. Nicméně stránky http://www.profit-over-life.org/index_en.html, <http://www.dr-rath-foundation.org/> a <http://www.relay-of-life.org/> mi to vynahradily a přinesly spoustu zajímavých novinek o postmoderních andělech a archandělech, jejichž aktivity nebyly a nejsou o nic zkázonosnější než habilitační aktivity osvětimského řezníka s tuplovaným doktorátem. Když jsem si dočetl knihu s hákovým křížem na obálce, bylo mi definitivně jasné, že to žádný kunderovský žert není.

První otázka, kterou si člověk v takovém okamžiku položí, je, jak je možné, že veřejnost se dovídá o skutečné povaze vzniku bruselské EU od nevýdělečné soukromé nadace, a ne např. z některého z veřejnoprávních médií? Nota bene 63 let po ukončení norimberských procesů se

zástupci farmaceutického koncernu IG Farben a teprve v okamžiku, kdy poslední podpis Lisabonské smlouvy byl pouhou formalitou?

Je možné, že orgány Evropské unie si samy dnes už vůbec neuvědomují, z jak jedovatého substrátu 12 let po 2. světové válce vyklíčily? Odpověď na tyto otázky najdeme právě v knize mezinárodního týmu autorů Paula Anthonyho Taylora, Alexandry Niedzwiecké a Matthiase Ratha **NACISTICKÉ KOŘENY ‚BRUSELSKÉ EU‘**.

Česká veřejnost byla o vzniku, účelu a činnosti orgánů Evropské unie informována od samého počátku výlučně zástupci těchto orgánů a jakákoliv byt sebekonstruktivnější kritika na jejich adresu je vnímána jako politicky nekorektní či dokonce jako antievropská. Vzpomeňme, co se před rokem chystala podniknout skupina psychiatrů v případě, že by prezident Václav Klaus odmítl Lisabonskou smlouvu podepsat. Můžeme být opravdu zvědaví, pro koho budou tito pánové chystat svěrací kazajku, až si přečtou tuto knihu. Nicméně od června 2009, kdy byly desetitisíce stránek protokolů z norimberských procesů odtajněny a na [webových stránkách](#) resp. [zde](#) a [zde](#) veřejnosti zpřístupněny, a kdy pravda o skutečné povaze bruselské EU vyšla konečně najevo, vyzní i ta sebeostřejší kritika ex post spíš jako nevinné škádlení.

Pro pamětníky a oběti přeživší holocaust není tajemstvím, že klíčovou roli v jedné z nejhorších tragédií lidstva sehrál chemický a farmaceutický koncern IG Farben, podle lokality pobočky v Osvětimi svého času nazývaný též IG Auschwitz. Ale málokterý z nich si dnes asi ještě vzpomene, že 7 kilometrů od hlavního vyhlazovacího tábora v Osvětimi se nacházel průmyslový areál o rozloze 24 km² (8 x 3km), na němž se nacházela tehdy největší chemička světa, kterou tam mateřský koncern IG Farben postavil a kde do úmoru dřeli a v plynu umíraly desetitisíce moderních otroků a pokusných lidských morčat z celé Evropy. Vyhlídky, že by v téhle továrně na smrt přežili víc než 6 měsíců, byla nulová.

Ti nezkompromitovanější členové představenstva a dozorčí rady koncernu IG Farben byli v poválečných procesech s nacistickými zločinci odsouzeni k dlouholetým nepodmíněným trestům odnětí svobody. Co však bylo veřejnosti donedávna s ďábelskou vynalézavostí utajováno, je, že hned po odpykání trestu opět zasedli na klíčová místa v představenstvech a dozorčích radách koncernů, jež vznikly rozbitím resp. restrukturalizací původní I.G. Farben: BASF, Bayer a Hoechst.

Jeden ze zakládajících členů Evropského hospodářského společenství, organizace, z níž se Evropská unie nakonec vznikla, německý právník a prominentní nacist (člen NSDAP 1933 – 45) prof. dr. Walter Hallstein např. roku 1939 jako univerzitní profesor a člen Svazu „ochránců práva“ – samozřejmě nacistického – veřejně podpořil norimberské rasové zákony a rasistickou pseudofilozofii „krve a půdy“. Poté, co Hallstein dotazník, po válce mu předložený Američany v rámci procesu denacifikace, padělal a veškeré své nacistické aktivity nejen že popřel, ale dokonce se snažil vyvolat dojem, že i on sám se stal ‚obětí nacizmu‘ (v knize najdeme fotokopii dotazníku), se roku 1957 stává prvním a zakládajícím prezidentem Evropské komise.

Na fotce z r. 1957 dokumentující podpis tzv. „Římské smlouvy“, jejímž logickým vyvrcholením je ta „Lisabonská“, sedí tento ‚vlk v rouše beránčím‘ hned vedle prvního poválečného západoněmeckého kancléře Konráda Adenauera. Stejně jako dnes jeho nástupci, i on úřadoval bez demokratické kontroly 10 let jako prezident Evropské komise, čímž položil základní kameny, na nichž pochybné a nedemokratické struktury ‚bruselské EU‘ dodnes fungují.

Dalším nacistou v Norimberku odsouzeným za válečné zločiny a otrokářské aktivity koncernu IG Farben byl Fritz Ter Meer, jenž roku 1956 po odpykání trestu přesedl z vězeňské pryčny rovnou na křeslo předsedy správní rady koncernu BASF. I on je dnes považován za jednoho z architektů korporativní moci ‚bruselské EU‘.

A jak se říká, do třetice všeho dobrého, v Norimberku obžalovaný, ale zázrakem trestu uniknuvší Carl Wurster, který se už roku 1952 stal v nově založené chemičce BASF předsedou správní rady. Také on je považován za jednoho z ‚otců zakladatelů EU‘. Do roku 1945 člen dozorcí a správní rady firmy DEGESCH, Deutsche Gesellschaft für Schädlingbekämpfung, Německé společnosti pro potírání škůdců (rozuměj „hmyzu“), pobočky koncernu IG Farben, která vlastnila mimo jiné i patent na výrobu neblaze proslulého insekticidu Zyklon B. Ten, jak známo, se skvěle osvědčil ve vyhlazovacích táborech i při potírání milionů židovských „škůdců“. Carl Wurster se po válce celá desetiletí navíc profiloval i v roli zákulisní deus ex machina evropské integrace a jako mimořádně vlivný lobbysta chemického průmyslu a poradce špičkových politiků ve Spolkové republice. Především dlouholetý kancléř Helmut Kohl, pro něhož se r. 1959 stalo místo referenta ve Svazu chemického průmyslu v Ludwigshafenu odrazovým můstkem jeho závratné politické dráhy, si Wursterova poradenství velmi vážil. Mimořádně jedno náměstí v centru města dodnes nese jméno tohoto prominentního poradce. Na níže citované webové stránce lze shlédnout autentické archivní dokumenty, např. projev hlavního žalobce v norimberských procesech s válečnými zločinci v koncernu IG Farben, Telforda Taylora, včetně videozáznamů z norimberských procesů, uložených v archivu Stevena Spielberga v Muzeu na památku obětí holocaustu ve Washingtonu. Na stránce [zde](#), se dočteme další podrobnosti, jimž uvěřit také nebude lehké. Zvláště pamětníci, šest desetiletí krmení báchorkami o vznešených pohnutkách a cílech evropského sjednocení pod modrou vlajkou s dvanácti kruhově seskupenými žlutými hvězdami, si budou připadat jako v Jiříkově vidění. Dovolím si na tomto místě nabídnout výňatek z úvodu této pozoruhodné knihy, jejíž česká verze se připravuje(?).

V knize Nacistické kořeny ‚bruselské EU‘ vás budeme informovat o věcech, jimž mnozí čtenáři zpočátku nebudou – z pochopitelných důvodů – ochotni uvěřit. Budou si patrně říkat, že kdyby tak dalekosáhlé, v této knize dokumentované historické údaje byly skutečně pravdivé, určitě by se o nich bývali doslechli už dřív. <http://www.relay-of-life.org/Ale> právě z toho důvodu považujeme za svou povinnost čtenáře nejen povzbudit, aby si tuto knihu z naší webové stránky stáhli, ale aby naši stránku navštěvovali a dokumenty ze zdrojů na ní uvedených studovali.

Téměř tři čtvrtě století byl svět udržován v klamně představě, že 2. světovou válku má na svědomí jakýsi uvřískaný psychopat Adolf Hitler se svou suitou rasisticky motivovaných magorů, nacistů. Skutečnost je ale jiná: 2. světová válka byla především dobovačnou válkou, která probíhala v režii petrochemického a farmaceutického koncernu, jehož cílem bylo ovládnutí multibilionového globálního trhu v oblasti vznikajících patentovaných chemických výrobků.

Oficiální dokumenty amerického Kongresu a tribunálu s válečnými zločinci v Norimberku jednoznačně dokazují, že 2. světová válka byla tehdy největším a neblaze proslulým petrochemickým a farmaceutickým kartelem své doby, německým IG Farben, jehož součástí byly firmy Bayer, BASF, Hoechst a další chemičky, z logistického a technického hlediska nejen připravována, ale především umožněna. Jak obžaloba v Norimberku nakonec jednoznačně prokázala, bez zmíněné účasti koncernu IG Farben by ke 2. světové válce ani nemohlo dojít.

V této knize se dále dovíte, že už 1. světová válka, druhá největší tragédie 20. století, byla ve skutečnosti prvním pokusem o světovládu, iniciovaným zástupci těch samých korporálních zájmů. Navíc poté, co oba pokusy o vojenské podmanění Evropy a celého světa selhaly, zmíněný petrochemický a farmaceutický Kartel investoval do třetího pokusu: dobýt Evropu ekonomicky a politicky nastolením loutkové ‚bruselské EU‘.

Proto vůbec nepřekvapuje, že nábor klíčových aktérů pro bruselskou EU probíhal v líhních technokratů, kteří už měli plány pro poválečné uspořádání Evropy připravené – pod kontrolou koalice nacistů a Kartelu. Tato kniha vám poslouží jako úvod k pochopení pohnutek a strategie satrapů tohoto kartelu, kteří se po válce jednoduše převlékli z vojenských uniforem do elegantních šedých obleků, přičemž jejich metody a cíle nedoznaly změny hodné zmínky. Nejznámější z nich byl Walter Hallstein, první prezident tak zvané ‚Komise Evropské unie‘.

Odpověď na otázku, proč jste vlastně ještě nikdy neslyšeli o těchto otřesných skutečnostech, je v podstatě jednoduchá: po roce 1945 Kartel investoval stovky miliard dolarů do dezinformační kampaně, jejímž prvořadým cílem bylo, přepsat evropské a světové dějiny a zahladit tím stopy své zločinecké minulosti. Tato nesmírně nákladná kampaň, zastírající korporální původ obou světových válek, byla evidentně podmínkou třetího pokusu Kartelu o dobytí a kontrolu Evropy – tentokrát pod vlajkou bruselské EU.

Kartel byl nepochybně zainteresován na tom, aby s pomocí bruselské EU získal kontrolu nad Evropou, aniž by temný původ sadby, z níž vzklíčila, vyšel najevo. Tento plán, jak vidno, nakonec selhal. Zveřejnění naší knihy a desetitisíců autentických dokumentů znamená, že experimentu bruselské EU zvoní hrana. Žádný demokrat, žádná organizace, žádná politická strana teď už nebudou moci podpořit třetí pokus o dobytí Evropy.

Tato kniha je zároveň jedinečnou šancí pro politiky a politické strany, kteří Kartelu doposud sedaly na vějičku a bruselskou EU podporovali, aniž by měly sebemenší potuchy o jejím původu nebo chápali její skutečný záměr. K těm bohužel patří i 27 hlav států, které svým podpisem ‚Lisabonskou smlouvu‘ stvrdily, přičemž většina z nich si neuvědomovala, že tím zároveň schválila i ‚zmocňovací zákon‘, jímž Kartelu a jeho satrapům spadla kontrola Evropy do klína. Tito politikové a politické strany teď mají jedinečnou příležitost toto ‚nedopatření‘ napravit a podporu modelu Evropy, vybudovaném na lži a klamu, veřejně odvolat.

Dovolujeme si čtenáře povzbudit a požádat je, aby nám pomohli šířit poselství této knihy dál – v rodině, mezi přáteli, kolegy v práci a ve svém bezprostředním okolí, v obci. Navíc je naléhavě žádáme, aby své politické zástupce na lokální, regionální, národní a nadnárodní úrovni konfrontovali s informacemi v této knize obsažené. Tím je postaví před dilema: buď i nadále strkat hlavu do písku a tím bezhlavě podporovat nastolení diktatury korporálních zájmů v Evropě, nebo se rozhodně postavit za demokracii, zdraví a životní zájmy milionů Evropanů. To, k jakému rozhodnutí vaši politici ve svém postoji k bruselské EU dospějí, bude nejdůležitějším zásadním rozhodnutím jejich politické dráhy.

Poté, co poslední pokus Kartelu o kontrolu Evropy roku 1945 selhal, jednou z nejčastěji uplatňovaných výmluv jeho politických satrapů bylo, že o tom „nevěděli“. Po zveřejnění této knihy už ale žádný politik nebude moci něco takového tvrdit a pokračovat v podpoře ‚bruselské EU‘.

Čeho je teď z historické perspektivy nejvíc zapotřebí, je, aby lidé začali konečně jednat. To je obzvlášť naléhavé, protože politici v mnoha evropských zemích se nechali korporáčními zájmy petrochemického a farmaceutického Kartelu natolik zmanipulovat, že už přestali být nezávislími reprezentanty zájmů svých voličů. Budoucím garantem svobody, demokracie a nezávislosti evropských národů se nyní může stát jedině široké, lidové hnutí.

Vladislav Herinek

<http://www.ostrava-online.cz/blogy/pro-silne-povahy-nacisticke-koreny-bruselske-eu>

+++++

Merry Christmas Everyone
"Speakers ON"

+++++

The Christmas Season is upon us! Beautiful card! Hope you haven't seen it yet.
Click on this link:

<http://www.jacquielawson.com/viewcard.asp?code=2007134554829&source=jl999> "
href="http://www.jacquielawson.com/viewcard.asp?code=2007134554829&source=jl999%3e" rel=nofollow
target=_blank"><<http://www.jacquielawson.com/viewcard.asp?code=2007134554829&source=jl999>>

+++++

Darcek pod vianocny stromcek nasim citatelom Bulletinu.

Prekrasny koncert

teraz trochu kultúry

<http://www.youtube.com/watch?v=fmxdGkl0oWg&feature=autoplay&list=QL&inde>

+++++

<http://www.youtube.com/watch?v=aQVz6vuNq7s&feature=related>

V nasom slovenskom kostole.

V nasom kostole betlehem
a v nom jezisko maly,
roj deturenec pri Nom
ako Ho obostali!
Prstikom ukazuju:
tam vol a osol
a tam zas Traja králi
skladaju dary
a uprostred On
laskou ziari.

I ja som mal lasku
a bol som stastny ako tie deti
a teraz hram a spievam mu
a slza tvarou leti...

<http://www.youtube.com/watch?v=xE5QJWZENcQ&feature=related>

+++++

Magnificent Video

Both video and words of song are beautiful!! Iso

Magnificent Video

It's nice to see that humans have not (yet) destroyed all the beauty on earth.....

Please PASS THIS AROUND.....
This is awesome.

This is one of the most beautiful and meaningful streaming videos ever created. Be sure your speakers are on. This is pushed by the BBC!!! Can you imagine NBC, CBS or ABC doing this?

www.andiesisle.com/creation/magnificent.html

+++++

Novosti davno planovane

„Pokud jste se ještě neprobudili do reality policejního státu, varujeme vás, čas běží. Jakmile se zákon stane platným, nemáte v Americe více žádná práva,“ varoval autor článku na newsvoice.se.

"Ak ste si mysleli, že popravy amerických občanov v zahraničí boli dost' zlé, tak teraz budú podobné právomoci aplikované aj v "otčine", inými slovami vo vašom meste, komunite, na vašom dvore," uviedla kancelária v správe proti prijatiu tohto zákona.

Senát ho však minulý týždeň podľa portálu newsvoice.se schválil, a to v pomere hlasov 93:7. USA sa tak dostali iba na krok od likvidácie ústavných práv.

„Pokud jste se ještě neprobudili do reality policejního státu, varujeme vás, čas běží. Jakmile se zákon stane platným, nemáte v Americe více žádná práva,“ varoval autor článku na newsvoice.se. (<http://newsvoice.se/2011/12/02/us-senate-declares-the-entire-usa-to-be-a-battleground/>)"

O čom sa to tu hovorí?:

"<http://www.topky.sk/cl/11/1293051/V-USA-schvalili-revolucny-zakon--Armada-bude-moct-ludi-vaznit-aj-zabit>

V USA schválili revolučný zákon: Armáda bude môcť ľudí väzniť aj zabiť!

WASHINGTON - Podľa servera CNN minulý štvrtok vo večerných hodinách miestneho času prijal Senát Spojených štátov návrh zákona, ktorý definuje celé USA ako "bojisko". Znamená to, že v prípade jeho uvedenia do platnosti americká armáda dostane do rúk nekontrolovateľnú moc beztrestne zatknúť, zadržať, vypočúvať a dokonca aj zavraždiť svojich občanov bez obvinenia alebo súdu."

Všetko to už bolo dlhé roky pripravované - boli vybudované stovky koncentrákov, kde armáda môže zadržiavať milióny ľudí, no veľkou väčšinou ľudí to nepohlo. Kto varoval, bol asi smiešny, ako pre mnohých naši, ktorí sa snažia ľudí prebúdzat'.

Mimochodom som presvedčený, že k podobnému cieľu smerovala aj "transformácia" nemocníc a iných zdravotníckych zariadení na akciové spoločnosti. Som presvedčený, že účelom bolo, aby sa zdravotníctvo - podobne ako strategický priemysel - dostal do cudzích rúk a tie by si už s chorými ľuďmi mohli robiť, čo chcú - **avšak aj s neposlušnými lekármi!!!** A tých chorých by zase mohli ľahko vyrobiť tí, čo majú v rukách naše hospodárstvo!

Ako sa len tak mimochodom dozvedám z rozhovorov neznámych ľudí čo majú príbuzných v USA, rastie tam chudoba, spústa ľudí býva v stanoch na ulici (keď neboli schopní splácať pôžičku na byt či dom, ktorý sa tam bežne na pôžičku získaval, jednoducho im ho exekútor odňal).

+++++

Alternatívne divadlo elledanse Vás pozýva na tretiu zo série diskusií Zuzany Uličianskej a jej hostiek a hostí:

ellepense, myslí, teda tancuje, maľuje, hrá, píše, spieva...

ktorá sa bude konať v utorok **20. decembra 2011 o 20.00 hod** v dome T&D na Miletičovej ulici 17/B, v Bratislave.

Hostkami a hosťami predvianočného večera s témou **Dom/domov**

budú filmová režisérka a scenáristka **Zuzana Liová**, spisovateľka a principálka Divadla bez domova **Uršula Kovalyk**, režisér **Patrik Krebs** a prírodný stavitel' a obyvateľ jurty **Petr Skořepa**. Diskusiu budú sprevádzať tanečné improvizácie **Janky Terekovej** a **Pavla Kovalčíka**.

„Netreba sa tváriť priveľmi vážne, kým neohlúpnete, kým nezostarnete,“ spieva Belgičan Arno v piesni Elle pense quand elle danse.

Tešíme sa na Vás!

Mgr.Katarína Buzalková

PR a marketing

elledanse, o.z.

kontakt: +421907 835 528

e-mail: katarina.buzalkova@elledanse.sk

www.elledanse.sk

dom t&d, Miletičova 17/B

Bratislava, 821 08

+++++

Pavol Janik' poems in the international literary revue Levure littéraire November 2011 (translated into six languages)

Translated into English by James Sutherland Smith:
<http://www.levurelitteraire.com/0NUMERO4/TEXTES/pavol1.htm>

Translated into Czech by Karel Sys:
<http://www.levurelitteraire.com/0NUMERO4/TEXTES/pavol2.htm>

Translated into Romanian by Simona-Grazia Dima:
<http://www.levurelitteraire.com/0NUMERO4/TEXTES/pavol3.htm>

Translated into Spanish by Michael Doubek:
<http://www.levurelitteraire.com/0NUMERO4/TEXTES/pavol4.htm>

Translated into Albanian by Riza Lahi:
<http://www.levurelitteraire.com/0NUMERO4/TEXTES/pavol5.htm>

Translated into Croatian by Ludwig Bauer:

<http://www.levurelitteraire.com/0NUMERO4/TEXTES/pavol6.htm>

+++++

http://en.wikipedia.org/wiki/International_recognition_of_Kosovo

Vazeni posielam zaujimave informacie o tom ktore státy uznali a ktore neuznali Kosovo.

+++++

Včera som bola na prezentácii knihy Osudová kaňka a už je aj v predaji...

<http://www.martinus.sk/?uItem=117675>

+++++

<http://www.kultura-fb.sk/new/old/archive/pdf/kult1911.pdf>

+++++

Odporucam vam precitat si clanok; Boli ste tam, ked zakony kazali vam? napisal Jan Urbanek. Clanok je v nasledovnom linku,

www.kultura-fb.sk/new/old/archive/pdfkult1911.pdf.

+++++

Viera Benková

Krehká krása Blanky Votavovej

Znalci umeleckého diela Blanky Votavovej zdôrazňujú, že si umelkyňa volí neľahkú cestu vo svojej umeleckej tvorbe- zachytiť krehkosť fragmentu, náznak celku- lebo veľmi dobre vie, že komplexnosť života sa nikdy nedá celkom obsiahnuť; čas to nedovolí, to patrí iba božstvu; a práve zachytávaním fragmentov tvorcovia vyplňajú v sebe medzery a približujú sa takto k stretu života a k stredu jeho podstaty...Lyrické grafické fragmenty, ex libris a knižná ilustrácia, ktoré nám dnes ponúka Blanka Votavová na obdiv, sú veľmi jemné a zázračne krehké; je to čosi, čo ju spája s univerzom, hoci je umelec vždy odsúdený k samote v najvyššom čine tvorenia; no tento malý striedmy knižničný priestor nám nedovoľuje spoznať veľké umelecké dielo Blanky Votavovej, ono by si zaslúžilo pravý galerijný priestor, ale i takto je to predsa prvý krok jej „návratu“ k nám a sme jej povďační i za toto čo tu dnes vidíme a obdivujeme...

Pred mojimi očami sa v dávnych 60-tych rokoch m. st. na veľkom dubovom stole v budove kníhtlačiarne Kultúra a redakcie Hlas ľudu v Petrovci objavila malá kôpka dozretých višní alebo to boli veľké ružovočervené čerešne? no, ani je nie dôležité; takto sme vtedy medzi nami symbolicky uvítali hosťku z Bratislavy. Dobré si to pamätám, vtedy som sa zoznámila s knižnou redaktorkou Blankou Votavovou, ktorá prišla z vydavateľstva Mladé letá z Bratislavy k nám do Kultúry na krátky výmenný pobyt a pobudla s nami niekoľko krásnych a nezabudnuteľných dní...Pravda, vtedy bol náš Petrovec iba tiché a

patriarchálne mestečko, zvedavé na novoty sveta, ale dnes je, najmä v týchto dňoch, strediskom v ktorom dýcha umenie a kultúra...

A tento obraz čerešien či višien akoby bol Blanku Votavovú aspoň takto predurčil, aby som v nej spoznala umelecké sklony k ezoterickej kráse farieb, ktoré môžeme vidieť najmä v jej detskej knižnej ilustrácii (ilustrovala ponad 50 detských kníh a získala i najvyššie ocenenie v tejto oblasti Cenu Ľudovíta Fullu!) o čom píše i veľká znalkyňa jej diela Magdaléna Klobučníková, Barbora Matáková, Bohumír Bachratý a i. (v príležitostnom a krásnom katalógu z roku 2010 pod názvom Blanka Votavová Údolie pamäti)...Konečne už vtedy, na začiatku našej známosti, som pobadala jej sklony k poézii, ponáranie sa do sveta lyrickej farebnosti čiže magického sveta línií a farieb, drobných, zvyčajne iba naznačených tvarov, zápisov napr. v podobe žíl v kameni alebo náznakovitou vlnenia kontúr v priestore...jej citlivé oko všetko to presne videlo a zachytilo, ale pre obyčajného pozorovateľa mnoho toho zo spomínaného bolo skryté! Ved' keby sme chceli pátrať po inšpirácii a koreňoch jej tvorby, museli by sme sa možno preniesť aj do mnohotvárnej európskej Prahy, mesta ktoré jej tak veľa dalo ako i Bratislavy, ktorá sa jej zasa stala druhým domovom alebo sa preniesť aj do veľkých európskych centier, ktoré ju zasa inšpirovali. Ved' umelec vidí čo my obyčajní ľudia nevidíme a netušíme. Je v tom i lyrický záznam vetrov, stopy po odtlačku vekov v šepote tráv, vibrovanie kontúr i kultúr v nálezoch - kameňoch, záznamy vo vzduchu, v ľudoch, v artefaktoch- v oblakoch, vo vode, oceáne, na ceste, v nitkách a stebľách tráv, v zemi...je to i pavučinová sieť na liste času ako lyrický záznam, ktorý som už v dávnom roku 1964 pobadala v mojej prvej zbierke básní Májový ošial', ktorú Blanka Votavová ilustrovala a aby sa veci akosi usporiadali Blanka je ilustrátorkou aj mojej poslednej knihy básní Modrotlač, ktorá práve vychádza spod tlače v slovenskom vydavateľskom centre v Petrovci! A je v nej i tá dokonalosť v jemnosti a jemnosť v dokonalosti, teda každá jej grafika, ex libris, knižná ilustrácia, plagát, grafický list a iné formy tvorby sú charakteristickým a subjektívnym svetom autora, pohľad do hĺbín seba a sveta; je to i Blankino bohaté duševno a sú v tom i rodové súradnice...

S Blankou Votavovou sme sa v neskorších rokoch obe ocitli v rôznych prúdoch a víroch života, ale o sebe sme predsa len, hoci okrajovo, trochu vedeli; ale keď sme sa v marci toho roku, ako to krásne povedala sama Blanka v jej teplom bratislavskom príbytku, po dlhom čase znovu zvitáli čiže „znovuobjavili“ predo mnou sa zasa zaskvela tá dávna krása spomienky: na dubovom stole ružovočervené čerešne tentoraz už

prenesené do lyrického a nezabudnuteľného ambientu jej skvelého umeleckého domu čiže do „údolia Blankinej umeleckej pamäti“!

A nakoniec pripomeňme si veľkú pravdu života, keď dieťa prestane čítať prestane i sniť a jeho predstavivosť potom zomiera, teda nedovoľme, aby sa tak stalo a dôverujme umelcom, ktorí odhaľujú v sebe i dieťa a jeho neskonálny poetický svet...

+++++

Dlhová brzda spája parlamentnú koalíciu s opozíciou pevnejšie, než privatizácia

Máme zákon o dlhovej brzde a už je konečne aj jasné, čomu má vlastne slúžiť. Ak sa opozícia s koalíciou v parlamente na niečom dohodne, vždy vzíde z toho hlúposť, ktorá obmedzuje demokraciu a vnáša do našej spoločnosti väčší chaos. Tak to bolo pri novele Ústavy SR a máme stav, že nám vládne odvolaná vláda, čo je hlúposť hodná zápisu do absurdných dejín demokracie. Tak to bolo aj pri schválení štátneho rozpočtu, ktorému nik neverí a každý hovorí, že je zlý. A nie inak je tomu aj pri schválení dlhovej brzdy, o ktorej Vladimír Mečiar hovorí, že naopak, umožní zvyšovať slovenské dlhy.

Teda máme zákon, ktorý umožňuje navyšovať naše dlhy namiesto toho, aby ich brzdil. Rozdiel medzi parlamentnou koalíciou a opozíciou je len v tom, odkiaľ by mala budúca vláda nájsť dodatočné zdroje, aby sa urobilo tomuto zákonu zadosť, teda ktoré dane zvyšovať. Čiže inými slovami povedané, parlamentná koalícia a aj opozícia si vyrobili zástupný dôvod, prečo budú po budúcoročných voľbách dvíhať dane. Zvalia to na zákon o dlhovej brzde, ktorý si dnes prijali. Zaň sa budú schovávať. Iste by to nebolo ako pre parlamentnú koalíciu, tak ani opozíciu populárne, keby šli do volieb s jasným transparentom - chceme zvyšovať dane! Nuž našli eufemizmus, ktorý nazývajú - dlhová brzda.

Naopak, predseda LS-HZDS hovorí, že existuje jednoduchšie riešenie. Žiadne zvyšovanie daní nemusí byť jediným východiskom pre vládu po budúcich voľbách. Stačí zvládnuť zmenu systému tak, aby došlo k väčším investíciám v našom hospodárstve a situácia sa zlepší. Lenže nielen parlamentná koalícia, ale ani opozícia o niečom takom ani neuvažujú. Im stačí, že majú dobrú prikrývku, ktorou sa budú prikrývať pred občanmi, prečo si Slováci budú musieť priťahovať po voľbách opasky. Každé zvyšovanie daní totiž spôsobí tento stav.

Donedávna bola lepom každej pravo - ľavej vlády privatizácia. Bolo tomu tak v dočasnej vláde Jozefa Moravčíka, kde Ficova predchodkyňa, ale s tou istou tvárou - SDĽ, vládla spolu s Dzurindom. A bolo tomu tak aj po roku 1998, keď bol ten istý Fico s tým istým Dzurindom opäť v jednej vláde. Dnes ich spája dlhová brzda - spoločne dohodnutá obrana, ako sa brániť po voľbách, prečo budú zvyšovať dane a zdierať občanov, ak budú vo vláde. A už sa tam vidia. Či jednotlivci, alebo aj spolu. Fico v objatí s Dzurindom a Miklošom čo znamená, že občania si už môžu začať nacvičovať pritiahnuté opasky na prázdnych bruchách. Stanislav Háber

+++++

Fiskálna jednotka v EÚ

7. decembra 2011

(Príspevok do Stálej konferencie Panslovanskej únie)

www.pansu.sk

Začnem jednoducho: človek je živý tvor. Jeho konanie je ovládané hlavne rozumom a vôľou. Občas aj inštinktom. Fyzické prostredie a sociálne prostredie ovplyvňujú a stvárajú človeka. Usmerňujú jeho činnosť. Človek je davovou bytosťou a nežije izolovane. Ľudia si svoje vzájomné vzťahy, ktoré vznikajú pri spolužití, vedome upravujú. *To pokladám za zásadné.* Aj najprimitívnejší ľudia žili v spoločnosti, ktorá mala vždy akú-takú pevnú organizačnú formu. Spolužitie bolo upravované pravidlami, normami a ich rešpektovaním; bolo aj vynucované. To nemôže byť základom zdravej spoločnosti.

Vývojovo vidíme, že dochádza k veľkým národno-štátnym organizačným formám. Vývoj v 20. storočí má znaky, ktoré hovoria, že treba počítať so vznikom nadnárodných organizačných útvarov. Majú mať tieto útvary ako základ ignorovať národy ako sociálne skupiny? Účelom spoločnosti je vždy taká úprava, také zriadenie, ktoré má umožniť určitý spôsob života jednotlivcov. Chcem tým povedať, že je veľmi dôležité, aby sme si uvedomili (určili) sociálnopolitický vzťah jednotlivca k celku a potom aj celku k inému celku. Táto otázka nie je dôležitá len pre štátoprávne disciplíny, ale ja tvrdím, že ešte viac pre hospodárske, ekonomické vedy. Veď ekonómia skúma správanie sa ekonomiky. Ekonóm túto otázku nesmie zanedbať a musí si dať jasnú odpoveď. Ak tvrdíme, že poklesom cien sa zvýši dopyt alebo zvýšeným dopytom stúpne cena, tak sme zistili, že existuje určitý princíp. Ak sa princíp naruší, treba zistiť príčinu. A to v ekonómii platí všeobecne. Poznáme ich veľa: zákon rovnováhy, zákon dopytu a ponuky peňazí atď. A posledný sa veľmi porušil. Ekonomickú činnosť robia ľudia, a to buď v snahe ukojenia subjektívneho cieľa, buď cieľa objektívneho. Teória hospodárskej vedy, ekonómia, nie je subjektívnou, musí byť verifikovateľná, teda objektívna. Dobre fungujúci ekonomický systém predpokladá, že hospodársky jednotlivci majú **mravnú silu**, aby potlačili *egocentrické záujmy*. Moderný štát nechce zaistiť len politickú slobodu a rovnosť, ale aj **sociálnu a hospodársku slobodu a rovnosť**.

Hospodársky vývoj ukazuje, že ani veľké štáty netvorí hospodársky ucelenú jednotku, ak národný priestor nie je súčasne veľkým hospodárskym priestorom. Preto vzniká hospodárska spolupráca. Tento problém riešila ekonomická veda už veľmi dávno. Iba pripomeniem **veľké myšlienky** nášho prof. I. Karvaša z roku 1947: „*Najaktuálnejším prípadom je práve európsky kontinent. Snahy po vytváraní hospodárskeho spoločenstva niektorých štátov, prípadne celej Európy nie je ničím iným, ako výrazom snahy po vytvorení veľkého hospodárskeho priestoru. Organizovaním jednotného európskeho hospodárstva alebo plán vytvorenia dvoch, prípadne troch hospodárskych oblastí v Európe je hľadaním foriem pre vytvorenie samostatných hospodárskych celkov, ktoré by umožnili také racionálne usporiadanie vzájomných hospodárskych vzťahov, pri ktorom by sa vytvoril predpoklad k optimálnemu využitiu všetkých prírodných podmienok výroby v prospech hospodárskeho blahobytu tých národov, ktoré sú na tomto priestore usadené*“. Ako ekonóm to môžem len potvrdiť. **To je však iný cieľ**. Ale k tomu nie je potrebná fiskálna jednota, s ktorou prišli európski šéfovia. Bez toho, aby som tu ukázal veľký matematický model ekonomík EU uvediem, že v tomto modeli by sa v rovniciach rovnováhy nachádzali všetky druhy zdrojov, ktoré máme v EÚ a to tak podrobne ako chceme, napr. pracovná sila podľa profesií. Optimálne riešenie, ktoré by obsahovalo, čo

sa má v EÚ vyrábať, by zároveň mohlo obsahovať aj hodnoty jednotlivých druhov príjmov z rôznych daní, ktoré by ekonómovia krajiny definovali. *Ale to by politici museli vedieť.* Využívajme vedu a nie scestné politické riešenia. Ak sa k riadeniu nášho hospodárskeho priestoru nepostavíme tak, že chceme (musíme) *optimalizovať jeho fungovanie*, musíme čakať zníženie priemernej životnej úrovne, prípadne brzdenie rozvoja životnej úrovne. Daňový systém krajín by v modeli, ktorý by mal aspoň 20 tisíc rovníc, bol asi iba v jednej rovnici. Naozaj nutnosť fiskálnej jednoty?
Prof. J. Husár

+++++

Statistiky nelžou, ale až to budeš čísta, už to nebude platiť.

ČERNÁ BUDOUCNOST ČR.

- 3%** populace v ČR tvoří Romové, žije jich zde cca 250-300.000
- 25%** z celkového počtu Romů žije v Severních Čechách
- 21%** z celkového počtu Romů žije na Severní Moravě
- 47%** bytů obývaných Romy není vybaveno ani splachovacím WC, 40 m2 bytové plochy obývá v průměru 6,9 Romů
- 30%** manželství v některých romských skupinách uzavírají příbuzní
- 6%** romských žen poprvé rodí mezi 14 a 16 lety
- 19%** romských žen poprvé rodí v 16 letech až 4 interrupce v průměru připadají na jednu romskou ženu
- 60%** z dětí umístěných v dětských domovech je romské národnosti
- přes **50%** romských dětí se učí ve zvláštních školách
- 22%** romských dětí propadá v 1. třídě
- 25%** romských dětí ve věku 6-7 let je v pásmu verbální debility
- 56%** Romů nemá ani základní vzdělání
- 32,7%** Romů má základní vzdělání
- 8%** Romů se vyučí v oboru
- 2,5%** Romů má středoškolské vzdělání
- 0,8%** Romů má vysokoškolské vzdělání
- 75-85%** Romů je nezaměstnaných
- 60%** Romů je nezaměstnaných déle než 3 roky
- 30%** dospělých Romů se živí nelegálním způsobem
- 60%** dospělých vězňů ve věznicích jsou osoby romské národnosti
- 75%** se Romové podílí na kriminalitě
(příčemž v některých lokalitách, např. co se kapesních krádeží týká, dosahuje až **95%**)
- 30%** pouličních prostitutek má romskou národnost
- 25%** pouličních romských prostitutek má za pasáka svého příbuzného.
Nejtalentovanější Romka Věra Bílá má naštěstí jediné dítě, přesto kriminálního, její muž je rovněž kriminálník, promarnila všechny šance, které v našem státě nikdo jiný nedostal, je závislá na automatech a všichni tři berou soc. podporu a jsou přítěží pro společnost. Velké množství mladých Romů bere sirotčí důchod, mladá Romka uvede jako otce novorozeňátka nejstaršího člena rodiny. Smrt dědečka pak bujaře oslaví.

Několik vnoučků dostane "rentu" a připravují se na další etapu života - invalidní důchod.

Růst romské populace:

rok 1945 - 10 000 Romů

rok 1959 - 20 000 Romů

rok 1973 - 40 000 Romů

rok 1987 - 80 000 Romů

rok 2001 - 160 000 Romů

rok 2015 - 320 000 Romů

Každých **14** let se počet Romů **zdvojnásobí** !!!!

Růst romské populace je největším bezpečnostním rizikem pro Českou republiku.

Věznění **12 000 romských vězňů** nás stojí letos **4 miliardy** korun.

Sociální dávky pro Romy 20 miliard. Obrovské škody na majetku při "sbírání" železa.

Romové jsou jediní, kdo mají zdravotní péči zdarma.

Je to další skrytý příspěvek pracujících ve prospěch nepracujících.

Je pravidlem, že Romovi platí advokáta u soudu stát. Vzhledem k tomu, že podíl tohoto etnika na zločinu je **75%**, jedná se o další obrovskou zátěž pro státní rozpočet.

Za 14 let se všechny tyto problémy a náklady zdvojnásobí.

I riziko, že budete obětí zločinu bude dvojnásobné.

Posílejte dál - opravdu to tak musí zůstat? Češi nemohou udělat nic pro to, aby všechna rizika a nebezpečí eliminovali?

+++++

Opět sa nová strana rysuje na Slovensku.

<http://www.youtube.com/watch?v=xcfyH297BXM>

+++++

z debaty - o toto ide- len media o tom neinformujú - je jasné, prečo...

Predmet: FW: z debaty - o toto ide- len media o tom neinformujú - je jasné, prečo...

+++++

Pentaradičová, Pentamikloš, Pentauhliarík a ďalší pentáci z SDKÚ a KDĽ sa usilujú prihrať svojim finančným mecenášom z Penty celé naše zdravotníctvo. Cieľom je úplne ovládnuť tok peňazí odvádzaných poisťovcami do zdravotných poisťovní.

Nádejali sa, že to stihnú v tomto volebnom období za čo by im pritekli na ich osobné kontá milióny. A teraz sa nádejajú, že po marci 2012 budú opäť vládnuť, aby svoje zámery naplnili.

Penta je majiteľ zdravotnej poisťovne Dôvera, polikliniky ProCare, laboratória Alpha medical, sieť lekární Dr. Max, nemocnice Svet zdravia.

Nemocnice, ktoré získala od Sveta zdravia: Humenné, Svidník, Spišská
Nová Ves, Rožňava, Michalovce, Partizánske, Vranov nad Topľou
Trebišov, s detašovanými pracoviskami v Stropkove a Medzilaborciach.

Nemocnice, ktoré už ovládala: Novapharm Bratislava, Železničné
zdravotníctvo Košice,

Mammacentrum sv. Agáty, Banská Bystrica.

+++++

Lekari aj Kolar poukazali na to , ze na zdravotnictve parazituju tzv.
poistovne , ktore v podstate kradnu peniaze zo zdravotneho poistenia
so suhlasom statu .To vam ludia naozaj nevadi ? Akej zasluhnej
cinnosti su adekvatne desiatky milonov EURO , ktorymi sa obstastnuju tito
paraziti , len na zaklade toho , ze im dalsi paraziti priklepli
licencie ?

A este to zamestnancovi Penty uhliarikovi nebolo dost a snazil sa
prihrat nemocnice Pente.

Dodatocne kecy o tom ake to budu statne akciovsky boli len vysledkom
toho , ze to vzbudilo obrovsky odpor.Preci si penta s Uhliarikom
nepostavia sukromne nemocnice , co im v tom brani ?

Ako to , ze so suhlasom a vedomim statu , lekari su nuteni o stovky
hodin prepracovat nadcasove hodiny ?Ako to , ze "poistovne"
nepreplacaju nemocniciam znacnu cast vykonov a potom ich akoze stat
oddlzuje ?

K tymto zasluhnyim "pracovnikom podo mnou je skoda sa vyjadrovat ako aj
k "zurnalistom " , ktorí stvu primitivnu cast obyvateľstva proti
lekarom .Asi musia ---

, Len Dovera ma k dnesnemu dnu uz 1,55 miliona poistencov...

Za spravu si necháva 3 percenta co je asi 1 miliarda korún

Okrem toho jej este KDH a SDKU vybavili na ustavnom sude zisk .

To je to , čo si jednoducho nechaju zo zakonnych poistení obyvateľstva
a nedaju to nemocniciam .To je vypalne na ktorom podozrivo nasim
drahym politikom tak zalezi ..

Treba nie odňať zisk zdravotným poisťovňam, ale úplne im odňať oprávnenie (okrem jednej štátnej) podieľať sa na zákonom zdravotnom poistení obyvateľstva. Ak hovoríš o podnikaní tak podnikanie znamená niečo vytvárať, prinášať nejakú pridanú hodnotu, niešť nejaké podnikateľské riziko a z toho si vytvárať zisk. Aké riziko nesú dnešné ZP? Vyberú peniaze, ktoré im POVINNE klienti odovzdajú zo zákona. Odstrihnú si na svoju nemalú réžiu + si nadelia zisk a čo nejakto zostáva tak blahosklonne s niekoľkomesačným spozdením dávajú poskytovateľom zdravotnej starostlivosti.

Ak vieš do 10 narátať, nezdá sa ti to nejaké pomýlene?
Povedz mi v čom sú súčasné súkromné zdravotné poisťovne prínosom pre systém nášho zdravotníctva? Konkrétne prosím. (len nezačni s tým že vytvárajú nejaké konkurenčné prostredie....:)

+++++

Čo sa lekárom chce, to finančníci hravo otočia proti nim

Arogantný odkaz ministra zdravotníctva slovenským lekárom, aby rokovali so všetkými poslancami, ak sa chcú dočkať splnenia vlastných požiadaviek, za ktoré viedli svoj protest, nectí kandidáta KDH z čela kandidátky Ivana Uhliarika. Naopak, poukazuje priamo na jeho charakter. Ako toľko cenený minister vládnej strany, mal trvať na vlastných sľuboch a žiadať materskú stranu, aby vyšla v ústrety lekárom, ktorým on z pozície ministra sľúbil, čo mohol, aby sa vrátili do ambulancii.

Ukazuje sa, že absurdný ústavný chaos, ktorý vykresľuje Vladimír Mečiar opakovaným tvrdením, že prezident Ivan Gašparovič ho mal riešiť v zmysle Ústavy SR a poveriť novú vládu namiesto odvolaného kabinetu Ivety Radičovej, produkuje ďalšie absurdné situácie. Minister sľúbi, čo nemôže sľúbiť a namiesto morálneho apelu aspoň voči vlastným poslancom, ak už nie voči celej vládnej koalícii, veď sľuby signovala aj poverená predsedníčka vlády, sa z lekárov v podstate cez média vysmieva.

Ak Lekárske odborové združenie opäť vyhlásilo štrajkovú pohotovosť, môže v nej pokojne zotrvať až do volieb. Je to normálna situácia? Prípomeňme si, že za tento stav môžu všetky parlamentné strany rukou nerozdielnou. Dnes je úplne jedno, či ide o opozíciu, alebo koalíciu, lebo v tomto zavedenom absurdnom systéme si dojemne padli do náručia. Ba z opozície sa ozvalo priamo z úst Roberta Fica, aby lekári zrušili svoj protest. Keď sa to po troch dňoch núdzového stavu stalo, stali sa aktuálne slová predsedu LS-HZDS. Prečo sa tak nestalo tri dni pred zavedením núdzového stavu? Prípadne tri týždne? Alebo tri mesiace? Prečo sa stresovali občania, pacienti a v neposlednom rade zdravotníci?

A kam sa dostali v tomto svojom boji? Opäť na pokraj nového boja. Zatiaľ cynickí predstavitelia z vládnych postov tvrdia, že nemajú dosah na poslancov v parlamente. Povedzme si pravdu, vďaka nezmyselnej novele Ústavy SR nemajú ani poslanci dosah na cynických vládnych predstaviteľov. Nemá ich kto odvolať. A Ivan Gašparovič sa tvári, ako

keby bol na dlhej zahraničnej dovolenke. Uhliarika už podľa Mečiara mohol odvolať odobratím jeho poverenia dávno. A nepotrebuje na to v absurdnom systéme nekompetentnej vlády ani návrh poverenej premiérky.

Jednoducho má na takéto odobratie hlava štátu dnes plné kompetencie. Alebo Gašparovič pomáha KDĽH v predvolebnom boji? Veď občania nechápu Uhliarikove úškrny na adresu lekárov rovnako, ako ich vnímajú lekári. Občania si naivne myslia, že ich Uhliarik bráni. A kandidát KDĽH si robí veselo svoju kampaň. Na úkor napálených a oklamaných lekárov, ktorých požiadavky média nikdy nevykreslia pravdivo.

Moc finančných skupín je totiž nesmierna. Veď držia v rukách finančné balíky reklám, za ktoré sú média schopné spievať spolu s Uhliarikom, ako budú budúci nádejní privatizéri nemocníc vyhrávať. Ak si opozičníci v parlamente myslia, že sa na tejto kampani priživlia, nuž aj oni sa môžu škaredo prerátať. Alebo pôjdu lekári demonštrovať pred prezidentský palác, aby sa Gašparovič rozkýval, lebo revolúcia bez demonštrácií je o ničom, alebo si musia uvedomiť, že žiadnu revolúciu nevyvolali, aj keď sa im to tak zvnútra ich boja zdá.

Stanislav Háber

+++++

Československu hrozila podľa Mečiara vojna: Všetko to začalo pomlčkou! 17. júla 1992 prijala SNR Deklaráciu o zvrchovanosti Slovenskej republiky. Podpísali ju predseda SNR Ivan Gašparovič a premiér Vladimír Mečiar.

PRAHA - Unikátne svedectvo o tom, ako sa z Československa stali dve samostatné republiky, prináša kniha redaktora Dušana Spáčila a publicistky Kataríny Čechovej Ako praskali švy. O svoje spomienky na dobu práve pred dvadsiatimi rokmi sa v nej podelili nielen tí, ktorí bojovali za spoločný štát, ale aj tí, ktorí rozdelenie podnietili. Niektoré sú naozaj šokujúce.

Václav Klaus

Prezident ČR, v čase rokovania o rozpade republiky predseda českej vlády

O tom, kedy sa vlastne začalo hovoriť o "slovenskej otázke": Začiatkom januára 1990 vznikla prirodzená ambícia: musí sa čo najskôr zísť parlament, aby zrušil slovo "socialistická" v názve štátu. Všetci sme to považovali za samozrejmosť. Lenže zrazu vyvstal šokujúci problém: slovenskí poslanci prišli s myšlienkou, že keď už sa vypúšťa slovo socialistická, má sa dať doprostred slova Československo pomlčka!

O svojom náprotivku Vladimírovi Mečiarovi: Mečiar je homo politicus, ktorý, keby 51% Slovákov za každú cenu chcelo udržať spoločný štát, za neho bude bojovať. Pretože ale vedel, že v politickej sfére na Slovensku nie je nikto, kto by chcel udržať spoločný štát, pridol sa na druhú stranu.

O tom, čo bolo najväčším problémom: Rozdelenie logicky viedlo k tomu, že sa musí zrušiť Federálne zhromaždenie. A teraz si predstavte ten súkromný problém nemalého počtu politických špičiek. Zdvihnúť ruku pre to, že končia v politike, že stráia vysoký spoločenský status aj na vtedajšie pomery vysoký poslanskej plat.

Vladimír Mečiar

Stále predseda HZDS, v roku 1992 predseda slovenskej vlády

O tom, prečo na Slovensku prebiehala ekonomická transformácia inak: Báli sme sa, že sa rozkradne veľké národné bohatstvo. My sme preto zastavili aj kupónovú privatizáciu! Vyčlenili sme základné veci, o ktoré mala záujem spoločnosť, a tie sme do privatizácie nikdy nepustili! Aj keď tlak bol mimoriadne veľký. Prišiel napríklad zástupca nejakého londýnskeho klubu a začal rozdeľovať, čo z energetiky komu pripadne, čo z plynu komu pripadne. Moje otázky boli: "Kto u toho vášho rokovania bol zo Slovenska? Ako si môžete dovoliť prísť a diktovať nám, čo máme robiť? "

O tom, prečo s Václavom Klausom chceli rýchle rozdelenie: Počas jediného roka by nás vývoj zmietol a konflikt by museli riešiť jednotky OSN. Na slovenskej strane navyše vyvolávalo istý nepokoj i to, že Česi mali už dokonale spracovaných niekoľko variantov vývoja vrátane svojich jednostranných krokov. Dokonca sa už riešili krízové zásoby a zabezpečenie hranice. Slovenská strana nemala absolútne nič.

Petr Pithart

Dnes senátor, Klausov predchodca vo funkcii predsedu českej vlády

O tom, že Česi Slovákov vôbec nepoznali: Môj priateľ Václav Žák, vtedy podpredseda ČNR, v jednu chvíľu zistil, že poslanci o Slovensku a o slovenských dejinách a dejinách československých vzťahov nevedia skoro nič. To mohlo byť tak na jar 1990. Žák preto ponúkol poslancom - asi ako pán učiteľ vyzýva zaostalých žiakov: "Kto chce, prídte popoludní, ja vám to vysvetlím." Ako na doučovacom krúžku. A oni ochotne prišli! Nechať sa poučiť! Pamätám sa, že som prišiel večer do ČNR, tam potichu sedelo snád päťdesiat poslancov a zapisovali si, čo im kamarát Venca rozprával.

Miro Žbirka

Slovenský spevák

Že by to pre Slovákov bolo teraz jednoznačne lepšie, s tým si dovoľím minimálne polemizovať. Teraz musíme aspoň pracovať na tom, aby naše kultúry zostali prepojené a neobrátili sa k sebe chrbtom s tým, že "vy v susednej krajine nás už nezaujímate". Keby som bol dnešným mladým slovenským spevákom, tak by som sa chcel presadiť aj v Čechách, pretože to je jediná možnosť, ako to so slovenským jazykom v inej krajine urobiť. Všade inde totiž musí cudzinec spievať anglicky. V Čechách vám rozumie. V čase ČSSR a ČSFR to bola samozrejmosť, dnes to ešte ako-tak funguje, ale nemusí to vydržať dlho.

Deana Horváthová - Jakubisková

O tom, ako to, že rozdelenie prebehlo tak rýchlo: Predstavte si manželstvo, ktoré sa rozvádza. Majú jednu chatu, jeden byt a jedno auto. Hádajú sa o to niekoľko rokov. A vy mi chcete povedať, že republika, ktorá bola pohromade od roku 1918, sa dá rozdeliť za štyri mesiace?! Takí géniovia tam zase nesedeli. Preto si myslím, že ten model už musel byť pripravený.

Od pomlčkovej vojny k samostatnosti

Po zamatovej revolúcii v roku 1989 nikomu ani nenapadlo, že by sa Československo malo rozdeliť. Začiatkom roku 1990 prezident Václav Havel prišiel za poslancami federálneho parlamentu s plánom na vypustenie slova socialistická z pomenovania republiky. Parlamentní politici však túto zámienku využili k tzv. pomlčkovej vojne, ťahanice o nový názov spoločného štátu Čechov a Slovákov.

Výsledkom dvojmesačného rokovania bol názov Česká a Slovenská Federatívna Republika (ČSFR). Na Slovensku začali patriť k folklóru demonštrácie, na ktorých nacionalisti volali "Dost' bolo Prahy." Zásadným zlomom boli parlamentné voľby v roku 1992, v ktorých slovenskí priaznivci federácie drvivo prehrali. Do čela českej reprezentácie sa dostala ODS vedená pragmatickým Václavom Klausom, najsilnejšou silou na Slovensku sa stalo HZDS, na čele s populistom Vladimírom Mečiarom.

Títo politici usúdili, že nemá zmysel ďalej diskutovať o spoločnom štáte a na rokovaní v brnianskej vile Tugendhat prišlo k dohode o rozdelení Československa. Dňa 25. novembra 1992 prijalo Federálne zhromaždenie ústavný zákon o zániku ČSFR. Nový rok 1993 už prežili Česi a Slováci vo vlastných suverénnych štátoch.

<http://www.osud.cz/koncentracni-tabory-aktivovany-usa-ocekavaji-rozsahle-obcanske-nepokoje>

+++++

Koncentrační tábory aktivovány, USA očekávají rozsáhlé občanské nepokoje

Odhalení, že dceřiná společnost Halliburton KBR hledá subdodavatele pro vybavení a personální osazení táborů „nouzového prostředí“ nacházejících se v pěti regionech Spojených států je v souladu s přípravami probíhajícími poslední tři roky na vypořádání se s nepokoji na území Spojených států, kdy tyto již probíhají v Evropě, severní Africe a na Středním východě.

KBR hledá subdodavatele pro „vybavení“ center „nouzového prostředí“ (koncentračních táborů, pozn. red.)

Odhalení, že dceřiná společnost Halliburton KBR hledá subdodavatele pro vybavení a personální osazení táborů „nouzového prostředí“ nacházejících se v pěti regionech Spojených států je v souladu s přípravami probíhajícími poslední tři roky na vypořádání se s nepokoji na území Spojených států, kdy tyto již probíhají v Evropě, severní Africe a na Středním východě.

Jak jsme včera informovali, dokument, který nám byl zaslán zaměstnancem vlády, potvrzuje, že Kellogg Brown and Roots Services aktivuje táboru postavené pro FEMA a ženijní jednotky americké armády v celých Spojených státech.

To následuje po schválení sekce 1030 Autorizačního zákona národní obrany senátem, který umožňuje, aby byli američtí občané sbíráni na ulici a drženi v koncentračních táborech bez soudu.

V r. 2006 byla KBR najata bezpečností otčiny, aby postavila vězeňská střediska určená k vypořádání se „s nouzovým přílivem imigrantů do USA“, nebo k rychlému vývoji nespécifikovaných „nových programů“, které si vyžadují internaci velkého počtu lidí.

Od r. 2006 byl svět zaplaven vzbouřeními a občanskými nepokoji, jako důsledek ekonomického kolapsu. Od Velké Británie, přes kontinentální Evropu, po Střední východ a severní Afriku téměř každý kout světa zažil sociální zmatek.

Nyní se americké úřady připravují na takové možnosti na domácí půdě, kdy **velká policejní oddělení, jako NYPD**, provádí „mobilizační cvičení“, aby vycvičila policii a připravila ji na občanské nepokoje ve Spojených státech.

Varování a přípravy na občanské nepokoje, které se objeví ve Spojených státech, byla oznamována pravidelně.

Již v r. 2008 byly americké jednotky, které se vrátily z Iráku, vyčleněny pro „hlídkování v otčině“m kdy k jedné z jejich rolí patří pomoc při „občanských nepokojích a kontrole davu“.

V prosinci 2008 Washington Post informoval o plánech na umístění dalších 20,000 amerických vojáků v Americe pro účely „domácí bezpečnosti“ od září 2011 dále, tedy o rozšíření militarizace země Northcomem v rámci příprav na potenciální občanské nepokoje, které budou následovat po totálním ekonomickém kolapsu nebo masovém teroristickém útoku.

Zpráva ze stejného roku vydaná Strategickým institutem válečné akademie americké armády varovala, že Spojené státy mohou zažít masivní občanské nepokoje po řadě krizí, které označili za „strategický šok“.

„Široce rozšířené občanské násilnosti ve Spojených státech by donutily obrannou elitu přeorientovat extrémně priority, aby bránily domácí pořádek a bezpečnost lidí,“ **uvádí zpráva** autora podplukovníka (v.v.) Nathana Freira, a dodává, že armáda může být potřeba pro likvidaci „rozhodného domácího odporu“.

Spojené státy mají plány na kontinuitu vlády, pokud by bylo vyhlášeno prezidentem stanné právo. Nicméně podrobnosti těchto plánů byly tak pečlivě střeženy, že i kongresmanovi a členu Výboru bezpečnosti otčiny Peter DeFazio, který má nezbytné bezpečnostní prověrky, byl [odepřen přístup a nahlédnutí do materiálů](#), když o to v červenci 2007 požádal.

[Podle znění zákona o Národních nouzových střediscích, či HR 645](#), poprvé předloženého v lednu 2009 a stále čekajícího na schválení, mají být k dispozici nouzové tábory, aby „uspokojily další příslušné potřeby, určené ministrem bezpečnosti otčiny“, což je neomezený mandát, u kterého se mnozí bojí, že by mohl znamenat násilné zavírání amerických občanů v případě velkých nepokojů po vyhlášení národního stavu nouze nebo totálním ekonomickým kolapsu.

[V situaci, kdy se nyní mnoho Američanů stává „pro-revolučními“](#), v důsledku jejich vzteku na Obamovu vládu a stejně neoblíbené zákonodárce ve Washingtonu, by mohly potenciální občanské nepokoje vyraší nejen u chudobou postižené podtřídy, ale tako u zmenšující se střední třídy.

Skutečně, vrcholový elitář [Zbigniew Brzezinski](#) již na počátku tohoto roku varoval, že nepokoje střední třídy způsobené ekonomickým ožebračením by mohly Ameriku zasáhnout brzy.

Možná to je důvod, proč ministerstvo bezpečnosti otčiny stále více zaměřuje svůj protiteroristický aparát na bílé Američany ze střední třídy a [líčí je jako domácí teroristy](#) v řadě videí PSA. Navíc „i protestující OWS jsou nyní [označováni za teroristy](#)“.

Fakt, že koncentrační tábory byly vybudovány na americké půdě a nyní jsou osazovány personálem a připravovány na „nouzové“ situace, již nelze nadále ignorovat, nebo zesměšňovat jako konspirační teorii.

Kellogg Brown and Root musí být naprosto transparentní a musí vysvětlit, kde se tábory nachází, co obsahují a během jakého typu „stavů nouze“ mají být podle plánu použity.

+++++

<http://zvedavec.org/komentare/2011/12/4731-navrh-zakona-1867-dava-americke-armade-pravo-veznit-a-vrazdit-protestujici.htm?PHPSESSID=j3o2kuis7ln8tpvmeheubr1f26>

Návrh zákona 1867 dává americké armádě právo věznit a vraždit protestující

Mike Adams ([více o autorovi](#) >)

12.12.2011

Nevím jestli jste to již měli možnost dostatečně promyslet, ale návrh senátního zákona 1867 – The National Defence Authorization Act – otevřeně „legalizuje“ americkou vládu uvěznit a vraždit OSW protestující, jakož i modarátory talk show, blogery, novináře a kohokoli, kdo zastává tzv. „protivládni“ postoj. Jedná se o otevřené a nestoudné vyhlášení války všem, kteří nesouhlasí s tím, že gangsteři TSA sahají lidem do kalhot, či že Goldman Sachs začala přebírat jednotlivé země. Je to otevřené vyhlášení války rovněž těm, kteří protestují proti tajnému zatýkání a mučení amerických občanů a proti jiným projevům naprosté tyranie, jež byla rozpoutána vládou, jež se dostala zcela mimo kontrolu.

Ti, kdo jako pštrosi strkali hlavu do písku a nechtěli vidět přicházející policejní stát by se nyní měli probudit a čelit realitě. To, že se nyní američtí senátoři pokusí záměrně a svéhlavě schválit zákon, který legalizuje uvěznění na neurčitou dobu, mučení a vraždy amerických občanů bez řádného soudního řízení a to vše na americkém území! – není ničím jiným než vlastizrádným zločinem. Toto je, jak by řekli naši otcové-zakladatelé, vyhlášení války americkému lidu. Tento návrh zákona odhaluje zákeřný plán zavést právní rámec, jenž ukončí Listinu práv, umožní vraždit protestující a umožní zničení Ameriky prostřednictvím zcela brutálního policejního státu.

A ovečky přesto dále spí

Začínám být již unavený z toho jak stále varuji Američany, aby se probudili a pohlédli na to, co se právě teď odehrává přímo před jejich očima. Můžete si o tom přečíst [zde](#).

A ano, jak bylo nyní potvrzeno, uvěznění na neurčitou dobu a vraždy se týkají rovněž amerických občanů na ulicích amerických měst. Jak prohlásil senátor Lindsey Graham jasně na půdě senátu: ...1031, prohlášení o pravomoci týkající se uvěznění se týká rovněž amerických občanů a označuje celý svět jako bitevní pole, včetně mateřské země“.

To znamená včetně Ameriky. To doplňuji pro ty, kteří stále přemýšlejí co termín mateřská země vlastně znamená. Tato fráze byla přejata ze slovníku nacistického Německa, které je, jak jste si možná mohli povšimnout, zdrojem většiny legislativy v rámci tohoto zákona.

ACLU (American Civil Liberties Union – p.p.) k tomuto návrhu zákona uvádí: „Pravomoci vyplývající z tohoto zákona jsou tak rozsáhlé, že americká armáda může být použita dokonce proti vlastním občanům. A může se tak stát daleko od jakéhokoli skutečného bitevního pole, tedy rovněž uvnitř Spojených států“. (www.aclu.org)

Domácí fronta: Válka americké vlády proti americkému lidu

Pokud tento návrh zákona projde, (návrh zákona byl schválen 2.prosince v americkém senátu šokujícím poměrem 93:7- p.p.) a bude podepsán prezidentem, znamenalo by to, že americký válečný stroj by mohl být použit proti americkému lidu – proti liberálům, konzervativcům, libertariánům...proti komukoli. Pokud začnete zpochybňovat vládu, stává se z vás pojednou „nepřátelský bojovník“ a budou citovat tento zákon jako ospravedlnění pro to, aby vám mohli vpálit kulku do hlavy, rozstřílet vaše malé protestní shromáždění nebo vás doslova převálcovat tanky (které se ale nezastaví tak jako se zastavily čínské tanky na náměstí Nebeského klidu, když se jeden statečný občan, jenž bojoval proti čínským tyranům v roce 1989 těmto tankům postavil na odpor).

Úkladné vraždění amerických protestujících (např.Occupy Wall Street?) je nyní implementováno do podoby zákona jako něco, na co má vláda „právo“. Samozřejmě rovněž vaše práva na svobodu projevu, na řádné soudní řízení, jakož i právo vlastnit zbraň a další práva, to vše bylo v rámci tohoto procesu vymazáno. Pouze vláda má nyní práva. Věděli jste to? Otroci národa, (t.j. občané) byli zbaveni veškerých práv, včetně

práva pěstovat potraviny pro vlastní potřebu, organizovat piknik, či dokonce nakupovat čerstvé potraviny od farmářů.

Vlády běžně vraždí mnohem více lidí než teroristé

Právě nyní by měl být každý učitel historie v Americe zcela pobouřen tím co se děje, protože učitelé historie dobře vědí, co poté vždy následuje. Pokud nějaká vláda „legalizuje“ vraždění svých vlastních občanů, nevyhnutelně následuje masová vražda ve stylu holokaustu.

Tyrané vždy rádi „legalizují“ své masové vraždění ještě dříve než stisknou kohoutek. Jen si pročtete historii – Stalina, Hitlera, Pol Pota, Maa a jiné. Ve všech případech nejprve nechali tyto tyrané s potěšením zavést právní rámce pro masové vraždění, které poté rozpoutali proti vlastním lidem. Takovýto právní rámec se nápadně podobá návrhu senátního zákona 1867, který má být nyní schválen.

To nám rovněž může připomenout matematickou skutečnost, že, statisticky řečeno, vlády bývají mnohem více smrtící než teroristé. Jestliže se teroristům někdy podaří zavraždit pár tisíc lidí, vlády běžně vraždí desítky MILIONŮ.

To se nazývá **GENOCIDA** a existuje pro to mnoho dobře zdokumentovaných příkladů v dějinách, kdy vlády páchaly genocidy rok za rokem, jedna země za druhou. Více statistik [zde](#).

Tedy pokud by americký lid měl alespoň trochu kuráž, musel by se nyní začít organizovat, musel by začít organizovat vlastní lokální domobranu a musel by začít pátrat po zbraních ve vládních vozidlech! Bývají to přece především vládní agenti, kteří jsou ze statistického hlediska největším rizikem co se týče masových vražd a americký senát pravděpodobně brzy toto masové vraždění legalizuje.

Na letištích bychom měli my občané začít prohledávat zaměstnance TSA a prověřovat, zda-li u sebe nemají ilegální drogy, dětskou pornografii, či ukradenou elektroniku. Ve vládních budovách bychom měli my občané mít možnost prohledávat vycházející a vycházející zaměstnance, abychom se ujistili, že se nebudou pokoušet vyhodit do vzduchu vlastní budovy jako způsob jak obvinít jakéhokoli nepřítele, jehož se snaží zdiskreditovat – patrioty, konzervativce, „kospirační teoretiky“ nebo kohokoli jiného.

Už to prostě není kospirační teorie, že vláda chce mít legální právo otevřeně vraždit americké občany na ulicích Ameriky. Je to napsáno přímo v návrhu senátního zákona. Je to zveřejněno zcela otevřeně. Takže všichni ti, kteří se stále ještě snaží vše popírat prostřednictvím směšných frází o kospiračních teoreticích mohou nyní zavřít klapačku a jít se třeba vrhnout dolů z útesu nebo něco podobného. Je čas čelit realitě. Naprostá tyranie policejního státu je tady. Je to napsáno černé na bílém, je to jasné jako den.

Ti z vás, kteří jsou stále ještě posedlí zúženým viděním světa – módou, tančením s hvězdami, vařením v mikrovlnných troubách, podvodnými zprávami v běžných

médiích, budou brzy vytřeseni ze svých pohodlných lenošek a odhozeni do žumpy tyranie, která se objeví na jejich prahu. Jen by měli vědět, že až si pro ně přijdou, nebude nikoho, kdo by se za ně přimluvil, protože mlčeli, když se toto vše chystalo. Ani já pro vás nebudu k dispozici, protože budu v Texasu předávat nouzové zásoby potravin v místních kostelech a pomáhat všem těm protestujícím, kteří byli zraněni při vojenském útoku americké vlády – samozřejmě pouze těm, kteří budou po takovémto útoku stále ještě naživu.

Myslíte si, že se nic takového nemůže stát? Proč by to tedy americký senát nechával zapsat do podoby zákona, pokud by neměli v úmyslu vraždit Američany? Možná by bylo lepší, kdyby jste nyní zpozorněli, otevřeli oči a skutečně pohlédli na to, co se právě nyní odehrává v U.S. senátu.

Čtete mezi řádky, vážení. Není tak obtížné získat přehled o tom co se děje. Už jen samotná myšlenka, že americký senát vůbec zvažuje věznit a vraždit americké občany na americkém území prostřednictvím amerických jednotek je naprostým a absolutním zločinem proti americkému lidu.

U.S. senát se chystá vyhlásit VÁLKU americkému lidu. A to nemyslím jako metaforu. Snaží se z toho udělat vojenskou válku, kdy každý kdo oponuje americké vládě – dokonce i tehdy, když nemá nic společného s terorismem – je nyní legitimním terčem pro přesně zaměřený pumový útok, pro zavraždění, či se může stát terčem těžké vojenské techniky (t.j. tanků, které budou rolovat po vašich cestách).

Mám rovněž několik dobrých zpráv: člen kongresu Dennis Kucinich veřejně vystoupil proti tomuto návrhu zákona (i když sám není členem senátu). Rovněž tak senátor Rand Paul. Jeho otec Ron Paul se rovněž postavil na odpor vůči ilegálnímu uvěznění, které tento zákon v sobě obsahuje. Existují signály, že pokud tento návrh zákona projde, prezident Obama by ho mohl vetovat! Pokud by tak opravdu učinil, byla by to jedna z nejdůležitějších akcí ochrany svobod občanů jeho administrativy. Ale moc na to nesázejte. Vždyť víte čeho jsou tihle politici schopni – jsou jako opilí mocí a líbí se jim vládnout masám za pomoci jakéhosi ďábelského šílenství. Mějte na paměti:

Obama již má svůj „seznam smrti“ Američanů, kteří mají být zavražděni mimo území Spojených států, ale tento nový návrh zákona 1867 by umožnil uplatnit toto právo rovněž na americké půdě.

Tak se může klidně stát, že jednou zavoláte do rádia a vyslovíte, řekněme, svůj nesouhlas s prezidentem. A druhý den umístí odstřelovač amerického námořnictva svoji zbraň ráže .338 ve vzdálenosti několika set metrů od vašeho domu. Bude tam na vás čekat a sledovat vás jak se díváte na Andersona Coopera (večerní pořad CNN –p.p.), v němž moderátor zvrací propagandu ve večerních zprávách a odstřelovač poté prostě jen stiskne spoušť a ustřelí vám hlavu, která se poté odkoulí směrem k míse makaronů se sýrem značky Kraft, jež jste se právě snažili pozřít, protože vám někdo řekl, že se jedná o „jídlo“. Toto vše bude podle nového zákona 1867 LEGÁLNÍ, protože budou moci tvrdit, že jste byl „spolupracovníkem teroristů“, který zpochybňoval moudrost exekutivního vedení

Ameriky. Pokud jednou dojde k odstranění řádného soudního řízení, může vláda opodstatnit vše, včetně otevřeného vraždění svých vlastních občanů.

Toto je veškerý smysl ZÁKONA v zemi. Zákony popisují specifická legální práva, jež jsou udělena občanům, ale to nejdůležitější na nich je, že popisují LIMITY moci vlády. Jsou to tyto limity, které se nyní vláda snaží zcela vymazat a změnit tak Ameriku v naprostou vojenskou diktaturu/fašistickou zemi, kde jsou uplatňovány zákony pouze vůči občanům, nikoliv vůči vládě. Jsou to prakticky stejná slova, která utrousil Newt Gingrich během nedávné debaty, v níž prohlásil, že právo na řádné soudní řízení by mělo být aplikováno na ty, kteří čelí obviněním, jež se týkají běžných kriminálních aktivit jako jsou krádeže a loupeže, ale právo na řádné soudní řízení by nemělo být uplatňováno v případech, jak prohlásil Gingrich, kdy se jedná o „válku“! A americký senát má nyní v úmyslu vyhlásit, že celé Spojené státy, „mateřská země“ jsou bojištěm v nikdy nekončící válce. Už tomu rozumíte? Už vám to dochází? Tito tyrané se nyní snaží prohlásit! – že celé USA jsou bojištěm kde NIKDO nemá nárok na řádný proces, kde neplatí Listina práv, kde nemají lidé žádnou právní ochranu, nic! A pokud se Gingrich stane prezidentem – můj bože, prosím, nedopusť to – pak budeme vystaveni úplné a naprosté militerizaci všeho v Americe, včetně dalšího vystupňování války proti drogám, která byla již dávno odhalena jako naprosté selhání a úplný podvod.

Pokud tento návrh zákona projde a bude podepsán prezidentem, budou USA oficiálně ve válce proti svým vlastním lidem a můžete očekávat, že vláda začne okamžitě páchat atentáty pod falešnou vlajkou, aby ospravedlnila mnohaletou kampaň úplné genocidy proti všem, kteří odmítají podřídit se (nyní potvrzeným) tyranům a ničitelům svobody z Washingtonu.

Přátelé, ocitli jsme se již na samém pokraji, ztrácíme Ameriku. Ptám se: Co s tím teď VY uděláte?

+++++

Židovský revoluční duch (recenzia knihy E. Michaela Jonesa)

<http://freeglobe.parlamentnilisty.cz/Articles/1319-zidovsky-revolucny-duch-recenzia-knihy-e-michaela-jonesa-.aspx>

+++++

<http://www.mediafax.cz/domaci/3976464-Exprezident-Havel-obdrzel-slovenskou-cenu-Jana-Langose>

<http://www.vasevec.cz/vip-blogy/martin-engel-pro-vasi-vec-miliardy-ze-zdravotnictvi-lakaji-1>

Martin Engel pro Vaši věc: Miliardy ze zdravotnictví lákají (1)

8.12.2011 09:18

Předseda Lékařského odborového klubu – svazu českých lékařů Martin Engel s překvapením zjišťuje, že ministr zdravotnictví Leoš Heger neplní dohodu, kterou si lékaři na začátku roku vynutili pohružkou odchodu

do zahraničí. Podobný konflikt nyní rozbouřil i Slovensko. Ptáme se, co to má s českou situací společného. A taky jak dál.

Vaše věc: *Vyjadřujete nespokojenost s plněním dohod, kterou s vámi podepsal ministr zdravotnictví Leoš Heger. Nebojíte se, že dopadnete jako na Slovensku a bude proti vám vyhlášeno nějaké zdravotnické stanné právo?*

Martin Engel: Na Slovensku to asi nebylo úplně v duchu zákona. Bránit někomu v právu opustit zaměstnání, když to uzná za vhodné, je z našeho pohledu protiústavní. U nás se o tom mluvilo na začátku roku a slyšeli jsme názory respektovaných právníků, že na takovou situaci nelze aplikovat výjimečný stav. Toho se tedy nebojím.

Vaše věc: *A co říkáte české internacionální pomoci Slovenku, když naše armáda vyjela obsadit uprázdněná místa v nemocnicích, pravda, v počtu menším než malém?*

Martin Engel: O právním rámci tohoto kroku bych taky s úspěchem pochyboval. Bylo to prostě vyslání vojenského kontingentu, ať už se zdravotní náplní, nebo jinou, a to by mělo podléhat schválení parlamentu. Nestačí dohoda dvou ministrů a podobně. Nejsem právník, ale vidím i na dalších případech, že tahle vláda si s dodržováním práva příliš nehraje.

Vaše věc: *Po internetu se šíří internetové vystoupení Václava Umlaufa na vědecké konferenci 3. lékařské fakulty UK v pražském Karolinu –přetiskli jsme je i my, - že to, co se odehrává na Slovensku, je předobrazem vývoje, který se prosadí i u nás. Myslíte si to také?*

Martin Engel: Nemusel jsem čekat, až tohle řekne někdo na 3. lékařské fakultě. Ve všech svých vystoupeních jsem upozorňoval na to, že na Slovensku se nebojuje jen o Slovensko, ale v případě, že by se transformační proces, či přesněji loupež zdravotnických zařízení povedla, během jara příštího roku to tu máme taky. Proto jsme se sešli počátkem listopadu v maďarském Visegradu spolu s odborovými organizacemi Maďarska, Slovenska a Polska, abychom si ukázali, že minimálně v tomto regionu je situace velmi podobná. Na Slovensku to měl být průlom, byla by to první evropská země, kde by neexistovalo zdravotnictví jako veřejný sektor a všechny nemocnice by byly kompletně zprivatizovány.

Vaše věc: *Co se vlastně na Slovensku odehrálo?*

Martin Engel: Naše média neinformovala objektivně, co se tam děje a stále opakovala, že Slovákům jde jenom o peníze. Je to stejná zkušenost jako u nás. Měli jsme 13 důvodů k exodu, z nichž jenom jeden byl o penězích, ale v kampani, která byla namířena proti nám, se to taky scvrklo jen na to, že doktoři chtějí peníze.

Na Slovensku měli čtyři požadavky. Vedle platů to bylo také zrealnění plateb zdravotních pojišťoven za zdravotní výkony, dodržování zákoníku práce a pak samozřejmě zastavení transformace. Televize informovala tak, že lékaři ustoupili a vítězem je vláda, ale myslím, že pravý opak je pravdou. Vláda by splnila všechno, jen kdyby se mohlo privatizovat. Zákon o privatizaci už byl, jen měl odloženou platnost, a protesty lékařů dosáhly toho, že bude zrušen. Takový je aspoň závazek vlády.

Jde tedy o obrovské vítězství slovenských lékařů, protože se zastavuje celý transformační proces. Musíme si však uvědomit, že se zastavuje jen na určitý čas, protože nikde není psáno, jak se zachovají seskupení, která se ujmou vlády po předčasných volbách. Pokud to budou ta, která tam jsou teď, je velice pravděpodobné, že se budou ten zákon snažit oprášit. Je na lidech, koho si zvolí, ale záleží i na tom, zda

bude volební kampaň pravdivá. Může se stát, že před volbami se nikdo nebude hlásit k tomu, že jeho prioritou je transformace zdravotnictví, ale po volbách to znovu nastolí. Chut' sáhnout si na další miliardy je v našem regionu tak silná...

Vaše věc: *Co kdybychom se pokusili odhlédnout od ideologických, odborářských nebo politických hledisek a podívali se na to čistě z hlediska efektivnosti zdravotnických výdajů - skutečně ta transformace nic nezlepší?*

Martin Engel: Představa, že pouze soukromé subjekty dokážou ve zdravotnictví efektivně hospodařit, je falešná. Prostě to není pravda. Mnohokrát jsme se o tom přesvědčili. Když se budeme držet jenom českých poměrů, podívejte se na Krajskou zdravotní, která udělala obrovský tunel v Karlových Varech, kde zůstala ztráta přes 100 milionů korun. Pak se dostali do Ústeckého kraje a vidíte, jak to tam vypadá dál. To je pro mne memento, že je to víc o lidech, než jaká je to forma. Rozhodně nemohu přijmout tezi, že nejhorší hospodář je stát.

Problém je ovšem v tom, když lidé, kteří měli v zastoupení státu hospodařit, to dovedou na hunt, a pak přijde nějaký soukromý subjekt, který to jako zachraňuje. To je očividný scénář, který tady bohužel funguje. Povídejte se, kolik fabrik bylo takhle privatizováno. Tohle zásadně odmítám.

Vaše věc: *Je to jasná privatizační linka.*

Martin Engel: Jistě. Napřed to za státní peníze dovybavit, potom to přivést ke strašné krátkodobé ztrátě - a nastoupí privatizace za cenu, která je zlomkem toho, co do toho stát za poslední dobu dal.

Vaše věc: *Připomněl jste, že jste měli 12 požadavků, které se netýkaly platů. Které to byly?*

Martin Engel: Byly tam i obecné požadavky, aby se nekradlo, výběrová řízení byla transparentní, za ceny, které jsou odpovídající a tak dále. Mě tehdy mrzelo, že společnost se nepřidala, neřekla, že tohle jsou věci, které stojí za to podpořit.

Vaše věc: *Co z toho zbylo?*

Martin Engel: Sám vidíte, že nespokojenost ve společnosti se dramaticky zvyšuje, byť je to zatím jen podle průzkumů. Není to znát na akcích, které se pořádají v ulicích. Stále se tam neobjevuje ta mlčící většina, která s tím nesouhlasí, ale zatím se nechce k něčemu připojit. Bohužel, český národ je takový, že když mu stokrát říkáte, že kamna jsou vařící, neuvěří, dokud se o ně nespálí. Až na lidi dopadnou všechna ta opatření, která se na ně chystají, například zvýšení DPH, až na ně dolehne, že se nedělají žádná protikrizová opatření, protože škrtý to mohou udělat ještě horší, pak se asi ozvou.

Vaše věc: *Vyšší DPH dopadne i na zdravotnictví.*

Martin Engel: Ve zdravotnictví je to úplně nesmyslné, protože tam to jenom proteče. Nejsme koncový odběratel, nikdo nám nic nevrátí, peníze půjdou jenom pryč. Navíc zdravotnictví, na rozdíl od jiných oborů, to nemůže promítnout do ceny. Půjde to tedy jenom na jeho úkor, na úkor jeho služeb. Pan ministr neudělal nic pro to, aby se třeba vyjmuly léky a zdravotní materiál ze zvýšení DPH. To přece mohlo zůstat v té desetiprocentní dani. To bylo to nejjednodušší, co se mohlo udělat a lidem by to pomohlo.

<http://www.vasevec.cz/vip-blogy/martin-engel-pro-vasi-vec-pojistovna-ma-byt-jen-vyberci-2>

+++++

Martin Engel pro Vaši věc: Pojišťovna má být jen výběrčí (2)

11.12.2011 16:45

Pokračujeme v rozhovoru s předsedou Lékařského odborového klubu – svazu českých lékařů Martinem Engelem. Teď probíráme podivný postup zdravotnické reformy, a co hrozí na konci tohoto procesu.

První část rozhovoru naleznete [ZDE](#).

Vaše věc: *Součástí únorové dohody lékařů s ministrem Hegerem bylo i to, že ministerstvo bude spolupracovat s Lékařským odborovým klubem a dalšími organizacemi lékařů při tvorbě právních předpisů a v boji proti korupci. Jak to dopadlo?*

Martin Engel: U většiny důležitých zákonů proběhlo připomínkové řízení ještě před podpisem dohody, takže v březnu, kdy se situace ve zdravotnictví trochu znormalizovala, byly tyto zákony mezi první, druhým a třetím čtením. Přesto to bylo nesmírně chaotické.

Musíme se na to dívat ve dvou rovinách. V rovině věcné – jsou tam chyby, které mohou mít dopad na pacienty i zdravotníky. Třeba zákon o záchranné službě prodlužuje dojezdové doby z 15 na 20 minut. Může se to zdát malicherné, ale v akutní medicíně jde kolikrát o vteřiny. Jistě, v 1500 obcích České republiky se skutečně nedá reálně zajistit 15 minutová dojezdová doba, ale řešení není v tom, že se to zvedne všem.

Pokud jde o další zákony – to, že se pacientovi říká klient, není to hlavní, co pacient potřebuje. Stejně tak vymyšlení sankcí za nejrůznější administrativní pochybení není nástrojem, který to zdravotnictví někam posune. Potřeba změn byla v něčem docela jiném. Ptal jste se na protikorupční opatření. Pan ministr se cítil uražen, když v článku v lékařském časopise Tempus bylo napsáno, že těm se musí smát i malé děti.

Tak jako se nehledají zdroje tam, kde jsou, a dělají se škrty, tak ani v těch protikorupčních opatřeních se nejde po podstatě věci. Teď se dozvídáme, že existují i počítačové programy na zmanipulování výběrové losovačky, takže i tam už tečou miliardy. Je to vlastně systémově zabudované. Má to dopad i na kvalitu zakázek, protože nikdo neumí schovat 30 procent provizí. Pak se nedivme, že se někdo něco zvlíní nebo spadne.

Vaše věc: *Podle některých představ – a mluvil o tom i Václav Umlauf, jehož příspěvek jsme u nás přetiskli – hrozí vznik monopolního zdravotnického podniku, podobného, jaký má Penta na Slovensku. První kroky na této cestě prý představuje slučování zdravotních pojišťoven, kterých se účastní Chrenkúv Agel. Klíčová by byla privatizace VZP.*

Martin Engel: To je úplně nepřijatelné. Na Slovensku to bylo jedním z prvních kroků, které udělala vláda s ministrem zdravotnictví Zajacem, někdy do roku 2006. Teď na to doplácet. Osobně chápu pojišťovnu nikoliv jako útvar, který má co mluvit do struktury služeb, do tvorby sítě zdravotních zařízení a podobných věcí, ale jako výběrčího peněz. Pošlu jim svou státní daň, oni zaplatí, co se udělá, a tím jejich role končí. Mají samozřejmě právo kontrolovat, aby se jim neúčtovalo něco, co uděláno nebylo, ale nejsou tu od toho, aby tvořili zisk nebo určovali, kolik lůžek bude v síti zrušeno.

Tady suplují něco, co jim ze zákona vůbec nenáleží, a navíc za to nenesou vůbec žádnou odpovědnost. To je další neuralgický bod našeho vyjednávání s panem ministrem, kdy vidím snahu stále posunovat roli pojišťoven. Smluvní vztahy mezi zdravotnickým zařízením a pojišťovnou jsou nerovnovážné. I velkým nemocnicím pojišťovna nastavuje nejrůznější limity - a teď si zkusme představit, v jakém postavení je vůči

pojišťovně nějaký individuální ambulantní lékař. Kdyby se teď měly té pojišťovně v rámci nového zákona o zdravotních pojišťovnách dát ještě větší možnosti, tak ten systém prostě nemůže fungovat.

Vaše věc: *Je to testováno osudem zdravotní pojišťovny Media, která ukončila činnost pro nedostatek pojištěnců a stát jí možná uhradí půlmiliardovou ztrátu. Pak by nenesla odpovědnost opravdu za nic.*

Martin Engel: Všechno je privátní, skvělý, ale když pak teče do bot, státě, pomoz! Podívejte se na případ IZIP. Stálo to dvě miliardy, je to prázdná schránka, naprosto nefunkční, a výsledek je, že VZP se rozhodla získat v tom projektu majoritu, aby údajně mohla nevýhodné smlouvy rychleji ukončit. Jsou však analýzy, které upozorňují, že jakmile se stanete většinovým vlastníkem a zmaříte minoritnímu akcionáři jeho podnikání, zvláště když je evidován někde ve Švýcarsku, můžeme v arbitrážích zaplatit ještě víc, než kolik nás takhle prázdná schránka stála. A pak vidíte, že správním radou neprojde rozhodnutí, že z toho musí být vyvozena osobní odpovědnost. Ale širší - nestačí se tvářit, že za všechno může jen ředitel Horák. To určitě nebylo jeho sólo.

Vaše věc: *Jak si stojí LOK se svými požadavky vůči ministerstvu? Co bude s desetiprocentním zvýšením platu?*

Martin Engel: Je smutné, že pan ministr po devíti měsících od podpisu dohody vykládá 10 procent jako 6,25, a ke všemu se ještě dozvídáme od ředitelů menších nemocnic, že nevytvořil prostor ani pro toto zvýšení platů. Minimálně nemocnice sdružené v Asociaci českých a moravských nemocnic mají jasné analýzy, že jejich zdroje jsou nedostatečné, na cokoliv. Z rozpočtu jim ubírá vyšší DPH, zvýšená inflace, a to se ještě nebavíme o mzdových nárocích. Úhradová vyhláška počítá s nárůstem zdrojů o tři procenta, ale tím absolutně nemůže jejich potřeby pokrýt. Je to přesně tak, jak jsme to nechtěli, aby se to řešilo v jednotlivých nemocnicích. Ten závazek nepřijaly jednotlivé nemocnice, ale přijala ho Česká republika prostřednictvím vlády. Přijde mi to skutečně nefér. Při všech jednáních také zdůrazňuji, že jsme chtěli plošné řešení, nikoliv tak, jak se to někde podaří, nebo nepodaří. Aby to nebylo na úkor péče, na úkor finanční situace nemocnic.

Vaše věc: *Budou argumentovat tím, že je krize.*

Martin Engel: Mohou argumentovat, čím chtějí. Před devíti měsíci jsme něco podepsali a v té době samozřejmě žádné změny DPH a tak dále kalkulovány nebyly. Nebo aspoň nebyly veřejně deklarovány. Uvědomte si, kolik smluv a mezinárodních smluv je podepsáno na léta, strany je berou jako závazné a nevymlouvají se na to, co se mezitím stalo. Když se podíváte, kam všude u nás tečou miliardy, tak tu krizi najednou nevidíte. Nemáte pocit, že se tím všichni řídí. Že se najednou přestalo krást a všichni se chovají, jak by měli. Pak by se člověk mohl cítit divně, že by něco chtěl. Nezlobte se, ale kdyby ani písemný závazek vlády České republiky po osmi měsících neplatil, to by vedlo k naprostému nihilismu.

(Pokračování příště.

+++++

Ak by naozaj sa meno Franza Lis(z)ta odvodzovalo od nemeckého die List, čítalo by sa po nemecky i po maďarský ako LIŠT. Lis(z)toenci však chceli, aby sa ich priezvisko vyslovovalo ako LIST, a to sa dalo zabezpečiť len vsunutím "maďarského" Z do mena. To je celá pravda, len ju tak rozšíriť, aby sa dostala aj do slepých uší

+++++

Pravé ucho Jana Masaryka

11.12.2011 19:37

Jan Masaryk, ministr zahraničí československé exilové vlády, se setkal v Londýně s jedním americkým kongresmanem. Americký politik rozšafně poplácal Masaryka po rameni a zeptal se: "Jak se daří otci? Ještě hraje na housle?" "Pane, obávám se, že máte na mysli snad Paderewského, a nikoliv mého otce," řekl Jan Masaryk před skupinkou lidí, kteří nemohli skrýt nemilé překvapení z trapného okamžiku, který připravila kongresmanova netaktnost a klidně pokračoval: "Víte, Paderewski hrál nikoli na housle, ale na klavír, a byl nikoli prezidentem Československa, nýbrž Polska. Z našich prezidentů hraje pouze Beneš. Hraje však nikoli na klavír či na housle, ale fotbal. Jinak ve všech ostatních ohledech jsou vaše informace správné.

Komentář: Jeho syn dopadl naprosto stejně: Jedna brněnská aukční síň v uplynulých dnech nabídla a prodala soubor fotografií s vysvětlivkou: *(Jan Masaryk, 1947. Soubor fotografických momentek z návštěvy Jana Masaryka v Olomouci r. 1947. Trojice černobílých fotografií 136 x 87 mm a kontaktní černobílá fotografie 58 x 57 mm, na rubu autogram perem „Jan Masaryk“ a text perem „Olomouc, 47 svatodušní svátky (cestou na Jeseníky)“*. Pointa tkví v tom, že o této významné události obširná publikace *Dějiny Olomouce 2*, vydaná v r. 2009 se vůbec nezmiňuje.

O jedné kytičce sněženek, která vedla k vítězství Západu ve studené válce

Dr. Sum vycítil, že váhám, a ještě jednou mi opakoval svoji mantru: že sebevražda „pana ministra“ nebyla jen nějakým impulzivním rozhodnutím; že postupně dospěl k závěru že to musí udělat, aby vyburcoval Západ z poválečné letargie a politiky „appeasementu“ vůči sovětské rozpínavosti a bezohlednosti, – a že tato jeho oběť podstatně přispěla ke vzniku Severoatlantického paktu. (Ernest Kolowrat)

Komentář: Vskutku zvláštní je, že názor o sebevraždě hájí nejvehemtněji právě osobní tajemníci Jana Masaryka, kdož nejvíce přispěli bezprostředně k rozšíření opačného pohledu, ještě než Masarykovo tělo bylo uloženo do hrobky. *U spánku zesnulého politika byla položena kytička konvalinek a všichni jsme byli přesvědčeni, že ukrývá ránu po střele. Nevěřili jsme, že jedná o sebevraždu, či nešťastnou náhodu. Za rakví šli představitelé vlády, prezident Beneš nešel, byl již nemocný, paní Hana Benešová a Alice Masaryková jely autem, vzpomínala Božena Racková z Loun, která se měla účastnit pohřbu jako členka delegace MNV Slavětín, přivázející šefíkový věnec (Svobodný hlas 18. dubna 2002, s.5).*

Nemělo jít sice o konvalinky, ale o sněženky. Ale jak dokázali udělat šefíkový věnec počátkem března v zahradnictví v Libochovicích, tak museli to být přímo kouzelníci, zřejmě jsme byli schopni konkurovat nejedné tulipánové velmoci, proto nás za trest přešoupli do toho východního bloku. Dle silně rozmazané foto konvalinky to nemohly být ani náhodou, to už spíše kopretinky. Asi se jednalo o velkorysý dar zahradníka Josefa Džugašviliho. Lze však doporučit BIS, aby si spíše všímala kladečů věnců, než skladištím zbraní. Dosud nerozluštěnou hádankou však zůstává, zda na tom fotu právě ucho muže ležícího v rakvi u něhož je umístěna ta kytička (na obrázku vlevo), je shodné s pravým uchem na foto Jana Masaryka v Troubkách ze 14. února 1948 (viz obrázek). Ti patologové to pěkně zpatlali. A byla to všechno jenom kamufláž. Není divu, že to foto z dílny ČTK velmi rychle bylo staženo, a nešlo pouze o ty údajné sněženky.

Ti Masarykovi osobní tajemníci jsou právě ti, kdož z vlastní zkušenosti i z četby něco věděli o významu kytiček kladených na hroby, jak o nich psal ve vztahu k postřeleným sudetským Němcům v r. 1918 jeden mírně znervoznělý olomoucký prokurátor ve svých

vzpomínkách už v r. 1926. A ty kytičky na hroby těch několika desítek demonstrujících německých mužů, žen i dětí dokázaly po dvaceti letech rozvrátit Masarykovu tak trochu demokraticky se tvářící republiku. Státy, a to i režimy jsou budovány na základě fikce jednomyslného souhlasu všech obyvatel. Legitimita existence státu vychází z fikce jednomyslného souhlasu všech jeho občanů s jeho existencí. A pokud ten režim připraví někoho o život, tak ta jednomyslnost je poněkud pofiderní. A může začít odpočítávání. I když se ten stát, respektive režim vykroutí poukazem ne ještě větší lumpárny nepřítel (Lidice jako zdroj legitimacy poválečného režimu). Takže každý odboj se bude snažit každý režim přimět k tomu, aby prolil první krev. Současně platí, že každý politik, toužící po znovuzvolení, si buduje svou pretoriánskou gard pro špinavou práci, které může bezvýhradně věřit, kdo se mu tedy nebude snažit všeset bulíky na nos. A státník se od politika liší v tom, že se nikdy nedozvíme, kdo byl v té pretoriánské gardě, jaké pro něj plnila úkoly.

Známý český herec Jan Werich, vykládal v rozhlase staré vídeňské otřepané anekdoty z dob bývalého Rakouska-Uherska. Vydával je za „židovské“. Až tedy na jednu. Ta nebyla ani vídeňská ani židovská. Werich jí přesto připsal jakémusi neexistujícímu „starému rabínovi“. Ve skutečnosti se jednalo o mého údajného anglického prapředka Jamese Fitzjamese vévodu Berwicka. Tento bodrý muž byl francouzským maršálem. Padl dne 12. 06. 1734 u Philippsburgu. Mladý poručík de Vaux, se ho otázal: „Řekněte nám, mladým důstojníkům, tu nejryzejší pravdu.“ Vévoda maršál Berwick tiše odpověděl: „Anything is others.“ (Všechno je jinak) a poté vydechl naposled. Proletářsky smýšlejícímu Werichovi se nezdál ani „vévoda“, ani „maršál“ a vůbec celá atmosféra i s poručíkem de Vaux (francouzský baron) mu připadala příliš aristokratická. Vymyslel si tedy „rabína“, uložil ho do postele na smrtelné lože a okolo postele nechal shromáždit židovské příbuzenstvo, a tak vznikla „židovská“ anekdota „Všechno je jinak!“ Jan Werich si prostě příběh znovu vymyslel, aniž by tušil, že i sám originál je pouhou bájí a s realitou nemá nic společného. Slavný vévoda Berwick padl daleko prozaičtěji, než nám legenda vypráví. Zasáhla ho dělová koule vypálená 37. plzeňským regimentem pod vedením plukovníka Petra hraběte Radeckého. Maršál se okamžitě skácel mrtev a nepromluvil ani slabiku. Legendární výrok „Všechno je jinak!“ jenž je mu připisován, se dostal do oběhu až padesát let po jeho smrti, prostřednictvím maršálových memoárů. Ty ovšem vydal jeho vnuk a panuje v anglických literárních kruzích oprávněné podezření, že dané „memoáry“ napsal šikovný vnuk sám coby dobře prodejný artikl.

Skutečně moudrý člověk musí učinit dělicí čáru mezi názorem a faktem, přičemž je nutné vše považovat za pouhou informaci a nikoli za historickou pravdu. Ta jako taková ve většině případů sama o sobě vůbec neexistuje, neboť samotné důkazní prostředky bývají již nespolehlivými mystifikacemi (hrabě Jan Berwid-Buquoy, jinak usvědčený příležitostný špión kdovíjaké tajné služby).

Kolik průklepů hlášení a v kolika jazycích musel vyplňovat jeden český major, aby uživil svou maďarskou manželku

Ve výše uvedených dvou příbězích je skryto tajemství, proč a jak zemřel Jan Masaryk, nad čímž si marně lámou nejučenější a nejmoudřejší hlavy nejen v tomto státu. Faktograficky čerpám z publikace P. Ketnera a J. M. Jedlikčky *Proč zemřel Jan Masaryk*, vydanou v Praze v r. 1990 a z publikace *Jan Masaryk (úvahy o jeho smrti)*, vydanou

svého času Úřadem pro vyšetřování zločinů komunismu. Ta první se kloní k závěru, že šlo o sebevraždu, ta druhá se k závěru, že šlo o vraždu, ale především nás odkazuje na ruské archivy, ale dne 30. ledna 2003 sdělovala Generální prokuratura Ruské federace že českou stranou žádané archivní materiály jsou ... dle příslušných předpisů Ruské federace předmětem utajení a není proto možno požadavku české strany vyhovět.

Ale sem tam nějaká informace by mohla vypadnout také z jiných skříní, plných kostlivců:

Z četných teorií můj zájem obzvláště upoutalo, že pachatelem možná byl blízký pracovník Rudolfa Slánského, mjr. Augustin Schramm -- i když jsem se neomezoval pouze na obecně přijímanou verzi. Nevěřil jsem totiž, že příčinou Masarykovy defenestrace byla nejpravděpodobněji nezdařená domovní prohlídka. Choval jsem podezření, že Schramm možná byl dvoustranným agentem vykonávajícím rozkazy ze Západu, které umně rouboval na příkazy svého komunistického šéfa Slánského. Schramm byl v ideální pozici, aby přesvědčil Slánského o nezbytnosti domovní prohlídky, která by Masaryka vystrašila a zajistila tak, že se příští den objeví s Gottwaldem. Navíc, přesto že Schramm měl skvělé reference od komunistů a ze SSSR, žil v Liberci v jednom domě se svým bratrem, který byl členem YMCA a válečná léta strávil v Anglii. Kromě toho se několik Schrammových údajných kompliců při sprovození Masaryka ze světa krátce na to dostalo na Západ, do uprchlického tábora v Regensburgu, což by nebylo zrovna logické, kdyby předem nevěděli, že tam budou dobře přijati. To by také vysvětlovalo, proč jiný nedávný uprchlík, Miloslav Choc, byl pak vyslán ze svého azylu v Regensburgu, aby zabil Schramma, údajně prý proto, že zavraždil Masaryka, ale s větší pravděpodobností, aby Schramma umlčel.

V naději, že se mi tento scénář potvrdí, jsem se podle americké Smlouvy o volném šíření informací (Freedom of Information Act) obrátil na americkou zpravodajskou službu, CIA. Byl jsem však pokaždé odmítnut na základě ve Smlouvě obsažených výjimek. Informace se neposkytují, pokud by mohly zkompromitovat jejich zdroje a mezinárodní vztahy. Tímto zde“, psalo se v zamítnutích CIA, „nepotvrzujeme ani nepopíráme existenci či neexistenci takových záznamů.“ Britské úřady nebyly o nic vstřícnější. Nepříjemným faktem zůstává, že zatímco komunisté počítali s tím, že se Masaryk objeví 10. března s Gottwaldem, byly to právě západní mocnosti, které měly nezadatelný zájem na tom, aby se tak nestalo.

Pravda se nenalézá v archivech a v knihách, ale už tehdy ve veřejně známém hobby pana ministra. Všechny dosud publikované verze opomněly jediné, hobby pana ministra. Podle záznamu Zdeňka Tomana pro svého nadřízeného ministra vnitra Noska o jeho rozhovoru s Janem Masarykem z poledne 10. října 1946 (Na obou zprávách jsou parafy Karla Švába, vedoucího evidenčního odboru ÚV KSČ, který je předal B. Geminderovi, vedoucímu mezinárodního oddělení ÚV KSČ) Masaryk si ho pozval telefonicky k naléhavé rozmluvě a úvodem mu sdělil: *Víte, co je můj koníček – Židé. Prosím Vás, zavřete oči, když někteří polští Židé přecházejí naše hranice. Zákon, nezákón.*

Ještě předběžně se musím vypořádat s další verzí, tj. že Jan Masaryk volil dobrovolný odchod ze světa, protože se nechtěl dívat, co ti komunisti po tom únoru dělají za neplechu, například s těmi akčními výbory a lidovými milicemi. Že by tak rychle prozřel? Ale toto odmítnutí snad stačilo demonstrovat odmítnutím vstoupit do nové vlády

obrozené Národní fronty a sama sebe určit za kádrovou rezervu pro příští prezidentskou funkci, když tak právě v r. 1947 místo na zahraniční cesty začal pilně jezdit po vlastech českých a moravských (Olomouc, Troubky) za svými potenciálními voliči.

Záhadou zůstává, proč už se od r. 1946 asi ani neukázal ve Velké Británii, kde ho údajně velmi milovali, ani na svém oblíbeném zámečku tamtéž. Nebylo to možná tím jeho koníčkem, ale také tím, že 6. března 1946 ve své zprávě o československé zahraniční politice během druhé světové války a bezprostředně po ní ten velkorysý demokrat po vzoru jistého Winstona Churchilla sdělil poslancům a poslankyním samozvaného Prozatímního národního shromáždění, že *odsun budeme provádět slušně a lidsky, tu u a tam se staly přehmaty, rozumím jim a odpouštím je. Sedm let panství Hunů nemohlo zůstat zcela beze stop?* Zkrátka, jak to, že stejně tak samozvaný Masarykův antikomunistický fanklub ví, že by pan ministr a případně příští prezident také přehmaty vítězů sionistického puče v únoru 1948 nemohl posuzovat stejně velkoryse?

Závěr

Právě ucho pana ministra ze 14. února 1948 před smrtí je možné shlédnout zde (<http://www.prerov.army.cz/bomby.html>) a po jeho smrti zde (http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/historie/smrt-jana-masaryka-vrazda-nebo-sebevrazda_46969.html) s těmi údajnými sněženkami. Podle mého zcela laického názoru nejde o jedno a totéž ucho. Zatímco předsmrtné ucho jeví dokonce podobnost s uchem svého otce, je poněkud kulatější (také na všech jiných foto), tak posmrtné ucho muže je trochu hranatější, výrazněji tvarované, s hlubšími rýhami, odlišné zvláště v oblasti lalůčku (viz obrázek).

Stejně tak levé ucho pana ministra, které je k vidění zde (<http://www.moderni-dejiny.cz/clanek-jan-masaryk-jak-jsme-ho-znali-977>) v mnoha vyvedeních před smrti a v jednom po smrti jeví tytéž rozdíly, i když poněkud odlišné. To, že ten muž se ani živému Masarykovi se podobá asi tak, jako se mu podobá ten pán zde (<http://www.findagrave.com/cgi-bin/fg.cgi?page=gr&GRid=8394369>), tak to snad lze přičíst tomu pádu z okna. Ale že by tento pád tak zamával s jeho ušima, se mi nezdá.

Pokud dnešní kriminalistika uznává otisky ucha za stejně hodnověrný důkaz jako otisky prstů, pak nutně předpokládá, že na uchu po smrti nenastávají takové změny, které by tuto identifikaci znemožnili
http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/kriminalistika/2004/0401/ident1_info.html

Jestliže však předsmrtné levé ucho představuje příklad modelového, normálně vyvinutého ucha, tak posmrtné levé ucho představuje něco, s čím by se nemohl chlubit žádný playboy. Pomineme-li chybějící ušní lalůček, což lze vysvětlit ztrátou krve, velmi špatně se identifikují všechny další význačné orientační body na uchu, člunek je daleko výrazněji vystouplý, trojúhelníková jamka je výrazněji překryta ramenem závitů, Darwinův ušní hrbol přestal vystupovat (opět ztráta krve), dutina mušle má tvar podlouhé štěrbin, tedy nikoliv modelový tvar mušle jako na předsmrtném fotu. Naproti tomu protizávit je doslova nateklý a výrazně vystouplý. Stejně tak odulá je závit-

kozlíková rýha. Pětkrát zde ale podtrhuji, že jako zcela nemožný novic v oboru patologickém jsem postupoval toliko podle obrázku.

Nabízím tedy k prozkoumání takovou čapkovskou verzi konce životního příběhu pana ministra, bylo to spiknutí mužů proti ženě. Honza utekl před svou milenkou do Izraele, kde v klidu dožil sta let. Masaryk věčně živý. V jedné věci Češi předčí Židy: v herectví, divadelnictví, vytváření virtuální reality. Byl pošmurný březec, a v tom pološeru všichni věřili, že jde o pana ministra. Nikoho ani nenapadlo, že by cokoliv bylo jinak. Byl to také jeden z nejlepších divadelních výstupů Klementa Gottwwalda v roli ministerského předsedy. Bylo to excelentní divadelní představení hodné hrůz 20. století, pěkný prolog k dalším monstrprocesům.

<http://www.vasevec.cz/blogy/prave-ucho-jana-masaryka>

+++++

Peniaze - požehnanie, alebo skaza ?

Obsah:

Úvod

Čo sú vlastne peniaze ?

Stav globálnej ekonomiky

- Japonsko stojí nad priepaťou
- USA sa musia dostať zo začarovaného kruhu
- Taliansky dlh prepisuje históriu
- V Španielsku tika bomba
- Belgicko sa stáva obeťou špekulantov
- Dlhový požiar môže zasiahnuť aj Francúzsko
- Portugalsko môže byť ďalší padlý vojak
- Ani Nemecko už nie je to, čo bývalo
- Grecko musí splatiť dlhy svojho otca
- Po Grecku budeme zachraňovať Irsko
- Kto je PIGS? (Portugalsko, Irsko, Grecko, Španielsko)
- Veľká Ponziho schéma pokračuje
- Diera v maďarskom rozpočte sa rapidne zväčšuje
- A čo Slovensko?
- Veľká Britania
- Island nie je tak ďaleko

Kto to všetko zaplatí ?

Evolúcia peňazí

Frakčné rezervné bankovníctvo

Zrod kapitalizmu a centrálnych bánk

Zlatý štandard a jeho zánik

O niekoľko storočí neskôr...

Najväčšia ekonomická konšpirácia v dejinách

Hladký vznik FED-u

Aký význam mal vznik FED-u

O 58 rokov neskôr...

Znehodnocovanie peňazí

Problém úrokovej ekonomiky

Čo je úrok

- Nepričítne bluznenie šialencov
- Model konverencie uročených uverov

Štyri najrozšírenejšie mylné predstavy o peniazoch

- Prva mylna predstava
- Druhá mylna predstava
- Tretia mylna predstava
- Štvrtá mylna predstava

Pokusy o nápravu systému

- Nemecký systém „WARA“
- Monetárna autonómia s konvenčnými peniazmi

Aké sú ešte možné východiská ?

- System LETS
- System WIR
- V USA majú lokálne peniaze
- V Brixtonskom obvode Londýna zaviedli vlastnú menu
- Španielska dedina oživila pesetu
- Talianske mestečko si tlačí vlastnú menu fiorito
- Kvítnuca mena
- Na uradoch dobrovoľníci

4

- Radšej utečencov
- Naklady na kuchyňu
- Aj takto sa to dá?
- Aj takto sa to dá !!!

Ako končia pokusy o nápravu

- Templári- prví bankári
- Nacisti ako ekonomickí reformatori
- Ďalšie známe osobnosti na rane

Čo by zlatý štandard znamenal dnes

- Ako funguje trh so zlatom
- Ako je to dnes
- Dopyt, ponuka a obchod so zlatom
- A čo na to striebro?

Príbeh jednej veľkej banky-Goldman Sachs

- Bublina 1 – Veľká depresia
- Bublina 2 – Technologické akcie
- Bublina 3 – Horúčka na trhu domov
- Bublina 4 – Cena ropy
- Bublina 5 – Podvodná pomoc
- Bublina 6 – Globálne otepľovanie

Finančné zbrane hromadného ničenia

- Virtuálne hry o peniaze
- Čo je urokový swap

Banky nás ťahajú do záhuby

- Všetky meny sveta čaka pád
- Socializmus po kapitalisticky a kapitalizmus po socialisticky

Ako sme zničili kapitál a prejedli budúcnosť

Tajomná šifra peňazí

Posledné kontango finančného systému

Záverečné zhrnutie

- Naš svet patrí 147 bankam
- V tvrdom jadre je ešte tvrdšie
- Príroda pracuje rovnako
- Čo by mal svet urobiť
- Matné obrysy budúcnosti

Použitá a doporučená literatúra a pramene

Vysvetlivky

5

MOTTO:

Zapamätajte si, že demokracia nikdy netrvala dlho. Po krátkom čase sa opotrebuje, vyčerpá a zavraždí seba samú. Ešte nikdy neexistovala demokracia, ktorá by nespáchala samovraždu – John

Adams (1814)

Ako musí vyzerat' udržateľná demokratická vláda!

1) Udržateľna demokraticka vlada nesmie byť nikdy schopna získať kontrolu nad peniazmi, ktore sa spoločnosť rozhodne používať.

2) Udržateľna demokraticka vlada nesmie nikdy byť schopna získať vlastníctvo donucovaním. Sem patri

napríklad zdaňovanie príjmov, alebo pravo štátu vziať súkromny majetok dočasne alebo trvale do verejného vlastníctva

6

Úvod

Svet sa dnes nachádza v najväčšej celosvetovej kríze v dejinách modernej histórie. Dokonca si myslím, že rozsah katastrofy, ktorá stojí pred nami, nebude mať v dejinách obdobu. V popredí stojí fakt, že v súčasnej dobe je svetový finančný a monetárny systém navzájom už tak poprepletaný a zošnúrovaný vzajomnými väzbami, že keď skolabuje, tak sa zosype globálne. Nejedná sa preto o nejakú bezvýznamnú finančnú krízu len v Spojených štátoch amerických. Táto kríza je už dnes krízou celosvetovou. Aby sme dosah tejto krízy naozaj pochopili v celom rozsahu, je potrebné sa oboznámiť s tým, na akých princípoch pracuje naša ekonomika a ako v skutočnosti vznikol, funguje a kam smeruje náš súčasný finančný systém. Najväčší problém súčasnosti je ten, že ekonomovia spravili ekonomiu príliš komplikovanou. Bežný človek nemá chuť bojovať proti abstrakciám a matematickým modelom a tak rezignuje a veri tomu, že ľudia, ktorí ekonomiku riadia, rozumejú veciam a spoľahne sa na ich odbornosť. Avšak súčasná kríza je tým najlepším dôkazom toho, že nielenže veľká časť mienkotvorných ekonomov si zamenila príčinu s následkom, ale politické spolu s ekonomickými motívmi tlačia ekonomiku a tak aj ekonomickú vedu do zahuby. Nastal preto čas sa oboznámiť s realitou. Je potrebné sa vrátiť späť k základom našej existencie a spojiť si nutne ekonomické procesy do kopy. Potom tak najdeme len logický a jasný obraz toho, o čom ekonomika je a kam by mala smerovať. A tu zrazu nachádzame veľké rozpory. Čím viac sa do hĺbin ekonomie dostávame, zisťujeme, že nie je všetko tak, ako sa to prezentuje na verejnosti a v mediách. Niektorí, ktorí sú dobre schovaní za kulisami tohto sveta, ale pritom je nesmierne inteligentní a rafinovaní, nám nehovoria úplnú pravdu. Pre väčšinu obyvateľov tejto planety je potom

veľmi problematicke pochopiť, ako v skutočnosti pracuje realna ekonomika. A pritom stačí sa len okolo seba poobzerať a trochu porozmyšľať o veciach, ktore súvisia s financiami. Veď takmer každý človek na tejto planete používa peniaze. Žiaľ, iba malo ľudí rozumie, alebo chce rozumieť tomuto kolobehu peňazi a tomu, ako vďaka nemu, priamo i nepriamo ovplyvňujú náš život. Každý neinformovaný človek si myslí, že je to príliš zložitá záležitosť a na to aby to pochopil, si namýšľa, že musí mať nevyhnutne vyštudovanu aspoň nejakú strednú, alebo vysokú ekonomickú školu. V skutočnosti, ako cirkuluje náš peňažný systém, sa na žiadnej škole nedozvie, čo je aj veľká chyba celého vzdelávacieho systému. Keby sa o ňom učilo v školách, možno by sme dnes mali oveľa menej ekonomických problémov. Pritom je to všetko jednoduchšie, ako sa to na prvý pohľad zda. ***Keďže sa z toho všetkého stalo akési „tabu“, pokúsím sa poodhaliť, ako v skutočnosti tento finančný systém pracuje. Nech sa čo najviac ľudí sa oboznámi s tým, že za všetkým je len obrovský podvod, klam a finančná pyramídová hra.***

Na záver tohto mojho úvodu chcem už len podotknúť, že toto malé dielo vzniklo z bežne dostupných roznych novinových článkov, či už v internetovej, alebo tlačenej verzii. Tak isto literatúra použitá v tejto práci je bežne dostupná, nie je samizdatová a neopiera sa o žiadne konšpiračné teórie. Všetky informácie ktoré sa tu nachádzajú, tak pochádzajú zo serióznych zdrojov. Nemal som tendenciu nič skrašľovať a ani očierňovať. Žiaľ, je tu opisana len realita nášho finančného sveta! Snažil som sa všetko maximalne zjednodušiť, pričom každá kapitola by mohla mať rozsah samostatnej knihy. Použitá literatúra, zoznam článkov a vysvetlivky sú na konci tejto práce. Keďže ekonomicky vyvoj a život sa neda zastaviť, budem postupne dopĺňať a aktualizovať najnovšie informácie.

7

Čo sú vlastne peniaze?

Starodávne ekonomické učebnice hovoria, že peniaze sú prostriedkom výmeny a uchovateľom hodnoty, alebo hodnot. No to druhé už dnes prestáva platiť! Peniaze by mali byť aj účtovnou jednotkou, čo znamená, že peniaze musia byť deliteľné a každá jednotka musí byť ekvivalentná. Novšia, alebo modernejšia definícia hovorí, že peniaze sú právo na ľudskú prácu. Koncept peňazi ako práva na ľudskú prácu je dôležitý, hlavne pri probléme zvanom dlh. Peniaze sú tak vo svojej podstate krvou a nervovým systémom ľudskej spoločnosti. Tiež sa dajú prirovnáť k centrálnemu informačnému systému modernej spoločnosti. Peniaze sa tak stali jedným z najdomyselnejších vynálezov ľudstva, pretože pomáhajú výmene tovarov a služieb a prekonávajú obmedzenia priamej výmeny tovarov a služieb. Peniaze umožňujú špecializáciu, ktorá je základom civilizácie. Peniaze sú však dnes aj nástrojom špekulácie. Väčšina učebníc ekonomie sa vobec nezmieňuje o nástroji

špekulácie, ako o jednej z funkcie dnešných peňazi. Ta sa však dnes stala bezpochyby jednou z najdôležitejších funkcií, pretože 98 percent všetkých devizových obchodov je špekulatívnych. Peniaze su však aj imperialným nástrojom. Mena je veľmi dobrý spôsob, ako vytvoriť homogenny ekonomicky a informačný priestor. Behom období, kedy sa štáty usilovali o upevnenie svojej legitimacy, sa narodne meny stali významným symbolickým nástrojom (spolu so štátnou vlajkou, štátnou hymnou a pod.). Aristoteles považoval moc vnútiť svoju menu za privilegium imperia.

Dnes, keď píšem tieto riadky, sa nachádzame niekde na začiatku roka 2011 a máme za sebou už tri roky ekonomickej krízy, ktorá podľa všetkých predpovedí a prognóz ekonomov už mala dávno skončiť. Ako je možné, že sa situácia v skutočnosti ešte zhoršuje, problémy v ekonomike pribúdajú a prognózy ekonomov nevychádzajú?

Politici všetkých politických strán sa navzájom obviňujú so zadlžovania, rozkradania a rozpredaja štátneho vlastníctva. Kde je pravda, alebo kde sa stala chyba? Aj vy si kladiete tieto, alebo podobné otázky? Čo vlastne bráni ľuďom, aby dosiahli udržateľný dostatok všetkého? Prvou prekážkou je to, že v prevažnej miere nevieme nič o našom peňažnom systéme, o tom ako su peniaze vytvarane a spravovane. Dokonca aj profesionálni finanční manažeri len malokedy chapu skutočnosť, ako druh peňazi ktore používame, predurčuje v našich transakciách určité modely chovania. Všetci sme zapletení do planetarneho peňažneho mechanizmu, ktoreho sukolie nedokážeme vnímať a nielo ešte aby sme ho pochopili, či dokonca ovladali. Lenže tento panujúci peňažný system diktuje fungovanie celej našej ekonomiky a významne ovplyvňuje naše chovanie v spoločnosti a celkovu politicku atmosferu. Naša neznalosť tiež vysvetľuje niekotre divne skutočnosti. Napríklad sme schopni vyrobiť dostatok potravín pre každého človeka na tejto planete a tiež prace je pre každého dostatok, ale nie sme schopni zabezpečiť peniaze na jej zaplalenie. To znamená, že kľuč k udržateľnemu dostatku leži v samotnom peňažnom systéme, v tom systéme, o ktorom sme paradoxne až doposiaľ veľa nevedeli?

8

Druhou prekážkou udržateľneho dostatku je zotrvačnosť tradícií a zaujmov, ktore su s nim spojené. Lenže tento sposob uplatňovania moci bude teraz slabnuť. Dovoď je jednoduchy. Širením informačných technologii sa šíri aj možnosť kontroly nad vytvaranim meny a príslušnou peňažnou vymenou, ako aj širením informácií o fungovaní tohto systemu, čoho príkladom je aj tato publikácia.

Takto nam zostala ešte posledna otázka. Ako to, že nam stale chybaju už len nejake farebne papieriky s potlačou roznych čísiel, ktore by pomohli naše problémy vyriešiť? Alebo je to ako vždy, všetko inak?

Skor, ako budeme hľadať odpovede na tieto otázky, poďme sa pozrieť najprv v akom stave sa nachádza

celosvetova, čiže globalna ekonomika a niektoré jednotlivé štáty na konci roka 2010 a na začiatku roka 2011.

9

Stav globálnej ekonomiky

Dňa 10.10.2010 sa v tlačенých mediách objavila správa, že štatny dlh krajín planety dosiahne v krátkej

dobe 40 bilionov dolárov a každú sekundu rastie asi o 300 000 dolárov. Uvádzajú to svetové dlhové hodiny, ktoré

ma na svojej internetovej stránke britský týždenník The Economist. V roku 1999 predstavoval tento štatny dlh

všetkých krajín 20 bilionov dolárov. Určite su to čísla, ktoré vyražajú dych, ale skor, ako sa na toto globalne

celkove zadĺženie pozrieme podrobnejšie, spomenieme krajiny, ktoré majú momentálne najmenšie zadĺženie.

Podľa dostupných informácií patria medzi krajiny s najnižším štatným dlhom Bielorusko (3,3% hrubého domáceho

produktu), Lybia (3,5%), Oman (4,2%), Čile (6,2%), Estonsko (8,2%), Rusko (7,8%), Tanzania (13,8%), Čína

(17,3%) a Austrália (22,3%). Pozornosť však teraz upriamime podrobnejšie na krajiny s najväčšími dlhmi.

Japonsko stojí nad priepaťou

Krajinou neobmedzených možností, čo sa týka popierania zdravého rozumu, sa stáva Japonsko.

Krajina

dnes dlhuje takmer dvojnásobok svojej ročnej hospodárskej produkcie (187,9 %). Pre bežného smrteľníka dosť

absurdná predstava. Japonské HDP prestalo rásť v roku 1994 a od tohto roku sa drží na približne rovnakej úrovni.

Nanešťastie, ostrovná vláda objavila keynesiansku politiku a myslela si, že dokáže ovplyvniť vývoj HDP

v dlhodobom horizonte, aj keď populácia starne. Od roku 1991 neúmerne zvyšovala výdavky, pričom príjmy

rozpočtu z dani klesali. Cele to môžeme vidieť v návrhu japonského rozpočtu na rok 2011. Až 48% rozpočtových

výdavkov musí krajina financovať pomocou narastajúcej dlhu. Aby toho nebolo dosť, len na obsluhu dlhu a sociálne

poistenie (prevažne dôchodky) sa minie až 55% z celkových výdavkov. Od roku 1991 vidíme aplikovanie

keynesovej teórie v Japonsku v praxi. Dôvodom je, ako inak, kríza. Od roku 1990 až do roku 2005 bojovalo

Japonsko proti deflácii. V roku 2008 ju zažíva opäť. Samotná deflácia je však považovaná za väčšie zlo, ako

inflácia. S laického pohľadu je to nezmysel. No keď sa pozrieme na druhú stranu mince, vládny dlh pomocou

inflácie klesá. Učebnice zvyknú hovoriť aj o tom, že spotrebiteľia čakajú, kým nebudú produkty ešte lacnejšie

a nepodporujú tak domáci dopyt. Logické, no keď si raz chcem kúpiť auto, nebudem čakať 15 rokov? Mix

všetkých faktorov vyhnal japonský dlh verejných financií na rekordných 184% v roku 2010 a naďalej rastie

raketovým tempom. Avšak kedy a kde sa zastaví? Za pár rokov pokori Japonsko magických 200%. Nikto si netrufa

povedať, čo bude ďalej. Kto konečne najde odvahu povedať STOP, takto to jednoducho nejde?

Klasických riešení je viac. V zásade pozname tri riešenia. Inflácia, bankrot alebo hospodársky rast.

Hospodarsky rast je jedna z možností, ako by vyriešila dlh a upokojila finančné trhy. Ako však môže prestarnute Japonsko s najvyspelejšími technológiami opäť rásť? Musel by stať zazrak. Bankrot je takisto možnosť, ale pad Japonska nevie modelovať žiadna ekonomická teória. Niečo také veľké tu ešte nebolo. Najpravdepodobnejšou, a politicky najschodnejšou voľbou je inflácia, no v dvojciferných výškach a niekoľko rokov po sebe. Jediný, kto na to doplatí, sú obyčajní ľudia a ich usporý, ktoré sú v Japonsku na vysokej úrovni. Rovnaký scenár sa bude opakovať aj v iných krajinách sveta. Preto sa pevne chytíme stoličky. To, čo nas čaka, bude prepisovať všetky ekonomické teórie.

USA sa musia dostať zo začarovaného kruhu

V decembri roku 2010 prekročil vládny dlh úroveň 14 biliónov dolárov, čo je tesne pod hranicou 100 %

HDP. Podľa denníka Wall Street Journal stačilo len 7 mesiacov na to, aby dlh vyšplhal z junových 13 biliónov na

14 biliónov v decembri. **Každý deň sa zvyšuje o 4 miliardy dolárov.** Kto tomuto číslu neverí, stačí keď si otvorí

internetovú stránku www.usdebtclock.org. V roku 2015 by mal byť takmer 20 biliónov dolárov.

Vlada USA však

nemôže neobmedzene zvyšovať dlh krajiny. Kongres stanoví kabinetu limit, nad ktorý dlh už nemôže zvyšovať.

Strop je momentálne nastavený na úroveň 14,3 bilióna dolárov. K tomuto číslu sa môže vláda USA dopracovať už

v marci tohto roka. Podľa amerických zákonov bude musieť prezident Barack Obama požiadať kongres o zvýšenie

predchádzajúceho stropu. Len zhruba 9 biliónov z tohto dlhu predstavujú voľne obchodovateľné štátne dlhopisy,

zvyšných 5 biliónov považujú predovšetkým za záväzky voči štátnym penzijným fondom. Z voľne obchodovateľných

štátnych dlhopisov v súčasnosti vlastní jeden bilión FED, (Americká centrálna banka) a až 4,3 bilióna z nich držia

zahraničie, predovšetkým Čína. V prípade pokračujúceho exponenciálneho rastu amerického štátneho dlhu, ktorého

sme v posledných troch rokoch svedkami a v jeho pokračujúcej monetizácii zo strany FEDu, by pokojne mohlo

dojsť k strate dôvery v americké dlhopisy, podobne ako sa to deje v Európe. Nakoľko vyše polovicu obchodovateľných dlhopisov, (keď nepočítame FED) držia zahraničie, ich vypredajú by v konečnom dôsledku

stiahli aj americký dolár. Pokiaľ by stratu dôvery v americkú menu a americký dlh riešil FED ďalšou monetizáciou dlhu, mohlo by dokonca dojsť k hyperinflácii. Spojené štáty musia v prvom rade ukončiť začarovaný

10

kruh štátneho zadlžovania sa a tlačenia peňazí, ktoré sice z krátkodobého hľadiska ekonomike pomaha,

z dlhodobého hľadiska však len ďalej nafukuje bublinu a prehlbuje budúce problémy. Aby sme si vedeli lepšie

predstaviť ako je v USA rozbehnuté tlačenie peňazí, má príklad. Od roku 1913, keď bola založená Federálna

rezervná banka, do roku 2007, sa vytlačilo a dalo do obehu 825 miliárd amerických dolárov v minciach

a bankovkách. Od roku 2007 až do roku 2009, v podstate za dva roky, FED oproti predchádzajúcim 84 rokom zdvojnásobil množstvo peňazi. To znamená zvýšenie základných peňazi v obehu na zhruba 1 bilion 700 miliard dolarov. Za toto obdobie od roku 1913 klesla kupna sila dolara o 87 %. Je možné, že by niektoré zo štátov USA mohli aj skrachovať? Nielenže je to možné, ale je to dokonca veľmi realne. Americké samosprávy (ktorých dlh sa nepočíta do štátneho dlhu) v súčasnosti dlžia 2 biliony dolarov, pričom trpia nevynosnými investíciami, najmä do infraštruktúrnych projektov a nezaplátiteľnými penzijnými záväzkami. System socialneho zabezpečenia, Medicare a Medicaid sú vládne programy a predstavujú problém za 65 bilionov dolarov a toto číslo narasta. Spojené štáty prepisujú rekordy vo viacerých oblastiach. Banky v USA vlani skonfiškovali viac ako jeden milión domov, ktorých majitelia nesplacali hypotekárne úvery. Informovala o tom firma RealtyTrac, ktorá sa venuje prieskumom trhu. Firma uviedla, že banky minulý rok skonfiškovali 1,05 milióna domov a prekonal tak rekord z roku 2009, kedy zabavili 918 tisíc domov. Spojené štáty majú vyše 8000 bank. V roku 2008 skrachovalo 26 bank, v roku 2009 skrachovalo v USA už 137 bank. V roku 2010 skrachovalo rekordný počet až 157 bank. V zložitej situácii sa podľa expertov nachádza ešte asi 300 až 400 bank. HDP USA tvorí 20% svetového HDP. Pravda, táto suma nie je úplne správna, pretože do objemu svojho HDP Spojené štáty zahŕňajú rad ukazovateľov, napríklad hodnotu niektorých druhov služieb, ktoré iné krajiny do svojho HDP nezapočítavajú. Ak to prepočítame podľa spoločných pravidiel, z 20% sa tento ukazovateľ zníži približne na 15%. No dobre, nech je to teda 20%. Pritom však USA konzumujú 40% produktov, ktoré sa každoročne vyrábajú na celom svete. Otázka pre tých, čo vedú rozmyšľať, znie: ak niekto vyrába 20% (alebo 15%), a konzumuje 40%, niekto to musí predsa platiť, nie? Samozrejme, že platí, a tento niekto je ostatný celý svet, ktorý dáva Amerike svoje tovary výmenou za nekryté papieriky. Pritom dochádza k obrovskému prerozdeleniu svetových bohatstiev v prospech USA. A na záver putovania po USA mála matematická rozvička. Koľko je jeden bilion dolarov? Milión miliónov dolarov. A dlh USA je 14 bilionov dolarov. Mimo bilancie sú však zaujímavejšie položky ako 14,6 biliona socialne zabezpečenie, 76,4 biliona dlhov v systéme zdravotného poistenia, 19,6 biliona na predpisoch liekov, 3 biliony vládne agentúry na podporu realitného trhu. Enron a Ponzioho schéma Madofa sa zdajú byť oproti týmto verejným projektom slabý predskokan. A to nepočítame ešte s dlhmi štátov a lokálnych vlád. A neverte tomu, že takýto dlh sa dá len tak znížiť postupným znižovaním výdavkov.. **Ešte raz, Spojené štáty majú v skutočnosti na krku dlh 128 biliónov dolárov.** V roku 2010 dosiahla americká vláda taký dlh, ako celý svet

dokopy. Keby sme od narodenia Krista každý deň minuli milión dolárov, stále by sme neminuli tohoročný americký rozpočtový deficit. Pre každého mladého človeka v USA je toto neodvratiteľná hrozba. Experti so zaujmom o skutočnú analýzu hovoria o konci dochodkových systémov ako ich poznať. Dobry dochodok sa pravdepodobne stane pre budúce generácie luxusom 20-teho storočia. Može sa vám zdať, že tento hororový scenár dochodkového systému je podvod a má celkom pravdu. Pripomína to pyramidovú hru. Tá v podstate predstavuje podvod, kde niekto navrhne finančnú schému a naláka aby do nej ľudia investovali. Títo ľudia prinašajú ďalších ľudí a tak to pokračuje. Každý nový člen schémy si myslí, že jeho peniaze sú investované do ich budúcnosti, pričom v skutočnosti sa používajú na vyplácanie členov, ktorí prišli do systému skor. Systém funguje pokým je dostatočný prílev nováčikov. Je však neodvratne, že v určitom bode schéma nebude mať dostatočný prílev nových naivných ľudí a prestane byť schopná vyplácať peniaze. Ak sa to rozšíri, noví členovia už neprídu a kolaps je neodvratný. Tí čo prišli prví, sú bez problémov, poslední strácajú všetko. Ak by sme mali byť uprimní, tak dochodkové systémy založené na transgeneračných transferoch medzi mladými pracujúcimi smerom k starším

neschopným pracovať sú najväčšou **pyramidovou schémou v doterajšej histórii.**

Taliansky dlh prepisuje históriu

Taliansky verejný dlh dosiahol nový rekord. V novembri 2010 sa vyšplhal na 1,869 bilióna eur. To znamená, že na každého zo 60 miliónov Talianov pripadá dlh vo výške okolo 30 000 eur. V porovnaní s novembrom 2009 sa zadlženosť Talianska zvýšila o viac než 83 miliárd eur. Na vyvoji dlhu sa negatívne podpísal

aj pokles daňových príjmov spôsobený ťažkou situáciou v ekonomike. Za prvých 11 mesiacov 2010 dosiahli

daňové príjmy 326,7 miliardy eur. To je o 1,07% menej než v rovnakom období roka 2009. Talianska vláda prijala

na konsolidáciu verejných financií v júli usporný plán v celkovej hodnote 24 miliárd eur. Premier Silvio Berlusconi

vylučil, že jeho kabinet prijme ďalší usporný balík. Tento rok by sa mal verejný dlh vyšplhať na 120,3% hrubého

11

domáceho produktu.

V Španielsku tiká bomba

Europa sleduje Španielsko s obavami. Zachranne fondy by nemuseli na záchranu stačiť. Španielske sporiteľne stále nahaňajú Europe strach. Sama španielska centrálna banka uvádza, že podiel zlych uverov

u domácich komerčných ústavoch je teraz najvyšší za posledných 14 rokov. Španielska vláda sa snaží zvládnuť

najrizikovejšiu časť finančného sektora – tzv. cajas, teda akési obdoby sporiteľných družstiev. Podľa denníka Wall

Street Journal sa Madrid chystá do cajas naliať viac ako 30 miliárd eur. Podľa niektorých expertov pritom záchrana

sporiteľní bude ešte oveľa drahšia. Odhad banky UBS počíta až s 120 miliardami eur. Španielska centrálna banka

uvádza, že finančne ustavy investovali 439 miliard eur, z ktorých 181 miliard je problematických a možno nebude

nikdy splatených. Podľa agentúry Moody's utrpia španielske banky stratu vo výške 176 miliard eur.

Belgicko sa stáva obeťou špekulantov

Belgicko, sídlo európskych inštitúcií, sa topí v problémoch. Krajine hrozí rozpad. Má tretí najvyšší dlh v Európskej únii., jeho politici sa nevedia dohodnúť na novej vláde a krajine hrozí rozpad. Hlavným problémom je

štátny dlh Belgicka, ktorý dosahuje takmer 100% HDP. A je tak tretí najvyšší po Grécku a Taliansku.

Okrem toho,

belgickým bankám môžu spôsobiť vážne škody irské dlhové problémy, keďže vlastní irské dlhopisy v hodnote

28,8 miliardy USD, čo zodpovedá zhruba 6% očakávaného hrubého domáceho produktu

Dlhový požiar môže zasiahnuť aj Francúzsko

Ekonomovia špekulujú o tom, kedy sa nakaza rozšíri do Francúzska a možno aj do Holandska.

Aktuálna

správa z týchto dní. Zadlženie Francúzska dosiahlo 1 bilion 650 miliard eur.

Portugalsko môže byť ďalší padlý vojak

Portugalsko by mohlo byť ďalším padlým vojacom dlhovej vojny. Naklady na poistenie portugalských

a španielskych dlhopisov proti riziku sa dostali na nový rekord. Cena päťročných uverových swapov, čo je kľúčový

nástroj na zabezpečenie proti nesplateniu dlhopisov, v prípade portugalských papierov vystúpila na 545 bodov. To

znamena, že na poistenie investície v objeme 10 miliónov eur je potrebné vynaložiť 545 000 eur ročne. Portugalsko

už tak skoro dohnalo Irsko, kde sa cena poistenia pohybuje okolo 590 bodov.

Ani Nemecko už nie je to, čo bývalo

Na konci 1. polroka 2010 dosiahol verejný dlh Nemecka 1,72 biliona eur. V porovnaní s jeho úrovňou na

konci minuleho roka vzrastol do 30. júna o 29,6 miliardy eur. Nemecký štatistický úrad uviedol, že na každého

obyvateľa krajiny pripadá dlh 21 025 eur. Z celkovej sumy vyprodukovala vláda dlh 1,07 biliona eur. Spolkovo

krajiny dlhujú veriteľom 536,9 miliardy, mesta a obce si požičali 114,7 miliardy eur. Keďže je konjunktúra

v Nemecku pomerne silná, ministerstvo financií predpokladá, že spolková vláda si za celý rok 2010 bude musieť

požičať „len“ 54 miliard eur. Nemecko len v roku 2010 splatilo svoju poslednú splátku dlhu z 1. svetovej vojny.

Grécko musí splatiť dlhy svojho otca

Nebyť členstva v eurozone, s Gréckom by sa nikto nemaznal. Maloktóra európska krajina má so štátnym

bankrotom také intimné vzťahy ako Grécko. Insolventnosť vyhlásil grécky štát už pred 117 rokmi a problematicke

verejné financie sprevádzali Grécko v podstate po celú jeho novodobú históriu. V roku 1922 zažili Greci menovú

reformu, polovica hotovosti a finančných aktív bola odobratá formou nutenej vládnej pôžičky, ktorá nebola nikdy

splatená. Ďalšia prišla na rad v roku 1926. Veľká kríza s Gréckom aj začvíchla - najprv pokusom o fixáciu drachmy

na dolar, čo v krajine s chronickým deficitom obchodnej bilancie nespôsobil nič iné, ako vyčerpanie devízových

rezerv a vyhlásenie moratoria na splacanie dlhov v roku 1932. Počas vojny zažilo Grecko jeden z najsilnejších hyperinflačných epizod v dejinách ľudstva. Riešením súčasných finančných problémov Grécka je požička v objeme 110 miliárd eur na dobu troch rokov a vytvorenie finančnej zabezpečky tzv. Eurovalu (880 miliárd eur od Eurozóny a MMF).

Po Grécku budeme zachraňovať Írsko

Íri nedokážu splacať hypoteky, banky nemajú dosť peňazi a na zachranu už krajina nemá. Ceny nehnuteľností klesli v Írsku až o 60%, asi 350 tisíc domov je prázdných. Írsky deficit štátneho rozpočtu by mal dosiahnuť za celý rok 2010 neuveriteľných 32%. To je rekordne najvyšší deficit pre akukolvek krajinu Európskej únie aký bol kedy zaznamenaný. Aktuálna projekcia celkovej pomoci pre bankový sektor hovorí, že zachrana bude stať až 85 miliárd eur. V tomto prípade sa pomer dlhu k HDP dostane nad úroveň 100%.

12

Kto je PIGS ? (Portugalsko, Írsko, Grécko, Španielsko)

Hra na slepu babu v Eurozóne pokračuje a všetci su všetkými a nikým. Poďme sa pozrieť ako to v skutočnosti je. Španielsko naozaj nie je Grécko to sedí, Portugalsko nie je Grécko to nesedí, Grécko nie je Írsko

to sedí, Španielsko nie je Írsko ani Portugalsko nesedí, ani Španielsko ani Portugalsko nie su Írsko to sedí, Írsko nie

je Grécko to sedí. Kto je vlastne kto v tejto hre...

Prečo také rozuzlenie? Podľa údajov BIS (The Bank for International Settlements - Banky pre medzinárodné zúčtovanie), je svetová expozícia komerčných bank voči týmto rizikovým ekonomikám Eurozóny

pod značkou PIGS takmer 2 bilióny a 565 miliárd dolárov. Z toho voči Grécku 297,2 miliardy, Írsku 843 miliárd,

Portugalsku 322,4 miliardy, Španielsku 1 bilión a 102,6 miliardy dolárov. Potom teda naozaj platí, že Grécko nie

Írsko, ale Portugalsko. Španielsko nie je ani Írsko ani Portugalsko, ale ich súčet. Zaujímavé sú i celkové expozície

jednotlivých krajín voči PIGS. Nemecký bankový sektor drží takmer 521 miliardovú expozíciu voči krajinám PIGS

(Grécko 51 mld., Írsko 205,8 mld., Portugalsko 46,6 mld., Španielsko 217,9 mld.). Francúzi držia expozíciu voči

PIGS na úrovni 290 miliárd, Taliani 89,3 miliardy, Veľká Británia drží 413 miliárd a Spojené štáty 378,8 miliárd

dolárov. V Grécku najviac „tečie do topanok“ Francúzom, v Írsku Nemcom, v Portugalsku Nemcom a v Španielsku

opať Nemcom. Expozícia belgických bank voči Írsku predstavuje až 5% HDP.

Veľká Ponzioho schéma pokračuje

Ak padne Portugalsko, Španielsko je na rade hneď po ňom. Španielske banky majú voči Portugalsku expozíciu až 89 miliárd dolárov. Ak padne Španielsko, tak do veľkých problémov sa dostane najmä Nemecko,

Francúzsko a Holandsko. Najväčší problém bude mať Holandsko. Ak sa do problémov dostane Taliansko,

okamžite ho bude nasledovať Francúzsko. To má expozíciu voči Taliansku až na úrovni 500 miliárd dolárov.

S každou skrachovanou krajinou budú pokračujúco trpieť britské banky. Je jedno, ktorá krajina sa v problémoch

ocitne ako ďalšia. Bude zachránena. Aj keď euroval môže stačiť iba pre Portugalsko a možno Španielsko, v prípade problémov Talianska alebo Belgicka sa rozšíri a na pomoc pride aj Medzinarodny menovy fond. Jednoducho, v súčasnom finančnom systéme nie je možné aby skrachovala akakolvek krajina, alebo akakolvek väčšia banka.

Diera v maďarskom rozpočte sa rapídne zväčšuje

Rozpočtovy deficit Maďarska vrastol v novembri na 151% celoročného planu zo 131% v oktobri.

Deficit

dosiahol v novembri 172 miliard forintov. Rozpočtovy deficit, ktorý nezahŕňa výdavky samosprávy, dosiahol

v období od januára do konca novembra 1,305 biliona forintov, zatiaľ čo na celý rok maďarska vláda pôvodne

počítala s celkovým deficitom 864 miliard forintov.

A čo Slovensko?

V minulom roku t.j. v roku 2010 si Slovensko požičalo na finančných trhoch viac ako 7 miliard eur.

V tomto roku by to malo byť už viac ako 8,5 miliard eur. To je po prepočte na starú menu viac ako 250 miliard

slovenských korún. Štátny rozpočet počítá v tomto roku s príjmom 13,148 miliard eur (asi 395 miliard korún)

a výdavkami 16,958 miliard eur viac ako 500 miliard korún). Slovensko pritom už dnes má štátny dlh vo výške

prevyšujúcom 1 bilion korún. Myslím, že to nepotrebuje komentár. A pritom patríme ešte stále

(dokedy?) k tým

menej zadlženým štátom Európy.

Veľká Británia

Na Veľkú Britániu sa pozrieme trochu podrobnejšie. Británia musí do roku 2015 odčerpať z ekonomiky 20

miliard libier, aby napravila verejné financie a môže to trvať viac ako 20 rokov, kým sa verejný dlh dostane na

uroveň pred začiatkom krízy. Vyhlásil to v januári 2009 Inštitút fiškálnych štúdií (IFS). Bez sprisnenia fiškálnej

politiky by podľa IFS zadlžovanie vlády mohlo narásť nad 60 % HDP a z tejto úrovne klesať iba postupne

v nasledujúcich desaťročiach. Byvalí šéfovia britských ústavov Tom McKillop a Fred Goodwin z Royal Bank of

Scotland (RBS), ako aj Dennis Stevensen a Andy Hornby z Halifax Bank of Scotland (HBOS) na verejnom

zasadnutí vyšetrovacieho výboru britského parlamentu priznali svoje zlyhanie vo finančnej kríze a uviedli, že „to

hlboko ľutujú“. Obe banky britská vláda zoštatnila a pred zrušením ich zachránila miliardovými úvermi. Údaj z

roku 2009 hovorí, že výška štátneho dlhu Veľkej Británie bola vtedy 400 miliard libier. Ročný úrok za tento dlh je

okolo 25-30 miliard libier. Štátny dlh vzrastol z 26 miliard v roku 1960 na 90 miliard libier v roku 1980 a na 300

miliard libier v roku 1995. Tu vidíme, aké je tempo zadlžovania krajiny, ktorá ešte pred vyše pol storočím bola

považovaná za imperialnú veľmoc. To znamenalo, že mohla v podstate takmer zadarmo drancovať a vykorisťovať

mnohé krajiny sveta a vôbec im to nepomohlo.

Koncom augusta 2011 internetový portál Finančik uverejnil alarmujúce údaje vyvoja štátneho dlhu Veľkej Británie. Podľa týchto informácií je momentálny dlh Veľkej Británie vo výške 75% HDP. No skutočná uroveň britského zadĺženia je údajne nesprávne chápaná. Tento uvádzaný pomer v sebe nezahŕňa ďalšie obrovské záväzky vyplývajúce z finančných intervencií. O ekonomike Britského kráľovstva sa nelichotivo vyjadrujú aj investičné esa, ako Jim Rogers, alebo Bill Gross.

Prvý hovorí, že táto ekonomika už nenajde cestu späť, zatiaľ čo druhý sa nechal počuť, že britské verejné financie sedia na posteli plnej nitroglycerínu. Práve nesprávna metodika výpočtu zabránila trhom spájať Veľkú Britániu s ostatnými krajinami periferie, akými sú napríklad Grécko, Portugalsko a Irsko, ale bolo by nesprávne myslieť si, že táto „imunita“ bude pokračovať večne. Na prvý pohľad by sa mohli zdať melodramatické tvrdenia o konci britskej ekonomiky prehnane, keďže oficiálne uvádzaný verejný dlh tvorí podstatne nižšiu časť HDP ako je tomu v prípade Grécka, resp. Írska. Podľa oficiálnych údajov tvorí vládny dlh Veľkej Británie £ 900 miliárd, čo je 60% HDP. I keď by vykazované hodnoty boli realistickým vyjadrením zadĺženia verejného sektora (čo nie sú), na poplach by sme mali byť kvôli tomu, akou rýchlosťou sa tento dlh kumuluje – 43% (£ 390 miliárd) všetkého verejného dlhu bolo nahromadeného iba za 3 roky.

A to nie je všetko. Narastá miezd vo verejnom sektore v posledných 10 rokoch spôsobil obrovskú eskaláciu nekrytých záväzkov penzijného systému. Tieto záväzky momentálne predstavujú neuveriteľných £ 1180 miliárd.

Suma summarum, celková verejná zadĺženosť so všetkými pridruženými položkami predstavuje vo Veľkej Británii približne £ 3,6 bilióna, čo je 244% HDP, alebo viac ako £ 135 000 na každú britskú domácnosť. Toto číslo samozrejme nezahŕňa súkromný dlh ako napríklad hypotekárne úvery (£ 1,2 bilióna), alebo spotrebiteľský dlh (£ 210 miliárd). Dokopy tvorí verejný dlh, súkromný dlh a „kvazi“ dlh nepredstaviteľných £ 5 biliónov (340% HDP), ktorý by bol ešte vyšší, ak by sme uvažovali aj s obrovským dlhom britských podnikov, ktorý bol, ako ine formy dlhu, zapríčinený erou lacných peňazí. Rovnako znepokojujúci je externý dlh Veľkej Británie – 400% HDP.

Toto číslo je oveľa väčšie ako v prípade Portugalska, Grécka, alebo Španielska.

Externý dlh ako percento HDP

I keď sme si ukázali, že britský dlh je obrovský, samotný dlh nemusí byť predzvesťou bankrotu, alebo určitej formy defaultu. Absolutná hodnota dlhu krajiny je menej dôležitá ako schopnosť ekonomiky obsluhovať a splácať takýto dlh. Iste je to, že britská ekonomika a verejné financie boli riadené s obrovskou dávkou nekompetentnosti. Zatiaľ si len malokto myslí, že Veľká Británia stojí pred krachom, ale era tejto seba ilúzie sa blíži ku koncu. Ak sa nezavedú drastické opatrenia a ak sa nepodari obnoviť uspokojivý ekonomický rast, trhy sa

skor či neskôr prebudia zo svojej letargie a uvedomia si, že Britania má viac spoločného s Greckom, ako s Nemeckom.

14

Island nie je tak ďaleko

Predstavte si, že si spokojne žijete v malej krajinke, ktorej ekonomika prudko rastie. S ňou rastie aj akciový trh a vy sa tešíte ako zbohatnete. Rovnako idú hore aj ceny nehnuteľností a vy ich vidíte ako dobrú investíciu. Preto si zoberiete hypotekárny úver a kúpite si väčší dom. Robí to každý a tak to spravíte aj vy. Ani vás nenapadne, že by v tom mohol byť problém. Neviete, že žijete v bubline. Zrazu sa však stane niečo nepredstaviteľné a navyše je to vec, ktorej mnohí nerozumejú. Komerčné banky sa stanú zo dňa na deň insolventné. Jednoducho nie sú schopné splácať svoje záväzky. Komerčné banky totižto fungujú na princípe, že požičiavajú peniaze na dlhé obdobie (napríklad hypoteky), no na trhu si požičiavajú krátkodobu. Keď nedôvera medzi bankami vzrastie, a tie si medzi sebou prestanú požičiavať, tak finančný trh skolabuje a zachrániť ho musia vlády a centrálné banky. Na zachránku bank sa vláda zadlží. Ak je bankový sektor 10x väčší ako všetko, čo sa v krajine vyprodukuje za jeden rok, potom je problém obrovský. Ak žijete vo veľkej krajine, tak sa dať toto zadĺženie nejaký čas akceptovať. No ak žijete v maličkšej krajine, tak sa problém prejaví okamžite. Všetci, čo držia vašu menu, alebo majú nakúpené dlhopisy či akcie z vašej krajiny, ich v panike predávajú. Vaš výmenný kurz prudko poklesne. Presne toto sa stalo Islandu. Island si vybudoval obrovský bankový sektor, ktorý si napožičiaval viac peňazí ako môžu Islandčania splácať. Ako náhle vznikol problém, tak kurz islandskej koruny prudko oslabil z úrovne 80 voči euru až na 180. Akciový trh medzitým už skolaboval. A vtedy sa začne problém týkať aj bežných ľudí. Ceny tak začnú prudko rásť. Na Islande od začiatku krízy ceny narastli o vyše 40%. Mzdy však rástli oveľa pomalšie a reálne za toto obdobie stratíte až 20% príjmu. To však nie je to najhoršie. Komerčné banky si zabezpečili vaš hypotekárny dlh tak, že ho naviazali na infláciu. Ak rastie inflácia, tak rastie aj váš dlh. No váš príjem klesol o 20% a ešte poklesli ceny domov. Ste tak tlačení z dvoch strán: znižuje sa hodnota toho, čo vlastníte a zvyšuje sa hodnota všetkeho, čo potrebujete. Nečudo, že až 60% domov stojí menej ako je hypotekárny dlh na ne naviazaných. Až 40% dlžníkov nemá z čoho platiť svoje dlhy. Nečudo, že rozčúrení Islandčania začali protestovať proti výraznému poklesu svojej životnej úrovne a domáhajú sa odpisu svojho hypotekárneho dlhu. Avšak penzijné fondy, ktoré vlastní tento dlh sa bránia a navrhujú zablokovať. Zdá sa tak, že čierny Peter ostane ako vždy tým, ktorí platia a budú platiť - strednej triede. A na samý záver tejto smutnej bilancie bonboniek. Dňa 29. januára 2009 priniesol nemecký denník Die Welt správu o stretnutí Spolkovej vlády so šéfredaktormi najdôležitejších nemeckých denníkov, ktoré sa uskutočnilo 8. októbra 2008. Cieľom rozhovorov bolo vyzvať médiá, aby písaním pravdy o ekonomickej situácii

nesposobili medzi obyvateľstvom paniku: „...veľmi srdečne by sme chceli...predovšetkým (poprosiť), aby ste nevytvarali zlu náladu, lebo na to je situácia príliš vážna.“ Do tejto rubriky pravdepodobne zapadá aj udalosť, ktoru najdôležitejšie nemecké media zamlčali, a to, že Európska komisia v polovici februára 2009 publikovala 17-stranový „interný“ dokument, ktorý obsahuje túto neuveriteľnú informáciu. V tom čase sa v európskych bankách nachádzali cenné papiere v hodnote **18 biliónov €**, (t.j. 44 % všetkých aktív európskych bank), ktoré su buď „falošné“ (t.j. podvodnícky ohodnotené a rozpredané do všetkých svetových strán), alebo jednoducho nepredajné. O tejto skutočnosti písala výlučne britská tlač. Niekoľko málo jednotlivcov, okrem iného z britského denníka Telegraph málo možnosť krátko do dokumentu nazrieť. Telegraph však len na pár hodín zverejnil uvedené dramatické číslo, potom správa zo stránky zmizla. Link na článok potom ešte ukazoval sumu, ale obsah článku sa zmenil. Ľudia sa nesmú dozvedieť, že natoľko rozsiahle očistenie finančného trhu v Európskej únii nie je možné bez toho, aby sa vyprovokoval veľkoplošný štátny bankrot. Tu už nepomôžu ani doteraz používané finty ako napr. zo strany nemeckej banky WestLB, ktorá preniesla papiere v hodnote niekoľko miliárd spolu so štátnym občianstvom do irskej firmy (Der Spiegel, 9.02.2009), alebo Deutsche Bank, ktorá presunula niekoľko miliárd týchto „cenných“ papierov do vlastných dochodkových fondov - iba oddaľuju deň veľkeho zučtovania. Dokonca ani Čína nemá teoretickú možnosť zachrániť eurozónu, pretože celkový verejný dlh eurozóny je viac ako 10,5 bilióna dolárov a celé čínske devízové rezervy predstavujú momentálne 3 bilióny dolárov. Podľa magazínu The Economist z októbra 2008, su Európske banky z určitého hľadiska zraniteľnejšie než americké. Rozpožičali **1,40 eura** na každé **1 euro** vkladov. V Amerike majú komerčné banky rozpožičaných **96 centov** z každého **1 dolára** vkladov. Túto informáciu tu na tomto mieste však nebudem ďalej rozširovať.

15

Kto to všetko zaplatí?

Nielen Európa, ale aj celý svet sa topí v dlhoch a je len otázka času, kedy príde toto veľké zučtovanie. Európska unia potrebuje v tomto roku 2011 prefinancovať až 826 miliárd eur svojho dlhu. Ale nie je sama, kto potrebuje svoj dlh prerolovať. Okrem nej su to európske korporácie a hlavne banky, ktoré hneď od začiatku roka začali emitovať dlhopisy na vykrytie vlastných požiadaviek na financovanie. A konkurenciu majú skutočne silnú. Niektoré európske štáty platia vyššie úroky ako tieto korporácie a su tak vážnym konkurentom o peniaze investorov. V prvej tyždne korporácie emitovali desiatky miliárd dlhopisov, čo je najviac do mája 2010. Americký denník The New York Times napísal, že finančným trhom na budúci rok hrozí nové zemetrasenie. V roku 2012

totiž začína trojročné obdobie, počas ktorého budú splatné rizikové firemne dlhopisy (rating BB a nižší) v celkovej hodnote 700 miliárd dolárov. Problém sa netýka iba firiem s nízkym ratingom. V čase, keď si budú musieť zhaňať peniaze, môžu mať problém s prefinancovaním dlhu aj vlády. Napríklad americká si bude musieť v roku 2012 požičať takmer 2 bilióny dolárov na preklopenie plánovaného rozpočtového schodku a refinancovanie existujúceho dlhu. Navyše v roku 2012 budú potrebovať nové úvery v celkovej hodnote 526 miliárd dolárov aj spoločnosti s ratingom na investičnom stupni. Podľa odborníkov trhy nemožu zvládnuť tento obrovský dopyt a finančný sektor čaka „deň zučtovania“.

Kto to všetko zaplatí? Asi takto znie otázka, na ktorú budeme musieť čoskoro všetci odpovedať. Dlhý sa totiž nedajú zvyšovať do nekonečna, resp. nahrádzať ich dlhmi novými. Krajiny si mysleli, že si budú môcť požičiavať naveky. Všetci sme chceli a chceme viac peňazí, pretože sme si mysleli, že su bohatstvom a oni sa stali skor dlhom, ktorý budeme musieť dnes splatiť. Aspoň konečne pochopíme, že nekonečný ekonomický rast v krajine nie je možný, a ten realný môžeme zabezpečiť len pracou, produktivitou a existenciou realných peňazí a nie dlhmi, požičkami a infláciou. A ako sme sa dostali až sem? Na to aby sme to zistili, musíme prejsť troška do histórie.

16

Evolúcia peňazí

Peniaze sa vyvinuli, keď sa ľudská spoločnosť stala sofistikovanejšia a človek potreboval domyselnejší systém obchodovania. Vymenný (barterový) obchod bol jedným z prvých peňažných systémov. Znamená to, že sa nejaký výrobok alebo služba vymenili za iný výrobok, alebo službu. Ak mal napríklad farmar sliepku a chcel topanky, mohol svoju sliepku vymeniť za topanky. Zjavným problémom s vymenným obchodom bolo to, že bol pomalý, unavny a zdĺhavý. Bolo zložité merať skutočne hodnoty vymieňaného tovaru. Čo ak napríklad obuvník nechcel sliepku? Alebo ak ju aj chcel, koľko sliepok malo hodnotu jeho topanok? Aby sa veci urychlili, bolo potrebné zaviesť účinnejšie prostriedky výmeny a tak vznikli peniaze. Aby sa urychlil proces výmeny, niektoré skupiny ľudí sa dohodli na konkrétnych predmetoch, ktoré mali vyjadrovať hodnotu. Jednou z prvých foriem komoditných peňazí boli morské mušle. Za komoditné peniaze sa ďalej považovali kamene, farebné drahokamy, koralíky, dobytok, kozy, zlato a striebro. Namiesto výmeny sliepky za topanky dal napríklad farmar obuvníkovi radšej šesť farebných drahokamov. Používanie komoditných peňazí značne urychlilo proces výmeny. Za kratší čas sa dalo zrealizovať viac obchodných transakcií. Aby bohatí ľudia uchovali svoje cenne kovy alebo drahokamy v bezpečí, zverili ich do uschovy ľuďom,

ktorym doverovali. Väčšinou to boli zlatníci. Ti potom na uložené vzacne kovy či drahokamy vystavili prijmovy doklad. To boli počiatky bankovníctva. V staroveku, keď obchodník cestoval po pušti od jedného trhu k druhému, nenosil pri sebe ani zlato, ani striebro, lebo mal strach, že by ho mohol niekto olupiť. Namiesto toho mal pri sebe **prijmový doklad** za uložené zlato, striebro alebo drahokamy. Tento doklad predstavoval derivat (odvodeninu) cenných predmetov, ktore vlastnil a mal v uschove. Ak niekde počas svojej obchodnej cesty nakupil nejaký tovar, zaplatil zaň týmto dokladom – derivatom konkrétnej hodnoty. Predavač potom tento doklad vzal a uložil vo svojej banke. Namiesto prenášania zlata, striebra či drahokamov do inej banky stojacej na opačnom konci pušte sa obaja bankári (zlatníci) medzi sebou jednoducho dohodovorili na vyrovnani obchodných účtov medzi kupcom a predavačom pomocou debetov a kreditov oproti hodnote prijmoveho dokladu. To bol začiatok moderného bankovníctva a monetarneho systému. S vyvojom peňazi rastla rychlosť obchodovania. Moderným formam prijmových peňazi sa dnes hovorí šeky, bankove zmenky, bankove transfery alebo debetne karty. Podstatu bankoveho obchodovania najvystižnejšie opísal tretí Lord Rothschild ako **uľahčenie prevodu peňazi z bodu A, kde sa nachádzajú, do bodu B, kde sú potrebné**.

17

Frakčné rezervné bankovníctvo

Ako sa vďaka obchodovaniu hromadilo bohatstvo, bankove trezory sa plnili cennými komoditami – zlatom, striebrom a drahokamami. Zlatníci (bankári) si čoskoro uvedomili, že pre samotných zakazníkov nema zlato, striebro ani drahokamy príliš veľký užitočnosť. Pre obchodne transakcie boli oveľa praktickejšie prijmové doklady. Väzili menej, boli bezpečnejšie, a ľahšie sa prenášali. Aby bankári zarobili viac peňazi prešli z uschovavania komodit na požičiavanie. Keď si chcel nejaký zakazník požičať peniaze, bankár mu jednoducho vystavil ďalší doklad na povodnú čiastku zvyšenu o urok. Bankári si uvedomili, že na to, aby zarobili peniaze, nepotrebuju vlastne peniaze. A takýmto sposobom začali efektívne vytvárať peniaze. Anglicky finančný termín **in kind** (v naturaliach) je odvodený z nemeckeho slova **kinder**, čo znamená dieťa. Odtiaľ pochádza aj slovo **kindergarten** (materska škola) – doslova zahrada detí. Termín **in kind** (v naturaliach) vznikol, keď dlžník použil dobytok ako zabezpečenie, ručenie, aby si mohol požičať od bankára peniaze. Ak sa dobytok počas uschovy oteľil, bankár si teľa nechal, čo bolo súčasťou zmluvy na požičku. Toto bol začiatok urokových platieb, alebo ako hovoria bankári, **platby v naturaliach**. Odkedy bankári zarabali peniaze z urokov, z naturalii, postupne začali poskytovať viac požičiek za viac peňazi, ako mali v svojom trezore. A prave tu sa začína magicka šou. Moment, kedy bankári vyťahuju zajaca s klobuka. Povedzme, že napríklad mali 1000 dolarov v zlate, striebre a drahokamoch vo svojom trezore, ale

zaroveň mohli mať v obehu 2000 dolarov v príjmových dokladoch, ktoré si mohli narokovať na tých 1000 dolarov za uložene drahocennosti. V tomto prípade vytvorili **frakčnú rezervu** (čiastočnú rezervu) v pomere 2:1 – dva dolare v príjmových dokladoch na každý jeden dolar v zlate, striebre a drahokamoch, ktoré mali v uschove. Množstvo peňazi v banke bolo iba zlomkom (anglicky fraction) príjmových dokladov, ktoré boli v obehu.

Bankári vyberali

úroky z peňazí, ktoré technicky nemali. Keby ste niečo take urobili vy, alebo ja, považovalo by sa to za

spreneveru, alebo falšovanie – avšak pre banky to je úplne legalne. S väčším množstvom peňazi v obehu sa ľudia cítili bohatší. S nadmernou peňažnou zásobou nebol problém, pokiaľ všetci nechceli v rovnakom čase svoje zlato, striebro alebo drahokamy spať. Ekonomovia by dnes povedali, že „hospodárstvo sa rozvíjalo, pretože sa zvyšovalo množstvo peňazi v obehu.“ Pred vznikom centrálnych bank, akou je napríklad americká Federálna rezervná banka, mnohé menšie banky vydávali svoje vlastné peniaze. Mnohé z týchto malých bank skrachovali, lebo boli príliš nenasytné a začali požičiavať oveľa viac **frakčných príjmových peňazí** než mali uložených v zlate, striebre a drahokamoch vo svojich trezoroch a neboli schopné zvládnuť požiadavky na vyber peňazi. To bol jeden

z dôvodov, prečo vznikli centrálny banky ako Britská centrálna banka (Bank of England), alebo Federálna rezervná

banka. Chceli len jeden druh peňazi – svoje peniaze a chceli regulovať frakčný rezervný systém.

Zrod kapitalizmu a centrálnych bánk

Centrálny bankovníctvo má svoj pôvod vo vývoji bankami vydávaných peňazi, ktoré spadajú do troch kategórií:

- 1) vkladové peniaze vo forme šekov alebo ústnych prevodov
- 2) bankami vydávané papierové peniaze (bankovky)
- 3) bankami vydávané papierové peniaze ako zákonné platidlo

Kapitalizmus môže mať vo svojom rodnom liste rok narodenia 1609. V tomto roku bola založená v Holandsku prakticky prvá centrálna banka na svete s názvom Bank of Amsterdam. Bola založená ako banka pre

vklady, ale jej činnosť tajne skĺzla do polovice 17. storočia k praxi vydávaniu peňazi. Zaroveň anglickí zlatníci

mali údajne zaviesť nielen vkladové peniaze ale aj prvú neoficiálnu anglickú bankovku. V tomto čase bolo

Holandsko svetovou veľmocou číslo jedna. Toto obdobie sa nazývalo holandský zlatý vek. A vtedy sa zrodili

korporatívne financie. Dokonca sa k tomu viaže aj jeden príbeh. Slovo kapital od ktorého je odvodený termín

kapitalizmus má pôvod v latinskom slove capita, čo v preklade do slovenčiny znamená hlava, osoba. Slovo kapital

začali používať bankári pri súkromných posedeniach a to z dôvodu, aby pred svojim služobníctvom otvorene

nehovorili o peniazoch, o veľkom množstve peňazi.

18

Za prvú skutočnú bankovku vydanú v Európe považujeme však bankovku vydanú v roku 1661 vo Švédsku, súkromnou bankou založenou Johanom Palmstruchom. Už v roku 1656 Bank of Amsterdam porušila

princíp 100 % rezerv, čím „vytvorila peniaze“, zatiaľ čo zlatníci v Anglicku začali byť posobit' ako veritelia v roku 1640. Štatná Švedská banka bola založená 30. novembra 1656 a Palmstruchovi ako jej zakladateľovi je prisudzované prvé použitie bankoviek ako dlhových peňazi, krytých len čiastočne rezervami v minciach. Kapital má ale jednu veľmi zlu vlastnosť. Nepozná pojem zvaný lojalita a zároveň je mobilný. Prelieva sa z jednej krajiny do druhej, z jedného svetadielu na druhý. Holandský kapital sa preliel v 17. storočí do Anglicka, kde vyvolal technologickú revolúciu. Holandský zlatý vek sa skončil a Holandsko sa už nikdy k svojej predchádzajúcej hegemonii vo svete ani len nepriblížilo. Tá anglická ale tiež netrvala príliš „dlho“. Kapital z ostrovov sa prelieval v 18. a až do začiatku 20. storočia do USA. Aj ten začiatok 20. storočia je ohraničený jedným významným rokom a vznikom zatiaľ poslednej centralnej banky USA s názvom FED v roku 1913. V Anglicku bola v roku 1694 založená súkromne vlastnená Bank of England s absolútnou kontrolou meny (práva vydávania bankoviek). Kráľ William potreboval peniaze na vojnu s Francúzskom, tak si požičal od skupiny londýnskych bankárov a zlatníkov 1,25 milióna libier. Odmenou za požičku bolo to, že títo páni boli ustanovení kráľovskou vysadnou listinou ako Bank of England. Bank of England mala právo požičiavať peniaze v objeme 10-krát prevyšujúcom istinu vloženú požičiavateľom. Pri 5 % úroku trvalo banke iba dva roky, než získala späť objem rovnajúci sa pôvodnej istine. A sme pri podstate vecí. Okamžite boli zavedené dane, aby to bolo z čoho zaplatiť. **Takto bol zaznamenaný vznik štátneho dlhu.** V roku 1698 národný dlh vzrastol z 1,25 milióna libier na 16 miliónov. V roku 1815 to bolo 885 miliónov libier a v roku 1945 tento dlh vzrastol na objem 22,5 miliardy libier. V roku 1995 predstavoval tento dlh viac než 300 miliárd libier, čo sa rovnalo 45 percentám hrubého domáceho produktu. Ani Macmillanov výbor, ktorý bol ustanovený v roku 1929 nebol schopný zistiť, kto Bank of England ovláda. V tej dobe sa však na verejnosť dostalo len jedno meno-Rotschild. Na záver sa to dá len zhrnúť do jedného. Dlh je zdrojom všetkej moci a bohatstva v systéme centralných bank, napriek tomu, že nevytvára žiadne potrebné služby, ako vláda.

Zlatý štandard a jeho zánik

Pred prvou svetovou vojnou fungoval v peňažných systémoch jednotlivých krajín štandard zlatej mince. V obehu obiehali plnohodnotné mince zo zlata a bankovky boli vymeniteľné za zlato. Menové kurzy sa určovali na základe zlateho obsahu porovnávaných základných jednotiek (minci) jednotlivých štátov. Systém síce nepodporoval širší priestor pre menovú spoluprácu, ale fungoval stabilne na základe dobrovoľnej disciplíny. Po začiatku prvej svetovej vojny ale krajiny siahli zlate mince z obehu a začali vydávať nekryté bankovky, tzn. štátovky, aby financovali svoje vojenské ťaženia. Meny sa tak znehodnocovali a menový systém bol

destabilizovaný. Zo skončením vojny sa pokúšali jednotlivé krajiny o stabilizáciu rozvratenej situácie návratom k zlatému štandardu. Miesto štandardu zlatej mince bol ale zavedený štandard zlateho zliatku. Vymeniteľne za zlato tak boli len vysoké sumy peňazi. Podľa niektorých ekonomov bol už tento systém tzv. **fiat mien**, teda nekrytých peňazi nekrytých zlatom, nakoľko zlate zásoby už neboli spojené s potrebami vnútorného peňažného obehu. Krajiny tak mohli tlačiť viac peňazi než im dovoľovali ich zlate zásoby. Veľkú hospodársku krízu spôsobilo do veľkej miery aj rozhodnutie Veľkej Británie prijať zlatý štandard za rovnaký kurz ako bol pred prvou svetovou vojnou. Ešte predtým, v roku 1915 Veľká Británia opustila zlatý štandard a tak prestala fungovať vymeniteľnosť libry za zlato. Táto krajina bola svetovou veľmocou a fakticky oporným bodom celého systému. Churchill ako minister financií v roku 1925 obnovil zlatý štandard, avšak bez toho aby devalvoval hodnotu libry. To malo za následok masívny odliv zlata, deflačnú a depresnú špirálu, z ktorej sa Británia už nikdy nedostala. Aby sa udržal svetový finančný systém, tak na pomoc takto nastavenému zlatému štandardu pribehol FED. Ten sa svojou politikou znehodnocovania dolara snažil o to, aby si mohla libra udržať svoj zlatý štandard. V období rokov 1921-1929 vzrástla ponuka peňazi v Spojených štátoch až o 62 %, teda analýzovaným tempom 7,7 %. Hlavnú úlohu na tom zohral prezident Newyorského FEDu Benjamin Strong, ktorý mal výborne vzťahy s guvernerom Bank of England. Znehodnocovanie dolara pokračovalo až do jeho smrti v roku 1928. V roku 1928 ale FED úrokové sadzby zvýšil, kedy krotil bujajúce akciové trhy. Týmto krokom tak začal otvárať priestor pre vystúpenie libry zo zlateho štandardu. Pokiaľ by Veľká Británia, ako vtedajší ekonomický líder opustil zlatý štandard, mohla to urobiť ktorákoľvek krajina. Možnú devalváciu tušili aj špekulanti a tak vymieňali libry vo veľkom objeme za zlato. Bank of England tak prichádzala o svoje rezervy, čo investori jasne videli

19

a v obave pred devalváciou opustila zlatý štandard v septembri 1931. Ostatné krajiny takýto ústup od zlateho štandardu nasledovali pomerne rýchlo.

O niekoľko storočí neskôr...

Dolar je svetovou rezervnou menou, čím sa Amerika v istom zmysle stáva akýmsi svetovým zlatníkom. Americký finančný systém je riadený Fedom (Federal Reserve System), pozostávajúci zo súkromných členských bank. Ide o ukážku toho, akým zahmleným a nejasným sa za storočia stalo prepojenie medzi vládami a bankami. A svetová ekonomika je rovnako ako pred niekoľkými storočiami stále obeťou tých istých trikov, toho istého podvodu. FED rozhoduje nielen o úrokovej miere, za ktorú je bankam dovolené navzájom si požičiavať, ale aj

o frakčnej rezervnej miere, vyjadrenej percentom z celkových depozitov, ktoré banky su povinne dodržiavať.

Inštitúcia, ktoru tvoria sukromne banky a ich predstavitelia, rozhoduje nielen o celkovom množstve peňazi

v systeme, ale aj o objeme nových peňazi (v podobe poskytnutých uverov), ktoré môžu banky fiktívne vytvoriť

tým, že na papieri poskytnu dolare, ktoré v skutočnosti v depozite vobec nemajú. Fed rozhoduje aj o uroku, ktorý si

za tento fiktívny obchod môžu účtovať. Uroková miera - pokiaľ o nej rozhodujú dlžník a veriteľ je v ideálnom

prípade kompromisom, ktorý odzrkadľuje pohľad oboch strán na rizika plynuce z transakcie. Len čo však do tohto

procesu vstúpi vláda so všeobecne zavaznou urokovou mierou, potom sa pri rozhodovaní o uvere už často malo

alebo vobec neprihliada na čas a rizika. Keďže sa peniaze často stavajú veľmi lacnými, niekedy je urok aj nulový,

ba vláda niekedy dokonca platí za to, že si od nej požičiate, tak motivácia na prijatie uveru sa od základu mení.

A tu nastupuje frakčne rezervne bankovníctvo. Keďže banky su povinne udržiavať rezervy len do výšky

istého percenta celkových aktív - percenta určovaného inštitúciou, ktoru samy vlastnia a teda si takpovediac samy

vladnu, **smiešne nízky úrok ich priam ženie do horúčkovitej snahy poskytovať čo najviac úverov.** Bez

protivahy rozumných nakladov na uver sa banky snažia požičiavať maximum, zaplavujúc tak ekonomiku dolarmi,

które vlastne nikdy ani neexistovali. Všade vladne eufória, uvery su lacne, ceny nehnuteľnosti rastu, každý ich

kupuje ako investíciu. Nasledne nastáva bolestná korekcia. Reality su kvôli premršteným cenám nepredajne,

nepriťahujú zisk, niet z čoho splacať uvery. Banky krachujú, strácajú vzajomnú dôveru, nepožičiavajú si už ani

navzajom. Finančná mašineria škripe. Na začiatku tohto cyklu stoja rozhodnutia Fedu. Ten však nie je ničím iným,

než zoskupením „členských“ sukromných bank, ktorých jediným skutočným zaujmom je zlepšenie ich vlastných

firmych súvah. Samozrejme, že verejnosti sa prezentuje jedine snaha o „všeobecne blaho občanov“. Pre

pochopenie skutočných pohnutí k rozhodnutiam Fedu, ktoré v konečnom dosledku ovplyvňujú s istým časovým

posunom dianie v celom svetovom finančnom systeme, je užitočne poznať okolnosti jeho vzniku.

Najväčšia ekonomická konšpirácia v dejinách

Od roku 1789 bol americký dolar vymeniteľný za zlato. Ceny boli stále. Žiadna inflácia, žiadny problém.

Až kým v roku 1913 nevznikol FED, ktorý prevzal úplnú kontrolu nad celkovým množstvom peňazi v obehu, teda

funkciu, ktoru americká ustava zveruje výlučne do rúk vlády. Bola to fatalná chyba. Keď o 58 rokov neskôr

prezident Nixon zrušil poslednú väzbu americkej meny na zlato, osud dolara bol spečatený. Hodnota dnešného

dolara, merajúc ju úrovňou z roku 1913, dosahuje 4,5 centa. To, čo oficiálnemu vzniku Fedu predchádzalo, je

nesmierne čudny, ale pravdivý príbeh, ktorý vrha svetlo na príčiny zvláštnej, ba niekedy až zaškodnickej americkej finančnej inštitúcie.

Písal sa rok 1910. Do začiatku prvej svetovej vojny zostávali ešte štyri roky. Ford Motor Company existovala ešte iba dva roky. Spomienka na krach burzy v roku 1907, ktorý takmer zrazil Ameriku na kolena, ešte len začínala blednúť v myšliach ľudí. Nie však v myšliach všetkých. Malej skupine najbohatších mužov krajiny - investičných bankárov, ropných baronov, vplyvných politikov a im podobných - tá spomienka stále nedávala spať. Chceli si byť istí, že sa im už niečo také nikdy nestane a súčasne sa poistili, aby ich bohatstvo naďalej rástlo. Večer 22. novembra sa sedem vplyvných podnikateľov, reprezentujúcich plnú štvrtinu amerického bohatstva, zišlo v tichosti v Hobokene v New Jersey v súkromnom železničnom vozni na slepej koľaji. Od pozývateľa, senatora Nelsona Aldricha (stareho otca prezidenta Nelsona Aldricha Rockefellera), dostali pokyny,

20

aby prišli v rôznom čase, aby spolu v prípade stretnutia na verejnosti nehovorili a keby narazili na zvedavých novinárov, mali tvrdiť, že idú na lov kačíc. Cestou v súkromnom vozni na ostrov Jekyll pri pobreží Georgie sa mali oslovovať len krstnými menami. V skutočnosti sa všetci už predtým stretli, keďže boli šéfmi najväčších amerických bank a ústrednými postavami nenávideného „peňažného trustu“, ktorý bezohľadne vládol newyorskej scene. Schôdzka na ostrove Jekyll sa konala v neuveriteľne prepychovom vikendovom sídle senatora Aldricha. Len jedna z „chat“ disponovala štrnástimi kúpeľňami. Obslužný personál centrálnej klubovej budovy dostal na ten čas voľno, aby nedošlo k identifikácii prítomných. Priprava liščieho planu na obsadenie vysniveného kurina sa mohla začať. Siedmi zúčastnení ešte ďalších šesť rokov neobľomne popierali, že ku schôdzke vôbec došlo, hoci neskôr o tom napísali množstvo novinových článkov a kníh. Keby sa v tom čase bola verejnosť dozvedela, že sa títo odvekí rivali zišli, aby položili základy budúcej centrálnej banky, ktorá rozhodovala o vydávaní peňazi, burka hnevu ich mohla zmiestniť.

Akokoľvek paradoxne to znie, Aldrich bol predsedom Štátneho menového výboru, ktorý bol Kongresom poverený reformovaním a decentralizáciou prehnitého bankového systému. Jeho úlohou bolo prelomiť bariery, ktorými niekoľko veľkých newyorských bank bránilo rastu národného bohatstva. Išlo o spomínaný peňažný trust.

Niektorí politici vrátane prezidenta Woodrowa Wilsona boli do svojich funkcií zvolení práve v dôsledku svojho odmietavého postoja k tomuto trustu. Odpor verejnosti proti nemu bol natoľko silný, že v tom čase stačilo vystúpiť s prejavom namiereným proti trustu a šance na zvolenie enormne vzrastli.

Sedem mužov, ktorí sa stretli:

Hladký vznik Fed-u

Po príchode na ostrov Jekyll sa tato svorka prefikanych lišok pustila do tvorby návrhu zakona, ktorý by im po schvalení Kongresom umožnil pevne sa usadiť vo vysnivanom kurine. Jednou z uloh bolo, ako to monštrum, ktoré mali prave vytvoriť, vhodne nazvať. Zhodli sa na vyraze „**Federal**“, pretože to znelo akoby boli súčasťou vlády, čo rozhodne nebola pravda. Ďalej sa dohodli na označení „**Rezerve**“, pretože to mohlo vyvolať dojem, že predmetný subjekt vlastní nejake peniaze, čo tiež nebola pravda. Spečatili to názvom „**System**“, lebo to mohlo navodiť zdanie, že ide o široku narodnú sieť skutočných bank, hoci išlo v podstate len o nimi ovladane finančne ustavy. To, čo nasledovalo, je skutočnou univerzitou komplotu. Keď o tri roky neskôr konečná podoba zakona dorazila do Kongresu, Aldrich a Vanderlip (ďalší účastník jekyllského stretnutia, prezident National City Bank of New York) začali na verejnosti vystupovať s prejavmi, v ktorých vystrihali pred jeho prijatím tvrdiac, že jeho prijatie by bolo pre krajinu katastrofou, že by došlo k zruinovaniu bankovníctva. Keď si to verejnosť prečítala v novinách, každý z nich si myslel: „Ak su tieto predstavitelia veľkých peňazi tak nekompromisne proti, musí to byť dobrý zákon.“ S touto „opozíciou“ zo strany nenavideného peňažného trustu zákon v Kongrese prešiel. Dobře spracovaný konferenčný výbor ho odobril v noci 22. decembra 1913, v to iste ráno ho Kongres schválil pomerom hlasov 298:60 a senát pomerom 43:25, hoci mnohí už odcestovali na Vianoce domov a tí, ktorí zostali, ho nemali čas ani riadne prečítať. Prezident Wilson ho podpísal na verejnej ceremónii plnej entuziazmu 23. decembra. Odtedy došlo pod dohľadom Fedu k burzovým krachom v roku 1921 a 1929, k veľkej hospodárskej kríze 1929-1939, k recesiám v rokoch 1953, 1957, 1969 a 1981, k Čiernemu pondelku 1987 a k prasknutiu technologickej bubliny v roku 2000. Toľko, pokiaľ ide o jeho prínos k „stabilizácii ekonomiky“ a o jeho zásluhy pri „ochrane pred recesiou a infláciou“. Poučenie z tohto príbehu: Vyvarujte sa investícii, ktorých je možný vývoj závislý od scenárov manipulovateľných centrálnymi bankami s neobmedzenými úverovými právomocami, alebo vydavateľmi médií, ktoré kupujú atrament na sudy. Mayer Rothschild, zakladateľ slávneho imperia Rothschildovcov, kedysi vyhlásil: „Dajte mi do rúk kontrolu nad financiami štátu a viac ma nezaujima, kto tvorí jeho zákony.“ A presne k tomu smerovalo úsilie malej skupiny prešibanych finančníkov - vytvoriť tieňový štvrtý pilier americkej vlády, ktorého činnosť by napokon vyústila do prevzatia totalnej kontroly nad americkým peňažným systémom. Pointou je, že tento štvrtý pilier v skutočnosti funguje ako súkromný podnik vnútri federalnej vlády! Hoci sa všeobecne predpoklada, že hlavným

poslaním tohto piliera je presadzovať ekonomické záujmy amerického ľudu, nie je v skutočnosti také ľahké vystopovať prvoradosť sebeckých záujmov zainteresovaných miliardárov. Nemohli ste si nevšimnúť, že ak sa už dopustili akýchkoľvek prešľapov a napáchali koľkokrát zla, šefovia najväčších finančných inštitúcií Wall Streetu vždy vyjdú z problémov čisti ako ľalia. Vezmu si svoje tučné odstupné a odídu na svoje súkromné ostrovy či ranče ďaleko od tisícov zamestnancov a menšinových akcionárov, ktorých svojimi aktivitami zruinovali. A kto vždy pohotovo podozrieva bohatých a mocných zlate padáky? Uhadli ste. Tí istí ľudia, ktorí to robili vždy. Fed vytvorený ako štvrtý pilier americkej vlády počas super tajnej schôdzky na ostrove Jekyll pred 100 rokmi pomaha už celé desaťročia veľkým hráčom. Za peniaze daňových poplatníkov ich ťaha z kaše, do ktorej sa dostali kvôli vlastnej chamtivosti a nekompetentnosti. Veď z cudzieho krv netečie.

Aký význam mal vznik FED-u

Tu sa nám vynarajú ďalšie otázky. Na čo vlastne všetko bolo? Načo FED vlastne potrebuje „vyrabat“ viac dolárov, než je potrebné na normálne fungovanie americkej, dnes už svetovej ekonomiky? V tom je však pes zakopaný. Ak si súkromná osoba a máš právo tlačiť dolar, krytý ekonomikou celého sveta, potom, ak pravdaže nie si svätý a bankári FED svätí nie sú, jednoducho musíš začať s nadvyrobovaním dolara, pretože ti to poskytuje fantastické možnosti. Federálny rezervný systém sa vytvoril práve za týmto účelom. Práve preto sa robilo všetko čo sa dalo, aby sa dolar stal svetovou valutou. Tvoja nadvyroba dolara, to je tvoj a iba tvoj tovar. Pričom najlepší tovar na svete. Svojou ziskovosťou prekona akékoľvek iné druhy zarabania peňazi.. Drogy, prostitúcia, obchod so zbraňami, to sú všetko len smiešne zábavky v porovnaní s možnosťou tlačiť dolare. Takúto možnosť FED dostal, presnejšie zarobil si ju právom. Na toto právo bolo minúť obrovské množstvo intelektu (tych najužasnejších mozgov), obrovské množstvo úsilia, peňazi a roky namáhavej práce, za týmto účelom bolo zorganizovaných niekoľko kríz a zopár svetových vojen. Nadvyroba dolara je potrebná nato, aby sa obohatili (a načo ine?). Za tieto 22 prakticky virtuálne peniaze sa dá skupovať celkom nevirtuálny, veľmi realný likvidný majetok (spoločnosti, tovarne, zlato, ďalšie aktíva). Časť peňazi je potrebné minúť na podporenie sily USA. Majitelia FED-to je mozog. Ale mozog, dokonca aj keď má peniaze, je prakticky bezbranný proti hrubej sile. Preto mozog potrebuje veľmi silné telo- nielen silné, ale najsilnejšie na svete. Takéto telo sú USA. Z tohto dôvodu neľutovali peniaze na to, aby telo malo najsilnejšiu armádu na svete a najsýtejší ľud na svete.

O 58 rokov neskôr ...

Dominantné postavenie dolara získalo obrovskú podporu po druhej svetovej vojne. Spojené štáty boli

ušetrené od priamej vojnovkej skazy, ktorá postihla veľa narodov a štátov sveta. Ich pokladnica bola preplnená svetovým zlatom. V roku 1944, tesne pred koncom 2. svetovej vojny sa v letovisku Bretton Wood v New Hampshire konalo stretnutie čelných predstaviteľov medzinárodných bank – konferencia Spojených narodov o monetárnych a finančných záležitostiach. Táto konferencia navrhla zriadenie Medzinárodného menového fondu (IMF) a Svetovej banky. Dolar ako svetová rezervná mena bol tak znova potvrdený. Nahradil tak britskú libru. Bol definovaný ako 1/35 zlatej unce. To znamenalo, že za každých doručených 35 dolárov sľúbili Spojené štáty vymeniť 1 uncu zlata. Hovorilo sa, že dolar je „rovnako dobrý ako zlato“ a prevoditeľný pre všetky zahranične banky v uvedenom pomere. Len pre amerických občanov zostalo vlastníctvo zlata naďalej ilegálne. Tento zlatý zmenný štandard bol odsúdený na neúspech už od začiatku. Spojené štáty urobili presne to, čo mnohí predpovedali. Tlačili stále väčší počet dolárov, pre ktoré nebolo žiadne krytie zlatom. Ale svet ich naďalej spokojne a bez väčších problémov prijímal viac ako 25 rokov. Až keď Francúzsko a ďalšie štáty koncom šesťdesiatych rokov nepožiadali o splnenie sľubu vyplatiť jednu uncu zlata za každých 35 dolárov doručených Ministerstvu financií USA. To malo za následok obrovský odliv zlata a prakticky koniec ubohého vymysleného klamného zlateho štandardu. Všetko sa potom skončilo 15. augusta 1971, kedy prezident Richard Nixon bez súhlasu Kongresu prerušil vzťah medzi americkým dollarom a zlatom. Toto jednostranne rozhodnutie urobil počas tajného dvojdného stretnutia na Minot Island v štáte Maine bez toho, aby to konzultoval s ministerstvom zahraničných vecí, alebo Medzinárodným menovým fondom. Definitívne tak uzavrel zlatú pokladnicu vo Fort Knox a odmietol vyplatiť čokoľvek z posledných 280 miliónov zlatých uncí zlata, ktoré im zostali. V kontexte bežnej terminológie možno povedať, že Amerika stala pred krachom. Utracali viac ako zarobili. Spojené štáty neboli schopné splacať svoje účty, pokiaľ sa mali tieto účty splacať zlatom. Zbavením americkeho dolara jeho zlateho štandardu bola priama výmena dolara za zlato postavená mimo zákona. Nixon tak otvoril Spojeným štátom možnosť, aby si „vytlačili“ cestu von z dlhu. Každému bolo jasné, že za účelom stabilizácie trhu musí byť vymyslený iný peňažný systém. Tento novo vymyslený systém prekvapivo umožnil aby Spojené štáty udržovali tlačiarenske lísy svetovej rezervnej meny v činnosti bez obmedzenia a to dokonca bez nejakého predstierania zlatej konvertibility! Akokoľvek bola táto nová politika ešte oveľa mizernejšia, aj napriek tomu otvorila dvere k rozšíreniu dolarovej hegemonie. Svet pochopil, že prišlo niečo nové a závažné, keď elitní finančníci za mimoriadne silnej podpory autorít

USA uzavreli zmluvu s OPEC (organizacia štátov vyvažajúcich ropu). **Táto „exkluzívna“ zmluva zabezpečovala celosvetový predaj ich ropy výlučne za americké doláre.** Dolar v podstate „kryty“ ropou tým hneď získal mimoriadne postavenie medzi svetovými menami. (Tu treba hľadať odpoveď na otázku, prečo do dnešného dňa nemame za ropu ako zdroj energie, inu alternatívu). Na oplátku Spojené štáty sľubili týmto rozličným, na ropu bohatým kraľovstvám v Perzskom zalíve ochranu pred hrozbou invázie či domáceho prevratu. Tento post Bretton Wood system je však oveľa zraniteľnejší, než system z rokov 1945-1971. Dolar však bol opat' raz zachránený a tým začal vek skutočnej dolarovej hegemonie, trvajuci od osemdesiatych rokov až po dnes. Vďaka Nixonovej zmene peňažných pravidiel sa odštartovala inflácia. V každom nasledujúcom desaťročí sa tlačilo viac a viac peňazi, hodnota dolara klesala a ceny tovaru a majetku sa šplhali hore. Zasluhou obrovskej spolupráce s centralnými a medzinárodnými komerčnými bankami je dolar akceptovaný, ako keby bol zlato. No, ale ako to pozname z historie, nič netrva večne. To, že už sa to stáva skutočnosťou bola sprava z novembra roku 2000, keď prezident Iraku - Saddam Hussein začal požadovať platenie za svoju ropu namiesto dolarov eurami. Možno to bola skutočná príčina nasledného obsadenia Iraku Spojenými štátmi a jeho likvidácie.

23

Znehodnocovanie peňazí

V čase, kedy peniaze boli ešte komoditnými peniazmi, najmä v podobe zlatých a strieborných minci, bolo ľahké spoznať, ak vás chcel niekto okradnúť. Za čias Rímskej ríše zvykli podvodníci klamať ľudí tak, že odštipovali z okrajov minci kusočky zlata a striebra. Preto má množstvo rímskych minci nepravidelný a zvláštny tvar a preto majú dnes moderne mince na okrajoch drážky. Ak dostanete americký štvrtý dolar, ktorého okraje sú hladké a nepravidelné, okamžite viete, že niekto z neho opiloval trochu kovu a že táto minca už nemá požadovanú hodnotu. Niekto vás okradol. Ľudia sú, čo sa peňazi týka, bystrí - ale iba vtedy, ak si na ne môžu siahnuť. Ďalším spôsobom, akým boli Rimania okradaní, bolo znehodnocovanie minci ich riedením. To znamená, že mincovňa namiesto rydzého zlata alebo striebra použila na výrobu minci zlato, alebo striebro zmiešané so základnými kovmi, ako napríklad nikel, meď, čím zriedila ich zlatý či strieborný obsah. Mince nemali fyzickú hodnotu a tak narastala inflácia. **Inflácia je derivát peňazí strácajúcich hodnotu.** **V súčasnosti odštipovanie a znehodnocovanie našich peňazí pokračuje, avšak nie vo fyzickej podobe.** **Keďže sú peniaze neviditeľné a sú derivátom dlhu, bankové lúpeže robené bankármi sú tiež neviditeľné. To znamená, že väčšina ľudí ani nevidí, ako im banky kradnú peniaze.** Predpokladajme, že pomer limitu rezervného fondu je 10:1 (tento pomer sa môže meniť v závislosti od

ekonomických podmienok). Ak teda vložíte do banky 100 dolarov, táto banka má dovolené požičať až 1000

dolarov, ktoré sú viazané na váš vklad 100 dolarov. Kedykoľvek banka spraví niečo také, dochádza k odštipovaniu

z vašich peňazí, k ich znehodnoteniu a nárastu inflácie.

Povedzme, že Vám banka poskytne 5% úrok na vklad 100 dolarov, čo predstavuje 5 dolarov ročne.

Banka

potom môže požičať 1000 dolarov s úrokom 10% a pre seba vygeneruje 100 dolarov na úrokoch.

Týmto Vám

banka v podstate ukradla majetok, pretože prostredníctvom systému čiastočných rezerv znehodnotila vaše peniaze

a na vašich 100 dolaroch zarobila 100 dolarov na úrokoch. Vy ste medzitým zarobili 5 dolarov.

System čiastočných

bankových rezerv je moderný a skrytý spôsob odštipovania a znehodnocovania mincí. Ide o modernú bankovnícu

lupež, ktorú vidí len veľmi málo ľudí, pretože každá banka, dokonca i banka vo vašej štvrti, môže vytvárať peniaze

takpovediac zo vzduchu. Keď bankár prijíma váš vklad, je Vám vďačný. Môže totiž tlačiť peniaze ako v čarovnej

rozpravke. Ak bankár požičia viac peňazí, ako ste vložili, množstvo peňazí v obehu sa zvyšuje a inflácia narastá.

Pre ešte lepšiu názornosť ako to funguje v praxi, uvediem malý príklad pri vklade 1000 dolarov do banky.

Podme si to zrekapitulovať. Keďže banka nežije z toho, že drží peniaze, ale z toho, že ich požičiava za

vyšší úrok ako platí, môže banka požičať pri limite rezervného fondu 10:1 až 90% vkladov. Keď sa jej podari najst'

človeka, ktorý si chce z banky 900 dolarov požičať a splní podmienky požičky, tak mu ich požičia.

Tento človek

minie peniaze a ziská ich iný človek, ktorý peniaze vloží tiež do nejakej banky. A je jedno, či je to tá istá, alebo

druhá banka. Pri tomto novom depozite 900 dolarov má banka možnosť najst' niekoho iného a požičať mu 90%

z tejto sumy, 810 dolarov. A opäť ich ziská osoba, ktorá ich minie a ďalšia osoba vloží do banky.

Znovu sa požičia

90% tejto sumy, 729 dolarov. Tento proces bude pokračovať, až pokiaľ z pôvodných 1000 dolarov nenarastie

pôvodná suma na 10 000 dolarov. Je týchto 10 000 dolarov skutočnými peniazmi? Verte, že ano, najmä pokiaľ ich

máte na bankovom účte. **Všimnite si, že pokiaľ by každý, kto má peniaze v banke, chcel tieto peniaze naraz**

vybrať, banky by neboli schopné tieto čiastky vyplatiť, pretože tieto peniaze nemajú!

Banky by mali v rezervách

iba 1000 dolarov. Bodka. Tiež si všimnite, že mechanizmus tvorby peňazí z nových depozit pracuje tak dlho,

pokiaľ nikto nezbankrotuje na svoj úver. Keby sa tak stalo, veci sa skomplikujú. Teraz je však dôležité pochopiť,

že peniaze sa tvoria úverom. Opačne, pokiaľ sa úvery splacajú, peniaze miznú. Tento proces, akým peniaze

vznikajú si môžete overiť aj sami z jednoduchej príručky Americkej Federálnej rezervnej banky. Tiež ste si mohli

všimnúť, že som vynechal jednu veľmi dôležitú vec a to je úrok. Odkiaľ prichádzajú peniaze, ktoré majú zaplatiť

urok na všetky uvery? Pokiaľ by všetky uvery boli splatené bez úroku, potom môžeme celý systém transakcii odrolovať späť. **Avšak pokiaľ započítame úrok, potom zistíme, že neexistuje dost' peňazí na to, aby sa splatili**

všetky pôžičky. A toto je obrovská diera v našom systéme a preto musíme zistiť, odkiaľ tieto peniaze prichádzajú.

Aby sme zistili následky nášho ohromného dlhu, je dôležité pochopiť ako tento dlh vzniká. Teraz sa pozrieme na to, kde vznikajú peniaze. Proces funguje nasledovne. Predstavme si, že vláda potrebuje viac peňazí ako má. Vláda ale vlastne nemá žiadne svoje peniaze. Takže požiadavka na ďalšie zdroje sa dostane na ministerstvo financií. Môžete byť prekvapení, ale ministerstvo financií žije z rúk do úst a bežne nemá k dispozícii hotovosť na viac ako niekoľko týždňov. Takže ministerstvo financií vytlačí dlhopisy, čo je spôsob ako vláda získava peniaze. Dlhopis má nominálnu hodnotu, čo je objem, za ktorý sa predáva a má uvedený úrok, ktorý

24
získa držiteľ. Takže, ak by ste kúpili dlhopis s hodnotou 100 dolárov a ten by niesol úrok 5%, potom by ste za rok dostali 105 dolárov. Dlhopisy sa predávajú na pravidelných aukciách a mal by som dodať, že väčšinu týchto

dlhopisov kupujú priamo veľké banky. Na aukciách banky nakupia dlhopisy a peniaze získa ministerstvo financií, ktoré ich distribuuje na vládne programy. Dlhopisy sa kupujú s peniazmi, ktoré už existujú v bankovom systéme.

Peniaze sú vytvárané ďalším procesom, keď centrálna banka (FED) kupuje dlhopisy od komerčnej banky. Keď toto spravi centrálna banka, tak jednoducho presunie peniaze vo výške hodnoty dlhopisu komerčnej banke a získa tak dlhopis. Dlhopis sa vymení za peniaze. Ale odkiaľ prichádzajú tieto prvé peniaze z centrálnej banky.

Prichádzajú

zo vzduchu pri tom, ako FED vytvára peniaze, keď nakupuje „dlh“. Nove peniaze FEDu sa vždy vymieňajú za dlh. Takže teraz môžeme pridať názor: „Všetky dolare sú dlhom“. Neveríte mi? Tu je citácia z publikácie FEDu:

„Keď ty, alebo ja, vypíšeme šek, musíme mať v banke dostatočne peniaze na jeho krytie. Avšak, keď šek vypíše FED, neexistuje žiadny bankový vklad, na ktorý je vystavený. Keď FED vypíše šek, vytvára peniaze.“
Wow. Toto

je neobyčajná moc. Ja, alebo ty potrebujem pracovať, aby sme získali peniaze, **FEDu stačí vytlačiť toľko peňazí,**

koľko potrebuje a kedy chce. A tie nám s úrokom požičia cez americkú vládu. Keď si uvedomíme, že v histórii už

viac ako 3 800 papierových mien (a niekoľko metalických) sa stalo bezcennými kvôli chybnému manažmentu, nestalo

by za to prísne dohliadať nad tým, či sa FED správa zodpovedne k peniazom?

Takže teraz vieme, že existujú dva druhy peňazí. **Prvým je bankový úver,** ktorý vzniká požičkami komerčných bank. Úver je taký typ peňazí, ktorý má vždy protistranu v objeme dlhu, ktorý je s ním spojený. Dlh, na

ktorý musí byť platený úrok. **Druhým typ peňazí sa tlačí zo vzduchu,** a to je to, čo momentálne vidíme. Proces,

ktorým vznikajú peniaze je jednoduchý a až zaražajúci. Pokiaľ mu rozumiete, gratulujem, ak nie, pokojne si to

prečítajte ešte raz.

Tieto zistenia nam umožňujú sformulovať dve kľúčové koncepcie:

Prvou je, že doláre sú kryté dlhom. Na úrovni komerčných bánk sú všetky doláre úverom.

Na úrovni centrálnych bánk sú peniaze vytvorené zo vzduchu a vymenené za vládny dlh.

V oboch prípadoch stojí za dolarmi dlh. Dlh, na ktorý sa plati urok. Z tejto kľúčovej koncepcie môžeme

vyvodit' hlboký vyrok, že **každý rok sa musí vytvorit' minimálne toľko nových peňazí, aby sa pokryli úrokové**

platby všetkých existujúcich dlhov. Ak to mierne otočíme, tak môžeme povedať, že každý rok musí existujúci dlh

narásť minimálne o objem urokov dlhu. Rok po roku, tak musí rásť určitým percentom. Pretože náš monetárny

system založený na dlhu rastie pravidelne nejakým percentom, tvorí exponencialný system.

Dôsledok toho je, že

množstvo dlhu v systéme vždy prekročí množstvo peňazí! Tu nikto nechce tvrdiť či je to dobre, alebo zle,

jednoducho je to tak. Porozumením tohto princípu sa ale môžeme lepšie pripraviť na to, že budúce následky nie su

pre ekonomiku neobmedzené, ale naopak obmedzujúce. Toto všetko nas privádza k štvrtej kľúčovej koncepcii:

Neustála expanzia je podmienkou moderného bankovníctva. Vlastne môžeme zaviesť

pravidlo: Každý rok musia

byť vytvorené nové uvery minimálne vo veľkosti splatných urokov za daný rok. **Bez pokračujúcej expanzie**

peňažnej zásoby sa nedokážu splácať minulé dlhy a bankroty by otriasli a pravdepodobne zničili celý systém.

Bankroty su Achillovou patou monetárneho systemu založeného na dlhu, čo sme videli na našom príklade

komerčných uverov. Kvôli tomuto, inštitucionalne a politicke sily v našej spoločnosti su zamerané na zabránenie

tohto následku. **Takže bankový systém musí kontinuálne expandovať. Nie preto, že je to dobrá vec, ale preto, že**

je tak navrhnutý. Je to vlastnosť systemu, tak ako je vlastnosť auta jazdiť na benzín. Kľúčová otázka je: „**Čo sa**

stane, keď ľudmi vytvorený systém, ktorý musí expandovať, narazí na fyzické limity planéty?“ Myslím, že

uvidíme kolíziu počas našich životov a ta už mohla aj začať.

Teraz určite nejedného z Vas napadne otázka. Ako a prečo sme sa dostali až sem, kde je už ohrozená samotná podstata ekonomiky každého štátu na našej planete. No a keďže urok je to najhoršie zlo,

ktore nam

sposobuje neriešiteľne problémy, pozrieme sa naň podrobnejšie.

Juhokórejský obchodník sleduje vývoj akcií na burze. (AP Photo/Ahn Young-joon)

25

Problém úrokovej ekonomiky

Gottfried Feder bol prvý v novodobých dejinách, ktorý poukázal na realný, praktický a absolutne zlovestný dôsledok urokov na ekonomiku. **On prišiel s matematicky nevyvrátiteľným dôkazom, že úžerníci, ktorí**

účtujú úroky za pôžičky sa s matematickou určitosťou zmocnia všetkého majetku, ktoré ľudstvo vytvorilo na

tejto planéte. (tzv. Kasinový efekt)

To znamená, že každý, kto si zoberie uver a zaplatí za svoju potrebu, pridá do celkového súčtu peňazí

v ekonomike len peniaze na zaplatenie svojej istiny. Ale potom, keď pride na splatenie urokov, každý jeden jediný dlžník (na rozdiel od bezuročnej ekonomiky) musí vybrať omnoho viac z celkového súčtu peňazi v ekonomike, než tam pridal, keď si vzal úver a zaplatil za svoju potrebu.

*Potom zákonite prichádza k paradoxu: **Čím viac dlžníkov splatí svoje dlhy, tým viac dlžníkov nie je schopných splatiť svoje dlhy!** Úroky systematicky vytvárajú deficit peňazi v ekonomike a preto nie je možné, aby všetci dlžníci splatili svoje dlhy, lebo objem peňazi ktoré sami dali do obehu, keď si vzali úver a zaplatili za svoju potrebu je – **objem istiny!** Ale peniaze v objeme úrokov, ktoré musia tiež splatiť spolu s istinou, nikto nikdy nepridal do celkového súčtu peňazi v ekonomike a preto tieto peniaze jednoducho neexistujú!*

Kto to bol **Gottfried Feder**? Bol to syn vladneho predstaviteľa a narodil sa 27. januara 1883 vo Wurzburgu.

Vyštuoval stavebníctvo v Berlíne a Zürichu a v roku 1908 si založil vlastnú stavebnú spoločnosť. Počas 1.

svetovej vojny veľmi negatívne hodnotil činnosť nemeckých bankárov a v roku 1919 vydal knihu „Manifesto

o odstranení okov úrokov“. Gottfried Feder sa v roku 1919 spojil s Antonom Drexlerom a Dietrichom Eckartom

a spolu založili v Mníchove Nemeckú robotnícku stranu (GPW). Do tejto strany vstúpil aj samotný Adolf Hitler

a stal sa jej 45. členom. Po vstupe sa Hitlerovi podarilo presvedčiť členov strany aby zmenili názov na Nacionalnosocialistickú

nemeckú robotnícku stranu. Gottfried Feder veľkou mierou ovplyvnil anti-kapitalistický aspekt nacistického programu a trval na takých vyjadreniach ako „potreba zlomiť úrokové otroctvo medzinárodného

kapitalizmu“ a tvrdenie, že Nemecko sa stalo „otrokom medzinárodného trhu s akciami“. V roku 1920 vydal knihu

„Narodná a sociálna základňa nemeckého štátu“. Dlhý bol popredným členom strany a v roku 1924 ho zvolili do

Reichstagu. Svoje pohľady na veci predstavil v dielach pod názvom „Das Programm der NSDAP“ (1931), „Kampf

gegen die Hochfinanz“ (1933) a „Židia“ (1933). Keď sa Adolf Hitler stal v roku 1933 kancelárom, vymenoval

Federa za namestníka ministra pre ekonomiku. Federa to veľmi sklámalo, že mu neudelili funkciu ministra. Ale

keďže bol jedným z popredných vodcov ľavicového krídla nacistickej strany, Hitler v ňom videl hrozbu pre svoju

vodcovskú pozíciu. Po „noci dlhých nožov“, kedy zavraždili takých členov ľavicového krídla ako Gregora

Strassera a Ernsta Röhma, Feder z vladnej funkcie rezignoval. Gottfried Feder potom až do svojej smrti dňa 24.

septembra 1941 zostal pracovať ako univerzitný profesor.

Čo je úrok

Čo je úrok? Úrok je po anglicky interest, ale opačne, interest preložený do slovenčiny je : vyhoda, záujem,

zaujímavosť, dôležitosť, význam, vplyv, účasť, podiel, užitek, úrok. Úrok v zmysle interestu po slovensky

znamena podiel, (dividend), účasť, užitočnosť, úrok. Úrok je to, čo niekomu dáme, čo sme od nikoho nikdy nedostali..

Dar nie je úrok, nikto od nás nemože vymahať dar, ale úroky vymahať môže. Úroky vznikajú, keď sme museli

vratiť viac, než sme si požičali. Dividendy vznikajú, keď musíme zaplatiť za výrobok viac, než stojí.

Podstata

úroku a dividendy je rovnaká. **Niektod nás berie peniaze za nič!**

Lenže je rozdiel, keď nám niekto požičia 50 kg vrece zemiakov a požiadajú, aby sme sa zmluvne zaviazali,

že mu vrátime 50 kg zemiakov s 10% úrokom, čo znamená, že mu budeme musieť vrátiť spolu 55 kg zemiakov.

Niečo iné je, keď nám niekto požičia 50 eur a požiadajú nás, aby sme sa zaviazali, že mu vrátime tých 50 eur aj

s 10% úrokom.

Na túto skutočnosť poukázal Aristoteles už pred 2 300 rokmi, keď definoval peniaze ako neúrodné a neplodné.

Zemiaky majú schopnosť sa rozmnožovať úrodou a plodmi a tak požadovať platbu úroku z toho, čo sa dá

rozmnožiť zasadnením, teda čo rodi a plodí je jedna vec, ale požadovať platbu úroku z toho, čo nerodí a neplodí,

teda čo sa nedokáže rozmnožovať plodmi ako zemiaky je zas úplne niečo iné.

26

Nepričetné blúznenie šialencov

Tu sa nám ale podsuva argument, že aj peniaze sú ako zemiaky, ktoré možno požičiavaním za úrok (úrok, dividend a pod.), rozmnožovať. Že peniaze požičiavaním – investovaním „plodia a prinašajú“ úrodu peňazi.

Že práve úrok (úrok) je to, čo „plodí“ peniaze tomu kto ich „zasadí“, teda požičia (investuje), za úrok. Ale

takýto argument je absolútny blud, klam, fantazmagória a nepričetné blúznenie šialencov! Prečo?

Preto, lebo požadovať niečo, čo neexistuje a nikdy nebude existovať je jednoducho šialenstvo!

Ale keď takéto jednoducho šialenstvo je ustanovené ako požiadavka do právne zavazanej zmluvnej povinnosti, ktorá je podporená a istená plnou silou zákona, sudníctva, legislatívy, vládnej policajnej moci

a medzinárodných dohôd, tak potom sa z tohto jednoducho šialenstva vynorí Diabolské blúznenie uhlavnej

zloby, ohromujúcej a obrovskej zlomyseľnosti.

Jediný spôsob, ako sa zemiaky dostanú do obehu medzi ľuďmi je taký, že ich niekto niekde zasadí a oni vyrastú. A jediný spôsob, akým sa dostanú peniaze do obehu medzi ľuďmi, je taký, že si ich niekto

niekde požičia na

úrok a potom ich minie. Zakaždým, keď je spravená požička peňazi, tá skutočná suma, ktorá bola požičaná sa

minie a tak prirodzene tieto peniaze začnú obiehať medzi ľuďmi.

Tu ale vznikne problém úroku : peniaze sa nedajú rozmnožiť zasadnením ako zemiaky. Peniaze s ktorými

úroky musia byť zaplatené nikdy a nikde sa nerozmnožia ako zemiaky a preto tieto peniaze jednoducho neexistujú.

Napriek tomu, pri vzatí požičky, každý jeden dlžník je daný do zmluvného zavazku, ktorý je podporený a istený

plnou silou ľudskej moci zaplatiť späť nielen tú sumu, ktorú skutočne prijal – (**to sa nazýva**

„istina“ a táto istina

sú tie peniaze, ktoré dlžník prijal, minul a teraz existujú v celkovom súčte obiehajúcich peňazí), ale tiež zaplatiť požičiavateľovi dodatočnú čiastku peňazi ako percenta z požičaných peňazi – (**to sa nazýva „úrok“, tento úrok sú tie peniaze, ktoré ani jeden jediný požičiavajúci nikdy nedostal, nikdy neminul a preto tie peniaze neexistujú v celkovom súčte obiehajúcich peňazí**). Každá uročená požička operuje tým istým spôsobom. **Preto tvrdiť, že peniaze na platenie úrokov existujú v celkovom súčte obiehajúcich peňazí v ekonomike je absolútny matematický nezmysel, klam, blud a fantazmagória!**

Model konvergenie úročených úverov

Konvergenca je z latinského „converger“, čo znamená prikloniť k sebe, stretnutie, zlučenie, sutok, zhromaždenie. Spravíme si model konvergenie úverov tak, že úvery dostanu naraz všetci s rovnakou dĺžkou

splatnosti 30 rokov a na rovnaký 7 % úrok. Takto bankári spravujú miliardy úverov cez ktoré budú dane do obehu

všetky peniaze na tejto planete. (30 rokov je 360 mesiacov)

V tomto modeli všetci dlžníci pravidelne a svedomito budú schopní platiť svoje úvery a vôbec nezáleží na

tom, aká obrovská masa peňazi sa dostala do obehu. Aj tak behom 12,52 roka bankári cez mesačné splátky budú

mať spať celú bilionovú alebo triliónovú masu peňazi, ktorá sa v tomto modeli dostala do obehu! (12,52 roka je

150,30 mesiacov) Takto za 12,52 roka na celej planete už nebudú v obehu žiadne peniaze, budú vybrate cez

pochivo splacané mesačné splátky a budú zamknuté v bankových trezoroch bankárov, ale ešte nikto z dlžníkov

nebude mať splatený svoj dlh voči bankárom, ku ktorému sa zmluvne zaviazal! Celá planeta bude mať splatené len

41,75 % zo sumy svojich požičiek a pred sebou ešte ďalších 17,48 rokov robenia splátok. A to všetci bez rozdielu,

akú veľkú sumu si požičali. Napríklad, ak si niekto požičal len 10 tisíc dolárov na 30 rokov (360 mesiacov) zo 7

% úrokom, celková suma aj s úrokom ktorú je zmluvne zaviazaný vrátiť je 23 951 USD. Jeho mesačná splátka je

66,53 USD (66,53 x 12,52 roka = 10 tisíc) to znamená, že behom 12,52 roka vyberie z obehu všetky peniaze,

ktore tam dal, keď si vzal úver a zaplatil za svoju potrebu. Ale podľa úverovej zmluvy musí ešte ďalších 17,48

rokov robiť mesačné splátky v sume 66,53 USD, lebo ešte dlhuje 13 951 USD. Je to presne také isté, ako keď si

niekto požičia 1 milión. Jeho mesačná splátka je 66 530,25 USD a celková suma aj s úrokom, ktorú je zmluvne

zaviazaný vrátiť je 2 395 089 USD. To znamená, že tiež za 12,52 roka (150,30 mesiacov) svojimi mesačnými

splátkami vo výške 66 530,25 USD vyberie z obehu celý milión, teda všetky peniaze, ktoré do obehu sám dal. Ale

podľa úverovej zmluvy má ešte 17,47 rokov robiť ďalšie mesačné splátky v sume 66 530,25 USD, lebo ešte dlhuje

1 395,089 USD. A tak to bude ďalej so všetkými ostatnými úvermi.

V tomto modeli konvergenie úročených úverov by presne za 12,52 roka všetci naraz na celej planete

jasne a zreteľne zbadali, že peniaze na zaplatenie urokov neexistujú. A tak všetkým ľuďom naraz by bolo jasne, že učtovanie urokov za požičiavanie peňazi je absolutne diabolске šíalenstvo a zlo, pretože zmluvne sa zaviazat' bankárom zaplatit' uroky na platbu ktorých neexistujú, je čire šíalenstvo a blaznovstvo. Ale prečo toto diabolске bluznenie urokov ľudstvo stale praktizuje? No jednoducho preto, že na tejto planete v praxi nie je možné dat' peniaze do obehu naraz, ako v tomto modeli konvergencie uverov! Preto nie je možné, aby všetci ľudia na tejto

27

planete naraz pochopili, že peniaze na platenie urokov neexistujú a že žiadať uroky za požičiavanie peňazi je diabolске šíalenstvo, bluznenie, zlomyseľnosť a zlo.

Ako vznikne iluzia, že peniaze na platenie urokov existujú?

Čo je „dia ballein“? Je to grecke slovo a znamená hodiť, rozhodiť, alebo rozhadzať. Z tohto slova „dia ballein“ potom vzniklo grecke slovo „diabolos“. Z toho potom latinske slovo „diabolus“ a naše slovenske slovo

diabol. Moc diabla je moc ľudska, on nema nadprirodzenú moc, ako je prezentovane v Hollywoodských filmoch.

Moc a sila diabla je moc a sila človeka. Diabol získava svoju moc prostredníctvom ľudí, na ktorých myseľ posobi

principom „dia ballein“, teda princípom „rozhadzania“ (rozptylenia, rozohnania, rozpráchnutia, rozdrobenia,

rozpustenia, uvedenia do neporiadku). A tento princíp „rozhadzania“ (dia ballein) existuje pri uročených

požičkách (uročených v zmysle interestu). Všetky požičky (investície) na tejto našej planete sa robia na princípe

„dia ballein“ (diabla), teda „rozhadzane“.

1) Všetky pôžičky sa nikdy nerobia naraz v tom istom čase – ale sú časovo rozhádzané

2) Všetky pôžičky nemajú rovnakú dĺžku splatnosti – ale dĺžka splatnosti je rôzne rozhádzaná

3) Všetky pôžičky nemajú rovnakú výšku úrokov – ale výška úrokov je rôzne rozhádzaná

Zakonite, nasledok tohto rozhadzania je, že do celkového súčtu peňazi obiehajúcich v ekonomike sa dostávajú peňažne objemy istiny z nových uverov v roznych časových intervaloch. A preto nemožnosť splatenia

uverov aj s úrokom sa neprejaví naraz a v tom istom čase u všetkých dlžníkov, ktorí splacajú uvery aj s úrokom.

Dokonce mnohi dlžníci splatia svoje uvery komplet aj s úrokom! Nikto všetkým ľuďom na tejto planete ešte

nevysvetlil, že ten, kto splatil svoj dlh aj s úrokom, splatil ho nie preto, lebo v celkovom súčte peňazi obiehajúcich

v ekonomike ozaj existujú peniaze na platenie urokov, ale preto, lebo uvery, cez ktoré sa dostávajú peniaze do

obehu su robene rozhadzane, z roznou dĺžkou splatnosti a roznou výškou úroku – teda na princípe „dia ballein“

(rozhadzania) ktorý je princíp existencie samotného diabla!

Takto sa potom vytvorí v mysliach miliardových mas ľudských bytosti byvajúcich na povrchu našej zemegule, zdanlivo neprekonateľna a užasne silna diabolска fantazmagoricka halucinacia, klam a totalny blud, že

v celkovom súčte peňazi obiehajúcich v ekonomike existujú peniaze aj na platenie urokov.

Negatívne dopady urokov na pôžičky, ktoré vytvárajú peniaze, sú však najmenej pochopene. Lenže dôsledky úroku na spoločnosť sú prenikave a silné. Spôsob, akým je úrok zabudovaný do peňažného systému má tri dopady:

1) úrok nepriamo povzbudzuje systematickú súťaživosť medzi účastníkmi v systéme
2) úrok neustále podnecuje potrebu neustáleho rastu, dokonca aj keď pri ňom skutočná životná úroveň stagnuje

3) úrok koncentruje bohatstvo zdaňovaním veľkej väčšiny v prospech malej menšiny
Obchodníčka na burze v Káhire. (AP Photo/Amir Nabil)

28

Štyri najrozšírenejšie mylné predstavy o peniazoch

Naše názory o peniazoch predstavujú zrkadlo našich predstáv o svete, v ktorom žijeme a tých je toľko, koľko ľudí žije na tejto planete. Avšak tieto štyri mylné predstavy, o ktorých si povieme, sú najčastejšie prekážky

znemožňujúce pochopiť, prečo musíme zmeniť náš súčasný peňažný systém.

Prvá mylná predstava

Prvá mylná predstava sa týka rastu. Máme sklon si myslieť, že existuje iba jeden druh rastu. A to ten, aký

existuje v prírode, ktorý sme zakusili na sebe. Je to idealizovaná forma **normálneho fyzického rastu** v prírode,

podľa ktorej rastie naše telo, rastliny i zvierata. V prvých fázach nášho života rastieme dosť rýchlo, potom sa rast

spomaľuje a fyzicky prestavame rásť vo veku zhruba 21 rokov. To nám však nebráni, aby sme rastli ďalej, nie

„kvantitatívne, ale „kvalitatívne. Druhy rast predstavuje **mechanickú alebo lineárnu formu rastu**. Keď napríklad

viac strojov vyrobí viac tovaru, viac uhlia vyprodukuje viac energie. Takyto rast sa zastaví vtedy, keď sa zastavia

stroje, alebo keď sa prestane pridávať uhlie. Tretí rast predstavuje **exponenciálnu formu rastu**, ktorý sa dá

vysvetliť ako presný opak prvého rastu. Na začiatku rastie veľmi pomaly, potom sa rast stáva rýchlejší a rýchlejší

až nakoniec ide kolmo hore. Vo fyzickej sfere k takejto forme rastu dochádza zvyčajne v prípade choroby, alebo

smrti. Rakovina napríklad postupuje podľa exponenciálnej šablony rastu. Spočiatku rastie pomaly, aj keď sa

ustavične zrychľuje, a keď sa objaví, často v takej fáze, kedy sa už neda zastaviť. Exponenciálny rast vo fyzickej

oblasti sa obvyčajne končí smrťou hostiteľa a organizmu, od ktorého závisí.

V dôsledku úrokov a úrokov z úrokov sa naše peniaze v pravidelných intervaloch zdvojnásobujú, t.j. sledujú exponenciálnu formu rastu. To vysvetľuje, prečo nám náš peňažný systém spôsobuje také

problémy. Úrok

v skutočnosti pôsobí ako rakovina v spoločenskej štruktúre.

Napríklad:

pri úroku 3 % sa peniaze zdvojnásobia za 24 rokov

pri úroku 6 % sa peniaze zdvojnásobia za 12 rokov

pri úroku 12 % sa peniaze zdvojnásobia za 6 rokov

Dokonca aj pri 1 % úrokovej sadzbe máme exponenciálnu krivku rastu, pri ktorej dôjde

k zdvojnásobeniu peňazí za 72 rokov!

Tento fenomén sa dá najlepšie demonštrovať na známom príbehu perzského panovníka, ktorého tak očarila

nova šachova hra, že chcel splniť akekoľvek pranie, ktoré by jej vynálezca prejavil. Tento šikovný matematik sa

rozhodol požiadať o jedno zrnko pšenice na prve poličko šachovnice s tým, že na každom ďalšom bude

dvojnásobok počtu z predchádzajúceho polička. Panovník bol najprv rad, že vynálezca ma take skromne pranie,

avšak čoskoro zistil, že ani všetky zásoby obilia v jeho riši nestačia na splnenie tohto „skromného“ prania.

Množstvo obilia na 64. poličku šachovnice predstavuje 440 násobok ročnej úrody obilia na celej planete.

Podobna analogia priamo sa týkajúca našej schémy je tá, že jeden halier investovaný pri narodení Ježiša

Krista by pri 4 % úroku v roku 1750 priniesol guľu zlata o veľkosti zemegule. V roku 1990 by sme si za to mohli

kúpiť už 8 190 takýchto zlatých guľ. Pri 5 % úroku by sme si zlatú guľu mohli kúpiť už v roku 1466. Do roku 1990

by to predstavovalo 2 200 miliard guľ o hmotnosti zemegule. Tento príklad nazorne ukazuje, k akému enormnému

rozdielu môže viesť aj 1 %.

To takisto dokazuje, že nepretržitá platba úrokov a potom úrokov z úrokov je aritmeticky, ako aj

prakticky nemožná. Ekonomická potreba a matematická nemožnosť vytvárajú protirečenie, ktoré v minulosti pri

úsilí o ich riešenie viedlo k nespočítateľným svárom, vojnám a revolúciám. Riešenie problémov spôsobených

sučasným exponenciálnym rastom spočíva vo vytvorení peňažného systému, ktorý sleduje krivku prírodného rastu.

To si vyžaduje nahradenie úroku iným mechanizmom, ktorý bude udržiavať peniaze v obehu.

Druhá mylná predstava

Ďalší dôvod, pre ktorý je nám ťažko pochopiť negatívny dopad úrokového mechanizmu na naš peňažný

system je ten, že funguje skrytým spôsobom. Preto druhá bežne rozšírená mylná predstava spočíva v tom, že úroky

platíme iba vtedy, keď sme si požičali peniaze. Takže ak nechceme platiť úroky, stačí keď si nebudeme požičiavať

peniaze. Nie je to pravda, pretože úroky sú zahrnuté do ceny, ktorú platíme. Presná výška sa mení v závislosti od

pomeru mzdových a kapitálových nákladov vynaložených na tovary a služby, ktoré si kupujeme.

Niektoré príklady

jasne poukazujú na rozdiely. Podiel kapitálových nákladov v zbere odpadu čini 12 %, pretože je oveľa vyšší podiel

29

fyzickej práce. Ina situácia je v prípade rozvodu pitnej vody, kde podiel kapitálových nákladov je 38 % a ešte vyšší

je v prípade bytovej výstavby, kde čini až 77 %. V priemere 50 % kapitálových nákladov platíme v cene tovarov

a služieb.

Preto keby sme mohli zrušiť úroky a nahradiť ich iným mechanizmom na udržanie peňazi v obehu, väčšina

z nás by bola dvakrát tak bohatá, alebo na udržanie súčasnej životnej úrovne by nám stačila polovica pracovného

času.

Tretia mylná predstava

Tretia mylna predstava tykajúca sa nášho peňažného systému by sa dala formulovať asi takto: pretože každý musí platiť urok, či už pri požičiavaní peňazi, alebo pri kupe tovaru a služieb, všetci sme na tom vlastne rovnako.

Opať to nie je pravda. Existujú obrovské rozdiely medzi tými, ktorí v tomto systéme profitujú a tými, ktorí platia. Ak zoberieme desať početne rovnakých príjmových skupín populácie Nemecka a vzajomne ich porovname, zistíme, že prvých osem skupín obyvateľstva platí viac než deväť, deväť dostáva o trochu viac než platí a desiatu skupinu dostáva zhruba dvakrát toľko než platí. To znamená desatina dostáva úroky, o ktoré prvých osem skupín bolo ochudobnených. Toto veľmi jednoduchým a názorným spôsobom vysvetľuje, prečo „bohatí bohatnú a chudobní chudobnejú“. Povedané inými slovami, v rámci nášho peňažného systému prebieha operácia skrytého prerozdelenia, ktorá ustavične presuva peniaze od tých, ktorí majú menej než potrebujú, k tým, ktorí majú viac než potrebujú. Je to ina oveľa rafinovanejšia a efektívnejšia forma vykorisťovania než tá, ktorú sa Marx pokúšal odstrániť.

K prerozdeleniu „pridanej hodnoty“ však vo veľkej miere dochádza vo sfere obehu. To dnes môžeme vidieť jasnejšie než v minulosti. Stále väčšie sumy peňazi sú koncentrované do rúk čoraz menšieho počtu jednotlivcov a korporácií. Úrok a mechanizmus úrokov nielenže je hnacím motorom patologického ekonomického rastu, ale ako na to poukázal Dieter Suhr, porušuje ustavné práva jednotlivcov vo väčšine krajín.

Štvrtá mylná predstava

Štvrtá mylná predstava sa týka ulohy inflácie v našom ekonomickom systéme. Väčšina ľudí považuje infláciu za neoddeliteľnú a „prirodzenú“ súčasť akejkolvek peňažného systému, pretože vo svete niet takej kapitalistickej krajiny s voľnou trhovou ekonomikou, ktorá by nebola postihnutá infláciou. Jednotlive ekonomické ukazovatele obsahujú faktory, ktoré môžu spôsobiť infláciu. Zatiaľ čo hrubý národný produkt a priemerné platy a mzdy vzrastli v období rokov 1968 a 1989 „iba“ o 400 %, platby úrokov vlády vzrastli o 1 360 %. Tendencia je jasná. Dlh štátu skor, či neskôr prerastie jeho príjem dokonca aj v priemyselne vyspelých krajinách. Keby dieťa dajme tomu od jedného do deviatich rokov veku vyrastlo trojnásobne, ale jeho nohy by sa zväčšili 11 násobne, povedali by sme o ňom, že je chore. Problém je v tom, že iba málokto vidí, že peňažný systém je chory, ešte menej ľudí pozná liek na túto chorobu a prakticky nikto nie je schopný vypracovať „zdravý“ fungujúci model, ktorý by dokázal pretrvať. Málokto si uvedomuje, že inflácia je iba inou formou zdanenia, prostredníctvom ktorej sa štát usiluje zvladnúť najpalčivejšie problémy rastúcej zadlženosti. Je jasné, že čím väčšia je priepasť medzi príjmami a dlhom, tým väčšia inflácia je potrebná. Vlády môžu znižovať svoje dlhy tak, že dovoľia centrálnym bankám, aby

tlačili peniaze.

Za posledných 40 rokov došlo k viac ako 1 000 % nárastu súkromného a verejného dlhu, pričom najväčší podiel pripada na privatný sektor. Vláda používa všetky možné zdroje, len aby tento rast ďalej podnecovala.

Garantovanie požičiek, dotované sadzby hypotek, nízke preddavky pri splátkových obchodoch, vyhodne

podmienky, daňové úvery, sekundárne trhy cenných papierov, poisťenia vkladov, rôzne podoby šrotovného a

podobne. **Dôvod tejto politiky spočíva v tom, že je to jediný spôsob, ako dôsledky tohto úrokového systému**

spraviť znesiteľným pre väčšinu populácie. Presadzovaním ekonomického rastu, ktorý ide v

exponenciálnemu rastu peňazi je možné sociálne dôsledky ešte nejaký čas skryvať. Začarovaný kruh, ktorý sa otáča

čoraz rýchlejšie, znamená viac inflácie, prehĺbovanie sociálnej nerovnosti, či zhoršovanie dopadov na životne

prostredie. Mnoho argumentov hovorí v prospech nutnosti nahradiť deštruktívny finančný mechanizmus úrokov

iným, vhodnejším mechanizmom, ktorý bude zabezpečovať udržiavanie peňazi v obehu.

30

Pokusy o nápravu systému

Čínsky obchodník kontroluje vývoj pekinskej burzy. (AP Photo/Andy Wong)

Pokusov o nápravu finančného systému bolo v histórii veľmi veľa, ale tento najúspešnejší si popíšeme podrobnejšie.

Koncom 19. storočia si **Silvio Gesell**, úspešný obchodník pôsiaci v Nemecku a Argentíne, všimol, že sa

niekedy jeho tovar rýchlo predá aj za vysokú cenu, inokedy sa predáva ťažko aj za nižšie ceny. Začal premýšľať

o dôvodoch, prečo je to tak. Čoskoro prišiel na to, že tieto výkyvy majú malo spoločné s tým, či ľudia tovary

potrebujú alebo nie, ani s tým, či ide o kvalitné tovary, ale takmer výlučne s „cenou peňazi na peňažnom trhu“.

Začal tieto pohyby sledovať a zistil, že keď úrokové miery boli nízke, ľudia kupovali, ale keď boli vysoké,

kupovali menej. Dôvod, prečo niekedy bolo peňazi viac a inokedy menej, spočíval v ochote majiteľov peňazi

požičiavať ich druhým. Keď zisk z ich peňazi bol nižší než 2,5%, mali sklon si peniaze držať, vďaka čomu

dochádzalo k zastaveniu investícií, bankrotom a poklesom počtu pracovných miest. Keď však neskôr boli ľudia

ochotní platiť vyššie úroky, zrazu boli peniaze opäť prístupné, čím sa vytvoril nový hospodársky cyklus. Najprv

išli hore úrokové sadzby a ceny tovarov, potom postupne väčšia zásoba peňazi tlačala smerom dole úrokové miery

a nakoniec znovu došlo k „štrajku kapitalu“. Silvio Gesell tento jav vysvetľoval tým, že peniaze, na rozdiel od

ostatných tovarov a služieb, môžu byť zadržované prakticky bez akýchkoľvek nákladov. Ak má niekto vrecé jablák

a druhý peniaze, za ktoré si tie jablka môže kúpiť, osoba s jablkami je nútená ich predáť v relatívne krátkom čase,

ak nechce, aby sa jej znehodnotili. Majiteľ peňazi však môže čakať, až kým cena nebude zodpovedať jeho

predstavam, „skladovanie“ peňazi ho nestoji nič.

Gesell prišiel k zaveru, že ak by sme vedeli vytvoriť peňažný systém, ktorý by zrovnoprávnil peniaze s ostatnými tovarmi a službami (učtujúc v priemere 5% ročný udržiavací poplatok, čo je presne to, čo sa počas

historie platilo vo forme urokov za peniaze), potom by sme mohli mať hospodárstvo bez vykyvov spôsobovaných

peňažnou špekuláciou. Navrhoval vytvorenie takeho peňažného systému, v ktorom by peniaze pri nečinnosti

„hrdzaveli“, čiže boli by zaťažované užívateľom poplatkom. V roku 1916 Silvio Gesell formuloval teóriu peňazi a

„prirodzeného ekonomického poriadku“, v ktorej navrhoval zabezpečiť tok peňazi tak, aby sa peniaze stali

verejnou službou štátu, za ktorej používanie treba platiť. A toto je hlavnou myšlienkou. Namiesto platenia uroku

tým, ktorí majú viac peňazi než potrebujú, je potrebné udržanie peňazi v obehu docieľiť tým, že ľudia budú platiť

malý poplatok v prípade, že si peniaze zadržia u seba a nedovolia im, aby obiehali. Táto zmena, aj keď sa zda

jednoducha, rieši mnohé problémy spôsobované v dejinách i v súčasnosti urokom a nabaľovaním urokov počas

historie. Zatiaľ čo urok je v súčasnosti privatným ziskom, poplatok za používanie peňazi by bol ziskom verejným.

Tento poplatok by sa musel vrátiť do obehu, aby bola udržaná rovnováha medzi objemom peňazi a objemom

ekonomickej činnosti. Poplatok by slúžil ako príjem pre štát a tým by viedol k zníženiu daňového zaťaženia.

31

V 30. rokoch dvadsiateho storočia nasledovníci Gesellovej teórie podnikli niekoľko pokusov, kde mohli

iniciovať projekty s peniazmi nezaťažených urokmi a tak sa usilovať prekonať nezamestnanosť a demonštrovať

platnosť týchto ideí. Pokusy zaviesť voľne peniaze boli v Rakusku, Francúzsku, Španielsku a v Spojených štátoch.

Jeden z najúspešnejších pokusov sa uskutočnil v rakuskom meste Wörgl.

V rokoch 1932 a 1933 sa malé rakuske mestečko **Wörgl** s približne 3000 obyvateľmi pustilo do experimentu, ktorý sa stal trvalou inšpiráciou pre všetkých, ktorí sa zaoberajú problémom peňažnej reformy.

Starostovia mesta sa podarilo presvedčiť obchodníkov a mestskú radu, že môžu veľa získať, ale nič nemožu stratiť,

keď sa pustia do experimentu spôsobom, aký navrhoval Silvio Gesell vo svojej knihe „Prirodzený ekonomický

poriadok“.

Ľudia s tým súhlasili a preto mestská rada vydala 32 000 „voľných šilingov“ (t.j. šilingov nezaťažených

urokmi) krytých rovnakou sumou riadnych rakuských šilingov uložených v banke. Za tie peniaze postavili mosty,

opravili cesty, zlepšili verejné služby, vyplacali mzdy a platili za materiál, tieto peniaze akceptoval masiar,

obuvník, pekar. Poplatok za používanie peňazi činil 1% za mesiac resp. 12% za rok. Tento poplatok musela zaplatiť

osoba, u ktorej sa na konci mesiaca príslušná bankovka nachádzala a to vo forme kolku v hodnote 1% bankovky

nalepeného na jej zadnej strane. Ak by tam tento kolok chybal, bankovka by bola neplatná. Tento malý poplatok spôsoboval, že každý, kto dostal riadne zaplatené vo voľných šilingoch, usiloval sa najprv minúť tie a až potom riadne peniaze. Ľudia dokonca platili svoje dane vopred, len aby nemuseli platiť ten malý poplatok. Počas jedného roka tých 32 000 voľných šilingov cirkulovalo 463 krát, vďaka čomu boli vytvorené tovary a služby v hodnote vyše 14 816 000 šilingov. Obyčajne šilingy naproti tomu cirkulovali iba 21 krát. V čase, kedy väčšina európskych krajín zapasila s ustavične sa zvyšujúcou nezamestnanosťou, mesto Worgl ju v priebehu jedineho roka znížilo o 25%. Poplatky vyzbierané mestskou radou, vďaka ktorým peniaze rýchlo obiehali z rúk do rúk, činili 12% z 32 000 šilingov = 3 840 šilingov a boli použité na verejné účely. Keď vyše 300 komunit v Rakusku začalo uvažovať o prijatí tohto modelu, Rakúska národná banka sa začala obávať straty vlastného monopolu. Okamžite zasiahla proti mestskej rade a zakázala jej tlačiť vlastné peniaze. Napriek mnohoročnému zapasu, ktorý sa dostal až pred Najvyšší sud, ani Worgl ani nijaká iná komunita v Európe až do dnešného dňa nebola schopná tento experiment zopakovať.

Vo svojej knihe „Kapitalizmus v najlepšom“ Dieter Suhr opisuje „hnutie kolkovaných peňazí“ Hansa R.L. Cöhrssena, ktorý sa v roku 1933 spolu s ekonomom Irvingom Fisherom usilovali zaviesť do praxe v USA Gesellovu koncepciu peňazí. V tom čase vyše 100 komunit, vrátane niekoľkých veľkých miest, malo v umysle zaviesť „kolkované peniaze“. Záležitosť sa dostala až na ministerstvo práce, ministerstvo vnútra a ministerstvo financií vo Washingtone. Nikto z nich sice nebol proti, ale nikto z nich nemal právomoc vydať im potrebné povolenie. Nakoniec Dean Acheson (ktorý sa neskôr stal ministrom vnútra) ešte skor, než prijal rozhodnutie, požiadal o názor ekonomického poradcu vlády harvardskeho profesora Russella Spraguea. Cöhrssen spomína, že ich stretnutie bolo veľmi srdečné:

Profesor Sprague mi povedal, ... že v podstate sa neda nič namietat' proti vydávaniu kolkovaných peňazí majúcich za cieľ vytvárať pracovné miesta. Avšak náš plan podľa jeho názoru išiel oveľa ďalej. Bol to pokus reštrukturalizovať americký peňažný system a on nemal právomoc takyto návrh schvaliť. Toto bol koniec nášho hnutia kolkovaných peňazí, modelového projektu, ktorý naozaj mohol viesť k peňažnej reforme. Dňa 4.marca 1933 prezident Roosevelt nariadil dočasne uzavretie bank a zakázal akekoľvek ďalšie vydávanie mimoriadnych peňazí.

Cöhrssen z toho vyvodil zaver: „Celkovo môžeme povedať, že technicke ťažkosti spojené s dosiahnutím stability meny su zanedbateľne v porovnaní so všeobecným nepochopením samotného problému. Pokiaľ sa nepodari

prekonať „peňažnú ilúziu“, bude prakticky nemožné najst' politickú voľu potrebnú na dosiahnutie tejto stability“.

Podľa Otaniho názoru technická stranka reformy založenej na spôsoboch platby by výrazne zjednodušila vyberanie poplatku za používanie nových peňazi. 90% toho, čo nazývame „peniazmi“, nie sú nič iné ako čísla v počítači.

Každý by mal teda dva účty: jeden by bol bežný účet a druhý sporivý účet. S peniazmi na bežnom účte, ktoré sú

ustavične majiteľovi k dispozícii, by sa zaobchádzalo ako s hotovosťou a mohli by strácať 0,5% mesačne alebo 6%

ročne. Ktokoľvek, kto by mal na svojom bežnom účte viac peňazi ako by potreboval na platbu všetkých výdavkov

daneho mesiaca, bol by malým poplatkom nútený previesť túto sumu na sporivý účet. Odtiaľ by banka mohla

bezročne požičiavať jeho peniaze tým, ktorí by ich potrebovali, a to na určitý čas, a preto by úspory neboli

zaťažované poplatkom. Podobne majiteľ nových peňazi by nedostával nijaký úrok za svoje úspory, ale nové

peniaze by si uchovávali svoju hodnotu. Len čo bude úrok zrušený, inflácia sa stane minulosťou.

Osoba prijímajúca

uver by nemusela platiť úrok, ale rizikovú premiu a bankové poplatky porovnateľné s tými, aké sú dnes súčasťou

každý bankovej požičky. V Nemecku by to dnes činilo zhruba 2,5% normálnych nákladov uveru.

32

Prakticky by sa toho zmenilo veľmi málo. Banky by fungovali ako zvyčajne až na to, že by mali väčší záujem poskytovať požičky, pretože aj ony by boli povinné platiť také isté poplatky ako všetci ostatní.

Aby došlo

k vyrovnaniu množstva uverov a úspor, banky by mohli platiť alebo prijímať malé množstvo úrokov v závislosti od

toho, či by mali alebo nemali viac nových peňazi na sporivých účtoch, alebo či by mali problémy s likviditou.

V tomto prípade úrok by slúžil iba ako regulačný mechanizmus a nie ako mechanizmus redistribúcie bohatstva, ako

je tomu dnes. Základom tejto reformy by bolo presne prispôbenie množstva peňazi v obehu k sume potrebnej na

realizáciu všetkých transakcií. Keď je vytvorený dostatok peňazi na realizáciu všetkých transakcií, produkcia

ďalších už bude zbytočná. To znamená, že nové peniaze by už sledovali krivku „prirodzeného“ fyzického rastu

a nie rastu exponenciálneho. Ďalší technický aspekt takejto peňažnej reformy spočíva v zamedzení hromadenia

peňažnej hotovosti. Elegantnejším riešením než lepenie kolkov na zadnú stranu bankovky by bolo vytlačenie novej,

farebne odlišenej bankovky tak, aby jednotlivé série mohli byť sťahované raz či dvakrát do roka bez predchádzajúceho upozornenia. Toto by nebolo drahšie pre štát než výmena starých opotrebovaných bankoviek

novými, ako sa to deje dnes. Ako o tom svedčia rakúske a americké skúsenosti, politická stranka je tu oveľa

dôležitejšia než stranka technická.

Nemecký systém „WARA“

Do roku 1923 bola situácia nemeckej oficiálnej meny úplne mimo kontrolu vlády. Zreteľne to ilustroval

vymenny kurz vymarskej meny oproti americkemu dolaru. Pred prvou svetovou vojnou (1913) bola hodnota jedneho americkeho dolara 4,2 marky. Na konci vojny vzrastla na 8 mariek. V roku 1921 mala hodnotu 184 a o rok neskor 7 350 mariek za jeden dolar. V lete 1923 sa americky kongresman A.P. Andrew nechal počut', že za sedem dolarov dostal 4 miliardy mariek, z ktorých neskor v reštaurácii zaplatil 1,5 miliardy za obed a čašníkovi nechal prepitne 400 milionov mariek. Tato hra sa skončila 18. novembra 1923, kedy sa za jeden dolar dalo získať 4,2 biliona mariek. Poštové známky stali miliardy, za bochník chleba bolo potrebné doviesť plný furík peňazi. Každý deň sa pred pracou zjednavala cena, mzdy boli vyplacané dvakrát za deň a do hodiny boli utratené. Prave v tomto kontexte sa uskutočnil experiment „WARA“. Hrdinom tohto príbehu bol Dr. Hebecker, majiteľ uhoľnej bani v malom mestečku Schwanenkirchen. Zvolal všetkých svojich robotníkov a vysvetlil im, že sa môžu rozhodnúť: buď akceptujú 90 % svojej mzdy vo „WARE“ krytou uhlím, ktoré ťažili, alebo bude nutný zavrieť baňu. Po živý vymene názorov novú menu akceptovali, ale až potom, keď im Hebecker sľúbil, že základné potraviny bude možné vo Schwanenkirchene kupovať za WARU. „WARA“ je zložené slovo a v nemčine znamená „tovarové peniaze“. Wara bol kus papiera plne krytý zásobou uhlia a na sklade a tiež mal každý mesiac nalepený malý kolok na krytie skladovacích nákladov. Tento kolok bol istou formou „zadrživacej“ dane, ktorá zaisťovala, aby si peniaze nikto nezhrádzoval do zásoby, ale aby obiehali vo vnútri komunity. Táto mena nielenže chránila uhoľnú baňu Dr. Hebeckera a celé mestečko Schwanenkirchen, ale začala obiehať v stále vzdialenejších oblastiach. Stala sa hlavným bodom hnutia Freiwirtschaft (slobodná ekonomika), ktorého teoretickou oporou bolo dielo Silvia Gesella. Viac než 2 000 firiem v celom Nemecku začalo používať túto alternatívnu menu. Aj keď už svojou podstatou nebola inflačná (pretože jej hodnota bola naviazaná na hodnotu uhlia), centrálna banka ju považovala za príliš úspešnú. Pod jej tlakom ministerstvo financií vydalo v októbri 1931 dekrét, ktorým zakázalo používanie WARY a vyhlásili ju za ilegálnu menu. Potom musela byť Hebeckerova baňa zavretá a muži sa ocitli medzi nezamestnanými. Pretože si nemohli pomôcť na lokálnej úrovni, zostala im jediná možnosť, silne centralizované riešenie. V bavorských Bierhallen začal stále viac priťahovať pozornosť poslucháčov svojimi plamennými prejavmi nenápadný rakuský imigrant. Volal sa Adolf Hitler.

Monetárna autonómia s konvenčnými peniazmi

V zálive S. Malo na 49° 20' S a 2° 20' Z vystupujú z mora Normandské ostrovy: Jersey, Guernsey, Alderney, Sark a niekoľko menších ostrovov v celkovej rozlohe 195 km². Kdokoľvek ich navštívi, aj virtuálne cez internet, nemože sa diviť jednoduchšej štatistike. Viac ako 150 000 obyvateľov (oproti uboých 17 000 na sicílskych

ostrovoch), hustota teda okolo 800/km², čo je štyri krat viac než v Spojenom kraľovstve. Prvotriedne verejne stavby, od vladnych budov, ciest až po tri letiska na Jersey, Guernsey a Alderney a odsol'ovacie zariadenie na výrobu pitnej vody z mora. Hlavnym priemyslom je finančnictvo, turistika a poľnohospodarstvo, ktoré sa pyši najmenej dvomi hovadzimi plemenami, preslavenými svetovými šampionmi kvoli vysokému percentu tuku v mlieku.

Udiv pokračuje, keď sa pustíme do štúdia historie a politickeho zriadenia. Ostrovy nie su súčasťou ani Spojeneho kraľovstva Veľkej Britanie ani Európskej unie. Maju však „zvláštny vzťah“ s Veľkou Britániou už 900

33

rokov. Spojene kraľovstvo sa stara o ich obranu, ale vlada ostrovného štátu je autonómna. Ostrovy su priamo závisle na korune, ale nie na tej anglickej, to si dobre všimnite. Kraľovna je „naš normandsky vojvoda (nie vojvodkyňa)“, pretože obyvatelia trvaju na tom, (a nie nepravom), že to boli oni, kdo dobyl Anglicko s Vilemom z Altavilly v roku 1066.

Udiv pokračuje všetky medze pri zistení, že ostrovy nie su solidarne ani jeden s druhym. Jersey ma vládu a vlajku, Guernsey ma inu vládu (a inu vlajku), na tej zavisia menšie ostrovy, každý s vlastnym politickým systemom. Tituly su dosiaľ stredoveke: vrchny veliteľ (konstabel), majordom (senešal), a pod. Okrsky su farnosti (ale civilne, nie cirkevne), každý ma svoju policajnu jednotku. Obyvatelia si zo všetkeho robia srandu (National Geographic, maj 1971). Za normalnych okolnosti by takato nejednota znamenala jedine skazu. Ako je to možné, že

ostrovy tak perfektne funguju?

Kvoli jednej veci: **Právo, ťažko vykúpené od bánk, razit' vlastné peniaze.**

V roku 1815 po napoleonských vojnách, bol Guernsey v zúfalom stave. Ulice ako rieky bahna široke sotva

3 metre, obchod neexistujuci, chudobni kam sa človek pozrel. Verejny dlh vo výške 19 137 libier zhoršoval ročny

urok 2 390 libier. Zvyšit' dane nepripadalo do uvahy, žiadať banky o požičku by bolo ešte viac zničujuce. Komisia,

ktora sa touto otazkou zaoberala, našla liek. Vydala štatovky (oslobodene od dlhov) a obligacie, aby mohli začať

s verejnými prácami a naštartovať ekonomiku. Za desať rokov už išlo všetko dobre. V roku 1825 sa však banky

pokusili system sabotovať. Najprv zaplavili ostrovy svojimi bankovkami, potom dosiahli u Koruny stiahnutie

štatoviek a nastali dobre aj zle finančne časy, ktoré trvali až do roku 1914, ako sa to deje dodnes všade, kde Mamon

strka prsty, aby koristil.

Druha svetova vojna ich prinutila uvoľnit' tlak. Ostrovy využili reštrikcie uložené bankam kvoli vojnovým

udalostiam a znovu si kupili právo razit' vlastne peniaze a nevzdali sa ho až podnes. V tejto lokalite teda plati

inštitut dohody ako o politickej tak aj o monetarnej autonomii. Dane su smiešne (8% zo zisku), jednako kvoli

neexistencii verejného dlhu, ako aj vďaka miliónom turistov, ktorí navštívia ostrovy každý rok. Ich historia sa veľmi líši od historie Veľkej Británie, ktoré doposiaľ splaca úroky za vyhratú bitku pri Waterloo. Trh v Glasgowe

stal v roku 1817 **60 000** libier a doplatili ich až v roku 1956, keď nastal čas jeho demolácie.

Maklér na burze vo Frankfurtu. (AP Photo/dapd, Patrick Sinkel)

34

Aké sú ešte možné východiská ?

Systém LETS

Zďaleka najfrekventovanejším systémom doplnkovej meny, ktorý v súčasnosti funguje vo svete, je Miestny vymenný systém obchodovania (Local Exchange Trading System – LETS). Bol znova objavený na

začiatku osemdesiatych rokov 20. storočia Michaelom Lintonom v Britskej Kolumbii (Kanada).

V roku 1983 Michael Linton a David Weston zaviedli vo Vancouveru v Kanade veľmi jednoduchý, ale

efektívny spôsob, ako ušetriť tých pár zostávajúcich dolárov v komunitách, ktoré postihla vysoká nezamestnanosť.

Založili miestnu neziskovú spoločnosť „vzajomných započtov“, ktorej jediným nevyhnutným majetkom bol

osobný počítač. Bola to členská organizácia a pri vstupe do nej sa platil malý poplatok na krytie počítačových

nakladov. Práve po tejto priekopnickej epizode došlo k tomu, že v severovýchodných provinciách Kanady boli po

rokoch nadmerneho rybolovu neočakávane stanovené prísne limity na množstvo ulovených rýb s cieľom dosiahnuť

regeneráciu ich stavov. To viedlo k nahlemu zastaveniu života rybarských komunit v primorských provinciách.

Pred tým prosperujúce dediny sa naničoho nič ocitli na pokraji katastrofy s nezamestnanosťou okolo 30 až 40

percent. Model LETS sa stal spôsobom, ako túto krízu riešiť. V Kanade v súčasnosti funguje 25 až 30 systémov

LETS.

Systém WIR

„WIR“ je švajčiarsky príklad doplnkovej meny vedenou komunitou jednotlivcov a malých firiem. Je to

najstarší kontinuálne fungujúci systém v modernom západnom svete. Bol založený 16 členmi v roku 1934

v Zürichu a behom nasledujúcich 60 rokov ustavične rástol, ako počet jeho členov, tak aj celkový obrat. V roku

1994 pri 60. výročí systému WIR dosiahol ročný obrat 2,5 miliardy švajčiarskych frankov. Jeho 80 tisíc členov

pochádza zo všetkých oblastí zeme. Funguje v štyroch jazykoch a má vlastnú bankovú budovu, ako aj šesť

impozantných regionálnych pobočiek. „WIR“ je skratka Wirtschaftsring-Genossenschaft (v približnom preklade „

kruh vzajomnej ekonomickej pomoci“) a v nemčine tiež znamená „my“. Existujú dva spôsoby, ako si môže člen

zadovažiť WIR. Buď predá tovar alebo služby niekomu v kruhu, alebo získa WIR uver z koordinančného centra.

Inými slovami, WIR je hybridom „vzajomných započtov“ (vždy keď prichádza k obchodovaniu formou priameho

predaja tovaru) a fiat meny (vždy, keď centrum poskytne požičku). Takyto uver má veľmi nízky úrok (1,75%

ročne). Tieto uvery su často garantované nehnuteľnosťou, alebo iným majetkom. Ako je tomu aj u iných mien,

zakladom je tu dôvera. Uvery WIR su automaticky stiahnuté z obehu vždy, keď člen splatí centru požičku. Hodnota

WIRu sa rovná hodnote švajčiarskeho franku, ale všetky platby musia byť prevedené vo WIRoch.

Členovia tohto

systemu uvádzajú tieto najhlavnejšie dôvody, kvôli ktorým su účastní v tomto systéme:

- je to veľmi efektívny spôsob podnikania vzhľadom na vynaložené náklady, provízia z tržieb je obmedzená na 0,6

% z obchodov urobenej v rámci WIRu

- umožňuje prístup k overenej zákaznickej databáze, úver je omnoho lacnejší než v národnej mene

- su poskytované iné služby (priame zasielanie ponúk, reklama medzi členmi, publikácie a pod.)

- ponuka narazník proti vonkajším otrasom, ako je náhly vzrast úrokovej miery národnej meny, alebo iné

ekonomické pohromy.

- Je to spôsob, ako sa malé firmy dostanu k niektorým výhodám, ku ktorým majú prístup len veľké firmy

Keď sa mu umožní, aby dosiahol plnú zrelosť, WIR poskytne predstavu o ekonomickom potenciáli systému

doplňkovej meny.

V USA majú lokálne peniaze

Internetová verzia denníka hospodárskej noviny dňa 09.04.2009 uverejnila túto správu. V čase ekonomickej

recesie v niektorých mestách Spojených štátov začínajú používať vlastné peniaze. Opatrenie známe z 30. rokov

minulého storočia má pomôcť zákazníkom aj podnikateľom. System funguje tak, že si skupina miestnych

podnikateľov vytlačí vlastné platidlo, ktoré zákazníci nakupia so zľavou, napríklad 95 centov za dolar.

V obchodoch potom platia ako bežnými peniazmi. Zákazníci tak ušetria pár percent a obchodníci majú zákazníkov.

V USA v súčasnosti existuje viac ako desať lokálnych platidiel. Podľa zákona nesmú vyzeráť ako riadne peniaze

alebo sa vydávať za oficiálnu menu.

V regióne Berkshire na západe štátu Massachusetts su v obehu peniaze **berkShares**. Ľudia si ich kupujú

v niektorej z 12 miestnych bank a minúť ich môžu v 370 predajniach. Od roku 2006, keď tento

najväčší lokálny

system v USA odštartoval, v ňom obiehajú **berkShares** v hodnote 2,3 milióna dolarov. V Detroiti vydali vlastne

35

peniaze traja podnikatelia, je to obeživo s názvom **detroit cheers** v hodnote 4 500 dolarov.

Denník SME 04.05.2009 na svojej internetovej stránke oznámil správu, že v USA sa objavili úvahy o minusových úrokoch. Znie to ako absurdita, napriek tomu sa o tom vážne diskutovalo. Americká

centrálne banka

poklada v internej analýze negatívne úroky za primeraný nástroj. Negatívna úroková sadzba znamená, že ak by si

dlžník požičal 100 dolarov a minul ich, na budúci rok by musel vrátiť len 97 dolarov. Pre veriteľov by však takýto

system nebol príťažlivý.

V Brixtonskom obvode Londýna zaviedli vlastnú menu

Koncom septembra 2009 sa na internetovej stránke hospodárskych novín objavila táto správa.

Briti

vynašli a hneď zaviedli do obehu novú menu - **brixtonskú libru**. Nová mena je vraj vymyslená preto, aby jej majiteľov ochránila pred dosledkami globalnej krízy a výkyvov na devízovom trhu. Hodnotou je totožná s bežnou librou, ktorá je v obehu na Britských ostrovoch. **Brixtonská libra** však platí len v Brixtonskom obvode Londýna. Tim Nicols, ktorý je jedným z autorov novej meny, vytlačil niekoľko platidiel. Základným cieľom tejto meny je pokus ochrániť majiteľov malých obchodov, ktorých obkolesili a ktorých dusia obchodné siete. „Ak nakupujeme v supermarketoch, potom 90% našich peňazí odchádza z Brixtonu. Posilňujeme veľké spoločnosti, ale my chceme, aby peniaze zostali tu.“ Povedal Nicols. Rodina Websterovcov sa usadila v Brixtone ešte v 19. storočí a predava v ňom topanky už takmer 140 rokov. Teraz sa na štíte nad vchodom do obchodu popri „Založený v roku 1870“, objavila aj informácia „Prijímame novú menu“. James Webster uviedol, že ľudia v obvode prijali vlastnú menu s nadšením. „Sláva! Mame vlastné peniaze!“ Do projektu sa zapojilo niekoľko desiatok malých obchodov a kaviarničiek. Ten, kto platí **brixtonskou librou**, dostáva zľavy. Obchodník Black Dacker povedal, že dáva zľavy 10 až 20 %. Pri platení oficiálnou librou zákazníkovi cenu neznižuje. Organizatori projektu tvrdia, že sa v prípade **brixtonskej libry** nedať hovoriť o hospodárskej výhode. Nie je ničím krytá. (Ako keby iné platidlá boli) Jej význam je symbolický. Podobné pokusy ako v Brixtone sa už urobili aj v iných častiach Británie, ale aj v Spojených štátoch a inde. Ale v Londýne, ktorý sa označuje aj za hlavné finančné mesto sveta, sa s vlastnou regionálnou menou experimentuje po prvý raz napriek tomu, že v ňom vždy vedeli robiť peniaze. Ani myšlienka vlastných regionálnych peňazí nie je nová. V stredoveku sa takmer v každom meste platilo vlastnou menou. Tu vidíme, že kríza je naozaj vážna. A keď už ani v Londýne nevedia „robiť peniaze“, tak potom už kde?

Španielska dedina oživila pesetu.

A do tretice, hospodárske noviny dňa 07.03.2011. Malá dedinka Mugardos na severe Španielska vzkriesila starú menu, ktorú pred deviatimi rokmi nahradili euro. Staronová peseta tam má zachrániť miestnych obchodníkov, ktorých tvrdo zasiahla finančná kríza. K odvážnemu experimentu boli najprv podnikatelia skeptickí. Dnes však môžu Španieli v dedine platiť oboma menami súčasne vo vyše 60 obchodoch. Do Mugardosu jazdia ľudia z celeho Španielska, ale tiež cudzinci, ktorí v roku 2002 prepasli trojmesačnú lehotu, keď pesety vymieňala každá banka.

Talianske mestečko si tlačí vlastnú menu fiorito

Na začiatku septembra 2011 uverejnil denník SME tento článok. Vlastnou menou fiorito sa chce horské mestečko v Taliansku brániť škrtom Silvia Berlusconiho. „Chceme získať nezávislosť od Talianska. Peniaze na to už máme,“ hovorí pre časopis Time starosta Luca Sellari. Svojravný predstaviteľ maleho mestečka Filettino na

upati hor, asi sto kilometrov od Rima, chce bankovkami s vlastnou podobizňou, uchranit' mestečko od radikalnych

škrtoť. Tie predstavil taliansky premier Silvio Berlusconi. Usporami v štatnej kase planuje znizit' obrovsku

zadlženosť krajiny, ktora sa pohybuje na úrovni okolo 120 percent HDP.

Kvitnúca mena

Starosta s 550 miestnymi obyvateľmi chce pre mestečko vydobyt' status monarchie s vlastnou menou fiorito, čo v taliančine znamená „kvitnuci“. „Mestečko bude kvet v novej podobe,“ tvrdi Sellari pre dennik The

New York Times. Starosta ma jasno aj v tom, aky menovy kurz bude mať nova mena voči euru, ktoreho sa

mestečko chce vzdat'. „Za dve fiorita dostanete jedno euro.“

Na úradoch dobrovoľníci

Starosta chce tak vytvorit' autonomnu oblasť po vzore republiky San Marino. „Snom každého z nas je stat'

sa princom,“ povedal starosta.

36

„Pozrite, my sme už vyriešili problem verejného dlhu,“ hovorí Enio Marfoli, ktorý v mestečku pracuje ako poradca

pre kulturu a ma na starosti novu hymnu. Tvrdí, že redukovať vydavky sa da aj tým, že zamestnanci vo verejnej

sprave pracuju ako dobrovoľníci.

Radšej utečencov

Nespokojnosť v mestečku vyvolali Berlusconiho slova, ktorými nariadil obciam pod tisíc obyvateľov, aby

sa v rámci usporných opatrení spojili so susednými dedinami. Nariadenie sa tam ma dotknúť takmer dvoch tisíc

obci. Tie sa obávajú, že zlučením stratia svoje tradície, dialekt a jedinečnosť obce, ktoru budovali storočia.

Mestečka už avizovali, že budu proti rozhodnutiu protestovať podobne ako minuly týždeň v uliciach Milana. Ine by

privítali aj utečencov z vojnou zničenej Libye, aby sa tak prehupli cez prah tisicky obyvateľov.

Náklady na kuchyňu

„Viete koľko stoja štat náklady na všetkých starostov v talianskych mestečkach?“ pyta sa Franca Bigliova,

prezidentka Narodnej asociácie malých miest. Odpoveda, že 5,8 milionov eur, teda asi toľko, koľko vynaklada

dolna komora parlamentu na reštauračné služby. „Pracujeme ako blazni a oni chcú škrtať niečo, čo stojí rovnako

ako náklady ich kuchyne,“ sťažuje sa šefka asociácie.

Aj takto sa to dá?

Noviny Irish Independent začiatkom roka uverejnili zaujímavý článok, kde hovorca irskej centralnej banky

pripušíť, že Iri problem unikajúcich vkladov z ich komerčných bank neriešia len požičkami z ECB (Európskej

centralnej banky), ale **írska centrálna banka samostatne tlačí nové eurá** (s upovedomením ECB), ktore posiela do

komerčných bank. Požička sa potom javí v suvahe lokalnej centralnej banky ako „ostatné aktiva“.

Iri tak získali eura bez nutnosti požičať si ich na sukromnom trhu alebo od ECB a to na ukor nas všetkých,

ktori euro používame (o koľko narastlo množstvo eur v obehu, o toľko klesla kupna sila každého eura). Objem

tvorby rezervnej meny irskou centralnou bankou udajne dosiahol **51 miliárd eur**, čo je viac ako 30 % irskeho hrubého domáceho produktu. Ak ho dame do slovenskeho kontextu, je to ekvivalent toho, keby NBS samostatne vytlačila 20 miliárd eur – viac ako 13 násobok deficitu Socialnej poisťovne. Z toho vyplýva len jedno. Keď im tečie do topanok, nezastavia sa pred ničím, aby odvrátili kolaps.

Aj takto sa to dá !!!

Nikoho neprekvapí tvrdenie, že Brazília oplyva prírodným bohatstvom. Spomeňme azda bauxit, železnu rudu (Brazília je jej najväčším producentom), mangan, nikel, uran, ale aj zlato či platina a mnoho ďalších. Taketo bohatstvo nerastných surovín predurčuje krajinu, aby zohrávala významnú úlohu v globalnej ekonomike. Brazília ma takisto najväčší dobytkársky priemysel a je najväčším exportérom bravčového, kuracieho mäsa, pomarančovej šťavy, cukru, kavy a tabaku. Ale samotné nerastné bohatstvo nestačí. Prečo by teda mala mať práve Brazília konkurenčnú výhodu v porovnaní s inými krajinami?

Veľkou výhodou Brazílie je, že v porovnaní s rozvinutými krajinami, ale aj so zvyškom sveta, je len

mierne zadlžená. Brazílske obyvateľstvo nie je zadlžené prakticky vôbec. Toľko

spomínané želania v západnom svete, a sice, aby sa zvýšila miera úspor, pretože práve úspory sú základom pri udržateľnom raste, nepredstavujú

pre Brazíliu žiadny problém. Miera úspor v tejto juhoamerickej krajine dosahuje približne 20 %.

Nezamestnanosť

poklesla v decembri 2010 na 5,3 %, čo je najnižšia hodnota od roku 2002. Toto číslo sa pomaly približuje

k hodnote, kedy je počet dobrovoľne nezamestnaných nižší ako počet voľných pracovných miest.

Budúcim

investičným mega trendom môže byť napríklad voda, ktorej dostupnosť sa naprieč celým svetom znižuje.

A hádajte čo? Na území Brazílie sa nachádza 14 % celosvetových dostupných zásob pitnej vody. 80 % elektriny,

ktorá sa v krajine vyrába pochádza z vodných elektrární, krajina má najmodernejšiu technológiu na čerpanie

benzínu a jednu z „najzelenších“ ekonomík sveta. Brazília však nie je iba komoditným „krajom“. Má solídnu aj

výrobnú základňu. Brazílska spoločnosť Embraer je tretím najväčším výrobcom lietadiel na svete.

Ak sa pozrieme na fungovanie finančných inštitúcií v Brazílii, mnoho z vás môže utrpieť menší šok.

Kapitálová primeranosť bánk je 16 % (v Európe je to zhruba 5-8 %) a výška povinných minimálnych rezerv je

30 %! Ak to porovnáme s americkými bankami, kde to predstavuje iba niekoľko percent, nemôžeme byť

prekvapení, že brazílske banky, v ktorých sú **manažéri osobne zodpovední za bankové záväzky**, sú zdravé ako

„buk“. Objem hypotek k HDP je v Brazílii iba 2 %, v USA takmer 80 %. Mimochodom, najhoršie v tejto štatistike

obstalo Švajčiarsko - s hodnotou 160 %. Západné ekonomiky sa momentálne boja s demografickými problémami.

Nízka porodnosť v týchto krajinách má za dôsledok, že čoraz viac obyvateľov sa nachádza v neproduktívnom

veku. To vyvolava veľke napätie na štatne rozpočty jednotlivých krajín, ktoré sa len stupňuje s neochotou vlády znížiť štedre dochodkové príspevky. Aj v tejto oblasti nám neostáva nič iné, iba Brazílii zavidiť. Priemerný vek sa v Brazílii pohybuje na hodnote 26 rokov. Brazília ma preto jednu z najlepších vekových štruktúr na svete vobec.

Tým padom ma Brazília dostatok času na riešenie dochodkovej reformy, v ktorej USA a západná Európa úplne

zaspala na vavrinoch. Dufajme, že čosi podobné sa nestane aj v tejto mimoriadne perspektívnej krajine. A teraz

udaj, ktorý môže zavidiť Brazílii celý „vyspelý“ svet. **Brazília má uzákonený prebytkový štátny rozpočet a jej**

ústava zakazuje svojvoľné tlačenie peňazí – v USA zname ako kvantitatívne uvoľňovanie.

Teraz sa pozrieme na to, ako dopadli niektoré štáty, organizácie, alebo verejne známi ľudia, ktorí sa pokúšali zreformovať, nahradiť, alebo poľudštiť tento systém od staroveku. Niekedy stačila len verejná kritika

systému a mocní tohto sveta už nenechali nič na náhodu.

Španielsky maklér na burze cenných papierov v Madride. (AP Photo/Daniel Ochoa de Olza)

Ako končia pokusy o nápravu

Nechcem tu na tomto mieste spraviť vylet do histórie. Veď len táto kapitola dejín, ako sa končia pokusy

a snahy o nápravu deformácii finančného systému, od staroveku až po dnešok, by sama o sebe zaplnila nejednu

knihu. Preto si len v krátkosti pripomenieme niektoré všeobecne známe osobnosti, ktoré „museli“ byť umlčane.

Tribun **Tiberus Gracchus** v rímskej ríši sa v roku 133 pred Kristom pokúsil zredukovať moc požičiavateľov peňazí prostredníctvom striktnějších zákonov proti užere a obmedziť legalne vlastníctvo podu na

lugeri (okolo 600 akrov) na rodinu. V tom istom roku bol zavraždený. Dokonca **Július Caesar** v roku 48 pred

Kristom zbavil peňažníkov práva vydávať mince a začal ich vydávať sám. Obyčajný ľud oslavoval Caesara pre

jeho príspevie k väčšej dostupnosti peňazí, no po jeho zavraždení bola peňažná zásoba zredukovaná o 90 percent.

Že nie je všetko s kostolným poriadkom s peniazmi, nás „nepriamo“ upozornil dokonca aj sám **Ježiš**, keď

vyhnal kupcov a peňazomencov (zmenarníkov) z chrámu a poprevracal im stoly. Nakoniec ho ukrižovaním

zavraždili.

Templári – prví bankári

V tomto krátkom odbočení k Templárom sa nebudeme zaoberať ich históriou, ale si pripomenieme ich menej viditeľnú činnosť. Keďže tento rad až do súčasnosti je stále obostretý ruškom tajomstva a ani jeho zanik nič

neodhalil, pripomenieme si len niektoré fakty. Templárske zaujmy sa neobmedzovali iba na vojnu, diplomáciu

a politicke intrigy. V skutočnosti vytvorili a založili inštitúciu moderného bankovníctva. Požičiavaním obrovských

sum nemajetným vládcom sa stavali bankarmi takmer každého európskeho trónu - a platilo to aj pre niektorých

moslimských panovníkov. Vďaka sieti radových domov rozprestierajúcej sa po Európe a na Strednom východe za

mierne poplatky organizovali transfery peňazi veľkoobchodníkov – triede ľudí od nich čoraz väčšími závislejší.

Peniaze uložené napríklad na jednom mieste sa mohli vymahať a vyberať v inom meste, a to vďaka dlžobným

upisom zaznamenaným zložitým kódom. Templári sa v podstate stali primárnymi zmenárnikmi svojho veku

a parížsky radový dom sa stal centrom európskych financií. Je dokonca pravdepodobne, že rad vynášiel šeky,

38

znamená a používané aj dnes. Da sa o nich povedať, že v podstate predbehli v oblasti financií svoju dobu o niekoľko

storočí. Rad templárov, inšpirovaný vlastnými úspechmi, získaval v Európe čoraz väčšie bohatstvo, moc, ale aj

nepriateľov. Oficiálne za likvidáciu a zánikom radu stal francúzsky kráľ Filip IV. Pekný, keď zatužil sa zmocniť

ich peňazi a pokladov. Okrem toho im dlhoval veľmi veľa peňazi. Domnievam sa, že v skutočnosti toto nemusel

byť ten pravý dôvod na likvidáciu tohto tajuplného radu. Vedie ma k tomu fakt, že ich vznik a činnosť je až dodnes

obostretá ruškom tajomstva a aj oficiálne dôvody k likvidácii radu boli s najväčšou pravdepodobnosťou

vykonštruované. Myslím si, že história a archívy nepovedali ešte posledné slovo.

Nacisti ako ekonomickí reformátori

Keď sa národní socialisti dostali v Nemecku k moci, bolo Nemecko kompletne ekonomicky zruinovane.

Versailleska dohoda uvalila devastujúce reparačné poplatky na Nemecký národ, ktorý mal platiť všetky výdavky

na vojnu krajinám, ktoré sa na vojne podieľali, čo sa rovnalo sume, ktorá trikrát presahovala hodnotu celého

Nemecka. Špekulanti zdevastovali nemeckú marku, takže inflácia bola najhoršia v modernej histórii. Na vrchole

tejto hroznej inflácie ste si za plný furik mariek nemohli kúpiť bochník chleba. Národná banka bola prázdna

a obrovský počet domov a fariem prešiel do rúk bank a špekulantov. Ľudia spali v stanoch na uliciach a v stodolách. Nič také sa predtým nestalo - kompletná devastácia národnej meny, vymazanie

všetkých úspor

obyvateľstva, ich obchodov a celej ekonomiky Nemecka. Všetko sa stalo ešte horšie, keď na konci druhej dekády

udrela globálna depresia. Nemecko nemalo na výber len žobrať o otroctvo u medzinárodných bánk. Keď sa národní socialisti na čele s Adolfom Hitlerom dostali k moci, obišli medzinárodný finančný

system

a začali vydávať novú **Národnú menu**. Adolf Hitler začal takzv. Národný kreditný program, plán národno-verejnej

výstavby Nemecka. Projekty ako zaplavové valy, rekonštrukcia verejných budov, súkromných domov, budovanie

nových domov, ciest, mostov, kanálov, prístavov a podobne. Tento projekt stal jednu miliardu Národnej meny.

Jedna miliarda NE-inflačnej meny, nazývanej Pracovné certifikáty, boli vydávané oproti tejto hodnote. Bolo

zamestnaných milióny ľudí a boli platení týmito Pracovnými certifikátmi. Tieto vládou vydávané peniaze neboli

garantované zlatom, ale niečím, čo malo reálnu hodnotu. Bol to pravdivý recept na prácu a materiál pre ľudstvo.

Ľudia tieto Pracovne certifikaty (marky) minuli na ine služby, tovar a jeho produkciu, týmto vytvarali pracu pre viac ľudí.

V priebehu dvoch rokov bola nezamestnanosť vyriešená, krajina naspať na nohach. Mala solidnu a stabilnu

menu, bez uroku a dlhu, keď v tom čase miliony ľudí v Spojených štatoch, Europe, Australii hladovalo, bez prace

a čakalo na teplu polievku, keď sa im vobec ušla. Nemecko obnovilo zahraničný obchod, aj keď im bol zakazany

zahraničný kredit a boli bojkotovani medzinarodnymi bankami. Urobili to Barterovym sposobom, priamo vymenou

tovaru a obchadzanim užernických bank, bez urokov a obchodneho deficitu. Tento ekonomicky system žil sice

kratko, ale dodnes po ňom zostali stopy v podobe prvej diaľnice (Autobahn), ako prvý extenzivny superhighway.

Hjalmar Schacht bol hlavou Nemeckej Reich banky. Americki bankari pozyvali pana Hjalmar Schachta do

Ameriky pod zamienkou, že: „**my máme veľa peňazí a to je pravé bankovníctvo**“. Pan Hjalmar Schacht im

odpovedal: „**prídte do Berlína. My nemáme peniaze. To je pravé bankovníctvo**“.

Ekonomik Henry C.K. Liu píše

o Nemeckej jedinečnej transformácii: Narodni socialisti prišli k moci v Nemecku v roku 1933, v čase, keď bola

ekonomika vo fatalnom kolapse, ruinujuca Versailleska zmluva, nulova zahranična investicia, alebo uver. Nezavisly

peňažny system, vlastny nezavisly kredit a plna zamestnanosť. Tretia Riša bola schopna obratiť zbankrotovane

Nemecko, okradnute o svoje uzemia a kolonie a v tak kratkom čase, explodovať do najsilnejšej ekonomiky sveta

a to len za štyri roky.

Keď sa pozrieme na program politickej strany NSDAP (nacionalno-socialistickej robotnickej strany Nemecka), vidime, že vysledok nacistických opatreni ktore sformuloval už spominany Gottfried Feder, bude

bezuročna ekonomika. Bod č. 11 programu strany NSDAP – zakaz prijmu bez zarobku (to znamena 100%

zdaňovanie urokov, dividendou a prijmov z prenajmov pody), bod č. 18. – trest smrti užernikom.

Samozrejme, ako

to všetko napokon dopadlo, to je dnes už len historia, ale o tejto kapitole nemeckeho nacizmu sa v učebniciach

dejepisu zahadne mlčí.

Ďalšie známe osobnosti na rane

Vobec prvym prezidentom v americkej historii, ktoreho sa pokusili zavraždiť bol **Andrew Jackson**, siedmy

prezident USA. Atentat, ktory sa stal 30. januara 1835 sa nevydaril, lebo atentatnikovi zlyhali nešťastnou nahodou

obidve pištole. Atentatnik skončil v blazinci. Neskor vyhlasil na adresu centralnej banky: „**Enormné snahy, ktoré**

banka vyvinula aby ovládla vládu, sú predtuchou toho, čo by nasledovalo, ak by sme na základe klamstiev

povolili existenciu tejto inštitúcie, alebo nejakej podobnej“.

39

V amerických knihach dejepisu nenajdete nič o ulohu bank v prvej a druhej americkej vojne o nezavislosť

(1775-1783 a 1812-1814). Nenajdete tam nič ani o bezdlhových „greenbacks“ (bankoviek) vydaných Abrahamom Lincolnom. Ich existencia je overená len niekoľkými encyklopédiami. Na financovanie americkej občianskej vojny, ktorá vypukla 12. apríla 1861 bol prezident Abraham Lincoln nútený využiť právo Kongresu vydať svoju vlastnú menu. V rokoch 1862 až 1864 bolo vydaných 450 miliónov bezuročných „greenbacks“. Lincoln pri svojom znovuzvolení v roku 1864 prisľúbil, že hneď po skončení vojny začne boj proti bankam. Lord Goschen, predstaviteľ finančného sveta, v tej dobe v The London Times napísal: **„Ak sa táto finančná politika stane trvalou, vláda môže bez výdajov získavať potrebnú monetárnu zásobu. Môže splácať svoj dlh a splácať svoje pôžičky bez dlhu. Bude mať dostatok peňazí na obchodovanie (na otvorenom trhu). Bude zdravšia než akákoľvek iná (vláda) v dejinách. Ak túto vládu nezvrhneme, zvrhne ona nás“**. Občianska vojna sa skončila 9. apríla 1865. Abrahama Lincoln, amerického prezidenta zavraždili 15. apríla 1865 vo Washingtone, D.C.. Vrahom bol John Wilkes Booth, ktorý ho zavraždil len 6 dní po skončení občianskej vojny. Po Lincolnovej smrti sa veci dali do „normálu“. Objem peňazí v obehu, ktorý v roku 1866 predstavoval 1,9 miliardy dolárov, bol do roku 1876 zredukovaný na objem 605 miliónov dolárov. Republikan **Louis T. McFadden**, zavraždený kongresman (tretí pokus o atentát bol úspešný), ktorý bol odporca FEDu a obviňoval FED aj z hospodárskej krízy v roku 1929, vyhlásil: **„Buduje sa tu celosvetový bankový systém, super štát kontrolovaný medzinárodnými bankármi, ktorí spolupracujú na zotročení sveta. Centrálna banka prevzala moc nad vládou. Kým sa pýšime našimi ušľachtilými skutkami, pozorne skrývame odporný fakt, že nespravodlivým monetárnym systémom sme prijali systém útlaku, ktorý, aj keď oveľa rafinovanejší, nie je o nič menej krutý než starý otrokársky systém“**. **James A. Garfield**, zavraždený prezident USA mal niekoľko podobných vyrokov: **„V pokojných časoch Finančná elita z národa profituje, avšak v nepokojných časoch proti nemu konšpiruje. Je to despotickéjšie ako monarchia, drzejšie ako autokracia a sebeckejšie ako byrokracia“**. **„Mám dvoch veľkých nepriateľov, Južnú armádu pred sebou a finančné inštitúcie za sebou. Z týchto dvoch, tá za mnou je mojim najväčším nepriateľom“**. **„Vláda by mala vytvárať, emitovať a dohliadať nad obehom všetkých hotových peňazí a úverov potrebných k uspokojeniu kúpnej sily vlády a spotrebiteľov. Osvojením týchto princípov budú platitelia daní oslobodení od nesmierneho množstva úrokov z dlhov. Privilégium vytvárať a emitovať peniaze je najvyššia výsada vlády a rovnako najväčšia príležitosť k čínorodosti“**. **„...(my) sme obyvateľstvu tejto republiky poskytli požehnanie, aké pred tým nikdy nemalo – ich vlastné**

papierové peniaze, aby mohli splácať dlhy...“.

J.F. Kennedy – posledný americký prezident, ktorý sa postavil bankárom?

John Fitzgerald Kennedy bol 35. prezident USA, ktorý mal v občanoch nesmiernu popularitu. Jeho smrť sa

nikdy poriadne nevyšetrila a aj po rokoch ostava zahadou. Ohľadom jeho smrti vzniklo veľa konšpiračných teórií.

Pozoruhodný fakt je aj fakt, že vyšetrovacia komisia nezahrnula do spravy mnoho podivných okolností. Taktiež

vyšetrovanie bolo povrchné a nedokonané. Kto teda stojí za atentatom? Je to CIA? FBI? Bola to politická vražda, alebo mafianska?

V osudný deň sa prezident Kennedy viezol v limuzíne po Dallase. To ešte netušil, že sa vezie priamo v ústrety smrti. Pať minút po pol jednej na neho vystrelil údajný vrah Lee Harvey Oswald. Existuje aj teória

viacerých strelcov, no zadržaný bol jedine Oswald. O dva dni bol Oswald zastrelený zahadným majiteľom nočného

klubu v Dallase – Jackom Rubym. Jack Ruby bol „poctivý občan“, ktorý pomstil prezidentovu smrť.

Ako je

možné, že sa dostal do bezprostrednej blízkosti Oswalda cez početnú ochranu, ostava zahadou. Jeho „hrdinský

čin“ mu však veľa ľudí nezhlto. Vraždou Oswalda sa prerušila akokoľvek spojitosť k objednávateľom vraždy. Kto

mal teda motív na vraždu? Motív však treba hľadať najmä v domacej politike, ktorú prezident Kennedy

presadzoval. Kennedy veľa krát daval do pozornosti verejnosti existenciu tajných spolkov a ich obrovského

a nekontrolovateľného vplyvu v spoločnosti. Ale kde spravil najväčšiu chybu? Ako prezident Spojených štátov

amerických, J. F. Kennedy podpísal dňa 4. júna 1963 prezidentský dokument takzvaný Executive Order 11110,

ktorý bol dodatkom k dokumentu Executive Order 10289 z 19. septembra 1951. Toto umožnilo J.F. Kennedymu,

ako prezidentovi Spojených štátov, legalne vytvoriť vlastné štátne peniaze, ktoré by patrili ľuďom a neboli

zaťažene dlhom a úrokom. Nariadil tlačiť peniaze, úplne pritom ignorujúc bankovky súkromných bank federalných

rezerv. John F. Kennedy vydal bankovky v hodnote 4 292 893 825,- dolárov a toto by bolo očividne podkopalo

system federalných rezerv v Spojených štátoch. O pár mesiacov neskôr, v novembri 1963 sa šokovaný svet

dozvedel, že prezidenta J.F. Kennedyho zavraždili. Nový prezident Lyndon Johnson po nastupe do úradu okamžite

40

toto nariadenie zrušil. Ako vysmech posobi správa, že Warenova komisia (vyšetrovacia) prijala medzi svojich

členov Johna J. McCloya, prezidenta banky Chase Manhattan Bank. To už nepotrebuje komentár!

Na záver si pripomenieme osobnosti z novodobnej histórie, ktoré upadli tak trochu do zabudnutia.

Nicolae Ceausescu – rumunský diktátor a prezident Rumunskej socialistickej republiky. Hneď po prevrate, ktorý

stal aj ľudské životy, bol postavený pred takzvaný „ľudový súd“ spolu aj s manželkou Elenou, kde ich odsúdili na

trest smrti. Tento trest bol okamžite vykonaný na mieste. Kto si ešte spomenie, určite sa mu vynori pred očami fakt,

že tento tribunal zasadal v maskach, aby ich nebolo možné identifikovať. Nech už na to mali v tej dobe akykoľvek dôvod, dodnes nikto nevie a ani nespomína, kto to bol a či títo ľudia mali na to vôbec nejake právo, alebo kompetenciu. Tieň pochybnosti zostáva hlavne preto, lebo tento rumunský diktátor, (nech už urobil čokoľvek), **splatil v roku 1989 voči zahraničným veriteľom všetky štátne dlhy**. Bolo to síce na úkor životnej úrovne celého rumunského ľudu, ale kto vie ako by sa to vyvíjalo po zbavení tejto záťaže. Myslím si, že aj jeho smrť bola dopredu zorganizovaná, aj keď na to neexistuje žiadny dôkaz. Určitým naznačením je fakt, že vo svete v tej dobe, ako aj v súčasnosti existujú aj horší diktátori, ktorých dokonca rôzne finančné kruhy podporujú, pokiaľ sa samozrejme nezabávajú štátneho dlhu. Poslednou osobou, ktorú tu ešte spomeniem bol rakúsky hajtman **Dr. Jorg Heider**. Aj jeho smrť nebola celkom objasnená a je okolo nej viac otázok, ako odpovedí. Ale to hlavne je to, že tento rakúsky politik ašpiroval na víťazstvo v celoštátnych voľbách a bol by sa zrejme stal rakúskym kancelárom. Dr. Heider sľuboval, že „**vyčistí bahno súčasných bankovníckych manipulácií**“. A tu išlo o typ človeka, ktorý svoje sľuby plní. A to zrejme nemal!

Muži sledujú hodnoty vývoja trhov na burze v Kuala Lumpur. (AP Photo/Vincent Thian)

41

Čo by zlatý štandard znamenal dnes

Keby sme chceli mať v súčasnosti menu kryté zlatom, takzvaný „zlatý štandard“, nebolo by to vôbec jednoduché. Čo by nám to prinieslo, aké výhody a nevýhody z toho vyplývajúce, si pre lepšiu predstavu zosumarizujeme.

Ak by krajiny zasiahla vážna recesia domácej ekonomiky, museli by ju tieto krajiny jednoducho pretrpieť.

Nebolo by možné znížiť úrokové miery, aby sa zmiernili dôsledky krízy. Povedané inak, takéto krajiny by museli podstúpiť defláciu a vyrovnáť sa so sociálnymi tlakmi, ktoré by takúto situáciu sprevádzali, ak by chceli zachovať

zlatý štandard aj v časoch ekonomickeho poklesu. Toto mohlo dobre fungovať v 19. storočí, kedy chudobne

domácnosti, ktoré boli najviac ovplyvnené, nemohli s danou situáciou nič spraviť.

Existovala by takisto aj druhá možnosť deflácie (resp. v tomto prípade inflácie), kvôli ľubovoľnému faktoru zviazania jednej meny k zlatu. Ak by náhle prišlo na nové, veľké nálezisko zlata, znamenalo by to pre

globálny systém extra dávku inflácie. Na druhej strane, ak by sa vyskytol pokles nálezisk zlata (ako sa to stalo

koncom 19. storočia), znamenalo by to pre vlády situáciu, v ktorej by museli razantne znížiť výdavky na svojich

občanov, aby udržali zlatý štandard. Hlavným bodom v tejto časti je to, že množstvo zlata na zemskom povrchu je

obmedzené, zatiaľ čo kapacita ľudstva zvyšovať svoj ekonomický výstup a produktivitu sa zvyšuje exponenciálne

a tento trend by mal pretrvať aj v blízkej budúcnosti, čo by v prípade zlateho štandardu mohlo znamenať návrat do

doby temna.

Bol by koniec bankovníctva, ako ho pozname dnes. To nemusí znieť tak negatívisticky, keďže zoberieme

do úvahy fakt, že banky mali veľký podiel na vzniku súčasnej krízy. Ale je dôvod aspoň na to, aby sme sa pri ňom

na chvíľu zastavili. Zlatý štandard bol nekompatibilný s frakčným systémom rezervného bankovníctva a anglická

centrálna banka mohla sotva posobiť ako veriteľ poslednej inštalácie v 19. storočí bez toho, aby výrazným

spôsobom neporušila pravidlá (čo podľa niektorých fatálne poškodilo systém). Určite treba zmeniť štruktúru

fungovania súčasného bankového systému, ale nemali by sme sa hrnúť do ďalšieho menového systému bez toho,

aby sme vedeli aké ďalekosiahle môžu byť následky takehoto činu.

Ako funguje trh zo zlatom

Tak, ako bol neslávne ukončený zlatý štandard a aký podfuk sa skrýva za frakčným rezervným bankovníctvom, to iste môžeme povedať aj o samotnom obchodovaní zo zlatom. Cena zlata je už roky manipulovaná a ovplyvňovaná. Aby toto všetko nebolo také ľahké utuľtať a schovať pred verejnosťou, bola

v januári 1999 založená organizácia **GATA (Gold Anti-trust Action Committee)**. Už niekoľko rokov GATA

získava dôkazy o tom, že trh zlata je manipulovaný tak, aby dolár a ostatné svetové meny získali dojem stability

napriek každoročnému obrovskému rastu inflačných peňazí v obehu. Organizácia, ktorá údajne trh zlata manipuluje

sa nazýva „**Zlatý kartel**“, ktorý pozostáva z centrálnych bánk a ich agentov.

Aby sme videli, že manipulácia na trhu so zlatom nie je ničím novým, tak sa pozrieme najprv trochu do histórie, na obrovské fiasko centrálnych bánk nazvané „**Londýnsky zlatý fond**“. Tak ako aj ostatné intervencie na

trhu so zlatom, tak aj London Gold Pool bol motivovaný monetárnym cieľom- ochranou svetovej meny.

Era amerického dolára, ako som už skor spomenul, sa začala v roku 1944 kedy na Bretton – woodskej konferencii vzišiel dolár ako jediná svetová rezervná mena. Cena trojskej unce zlata sa stanovila na 35,2 USD

a centrálna banka z celého sveta si mohli vymieňať dolare za zlato a opačne. Napriek počiatočnému nedostatku

dolarov sa pri zvyšovaní amerického deficitu obchodnej bilancie začali u svetových centrálnych bánk hromadiť

dolare a tie ich postupne premieňali na zlato. Americké rezervy tak začali prudko klesať. Pokračujúca obava

o hodnotu dolára pred voľbami v roku 1960 spôsobila obrovskú paniku na trhu zlata a to vystrelilo nad úroveň 40

USD. V obave pred ďalším rastom zlata sa vytvoril Londýnsky zlatý fond, do ktorého prispelo zlatom deväť

západných centrálnych bánk. Cieľom tohto fondu bolo uzavrieť cenu zlata úrovňou 35,2 USD a tak intervenovať

vždy, keď sa cena dostane cez túto úroveň. Fond následne nakupoval zlato pri poklese jeho ceny.

System takto

fungoval niekoľko rokov. Postupne však fond strácal viac zlata, ako ho získaval. Vietnamská vojna v roku 1968

vedla k tlaku na dolár pri tom, ako sa prudko zvyšoval americký deficit. Fond musel predávať čoraz viac zlata

a keď predaje zlata dosahovali niekoľko stovak ton denne, Londynsky fond pod tlakom dopytu kapituloval a cena

zlata bola ponechana voľnému trhu.

Historia nam teda ukazuje, že manipulácia trhu vladami a centralnými bankami existuje a nie je dôvod myslieť si, že sa nebude opäť opakovať. Ti, ktorí trh manipulovali stratili obrovské množstvo peňazi, avšak strata

sa rozhodne neplatila z ich vreciek. Spôsob manipulácie sa mení a stáva sa čoraz viac sofistikovaným. Pozrime sa,

42

akým spôsobom je možné manipulovať trh zlata v súčasnosti.

Ako je to dnes

Centralné banky majú buď zakázané predávať svoje zlate rezervy, alebo ich môžu predávať iba vo veľmi

limitovanom objeme. Existuje však iný spôsob, akým môžu ovplyvňovať cenu zlata. Je to leasing (finančný

prenájom) alebo swap (vymena) svojich zlatých rezerv svojim agentom (bullion bank). GATA predpokladá, že

týmto spôsobom začali centralné banky manipulovať trh zlata od roku 1993. Vysvetlíme si, ako celý spôsob

funguje. S napadom leasingu zlata od centralných bank prišiel bývaly minister financií USA Rubin, keď pracoval

v banke Goldman Sachs. Banka si požičala od FEDu zlato na úrok 1 %. V čase, keď sa úrokové sadzby v USA

poťahovali v pásme 6-12 % to skutočne bolo zadarmo. Banka zlato na trhu predala a za zinkasovaný objem peňazi

nakúpila pokladničné poukážky, ktoré dostávali vysoký úrok. Stačilo, aby sa zabezpečila voči nožnej vyššej cene

zlata a realizovala slušný zisk. Čoskoro túto metódu začali aplikovať aj ostatné banky a na trhu sa objavili silne

predaje zlata. Čoskoro nebolo ani potreba sa hedgovať proti rastúcej cene zlata, pretože banky sa dokázali

dohodnúť na spoločnom predaji zlata v čase jeho rastu. Takýmto spôsobom mohli predávať deriváty (opcie) na

zlato a tak ziskovať ďalší zisk zo svojich krátkych pozícií. Od svojho nastupu do funkcie ministra financií Rubin

deklaroval politiku „silného“ dolara, čo veľa napovie o tom, akým spôsobom chcel silný dolar dosiahnuť. Popravde

však dolar odvtedy oslabil o 40 %. Čo je však doležitejšie, Rubin mohol celý systém swapovania zlata doviest' do

uplne inej roviny. Avšak to už prichádzame do fázy špekulácií. Poďme sa však pozrieť na fakty.

Dopyt, ponuka a obchod so zlatom

Podľa viacerých zdrojov sa priemerná ročná produkcia zlata odhaduje na 2 400 ton. Dopyt po zlate však

postupne rastie a momentálne (údaj z roku 2009) by nemal byť menší ako 3 500 ton. Aby sa však dopyt rovnal

ponuke tak sa na trhu musia objavovať predajcovia už existujúceho zlata, ináč by na trhu vznikol obrovský nesulad

medzi dopytom a ponukou. Jediny, kto však vlastní taketo obrovské zásoby zlata sú centralné banky. Preto je veľmi

pravdepodobne, že práve agenti centralných bank pravidelne vstupujú na trh a predávajú zlato, ktoré majú požičané

od centralných bank.

Zlate rezervy centralnych bank by sa oficialne mali pohybovať na úrovni 32 000 ton. Ak si však zoberieme udane čísla ponuky a dopytu po zlate za posledných 10 rokov tak zistíme, že medzera, ktorá musela byť zaplnená centralnymi bankami a ich agentmi je v pásme zhruba 10-15 000 ton. To indikuje, že centralne banky môžu mať v skutočnosti iba polovicu deklarovaných zlatých rezerv. To, že s rezervami centralnych bank niečo nie je v poriadku naznačuje fakt, že centralne banky neposkytujú žiadne informácie o skutočnej držbe svojho zlata. Je to údaj ktorý si strážia prisnejšie ako vlády svoje nukleárne programy, a napriek zakonom o slobodnom prístupe k informáciám. Čo ich vedie k tomu tajiť stav svojich rezerv? Napríklad v USA bol posledný audit vo Fort Knox vykonaný počas Eisenhowerovej administratívy. Vidíme, že ponuka zlata na svetovom trhu nemá priestor rásť. Je len otázkou času kedy sa predaje swapového zlata zastavia a dopyt sa bude musieť upraviť pod ťarchou výrazne vyššej ceny. Dopyt je však pritom veľičina, ktorá mohutne rastie. Po tom, ako v auguste 2008 zaznamenali americké mincovne bezprecedentný dopyt po zlatých minciach, prešli na krízový režim a na dva týždne zastavili ich predaj a neskôr zaviedli pridelový systém. Tento fakt nepoukazuje na voľný trh zlata. Podľa správy LBMA (London Bullion Market Association), obchodujú jej členské „bullion banky“ v priemere okolo 20 miliónov unci zlata denne. Londýnsky trh tvorí približne 90 % globálnych objemov a tak veľkosť celého trhu sa odhaduje na 22,2 milióna unci denne, čo na ročnej báze predstavuje 180 555 ton zlata. Skutočná ponuka fyzického zlata sa odhaduje na 4 000 ton za rok (ťažba nového zlata + „šrotovanie“ zlata + zbavovanie sa prebytočných zásob zlata zo strany rôznych subjektov). Pomer obchodov celkového zlata ku skutočnému fyzickému obchodovanému zlatu je potom $180\,555/4000=45$. To znamená, že sa v priemere obchoduje na trhu 45 unci „zlata“, ale iba 1 unca z tohto počtu má formu realne existujúcej unce.

Povedané inak,
celkové obchodovanie so zlatom je kryté iba 2,2 percentami fyzického zlata. Ak predpokladáme, že papierové zlato nemá žiadnu hodnotu, potom skutočná cena zlata je 54 000 dolárov za uncu (pri cene 1200 dolárov za aktuálnu „trhovu“ cenu unce). Pri cene 1400 dolárov za takto „riedenu“ uncu, je realná cena jednej unce až 63 000 dolárov.

Na záver trocha štatistiky. Všetko zlato, ktoré človek vyťažil, sa pohybuje na úrovni 163 000 ton. Z tohto množstva 51% je v zlatníctve, 18 % držia vlády, 17 % sú investičné zásoby, 12 % využíva priemysel a 2 % sú nezaradené.

43

A čo na to striebro?

Striebro je na rozdiel od zlata, nielen realnými peniazmi, ale aj priemyselným kovom. Striebro je najviac

podhodnoteny kov v historii ľudstva. To znamená, že sa spotrebuva, ba čo viac, **nedá sa recyklovať**. Striebro sa totiž používa vo veľmi malých množstvách vo veľkom počte produktov (hlavne elektronických), a preto by jeho recyklácia bola ekonomicky nevyhodná. Väčšina dostupného striebra už bola vyťažena a spotrebovaná. Odhaduje sa, že zásoby striebra na zemskom povrchu dosahujú hodnotu približne 1 234 590 x 10³ unci, čo pri cene 30 dolarov za jednu uncu predstavuje 37 miliárd dolarov. Nadzemné zásoby zlata predstavujú 4 585 620 x 10³ unci, čo pri cene 1 400 dolarov za uncu čini 6,5 biliona dolarov. Pomer zlata k striebru je v súčasnosti 46:1, ale celková hodnota zlata na zemskom povrchu je 175 krat väčšia ako hodnota striebra. Pomer zlata k striebru sa počas minulých storočí držal na hodnote 15:1. Ak sa teda pozrieme na dnešok, zistíme, že 30-ročné (nominalne) maxima striebra ani zďaleka nemusia byť vrcholom ceny striebra. Ak vezmeme do úvahy faktor inflácie, zistíme, že striebro má k svojim maximám z roku 1980 veľmi ďaleko. Pri analýze striebra ako priemyselného kovu sa musíme zamerať na to, že iba 30 % produkcie striebra pochádza zo strieborných bani. Zvyšok sa získava ako vedľajší produkt pri ťažbe iných mineralov. Až 57 % vyťaženeho striebra je spojených so základnými kovmi (železo, nikel, meď, olovo). Momentálne pripadá na 10 vyťaženej unci striebra, iba 1 unca zlata. Avšak väčšina striebra je použitá na výrobu spotrebných statkov. Na druhej strane, väčšina vyťaženeho zlata sa stáva súčasťou zlatých rezerv. Ak sa pozrieme na modernú históriu, striebro je odsúdené stať sa vzacnejším a hodnotnejším ako zlato. V roku 1950 existovalo 10 miliárd unci dostupného striebra na zásobách. Do roku 1980 sa toto množstvo scvrklo na 3,5 miliardy unci. V roku 2010 sa ponuka dostupného striebra odhaduje na 500 až 700 miliónov unci. Celková ponuka dostupného zlata v roku 1950 činila 1 miliardu unci. A dnes sa toto množstvo odhaduje na 7 miliárd unci. Momentálne musíte zaplatiť 50 uncami striebra, aby ste si mohli kúpiť 1 uncu zlata. Aj keby sme nebrali do úvahy odchýlku rezerv, produkcia vyťaženeho kovu by mala tento pomer priviesť k hodnote 10:1. Používajúc súčasnú cenu zlata, 1400 dolarov, striebro by nemalo stať menej ako 140 dolarov. Striebro sa spotrebovava viac ako kedykoľvek predtým a je fakt, že v súčasnosti je povrchových zásob striebra menej ako zlata. Priemyselný dopyt po striebre sa oproti minulemu roku zvýšil o 18 %. V rokoch 1990-2000 sa v spotrebe stratili približne 2 miliardy z rezerv striebra. A to tvoril priemyselný dopyt iba 35 % z celkového dopytu po striebre. Dnes je to 54 %. A keď berieme do úvahy nové možnosti využitia striebra, deficit súčasnej produkcie sa bude iba zvyšovať. Svet skonzumoval v posledných 50 rokoch toľko striebra, že posledným obdobím, kedy boli zásoby povrchového striebra na takejto

nizkej úrovni, bol začiatok 14. storočia. Deficit striebra sa vlády snažili znížiť predajom svojich rezerv striebra.

Americká vláda „naliata“ takmer 5 miliárd unci striebra do trhu so striebrom. Avšak počnúc rokom 2010, podľa

USGS, zásoby striebra americkej vlády sú nulové. **Nerovnováha medzi dopytom a ponukou je ignorovaná rok čo**

rok. Celková produkcia striebra v roku 2009 dosiahla 710 miliónov unci. Dopyt sa rovnal 889 miliónom unci. To

predstavuje deficit 179 miliónov unci. Každým dňom sa pritom objavujú nové použitia striebra. A tak sa deficit

medzi ponukou a dopytom neustále zvyšuje a pojedá existujúce zásoby. Striebro tak môže byť najlepšou

investíciou v histórii ľudstva.

Maklér Stephen D'Agostino na americkej burze. (AP Photo/Richard Drew)

44

Príbeh jednej veľkej banky – GOLDMAN SACHS

Na to aby sme lepšie pochopili, ako sa vyvíja a kam až dospel bankový systém v súčasnosti, priblížime si

deštruktívnu činnosť jednej z najväčších bánk sveta – Goldman Sachs.

Banka bola založená v roku 1869 nemeckým emigrantom Markusom Goldmanom a jeho zaťom Samuelom

Sachsom. Za prvých sto rokov existencie Goldman Sachs iba v jednom prípade jeho vtedajšie konanie pripomína to

dnešné – špekulatívna mania pred krachom na konci 20-teho storočia.

Prvá vec, ktorú by ste mali vedieť o Goldman Sachs je, že je všade. Táto najsilnejšia investičná banka na

svete je vampirom, ktorý sa zahryzne do všetkeho odkiaľ cíti peniaze. Od technologickej bubliny až po vysoké

ceny ropy, Goldman Sachs stojí za všetkými veľkými trhovými manipuláciami od Veľkej hospodárskej krízy. Ak

Amerika cirkuluje okolo vylevky, Goldman Sachs našiel spôsob ako sa tou vylevkou stať. Extremne nešťastná

medzera v systéme západného demokratickeho kapitalizmu, v ktorom spoločnosť pasívne riadená voľným trhom

a slobodnými voľbami, táto neorganizovaná demokracia je vždy porazená organizovanou chamtivosťou.

Bezprecedentná sila a dosah tejto banky umožnili zmeniť Ameriku na obrovský podvod typu

„nafukni-a-nechaj

spadnúť“, roky manipulujúc všetky ekonomické sektory. Kolaps tohto alebo iného trhu v sebe nesie skryté náklady,

a všetky tieto peniaze, ktoré strácame, niekam idu, a v doslovnom ako aj obraznom ponímaní je práve Goldman

Sachs miesto, kam smerujú. **Banka je obrovský, vysoko sofistikovaný motor, ktorý transformuje rozptýlené**

bohatstvo spoločnosti do čistého zisku pre najbohatších jednotlivcov.

Toto dosahujú znovu tým istým spôsobom. Vzorec je relatívne jednoduchý. Goldman Sachs sa dostane do

stredú špekulatívnej bubliny a predáva investície, ktoré vie, že sú odpad. Potom na tieto investície priláka obrovské

sumy od strednej a nižšej triedy spoločnosti za pomoci štátnej korupcie, keď za pár drobných, ktorými dotuje

politické strany, dokáže zmeniť burzové pravidlá. A potom, keď sa pyramída rozpadne a milióny jednotlivcov

ostanu bez peňazi, začne celý proces opať, požičianím nam našich vlastných peňazi aj s urokom. Rovnaku pesničku hrajú od roku 1920 a teraz sa chystajú spraviť to znova a vytvoriť novú a ešte drzejšiu bublinu. Ak ju však chceme pochopiť, tak je nutné sa pozrieť na históriu piatich bublín, v ktorých hra významnú úlohu Goldman Sachs.

Bublina 1 – Veľká depresia

V tej dobe bol hlavným investičným nástrojom, používaným na okradnutie investorov takzvaný investičný trust. Ten bol podobný ako dnešné podielové fondy a vyberal peniaze od veľkých a malých investorov a vkladal ich do cenných papierov na Wall Street. Bežný investor do investičného trustu sa cítil ako veľký hráč a táto mania vytvorila novú generáciu špekulatívnych investorov. Tu sa vytvoril vzor pre správanie Goldman Sachs, ktorý do hry síce vstúpil neskoro, avšak oboma nohami a naplno. Prvým počínom bolo vytvorenie Goldman Sachs Trading Corporation. Banka vydala milión akcií po 100 dolárov, následne skupila všetky tieto akcie za vlastné peniaze a 90% z nich predala verejnosti po 104 dolárov. Táto spoločnosť potom nemilosrdne nakupovala svoje vlastné akcie a tlačila ich cenu vyššie, aby nakoniec predala časť svojich akcií a založila trust Shenandoah Corporation.

Ten vydal milióny akcií a opať sponzoroval vytvorenie nového fondu Blue Ridge Corporation. Takýmto spôsobom

vznikala investičná pyramída, keď z 7 250 000 emitovaných akcií Blue Ridge až 6 250 000 bolo vlastných

Shenandoahom, ktorý bol z veľkej časti vlastnený Goldman Tradingom. Konečným výsledkom bola skvostná

reťaz vypožičaných peňazi, ktorá bola extrémne zraniteľná na prepád výkonnosti kdekoľvek počas tejto línie.

Základnú myšlienku nie je ťažké nasledovať. Daš dolar a požičiaš si devať k nemu, potom zoberieš týchto 10

dolarov a požičiaš si 90, následne zoberieš týchto 100 a požičiaš si 900 a v celom procese pokračuješ až pokiaľ je

verejnosť ochotná požičiavať nové peniaze. Pokiaľ však posledný fond začne strácať na hodnote, nemáš žiadne

peniaze aby si mohol kryť svojich investorov a masaker začína. Vo svojej knihe „The Great Crash“ slávny ekonóm

Jahn Kenneth Galbraith nazval kapitolu o týchto trustoch „In Goldman Sachs We Trust“ (Veríme v Goldman

Sachs), kde ich vykreslil ako klasický príklad šílenstva investícií založených na pake. Píše, že trusty boli hlavnou

príčinou krachu a strata banky v tej dobe dosiahla neuveriteľných 475 miliárd dolárov v súčasných peniazoch.

Bublina 2 – Technologické akcie

Posunieme sa o 65 rokov neskoro. Goldman Sachs nielenže prežil krízu, ktorá zničila tak veľa investorov,

ale stal sa hlavným upisovateľom akcií najväčších a najbohatších spoločností. Vďaka Sidney Weinbergovi, ktorý sa

z pozície asistenta vrátnika prepracoval na CEO firmy, Goldman Sachs sa stal priekopníkom v IPO (uviedenie akcií

novej firmy na trh), čo je jeden z hlavných a najlukratívnejších spôsobov ako spoločnosti získavajú peniaze. V 70-45
tych a 80-tych rokoch Goldmanu chybal ten politický vplyv, ako ma v súčasnosti, avšak bol firmou, ktorá mala
povešť najväčšieho talentu na Wall Street.
A potom sa niečo zmenilo. Je ťažké povedať, kedy presne, mohlo to súvisieť s príchodom Roberta Rubina,
spolupredseda predstavenstva banky na začiatku 90-tych rokov, do Bieleho domu ako ministra financií. Rubin bol
považovaný za jednu z najmudrejších osôb, ktoré kedy chodili po planete, spolu s Newtonom, Einsteinom
a Kantom ďaleko za ním. Rubin bol prototyp bankára, pravdepodobne sa narodil v obleku za 4000 dolárov a tvar
mal permanentne zamrznutú v naznaku ospravedlnenia, že je omnoho mudrejší, než ostatní.
Stalo sa takmer národným klišé, že čokoľvek, čo Rubin považoval za dobré, bolo to najlepšie pre ekonomiku. Tento jav dosiahol vrchol v roku 1999, kedy sa objavil na titulnej stránke časopisu TIME spolu so
svojím sekretárom Larry Summerom a vtedajším šéfom FEDu Alanom Greenspanom, pod názvom
„Skupina, ktorá zachráni svet“. A to, čo si Rubin myslel bolo, že americká ekonomika a najmä finančné trhy sú
preregulované
a potrebujú väčšiu slobodu. Počas funkčného obdobia Clintonov Biely dom vykonal sériu ťahov, ktoré mali
drasticky vplyv na svetovú ekonomiku, čo sa začalo s Rubinovým totalným zlyhaním ukontrolovať
svoju starú
firmu v bláznivom behu pre obscenne krátkodobé zisky. Zakladný podvod v Internetovej dobe je ľahké pochopiť aj
pre finančného analfabeta. Spoločnosti, ktoré nemali nič iné ako kopec napadov sa cez IPO dostali na burzu a za
vydatnej pomoci médií boli verejnosti predávané za mega milióny. Bolo to, ako keby banky ako Goldman Sachs
viazali okolo melonov stužku a hadzali ich z 50. poschodia, pričom na telefóne čakali na bity. V tejto hre ste mohli
vyhrať iba vtedy, pokiaľ ste vybrali vaše peniaze predtým, ako melon dopadol na chodník.
Podľa Jaya Rittera, profesora financií špecializujúceho sa na IPO, banky ako Goldman Sachs museli vedieť, že mnoho z firiem nikdy nezarábi. Na začiatku 80-tych rokov najväčší upisovatelia trvali pred IPO
(upísaním akcií na trhu) na troch rokoch ziskovosti firmy. Potom sa z toho stal rok a neskôr iba štvrtrok. V čase
internetovej bubliny sa dokonca nepožadovala ziskovosť ani v dohľadnej budúcnosti. Goldman popiera, že by
v internetových rokoch zmenil upisovacie štandardy, avšak jeho vlastné štatistiky ukazujú opak. Podobne ako v 20-tych rokoch, Goldman Sachs začal pomaly, avšak skončil v bláznivom švungu.
Potom,
ako emitoval malú spoločnosť s názvom YAHOO! v roku 1996, keď internetová bublina začínala, Goldman sa
rychlo stal kráľom IPO v internetovom veku. V roku 1997 si vybral 24 spoločností, ktorých až tretina bola v strate.
V roku 1999, počas vrcholu bubliny upísal až 47 spoločností, rok na to 18 spoločností, z ktorých až 14 bolo
v strate. Ako hlavný upisovateľ internetových akcií zabezpečoval Goldman Sachs oveľa volatilnejšie zisky ako

jeho konkurencia: v roku 1999 priemerne IPO Goldman vyskočilo o 281% nad jeho otvaraciu cenu, pričom priemer Wall Street bol 181%. Ako dosahoval Goldman Sachs take neobyčajne vysledky? Jednou z odpovedi je, že vykonavali prax s nazvom „laddering“, čo znamená, že manipulovali cenu novych ponuk akcií. Funguje to takto: ste Goldman Sachs a oslovi vas spoločnosť Bullshit.com, aby ste akcie dostali na burzu. Vy sa dohodnete na bežnych podmienkach, ocenite akcie, rozhodnete koľko ma ísť na burzu a zoberiete CEO firmy na „road show“ po investoroch. Toto všetko vymenou za malý 6-7% poplatok z objemu akcií. Hneď na to date svojim veľkým klientom pravo na nákup veľkeho objemu týchto akcií za nízku uvádzaciu cenu, napríklad 15 dolarov, za sľub, že neskôr na otvorenom trhu nakupia viac. Tieto informácie vám automaticky dávajú insidersky vzhľad do spoločnosti, ktorý nemá nikto z daytraderov (denných obchodníkov) snažiacich sa postupovať iba na základe verejných informácií. Viete, že investori nakúpili za 15 dolarov, tak nakupia aj neskôr na úrovni 20 dolarov, čo takmer garantuje rast akcií. Takýmto spôsobom mohol Goldman Sachs vyhnúť cenu akcie umelo hore, čo samozrejme bolo v záujme banky. Hovorí sa, Goldman Sachs bol najhorším pachateľom takýchto manipulácií a v roku 2005 zaplatil pokutu za svoje aktivity „laddering“ 40 miliónov dolarov, čo sú drobné v porovnaní so ziskami, ktoré dosahoval z IPO. Takéto praktiky vykonali z internetovej bubliny jednu z najhorších katastrof vo svetovej finančnej histórii. Iba z NASDAQu (burzy technologických akcií) bolo vymazaných 5 biliónov dolarov bohatstva. Avšak skutočným problémom neboli peniaze, ktoré stratili investori, ale peniaze, ktoré získali investiční bankári dostávajúci tučné odmeny. Miesto lekcie, že každá bublina splasne, internetové roky demonštrovali Wall Streetu, že nafúknuť bublinu je veľmi jednoduché a odmeny sú o to väčšie, čím je mania a iracionalita väčšia. Nikde to nebolo bližšie k pravde ako u Goldmanu. Medzi rokmi 1999-2002 banka vyplatila 28,5 miliardy dolarov na bonusoch, čo je zhruba 350 000 dolarov na zamestnanca. Trh tak prestal byť racionálnym miestom, ale stal sa z neho spôsob konverzie peňazi investorov do bonusov a vyplat bankárov.

46

Bublina 3 – Horúčka na trhu domov

Vystopovať rolu Goldman Sachs v globalnej katastrofe, ktorou bola bublina na trhu realit, nie je ťažké. Aj tu bolo základným trikom opustenie štandardov upisovania, hoci tu sa jedna o štandardy na poli hypotekarných uverov, nie IPO. Až doteraz si boli všetci vedomí, že hypotekárni dileri trvali na tom, aby kupujúci nehnuteľnosti boli schopní zložiť zálohu aspoň 10% z ceny nehnuteľnosti, mali dostatočný príjem a dobré kreditné ohodnotenie

a mali skutočne meno. Potom, na začiatku tisícročia boli tieto požiadavky vyhodene z okna a hypoteky sa začali rozdávať pomaly aj v baroch. Nič z toho by nebolo možné bez investičných bankárov ako su Goldman Sachs, ktorí vytvorili nástroje na balenie zlych hypotek dokopy a predávali ich v blokoch nič netušiacim penzijnym fondom a poisťovacim spoločnostiam. Toto vytvorilo masový trh pre toxické uvery, ktorý predtým nikdy neexistoval, počas starých časov by žiadna banka nechcela držať toxické uvery na svojich knihach, keďže pravdepodobnosť ich krachu je veľká. Jednoducho, nie je možné vypisovať tieto hypoteky, pokiaľ ich nemožete predat' niekomu, kto nevie čo su zač.

Goldman využíval túto metódu, aby skryl neporiadok, ktorý predával. Najprv zviazali dokopy stovky hypotek do nástrojov s názvom CDO (kolateralizované dlhové záväzky). Potom ich predávali investorom s myšlienkou, že časť z nich bude v každom prípade OK a nie je dôvod sa obávať tých zlych. CDO tak bol ako nástroj v poriadku a týmto spôsobom sa zo zlych hypotek stali nástroje s ratingom AAA. Goldman Sachs však nebol v žiadnom riziku, keďže tieto nástroje predával investičným spoločnostiam, avšak sam uzatvaral krátke pozície proti týmto inštrumentom. Efekt bubliny nehnuteľnosti sme videli všetci, okrem iného viedol ku kolapsu bank Lehman Brothers, Bear Stearns a intervenciou Spojených štátov na zachranu najväčšej poisťovne na svete, AIG. Toxické portfólia týchto inštitúcií pozostávali z pozícií voči Goldmanu, ktorý si ochraňoval svoje vlastné pozície v CDO cez CDS (kreditné swapy). Nakoniec tak získal od AIG 13 miliárd dolárov daňových poplatníkov za svoje CDS, čo znamená, že na uverovej bubline zarobil dvakrát. Oklamal investorov, ktorí nakúpili CDO a vsadzanim proti týmto CDO cez CDS, a potom keď sa situácia otočila, tak dostal peniaze od daňových poplatníkov za tie isté stavky.

A opäť, ako sa svet zabaral hlbšie do krízy, Goldman Sachs si vyplatil premie v objeme 16,5 miliardy dolárov s priemerom 662 000 dolárov na zamestnanca. Ako tvrdí hovorca spoločnosti: „Pracovali sme tu veľmi tvrdo“. Avšak to najlepšie ešte len pride. S tým ako krach bubliny nehnuteľnosti spôsoboval kolaps finančných inštitúcií, Goldman zostrojil ďalšiu bublinu, o ktorej svet nemal ani tušenie, že by za ňou mohli stať banky.

Bublina 4 – cena ropy

S tým ako verejnosť odmietala vložiť svoje peniaze do čohokoľvek, čo prinaša papierové investície, Wall Street potichu presunul „kasino“ do trhu s fyzickými komoditami, tovarom na ktorý sa dalo siahnuť. Pokles hodnoty dolára, krach nehnuteľnosti a uverov spôsobil „utek ku komoditám“. Ropné futures (kontrakty) vyleteli dohora a ich cena narastla zo 60 dolárov v lete 2007 až na 147 dolárov v lete 2008. avšak všetko bolo klamstvo. Krátkodobá ponuka ropy rastla a dopyt po rope sa znižoval. Pol roka predtým ako cena dosiahla svoj vrchol,

ponuka ropy sa zvýšila z 85,24 na 85,72 miliona barelov denne. Za rovnake obdobie dopyt klesol z 86,82 na 86,07 miliona barelov. V klasickej ponike rast ponuky a pokles dopytu ma sposobit' pokles ceny, opak bol pravdou.

Čo teda sposobilo prudky narast ceny ropy? Rozhodne k tomu pomohol Goldman, hoci na trhu bolo aj množstvo inych hračov. Hlavnym dovodom však bolo jednoznačne spravenie najsilnejšich trhových hračov, ktorí zmenili povodne solidny trh na kasino. Medzi rokmi 2003 a 2008 sa množstvo špekulatívneho kapitálu prudiaceho do ropy zvýšilo z 13 miliard dolarov na 317 miliard dolarov, čo je narast o 2 300%. V roku 2008 sa barel zobchodoval asi 27 krat predtym, ako bol fyzicky dodany. V roku 1936 kongres rozhodol, že na trhu komodit by nemalo byť viac špekulantov ako realnych producentov a spotrebiteľov. Ak by sa to stalo, tak cena by nebola zavisla od dopytu a ponuky, ale mohla by podliehať trhovej manipulácii. Vtedajši nový zakon opravňoval CFTC, aby určila limity pri špekulatívnom obchodovaní. Ako vysledok tejto aktivity na trhu vladla pol storočna harmonia. Všetko sa to zmenilo v roku 1991, kedy komoditná pobočka Goldmanu, J.Aron požiadala CFTC o špeciálnu dohodu. A to bez toho, aby o tom ktokoľvek vedel. Farmari s veľkými zasobami urody nie su jedini, ktorí cez futures potrebujú hedgovať svoje pozície pred stratami. Bol to však uplny podvod, keďže zakon z roku 1936 vytvoril vyrazny rozdiel medzi obchodníkmi, ktorí nakupovali realne komodity a špekulantmi. CFTC však argument zhltila a banka získala voľny pas, vynytku „Bona Fide Hedging“, čo umožňovalo stať sa Goldmanu fyzickým hedgerom a uniknúť tak všetkým obmedzeniam pre špekulantov. V nasledujucich rokoch komisia potichu vydala ďalšich 14 takychto vynytkov teraz mohol Goldman a ostatne banky vtiahnuť do hry ďalšich investorov, čo sa naplno prejavilo v roku 2008.

47

Vyzbrojeni poloverejnou vladnou vynytkou, Goldman Sachs sa stal hlavným dizajnerom veľkeho komoditného kasina. Vytvoril si vlastny Goldman Commodities Index, ktorí bol zameraný najmä na ropu, a na tento index začalo stavkovať množstvo poisťovní a inych inštitucionálnych investorov, ktorí mali zaujem o dlhodobe stavky na komodity. To bolo v poriadku až na par veci. Inštitucionálni investori su prevažne dlhi investori a môžu stavkovať iba na rast, preto cena komodit začala prudko rásť. Do leta 2008 špekulanti nakúpili vo forme futures viac ako 1,1 miliardy barelov ropy, čo je viac ako všetky americke zasoby ropnych produktov a tak sa opat' zopakovala bublina akcii na trhu nehnuteľnosti, keď Wall Street predaval fantaziu budúcej neobmedzenej ceny aktiv.

Opat' však melon dopadol na chodník a sposobil masivnu stratu bohatstva, keď cena ropy prepadla z úrovne 147 na 33 dolarov. Najväčšiu stratu opat' pocitili bežni ľudia, keď iba cez penzijné fondy investovali do komodit viac ako 1,1 miliard dolarov. Hra sa však netykala iba komodit, rastuce ceny potravín viedli ku

katastrofálnym hladomorom po celej planete.

Bublina 5 – Podvodná pomoc

Po tom, ako praskla bublina na komoditnom trhu a svet sa dostal do hlbkej depresie, tak už nebolo možné

vytvoriť žiadnu novu finančnú bublinu. Jediný voľný nestráženy a naivný kapital ktorý bol k dispozícii, boli

peniaze daňových poplatníkov. A práve pri najväčšej vládnej pomoci, alebo zachrane v histórii, začal Goldman

Sachs ukazovať svaly.

Všetko sa to začalo, keď vtedajší minister financií Paulson (byvalý šéf Goldmanu, o aka nahoda), urobil

seriu obrovských rozhodnutí. Prvou je, že bez akejkoľvek zachrany nechal skrachovať najväčšieho konkurenta

Goldmanu, banku Lehman Brothers. Hneď na druhý deň zachránil poisťovňu AIG s 85 miliardami dolarov, z čoho

sa 13 miliard okamžite vyplátilo Goldmanu, čím dostal plne zaplatené za svoje stavky. (V porovnaní, robotníci

Chrysleru budú šťastní, ak dostanu 50 centov za každý dolar, ktorý im firma dlhuje). Hneď po zachrane AIG

Paulson oznámil federálnu zachranu finančného sektora v objeme 700 miliard dolarov (program TARP) a jeho

vedením poveril bývalého pracovníka Goldmanu. Na to, aby mohol Goldman získať prístup k týmto fondom, tak sa

musel zmeniť z investičnej banky na bankový holding, čím sa mu otvorila galaxia možností prístupu k vládnym

dotáciami. Okrem tohto FED rozdal alebo garantoval finančným inštitúciám 8,7 biliona dolarov, avšak vďaka

nejasným zákonom a nemožnosti auditu, ostávajú prijímatelia týchto financií utajení.

Zmenou na bankový holding Goldman získal ďalšiu výhodu - jeho primárnym dohľadným orgánom sa stal

New Yorkský FED, na čele ktorého stal spolupredseda Goldmanu, Stephen Friedman. Goldman Sachs mal tak byť

kontrolovaný jeho vlastným predsedom. Aby odstránil tento rozpor v zákone o konflikte záujmov, tak ministerstvo

financií udelilo výnimku pre Friedmana, ktorý pri zmene banky na holding dostal právo odkúpiť 52 000 nových

akcií Goldmanu, čím sa stal bohatším o 3 milióny dolarov. Friedman potom odstúpil, avšak na jeho miesto prišiel

opať bývalý pracovník Goldmanu. Výsledok je jednoduchý, všetky aktivity vlády smerovali k zachrane a zlepšeniu

postavenia Goldman Sachs.

Bonbonikom na záver je fakt, že po všetkých vzniknutých bublinách a vymazaní obrovského množstva

bohatstva, manipulácii cien komodít a následného svetového strádania a zabezpečenia Goldmanu desiatkami

miliard daňových poplatníkov, Goldman napríklad v roku 2008 zaplatil americkej vláde len 14 miliónov dolarov.

Banka zaplatila na daniach iba 14 miliónov dolarov, pričom na bonusoch a odmenách vyplátila vyše 10 miliárd

dolarov a jej ročný zisk dosiahol 2 miliardy dolarov. Ako je to možné? Nízke dane sú dôsledkom „geografického

rozvrstvenia príjmov“, čo je v podstate medzera v zákone o korporatných daniach, keď firma môže presuvať

prijmy medzi svojimi medzinarodnymi pobočkami až do offshorových krajín (daňových rajov) a nakoniec sa môže úplne vyhnúť plateniu dani. Podľa reportu agentúry GAO až 2/3 amerických firiem v rokoch 1998-2005 neplatili žiadne dane.

Bublina 6 – Globálne otepľovanie

Do mesta dorazila nová hra, miesto CDO a komoditných futures sa pozornosť Goldmanu začala sústreďovať na uhlíkové emisie. Jedná sa o rastúci niekoľko bilionový trh, ktorý zatiaľ ešte neexistuje ale

s pomocou 4,45 miliónového daru Demokratickej strany sa pravdepodobne už čoskoro stane realitou. Vláda

prípravuje zákon, ktorý sa nazýva „cap-and-trade“ a umožní vznik novej komoditnej bubliny pod názvom environmentálneho planu.

Funguje to takto. Ak sa schváli zákon, tak každý emitent CO₂ dostane limit na svoju produkciu. Ak však

vyrobca presiahne tento limit, tak bude musieť ísť na trh a kúpiť voľné emisie. Tieto emisie by mali v prvých

rokoch hodnotu niekoľko stoviek miliárd až biliónov dolárov. Limit na emisiu sa však bude postupne znižovať, čo

48

znamena, že voľné emisie budú čoraz vzacnejšie. Vytvorí sa tak nový komoditný trh, ktorý má takmer garantovanú rastúcu cenu.

Goldman Sachs chce tento zákon a v minulosti vynaložil na jeho podporu pri lobbingu 3,5 milióna dolárov.

Byvalý šéf Goldmanu, Hank Paulson osobne pomáhal pri tvorbe bankovej politiky životného prostredia, čo je

veľmi zvláštne pre firmu, ktorá vo všeobecnosti odsudzuje reguláciu. Banka sa rovnako začala angažovať

v investiciách do veternej energie a iných obnoviteľných zdrojov, čo budú vyborne investície v prípade prechodu

vlady na „zelenú energiu“. Okrem toho banka kúpila 10% Chicago Climate Exchange (emisnej burzy), na ktorej by

sa mali emisie obchodovať. Tu sa nám vynára otázka, že ak bude zákon schválený, či to nie je dobre pre nás

všetkých, keďže budeme zachránení od globálneho otepľovania? Možno ano, avšak celý program cap-and-trade je

vlastne iba daňovým zaťažením pre výrobcov, plynúcim do súkromných rúk. Miesto toho, aby vláda jednoducho

stanovila daň na produkciu CO₂, tak tento model umožní opäť bankám z Wall Street zmeniť nový trh na bublinu

a inkasovať dane do súkromných rúk. Je to horšie ako vládna pomoc bankám, takto im umožní získať peniaze od

daňových poplatníkov ešte predtým, ako ich vyzbiera. Wall Street sa tak stane miestom vyberu dani. Ak nebude

schválený zákon cap-and-trade, tak bude určite schválený iný zákon. Pointa však bude rovnaká.

Zaplaviť system

toxickými uvermi a predatorským dlhom, pričom profitovať budú najmä noví vykonní šefovia na ukorpeňazi

daňových poplatníkov. Amerika už nie je prosperujúcou demokraciou, ale sa stala gangsterským štátom

s gangsterskou ekonomikou a dokonca sa neda doverovat' už ani trhovym cenam, keď v každom zaplatenom dolari

su skryte dane. Možno tomu nemožeme zabranit', ale aspoň vieme, kam to smeruje.

Reakcia austrálskej burzy na zníženie ratingu USA. (AP Photo/Rick Rycroft)

Panika v poslednych dňoch zachvatila burzy na celom svete. Ameriku pred znizenim ratingu nezachranilo

ani zvýšenie dlhoveho stropu. Podľa niektorých hlasov z Wall Street vyzera súčasny chaos podobne ako v roku

2008.

Maklér tesne pred koncom obchodovania. (AP Photo/Jin Lee)

49

Finančné zbrane hromadného ničenia

Telefonujúci maklér na madridskej burze. (AP Photo/Daniel Ochoa de Olza)

Po prečítaní tohto príbehu jednej banky, príbehu Goldman Sachs určite väčšina z vas neveriacky kruti hlavou, či je to všetko vobec možné. Či naozaj za tymito činmi, alebo konaním bankarov je len obrovská tužba po

moci, alebo nesmierna chamtivosť. Musim vas uistiť, že ide v skutočnosti ešte o viac. V skutočnosti potrebujú, aby

finančný system v tejto podobe vydržal čo najdlhšie. To znamená, aby sa nezrutil a oni aby neprišli o svoje ľahko

nadobudnute majetky. Preto, aj keď sa každoročne zvyšuje množstvo peňazi v obehu, musia najst' nejake finančne

nastroje hromadného umŕtšovania týchto peňazi. Aby nekryta časť emisie dolarov netlačila na trh s tovarmi

a nevedla k znehodnocovaniu dolara, čo by sa nevyhnutne dialo, až by dolarov bolo v obrate oveľa viac, než

tovarových aktiv vo svete. Genialne mozgy majiteľov FEDu vymysleli užasne efektívne sposoby viazania,

zamrazovania značnej časti dolarovej masy v podobe virtualného tovaru. Predovšetkým bol na to využity fondový

(akciový) trh. Z obyčajného, normalného, bol premeneny do značnej miery na virtualný. Skutočne, akcie podnikov

stoja peniaze. Ale hlavná a takmer jediná investičná hodnota akcii na normalnom trhu sa určuje ziskovosťou

podniku. To znamená možnosťou dostať zisk v podobe časti zisku podniku, ktorý sa rozdeľuje medzi akcionarmi.

Hodnota akcie je tým vyššia, čím vyšší je každoročný zisk z vloženého kapitalu. Tak to vyzera na normalnom

fondovom trhu.

Virtuálne hry o peniaze

Na virtualnom fondovom trhu bude ina situácia. Vysvetlia vam, že zisk ma tret'orady význam. Tie 2,

3, 4 alebo 5% zisku, ktoré zaraba korporácia a rozdeľuje medzi akcionarmi 10, 20 alebo 50% z nich nemajú zvláštny

význam. Hlavný je rast kapitalizácie a teda rast hodnoty akcii. Doležite je, aby rastla hodnota vašho balíka akcii.

V tom je hlavný zisk investora. V skutočnosti, v tom je prave hlavná pasca na chumajov. A netreba smutiť, že

medzi chumajmi sa ocitli veľmi múdri a silní ľudia. V skutočnosti nás klamu natoľko, nakoľko chceme byť

klamani. Bohužiaľ, toto pravidlo je univerzálne, funguje bez výnimiek a vzťahuje sa okrem iného aj na tých

najmudrejších ľudí. Povedzme, že podnikateľ zarobil jeden alebo niekoľko miliónov dolárov. Začína rozmyšľať, kam vložiť peniaze. Napríklad postaviť novú tovareň. Na to je potrebné vymyslieť kvalitnú produkciu, na ktorú bude dopyt, najst' pozemok na jej výstavbu, postaviť samotnú tovareň, zamestnať personál, vyškoliť ho, nakúpiť suroviny, vyrobiť produkciu, spropagovať ju, predat' tak ďalej. Sú to značné množstvá vlastnej práce, času, nervov a v dôsledku toho človek dostáva len niekoľko percent zisku z vložených peňazi. Prítom prácu a energiu je potrebné vkladať nepretržite, každý deň, každý mesiac, každý rok. Ale vtom sa objaví alternatíva – „sladký“ fondový trh. Nič netreba robiť. Je treba iba zaplatiť peniaze a kúpené balíky akcií budú každý rok stúpať na hodnotu, presnejšie, každý rok ti „nakreslia“ 10-15% k pôvodnej cene. Žiadne zvláštne boľhlavy, žiadne zvláštne miňanie síl, energie dovtipu. Všetko je jednoduché a jasné, ako bezplatný syr v istom známom technickom zariadení. No ako sa prítom nenechať oklamať a nezačať veriť všelijakým ekonomickým „guru“, vysvetľujúcim, že hlavná nie je ziskovosť podniku, ale rast kurzovej hodnoty jeho akcií. Naozaj, pre tých, kto premenil fondový trh na virtuálny, to je v skutočnosti to hlavné, keďže fondový trh, založený na hodnotení akcií vychádzajúc zo skutočnej ziskovosti podniku, aby mohol „zžiťtovať“, „zviazať“ dolar v objemoch desaťnásobne nižších, než trh, 50 založený na raste kurzovej hodnoty akcií. Pre organizátorov virtuálneho fondového trhu je to naozaj dôležité, keďže tu ide o desiatky biliónov dolárov. Mimochodom, optiony, futuresy a podobná fondová hatlanina, to všetko je z toho istého divadla s názvom „virtuálny fondový trh“. Preto dokonca aj pre veľmi inteligentných podnikateľov bolo výhodné uľahčiť si život. Klamať sa a veriť vo fondový trh. V skutočnosti sa na takomto trhu peniaze, realne zarobene neľahkou prácou, menili na virtuálne. Pre tých, ktorí vymysleli túto fintu s fondovým trhom, okrem ulohy „zmrazovania“ dolárov, takýto trh zároveň riešil aj ďalšie fantasticky výhodné ulohy, daval možnosti obrovských zarobkov. Pretože, ak kontrolujete kľúčové aspekty tohto trhu, máte k dispozícii značné prostriedky (ak tlačíte dolare, s peniazmi problém nemáte - vždy si môžete sami sebe dať úvery ľubovoľnej veľkosti na prakticky neobmedzené obdobie), sami organizujete správy, na ktoré bude reagovať trh a sami určujete čas a postupnosť prichádzania týchto správ, budete zarábať fantastické peniaze. Prítom, pre vás tieto peniaze, na rozdiel od chumajov, ktorí sa tiež pokúšajú hrať na burze, budú celkom nevirtuálne a realný zisk z nich budete mať nie virtuálnych 10-15%, ale realných 40,50,60,...,100 %. A takto z roka na rok. Najdôležitejšie je to, že presne viete, kedy tento trh necháte spadnúť, predtým vyberúc odtiaľ všetky svoje peniaze. A dovtedy budete každý rok

skupovať kontrolne baliky naozaj ziskových podnikov, aby keď sa všetko zrúti, veľmi veľká časť reálnych aktív zostala vo vašich rukách. Pre ostatných hráčov môžeme fondový trh porovnať s hrou na rusku ruletu, len v tvrdom variante: keď zo šiestich nabojov je v bubne revolveru pat'. To je tiež hra, a v nej budú dokonca chumaji, ktorí vyhrajú, ale bude ich celkom málo, keďže výsledky sú predurčené východiskovými podmienkami hry. Realne je fondový trh krytý peniazmi iba na 1-2 %. Teda iba 1-2 % peňazi investori dokážu dostať von bez strat, keďže trh je virtuálny a od chvíle jeho vzniku sa nepočítalo s tým, že investori dokážu hromadne z neho odísť a odniesť si aspoň to, čo realne zaplatili pri vstupe. Aby bol zachránený virtuálny fondový trh, je treba vytlačiť **100 miliárd** dolárov na celú hodnotu tohto trhu. Ale ak sa vytlačia, dolar klesne približne 10-násobne. Preto, zachraňovať fondový trh v takej podobe, v akej existoval počas posledných desaťročí, sa nikto nechystá. Je to jednoducho fyzicky nemožné. Už zohral svoju rolu, splnil úlohy, ktoré boli pred ním stanovované a jeho tvorcovia ho viac nepotrebujú. Pravdaže, tvorcovia tohto trhu sú ľudia veľmi inteligentní a budú sa do istého času tváriť, že na trhu prebieha boj o jeho záchranu, a niekedy, na niekoľko dní, bude rásť (mimochodom, na tom znovu budú mať tvorcovia virtuálneho trhu zarábať, keďže práve oni rozhodujú o čase a objeme rastu). Takže v tejto hre víťazi zvonku byť nemožu. Znamy finančník Warren Buffet považuje tak isto aj **deriváty** za finančné zbrane hromadneho ničenia. Až do roku 2007 len veľmi málo ľudí vedelo, čo znamená slovo derivaty. Dnes počuli o derivatoch milióny ľudí, ale i napriek tomu nevedia, čo to slovo znamená. V dôsledku toho si finančne nevzdelaní ľudia myslia, že derivaty sú zlé, nebezpečné, alebo že je to nejaký prepracovaný finančný vytvor, ktorý môže chapat', používať a vytvárať len finančná elita. Neexistuje však nič vzdialenejšie od pravdy ako tento názor. Známa americká bohatá rodina Morganovcov sa kedysi vyslovila: „Prvý zákon úspechu znie – nikdy nerob veci jednoducho, keď ich môžeš urobiť zložito“. A toto robí finančný svet. Zoberie jednoduchu vec a urobí z nej zložito. Dnes sú derivaty jedným z najmocnejších finančných výrazov na svete. Finančná smotanka si dala zaležať na tom, aby tento výraz zahalila ruským tajomstvom a vyvolala dojem, že ide o veľmi komplikovaný koncept. Preto až donedávna toto slovo poznalo iba zopár ľudí a preto Warren Buffet označuje finančné derivaty za zbrane hromadneho ničenia. V skutočnosti koncept derivatov nie je zložitý. Široká definícia derivatov znie, že ide o latku, ktorá sa dá vyrobiť alebo získať z inej latky. Pomarančový džús je napríklad odvodeninou, čiže derivatom pomaranča. Jedna definícia finančných derivatov je **získavanie**

hodnoty zo skrytých nestálych aktív. Ako príklad si môžeme uviesť podiel na cenných papieroch, ktorý je derivátom určitej spoločnosti, ako napríklad Apple Computers. Jednoducho povedané, keď si kúpite podiel na spoločnosti Apple, kupujete derivát spoločnosti Apple. A keď si kúpite podiel na otvorenom fonde, kupujete si derivát tohto fondu, čo je vlastne derivát cenných papierov – derivát z derivátov. Čo však Warren Buffet nepovedal a povedať mal, je, že deriváty su tiež nástrojom **masovej finančnej tvorby**. Deriváty su nástroj, ktorý zmieneny 10% mocnych využíva na to, aby zvyšných 90% obrali o peniaze. Som presvedčený, že Buffet chcel zdorazniť, že ak začnete investovať do derivátu z derivátov z derivátov, investícia sa stáva nestabilná. Ako príklad si zoberme hroznové víno. Hroznové víno pochádza z hrozna. Hroznové víno je teda derivát tohto hrozna. Hrozno môžete jesť a je dokonca prospešné pre vaše zdravie. Hrozno môžete tiež vylisovať a urobiť hroznovu šťavu. Hroznová šťava je potom derivát hrozna, ktorý je derivát vinnej revy, pričom hroznová šťava je pre vás stále dobrá. Ak však vytvoríte z hrozna víno, toto víno je derivátom z derivátu a stáva sa mocnejšie a nestabilnejšie. Ak si totiž vypestujete návyk na derivát pod názvom víno, stane sa z vás alkoholik a v tomto

51

prípade sa víno stáva zbraňou hromadného fyzického ničenia. Zdravie, rodina i majetok padajú za obeť návyku na alkohol. Podobná reťazová reakcia sa odohráva v období finančnej krízy. Ironiou je, že mnohí z tvorcov tohto toxického, mocného a nestáleho vyvaru finančných derivátov stále ovládajú celú hru – a stále vytvárajú čarodejny odvar. To je tak trochu laický pohľad na deriváty. Teraz trochu odbornejší výklad. Derivát je finančný nástroj odvodený od nejakého základového aktíva (akcia, úroková sadzba, kredit, EUR USD...). Najčastejšie sa stretávame s derivátmi v podobe futures alebo CFD, ktoré odzrkadľujú cenu ropy či akciových indexov. Cena derivátu sleduje cenu aktíva, avšak náklady na obchodovanie derivátov su výrazne nižšie. Preto ak si myslíme, že cena dlhopisu pôjde hore, tak nemusíme nakúpiť samotný dlhopis napr. za 100 000 eur, ale stačí ak nakúpime dlhopisové futures na ten istý objem, na čo potrebujeme iba povedzme desatinu kapitálu.

Najvýznamnejšia funkcia derivátov je tak špekulovať na finančných trhoch bez veľkej finančnej hotovosti.

Možno ostaneme prekvapení, ale deriváty už dlho nie su iba doplnkom finančného trhu. Znie to neveriteľne, ale za posledných 10 rokov sa stal pravý opak, práve deriváty ovládajú pohyby cien základových aktív.

Vieme, že

napríklad na trhu futures s komoditami tvorí fyzický trh bežne iba 3 %. Najvypuklejšia je situácia na zlate, kde najväčšie banky svojimi krátkymi nekrytými predajmi obmedzujú rast ceny. Deriváty tak dokážu s malým kapitálom ovplyvňovať veľké trhy. Viacero odborníkov na deriváty si kladie otázku, ako je možné, že také veľké

banky ako je JP Morgan akceptuju veľké riziko napakovaných portfólií derivatov a takmer nikdy neprerobia?

Odpoveď na túto otázku sa dá najst' v sprave zo začiatku roka 2006 uverejnenej v Business Week:

„Prezident

George W. Bush udelil šefovi tajnej služby Johnovi Negropontemu široku pravomoc v mene národnej bezpečnosti,

ktorá umožňuje udeliť verejne obchodovaným spoločnostiam výnimku v bežných účtovných praktikách

a zverejňovaniu svojich pozícií cenných papierov“. To v preklade znamená. „ak sa JP Morgan domnieva, že kona

v mene národnej bezpečnosti, môže „legálne“ obchádzať účtovné pravidlá“. Realitou je, že obchodovanie

s derivatmi je rizikové. Hlavní derivatoví hráči používajú približne rovnaké postupy manažovania rizika.

Kľúčovým rozdielom medzi JP Morgan a ostatnými menšími hráčmi je to, že **veľké banky sú agentmi FEDu**

s nekonečným tokom likvidity a zároveň individualne odmeňované výnimkami z regulačných limitov

a štandardných účtovných postupov.

Čo je úrokový swap

Úrokový swap je dohoda medzi dvoma stranami o tom, že si budú vymieňať svoje úrokové platby na vopred dohodnuté obdobie. Najčastejšie obchodovanými úrokovými swapmi je vanilla swap, pri ktorom sa

vymieňajú fixné úroky za variabilné úroky odvodené od medzibankovej sadzby LIBOR. Uveďme si príklad. Firma

potrebuje získať kapitál na dlhodobé financovanie a tak vyda korporátne dlhopisy s úrokovým výnosom 6 %. Tým

sa svojim veriteľom zabezpečuje, že im bude platiť fixný výnos. Avšak z určitých dôvodov (napríklad firma

očakáva pokles úrokových sadzieb) jej nebudú fixné úrokové platby vyhovovať a tak vstúpi so svojou bankou do

dohody o úrokovom swape. Dohodnú sa tak na vzajomnej výmene úrokových sadzieb, kedy firma bude platiť

banke LIBOR+ poplatok a od banky bude dostávať fixnú sadzbu 6 %. Preto ak pôjdu úroky skutočne dolu, tak

firma bude banke platiť menej ako dostávať. V uvedenom prípade firma riskuje, že ak pôjdu sadzby hore, tak bude

banke platiť viac ako ziskávať. Väčšinou sa však swapy používajú naopak na zníženie rizika pred pohybom

úrokových sadzieb. Ten, kto ziskáva fixnú sadzbu a platí pohyblivú sa označuje ako „prijímateľ“.

Platca pevnej

sadzby a prijímateľ pohyblivej sa nazýva „platiteľ“. Swapové transakcie sa uzatvárajú medzi veľkými firmami

a bankami alebo medzi bankami navzájom. **Tým, že swap odzrkadľuje očakávania**

účastníkov trhu do

budúcnosti, stal sa výborným nástrojom na špekuláciu vývoja úrokových sadzieb.

Získavanie fixných platieb je

identické s držbou štátnych dlhopisov, ktoré sú financované z pôžičky naviazanej na úrokové sadzby (LIBOR). Pre

nas je preto podstatná komplexná previazanosť medzi úrokovými swapmi a dlhopismi. Portfólio platiteľa

úrokových swapov si vyžaduje držbu dlhopisov. Typická transakcia prebieha tak, že po jej vykonaní si platiteľ

zahedguje tento swap kupou odpovedajucich dlhopisov na obdobie swapu. Kratke swapy sa vacsinou hedguju kupou futures na dlhopisy, dlhsie swapy samotnymi dlhopismi. A samozrejme to najlepšie nakoniec. Prečo sme si toto všetko museli povedať? Pretože s rastom zobchodovanych swapov sa tak zvyšuje dopyt po štatnych dlhopisoch. **Vydaných dlhopisov na svete existuje v hodnote niekoľko desiatok biliónov.** Ale aký je objem urokových swapov? Dych nam vyrazi číslo, ktoré uvádza BIS (Banka pre medzinarodne platby), ktorá odhaduje, že **komerčné banky majú vo svojich portfóliách deriváty v hodnote 600 biliónov dolárov. To je 100 000 dolárov na každého obyvateľa planéty.** Urokových swapov je z nich až 75 %, čo je viac ako 400 bilionov dolarov. Okamžite nas napadne otázka ako je možné, že na svete sa nachádza až 10 násobne viac derivatov na dlhopisy ako je všetkých vydaných dlhopisov?

52

Banky nás ťahajú do záhuby

Stále sa tu snažím upozorniť na rizika súčasného finančného systému založeného na nekrytých peniazoch a enormného zadlžovania sa. Súčasnu dobu pomenovavam jednoduchým spojením „finančne otroctvo“. Banky sa svojim frakčným rezervným systémom (stroj na vytváranie dlhov, kedy nekryta masa dlhov vytvorí množstvo urokov, ktoré sú sťahované z realnej ekonomiky) sa dostali na vrchol svetového potravinového reťazca. Všetko sa v súčasnosti prispôbuje bankam a ich finančným potrebám, pričom ľudská bytosť je odtlačaná na kraj ekonomického, politickeho, ba i ľudského zaujmu. Stavame sa iba nositeľom čísla spojeného s uverom a bankovým účtom. Celkový objem medzinarodných finančných transakcií v roku 2010 predstavoval 955 bil. USD, nominálny objem medzinarodných finančných derivatov dosiahol 601 bil. USD, objem realných operácií s akciami a dlhopismi dosiahol 87 bil. USD a hlboko pod tým je celkový HDP globalnej ekonomiky za rok 2010 na úrovni 63 bil. USD (realne tovary a služby). Všetky tieto čísla len podčiarkuju, že súčasný menový a finančný systém stojí na vzduchovej bubline nekrytých peňazi, ktoré niekoľkonásobne presahujú hodnotu realných statkov a služieb. Vyhľad do budúcnosti je ešte rizikovejší a dá sa očakávať, že v trende rastúcich dlhov sa pomery voči realným hodnotám a rizikovým nekrytým finančným nástrojom budú naďalej navrhovať. Finančná bublina, ktorá neprinaša realne hodnoty, tak začína deformovať náš okolitý svet. Daňovní poplatníci sa zbierajú po celom svete na krytie finančných strat finančných inštitúcií (americký TARP, európsky euroval). Každá diktatura má svoj začiatok a koniec, tej finančnej začínajú odbíjať posledné hodiny, ak sa neprijmu radikálne kroky a regulácia.

Zobrazenie reálneho HDP k veľkosti finančného systému
O septembri 2008 (kolaps Lehman Brothers) povedal guvernér Bank of England M. King „boli sme 5-

minut od kolapsu celkového finančného systému, musíme prijať prísne pravidlá regulácie finančného sektora a finančných derivatov“. Dôvodom kolapsu boli neregulované finančné deriváty. Myslite si, že sa za tri roky niečo zmenilo? Ale, ano - finančné deriváty svojím nominálnym objemom rastu naďalej a finančné inštitúcie sú ešte silnejšie ako kedysi predtým. Ak kedysi platilo „too big to fail“, kedy finančná inštitúcia nemohla byť ponechaná osudu, pretože to znamenalo systémové riziko pre celú spoločnosť, tak dnes to platí dvojnásobne. Žiadna regulácia (bankami predložená BASEL III je chladný bankový vtíp), žiadne kroky na tlmenie rizika a znižovania dlhu, finančné inštitúcie sú jednoznačne víťazmi tejto krízy. Prikladom je Grecko, zabudnite na potrebu finančnej zachrany Grecka kvôli jednoduchým Grekom, ale pozrite sa na to cez prierez nemeckých, francúzskych, talianskych bank. Proklamovaná strata 21% pre banky za účasť na riešení greckého dlhu sa dá nazvať iba malou stratou v porovnaní s ich výnosmi. Ak nadviažeme na enormnú masu rizika finančného systému zistíme, kto je vlastne víťazom tohto bezbreheho navrhovania dlhov a rizika. Víťazom sú finančné inštitúcie (banky, poisťovne, investičné fondy, hedge fondy). Kým ešte v 1Q roku 1984 bol podiel amerických finančných inštitúcií na celkovom HDP 8,8% a zisk finančných spoločností v USA predstavoval iba 11,8% z celkového zisku spoločností, tak v 1Q

53 tohto roku je odhadovaný celkový výstup amerických finančných inštitúcií na úrovni 16,3% HDP, ale zisky až 32,3%. Práve tu je teda jasná odpoveď potreby financovania strát finančných inštitúcií cez zdroje daňových poplatníkov, ktoré si cez finančné otroctvo vychutnávajú svoju nadvládu tvorenú z dlhov krytých bezcennými papierikmi. Finančné inštitúcie sú sice na vrchole potravinového reťazca, ale svojou neukojenou chuťou po moci a navrhovania finančnej bubliny smerujú k samodeštrukcii. Tá sa však bytostne dotkne aj nás a veľmi tvrdo.

Vývoj ziskov amerických finančných inštitúcií k HDP

Všetky meny sveta čaká pád

Pri existencii súčasného menového systému sveta, založeného na ničom nekrytých peniazoch a existencii frakčného systému bankových rezerv, kde obe tieto vlastnosti systému umožňujú vytvárať centralnej banke a de facto aj komerčným bankám peniaze „ex-nihilo“ (teda z ničoho), je prirodzené sa obávať o pad oslabovanie všetkých mien voči reálnym aktívam. Ako však už naznačil známy finančník Warren Buffet, je potrebné si vybrať meny, ktoré budú padať najpomalšie. Alebo inými slovami, slovami Nouriel Roubiniho, devízový trh je súťažou krásy, kde ide o to, aby bola vybraná tá najmenej škaredá mena. Tieto jednoduché veci a „filozofické“ východiska je potrebné mať na pamäti pri robení rôznych scenárov vývoja.

Socializmus po kapitalisticky a kapitalizmus po socialisticky

Ceny dlhopisov su neustale manipulovane centralnymi bankami, ktore sa snažia udržať urokové sadzby krachujucich krajin na nizkyh urovniah. Ceny akcií su manipulovane, aby dokazali vytvarať dojem, že ekonomika je na tom dobre, keďže akcie su barometrom ekonomiky. Ceny komodit su manipulovane, aby nerastli príliš rychle, čo by vytvaralo nespokojnosť obyvateľstva. Ceny mien su manipulovane, aby boli čo najlacnejšie, čo by podporilo čistý export (vyrobu pre výrobu). **Ak niekto nazýva tento systém kapitalizmom, tak nevie o čom hovorí. Nikdy v histórii, až na pár globálnych vojen, nežil svet v riadenejšom ekonomickom systéme!** Sme tak vazni aktualneho ekonomického systemu, hoci malokto si to pripuští a uvedomuje. Kým sa však väčšina nezobudi a neprecitne, príživníci spoločnosti nam budu stale rubať drevo na chrbte a sofistikovane nas okradať, pričom sa budu bezškrupulozne tvarit' ako naši spasitelia a zachrancovia. Stale budeme mať kolobeh vzniku bublin na trhoch a nasledne ich nevyhnutneho praskania, ktore budu platene z našich daní a z „okradnutia“ od vynosu tych, čo vlastnia teraz tak vzacny kapital (nevytvoreny zo vzduchu). A nie z prostriedkov tych, čo nespravne investovali a mali sa dostať do strat. Tym sa však naruša zakladny trhovy princip - možnosť neuspechu. Dokedy budeme toto ochotni ešte tolerovať? A ako vlastne potom tento system, kde straty a bankroty u istych spoločnosti nie su pripustne, možno nazývať kapitalizmom a trhovou ekonomikou? Mne tu začína smrdieť hnilobny zapach socializmu. Socializmu po kapitalisticky. Trhove manipulacie napokon viedli k ekonomickemu kolapsu byvaleho Sovietskeho zväzu. Hoci to nie je take zreteľne ako v pripade Sovietov, je to prave manipulacia mien a urokových sadziab najväčšími ekonomickymi hráčmi, ktore najviac viedla k obrovskej chybe pri alokovaní investícií, a ktora

54

takisto zapríčinila nezdravu mieru spotreby, a na ktoru sa cely svet tak vehementne spoliehal. Prave nadmerna spotreba a investovanie do „nezdravych“ aktiv su veci, ktore predstavuju pre ľudstvo nebezpečenstvo globalneho charakteru. Je otazkou zakladov teorie ekonomie, že keď je trh manipulovany, nepracuje ponuka a dopyt spravne. A ak nepracuje tento zakladny mechanizmus spravnym smerom, ma to vplyv na ďalšie trhove mechanizmy a vzniká nam z toho nebezpečna špirála. Čim dlhšie trvaju tieto skreslenia, tym existuje vyššia šanca uplneho trhoveho kolapsu. Dnes sme blizko tohto hraničneho bodu, čo sa tyka mien a urokových sadziab.

Maklér Peter Tuchman počas obchodovania. (AP Photo/Richard Drew)

Ako sme zničili kapitál a prejedli budúcnosť

Kapital, to znamená usporý. Nie je to stav bankoveho účtu, ale usporena práca milionov ľudí. Kapital je trvala hodnota, ktoru sme vytvorili a používame ju ako investíciu do novych rozvojovych projektov. Ako nahle sa

nejaky biznis stane uspesnym, tak rozsirime naše bohatstvo, ako nahle sa stane neuspesnym, tak o kapital
prichadzame a usporena praca milionov ľudí bola premrhana. Boli to tisice hodin manualnej prace, ako aj duševnej
a kreativnej prace najma inžinierov, ktorí vytvorili kapital. Socializmus predpokladal, že uspory su zbytočne
a jediny podstatnym faktorom rastu je ľudska manualna praca. Preto socializmus skolaboval, že aj napriek tomu,
že vytvaral stroje, budovy, a zariadenia, nevytvarel kapital. Socializmus dokazal žiť iba vtedy, kym žil z kapitalu
znarodnenedo podnikateľom na svojom začiatku a keď ten sa minul, prišlo na rad prejedanie buducnosti a postupne
nedostatok v každom smere. Keby vam niekto povedal, že prave teraz sem smerujeme, verili by ste mi?
Za poslednych par desaťročí sme prejedli bohatstvo staroči našich predkov a kapital, ktorý ako jediný slúži
na financovanie buducnosti, leží v našich žaludkoch. (rozumej rozvinute krajiny). Stačí väčšia katastrofa, stačí
strata dovery, stačí aby sa niekto opytal „aku ma tento papier skutočnu hodnotu?“ a zistime, že sme nahí. Že
nemame žiadne uspory, ktore by sme mohli použiť na investiciu, že akakoľvek buduca investicia je nemožna...
Zatiaľ však hra funguje, zatiaľ stale rastie iluzia našho bohatstva, a to najma vďaka tomu, že až donedavna
sme pomocou bezprecedentneho technickeho rozvoja a odburania obchodnych barrier a sile uveru zvyšovali
efektivitu prace, čo nahrádzovalo zničený kapital. Avšak strata kapitalu bola tak veľka a rast uveru tak giganticky,
že sme iba krok od toho, kedy sa strata kapitalu prejavi v celej svojej veľkosti. Mnoho ľudí nechape zmysel
kapitalu a jednoducho si ho zamieňajú s dlhom. Myslia si, že si stačí zobrať uver a kapital je na svete. Omyl.
Kapital je ušetrená praca tisícov ľudí, je to naakumulované bohatstvo. Nech ľudia skúšali toto bohatstvo
vtesnať do akehokoľvek prostriedku vymeny, počas tisícov rokov ľudskej existencie sa ako jediny prostriedkom
skutočného uchovateľa hodnot stalo zlato. Nič ine nedokazalo kapital uchovať tak spoľahlivo a bezpečne ako
zlato, a to prave kvoli svojim jedinečným vlastnostiam. Preto zlato je bohatstvom, zlato je kapitalom a našou
buducnosťou.

55

Na druhej strane existuje dlh ako opak zlata. Dlh ako negativna hodnota. Keď sme použili zlato na investovanie do určitého projektu, tak sme ho ba rozmenili na drobne, naakumulovanu pracu sme nakupili späť
a investovali. Ak investicia nevyšla, stratili sme zlato a vymazali časť bohatstva, zlato pokleslo na hodnote. Ak
však investujeme na zaklade peňazi požičaných na dlh, tak vzniká náš zavazok a pohľadavka niekoho ineho. Uver
nevznika tak, že existuju našetrené peniaze a tie vam banka požičia. **Úver vzniká tak, že banka úver vytvorí iba ako účtovnú položku.** Uver vznikne zo vzduchu, z ničoho. Avšak uroky su realne, tie v systeme ostanu a stanu sa

niekoho pasivom a aktivom niekoho ineho. Banky prijmy z urokov kumuluje a predava ako finančný produkt.

Vznika system v ktorom rastie bohatstvo s tym ako rastie dlh. Ten, kto takyto finančný produkt kupi, ma pocit, že ma bohatstvo. Hodnota tohto bohatstva však zavisí jedine a vyhradne od hodnoty dlhu. Keď investicia nevyjde, je po bohatstve. Investovanie na dlh tak vytvara iluzorne bohatstvo, ktore sa može zosypať rychlo ako domček z kariet vtedy, keď zistime že dlhy dosiahli take rozmery, že sa už nedaju splatiť. Naproti tomu investovanie kapitalu vytvara iba príležitosť, nikomu nedava falošnu nadej, že je bohatším. Až splatenie investovaneho kapitalu znamena, že sme bohatší. Až splatenie všetkych súčasnych nahromadenych dlhov by znamenalo, že sme bohatí. Čo ak su však naše dlhy väčšie ako náš majetok? Znamená to, že sme prejedli svoj kapital? Znamená to, že nemame nič a iba žijeme v iluzii, že máme bohatstvo na bankovych účtoch, v akciach a dlhopisoch a v našich dochodkoch?

Koniec hry je bližšie ako si myslíme...

Logika a fakty hovoria jednoznačne. **Koniec sveta ako ho poznáme sa blíži ku koncu.** Pravom sa možeme opytať ako je možné, že s tym nikto nič nerobi? Predpokladam, že pre par ľudí, ktorí stoja na špičke finančnej pyramidy je to neobmedzeny príjem prostriedkov. Predpokladam, že politici takmer vobec nerozumejú o čom hovoríme. Predpokladam, že centralni bankari su tak vystrašení, že začali veriť v jedine zazrak. Predpokladam, že ekonomovia si žiju vo svojom vlastnom svete lipnuc na tom, čo sa cely život učili, a nevedomuju si, že sa spravaju ako akademici fyziky vtedy, keď sa dozvedeli o Einsteinovej teorii relativity. Entropia sa stala nutnosťou...

Pritom stale existuje riešenie, riešenie mimo entropie, ktore je veľmi bolestive, ale je. Je nim sloboda –

odobratie monopolu centralnym bankam na tlačenie peňazi. Je nim spraviť zo zlata peniaze. Je nim vytvoriť paralelny system peňazi vytvoreny na skutočnom uchovaní hodnot. Každý by si mohol vybrať, či bude akceptovať dolare, eura, alebo zlato. Zlikvidovať súčasny dlh sa dá iba dvoma sposobmi. Prvym je kolaps svetoveho finančneho systemu a druhym je prestať manipulovať cenu zlata a nechať ho ziskať cenu, ktora mu patri. A zlatu patri obrovská cena. Ak by malo zlato splatiť všetky naše dlhy, tak by jeho cena mala narásť na viac ako 15 000 dolarov za uncu. To je jeho skutočná cena. Vydeľte si svoj finančný majetok patnastimi a zistite, aka je vaša skutočná hodnota majetku, zvyšok je iluzia. Avšak pozor, nie je to iba bezprecedentna strata bohatstva, čo nás čaka. To sa prežiť dá. To doležitejšie je, že s krizou sa ukaže nahota toho, že už nemame kapital – prejedli sme zrno, z ktoreho mala byť uroda pre ďalší rok. **Nastane nedostatok všetkého, najmä potravín.** A to už neprejde tak ľahko!

Tajomná šifra peňazí

Centralne banky spolu s jednotlivými vládami urobili „**všetko potřebné**“ pre zastabilizovanie bankového sektora. Tieto kroky boli prijaté pod „všeobecnou dogmou“, že bez zdravého bankového sektora by nemohli ekonomiky fungovať. Bohužiaľ vo svete nekrytých peňazí, ktoré si jednotlivé vlády a centralne banky dokažu vytlačiť peniaze podľa potreby sa toto dogma stáva príliš krutou realitou pre spotrebiteľov. Uverova kríza, ktorá mala položiť na kolena veľké finančné domy však položila na kolena iba daňových poplatníkov a spotrebiteľov. Prvých preto, že zo svojich odvedených daní musia financovať obnovu „zdecimovaného“ bankového systému, ktorý bol krok od samozničenia (na základe svojich rizikových operácií). A spotrebiteľov v podobe „vymývania mozgov“, že práve na ich pleciach je postavená obnova ekonomiky, čo je podobná falošna dogma ako je kľúčová úloha bank v ekonomike. Je pravda, že spotreba je základom stabilného ekonomického rastu, nie však spotreba za každú cenu podporovaná uverovými produktmi bank. Ak by nebolo krízy, tak vlády a centralne banky by si nespomenuli, že existuje takmer vyhynutý ekonomický druh - spotrebiteľ. Kríza nastavila tvrde zrkadlo ekonomickej realite, kde vládam chýbajú príjmy v podobe výrazného výpadku priamych a nepriamych daní. Centralne banky zasa tlačia na komerčné banky aby uvoľnili svoje uverové linky a natlačili peniaze do spotrebiteľov, výsledkom by malo byť naštartovanie ekonomického rastu. Finančné konzorcium v podobe spojenia vlad- centralných bank- komerčných bank, ma za úlohu opätovne dostať spotrebiteľov do otrockého zväzku svojich uverov. Výsledok by mal priniesť enormné zisky pre komerčné banky, dostatok zdrojov pre fiškálne „diery“ vo vladných rozpočtoch a nakoniec „usmev“ centralnej banky pri stabilnom ekonomickom raste. Jednoducho povedané, všetko sa ma vrátiť do starých koľají bez toho, aby táto finančná kríza priniesla naprávu finančného systému. Trhy su zdeformované, ceny umelo udržiavane a všetko to opäť nahráva finančným domom, ktoré majú nadbytok likvidity od centralných bank. Načo by komerčné banky požičiavali uvery takmer „vyhnutému ekonomickému druhu“, kde pri súčasnom vyvoji ekonomiky (hlavne trhu práce, vyvoji cien nehnuteľnosti) vzniká riziko. Tieto peniaze dokažu výraznejšie zhodnotiť na svojich umelo udržiavanych a vykreovanych trhoch. Ako ďalej z bludného kruhu, kde vlády fiškálnymi stimulmi podporuju „nelogickú“ spotrebu, centralne banky pumpuju miliardy do medzibankového trhu a komerčné banky si vychutnavajú prichuť neobmedzených ziskov (ako inak sa da vysvetliť nelogický rast akciových a komoditných trhov pri nefungujúcej ekonomike a spotrebe).

Spotrebiteľia su v pasci finančného systému, ktoré riadia peniaze bez charakteru a cti, kde každý sleduje iba výšku svojich ziskov. Kto ma peniaze a poskytuje uvery ma moc nad systémom a banky to za posledný rok od kolapsu Lehman Brothers jasne dokazali, svet riadia banky svojimi fiktívnymi peniazmi. Realne peniaze skončili zanikom zlateho štandardu, pretože dnešné peniaze su bezcenne papiere, ktoré nemaju ani umeleckú hodnotu. Najlepšie tento vzťah vystihol vyrok zakladateľa bankového klanu Maera Amschela Rotschilda „dajte mi kontrolu nad menovou politikou krajiny a nezaujímajú ma zákony“...Vyrok, ktorý trafil klinec po hlave, to znamená, že banky stoja mimo zákon a právo, vytvorili si dokonalý štát v štáte, ktorý riadi systém. Vlady potrebujú prijmy, banky zisky, kto to zvladne jedine spotrebiteľ v dvojulohe aj ako daňový poplatník. Je teda potrebné vytvoriť „dokonalý klam“ fungujúcej ekonomiky založenej na uveroch. Bohužiaľ banky a vlady su vo svojich vydajoch „nenasytné“, čo vedie k vyšším narokom na prijmy. Tento vyhľad vytvara tlak na vysoké prírastky ekonomického rastu tlačene enormnou uverovou expanziou., všetko to končí nafuknutou bublinou. Keď bublina splasne nevedí, zaplatí to daňový poplatník a spotrebiteľ. Dnešný vyvoj tomu nasvedčuje, kolaps uverovej bubliny sa rieši fukaním noveho „uveroveho balonika“.

Dokonalý svet neexistuje, demokracia vo finančnom svete je cudzí pojem, kľúčom sa stava úplne ovladnutie spotrebiteľa cez jeho uvery. Druhý americký prezident John Adams to vyjadril dokonale „existujú iba dve cesty ako si podmaniť narody – mečom a dlhom“ a banky si vybrali tú druhú cestu. Za necele polstoročie sa bezcenne papiere dostali na piedestal, kde sa stali modlou pre celý svet a na druhej strane predstavujú moc, práve kvôli svojej podstate a to je ich potreba pre fungovanie ekonomiky a krajín. V tomto dokonalom klame centralných bank a vlád, ktorého výsledkom je naplniť vrecka vyvoleným sa zmieta globálna ekonomika. Napriek všade sa objavujúcim pozitívnym signalom su práve mocní tohto sveta neustále vystrašení z neistého vyhľadu a budúcnosti. Oni najlepšie vedia ako sa im podarilo zastabilizovať voľný pad globalnej ekonomiky, bolo to na úkor umelo vytvorených programov a naliatia bezcenných papierov do ekonomik. Realne sa však ekonomika nedostava na cestu obnovy a potvra dostatočne dlhú dobu jej konsolidácie, ktorá však musí byť založená na zdravom ekonomickom jadre a nie na vytlačených a naliatych papierikoch do ekonomiky. Centralne banky nemožu donekonečna s „vladným požehnaním“ tlačiť peniaze a vlady nemožu nahrádzať súkromnú spotrebu. Ekonomika si

57

musí najst' sama svoje dno, vzniká tu tak dilema, či je lepší prudký pad na dno, alebo koordinované klesanie. Výsledok je rovnaký, ekonomika svoje dno dosiahne, pri druhom spôsobe však množstvo peňazi

a nesystematických opatrení v obehu môže v budúcnosti narobiť ešte výraznejšie škody. Tajomná šifra peňazi o ich

moci a potrebe, riadi menovú politiku centrálnych bánk.

Obchodník beží počas záverečného zvonenia. (AP)

Photo/Richard Drew

Maklér sleduje monitory na americkej burze. (AP)

Photo/Richard Drew

Posledné „kontango“ finančného systému

Je teda už iba otázkou času, kedy sa globálny bankový systém rozsype. Pre tých z nás, ktorí planujú život

po tejto udalosti, je čas zamyslieť sa nad tým, čo môže nahradiť frakčne rezervné banky a papierové peniaze, ale

najprv si ešte raz v skratke povieme, prečo je moderne bankovníctvo v súčasnej podobe odsúdené k zániku.

Zarodky deštrukcie bánk ležia vo frakčnom rezervnom systéme, pri ktorom banky požičiavajú niekoľkonásobok svojho vlastného kapitálu. Problém s frakčným rezervným bankovníctvom nastáva, keď sa veľké

množstvo vkladateľov bánk rozhodne svoje peniaze vybrať v tom istom čase. Banka je v tom okamihu schopná

uspokojiť iba časť – frakciu z požiadaviek. **Toto je trvalý stav moderného bankovníctva.**

Niekde v našom

podvedení si tento stav uvedomujeme, ale stále veríme, že „runov“ na banky sa nedočkame. V súčasnej finančnej

klíme je takýto postoj veľmi nebezpečný. S najväčšou pravdepodobnosťou budeme svedkami globálneho poklesu

podnikateľskej aktivity, keďže deflácia, a s ňou zároveň aj úrokové miery budú nevyhnutne rásť.

Banky budú čeliť

eskalácii dlhu, v dôsledku vyšších úrokov, ktoré zlikvidujú veľa, ak nie všetok zostávajúci kapitál.

Nanešťastie,

schopnosť vlád zakročiť je teraz limitovaná, kvôli bezprecedentnému zhoršeniu vo vládných financiách od začiatku

prvej bankovej krízy. Medzinárodná povaha moderného bankovníctva zapričiniuje, že aj relatívne zdravé banky sú

vystavené rizikám rozšírenia dlhovej skazy, ak aj nie priamo, tak prostredníctvom medzibankových vzťahov, ktoré

mali kedysi takisto (aspoň relatívne) zdravý základ. Kolaps irských, portugalských a španielskych bánk má

58

potenciál zničiť britské, francúzske alebo nemecké banky, a teda všetko okolo seba. Urágan. Hoci by sa teoreticky

vlády ešte mohli pokúsiť banky zachrániť a zhoršiť svoju už aj tak katastrofálnu situáciu, v tomto prípade by to

nemali ľahké. Vlády totižto verejne vykreslili banky a samotných bankárov ako diablov, ktorí si nezaslužia štatnú

podporu. Z tohto dôvodu je jedinou možnosťou pre centrálnu banku pokračovať v nalievaní likvidity (nových

peňazi) do finančného systému, aby sa zabránilo deflačným efektom, spôsobených znižujúcim sa množstvom

bankových úverov. Tieto nové peniaze môžu byť podľa centrálnych bánk použité na podporu slabších členov

bankového systému a podľa keynesianskeho prístupu môžu poskytnúť potrebný ekonomický stimul.

Avšak, keďže

postupne injekcie nových peňazi majú stále menší účinok, požadované množstvo likvidity sa neustále zvyšuje. To

je dovod, prečo centralne banky nemožu skoncovať s tlačением nových papierových peňazi, pretože zastavenie toku peňazi by malo pre sektor komerčného bankovníctva fatalne dosledky. Preto centralne banky nemajú inu možnosť ako popierať, že inflácia sa stáva stále väčším problémom, inak by museli zastaviť tlačenie peňazi a nechať urokové sadzby rásť. Povedane naozaj jednoducho, v budúcnosti môžeme čeliť potopeniu celého bankového systému a úplnej strate kupyschopnosti papierových peňazi. Frakčne rezervne bankovníctvo bolo s nami príliš dlho, a tak musíme zvažovať čo ho nahradí, bez toho, že by ktokoľvek z nás mal bezprostrednú skúsenosť s nejakou inou alternatívou. Rovnako by sme sa mali zaoberať otázkou ako asi chceme, aby vyzeral bankový sektor v budúcnosti.

Povodnou funkciou bank bolo bezpečne držať vklady depozitárov a napomahať pri platbách svojich klientov. Ak banka požičala peniaze, museli to byť jej vlastné prostriedky a nemohli byť na požičku použité peniaze z vkladov, ktoré jej boli depozitarmi zverené na bezpečnú uschovu. **Už v rímskom práve bolo jasne napísané, že zobrať vklad a potom ho použiť na vlastné účely je krádež**, a to platí pre všetkých z nás aj dnes, pokiaľ nie ste držiteľom bankovej licencie. Avšak požička inej banke je úplne rozdielna záležitosť, pretože vzťah medzi bankami je „ustalený“. Existuje veľa príkladov, kedy vlády oslobodili banky od právnych princípov Rimanov, týkajúcich sa vkladov, zvyčajne z dôvodu toho, že vladam sa tým otvorila cesta k požičiavaniu si väčšieho množstva peňazi. Miešanie vkladov, požičiek a bankového kapitálu takmer vždy končí bankovými krachmi, čo je skutočným precedensom aj pre súčasnosť. Suvahy bank sú veľmi prepakovane a časy neiste. Toto sú presne také podmienky, ktoré končia masívnym vyberom vkladov, a pretože globálny bankový systém je už teraz vo veľmi ťažkej situácii, je naivne si myslieť, že sa môžeme vyhnúť celkovému bankrotu, ktorý sa dá jednoducho odvodiť z histórie ľudského správania.

Bankrot bankového systému nepopiera užitočnosť banky ako inštitúcie, ktorej funkciou je starať sa o vklady svojich zákazníkov, ale biznis model sa bude musieť od základu zmeniť. Keďže tieto depozity nebudú moci byť v budúcnosti použité na poskytovanie požičiek, nebudú prinášať žiadny úrok, preto sú papierové meny, ktoré strácajú kupnú silu nevhodne ako uchovavateľ hodnoty. Jediný bezpečný systém bankových vkladov je ten, ktorý je skutočne krytý zlatom a striebrom. Ak by sme naozaj boli svedkami nového menového systému, pre cenu zlata a striebra by to malo ďalekosiahle implikácie. V takom prípade by sme sa museli pripraviť na to, že „bublina“ na drahých kovoch prakticky nikdy nepraskne. Vzácne kovy, ako súčasť menového systému, by si držali svoju stabilnú cenu a pohybovali sa v úzkom obchodnom pásme. To by však tieto kovy museli nadobudnúť oveľa vyššiu

cenu, niekoľkonásobne vyššiu ako majú teraz. Preto sa možno v budúcnosti budeme pozerat' na súčasne ceny vzacnych kovov ako na vypredajove. Spätne to vyhodnotime, že taketo niečo, ako je zahrnutie drahych kovov do menoveho systemu, bolo prakticky nevyhnutne a že sme to vlastne aj očakavali (tzv. **hindsight bias**). Taktiež sa zda ironicke, že najväčšie nebezpečenstvo, ktore ohrozuje naš sukromny majetok, okrem inflacie, prichadza zo strany rešpektovanych a regulovanych bank. S ich padom a koncom frakčneho rezervneho bankovníctva, by sa potreba pre bankovu reguláciu úplne stratila. Keďže regulácia bank je jedna z dvoch hlavných zodpovednosti centralnych bank, kolaps papierovych mien by s nich spravil celkom nepotrebné inštitúcie, odsudene na zanik. Taketo scenare možno budia pocit až prilišnej revolty, avšak väčšina z uvedených informácií nie je žiadnou novinkou. Už Henry Ford povedal, že: „**Je dobré, že ľudia nerozumejú nášmu bankovému systému a monetárnej politike. Keby rozumeli, do zajtra tu máme revolúciu**“.

Čo sa tyka samotneho zlata, o „poslednom kontangu vo Washingtone“ už bolo napisane skor. Tato fraza pojednava o kríze zlata, ktora vrie pod povrchom už vyše 20 rokov kvoli blaznivej politike americkeho ministerstva financií. Ako nasledok všetko **ново vyťažené zlato sa hromadí v súkromných rukách** (od roku 1947 sa vyťažilo viac zlata, ako v celej historii). To, čo meria tento proces sa nazýva posledne **kontango**, alebo **báza**. Báza je technicky žargon na trhu futures a vyjadruje spread, alebo rozdiel medzi cenou najbližšieho futures a spotovou cenou inštrumentu. Zlato bolo vždy **kontango** trhom kvoli svojej monetarnej povahe. Avšak za posledných 35 rokov, čo je začiatok zavedenia obchodovania futures na zlato, začína nastavať čudny fenomen. Báza ako percento urokovej sadzby sa postupne stracalo a v poslednom období kleslo na nulu. V rovnaký čas sa začalo množstvo zlata držane v skladoch COMEXu znižovať. Oba indikatory poukazuju na **nedostatok monetárneho zlata, ktoré sa zdá ako nezvratiteľné**. V stavke je tak podpora papieroveho zlata. Bez hotovosti v zlate je papierove zlato neutržateľne. Nech v USA existuje akekoľvek obchodovanie zlatých futures, tie su iba predohrou posledneho **kontanga** vo Washingtone, ktore bude nasledovať obdobím permanentnej backwardacie. To znamená, že fyzicke zlato nebude možné kúpiť za akúkoľvek cenu v amerických dolaroch. Čo to znamená? **Nikdy sa ešte nestalo, žeby zlato nebolo možné získať za akúkoľvek cenu. Nikdy sa nestalo, že všetky vlády zbankrotovali naraz**.

Podme si vysvetliť súvislosť zlata s kreditnou krízou. Nie je tajomstvom, že dlhopisy, pokladnične poukážky a ine zavazky americkej vlády, alebo akejkolvek inej vlády, su neredomavateľne. To znamená, že za ne nemožete od vlády dostať nič ine, ako opat' tie iste zavazky. Napríklad dlhopisy ministerstva financií su

vymeniteľne za kredit FEDu v podobe peňazi a tie su kryte opat' dlhopismi vlady. Prečo sa ľudia zučastňuju tejto hazardnej hry? Nie je to ľahka otázka. Najpravdepodobnejším vysvetlením je fakt, že dlh americkej vlady je vymeniteľny za peniaze, ktore su vymeniteľne za fyzicke zlato. Avšak keď pretnete toto posledne spojenie, keď zlato sa už nebude dať kúpiť za akukolvek cenu v amerických dolaroch, tak tento domček z karat sa rozsype a celý monetarny finančný system skolabuje. A toto je situácia s ktorou sme konfrontovani. Potom, ako sa zlaty trh dostane do fáze permanentnej backwardacie, akekoľvek opodstatnenie na držbu americkeho dlhu, alebo akekoľvek ineho dlhu sa strati. Na exitoch bude silny naval a držitelia dlhu budu skakať jeden po druhom v snahe vymeniť si svoje vyhry. Žiadni z politikov nielen že nevideli súčasnu krizu prichadzať, ale ani neprišli s uceleným planom ako ju konfrontovať. Existuje prevládajúca neochota pripustiť, že **medzinárodný monetárny systém bol postavený na piesku**. Avšak posledne **kontango** vo Washingtone bude úplne ine, ako všetky predchadzajúce krizy. Tato bude základna, devastujúca a apokalypticka. **Táto kríza zničí všetky papierové peniaze a všetok kapitál urobí nečinným**. Posledne **kontango** tak zatieni Veľku depresiu z 30-tych rokov. Buďte pripraveni. Pri poslednom **kontangu** peňažni doktori vedeni Helikopter Benom (zosmiešnene meno šefa FEDu Bena Bernankeho po jeho vyroku: „**keď to bude potrebné, tak budeme zhadzovať peniaze z vrtníka**“) budu nasledovať príklad škotskeho dobrodruha 18. storočia s menom Johna Law. John Law bol ekonom, ktorý veril, že peniaze su iba prostriedok vymeny a že nepredstavuju bohatstvo, pričom narodne bohatstvo zavisí od obchodu. Law mal na svedomi mississipsku bublinu a chaoticky ekonomicky kolaps Francúzska. John Law kvoli rozvratenemu hospodarskemu prostrediu, ktore sposobil, musel opustiť Paríž. Opustil ho nahle a rychlo. V prezlečení. V prezlečení za ženu.

Pakistanský investor v Karáči. (AP Photo/Fareed Khan)

60

Záverečné zhrnutie

Keď sa vam podarilo dočítať až sem, tak vam gratulujem. Niektore kapitoly sa možu zdať sice menej zrozumiteľne, ale su potrebne na vytvorenie si celkoveho obrazu o našom finančnom systeme a fungovaní ekonomiky. Myslim si, že aby sme si utvrdili celkovy obraz, je potrebna ešte taka mala rekapitulácia. Zaroveň sa pokusim najst' odpoveď na tu najdôležitejšiu otázku. Aky zaver sa z tohto všetkeho da vyvodit'? Čo to znamena pre nas v najbližšej buducnosti? Skor ako to spravime, ešte jedna sprava z tlače. Tlačove agentury Reuters, AP a Bloomberg vydali k 1. aprilu 2011 tuto doležitú spravu. Americka centralna banka FED zverejnila všetky komerčne banky, ktore počas krizy čerpali od nej finančnu pomoc a prvýkrát po takmer 100 rokoch poskytla informácie o svojom najstaršom uverovom nástroji.

Urobila tak potom, ako Najvyšší sud v USA zamietol žiadosť najväčších komerčných bank, aby tieto informácie zostali utajene. V dokumente FED zverejnil, že len **29. októbra 2008** poskytol komerčným bankam v rámci krízového finančného nástroja znameho ako **discount window** (krátkodobé požičky od centralnej banky určené na prekonanie dočasného vypadku likvidity) priame uvery za približne **110 miliárd** dolarov. Celkovo však dokument zverejňuje banky, ktoré uvery čerpali počas celého krízového obdobia, teda od začiatku augusta 2007 do marca 2010. Banka **Dexia** dostala 26,5 miliardy, irská **Depfa** (dcera nemeckej **Hypo Real Estate**) 24,6 miliardy dolarov. Uvery čerpali aj francúzska **Société Générale**, rakúska **Erste Group**, či britské **Barclayss**, alebo **Royal Bank of Scotland**. Program však využili aj mnohé menšie banky ako **Savings Bank of Maine Bank of Yazoo City** v Mississippi, ktoré si zobrali požičky za niekoľko miliónov dolarov. K zverejneniu informácií dotlačila centralnu banku spoločnosť Bloomberg LP (materska spoločnosť agentúry Bloomberg), ktorá podala na FED žalobu s tým, že banka je povinná tieto informácie poskytnúť. Neskôr sa k nej pridali Fox News a agentúra AP. FED sa brnil, že časť dôležitých informácií zverejnil už v decembri minulého roka, vtedy však poskytol informácie prave s výnimkou tých, ktoré sa týkali podpory komerčných bank čerpajúcich financie cez program **discount window**. Ako uvádza blog Financial Times, data FED poskytol na CD, jednotlivé transakcie sú zaznamenané vo formate Pdf, ktorý sa neda prehľadať. Ich spracovanie tak nejaký čas bude trvať. Väčšina uverov v období krízy (**celkový balík dosiahol okolo 3 biliónov dolárov**) poskytol FED v rámci iných programov. Cez tieto programy centralna banka podporila americké aj zahraničné banky, ako aj podniky. To znamená, že za žiadnu cenu sa nedopusti bankrot žiadnej dôležitej finančnej inštitúcie, alebo banky, ktorá patrí do sustavy tých najdôležitejších z globalného hľadiska. Aby sme to pochopili ešte lepšie, prečítajme si, čo uverejnila internetová verzia novin Sme dňa 6.11.2011 zverejnením tejto neuveriteľnej spravy.

Náš svet patrí 147 bankám

Švajčiarski vedci analyzovali prepojenia na špičke globalnej ekonomiky a našli desiatky spoločností, ktoré ju prakticky ovládajú. Najnovšiu a zrejme aj najdokladnejšiu analýzu prepojenia hospodarsky najvplyvnejších nadnarodných spoločností, ktoré ovládajú globálnu ekonomiku, zverejnili vedci zo Švajčiarskeho federálneho technického inštitútu, ETH. Teda z tej istej prestížnej inštitúcie, kde v roku 1896 začal svoju cestu za slávou a za pochopením rýchlosti svetla mladý Albert Einstein. Pracou tímu analytikov komplexných systémov z ETH v zložení Stefania Vitaliova, James B. Glattfelder a Stefano Battiston zverejnil časopis PLoS ONE, články ktorého sú voľne dostupné na internete.

„Realita je natoľko zložitá, že sme museli opustiť dogmy, nech už sú to konšpiračné teórie, alebo idea

voľného trhu,“ povedal James Glattfelder. **„Naša analýza sa opiera o realitu.“**

Pri štúdiu firemných dát vedci použili matematické metódy, zname z modelovania prírodných systémov.

Opierali sa o databázu Orbis 2007, obsahujúcu 37 miliónov spoločností a investorov po celom svete. Rozbor

vzťahov medzi **43 060** nadnarodnými korporáciami ukázal **1318** spoločností, najmä bank, s vzajomne prepletenými

vlastníckymi vzťahmi, ktoré vo svojich rukách sústreďujú neprimerane veľkú ekonomickú moc.

Tvorí akési tvrde

jadro, ktoré cez podiely v ďalších inštitúciách vlastní väčšinu najväčších a najziskovejších spoločností obchodovaných na burze a výrobných firiem.

V tvrdom jadre je ešte tvrdšie

Ďalšie rozmotavanie siete vlastníctva priviedlo k poznatku, že v tomto tvrdom jadre existuje ešte menšie a

ešte tvrdšie jadro, akási superentita elitných spoločností. Tvorí ju 147 nadnarodných korporácií s takými pevnými

vzťahmi, že by sme ich v slovníku fyzikov azda mohli označiť ako silné interakcie, ktoré umožňujú existenciu

stabilných atomových jadier. Na spoločnom vlastníctve tejto špičky sa podieľajú všetci jej členovia, ktorí cez

komplikovanú sieť vzťahov kontrolujú 40 percent všetkých svetových nadnarodných spoločností.

61

„V skutočnosti menej než jedno percento všetkých spoločností ovláda štyridsať percent celej siete,“

povedal Glattfelder.

Čelo tohto ekonomického „top twenty“ tvorí Barclays Bank, Capital Group, Fidelity Investments a AXA.

Su v nej aj JP Morgan Chase & Co. alebo Goldmann Sachs. **„Človeka musí znepokojovať, keď vidí, ako sú veci**

naozaj previazané,“ komentoval štúdiu George Sugihara, ktorý sa zaoberá komplexnými systémami v

Scrippsom oceanografickom inštitúte v kalifornskej La Jolle a pracoval taktiež ako poradca Deutsche Bank.

Príroda pracuje rovnako

Podľa Sugiharu štúdiá presvedčivo dokazujú, ako jednoducho pravidlá ovládajúce správanie nadnarodných

spoločností samovoľne vedú k vytváraniu vysoko prepojených skupín. Lenže rovnake to je aj v prírodných

systémoch, kde sa noví členovia spoločenstva taktiež musia najskor napojiť na lepšie prepojených členov. Cieľom

nie je získať nadvládu, ale prístup ku zdrojom. Keď nadnarodné spoločnosti nakupujú akcie jedna od druhej, robia

to tiež z obchodných dôvodov, nie preto, že by chceli získať nadvládu nad svetom. Napokon, 147 organizácií je

príliš veľa na to, aby mohli v tajnosti prijať a dodržiavať nejakú spikleneckú dohodu.

John Driffill, makroekonomický expert z Londýnskej univerzity, zhodnotil švajčiarsku analýzu z ineho

pohľadu. Jej hodnota nespočíva iba v tom, že overila riadenie globalnej ekonomiky malým počtom ľudí – to

napokon ani nie je nový fakt – ale skor v snahe najst' nový pohľad na ekonomickú stabilitu.

Aj podľa samotných autorov nie je koncentracia ekonomickej moci dobrá alebo zlá sama osebe, čo však už nemožno povedať o veľmi pevnom prepojení, ktoré funguje v elitnom jadre. Ako ukázala americká hypotekárna kríza z roku 2008 a nasledujúci rýchly postup finančnej krízy, ktorá sa rozrástla do obrovských rozmerov, taketo siete sú síce pevne, ale k stabilite majú ďaleko. Stačí, keď sa do problémov dostane iba jedna spoločnosť, a lavína sa potom rýchlo šíri ďalej.

62

Čo by mal svet urobiť?

Švajčiarski vedci veria, že ak lepšie zmapujú architektúru globalnej hospodárskej moci, môže ďalšia analýza zvýšiť jej stabilitu. Identifikácia slabých článkov reťaze umožní navrhnúť opatrenia, ktoré by zabránili budúcim globálnym pádom. Glattfelder si myslí, že svet by mohol potrebovať také antimonopolné pravidlá, ktoré by obmedzili prepojenie nadnarodných spoločností. Tie zatiaľ existujú iba na národnej úrovni. Sugihara zas navrhol, aby sa spoločnosti zďaňovali za to, keď prekročia istú mieru prepojenia, čo by znížilo riziko lavinovej reakcie. Ozvali sa však aj kritickejšie hlasy. Napríklad Yaneer Bar-Yam, riaditeľ New England Complex Systems Institute (NECSI) varoval, že analýza nerozlišuje medzi vlastníctvom a ovládaním, čo nie je to isté. Väčšinu akcií spoločnosti totiž vlastní fondy na čele so správcami, ktorí môžu, ale nemusia do činnosti spoločnosti zasahovať. Treba ďalej analyzovať, aký vplyv na správanie celého systému to môže mať. A, samozrejme, samostatnou otázkou je, kam až siaha uplatnenie koncentrovanej hospodárskej moci v politike. Toľko novinový článok. Tak a teraz si to celé zhrnieme. Všetky dôležité centralne, ako aj komerčné banky sú ovladané z jedného mocenského centra a konajú tak vo vzájomnej zhode. Americké regulačné orgány podporujú nerovné a privilegované postavenie najväčších amerických bank. Neplatia na nich pozičné limity a zároveň existuje padne podozrenie, že účtovníctvo hlavných bank môže byť zakryvané v zaujme „národnej bezpečnosti“. Toto je veľmi dôležité zistenie. Celý finančný systém a všetko čo s ním súvisí je pyramidová hra, v ktorej budeme my všetci, čo sme dobrovoľnými účastníkmi tejto hry, jedného dňa obohrati a oholení o všetko. Ulohu tu zohráva len faktor času. Pokiaľ však táto hra z nejakého dôvodu neskončí skor, ako k tomu príde. Ďalší záver je ten, že v súčasnosti (a ani nikdy v minulosti nebolo) nie je možné zaplatiť všetky dlhy. Aj v prípade, že od dnešného dňa si už nebude nikto požičiavať žiadne peniaze (čo je absolútne nereálne), tak výška dlhov vďaka úrokom nebude klesať. V súčasnosti je výška dlhov astronomická voči množstvu vytlačeného obeživa. Z toho prameni ochota politikov zvyšovať dlhové zaťaženie, pretože sú si vedomí nemožnosti realného zaplatenia týchto dlhov. Otázkou zostáva len dokedy, a čo bude potom. Z dlhodobého hľadiska je tento stav absolútne neudržateľný! Finančný systém postavený

na zadlženosti nevyhnutne vedie k spotrebiteľskej ekonomike, pre ktorú sú typické ustavičné technologické inovácie, rýchly obrat, prudké zmeny a produkty nízkej kvality. Finančný systém nás nielenže tlačí po nezdravej, konfliktami nabitú a kontraproduktívnej ceste, ale spôsobuje aj ďalšie utrpy produkovaním úplne zbytočných ekonomických depresii a konjunktur. Aj keď sa to nazýva „ekonomický cyklus“, jeho povod, forma a účinok je vyslovene finančný. Tento súčasný finančný systém spôsobuje obrovské drancovanie prírodného bohatstva planety, ktoré je vyčerpatelne a tým pádom nenahraditeľne. Ak by sme si chceli udržať terajší ekonomický rast aj v budúcnosti, potrebujeme v najbližších rokoch už materiálne zdroje ďalších niekoľkých planét, čo je tiež absolútne nereálne. Tak potom nakoniec aký zmysel má vytvorenie a zotrúvanie v takomto deštruktívnom systéme? Da sa tu ešte vôbec hovoriť o ziskuchtivosti a mamone ako takom?

Matné obrisy budúcnosti

Na internetovej stránke www.cez-okno.net sa nedavno objavila táto informácia. Skupina ruských vedcov na čele ktorých stojí akademik Valerij Sobolev, urobila niekoľko prevratných objavov vo vede. Napríklad bude možné vytvárať nové technológie výroby zdrojov extrémne lacnej elektrickej energie bez použitia konvenčných energetických zdrojov, ako je jadrové palivo, ropa, alebo uhlie. Na výrobu nových lietadiel budú využívané nové spôsoby pohonu a budú sa môcť pohybovať vo vzduchu, ako aj vo vonkajšom kozmickom priestore. Pomocou týchto objavov bude možné vytvárať principiálne nové materiály, ktoré dosiaľ neexistovali. Nema zmysel, aby som tu teraz podrobne popisoval tieto objavy. Ved' dnes je už všeobecne známym faktom, že dnešný vedecko-technický pokrok vo všetkých oblastiach života dosiahol taký stupeň, že väčšina bežných ľudí ho už ani nestačí vnímať. V poslednej dobe sa v rôznych mediách, alebo na rôznych internetových stránkach čoraz častejšie spomína výraz „**voľná**“ energia. Pre tých, ktorí zatiaľ nevedia o čo ide, doporučujem stránku www.z7h.sk, kde sa môžu podrobne oboznámiť s touto, pre nás tajuplnou energiou. Jej existencia je dnes už holým faktom, ide predovšetkým o jej budúce praktické používanie. A tu je kameň urazu. Táto energia „zadarmo“, ktorú by sme čerpali z okolitého prostredia a nahradila by tak všetky formy dodnes používaných energo-nosičov by v podstate spôsobila obrovskú revolučnú zmenu všetkeho, čo doposiaľ pozname, na celej planete. Dnes najvyužívanejšia forma energie – ropa, ako energo-nosič, by sa stala takmer zbytočnou. Ale ropou sú v podstate dnes kryté peniaze (previazanosť dolára a ropy). Na ropu a energiách priamo, či nepriamo stojí a pada celý finančný, odvodový a daňový systém. Možno preto sa finančné elity, minimalne od vzniku americkej centralnej banky - FED, snažia postupne „skupovať“, alebo

takymto spôsobom pomocou „**finančného systému**“ privatizovať a potom nasledne ovladnúť celú planetu.

Vedecko - technický pokrok sa totiž neda zastaviť, da sa len pozdržať, oddialiť, alebo skomplikovať k nemu cestu.

Myslím si, že súčasne elity sa už na tento prechod na novú kvalitatívnu úroveň ľudstva pripravujú.

Vedia,

63

že tieto objavy sa nedajú donekonečna zatajovať. Takto vďaka tomuto finančnému systému majú už v súčasnosti

pod ekonomickou a politickou kontrolou takmer celý svet. Sami takto určia deň, kedy umožnia samotne prakticky

využívanie týchto objavov. Nechcu nič ponechať na náhodu. Dajú sa preto vôbec ešte nazvať ľuďmi?

Svojou

doterajšou deštruktívnou činnosťou a neustálym udrzovaním tohto obľudného finančného molocha robia všetko

preto, aby si svoje privilegované postavenie mohli udržať aj v budúcnosti. Predpokladám, že su si vedomí toho, že

nevyhnutnou podmienkou ďalšieho zotrvania ľudstva na tejto planete je zavedenie iného ekonomického modelu

v spoločnosti, ako aj prechod na ekologický, nízko nakladový a bez odpadový druh energie.

Žijeme v neskutočnej a jedinečnej dobe, myslím, že konečné riešenie už nie je ďaleko. Nechajme sa prekvapiť.

november 2011 J.P.

64

Použitá a doporučená literatúra a pramene:

Andrew Gavin Marshall: Globalna ekonomická kríza: Veľká hospodárska kríza 21. storočia

Robert T. Kiyosaki: Sprisahanie bohatých

Rudolf Vaský: Tretia cesta

Neoliberalizmus II.časť. Čas tlačenia „ničím“ nekrytých peňazi

Michael Rowbotham: Smrteľne zovretie

Margrit Kennedy: Peniaze bez urokov a inflácie

Bernard Lietaer: Budúcnosť peňazi

Michal Chazin: Skutočne príčiny svetovej finančnej krízy - wm magazin č. 85/2009

Internetový portál Finančník (všetky články na www.finančník.sk)

Ronald Ižip: Kolaps nas ešte len čaka

Ako je trh manipulovaný

Island nie je tak ďaleko

Kto bude ďalší na rade?

Stroj na výrobu bublin

Čo nechapu európsky politici

Prejedli sme svoju budúcnosť

Rozpad monetárneho systému je blízko

Valér Demjan: Tajomná šifra peňazi

Kto je vlastne kto?

Banky nas ťahajú do zahuby

Stanislav Panis: Americký kovboj porazi „eurosadlo“

Socializmus po kapitalisticky

Peter Margetiny: Manipulácia trhu môže spôsobiť katastrofu

Zlatý štandard by bol politickým šialenstvom

Aka je skutočná cena zlata

Komodity v roku 2011

Bude mať striebro väčšiu hodnotu ako zlato?

Brazília – trh budúcnosti

Veľka Britania ako ďalšia periferna krajina?

Ján Beňák: Veľka hospodarska kriza II.

Michal Maťovčík Ako JP Morgan profitoval a Amaranth skončil v bankrote

Internetové verzie novín SME, PRAVDA, hn, Trend, rok: 2009, 2010 a 2011

Internetové stránky:

www.inaekonomika.sk

www.zvedavec.org

www.cez-okno.net

www.dolezite.sk

www.chelemendik.sk

www.inespravy.sk

www.financnik.sk

www.USDebtClock.org

65

Vysvetlivky

Pre lepšiu zrozumiteľnosť a plynulosť textu som v písanom texte veľa krát nechal povodne odborné výrazy. Aby som zakaždým nemusel v zátvorkách udávať význam týchto odborných výrazov, služby na to tieto

vysvetlivky.

leasing: Lizing (ang. leasing) je proces, pri ktorom môže podnik získať určité dlhodobé majetky, za ktorý musí

zaplatiť celú sériu zmluvných, pravidelných, daňovo uznateľných platieb. Najomca je príjemca služby alebo

majetku na základe najomnej zmluvy a prenajímateľ je vlastníkom majetku. Vzťah medzi najomcom a prenajímateľom, sa nazýva **prenajom**, a môže byť na dobu určitú alebo neurčitú tzv. doba lizingu).

derivát: Derivát (iné názvy: **derivátny/derivátový kontrakt, derivátny/derivátový nástroj**) je zmluva, ktorej

hodnota či cena je úplne alebo prevažne odvodená od hodnoty či ceny nejakého aktiva, od úrovne nejakého indexu

alebo od úrovne nejakého iného ukazovateľa (sadzby).

Podkladový nástroj môže byť aktívum (**komodita, akcia, cudzia mena, uver, dlhopis**) či ukazovateľ/index

(konkrétne **uroková sadzba**, konkrétne **menový kurz, index spotrebiteľských cien**, uverová bonita či uverový index,

stav počasia a pod.)

Druhy

Existujú tieto základné deriváty:

forward

futures (futura)

opcia

swap

Forward (iné názvy: **forwardový kontrakt, forwardový obchod, forwardová operácia**) je zmluva medzi dvoma

stranami uzavretá v súčasnosti o povinnosti predáť alebo kúpiť nejaké (tzv. podkladové) **aktívum** v stanovenom

čase v budúcnosti za cenu stanovenú vopred v súčasnosti, pričom obchod sa uskutočňuje mimo **burzy** (OTC - over

the counter).

Druhy

Menový forward (*currency forward*): **kontrakt** na výmenu pevnej čiastky hotovosti v jednej mene za pevnú sumu v druhej mene k určitému dátumu v budúcnosti. Cena kontraktu sa nazýva forwardový (menový) kurz, ktorý je podobný aktuálnemu kurzu na trhu.

Akciový forward (*equity forward*): forward na výmenu pevnej čiastky hotovosti za akciový nástroj

k určitému datumu v budúcnosti. Dohodnutá cena sa nazýva forwardová cena.

□ **Komoditný forward**: nákup niektorej komodity v budúcnosti za forwardovú cenu.

Futures (- to je singular aj plural; ine názvy: **future** (singular, futures plural), **futurita**, **kontrakt future(s)**,

operácia future(s), **futuritný kontrakt**, **futuritná operácia**, **futuritný obchod**; staršie nepresne **termínový**

kontrakt) je zmluva medzi dvoma stranami uzavretá v súčasnosti o povinnosti predat' alebo kúpiť nejake (tzv.

podkladové) **aktívum** v (štandardizovanom) stanovenom čase v budúcnosti za cenu stanovenú v súčasnosti, pričom

obchod sa uskutočňuje v štandardizovanej forme (najmä štandardizovaných množstvách) na **burze**.

66

o Je to teda obdobný produkt ako **forward** (niekedy považovaný za špeciálnu formu forwardu) s niekoľkými odlišnosťami. Futures sa obchoduje na burze, sú to vysoko štandardizované **kontrakty** čo sa týka objemu a splatnosti (každý 3. piatok mesiaca marec, jún, september, december). Pri uzatváraní kontraktu sú oba subjekty povinné zložiť tzv. **margin** (do slovenčiny prekladané ako doplnenie zabezpečenia, **marža**, záloha či depozitum) ako vklad v **clearingovej** ústredni na burze. Ústredňa preberá na seba riziko z obchodov (neuhradenie záväzku klientom nenesie druhý klient, ale ústredňa). Tento počiatočný vklad (initial margin) je iba niekoľko percent z celkového dohodnutého kontraktu (pakový efekt). Účty klientov fungujú na každodennom zučtovaní zisku a strat na základe rozdielu medzi uzatváracími kurzami bežného a minuleho dňa.

o

Opcia (ine názvy: **opčná zmluva**, **opčný kontrakt**, **opčný obchod**) je **pravo** kúpiť (alebo alternatívne: pravo

predat') v stanovenom okamžiku (alebo alternatívne: do stanoveného okamžiku) nejaky **podkladový nástroj** za

vopred stanovenú cenu (tzv. realizačnú cenu).

o Predávajúci opcie sa nazýva aj **vypisovateľ opcie**; kupujúci opcie aj **držiteľ/majiteľ opcie**.

o Držiteľ opcie má (ako je vyššie uvedené) **právo** na kúpu/predaj, toto pravo má možnosť využiť alebo

nevyužiť, t.j. má pravo voľby (teda "opciu"). Vypisovateľ opcie však má naopak povinnosť držiteľovi podkladový nástroj predat'/kúpiť, ak sa držiteľ opcie rozhodne, že svoju opciu využije.

Swap (ine názvy: **swapový obchod**, **swapová operácia**, **swapový kontrakt**; zriedkavo **výmena**; z angl. "swap -

vzájomná výmena") je termínová zmluva, ktorou sa dva ekonomické subjekty zavazujú vymeniť si medzi sebou

bud' dohodnuté predmetné aktíva alebo finančné toky za vopred pevne stanovených podmienok.

Druhy

Urokový swap (IRS - interest rate swap): jeden z najčastejších uzatváraných druhov swapových obchodov, ktoré ekonomické subjekty využívajú najmä na optimalizáciu svojich **aktív** a **pasív**. Je to termínová zmluva, v ktorej sa subjekty zavazujú previesť si predom dohodnuté finančné toky odpovedajúce urokovým platbám za teoreticky si vzajomne poskytnuté rovnako veľké **uvery**, denominované v rovnakej mene. To znamená, že si medzi sebou vyplatia iba rozdiel dohodnutých urokov, nikto nikomu nedlží **istinu**.

Menový swap (currency swap): subjekty si vzajomne vymenia urokové platby denominované v dvoch rôznych menách, pričom na začiatku a na konci dochádza i k výmene nominálnych hodnôt podkladových mien za dohodnutý kurz.

Devízový swap (foreign exchange swap): na začiatku sa nakúpi jedna mena proti druhej mene za aktuálny spotový kurz; následne v okamžiku splatnosti kontraktu realizovaný spätný predaj potom prebehne za vopred dohodnutú termínovú cenu.

Swap na kreditné zlyhanie (ine názvy: **swap na úverové zlyhanie**, **swap úverového zlyhania**,

swap kreditného zlyhania, angl. credit default swap, skr. **CDS**) je druh **kreditného derivátu**.

Patri medzi najjednoduchšie kreditne derivaty. Najbežnejšia varianta ma nasledovne charakteristiky:

- 1) Kupujúci zaistenie platí premiu predajcovi zaistenia za jeho ochotu prevziať uverové riziko vzťahujúce sa k referenčnému aktívu.
- 2) Ak dojde k uverovej udalosti, predávajúci zaistenie kompenzuje stratu druhej strane kontraktu, t.j. kupujúcemu zaistenie.

67

- 3) V prípade, že uverová udalosť nenastane, kontrakt v stanovenej dobe zanikne bez toho, aby subjekt predávajúci zaistenie čokoľvek zaplatil subjektu kupujúcemu zaistenie. Subjekt B tak previedol dohodnuté uverové riziko referenčného nástroja na subjekt A po dobu trvania kontraktu.

Hedging: zaistenie (hedging): pomocou derivatov je možné fixovať cenu určitého finančného inštrumentu k

dohodnutému termínu v budúcnosti. To znamená, že k určitej danej otvorenej pozícii môžeme dohodnúť taky

derivatový obchod, ktorého zisk či strata sa budú vyvíjať zrkadlovo k danej pozícii.

Euroval: European Financial Stability Facility (EFSF)- Európsky finančný stabilizačný fond

Spätná kompatibilita (angl. backward compatibility) alebo zriedkavo **kompatibilita zhora** či **kompatibilita**

smerom nadol (angl. *downward compatibility*) je v technickej praxi, najmä v oblasti počítačov, vlastnosť

produktu, spočívajúca v tom, že produkt dokáže nahradiť svojho predchodcu tak, že je naďalej schopný

spolupracovať s produktami, ktoré boli vytvorené pre tento starší produkt. Novší produkt teda dokáže plnohodnotne nahradiť svojho predchodcu. Ak produkt nahradza iný, podobný produkt, hovoríme len o

kompatibilite bez prívlastku spätná.

+++++

Největší příběh moderní historie

Bilionová žaloba, která může ukončit finanční tyranii

Může to být největší, nejexplozivnější příběh moderní historie. Jen začínáme skládat kousky skládačky

dohromady a chápat, co se děje na okultní finanční geopolitické scéně, a jak aliance 117ti národů pracuje

na osvobození Země od finanční tyranie.

Více zde:

http://leva-net.webnode.cz/products/bilionova-zaloba-ktera-muze-ukoncit-financni-tyranii/?utm_source=copy&utm_medium=paste&utm_campaign=copypaste&utm_content=http%3A%2F%2Fleva-net.webnode.cz%2Fproducts%2Fbilionova-zaloba-ktera-muze-ukoncit-financni-tyranii%2F

Vyšiel zborník z konferencie Fenomén Bratislava

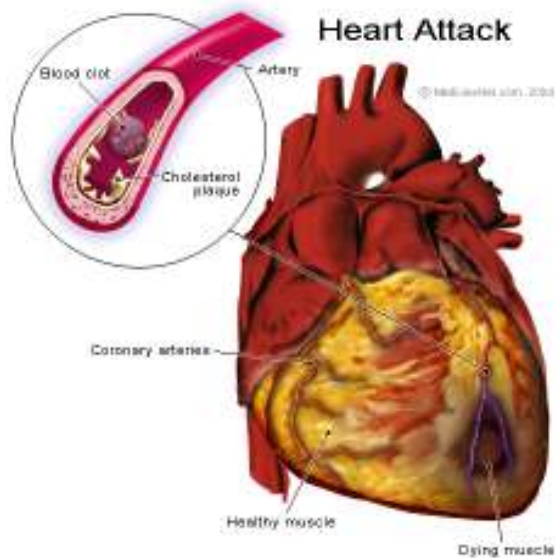
Ústav pamäti národa v spolupráci s občianskym združením Pamäť národa, Hlavným mestom Slovenskej republiky Bratislavou, Európskou sieťou Pamäť a Solidarita a Nordost-Institut pod záštitou primátora hlavného mesta SR Bratislavy Andreja Ďurkovského zorganizoval v septembri 2010 medzinárodnú vedeckú konferenciu s názvom Fenomén Bratislava. Cieľom konferencie bolo popísať udalosti, ktoré ovplyvňovali charakter mesta v minulom storočí. Jedinečnosť mesta, ktoré sa vyznačovalo multikultúrnym a multietnickým charakterom poskytuje dobré možnosti na výskum nielen historických udalostí a súvislostí, ale aj sociálnych a demografických štruktúr, náboženskej a kultúrnej rôznorodosti, dopadov represii totalitných režimov voči rôznym skupinám obyvateľstva či ďalších socio-historických fenoménov. Výstupom z podujatia je zborník príspevkov, ktoré odzneli na konferencii a ktoré čitateľom približujú roky 1939 – 1989 aj z pozície regionálnych dejín. Publikácia vyšla ako 3. zväzok Spisov Európskej siete Pamäť a Solidarita

Subject: Fw: Heart Attack and Drinking Warm Water

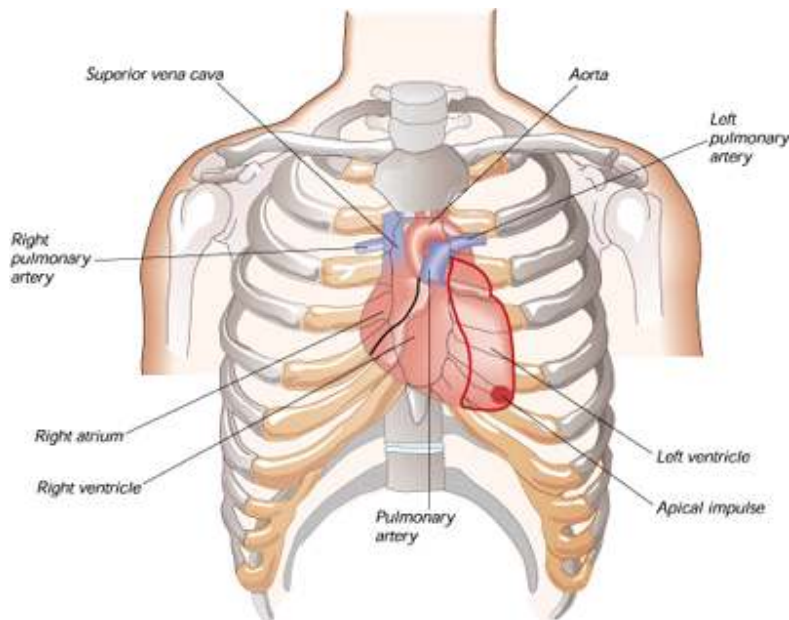
Tento článok môže zachrániť niekomu život. Prosím berte na vedomí.

Infarkt a pití teplé vody

Toto je dobrý článok ne jenom o teplé vodě, ale také o [infarktech](#).

Snad bychom měli přijmout za své zvyky Číňanů a Japonců, totiž popíjet horký čaj během jídla, ne chladnou vodu.

Je sice příjemné popít chladný nápoj po jídle, avšak tento chladný nápoj způsobí ztuhnutí tuků v jídle, které jste zrovna zkonzumoval.

To způsobí zpomalení zažívacího procesu. Jakmile tento ztuhlý tuk reaguje se žaludečními kyselinami, rozpadne se a bude absorbován střevami rychleji, než solidní jídlo. Tento tuhý tuk se usadí na stěně střev a vytvoří podmínky pro **rakovinu & artritidu**.

Nejlépe je pít horkou polévku nebo horkou vodu po jídle.

[Obecné příznaky infarktu...](#)

Důležitá poznámka o infarktu – měl-a byste vědět, že ne každý infarkt se projeví jako left arm hurting (levostranná bolest)

Uvědomíte si intenzivní bolest v čelisti.

Nemusíte mít nejdříve bolest v hrudi v průběhu infarktu.

Zvedání žaludku a intenzivní pocení patří také k obecným jevům.

60% lidí, kteří dostanou infarkt ve spánku se již neprobudí.

Bolest čelisti vás může probudit z hlubokého spánku.

Buďme opatrní a buďme si toho vědomi.

Čím více toho víme, tím lepší šanci máme přežít.

Jeden kardiolog řekl, že když každý kdo čte tuto zprávu ji pošle

10 dalším lidem, zachráníme tak přinejmenším jeden život.

Přečtěte si to a pošlete článek přátelům.

Můžete zachránit život.

Tak prosím, buďte opravdovými přáteli a pošlete tento článek všem přátelům, které máte rádi.

JÁ JSEM TO PŘÁVĚ UDĚLAL

+++++

Dajme si ho ešte raz.

Tuto skladbu Karla Kryla nezavřela do trezoru KSČ, ale strana, která

nám
dnes vládne.
Prezidentem byl Václav Havel, premiérem byl Václav Klaus, dnešní
vlastní
osobou prohlašovaný prezident, na ministerstvo vnitra se už dostal Jan
Ruml
a ve vládě bylo pár pomýlených komunistů jako např. Vladimír Dlouhý.
Ostatní je na vaší paměti, tak proč by takovou píseň o pravdě měli
poslouchat.
Proto ji teď máme na internetu.
Jestlipak se někdy někdo bude zajímat, proč tak náhle zemřel?????
<http://www.youtube.com/embed/W0Mydquf9S8>

+++++

36 Franz Liszt je slovenský skladateľ ¾ Franz Liszt je slovenský skladateľ ¾ 37
Na fotografii je prapravnúčka Franza Liszta
Nike Wagnerová.
Obraz J. I. Repina, zobrazujúci Franza Liszta, ktorý sa po-
va. uje za stratený. Impozantná ma¾ba Repina evokuje odvráte-
nú tvár Liszta od apokalyptického pozadia, obrátená k východu.
Meditácia na Totentanz?

báseň

17. listopad - den boje za svobodu a demokracii.
Už jsme si to vybrečeli už jsme si to vyřvali.

+++++

Báseň

Tak tu máme bordel nový, říkáme mu sametový
Začali to velmi něžně, pak už lhali zcela běžně.

Národ neměl potuchy, že jde volit zloduchy.

Snad nevěděl, koho volí, teď ho z toho hlava bolí.

Do voleb nám slibovali - že prý cosi zanedbal
Že si budeme dobře žít, jak se budeme dobře mít
Že bude i práce dost - jenže to je pitomost.

Po volbách nám hovno dali, zato úspory nám vzal
Jsou to blázni bláznivý, stokrát všechno zdražili.

Jestli to tak půjde dál, tak aby se člověk bál
Co budeme jíst a pít, za co děti ošatit,

Jestli a jak budeme žít.

Zda-li umřeme v nemocnici, nebo někde na ulici,

Nespadne-li na nás strom, či snad do nás píchne RÓM??

Zabije nás trolejbus, nebo zase přijde RUS.....??

A tak naše snažení je nám k hovnu vážení.

Máme malou naději, když nám vládnou zloději.

Teď už národ jenom vzdychá, na Hradě cpou si břicha.

V podhradí však zle lid žije, hraje se s ním komedie.

Je to pravda nebo trik????

To ví jenom DRAMATIK.

+++++

Vladimír Mečiar: Dovoľte mi, aby som zaujal postoj k súčasnému daniu na Slovensku a hodnotím tú situáciu v Slovenskej republiky ako krízovú. Podobne vnímam charakter ústavných inštitúcií, ktoré pokračujú v kríze, vnímam ich ako charakter krízy politických strán, ale dostavajú sa do situácie aj krízy spôsobované do volebného systému. Čo znamená program minima je náprava ústavného stavu a programu maxima zmeniť v ústavnom i politickom systéme tie zmeny, ktoré by mnohým negatívnym javom zabránili.

Vyhodnotili sme oblasť sociálnych vzťahov na Slovensku ako oblasť, ktorá hrozí sociálnym výbuchom, pretože jej hranice sú v podstate vyčerpané a nie je možné takto ďalej pokračovať.

Vrátim sa k číslam. Slovensko malo v roku 2010 viac ako 5 miliónov 400 tisíc ľudí a jeho pracovný potenciál bol 3 milióny 200 tisíc ľudí. Reálnu prácu malo len 2 milióny 200 tisíc ľudí. Pričom, ako hodnotíme vekovú hranicu po 60 rokov, tak do počtu nezamestnaných v súlade so štatistickým úradom a niektorými odvodnými odhadmi môžeme započítať na Slovensku sumárne 700 tisíc ľudí, pre ktorých nieto práce.

Mimoriadne kriticky sme hodnotili stav u mladých ľudí do 29 rokov, kde prácu malo 150 tisíc ľudí, ale 130 tisíc ľudí je bez práce. Čiže Slovenská republika tento problém nerieši, vlastne týchto mladých vyháňa z územia Slovenska, vytláča ich von, čo má pre nás obrovské straty na produktivite práce, ale má to straty aj na populácii, vo vzniku nových generácií v budúcnosti, čo sa odrazí v sociálnej oblasti na Slovensku.

Preto tento stav hodnotíme ako mimoriadne zlý. Dopadá to aj na neskoršiu sobášnosť, keď sa muži ženía vo veku 31,8 a ženy 28,8 roku.

Vyhodnocovali sme oblasť zdravotného stavu obyvateľstva, kde sa situácia mimoriadne zhoršuje v tom smere, že klesá počet rokov s priemerom zdravého prežitia roku života, a to postupne každý rok.

Pokiaľ ide o opatrenia v oblasti zdravotníctva, sme prekvapení, že v období roku 2006 - 2010 došlo k zvýšeniu nákladov na lieky o vyše 30 percent, čiže v súčasnosti dosahujú hodnotu v korunách 33 miliárd slovenských korún. A na Slovensku bolo spotrebovaných 158,6 milióna balených liekov. Už to vyzerá tak, že niekde sa celé rodiny liekmi stravujú. Alebo tie čísla odhaľujú malú časť pravdy, ktorá je niekde skrytá.

Pokiaľ ide o podmienky ochrany zdravia, klesá primárna starostlivosť, klesá kvalita starostlivosti o ľudí, mení sa spôsob životných podmienok tak, že zdravotný stav sa zhoršuje.

Vyhodnocovali sme aj otázky lekárskeho protestu a konštatovali sme, že lekári majú pravdu a vláda zavádza. Zavádzala v tom, čo sledovala, že nebudú prijaté opatrenia na privatizáciu nemocníc, pričom všetky zákony sú platné, to znamená, platí zákon, neplatí slovo ministra.

A ďalej sme vyhodnocovali, že vláda pre budúci rok znížila plnenie za ľudí, ktorí odvodujú povinnosť majú, na 4 percentá, čím dostáva celý zdravotný systém do straty a o 20 percent zdrojov menej. Ak pripočítame narastajúcu infláciu, ak pripočítame, že viacero ľudí príde o prácu a niekoľko firiem sa zruší a znížia sa odvodové povinnosti, tak vlastne vytvorila stav, keď nemocnice síce dostanú príkaz na riešenie platov, ale ich nebudú vedieť garantovať zo svojich zdrojov. Ak tak urobia, vytvoria vlastnú stratu, ktorá im hrozí cez bankrot do inej privatizačnej fázy. Čiže tak či tak vlastne ten zápas je veľmi ohraničený. Ide pritom o zdravie ľudí, pretože už dnes sa starostlivosť o ľudí dostáva do hraničnej pozície, keď čoraz viac ťažisko za úplatu sa prenáša na pacienta. Čiže význam začína mať, nie akú máš diagnózu a zdravotný stav a to, že si človek, ale koľko máš peňazí. Môžem si dovoliť chrániť svoj život a zdravie, alebo nemôžem? Toto je niečo, čo je v rozpore so základnými princípmi demokracie, slobody ľudskej a občianskej. A skôr sa to priblíži k štátom organizovanej eutanázii.

Pokiaľ ide o sociálne otázky, zastavili sme sa aj u dôchodcov, a to najmä v súvislosti s tým, že predsedníčka vlády hovorila o možnom prechode v roku 2014 na 66 rokov pre odchod do dôchodku. Vyhodnotili sme priemerný vek muža 70,1 roka, ak by išiel do dôchodku 66-ročný. To znamená, že by pracoval 48 rokov na tom, aby 4 roky mohol byť v dôchodku. Pričom ani táto hranica nebude dodržaná, pretože predpoklad navýšenia o 4 roky pracovného pomeru bude znamenať zhoršenie života a zdravia. Okrem toho, na trhu niet miesta pre mladých ľudí. Ak donútíme ďalšie štyri ročníky starších pokolení pracovať na trhu práce, tak vlastne zničíme celý systém hospodárenia s pracovnou silou a iba poisťovne premenia zdroje, ktoré dnes majú z poisťovne nového piliera na sociálne systémy a sociálnu pomoc do iných pilierov. Ľudová strana - HZDS tento vývoj neprijíma.

Kriticky sme zhodnotili poisťovacie systémy, a to najmä rušenie záruk ľuďom na tie peniaze, ktoré dajú do systémov, ktoré sa nevrátia. Je to nezodpovedné a sme skôr za jednu poisťovňu, ktorá by bola garantovaná rozpočtom štátu a štátnymi zdrojmi a ľudia by mali istotu - to čo

vložia, sa im vráti naspäť.

Rozoberali sme kriticky aj ďalšie kroky, ktoré sú v školstve, kde učiteľov si spoločnosť váži, ale neplatí. Hodnotili sme 52 percent študentov, ktorí študujú minoritné odbory a len 26 percent technické odbory.

Hodnotili sme úroveň materiálneho zabezpečenia škôl, ktorá je nedostatočná, a prepojenie vzdelávania s trhom práce so stavom vedy, ale aj s podmienkami na výučbu žiakov základných škôl ďalej, kde rovnako ten postoj je veľmi kritický.

Vyhodnotili sme to, že ak sa táto situácia nezmení, tak systém je neudržateľný, smeruje k veľkej kríze, kolapsu a k ďalším otrasom sociálnym, ale aj ekonomickým.

Pokiaľ ide o usporiadanie štátu ako celku, vyhodnotili sme niekoľko krízových faktorov. Slovensko je v kríze menovej, ohrozená je mena. Musíme zobrať euro, že je to naša mena. Nemôžeme sa stavať k tomu, ako k niečomu cudziemu. Musíme urobiť kroky na to, aby sa Európska únia posilnila, nie oslabil.

Súčasne kriticky hodnotíme, že Európska únia nekontroluje banky a nemá jasný dopad na bankovú sféru. Sme proti poskytovaniu príspevkov, ktoré by sa chápali ako charita, že by banky získavali zdroje od štátu bez toho, aby štáty mali podiel na zisku, podiel na majetku a podiel na rozhodovaní.

Kriticky hodnotíme aj tzv. kapitálo-socializmus, kde pokiaľ spoločnosti dosahujú zisky, najmä veľké nadnárodné a banky, tak sú to zisky týchto spoločností. Ak dosahujú straty, tak sú to straty všetkých občanov. A rušenie, to je nielen na občanoch štátov, v ktorých tie banky pôsobia, ale na celý systém. Takže nemožno to deliť tak, že zisky sú naše a o straty sa podelíme. Nie je to správna prax.

Vyhodnotili sme riziká Slovenskej republiky, a to z hľadiska dlhovej služby, kde v podstate ústavný zákon, ktorý je v Národnej rade prijímaný, nič nerieši. Ústavný zákon, ktorý prijímú, vlastne umožňuje iba pokračovanie v zadlžovaní Slovenska. A to pokračovanie sa už dnes dostalo k hranici, ktorá je neúnosná. Pretože sa zvyšujú úrokové sadby, má narásť na hranicu 60 percent, čo bolo aj doteraz dohodnuté a povolené. Akurát tam vzniknú niektoré procedurálne otázky, ktoré nemajú sankčný charakter. Len to, že sa bude o nich rokovať, ale to sa môže aj bez týchto zákonov.

Vieme, že sa koalícia aj opozícia spojí v parlamente na ústavný zákon pre ďalšie zadlžovanie štátu. Tam už nie je možné, tým viac, že im iné bankové systémy povedali, že už neveria vláde, ktorá nemá program, nemá stabilitu, nemá právomoci a nebudú poskytovať úvery za doterajších podmienok.

To je vážny signál. A Slovensko nemôže ísť cestou zadlžovania. Tí, ktorí to robia, môžem im pográtulovať, našli grécku cestu. Akurát, že Grécko sa do nej dostávalo niekoľko rokov, u nás to bude trvať podstatne kratšie.

Pokiaľ ide o ďalšie ekonomické riziká, vyhodnotili sme riziká, ktoré

vyplývajú z rozpočtovej krízy pre budúci rok, a to v tom smere, že schvaľovaný rozpočet síce v Národnej rade s veľkou pravdepodobnosťou prejde, ale predstavuje hausnumerá, nereálne čísla, ktoré tak či tak v podstate život už od januára odkloní. A to riziko môže znamenať, že sa nebudú rešpektovať nižšie príjmy, môže to znamenať vyššie výdavky štátu a zväčšenie schodku. Alebo potom zataženie väčšie v odvodových a daňových povinnostiach všetkých občanov - bez rozdielu.

Strany deklarujú iné úmysly, ale je im jedno, čo si myslia. Rozhodujúce je to, čo sa stane na základe tohto rozpočtu. A stane sa toto. Je treba hovoriť ľuďom pravdu, ale tá pravda sa nepovie.

Vyhodnotili sme riziká z jednostrannej orientácie na alternatívny priemysel, ktorý viac-menej závisí od toho, ako si Čína udrží odbyť. Ak Čína prejde na vlastnú výrobu istých častí napr. automobilov, môžeme dospieť tiež k istej kríze, čo vyžaduje založiť ekonomické aktivity v iných odvetviach.

Vyhodnotili sme otázky viacerých politík, a to je nevyhnutnosť podpory malých a stredných podnikateľov, otázku priamych zahraničných investícií - podmienok. Vyhodnotili sme regionálne pozadie, ako aj spomalených investícií, aj sociálnej situácie. Najkatastrofálnejšia situácia je v Banskobystrickom, Prešovskom a Košickom kraji. Trvali dvadsať rokov neriešené rozpory, pričom v niektorých okresoch dosahuje nezamestnanosť cez 30 percent už dvadsať rokov.

Takže vyhodnotili sme veľmi kriticky aj podmienky, ktoré Slovensko má pre prílev kapitálu, daň z pridanej hodnoty, ale aj iné motivačné faktory pre podnikateľov, napríklad výhody pre reinvestície zisku, ktoré na Slovensku firmy dosahujú.

Podporili sme budovanie cestnej infraštruktúry, pričom za prvoradé považujeme severo-južné prepojenie, t. j. na Poľsko, na severovýchode Slovenska, prepojenie cez Oravu na poľskú stranu. Považujeme za nevyhnutné aj východo-západné plnenie. Ide nielen o rýchlodráhu, ale ide aj o železnice, kde podporujeme projekt na vybudovanie širokorozchodnej trate. A otvorene hovoríme, toto pôjde východ Slovenska alebo sever Maďarska, ale tá trasa je objektívne nevyhnutná a Slovensko sa zrieka výhody.

Podporili sme budovanie Cargo letiska pri Malackách, aj s podporou čínskeho kapitálu.

Podporili sme niektoré zmeny v poľnohospodárskej politike, a to aj z hľadiska využitia pôdy, koncovej produkcie zameranej na lesy a pod., kde najmä horským a podhorským oblastiam táto politika nevyhovuje.

Podporili sme aj otázky iného spôsobu hospodárenia s drevom. Predovšetkým našou prioritou nie je vývoz dreva, ale spracovanie drevnej hmoty.

Ďalej sme sa zaoberali otázkami niektorých iných odvetví, ktoré sú pre nás na Slovensku dôležité a zaujímavé. A mali by znamenať celkovú prestavbu ekonomického, sociálneho profilu Slovenskej republiky.

Venovali sme sa aj vlastným chybám, pre ktoré sme sa ocitli mimo parlamentu, s tým, že našim cieľom bude dosiahnuť minimálny stupeň 5

percent podpory pre Ludovú stranu HZDS.

Otvorene hovoríme, že zmeny nemôžu urobiť strany, ktoré zlyhali. Ak sa zopakujú, zopakuje sa zlyhanie. Nevidíme veľkú perspektívu ani v kombinácii stredo-pravých strán, alebo resp. ľavo-pravých strán, pretože vždy sa nakoniec tieto koalície ukázali ako pravo-ľavé blúznenie. Skúsenosť historická toto hovorí a aj tým, ktorí to pripravujú, by som mohol pripomenúť koalíciu SDL s pravými stranami, ktorá skončila zánikom týchto strán.

Ďalej hovoríme otvorene, že sa systém volieb a politických strán zneužíva. Veď do volieb vznikajú subjekty, ktoré nie sú politickými stranami. Čoraz viac prichádzajú do volieb subjekty, ktoré vytvárajú superbohatí preto, aby sa zúčastnili rozdeľovania spoločenských peňazí. Ide o zisk, nejde vôbec o chudobných. Taká bola nielen SaS-ka, ale teraz vidíme, že ľudia pracujúci v biznise zbraní, v biznise energetiky, vytvárajú Hnutie 99 percent. To je iba na oklamanie ľudí, pričom bombastická reklama má zakryť pravdu. Ide o kšeft a ide o dlhy v plynárňach a dlhy, ktoré dosahujú povedzme len v priemere ide o sumu 500 miliónov korún. A to sa má všetko cez voľby riešiť a má sa tým vyriešiť niečo iné, ako sa hovorí.

Preto sme znepokojení tým, že znovu tu nastupuje s mediálnou podporou podvádzanie voliča. Masové podvádzanie voliča. A to tu už bolo.

Hodnotili sme tiež čistotu volieb z hľadiska prenikania čiernych peňazí. Tak bolo, je a niekedy tie sumy dosahovali miliardové obnosy.

Hodnotili sme úlohu tretieho sektora vo voľbách.

Pokiaľ ide o vlastné stranícke opatrenie, dohodli sme sa na kampani vcelku skromnej a jednoduchej, ale kampane položenej na osobnej komunikácii. A pokiaľ médiá umožnia, aj mediálnu komunikáciu - kde je to viac o peniazoch, ako o pravde. My tú pravdu máme a sme si jej vedomí.

Z hľadiska postoja k strane a k vedeniu strany, dochádza k zmenám vo vedení strany s tým, že ústredná tajomníčka, podpredsedovia strany na tomto sneme už nekandidujú na svoje funkcie.

Z hľadiska toho, že naša tlačovka prebieha pred schvaľovaním, podľa dohôd, ktoré boli dosiahnuté pred voľbami, by som mal pokračovať vo funkcii predsedu strany na ďalšie obdobie. Podpredsedami by mali byť Roland Lampert z Banskej Bystrice, Ján Bodnár z Prievidze, Juraj Konevič z Trebišova a Tibor Cabaj - poznáte ho ako podpredsedu a poslanca Národnej rady, ktorý by mal byť ústredným tajomníkom.

Rovnako sme sa venovali príprave kandidátky. Kandidátka mala 150 mien, došlo k dohode. Nie sú tu osoby, ktoré by boli zvlášť nositeľmi verejnej mienky, sú to ľudia, ktorí v tejto strane odrobili roky a môžu robiť ďalej. A je zložená nasledovne: líder volieb - napriek tomu, že sme urobili všetko preto, aby sme našli iného, ale v tom časovom strese to nakoniec skončilo tak, ako to skončilo, že lídrom volieb zostávam ja. Na 2. mieste je Sergej Kozlík, na 3. mieste pani Katarína Tóthová, na 4. je Milan Rehák, 5. pán Jozef Pavúk, 6. Ján Kovarčík, 7. Rudolf Piták, 8. Eva Zatková, 9. Ján Dobrovič, 10. Tibor Cabaj a 11. Peter Mečiar.

Toto sú ľudia, ktorí by mali byť na čele kandidátky. Nepredpokladám zásadné zmeny, pretože kandidátka bola tvorená so súhlasom krajských orgánov, so súhlasom predstavenstva centrály, aj kompromisom medzi krajinami o postavení kandidátky a dohodou na všetkých 150 menách.

Predpokladáme, že nakoniec na každých 100 tisíc voličov stačí 3 tisíc preferencií a poradie sa mení. Čiže tým, že sa uvoľňujú preferencie, bude možné dosiahnuť akékoľvek poradie.

Ľudová strana - HZDS chce zmenu pomerov. To čo sa dialo v parlamente a vo vláde bez našej prítomnosti nás neteší. A sme si vedomí, že nositeľ hodnôt aj histórie, ktorým táto strane je, v parlamente má miesto. A niet inej strany, ktorá by naše funkcie a náš hodnotový systém zastúpila. Pričom zostáva ďalej na troch zásadách, a to zásade národnej, kresťanskej i sociálnej.

K tomu smerovali aj výsledky hodnotenia úlohy informatizácie, kultúry, hodnotového systému a vôbec toho, kam sa Slovensko za najbližších dvadsať rokov bude uberať.

Mnohé naše rozhodnutia majú rámcový charakter a platnosť takmer celej dvadsiročnej etapy, pričom tých dvadsať rokov, ktoré teraz boli, sa všade u nás v krajinách Slovenska prehodnocujú. Na Slovensku k reálnemu videniu vecí bránia politické vzťahy, pričom podľa týchto politických slov, kým sme boli my vo vláde, bolo všetko zlé, kým boli vlády iné, bolo všetko dobré.

Len história má trochu iné kritériá. Takže nestačí, aby si líšky chválili svoje chvosty, ale budú sa musieť porovnávať výsledky, a tam to bude v tej historickej zodpovednosti všetko iné.

Takže toto je naša ponuka osôb a cieľov pre občanov Slovenskej republiky. Prosím o vaše otázky.

Moderátor S. Háber: Ďakujem pekne. Nech sa páči, vaše otázky, Televízia Markíza.

Vladimír Mečiar: HZDS bola bezparlamentná politická strana. Pre veľké hlúposti, ktoré sa tam stali, by sa nestali nikdy. A ľudia, aj keď trpí na Slovensku istá skupina na mesiášstvo, tak nech neveria tým novým zoskupeniam, ktoré ich tak či tak podvedú a čaká ich osud nových SaS-iek a nových ANO a nových, iných zoskupení, ktoré tak či tak skončia tak, že budú hľadiť na vlastný prospech a nie iný.

Ak by bola podporou i väčšia, myslím si, že by Slovensko veľmi, veľmi získalo, keby Ľudová strana - HZDS bola aj vo vláde a začala by sa robiť reálna proslovenská politika. To neznamená politik proti nikomu, ale reálne, bez chvastania by sa zhodnotili pomery na Slovensku a začalo sa poctivo robiť.

Hodnotíme, že o veľa veciach, ktoré sú zásadné, vládne strany z dôvodov reklamy nechcú hovoriť. A to nie je dobre. My si tú pravdu o sebe musíme povedať, a tam, kde tá pravda je, je tú pravdu riešiť. Takže toto je môj cieľ.

Pokiaľ by ste sa pýtali, že čo by sa stalo v prípade neúspechu vo voľbách, naša dohoda je taká - ak by sme nemali tých 5 percent, tak ja osobne i všetci funkcionári, ktorí vo vedení strany budeme, 11. marca končíme. Tým nechcem povedať, že bude to pre nás životná tragédia. Myslím si, že pre Slovensko by to bola škoda. Nemá toľko ľudí, ktorí by sa tak zapalovali za iných ľudí. A nemá toľko predstaviteľov, ktorí by mali toľko koncentrovanej skúsenosti, koľko je schované v tejto strane. Preto by to Slovensko nemalo zahodiť.

Otázka: Končíme, čo to znamená?

Vladimír Mečiar: Ak by bolo menej ako 5 percent, končí vedenie strany. Strana nekončí, pretože sme najväčšou stranou na Slovensku. Zostávame najväčšou stranou na Slovensku. Zastúpenie na miestnej úrovni, na VÚC-kach je. Ide o to, či sa podarí prelomiť túto bariéru a získať dôveru 5 percent pre vstup do parlamentu. Išlo to bez nás, ale ako? Ak tam budú tí, ktorí tam boli zástupcovia HZDS, osemdesiat percent hlúpostí a škandálov v parlamente nebude, lebo my zo skúseností sme vedeli vyblokovat', už keď to vznikalo.

Agentúra TASR: Kriticky kroky vlády. Ako hodnotíte počínanie si Smeru-SD za rok aj niečo vašich bývalých koalíčných partnerov?

Vladimír Mečiar: Tu samozrejme, že sme sa zastavili aj pri bývalých koalíčných partneroch. A môžem vám povedať, že fungovala vláda, fungovala koalícia, fungoval parlament. Ale zaplatili sme za to aj svoju cenu, že Smer nebol najkorektnejší partner a veľa razy nás dehonestoval. A nemožno vytláčať partnera z toho, pretože si sám seba oslabil. My sme síce nie v parlamente, ale Smer nie je vo vláde. A pri inom postoji to mohlo byť iné. Ešte je čas to napraviť.

Pokiaľ ide o Slovenskú národnú stranu, tam je naše hodnotenie dvojaké. Veľká úcta k členom SNS, ktorí boli tými zástavníkmi, ktorí vždy išli v národnom programe, a na druhej strane si nemyslím, že byť národným stačí, aby sme si pred voľbami búchali po prstíach, sem-tam zakričali niečo proti Maďarom, ale čo bude po voľbách? To nie je otázka národnej politiky, to je otázka niečoho iného.

Veľmi negatívne sme hodnotili podozrenia z korupcie, ktoré vo vláde boli. A aj keď sme sa ich nezúčastnili, predsa len ten tieň zavisol aj na nás.

Takže, vláda síce bola funkčná, celá, parlament išiel, ale cenu sme platili v dôvere ľudí voči nám a v zbytočnom prenášaní miery dôvery na Smer, ktorú Smer v tom rozsahu neunesie.

Moderátor S. Háber: Ak nie sú ďalšie otázky, ďakujem pekne za účasť.

Poznámka editora. Vzhľadom na akustické podmienky na tlačovej konferencii vyhradujeme si právo na možné nepresnosti v prepise

mgf. záznamu. V záujme zachovania autentickosti záznamu sme v jeho texte robili iba minimálne redakčné úpravy. Otázky sme obyčajne krátili. Text záznamu nie je autorizovaný. Monitor

+++++

Poctivý nálezca

Pozdravy z rádia

„Dobrý den, to je radio? Ja som dnes našla peňaženku.

A bolo v nej sto tisíc korun.

A 340 € a 108 dolarov. A bol tam aj listoček s adresou.

Miloš Novák, Konevova 8, Praha 10.

Zahrajte mu prosim pesničku....“

+++++

Psychologové potvrdzujú, že pokud si chce člověk udržet celý den

dobrou náladu, měl by obejmout minimálně 8 lidí.

Nebo dát aspoň jednomu člověku přes držku.

Život nekončí vždycky smrtí.

Někdy končí už svatbou.

Proč se obtěžovat ženěním. Stačí najít ženu,

kterou nenávidíš a koupit jí auto a barák.

Během dne se písek v poušti rozpaluje tak, že je v něm možné

uvařit vejce. Proto mají velbloudi tak dlouhé nohy.

Jaký je rozdíl mezi placeným a neplaceným sexem?

Ten neplacený je mnohem dražší.

16% dopravních nehod je způsobeno pod vlivem alkoholu, 75%

nehod zavíní střízliví řidiči.

Což znamená, že opilí lidé méně bourají.

Kdo viděl rozbouřené moře a rozzuřenou ženu, raději polituje

manžel anež námořníka.

Pokud nevidíš fotografa, pravděpodobně nebudeš na fotce.

Dobře se oběsit vylučuje možnost se špatně oženit.

Na rozdíl od vás potápěčů, se nám paragánům ještě nestalo, aby

nám tam nahoře někdo zůstal.

Když nepřijde hora k Mohamedovi, kokain nebyl kvalitní.

Co povíte ženě s monoklem pod oběma očima?

Nic. Už jí to bylo řečeno 2x.

Pes, který štěká, je nedovařený.

Stále se hovoří o škodlivosti alkoholu. Ale kdykoli se vyskytne

nějaká epidemie, vždycky pochází z vody.

Velrybí tuk nebyl vždy nejlepším palivem.

Tento názor zastávají především velryby.

Víte, proč mají včely med? Protože mají královnu.

Kdyby měly parlament, tak by měly hovno.

V životě je potřeba se pro něco zapálit.
V krematoriu už bude pozdě.

Přátelství je, jako když se počůráš. Všichni
to vidí, ale jen ty cítíšto teplo.

Nová doba si žádá nové postoje: "Přesaď strom, zatepli dům,
adoptuj syna."

Všechna děvčata hledají milého, pěkného, galantního
a upraveného chlapce ... ale takový chlapec už chlapce má.

Muž je lovec. Jeho pradávným posláním je sběr trofejí,
především parohů.

Při střídání směn policajtů povídá v šatně jeden druhému:

„...čoveče, to byl dneska zase den! Stojím na kraji křižovatky a najednou ke mně přijde takový malý klučík a povídá - pane policisto, můžu se vás na něco zeptat? - a já mu říkám - samozřejmě, že můžeš chlapče. A on se zeptal - točí se Země kolem Měsíce, nebo Měsíc kolem Země?“

„Hmm..., těžká otázka. A co jsi mu řekl?“

„No, takovou vyhýbavou, neutrální odpověď.“

„...a jakou?“

„Tá

hni do prdele ty malej hajzle zsranej, nebo dostaneš pendrekem přes držku, až se z toho posereš!!!“

+++++

CHILLI A INFARKT

Věděli jste, že je možné skutečně zastavit průběh infarktu s pomocí prostého a přitom překvapivě účinného koření Chilli (též kayenská paprička nebo-li capsicumannuum)? Je to skutečně tak. Chilli opravdu dokáže zastavit nástup infarktu už za pouhých 60 vteřin!

Jak použít chilli k rychlému zastavení infarktu?

Proslulí léčitelé, jako jsou Dr. John Christopher, N.D. nebo Dr. Richard Schulze, N.D., pějí na chilli samou chválu. První z nich o něm dokonce prohlašoval toto: "Za 35 let mé praxe

práce s lidmi a při svém vyučování jsem neztratil ani jediného pacienta s infarktem, který v době mého příchodu ještě dýchal. V tom případě jsem vždy naordinoval šálek "chilli-čaje" (lžička chilli zalitá horkou vodou) a během několika minut byli takoví pacienti schopni vstát a pohybovat se."

Přitom je potřeba zdůraznit, že tito lidé a mnoho jim podobných léčitelů popisovali svou osobní zkušenost a nešlo o žádné spekulace, co se týká této účinné rostliny.

Jak se tedy má používat koření chilli podle těch, kteří s ním mají vlastní zkušenosti?

Prvním předpokladem je účinnost koření - za minimální bývá považován obsah 90 000 H.U. (heat units). Při této vydatnosti a v případech, kdy je postižený člověk stále při vědomí, se doporučuje rozmíchat 1 čajovou lžičku prášku chilli ve sklenici s horkou vodou (což bývá označováno také jako "cayenne tea" - kayenský čaj) a pak ji podat postiženému k vypití.

V případech, kdy postižený ztratil vědomí, bývá doporučováno použít chilli-tinkтуру nebo extrakt - opět nejméně 90 000 H.U. a aplikovat je pod jazyk. Jak poznamenal Dr. Christopher, za 35 let

jeho praxe mu takto nezemřel žádný člověk s infarktem, který ještě dýchal při jeho příchodu. Tento úspěch přičítá právě obezřetnému použití chilli.

Další způsoby použití chilli

Jedním z nejefektivnějších způsobů použití chilli je v podobě katalyzátoru v kombinaci s dalšími bylinnými přípravky. Základním pravidlem přitom je, že jej lze využít jako přídavek u téměř všech bylinných kombinací s výjimkou těch, které mají působit na nervy. Díky svému stimulujícímu účinku na tělo urychluje chilli cirkulaci a tím vyvolává zlepšení trávení a vstřebávání. Takto dokáže zlepšovat nebo navyšovat účinnost prakticky jakéhokoli bylinného přípravku.

Za tímto účelem se často používá v prostředcích na artritidu, na ženské potíže, infekce, srdeční problémy a potíže s krevním oběhem, u projímadel, diuretik (tj.močopudné přípravky), u vředů nebo problémů se štítnou žlázou atd.

Chilli z pohledu výživových hodnot

V chilli bývá obsaženo nejméně 25 různých nutrientů! Obsahuje minerály jako je zinek, selen, vápník či hořčík. Také jsou v něm vitamíny

A a C. Navíc v něm jsou jak "syrová vláknina" tak i "dietová vláknina" a karbohydráty. Chilli určitě může být označováno za boží "nitroglycerin", pokud jde o infarkty. Je tedy nemoudré opouštět domov bez něj.

+++++

Žadatelka o úvěr

Tak tohle je příběh paní, která se živí vyřizování úvěrů.

Poté, co # jsem

jí

přeposlal jeden z mnoha emailů o cikánech parazitujících na

státních dávkách mi odpověděla!!!

Mám následující zkušenost :

zavolala mi klientka, zda bych jí mohla vyřídít půjčku cca

200.000,-Kč.

Na

můj dotaz jaký má příjem, mi sdělila že něco málo

přes45.000,-a # manžel

přes

13.000,-. Tak jsem si s ní domluvila schůzku. Přišla

cikánka, # mluvila

úplně

normálně česky bez cikánského akcentu. Proto jsem to po

telefonu

nebyla schopna poznat.Zeptala jsem se jí zda může příjem

doložit a # jakou

pracovní pozici vykonává že bere přes 45.000,-. Odpověděla

mi, že je # na

mateřské

dovolené a nikde nepracuje ani nepracovala.

Předložila OFICIÁLNÍ papír ze sociálky, kde bylo zřejmé,

že # MĚSÍČNĚ má

příjem

ze sociálních dávek 45.600,- a výměr INVALIDNÍHO důchodu

manžela na

13.700,-.

Měla 5 nezletilých dětí, jedna dcera údajně špatně vidí,

takže je od

dětství

v

invalidním důchodu a pobírá přes 13.000,-. Byla jsem skutečně

per

plex,protože

ani ona, ani její manžel nikdy v životě nechodili do

práce. A současně jsem si vzpomněla na několik mediálně

profláknutých

případů,

kdy se osamělá matka stará o zcela bezmocné dítě a pobírá od

státu # něco

málo

přes 5.000,- Bohužel jsem ji jako žadatelku o úvěr musela odmítnout.
Vysvětlila jsem jí, že pod pojmem příjem se rozumí, kolik peněz si # vydělá
práci,
a ne o kolik obere stát. To zděšení mě ale neopustilo ani po jejím
odchodu.
Ať
žije naše vláda!

+++++

Oznam Slovenskej pošty:
Od 11. októbra 2011 sťahujeme z obehu známky s tvármi slovenských politikov.
Dôvod: Národ nevie, ktorú stranu má opluť?!?!
+++++

Životom overené pravdy

Kto pravidelne cvičí, zomrie zdravší!

*

Jediná skutočná láska, ktorá sa dá kúpiť za peniaze, je pes...

*

Žijem prvý krát, tak buďte prosím tolerantní!

*

Vďaka Bohu, že som neveriaci.

*

V pive je málo vitamínov, preto ho musíme piť veľa!!!

*

Je vedecky dokázané, že fajčenie skrakuje vašu cigaretu.

*

Krúžok na kľúče je starý vynález, ktorý nám umožňuje stratiť všetky kľúče naraz.

*

Kto neskoro chodí, ďaleko býva...

*

Hodnotenie vývoja po novembri 1989:

Bolo zistené že systém blbej totality bol vystriedaný systémom totálnej blbosti.

*

Aký je rozdiel medzi súčasným zriadením a tým, čo tu bolo pred rokom 1989?

Vtedy to brali politici vážne a ľudia si robili srandu.

Teraz to ľudia berú vážne a srandu si robia politici.

*

Prečo sa slovenský politik najlepšie cíti na toalete?

Lebo len tam dokáže vyjadriť svoj skutočný vzťah k národu.

*

Aký je rozdiel medzi Japonskom a Slovenskom?
Japonsko je krajina úsmevu a my sme krajina na smiech.

*

Motto na dnešný deň:
Čo musí v živote urobiť muž?

Zasadiť strom, postaviť dom a splodiť syna.
Čo musí v živote urobiť žena?

Polievať strom, upratovať dom a starať sa o tých dvoch debilov.

<http://www.martinus.dk/sk/>
<http://www.martinus.dk/sk/o-martinusovej-kozmologii/citaty/>
<http://vedy.sk/sk/>

+++++

<http://scienceworld.cz/neziva-priroda/kratky-dukaz-goedelovy-vety-pro-programatory-6196>

+++++

Milý Ježíšku, celý rok jsem byl hodný a nezlobil . .
zarazí se a říká si, že Ježíšek to asi ví a škrtá . .
Začal znovu . .milý Ježíšku, celý rok jsem se pilně učil a chodil do
školy . . zarazí se a znovu škrtá . . Potřetí začne . . milý Ježíšku,
celý rok jsem nic neukradl . . chvíle váhání . . znovu škrtá a papír
trhá. .

Dochází mu, že vlastně Ježíšek ví všechno, jak celý rok zlobil, kradl
a nechodil do školy a že nejspíš od něho dostane asi pěkný hovno.
Sklopí smutně hlavu a dlouze přemýšlí. Nakonec se sebere a jde do
kostela. Když se vrátí, vytáhne z pod bundy sošku Panny Marie,
postaví si ji na stůl a začne psát znovu. Milý Ježíšku, chceš-li ještě
někdy vidět svou maminku

ŽENA → Nesvítí světlo v pokoji. Oprav ho!

MUŽ → Mám na čele napsáno ELEKTRIKÁŘ?

ŽENA → Nejde pračka. Oprav to!

MUŽ → Mám na čele napsáno OPRAVÁŘ ? Jdu do hospody.

Vrátí se za 2 hodiny a vše funguje.

MUŽ → Jsi šikovná.

ŽENA → To ne já. Jsem plakala na schodech a šel soused a řekl, že to spraví. Chtěl za to
buď buchty nebo pořádný sex.

MUŽ → Buchty mu chutnaly?

ŽENA → Mám na čele napsáno Dr.Oetker?!

Baví se spolu tři frekventanti policejní akademie, jak dopadli u zkoušek. "Píšťalka za jedna, pendrek za jedna, čeština za pět. Dali mi vyskloňovat slovo "Paříž".

"A co jsi napsal?" "Paříš, pařím, paříme..."

"A co ty?" obrací se na druhého...

"Špatně - píšťalka za jedna, pendrek za jedna, čeština za pět. Měl jsem skloňovat slovo "zeměkoule", a tak jsem napsal - "ze mě koule, z tebe koule, z něho koule."

Třetí policajt se jen usmívá: "Tak to já dopadl výborně - píšťalka i pendrek na výbornou a rovněž čeština za jedna. Já vyfasoval slovo "město."

"A co jsi napsal?"

"Mně sto, tobě sto, náčelníkovi pětikilo." ..

+++++

Pohledy na hospodaření v různých politických či náboženských uskupeních

KŘESŤANSTVÍ: Máš dvě krávy. Jednu dáš sousedovi

ISLÁM: Máš dvě krávy. Jednu si necháš, druhou vyměníš za manželku.

SOCIALISMUS: Máš dvě krávy. Stát ti obě vezme a dá ti trochu mléka.

KOMUNISMUS: Máš dvě krávy. Stát ti obě vezme a zavře tě.

NACISMUS: Máš dvě krávy. Stát ti vezme obě a zastřelí tě.

EVROPSKÁ UNIE: Máš dvě krávy. Stát ti vezme obě, jednu zastřelí, druhou podojí a mléko vylije do řeky.

TRADIČNÍ KAPITALISMUS: Máš dvě krávy. Jednu prodáš a koupíš si býka.

Stádo se zvětšuje a hospodářství roste. Nakonec vše prodáš a jdeš do důchodu.

ČESKÝ KAPITALISMUS: Na dvě krávy si vezmeš půjčku od banky ve výši 1,6 miliardy Kč a odstěhuješ se na Bahamy. Banka posléze zjistí, že to nebyly krávy ze zlata, jak bylo soudním znalcem doloženo, ale dvě rachitické kozy. Rozdíl zaplatí daňoví poplatníci a soudní znalec bez újmy pokračuje ve své živnosti.

AMERICKÁ AKCIOVKA: Máš dvě krávy. Prodáš jednu a nutíš druhou, aby dávala mléko za čtyři. Později najmeš konzultanta, aby zjistil proč to kráva nevydržela a musela být utracena.

FRANCOUZSKÁ AKCIOVKA: Máš dvě krávy. Jdeš do stávky, protože chceš tři.

JAPONSKÁ AKCIOVKA: Máš dvě krávy. Navrhneš je tak, aby byly desetkrát menší a dávaly dvacetkrát tolik mléka. Pak vytvoříš leporelo o chytré krávě nazvané Kravakimono a budeš je prodávat po celém světě.

ČÍNSKÁ AKCIOVKA: Máš dvě krávy. K tomu 300 lidí, kteří je dojí. Vykazuješ plnou zaměstnanost, vysokou produktivitu skotu a zatkneš novináře, který tato čísla zveřejňoval.

BRITSKÁ AKCIOVKA: Máš dvě krávy. Obě jsou šílené.

ITALSKÁ AKCIOVKA: Máš dvě krávy. Nevíš ale, kde jsou, a tak jdeš na oběd.

RUSKÁ AKCIOVKA:

Máš dvě krávy.

Spočítáš je ještě jednou a zjistíš, že jich máš pět.

Spočítáš je ještě jednou a zjistíš, že jich máš 42.

Spočítáš je ještě jednou a zjistíš, že jsou jen dvě.

Přestaneš počítat a otevřeš další láhev vodky.

ŘECKÁ AKCIOVKA:

Máš dvě krávy. Obě sníš a požádáš EU o dvě nové.

Hovorí Dora Mare:

- Už mám tých chlapov dosť! Kašlem na nich - kúpim si vibrátor. A budem mať pokoj

Mara sa zamyslí:

- Vibrátor je samozrejme dobrý, no čo keď ti v tom naj..... momente odídu baterky?

Mávne rukou vyrehotaná Dora a vraví:

- Ha! Vari by som prvý raz predstierala orgasmus...??

Príde cigáň do videopožičovne a pýta sa:

- Máte film Cigáni idú do neba?

- Nie, ale máme film Cigáni idú do práce!

- Jooooj, ja horory nerád pozerám!

Viete, aký je vzťah medzi očami? Nikdy jedno druhé neuvidí..... ALE

- žmurkajú spoločne

- hýbu sa spoločne

- plačú spoločne

- všetko vidia spoločne
- aj spolu spia
Ako vidíte, majú veľmi hlboký vzťah medzi sebou.
Lenže akonáhle zbadajú ženu, jedno oko žmurkne, ale to druhé nie.
Ponaučenie: Žena vie rozbiť akýkoľvek vzťah!

Pacient zomrel a lekár takto jemne oznamuje pozostalej manželke túto smutnú udalosť:
- Vážená pani, mám pre vás dve správy. Jednu dobrú a jednu zlú. Najprv vám poviem tú dobrú: Vysoké teploty vášho manžela už klesli.

Do ordinácie vbehne rozzúrená žena posiatá modrinami a kričí:
- Kde je ten psychiater, ktorý vyliečil môjho manžela zo zbabelosti?!

Stretol sa Rus, Čech a Slovák.
Rus hovorí: "My máme toľko tankov, že vás všetkých zabijeme."
Čech hovorí: "My máme toľko pušiek, že vás postrieme."
Slovák hovorí: "My máme toľko cigánov, že vám to všetko pokradnú."

Lekár hovorí pacientke:
- Na vašu chorobu je jediný liek. Denne musíte zjesť jedno vajce.
- Ale ja vajcia neznášam.
- Však ja hovorím zjesť a nie zniest.

- Hej pani, koľko musím mať detí, aby som brala 1000 EURO podpory?
- Dvanásť.
- Jooj, ...to aby som tri utopila!

Babka s dedkom idú po meste a pozerajú sa na mladých ľudí. Babka vraví:
"Dedko, pozri, akí sú tí mladí chlapci dnes skromní. Piaty fajčia jednu cigaretu a ešte sa pritom смеjú."

"Tak čo, Dežo, už si si našiel prácu?"
"Našiel, našiel. Ale pretože som poctivý človek, tak som ju aj hneď vrátil..."

+++++

1) Clayton's Independence for West Papua

2) Some Papuans skeptical about UP4B

3) Indonesian policemen dies from arrow wounds in West Papua

<http://blogs.abc.net.au/nsw/2011/12/it-is-50-years-this-month-since-west-papua-declared-independence-from-indonesia-yet-the-relationship-between-the-two-remains.html>

West Papua

More than a decade after the end of the Soeharto regime, the situation in West Papua remains cause for serious concern. The 2001 Special Autonomy provisions have not succeeded in meeting local development and other priorities, regular reports of human rights violations by the Indonesian security continue to be received, access by human rights organizations and the media is restricted, non-violent expressions of local opinion are violently repressed. West Papua is no longer a taboo subject in Indonesia but a mainstream national concern. In October, twenty years after the notorious 1991 Santa Cruz massacre in East Timor, Indonesian security forces accompanied by armoured vehicles broke up the 3rd Papuan People's Congress that called for independence. Troops fired live rounds killing six people and arrested 300 delegates, 6 of whom have been charged with treason. In moves condemned by the Church as 'heavy-handed', police and troops then ransacked several Catholic institutions, including the School of Philosophy and Theology in Abepura, in search of wanted Papuan Congress members.

This Labor Conference therefore

1. Expresses its deep concern over the long-running unsettled situation in West Papua and continuing violations of human rights, including freedom of expression and association;
2. Welcomes the Indonesian President's announcement of 9 November 2011 that his government is willing to conduct a dialogue with Papuan Leaders;
3. Calls for independent observers, including from Australia, to be invited to observe and report on the President's dialogue process;
4. Calls for unrestricted access to West Papua by the media and human rights organizations;
5. Calls for those responsible for human rights violations and for the killings and violence during the recent Papuan People's Congress to be tried;
6. Calls for those arrested following the recent Papuan congress and others already in detention following the peaceful expression of their political views to be immediately released;
7. Asks for an independent progress report on the situation in West Papua to be provided to the next Federal Conference.

Moja poznámka: Masaker na cintorine v Santa Cruz mohol aspon tu v Australii vidiet kazdy na televizii, na dusicky, ci vsetkych svatych Indonezka armada zacala z nicoho nic strielat do bezbranych Timoranov. Nie dlho predtym v rozhovore general Wiranto pre aus.tv, povedal, ked sa redaktor pytal na zle zaobchadzanie;

"We give them a special treatment, very, very special treatment." My s nimi budeme zaobchadzat specialne, velmi, velmi specialne. Onedlho na to chvalabohu Vychodny Timor ziskal nezavislost a ma od Indonezie pokoj. General Wiranto zodpovedny za zlociny na Timore ked odchadzal plakal, ze on miluje Timor. Nikto ho vsak dodnes za zlociny na Timore nebral k zodpovednosti. Situacia v Zapadnej Papue je podobna obidve provincie su krestanske v prevazne muslimskej krajine. Indonezska vlada moslimskych extremistov ktory snivaju o vlade muslimskeho kalifatu aspon v celom Pacifiku, hladka hodvabnou rukavicou, ale Timoranov a Papuancov zelezny mkladivom.

+++++